

Jordbruksstatistisk årsbok 1979

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-.
– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

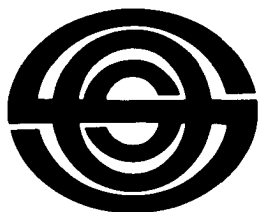
Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån.
– Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1979. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1979

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1979

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN

79. -08 09

Biblioteket

Yearbook of Agricultural Statistics 1979

Official Statistics of Sweden
National Central Bureau of Statistics
Stockholm 1979

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: *Jordbruk med binärningar*. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866–1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: *Agriculture and fisheries*. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of *Agriculture: 1866–1963*.

Published by
the National Central Bureau of Statistics, S-102 50 Stockholm

LiberFörlag/Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-04654-7

Printed in Sweden
AB Fålths Tryckeri, Värnamo 1979

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1979. Avsikten är att en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken skall lämnas i årsboken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Jordbruksstatistisk årsbok 1979 innehåller huvudsakligen uppgifter avseende kalenderåret 1978 eller budgetåret 1977/78. På riksnivå redovisas dessutom i regel uppgifter för de fyra närmast föregående undersökningstillfällena.

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket varit förlagt till avdelningen för areell statistik inom SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter.

Redaktör för Jordbruksstatistisk årsbok 1979 har varit byrådirektör Kerstin Öhman.

Stockholm i maj 1979

LENNART NILSSON

Knut Medin

Inledning

Introductory notes in English are to be found on page 310.

Statistiken över jordbruket är omfattande. Avsikten är att Jordbruksstatistisk årsbok skall i koncentrerad form ge en bred och lättöverskådlig belysning av jordbrukssektorn.

För att läsarna rätt skall kunna tolka det omfattande tabellmaterialet, är boken försedd med en relativt fullig textframställning. Bibliografiska notiser kompletterar textavsnitten.

Redovisningsprinciper

Avgränsning

Innehållet i årsboken har i stort sett avgränsats till näringsgren 11 (Jordbruk, jakt) exklusive 1130 (Jakt, viltvård) enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI). Således ingår vissa uppgifter om trädgårdsbruk, renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling. Däremot ingår uppgifter om skogsbruk endast i begränsad omfattning (i huvudsak uppgifter om bondeskogsbruket) och i princip inga uppgifter om fiske.

Regional redovisning

Där regional redovisning är möjlig, lämnas sådana enligt den ursprungliga redovisningen. Detta innebär i allmänhet att uppgifter lämnas för län och produktionsområden (se karta i bilaga 2). I en del fall, då uppgifterna bedömts ha endast ett begränsat intresse, lämnas enbart rikssiffror.

I de bibliografiska notiserna anges som regel den lägsta regionala nivån i källmaterialet.

Aktualitet

Uppgifter från årligen återkommande undersökningar förnyas fortlöpande. I regel redovisas på riksnivå även uppgifter från de fyra närmast föregående undersökningstillfällena.

Tabeller från engångsundersökningar kvarstår oförändrade i årsboken under i allmänhet minst fem år.

Bibliografi

Bibliografin är tänkt dels som ett komplement till textavsnittet i form av källhänvisningar, dels som upplysning om undersökningar med närliggande innehåll som kan vara av intresse i sammanhanget. Den gör inte anspråk på att vara fullständig.

Som ovan nämnts anges i de bibliografiska notiserna som regel den lägsta regionala nivån i ursprungsredovisningen.

I bibliografin medtas uppgifter avseende åtminstone den senaste tioårsperioden. I motsats till vad som gäller för boken i övrigt medtas även de aktuella publikationerna med preliminära uppgifter. Efter den sista tabellen lämnas en förteckning över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken.

Bokens söksystem

Innehållsförteckning

I början av boken finns en förteckning över bokens samtliga kapitel och avsnitt. Någon särskild tabellförteckning ingår däremot inte; i stället inleds varje kapitel med en förteckning över kapitlets avsnitt och dess tabellnummer.

Kolumnrubriker

Längst upp på vänstersidor anges i regel kapitelnummer och förkortade kapitelrubriker och längst upp på högersidor avsnittsnummer och förkortade avsnittsrubriker. Numren är strikt kronologiska, vilket kan medföra att en avsnittsrubrik ej svarar mot sidans innehåll. Sådant inträffar när text och tabeller till ett avsnitt är åtskilda av text till ett annat avsnitt.

Sakregister

Längst bak i boken finns ett sakregister, vilket bl a omfattar samtliga ämnesord som förekommer i boken. Dessutom lämnas i en del fall hänvisningar till tidigare årgångar av boken (betecknade JÅ åtföljt av årtal) och till bibliografiska notiser (betecknade B).

Innehåll

Förord	3
Inledning	4
Teckenförklaring	7
Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1979	8
1 Lantbruksstatistikens organisation	12
2 Områdesindelningar	15
3 Företag och ägoslag	19
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	19
3.2 Förändringar i företagens struktur	36
4 Arbetskraft	40
4.1 Totalbefolkning	40
4.2 Förvärvsarbete och arbetslösa	40
4.3 Avbytarverksamhet	51
4.4 Arbetsvolym	52
4.5 Sysselsättning utanför företaget	55
4.6 Yrkesskador som drabbat anställda	56
5 Fastigheter och byggnader	59
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	59
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	60
5.3 Byggnadsverksamhet	70
6 Anläggningar och maskiner	74
6.1 Anläggningar	74
6.2 Systemtäckdikad areal	82
6.3 Maskiner och redskap	84
7 Förnödenheter	87
7.1 Utsäde	87
7.2 Växtnäringsämnen	90
7.3 Växtskyddsmedel	93
7.4 Fodermedel	96
7.5 Driv- och smörjmedel samt eldningsolja	96

Contents

Preface	3
Introduction	4
Explanation of symbols	7
Changes in the Yearbook of Agricultural Statistics 1979	8
1 Organization of the agricultural statistics	12
2 Geographical divisions	15
3 Enterprises and types of land	19
3.1 Number of holdings, areas etc	19
3.2 Changes in the structure of the holdings	36
4 Labour force	40
4.1 Total population	40
4.2 Economically active population Unemployment	40
4.3 Replacer activity	51
4.4 Working hours	52
4.5 Employment outside the holdings	55
4.6 Occupational injuries for employees	56
5 Real estates and buildings	59
5.1 Assessed values of agricultural real estates	59
5.2 Market prices of agricultural real estates	60
5.3 Construction activity	70
6 Plants and machinery	74
6.1 Plants	74
6.2 Systematically underdrained arable land	82
6.3 Machinery and tools	84
7 Requisites	87
7.1 Seed	87
7.2 Plant nutrients	90
7.3 Pesticides	93
7.4 Feeding stuffs	96
7.5 Motor fuel, lubricants and fuel oil	96

6 Innehåll

8 Växtodling, Vegetabilieproduktion	100
8.1 Åkerjordens användning m m	100
8.2 Sortanvändning	117
8.3 Årsväxten	124
8.4 Skördesätt, bärgningsmetoder	136
8.5 Hektarskördar	140
8.6 Totalskördar	152
8.7 Skördens kvalitet	158
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	163
8.9 Trädgårdsodling	165
8.10 Energibalans för växtodlingen	166
8.11 Jordbrukets skördeskadeskydd	172
8.12 Hagelskadeförsäkring	175
8.13 Markkarterad areal	178
9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion	180
9.1 Antal husdjur	180
9.2 Antal företag med husdjur	191
9.3 Kontrollverksamheter	200
9.4 Djursjukdomar	212
9.5 Galtar och betäckta suggor	214
9.6 Slakt	214
9.7 Produktion. Försörjningsbalanser	217
9.8 Husdjursförsäkringar	222
9.9 Pälsdjursskötsel	224
9.10 Biodling	224
10 Konsumtion	225
11 Utrikeshandel	229
12 Priser och prisindex	233
12.1 Priser	233
12.2 Prisindex	236
13 Jordbruksekonomiska förhållanden	242
13.1 Inkomster, utgifter m m	242
13.2 Löner för lant- och trädgårdsarbetare	260
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	262
13.4 Jordbrukets totalalkyl	264
13.5 Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	268
14 Statliga stödåtgärder	270
14.1 Prisstöd	270
14.2 Rationaliseringsinsatser	274

8 Crop farming. Vegetable production	100
8.1 Use of arable land	100
8.2 Varieties of grain and potatoes	117
8.3 Growing conditions of the year	124
8.4 Methods of harvesting	136
8.5 Yield per hectare	140
8.6 Total harvests	152
8.7 Crop quality	158
8.8 Processing. Balance sheets of resources	163
8.9 Horticultural cultivation	165
8.10 Energy balance in crop farming	166
8.11 Crop insurance	172
8.12 Hail insurance	175
8.13 Soil surveyed area	178
9 Livestock farming. Animal production	180
9.1 Number of domestic animals	180
9.2 Number of holdings with domestic animals	191
9.3 Official control activities	200
9.4 Animal diseases	212
9.5 Boars and covered sows	214
9.6 Slaughter	214
9.7 Production. Balance sheets of resources	217
9.8 Livestock insurance	222
9.9 Fur farming	224
9.10 Apiculture	224
10 Consumption	225
11 Foreign trade	229
12 Prices and price indices	233
12.1 Prices	233
12.2 Price indices	236
13 Agricultural economics	242
13.1 Incomes, expenditures etc	242
13.2 Wages of agricultural and horticultural workers	260
13.3 Credit market in agriculture	262
13.4 Calculation of incomes and expenditures of the agricultural sector	264
13.5 Agricultural sector in the national accounts	268
14 Governmental support	270
14.1 Price support	270
14.2 Rationalization measures	274

15 Lantbrukets föreningsrörelse	280
16 Lantbruksutbildningen	284
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	284
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	285
17 Internationella uppgifter	290
Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken	298
Bilagor	299
Introductory notes	310
Summary	311
Swedish-English vocabulary	316
Sakregister	329

15 Farmers' co-operative associations	280
16 Agricultural training	284
16.1 Education supervised by the National Board of Education	284
16.2 Training supervised by the National Board of Agriculture	285
17 International statistics	290
Bibliography for publications not mentioned elsewhere in this yearbook	298
Appendices	299
Introductory notes in English	310
Summary in English	311
Swedish-English vocabulary	316
Alphabetical index	329

Teckenförklaring

»	Upprepning
–	Intet finns att redovisa
0 0,0 } Mindre än $\left\{ \begin{smallmatrix} 0,5 \\ 0,05 \end{smallmatrix} \right\}$ av enheten	
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Explanation of symbols

»	Repetition
–	Magnitude nil
0 0,0 } Magnitude less than half of unit employed	
..	Data not available
.	Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1979

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1979	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1979	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok			
	1978	1977	1976	1975		1978	1977	1976	1975
1	1	1	1	1	46	47	46	48	45
2	2	2	2	2	47	48	47	49	47
3	3	3	3	3	48	49	48	79	77
4	4	4	4	4	49	—	—	—	—
5	5	5	5	5	50	50	49	80	78
6	6	6	6	6	51	51	50	51	49
7	7	7	7	7	52	52	51	53	51
8	8	8	8	8	53	53	52	56	54, 55
9	9	9	9	—	54	54	53	57	—
10	10	10	10	—	55	55	54	54	52
11	11	11	11	—	56	56	55	55	53
12	12	12	12	9	57	57	56	58	46
13	13	13	13	10	58	58	57	59, 60	56, 57
14	14	14	14	—	59	59	58	62	59, 60
15	15	15	15	12	60	60	59	61	58
16	16	16	16	—	61	61	60	86	84
17	17	17	17	13	62	62	61	88	85
18	18	18	18	15	63	63	62	87	—
19	19	19	146	143	64	64	63	95	92
20	20	20	22	20	65	65	64	81	79
21	21	21	19	16	66	66	65	82	80
22	22	22	20	17	67	67	66	93	90
23	23	23	26	23	68	68	67	94	91
24	24	24	27	24, 25	69	69	68	63	61
25	25	25	28	26	70	70	69	64	62
26	26	26	29	27	71	71	70	65	63
27	27	27	30	28	72	72	71	66	64
28	28	28	31	29	73	73	—	—	—
29	29	29	32	30	74	74	73	98	95
30	30	—	—	—	75	75	74	99	96
31	31	30	33	31	76	76	75	100	97
32	—	—	—	—	77	77	76	—	—
33	—	—	—	—	78	78	77	—	—
34	—	—	—	—	79	79	78	—	—
35	—	—	—	—	80	80	79	83	81
36	38	37	39	37	81	81	80	91	88
37	39	38	40	38	82	82	81	92	89
38	40	39	41	—	83	83	82	68, 69	66, 68
39	41	40	46	43	84	84	83	70, 74, 75	67, 72, 73
40	42	41	—	—	85	85	84	89	86
41	43	42	—	—	86	86	85	96	93
42	44	43	—	—	87	87	86	101	98
43	45	44	—	—	88	88	87	71	69
44	—	46	48	45	89	89	88	74, 75	72, 73
45	46	45	44	41	90	90	89	84	82

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker (forts)

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1979	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1979	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok			
	1978	1977	1976	1975		1978	1977	1976	1975
91	91	90	85	83	141	140	137	119	115
92	92	91	90	87	142	141	138	—	116
93	93	92	74, 75	72, 73	143	142	139	120	117
94	94	93	—	—	144	143	140	118	112, 113
95	95	94	—	—	145	144	141	—	—
96	96	95	—	—	146	145	142	133	131
97	97	96	—	—	147	146	143	134	—
98	98	97	76	74	148	147	144	135	132
99	99	98	—	—	149	148	145	136	133
100	100	99	77	75	150	149	146	137	134
101	101	100	78	76	151	150	147	50, 52, 73	48, 50, 71
102	102	101	102	—	—	—	—	131, 132	116, 129
103	103	102	103	99	—	—	—	—	130
104	104	—	—	—	152	151	148	148	147
105	—	—	—	—	153	152	149	43	40
—	—	—	—	—	154	153	150	138	135
—	—	—	—	—	155	154	151	139	136
106	105	103	105	—	156	155	152	140	137
107	106	104	106, 107	101, 102	157	156	153	141	138
108	107	105	108	103	158	157	154	142	139
109	108	106	—	14	159	158	155	143	140
110	109	107	110	105	160	159	156	144	141
111	110	108	111	104	161	160	157	145	142
112	111	109	112	106	162	161	158	147	146
113	112	110	114	108	163	162	159	21	18, 19
114	113	111	—	—	164	163	160	23	—
115	114	112	108	103	165	164	161	149	148–151
116	115	113	110	105	166	165	—	—	—
117	116	114	111	104	167	166	—	—	—
118	117	115	112	106	168	167	162	150	152
119	118	116	109	—	169	168	163	151	153
120	119	117	—	—	170	169	164	—	—
121	120	—	—	—	171	170	165	—	—
122	121	118	117	111	172	171	166	152	154, 156
123	122	119	116	110	173	172	167	153	155, 156
124	123	120	—	—	174	173	168	—	—
125	124	121	—	—	175	174	169	155	158
126	125	122	—	—	176	175	170	—	—
127	126	123	—	—	177	176	171	156	159
128	127	124	126	125	178	177	172	157	160
129	128	125	127	125	179	178	173	158	161
130	129	126	122	119	180	179	174	159	162, 163
131	130	127	123	120	181	180	175	—	—
132	131	128	124	121	182	181	176	160	165
133	132	129	—	—	183	182	177	161	166
134	133	130	—	—	184	183	178	162	167
135	134	131	121	118	185	184	179	163	168
136	135	132	—	—	186	185	180	164	—
137	136	133	125	122–124	187	186	181	165	169
138	137	134	129	127	188	187	182	—	—
139	138	135	130	128	—	—	—	—	—
140	139	136	—	—	—	—	—	—	—

Nya avsnitt

8.13 Markkarterad areal

Avsnitt som utgått

5.3 Ladugårdsbeståndet vid företag med mjölkproduktion

Nya tabeller

44 Cisterner för drivmedel och eldningsolja den 31 december 1977

49 Areal av spannmål 1977 besådd med betat utsäde och andel därav statsplomberat. Procent av grödareal

105 Markkarteringens omfattning 1977

Tabell som utgått

Tabellnumret hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1978

37 Ladugårdarnas ålder vid olika besättningsstorlek år 1972. Procent

Hänvisningar till sidmarkeringarna

1 Lantbruksstatistikens organisation	Organization of the agricultural statistics
2 Områdesindelningar	Geographical divisions
3 Företag och ägoslag	Enterprises and types of land
4 Arbetskraft	Labour force
5 Fastigheter och byggnader	Real estates and buildings
6 Anläggningar och maskiner	Plants and machinery
7 Förnödenheter	Requisites
8 Växtodling. Vegetabilieproduktion	Crop farming. Vegetable production
9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion	Livestock farming. Animal production
10 Konsumtion	Consumption
11 Urikeshandel	Foreign trade
12 Priser och prisindex	Prices and price indices
13 Jordbruksekonomiska förhållanden	Agricultural economics
14 Statliga stödåtgärder	Government support
15 Lantbrukets föreningsrörelse	Farmers' co-operative associations
16 Lantbruksutbildningen	Agricultural training
17 Internationella uppgifter	International statistics

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen, Svensk Husdjursskötsel och Lantbrukets utredningsinstitut (tidigare Jordbrukets utredningsinstitut). Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruks-ekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som produceras av de nämnda myndigheterna och organisationerna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal, ägodelsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta, som beskrivs utförligt i kapitel 3, kommer i fortsättningen att refereras till som lantbruksregistret. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker.

Från företag med mindre än 2 hektar åker, inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3–5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhöles även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningarna, som genomfördes i stort sett vart femte år mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970.

Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar (mellan 1940 och 1950 totalräkningar). Fr o m början av 1940-talet genomfördes dessa vid minst tre tillfällen varje år. Vid en inventering i mars insamlades bl a uppgifter om antal nötkreatur och svin, vid en inventering i juni uppgifter om åkerarealen, åkerjordens användning och antal husdjur samt vid en inventering i oktober bl a uppgifter om höstsådda arealer och antal nötkreatur, svin och höns. Alla tre inventeringarna inkluderade fr o m mitten av 1950-talet dessutom uppgifter om arbetskraften i jordbruket. Vid lantbruksregistrets tillkomst lades juni- och oktoberinventeringarna ned. Marsinventeringen behölls t o m 1973. Viss ytterligare information om inventeringarna lämnas i avsnitt 4.4.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt

objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om bärgning, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetsprover för hö och spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 har urvalet av deklarationer skett slumpmässigt. En detaljerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 13.1.

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvaret för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare beskrivning återfinns i avsnitt 13.1.

Beräkningar m m utförda av jordbruksnämnden

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Material till dessa sammanställningar erhåller nämnden dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter om leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningssstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräkningarna utförs f n huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Nämnden sammanställer vidare totalkalkyler över jordbrukets inkomster och utgifter. Dessa kalkyler – jordbrukets totalkalkyl – utgör bl a underlag för jordbruksprisregleringen.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Fårkontroll har bedrivits sedan 1920-talet. Verksamheten leds numera av lantbruksstyrelsen, som även utarbetar statistik däröver.

Styrelsen publicerar också statistik över veterinärverksamheten. Av denna publicering framgår bl a frekvenser av olika slag av djursjukdomar.

Vidare utarbetar styrelsen statistik över lantbruksnämndernas verksamhet. I denna statistik ingår bl a uppgifter om statliga bidrag och kreditgarantier beviljade till jordbrukare.

Slutligen redovisar lantbruksstyrelsen årliga uppgifter om nämndernas kursverksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll samt svinstam- och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talen. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem.

Statistik från Lantbrukets utredningsinstitut

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetar årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Material till statistiken erhålls från tillverkare och importörer.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 genomfört intermittenta undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen, 1976, avsåg lantbrukarnas sysselsättning.

Några jordbruksstatistiska publikationer från här redovisade myndigheter och organisationer

SCB:s statistik publiceras främst i Statistiska meddelanden. Jordbruksuppgifter återfinns huvudsakligen i serie J. Till vissa av dessa meddelanden utges Appendix med i allmänhet lägre regional indelning. Lantbruksräkningar presenteras i Lantbruksräkningen. SCB ger vidare ut Allmän månadsstatistik, i vilken lämnas ett mindre antal uppgifter om jordbruk.

Huvuddelen av *jordbruksnämndens* statistik redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. I denna tämligen omfattande redovisning ingår även det begränsade antal uppgifter om jordbruk som presenteras i Allmän månadsstatistik. Därjämte publicerar nämnden vissa uppgifter i stenciler.

Statistik från *lantbruksstyrelsen* återfinns i stenciler eller i styrelsens Meddelanden.

Svensk Husdjursskötsel ger ut Meddelanden, och *Lantbrukets utredningsinstitut* slutligen publicerar sin statistik i Meddelanden från Lantbrukets utredningsinstitut och i stenciler.

Andra publikationer med jordbruks-, skogs- och fiskestatistik

Svenskt lantbruk /informationsskrift om lantbruk och lantbruksadministration/. Statens lantbruksinformation (1976).

Svenskt lantbruk i siffror och diagram. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:6.

Skogsstatistisk årsbok /årligen sedan 1951/. Skogsstyrelsen.

Fiskestatistisk årsbok /årligen sedan 1971/. SCB.

Forsknings- och försöksmeddelanden /årligen sedan 1956/ från institutioner på jordbrukets, trädgårdsodlingens, skogens m fl områden. Särtryck ur Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tidskrift.

Historisk statistik för Sverige. 2. Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t o m år 1955. SCB (1959).

Adresser

SCB, Fack, 102 50 Stockholm. Besöksadress: Karlavägen 100. Telefon 08/14 05 60.

Statens jordbruksnämnd, 551 82 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 8. Telefon 036/16 94 80.

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 6. Telefon 036/16 94 20.

Svensk Husdjursskötsel, Hållsta, 631 84 Eskilstuna. Telefon 016/211 70.

Lantbrukets utredningsinstitut (tidigare Jordbrukets utredningsinstitut), Box 45070, 104 30 Stockholm. Besöksadress: Drottninggatan 104. Telefon 08/23 64 10.

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 6. Telefon 036/16 94 00.

Statens lantbruksinformation, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 6. Telefon 036/16 94 40.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Box 6806, 113 86 Stockholm. Besöksadress: Drottninggatan 95 B. Telefon 08/30 05 40.

2 Områdesindelningar

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för *län*. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. I *bilaga I* redovisas förändringar sedan 1952 i länsindelningen till följd av att hela församlingar flyttats mellan län.

Omfattningen av förändringarna belyses också i tablån nedan.

År	Antal län som berördes	Antal församlingar som flyttades mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	—
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹ Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet används i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande.

I vissa fall sammanförs de 24 länen till 3 *huvudområden*, nämligen Götaland, Svealand och Norrland.

Tidsserier. Omräkningar

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades länsuppgifter för perioden 1945-1969 enligt jordbruksinventeringarna och lantbruksregistret. En serie över tiden jämförbara uppgifter hade erhållits genom omräkningar med hänsyn till ändringar i metoder, klassificeringsgrunder och länsgränser.

SCB har räknat om vissa äldre uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968-1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960-1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971-1973 redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och de lösa jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1978 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 *riksområden*. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av *bilaga 2*.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar och ett permanent skörde-skadeskydd för jordbruket (se avsnitt 8.5 respektive 8.11) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträvat homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna skillnad, har man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom

har risken för speciellt svåra skördeskador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1978 var riket indelat i 420 skördeområden.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning ansetts nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning gjorts av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområden kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skördeområdena till följande specialområden.

Uttjämningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena används för vissa undersökningar i samband med de objektiva skördeuppskattningarna. Vid bestämning av spill från potatis för stärkelse och råsprit används en indelning i 11 spillområden. Dessa har erhållits genom sammanslagning av skördeområden varvid man i huvudsak har följt indelningen i naturliga jordbruksområden. Vid bestämning av spill för matpotatis har dock ett av spillområdena uppdelats i 3 delområden. Genom att dela 6 av de 11 spillområdena i två delar har erhållits en indelning i 17 områden, vilka bland annat används för bestämning av brödsädens kvalitet.

Återväxtområdena, 59 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slättervall, bärgningsförluster på slättervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 18.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Vid beräkning av jordbrukets byggnadskostnadsindex grupperas t ex de naturliga jordbruksområdena till fem större jordbruksområden. Dessa är någorlunda homogena med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial och löner för byggnadsarbetare.

Lantbruksstyrelsen har indelat landet i drygt 400 primära naturliga jordbruksområden med hänsyn till klimat, jordart, topografi och uppodling. Dessa kan sammanföras till 5 klimatiska riksområden, vilka var för sig består av högst 3 bygder: Jordbruksbygd, Mellanbygd och Glest uppodlad bygd.

Vidare har styrelsen gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda förenings verksamhetsområden. Två sådana indelningar framgår av tabellerna i avsnitt 9.3 (förenings-

områden för köttboscaps- och suggkontroller-na) och ytterligare en indelning av en tabell i avsnitt 9.7 (mejeriföreningar).

För prisstödet till jordbruket används i flera fall speciella områdesindelningar. Så t ex utgår pristillägget på mjölk respektive kött och fläsk i norra Sverige efter egna indelningar.

Bibliografi

Rikets indelningar /årligen sedan 1968; uppgifter om administrativa områden/. SCB.

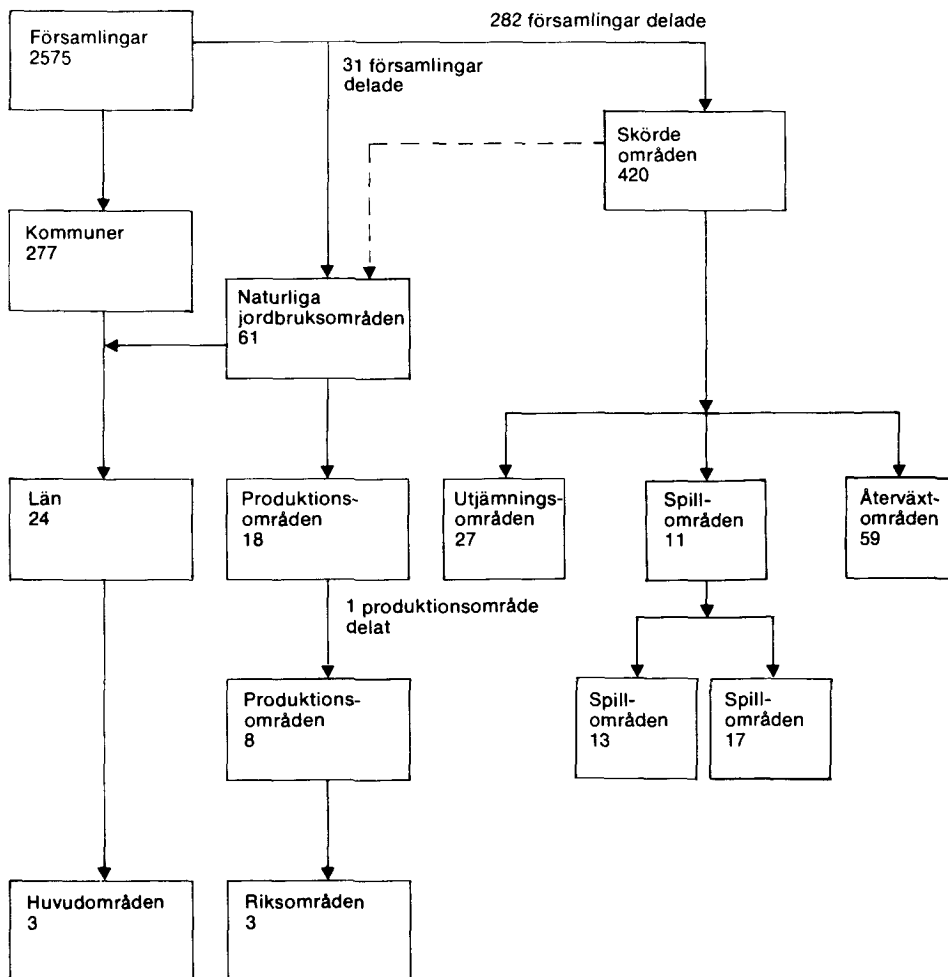
Sveriges kommuner åren 1952–1974. Förändringar i kommunindelning och kommunkoder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1973:12.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken. Meddelande i samordningsfrågor 1972:3 och 4 (uppgifter för perioden 1961–1971), 1973:4 och 5, 1974:1 och 2, 1975:2, 1976:1, 1977:2 med bilagor, 1978:2, 1979:2 . . .

Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden. Del VIII. Riksöversikt /regionala uppgifter återfinns i stenciler/. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Stenciltryck nr 1002. Lantbrukshögskolan, institutionen för lantbrukets byggnadsteknik.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden 1978Administrativa
indelningarLantbruksanknutna
indelningar

3 Företag och ägoslag

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	1– 8
3.2 Förändringar i företagens struktur	9–11

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av SFS 1968:111 (senast ändrad 1978:468) har varje år sedan 1968 insamlats uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar. Viss information om dessa lämnas i kapitel 1.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta om bestånd av företag, brukningsform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsodling och husdjur redovisas i avsnitten 4.2, 8.1, 8.9 respektive 9.1 och 9.2.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

- I företag med minst 2,0 hektar åker
- II företag med mindre än 2,0 hektar åker (inklusive företag utan åker) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet
- III företag med djurbesättning som uppgiftsdagen eller tidigare under kalenderåret omfattade minst 250 svin eller minst 500 får inklusive lamm eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar
- IV företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. Här ingår kommunala trädgårdar, anstalter, institutioner m fl med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller plast eller minst 2 500 m² frilandsareal.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även företag av typ III har uppgifter insamlats varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med 3–5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas numera uppgifter i princip varje år. Det år då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistret från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se avsnitt 8.9) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tablan nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
<i>Genomförda undersökningar</i>				
1968	×	×	—	—
1969	×	—	×	—
1970	×	—	×	×
1971	× ¹	× ¹	× ¹	—
1972	×	—	×	T ²
1973	×	—	×	×
1974	×	—	×	×
1975	×	—	×	×
1976	× ¹	× ¹	× ¹	—
1977	×	—	×	T ²
1978	×	—	×	×
<i>Planerade undersökningar</i>				
1979	×	—	×	×
1980	×	—	×	×

¹ Lantbruksräkning. — ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av bilaga 3 framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1969–1978. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. Dessas innehåll beskrivs i avsnitt 8.9.

Uppgiftsinsamlingen 1978 framgår i detalj av bilaga 4, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten.

Följande definitioner av de olika ägoslagen tillämpas.

Åker: mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Kultiverad betesmark: gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.

Annan gräsbärande mark: gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark och ej heller gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl a betes- och slätterrängar, strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.

Skogsmark: mark som antingen är skogbärande eller kan göras skogbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller annan gräsbärande mark.

Övrig mark (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avloppsdiken o d. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägoslag.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1978 gällde uppgifterna den 15 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända uppgiftsskyldiga. För företag som tidigare registrerats i lantbruksregistret påförs blanketterna

maskinellt uppgifter om företagare, till företaget hörande fastigheter, företagets arealer av olika slag samt församlingstillhörighet. Ifyllda blanketter återsänds direkt till SCB. I påminnelse- och insamlingsarbetet deltar också lantbruksnämnderna.

Inkomna blanketter granskas vanligen vid SCB. I vissa fall sänds dock blanketterna till respektive lantbruksnämnd. I den maskinella granskningen sker vissa kontroller av uppgifterna på de inkomna blanketterna mot motsvarande värden enligt föregående års lantbruksregister.

Bortfall

För 143 företag som tidigare redovisat mer än 2 hektar åker har uppgifter för år 1978 inte erhållits. Motsvarande bortfall 1977 var 380 företag.

Resultatets tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel företag med mer än 2,0 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen skulle överstiga 2,0 hektar.

I åkerarealen inräknas slätter- och betesvalar som ej utnyttjas respektive år samt annan obrukad åker. Helträda hänförs till utnyttjad åker.

För år då lantbruksräkning genomförs redovisas även vissa uppgifter för företag med högst 2,0 hektar åker.

Kontrollmätningar

De i detta avsnitt presenterade tabellerna bygger i huvudsak helt på jordbrukarnas uppgifter. I viss utsträckning avser uppgifterna om den brukade åkerarealen ej exakt den *besådda* arealen. Sålunda kan t ex diken inkluderas i redovisningen.

Vid beräkningar av totalskörden utnyttjas arealuppgifter från lantbruksregistret. Dessa uppgifter skall avse den besådda arealen. Uppskattningar av dennas storlek baseras på till lantbruksregistret lämnade uppgifter och på resultat av särskilda *kontrollmätningar*. Dessa beskrivs närmare i avsnitt 8.6.

Resultat

Ägoslagsfördelningen inom produktionsområden illustreras i figuren på sidan 23.

I *tabell 1* redovisas antal ägda och arrenderade företag med mer än 2 hektar åker och arealer av olika ägoslag vid dessa företag år 1978. Redovisningen görs efter län och produktionsområden. I de Statistiska meddelanden som innehåller uppgifter ur lantbruksregistret görs numera även redovisningen för kommuner. Av *tabellerna 2 och 3* framgår antalet företag och åkerarealen fördelade på storleksgrupper efter arealen åker respektive på företagarekategorier.

I *tabell 4* redovisas antal företag med mer än 100 hektar åker inom storleksgrupper efter arealen åker år 1978 och i *tabell 5* procentuell fördelning av åkerarealen vid företag med mer än 2 hektar åker på storleksgrupper efter areal åker samt *genomsnittlig åkerareal 1978*. Av tabellen framgår att den genomsnittliga åkerarealen långsamt har ökat.

Uppgifter om antal företag med mer än 2 hektar åker och areal skogsmark fördelade på storleksgrupper efter areal skog 1978 framgår av *tabell 6*.

I *tabell 7* redovisas totala antalet företag och arealerna åker och skogsmark vid dessa företag fördelade på storleksgrupper efter areal åker och skogsmark år 1976. Av tabellen framgår att 22 % av skogsmarken i riket, som totalt omfattade 22,6 miljoner hektar, fanns vid företag med mer än 2 hektar åker.

I *tabell 8* redovisas rikets totala skogsmarksareal fördelad på företagarekategorier.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden har låtit specialbearbeta vissa resultat från lantbruksregistret. I denna bearbetning skiljs på *stora företag* (med mer än 50 hektar åker eller visst minimiantal husdjur), *medelstora företag* (med 30–50 hektar åker eller med 10–30 hektar åker och visst minimiantal husdjur) och *små företag* (övriga företag med mer än 2 hektar åker). I tablån nedan redovisas uppgifter om antal företag och areal åker och skogsmark år 1975 enligt denna gruppering.

	<i>Stora företag</i>	<i>Medelstora företag</i>	<i>Små företag</i>
Antal företag	15 734	30 004	86 211
Areal åker,			
100-tal hektar	12 775	8 500	8 513
Areal skogsmark,			
100-tal hektar	10 258	10 015	28 585

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare och sysselsatta /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, areal och antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/.

SCB. SM J 1970:24 och 30, 1971:12, 1973:14, 1974:11, 1975:11 och 1976:5.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Arealerna åker och skog vid jordbruksföretag /1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:32, 1973:20, 1974:16, 1975:16 och 1976:5.6.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner eller naturliga jordbruksområden/. SCB.

Jordbrukets saluproduktion och arbetsåtgång /uppgifter för län/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1977:3.

Andra undersökningar

Lantbrukets företagsregister (lantbruksregistret) /beskrivning av registret/. SCB. Statistisk tidskrift 1971:5.

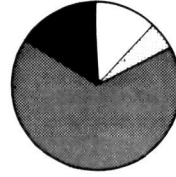
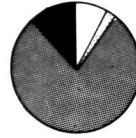
Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01 /uppgifter om bl a antal företag inom storleksgrupper och om arealer av olika ägoslag/. SCB. SM J 1974:39.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

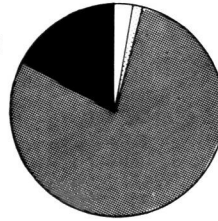
Allmän fastighetstaxering. Del 2 /1970 och 1975; uppgifter om bl a arealer av olika ägoslag/. SCB.

Ägoslagsfördelningen inom produktionsområden år 1976

Avser samtliga företag i lantbruksräkningen

Götalands södra
slättbygderGötalands
skogsbygderGötalands
mellanbygderGötalands norra
slättbygderMellersta Sveriges
skogsbygderSvealands
slättbygder

Nedre Norrland

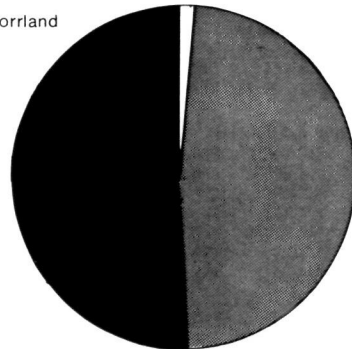
Åker

 Betesmark och annan
gräsbärande mark

Skogsmark

Övrig mark

Övre Norrland

Cirkelytorna är proportionella mot områdenas andelar av den totala arealen enligt lantbruksräkningen.

Källa: Uppgifter från lantbruksräkningen 1976 ligger till grund för figurerna.

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1978

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal företag				Åkerareal, hektar	
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Helt ägda företag	Helt arrenderade företag
<i>Län</i>						
Stockholms	753	710	668	2 131	20 617	44 348
Uppsala	1 612	928	1 283	3 823	52 772	43 586
Södermanlands	962	975	844	2 781	35 345	58 867
Östergötlands	1 934	1 777	1 546	5 257	64 528	80 032
Jönköpings	3 105	1 190	2 360	6 655	26 306	25 741
Kronobergs	2 605	635	1 898	5 138	19 252	10 110
Kalmar	2 515	1 054	2 063	5 632	44 155	31 898
Gotlands	1 285	311	1 207	2 803	28 603	9 446
Blekinge	1 370	209	738	2 317	15 232	4 777
Kristianstads	4 337	1 160	2 355	7 852	70 306	34 760
Malmöhus	4 242	1 890	2 404	8 536	107 548	87 065
Hallands	3 761	759	1 908	6 428	56 035	20 824
Göteborgs o Bohus	2 733	583	1 469	4 785	27 403	10 380
Älvsborgs	5 642	1 115	3 077	9 834	66 177	23 878
Skaraborgs	4 822	1 695	3 036	9 553	107 693	60 027
Värmlands	3 727	738	2 135	6 600	46 884	18 951
Örebro	1 625	652	1 358	3 635	35 194	23 144
Västmanlands	1 466	697	994	3 157	46 930	35 850
Kopparbergs	1 808	344	1 920	4 072	17 621	7 513
Gävleborgs	2 310	348	2 039	4 697	21 851	6 272
Västernorrlands	2 714	261	2 004	4 979	18 180	3 717
Jämtlands	2 003	291	1 475	3 769	13 496	3 884
Västerbottens	3 101	376	3 043	6 520	23 042	3 974
Norrbottens	1 623	140	1 284	3 047	12 267	1 810
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4 988	2 042	2 953	9 983	127 008	89 190
» mellanbygder	5 872	1 674	3 919	11 465	124 663	60 877
» norra slättbygder	7 119	2 559	4 103	13 781	178 068	108 957
Svealands slättbygder	6 737	3 819	5 112	15 668	205 851	204 571
Götalands skogsbygder	19 288	5 603	12 477	37 368	190 670	123 016
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 913	1 649	4 043	11 605	64 163	44 430
Nedre Norrland	6 823	844	5 830	13 497	48 756	12 941
Övre Norrland	5 315	648	4 671	10 634	38 258	6 872
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	17 674	2 007	1 989	21 670	65 608	7 863
5,1– 10,0	18 291	3 079	6 278	27 648	137 198	23 788
10,1– 20,0	13 540	4 147	12 026	29 713	197 649	62 255
20,1– 30,0	5 404	2 780	8 055	16 239	134 220	69 833
30,1– 50,0	4 315	3 237	8 292	15 844	167 200	127 864
50,1–100,0	2 116	2 581	5 056	9 753	142 337	178 186
Över 100,0	715	1 007	1 412	3 134	133 225	181 065
<i>Hela riket</i>						
1978	62 055	18 838	43 108	124 001	977 437	650 854
1977	64 885	18 829	43 204	126 918	1 001 311	646 248
1976	68 683	18 651	43 620	130 954	1 035 516	635 005
1975	69 342	18 776	43 831	131 949	1 059 835	641 838
1974	72 855	18 669	44 315	135 839	1 094 322	636 229

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Delvis arrenderade företag	Summa	Därav		Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräs- bärande mark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar	Summa, hektar
		Ägd	Arrenderad					
35 313	100 278	39 040	61 238	3 739	5 680	90 621	16 988	217 306
65 115	161 473	93 870	67 603	5 406	8 801	134 004	18 151	327 835
49 318	143 530	64 698	78 832	5 425	7 657	128 529	19 207	304 348
78 215	222 775	110 136	112 639	13 697	26 343	166 092	27 251	456 158
45 567	97 614	49 666	47 948	16 479	18 973	233 818	55 510	422 394
32 431	61 793	37 274	24 519	10 059	9 529	195 827	45 874	323 082
61 475	137 528	78 850	58 678	9 174	25 920	258 660	48 352	479 634
45 212	83 261	60 048	23 213	3 055	7 526	81 530	28 740	204 112
19 701	39 710	27 629	12 081	2 797	4 385	93 064	8 504	148 460
80 989	186 055	118 654	67 401	16 627	13 649	115 873	21 319	353 523
115 250	309 863	175 504	134 359	13 092	11 466	34 725	11 802	380 948
50 256	127 115	87 380	39 735	7 011	4 871	123 229	38 332	300 558
33 045	70 828	45 690	25 138	4 166	6 476	85 835	63 794	231 099
72 917	162 972	108 546	54 426	10 455	12 798	269 988	79 635	535 848
121 077	288 797	181 383	107 414	10 202	15 299	143 371	30 443	488 112
60 019	125 854	81 034	44 820	2 508	5 928	311 398	35 352	481 040
60 819	119 157	70 664	48 493	2 852	3 647	131 841	19 082	276 579
52 228	135 008	78 726	56 282	2 495	4 079	138 626	12 961	293 169
42 893	68 027	39 730	28 297	1 621	3 366	201 904	16 631	291 549
51 941	80 064	49 882	30 182	1 712	3 856	334 242	23 579	443 453
42 560	64 457	38 808	25 649	2 733	5 966	349 749	55 152	478 057
30 270	47 650	28 057	19 593	2 192	4 226	339 140	155 136	548 344
65 570	92 586	56 264	36 322	2 225	3 986	431 634	140 812	671 243
33 004	47 081	29 354	17 727	1 484	3 434	292 608	135 298	479 905
142 057	358 255	211 416	146 839	10 586	7 569	39 955	13 376	429 741
147 397	332 937	220 026	112 911	20 362	37 803	225 812	67 466	684 380
181 533	468 558	288 669	179 889	14 142	27 541	194 317	47 882	752 440
268 784	679 206	368 198	311 008	18 890	29 930	605 878	80 626	1 414 530
264 585	578 271	336 607	241 664	68 669	79 528	1 261 570	313 002	2 301 040
115 386	223 979	127 471	96 508	7 930	12 983	547 656	63 263	855 811
122 751	184 448	108 254	76 194	6 456	13 733	980 690	154 172	1 339 499
102 692	147 822	90 246	57 576	4 171	8 774	830 430	368 118	1 359 315
8 105	81 576	70 147	11 429	10 697	19 507	612 049	203 815	927 644
49 177	210 163	166 539	43 624	19 685	29 741	971 036	263 610	1 494 235
180 163	440 067	304 439	135 628	28 510	39 250	1 036 558	234 383	1 778 768
200 420	404 473	250 280	154 193	21 050	29 242	568 154	115 375	1 138 294
322 510	617 574	352 932	264 642	24 908	35 645	577 021	115 205	1 370 353
342 071	662 594	334 234	328 360	22 819	33 011	432 663	72 150	1 223 237
242 739	557 029	272 316	284 713	23 537	31 465	488 827	103 367	1 204 225
1 345 185	2 973 476	1 750 887	1 222 589	151 206	217 861	4 686 308	1 107 905	9 136 756
1 325 404	2 972 963	1 766 044	1 206 919	149 525	219 741	4 805 071	1 130 342	9 277 642
1 309 497	2 980 018	1 795 924	1 184 094	149 760	223 176	4 965 630	1 180 895	9 499 479
1 278 554	2 980 227	1 808 437	1 171 790	146 963	219 673	4 921 188	1 177 670	9 445 721
1 260 580	2 991 131	1 835 682	1 155 449	144 927	222 639	5 063 724	1 222 857	9 645 278

Tabell 2 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1978

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings in 1978

Område	Antal företag inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	149	221	423	327	411	387	213
Uppsala	209	296	708	676	928	758	248
Södermanlands	139	258	488	435	572	575	314
Östergötlands	412	564	971	768	1 084	1 043	415
Jönköpings	1 577	1 975	1 719	727	449	177	31
Kronobergs	1 442	1 741	1 212	411	254	69	9
Kalmar	720	1 192	1 424	859	886	436	115
Gotlands	338	336	538	517	674	340	60
Blekinge	506	686	542	249	211	103	20
Kristianstads	1 132	1 616	2 213	1 202	1 005	514	170
Malmöhus	801	1 067	1 976	1 499	1 715	1 070	408
Hallands	1 071	1 508	1 895	889	695	296	74
Göteborgs o Bohus	1 010	1 496	1 276	495	361	132	15
Älvsborgs	2 175	2 629	2 609	1 145	825	370	81
Skaraborgs	869	1 478	2 541	1 614	1 654	1 060	337
Värmlands	1 639	1 837	1 386	620	580	402	136
Örebro	457	601	741	548	619	501	168
Västmanlands	142	256	571	589	781	608	210
Kopparbergs	1 108	971	913	437	433	183	27
Gävleborgs	857	1 226	1 323	606	476	190	19
Västernorrlands	1 434	1 611	1 103	402	284	126	19
Jämtlands	1 147	1 149	843	331	203	86	10
Västerbottens	1 502	2 052	1 673	616	480	179	18
Norrbottnens	834	882	625	277	264	148	17
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	833	1 131	2 426	1 807	2 049	1 276	461
» mellanbygder	1 214	1 731	2 800	2 023	2 258	1 134	305
» norra slättbygder	1 138	1 925	3 441	2 202	2 491	1 885	699
Svealands slättbygder	946	1 542	2 964	2 631	3 417	2 959	1 209
Götalands skogsbygder	8 378	10 984	9 779	4 105	2 781	1 125	216
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 526	3 026	2 747	1 295	1 183	665	163
Nedre Norrland	3 776	4 030	3 124	1 241	901	379	46
Övre Norrland	2 859	3 279	2 432	935	764	330	35
<i>Hela riket</i>							
1978	21 670	27 648	29 713	16 239	15 844	9 753	3 134
1977	22 906	28 879	30 499	16 313	15 675	9 566	3 080
1976	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033
1975	23 884	31 357	32 385	16 784	15 384	9 180	2 975
1974	25 247	32 856	33 539	17 026	15 315	8 922	2 934

¹ I tabell 4 redovisas för år 1978 en storleksgruppering av företag med mer än 100 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker								
Summa	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Summa
2 131	552	1 761	6 405	8 200	16 276	27 590	39 494	100 278
3 823	813	2 347	10 999	17 088	36 859	51 466	41 901	161 473
2 781	552	2 066	7 492	10 985	22 931	40 463	59 041	143 530
5 257	1 545	4 436	14 818	19 419	43 573	72 776	66 208	222 775
6 655	6 167	14 980	25 150	17 969	17 220	11 779	4 349	97 614
5 138	5 589	12 989	17 194	10 095	9 637	4 847	1 442	61 793
5 632	2 817	9 209	21 265	21 512	34 527	29 185	19 013	137 528
2 803	1 252	2 570	8 415	12 989	26 510	22 447	9 078	83 261
2 317	1 933	5 158	8 012	6 242	8 080	6 774	3 511	39 710
7 852	4 234	12 503	33 159	29 730	38 823	34 766	32 840	186 055
8 536	2 894	8 430	29 648	37 590	67 056	72 220	92 025	309 863
6 428	4 139	11 456	28 067	22 036	26 508	19 479	15 430	127 115
4 785	3 851	11 334	18 544	12 123	13 730	9 012	2 234	70 828
9 834	8 191	20 039	38 052	28 389	31 368	24 829	12 104	162 972
9 553	3 301	11 708	38 555	40 469	64 611	71 905	58 248	288 797
6 600	5 993	13 573	20 002	15 409	22 495	27 809	20 573	125 854
3 635	1 716	4 623	11 257	13 679	24 523	34 525	28 834	119 157
3 157	543	2 009	8 980	14 868	31 000	41 569	36 039	135 008
4 072	3 928	7 147	13 469	10 823	16 694	12 033	3 933	68 027
4 697	3 207	9 372	19 454	14 938	18 297	12 119	2 677	80 064
4 979	5 356	12 005	15 807	9 841	10 792	8 174	2 482	64 457
3 769	4 272	8 496	12 218	8 158	7 602	5 629	1 275	47 650
6 520	5 684	15 531	24 223	15 096	18 260	11 556	2 236	92 586
3 047	3 047	6 421	8 882	6 825	10 202	9 642	2 062	47 081
9 983	2 979	8 953	36 471	45 207	79 731	85 732	99 182	358 255
11 465	4 528	13 441	42 789	50 640	87 884	75 103	58 552	332 937
13 781	4 306	15 148	51 923	55 228	98 059	129 082	114 812	468 558
15 668	3 624	12 138	45 605	66 334	135 603	204 737	211 165	679 206
37 368	32 222	83 279	142 757	101 530	106 770	76 637	35 076	578 271
11 605	9 411	22 801	40 365	32 099	46 022	45 426	27 855	223 979
13 497	13 878	30 046	45 185	30 492	34 319	24 439	6 089	184 448
10 634	10 628	24 357	34 972	22 943	29 186	21 438	4 298	147 822
124 001	81 576	210 163	440 067	404 473	617 574	662 594	557 029	2 973 476
126 918	85 955	219 230	451 706	406 062	611 009	650 608	548 393	2 972 963
130 954	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018
131 949	90 033	238 068	479 009	417 782	598 340	623 297	533 698	2 980 227
135 839	95 065	249 020	496 145	423 937	595 512	605 477	525 975	2 991 131

Tabell 3 Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1978
 Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga
<i>Län</i>							
Stockholms	1 752	264	56	25	4	6	24
Uppsala	3 149	565	66	17	7	2	17
Södermanlands	2 249	414	59	36	2	—	21
Östergötlands	4 318	815	74	22	4	1	23
Jönköpings	5 581	873	168	11	4	2	16
Kronobergs	4 442	533	140	6	2	2	13
Kalmar	4 777	719	98	19	3	—	16
Gotlands	2 493	231	63	3	2	1	10
Blekinge	2 039	220	43	7	1	2	5
Kristianstads	7 042	579	121	42	8	3	57
Malmöhus	7 623	635	131	89	8	4	46
Hallands	5 435	781	154	25	2	3	28
Göteborgs o Bohus	4 148	437	167	10	2	2	19
Älvsborgs	8 237	1 243	293	14	7	2	38
Skaraborgs	7 884	1 417	166	31	11	1	43
Värmlands	5 315	939	318	17	2	1	8
Örebro	3 030	456	99	18	2	2	28
Västmanlands	2 591	456	65	16	2	5	22
Kopparbergs	3 230	560	255	7	4	2	14
Gävleborgs	4 040	470	146	11	5	1	24
Västernorrlands	4 185	533	207	7	5	3	39
Jämtlands	3 075	505	156	3	1	1	28
Västerbottens	5 565	776	153	3	5	2	16
Norrbottens	2 540	419	63	6	6	3	10
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8 732	913	148	105	8	4	73
» mellanbygder	10 162	977	194	57	9	4	62
» norra slättbygder	11 443	1 976	234	43	17	3	65
Svealands slättbygder	12 844	2 231	350	107	18	16	102
Götalands skogsbygder	31 890	4 307	964	69	20	12	106
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 591	1 427	505	35	8	1	38
Nedre Norrland	11 126	1 661	586	19	8	6	91
Övre Norrland	8 952	1 348	280	10	11	5	28
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1– 5,0	18 490	1 990	1 114	31	8	2	35
5,1– 10,0	23 711	2 882	973	34	8	3	37
10,1– 20,0	25 730	3 159	656	53	21	2	92
20,1– 30,0	14 066	1 829	218	35	10	7	74
30,1– 50,0	13 369	2 170	161	40	13	3	88
50,1–100,0	7 379	2 084	89	58	17	10	116
Över 100,0	1 995	726	50	194	22	24	123
<i>Hela riket</i>							
1978	104 740	14 840	3 261	445	99	51	565
1977	108 115	14 327	3 396	446	92	52	490
1976	112 657	13 591	3 738	450	94	54	370
1975	127 322		3 851	452	98	54	172
1974	131 051		4 048	424	97	53	166

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga	Summa
2 131	75 052	15 138	1 934	3 990	774	960	2 430	100 278
3 823	121 630	31 134	1 760	3 349	1 588	258	1 754	161 473
2 781	101 375	26 669	3 064	8 896	348	–	3 178	143 530
5 257	165 341	47 405	3 845	3 336	183	228	2 437	222 775
6 655	79 058	15 688	1 362	877	71	187	371	97 614
5 138	52 003	7 949	998	108	166	165	404	61 793
5 632	108 948	23 363	1 394	2 276	515	–	1 032	137 528
2 803	70 067	10 083	1 310	969	212	196	424	83 261
2 317	32 632	4 794	806	1 277	43	98	60	39 710
7 852	156 746	17 267	2 869	3 808	285	427	4 653	186 055
8 536	248 559	28 566	4 239	22 099	469	113	5 818	309 863
6 428	98 230	21 103	2 006	3 599	66	649	1 462	127 115
4 785	59 114	9 052	1 386	397	34	23	822	70 828
9 834	130 289	25 681	2 777	1 025	382	277	2 541	162 972
9 553	213 608	58 406	4 245	6 915	977	172	4 474	288 797
6 600	96 687	22 344	3 322	2 933	159	224	185	125 854
3 635	91 605	18 698	1 792	4 011	83	338	2 630	119 157
3 157	98 310	25 918	1 798	3 958	306	1 374	3 344	135 008
4 072	54 781	9 406	2 057	864	93	172	654	68 027
4 697	67 230	8 919	1 639	739	278	4	1 255	80 064
4 979	52 336	8 972	1 525	256	232	153	983	64 457
3 769	37 714	7 473	1 236	78	39	137	973	47 650
6 520	77 163	12 954	1 299	65	357	179	569	92 586
3 047	36 042	9 456	465	383	215	182	338	47 081
9 983	280 528	41 072	4 536	23 920	482	968	6 749	358 255
11 465	273 477	38 961	5 118	8 990	648	342	5 401	332 937
13 781	350 152	94 943	6 405	8 065	1 412	581	7 000	468 558
15 668	503 782	123 614	10 790	22 717	3 010	3 154	12 139	679 206
37 368	471 610	85 456	9 380	5 332	856	644	4 993	578 271
11 605	175 770	33 016	6 328	6 018	437	28	2 382	223 979
13 497	149 532	25 739	4 463	658	456	438	3 162	184 448
10 634	119 669	23 637	2 108	508	574	361	965	147 822
21 670	69 511	7 608	4 166	120	31	6	134	81 576
27 648	180 340	21 955	7 259	259	56	25	269	210 163
29 713	381 257	46 938	9 351	791	298	34	1 398	440 067
16 239	350 028	45 863	5 442	879	248	180	1 833	404 473
15 844	519 707	85 821	6 253	1 614	495	125	3 559	617 574
9 753	495 989	145 709	6 289	4 290	1 210	737	8 370	662 594
3 134	327 688	112 544	10 368	68 255	5 537	5 409	27 228	557 029
124 001	2 324 520	466 438	49 128	76 208	7 875	6 516	42 791	2 973 476
126 918	2 355 644	440 525	49 271	76 371	7 818	6 169	37 165	2 972 963
130 954	2 405 765	398 735	53 897	78 536	7 824	6 143	29 118	2 980 018
131 949	2 818 447		55 307	78 301	7 890	6 119	14 163	2 980 227
135 839	2 827 780		57 774	77 974	7 639	6 004	13 960	2 991 131

Tabell 4 Antal företag med mer än 100,0 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1978
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1978

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1– 200,0	200,1– 300,0	300,1– 400,0	400,1– 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	151	33	22	5	2	213
Uppsala	201	33	9	1	4	248
Södermanlands	229	48	26	6	5	314
Östergötlands	346	46	12	5	6	415
Jönköpings	26	5	–	–	–	31
Kronobergs	7	2	–	–	–	9
Kalmar	90	19	5	–	1	115
Gotlands	54	3	2	–	1	60
Blekinge	16	3	–	–	1	20
Kristianstads	119	30	9	5	7	170
Malmöhus	275	64	22	13	34	408
Hallands	52	13	4	3	2	74
Göteborgs o Bohus	13	2	–	–	–	15
Älvsborgs	72	7	1	1	–	81
Skaraborgs	276	36	11	8	6	337
Värmlands	117	14	3	1	1	136
Örebro	128	27	9	3	1	168
Västmanlands	165	24	11	8	2	210
Kopparbergs	25	–	1	1	–	27
Gävleborgs	17	2	–	–	–	19
Västernorrlands	18	1	–	–	–	19
Jämtlands	10	–	–	–	–	10
Västerbottens	18	–	–	–	–	18
Norrbottns	17	–	–	–	–	17
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	315	74	26	12	34	461
» mellanbygder	225	48	12	8	12	305
» norra slättbygder	579	77	22	13	8	699
Svealands slättbygder	932	169	73	22	13	1 209
Götalands skogsbygder	182	27	4	1	2	216
Mellersta Sveriges skogsbygder	130	15	10	4	4	163
Nedre Norrland	44	2	–	–	–	46
Övre Norrland	35	–	–	–	–	35
<i>Hela riket</i>						
1978	2 442	412	147	60	73	3 134
1977	2 408	399	135	58	80	3 080
1976	2 360	397	143	54	79	3 033
1975	2 309	397	137	49	83	2 975
1974	2 271	400	129	49	85	2 934

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 5 Procentuell fördelning av åkerarealen på olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1978
 Percentage distribution of the area of arable land and average area per holding in 1978

Område	Storleksgrupp, hektar åker							Summa	Genom- snittlig areal, hektar
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,6	1,7	6,4	8,2	16,2	27,5	39,4	100	46,6
Uppsala	0,5	1,5	6,8	10,6	22,8	31,9	25,9	100	41,8
Södermanlands	0,4	1,4	5,2	7,7	16,0	28,2	41,1	100	51,2
Östergötlands	0,7	2,0	6,6	8,7	19,6	32,7	29,7	100	42,2
Jönköpings	6,3	15,3	25,8	18,4	17,6	12,1	4,5	100	14,5
Kronobergs	9,1	21,0	27,8	16,3	15,7	7,8	2,3	100	11,9
Kalmar	2,0	6,8	15,5	15,6	25,1	21,2	13,8	100	24,3
Gotlands	1,5	3,1	10,1	15,6	31,8	27,0	10,9	100	29,7
Blekinge	4,9	13,0	20,2	15,7	20,3	17,1	8,8	100	17,0
Kristianstads	2,3	6,7	17,8	16,0	20,9	18,7	17,6	100	23,4
Malmöhus	0,9	2,7	9,6	12,1	21,7	23,3	29,7	100	35,9
Hallands	3,3	9,0	22,1	17,3	20,9	15,3	12,1	100	19,6
Göteborgs o Bohus	5,4	16,0	26,2	17,1	19,4	12,7	3,2	100	14,7
Älvsborgs	5,0	12,3	23,4	17,4	19,2	15,2	7,5	100	16,4
Skaraborgs	1,1	4,0	13,4	14,0	22,4	24,9	20,2	100	30,0
Värmlands	4,8	10,8	15,9	12,2	17,9	22,1	16,3	100	19,0
Örebro	1,4	3,9	9,4	11,5	20,6	29,0	24,2	100	32,5
Västmanlands	0,4	1,5	6,6	11,0	23,0	30,8	26,7	100	42,2
Kopparbergs	5,8	10,5	19,8	15,9	24,5	17,7	5,8	100	16,7
Gävleborgs	4,0	11,7	24,3	18,7	22,9	15,1	3,3	100	17,0
Västernorrlands	8,3	18,6	24,5	15,3	16,7	12,7	3,9	100	12,9
Jämtlands	9,0	17,8	25,6	17,1	16,0	11,8	2,7	100	12,6
Västerbottens	6,1	16,8	26,2	16,3	19,7	12,5	2,4	100	14,2
Norrbottens	6,5	13,6	18,9	14,5	21,6	20,5	4,4	100	15,4
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,8	2,5	10,2	12,6	22,3	23,9	27,7	100	35,2
» mellanbygder	1,4	4,0	12,8	15,2	26,4	22,6	17,6	100	28,4
» norra slättbygder	0,9	3,2	11,1	11,8	20,9	27,6	24,5	100	33,6
Svealands slättbygder	0,5	1,8	6,7	9,8	20,0	30,1	31,1	100	43,1
Götalands skogsbygder	5,6	14,4	24,7	17,6	18,5	13,2	6,0	100	15,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,2	10,2	18,0	14,3	20,6	20,3	12,4	100	19,0
Nedre Norrland	7,5	16,3	24,5	16,5	18,6	13,3	3,3	100	13,6
Övre Norrland	7,2	16,5	23,7	15,5	19,7	14,5	2,9	100	13,9
<i>Hela riket</i>									
1978	2,7	7,1	14,8	13,6	20,8	22,3	18,7	100	24,0
1977	2,9	7,4	15,2	13,7	20,5	21,9	18,4	100	23,4
1976	3,1	7,7	15,6	13,8	20,3	21,3	18,2	100	22,8
1975	3,0	8,0	16,1	14,0	20,1	20,9	17,9	100	22,6
1974	3,2	8,3	16,6	14,2	19,9	20,2	17,6	100	22,0

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 6 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1978

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag inom storleksgrupp, hektar skogsmark						
	0	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	774	85	478	372	257	110	30
Uppsala	1 141	260	1 077	706	450	136	35
Södermanlands	1 062	155	705	411	256	98	45
Östergötlands	2 326	400	1 056	651	497	237	66
Jönköpings	1 353	206	1 893	1 775	1 111	268	33
Kronobergs	724	245	1 595	1 443	843	231	41
Kalmar	1 609	381	897	1 083	1 039	483	109
Gotlands	528	257	974	567	335	123	17
Blekinge	304	168	704	592	391	133	21
Kristianstads	3 749	1 147	1 769	693	381	89	12
Malmöhus	6 980	866	456	131	63	20	7
Hallands	2 285	878	1 609	1 011	521	110	7
Göteborgs o Bohus	1 039	950	1 761	648	311	65	10
Älvsborgs	1 574	1 096	3 761	2 076	1 013	252	48
Skaraborgs	3 351	1 959	2 847	835	371	147	26
Värmlands	919	477	1 993	1 488	1 088	472	121
Örebro	878	417	1 222	606	330	121	40
Västmanlands	821	155	723	652	526	225	41
Kopparbergs	445	145	1 027	1 073	874	420	80
Gävleborgs	509	231	837	871	1 123	813	277
Västernorrlands	599	421	1 019	844	1 017	753	272
Jämtlands	443	184	638	634	723	703	366
Västerbottens	563	211	1 222	1 582	1 699	916	288
Norrbottns	274	107	365	530	743	661	317
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 921	953	766	213	79	24	11
» mellanbygder	4 981	1 681	2 435	1 274	755	254	59
» norra slättbygder	4 880	2 796	4 239	1 124	490	188	44
Svealands slättbygder	4 514	1 091	4 305	2 817	1 871	737	211
Götalands skogsbygder	7 476	2 990	11 259	8 442	5 282	1 574	257
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 920	681	3 254	2 697	1 989	850	171
Nedre Norrland	1 537	856	2 637	2 439	2 856	2 180	833
Övre Norrland	1 021	353	1 733	2 268	2 640	1 779	723
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1– 5,0	4 689	3 266	6 901	3 523	2 033	924	289
5,1– 10,0	5 683	2 626	8 020	5 525	3 771	1 495	452
10,1– 20,0	7 943	2 551	7 458	5 384	4 035	1 796	477
20,1– 30,0	5 160	1 248	3 553	2 748	2 189	1 034	257
30,1– 50,0	5 596	1 055	2 997	2 480	2 235	1 087	335
50,1–100,0	3 875	539	1 411	1 333	1 353	885	289
Över 100,0	1 304	116	288	281	346	365	210
<i>Hela riket</i>							
1978	34 250	11 401	30 628	21 274	15 962	7 586	2 309
1977	34 374	11 803	31 810	21 958	16 300	7 723	2 323
1976	34 573	12 357	33 399	22 889	16 814	7 910	2 380
1975	35 182	12 343	33 736	23 117	16 725	7 915	2 317
1974	35 492	12 846	35 143	23 991	17 332	8 037	2 369

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 7 och 8.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Areal skogsmark inom olika storleksgrupper, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0	Över 400,0	Summa
25	2 131	283	7 490	13 944	18 274	14 487	8 862	27 281	90 621
18	3 823	847	16 188	26 058	31 481	17 934	9 657	31 839	134 004
49	2 781	528	10 642	14 932	17 808	13 515	11 796	59 308	128 529
24	5 257	1 174	15 297	24 355	36 112	32 782	17 633	38 739	166 092
16	6 655	685	31 044	66 073	77 294	35 368	8 892	14 462	233 818
16	5 138	767	25 917	52 709	59 306	30 051	10 113	16 964	195 827
31	5 632	1 034	14 189	40 849	74 468	66 242	28 892	32 986	258 660
2	2 803	851	14 377	21 059	23 628	16 473	4 140	1 002	81 530
4	2 317	561	10 676	22 205	27 856	17 779	6 115	7 872	93 064
12	7 852	2 838	23 902	25 123	25 949	11 032	2 563	24 466	115 873
13	8 536	1 759	5 475	4 373	4 024	2 708	1 992	14 394	34 725
7	6 428	2 378	23 547	37 326	36 432	13 721	1 962	7 863	123 229
1	4 785	2 679	23 511	23 884	21 924	8 639	2 832	2 366	85 835
14	9 834	3 263	55 176	75 209	70 963	34 182	12 722	18 473	269 988
17	9 553	5 367	37 120	29 818	26 131	19 827	7 249	17 859	143 371
42	6 600	1 482	29 742	54 874	76 927	63 883	32 136	52 354	311 398
21	3 635	1 264	17 250	22 295	23 149	16 648	10 686	40 549	131 841
14	3 157	519	11 164	24 203	38 044	30 398	11 178	23 120	138 626
8	4 072	483	16 395	40 011	62 210	57 299	20 000	5 506	201 904
36	4 697	690	13 173	32 873	83 220	114 118	72 144	18 024	334 242
54	4 979	1 168	15 508	31 754	74 891	108 074	73 400	44 954	349 749
78	3 769	520	9 887	23 925	54 085	101 222	98 629	50 872	339 140
39	6 520	646	20 330	59 460	123 026	126 410	75 677	26 085	431 634
50	3 047	308	5 990	20 635	55 050	95 741	86 756	28 128	292 608
16	9 983	2 127	9 319	6 819	4 738	2 904	2 108	11 940	39 955
26	11 465	4 249	34 314	46 874	52 615	32 993	14 572	40 195	225 812
20	13 781	7 705	54 641	39 567	34 080	24 875	10 934	22 515	194 317
122	15 668	3 478	63 886	103 396	131 988	99 348	57 943	145 839	605 878
88	37 368	8 864	172 202	312 934	373 508	211 468	69 958	112 636	1 261 570
43	11 605	2 189	50 320	100 666	141 047	114 943	44 344	94 147	547 656
159	13 497	2 426	40 568	91 600	211 224	310 338	220 894	103 640	980 690
117	10 634	1 056	28 740	86 091	193 052	251 664	195 273	74 554	830 430
45	21 670	9 167	99 076	128 485	143 362	127 887	77 339	26 733	612 049
76	27 648	7 579	118 519	203 009	267 101	206 492	120 173	48 163	971 036
69	29 713	7 123	111 537	200 011	288 486	247 201	126 311	55 889	1 036 558
50	16 239	3 442	53 441	102 781	156 841	141 823	67 230	42 596	568 154
59	15 844	2 914	45 511	93 000	161 456	149 057	87 284	37 799	577 021
68	9 753	1 514	21 554	50 113	98 995	123 738	77 895	58 854	432 663
224	3 134	355	4 352	10 548	26 011	52 335	59 794	335 432	488 827
591	124 001	32 094	453 990	787 947	1 142 252	1 048 533	616 026	605 466	4 686 308
627	126 918	33 254	471 320	812 944	1 165 892	1 067 407	621 372	632 882	4 805 071
632	130 954	34 890	494 590	847 733	1 202 312	1 094 316	637 819	653 970	4 965 630
614	131 949	34 775	499 712	856 675	1 195 704	1 094 761	620 699	618 862	4 921 188
629	135 839	36 143	519 978	889 041	1 237 977	1 111 213	634 530	634 842	5 063 724

Tabell 7 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- respektive skogsmarksarealernas storlek år 1976

Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1976

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Summa över 2,0 hektar åker	Högst 2,0 hektar åker ¹	Samtliga företag
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0			
Antal företag										
0	5 012	5 897	8 122	5 195	5 427	3 683	1 237	34 573	11 002	45 575
0,1– 5,0	3 721	2 918	2 776	1 245	1 056	522	119	12 357	26 119	38 476
5,1– 25,0	8 111	8 905	8 052	3 677	3 022	1 354	278	33 399	57 716	91 115
25,1– 50,0	4 068	6 243	5 727	2 860	2 454	1 264	273	22 889	27 042	49 931
50,1–100,0	2 410	4 131	4 255	2 209	2 151	1 330	328	16 814	18 078	34 892
100,1–200,0	1 093	1 669	1 864	1 040	1 018	878	348	7 910	8 964	16 874
200,1–400,0	335	462	516	275	310	264	218	2 380	3 384	5 764
Över 400,0	54	96	76	50	59	65	232	632	1 736	2 368
Summa	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033	130 954	154 041	284 995
Åkerareal, hektar										
0	18 326	45 333	121 921	129 847	213 067	250 499	211 641	990 634	3 053	993 687
0,1– 5,0	13 442	21 923	40 844	30 774	40 578	34 953	19 624	202 138	2 906	205 044
5,1– 25,0	30 296	66 814	118 222	91 231	116 863	89 798	42 035	555 259	4 638	559 897
25,1– 50,0	15 818	47 331	84 490	71 152	94 963	84 287	43 135	441 176	1 812	442 988
50,1–100,0	9 307	31 618	62 418	54 850	83 967	90 700	53 240	386 100	1 212	387 312
100,1–200,0	4 137	12 877	27 559	26 052	39 716	61 497	59 149	230 987	562	231 549
200,1–400,0	1 268	3 470	7 618	6 871	12 072	18 493	41 351	91 143	186	91 329
Över 400,0	207	726	1 097	1 220	2 340	5 009	71 982	82 581	34	82 615
Summa	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018	14 403	2 994 421
Skogsmarksareal, hektar										
0,1– 5,0	10 502	8 380	7 776	3 472	2 917	1 468	375	34 890	78 381	113 271
5,1– 25,0	116 000	131 895	120 218	55 326	46 116	20 926	4 109	494 590	788 070	1 282 660
25,1– 50,0	147 788	229 802	213 370	106 397	92 353	47 708	10 315	847 733	988 633	1 836 366
50,1–100,0	170 983	292 380	303 627	157 956	155 565	97 424	24 377	1 202 312	1 286 023	2 488 335
100,1–200,0	151 756	231 114	256 142	142 317	140 036	122 988	49 963	1 094 316	1 246 156	2 340 472
200,1–400,0	90 121	124 289	135 088	72 238	81 546	71 903	62 634	637 819	920 336	1 558 155
Över 400,0	31 669	78 562	43 169	41 711	40 936	61 496	356 427	653 970	12 325 336	12 979 306
Summa	718 819	1 096 422	1 079 390	579 417	559 469	423 913	508 200	4 965 630	17 632 935	22 598 565

¹ För åkerarealens storlek avses företag med 0,3–2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksräkningen.

Tabell 8 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1976. Hektar
Area of forest land distributed by category of holder in 1976. Hectares

Område	Enskilda personer	Enkelt bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	113 144	24 836	15 295	33 948	31 488	47 979	6 559	8 136	281 385
Uppsala	135 696	23 535	8 823	156 946	31 000	23 661	11 138	5 869	396 668
Södermanlands	151 146	37 236	16 192	53 239	34 342	33 894	6 363	2 531	334 943
Östergötlands	256 999	88 404	21 191	109 587	60 878	40 606	12 759	9 944	600 368
Jönköpings	351 646	106 384	32 398	39 274	47 197	16 233	19 578	4 874	617 584
Kronobergs	311 006	81 348	26 869	66 468	30 502	11 221	18 175	3 951	549 540
Kalmar	377 038	124 433	31 515	53 167	79 191	12 713	11 699	10 844	700 600
Gotlands	96 013	9 796	4 925	5 962	6 558	419	5 679	2 144	131 496
Blekinge	127 438	22 282	7 686	13 472	5 526	6 263	2 621	512	185 800
Kristianstads	171 593	26 400	8 015	17 873	22 857	4 778	6 481	8 624	266 621
Malmöhus	35 112	7 071	1 854	10 499	5 739	7 189	2 022	2 568	72 054
Hallands	156 423	37 722	12 026	12 735	13 879	9 050	7 030	1 998	250 863
Göteborgs o Bohus	106 848	16 493	8 875	5 802	10 259	7 163	2 760	3 128	161 328
Älvsborgs	368 431	95 830	36 575	48 465	33 709	19 661	14 323	14 259	631 253
Skaraborgs	171 324	44 462	12 710	28 891	39 098	14 021	11 183	4 625	326 314
Värmlands	447 478	177 192	64 527	511 552	29 739	19 745	29 788	3 126	1 283 147
Örebro	166 042	40 479	12 321	181 013	112 909	21 385	6 477	7 225	547 851
Västmanlands	139 170	33 529	12 770	82 142	75 243	23 420	8 877	1 619	376 770
Kopparbergs	474 353	178 478	143 463	656 024	254 817	193 176	19 512	31 141	1 950 964
Gävleborgs	455 012	109 726	39 098	633 601	95 464	30 608	19 169	39 557	1 422 235
Västernorrlands	539 931	123 534	75 821	724 833	113 394	20 742	23 440	47 361	1 669 056
Jämtlands	666 359	299 990	99 714	1 324 402	265 782	23 800	45 423	22 408	2 747 878
Västerbottens	861 539	264 988	117 655	793 974	981 130	114 922	28 249	21 050	3 183 507
Norrbottens	779 720	213 136	99 549	456 547	2 000 111	262 759	85 308	13 210	3 910 340
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	40 661	7 620	2 459	8 406	4 907	2 702	1 261	1 198	69 214
» mellanbygder	252 977	42 493	12 788	32 145	29 602	10 920	10 589	9 434	400 948
» norra slättbygder	238 101	55 762	17 047	20 672	37 908	24 327	11 672	7 339	412 828
Svealands slättbygder	672 198	152 541	62 182	317 623	140 525	138 685	36 814	19 635	1 540 203
Götalands skogsbygder	1 868 562	507 735	155 084	268 160	244 738	95 403	83 717	43 391	3 266 790
Mellersta Sveriges skogsbygder	768 847	211 802	103 189	908 411	278 633	71 200	36 147	15 918	2 394 147
Nedre Norrland	1 701 626	584 689	278 367	2 464 731	321 797	129 159	88 871	129 973	5 699 213
Övre Norrland	1 916 489	624 642	278 751	2 000 268	3 322 702	493 012	135 542	43 816	8 815 222
<i>Hela riket</i>	7 459 461	2 187 284	909 867	6 020 416	4 380 812	965 408	404 613	270 704	22 598 565

Källa: SCB, lantbruksräkningen.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Den årligen återkommande insamlingen av uppgifter till lantbruksregistret – se föregående avsnitt – ger bl a underlag för att studera förändringar i företagen i olika avseenden.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika klasser av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1977 och 1978. I avsnitt 9.2 redovisas förskjutningar mellan klasser av företag efter ko- respektive suggbesättnings storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åker (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åker) ett av åren. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åker 1977 och/eller 1978.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägodelsredovisningen, som är maskinellt utskrivna på blanketterna till uppgiftslämnarna. I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredovisningen, som ej är maskinellt utskrivna (se bilaga 4). Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Genom att uppgifterna i ägo-

odelsredovisningen används, elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt samma uppgifter om grödarealens storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten skulle vara oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åker inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbetningsmetoder har medfört, att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I *tabell 9* redovisas antal företag efter brukningsform 1977 och 1978 och i *tabell 10* antal företag efter åkerarealens storlek 1977 och 1978.

Av *tabell 11* framgår orsakerna till strukturförändringar vid företag som upphörde mellan 1977 och 1978 och vid samtliga företag vilkas åkerareal ändrades mellan 1977 och 1978.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden har låtit specialbearbeta vissa tidigare insamlade uppgifter till lantbruksregistret. I tablån nedan visas antalet företag med mer än 2 hektar åker som ökat sin åkerareal från 1972 till 1973 fördelat efter arealtillskottets storlek och företagets åkerareal före tillskottet.

Tillskottets storlek, hektar	Företagets åkerareal före tillskottet, hektar			
	2,1–20,0	20,1–50,0	Över 50,0	Samtliga företag
0,1–10,0	5 107	2 974	997	9 078
10,1–20,0	369	614	290	1 273
Över 20,0	96	260	259	615
Summa företag	5 572	3 848	1 546	10 966
tillskott genom köp	1 714	935	455	3 104
tillskott genom arrende	3 689	2 741	1 003	7 433
tillskott genom köp och arrende	169	172	88	429

I följande tablå lämnas uppgifter om antal företag med mer än 2 hektar åker på vilka ny brukare tillträtt mellan räkningsdagarna 1972 och 1973 fördelat efter företagets storlek och kategori av tillträdande brukare.

Kategori av tillträdande brukare	Företagets åkerareal före nytillträdet, hektar			
	2,1–20,0	20,1–50,0	Över 50,0	Samtliga företag
Fysiska personer				
Födda före 1914	305	64	46	415
Födda 1914–1923	223	48	27	298
Födda efter 1923	1 391	598	216	2 205
Totalt	1 919	710	289	2 918
Juridiska personer inkl dödsbon	459	79	50	588
Summa	2 378	789	339	3 506
Totalt antal företag 1972	100 243	32 524	11 176	143 943

Bibliografi

Förändringar i jordbruksföretagen. Längdsnittsdata /1971–1972, 1972–1973 . . . ; kombinationstabeller och uppgifter för produktionsområden/. SCB. SM J 1975:37 (avser 1971–72, 1972–73 och 1973–74), 1976:5.9 (avser 1974–75), 1977:7.2, 1978:6.5, 1979:6.5 . . .

Grupperingar av jordbruksstatistiska data. Metodbeskrivning med resultat för 1973 och Tabellbilaga /uppgifter för län; vissa uppgifter om företag som ändrats mellan 1970 och 1973/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp 1976 (2 stenciler).

Tabell 9 Antal företag efter bruksform år 1977 och 1978

Number of holdings by type of holding in 1977 and 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1977 eller 1978

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1977 or 1978

Storleksgrupp, bruksform år 1977	Storleksgrupp, bruksform år 1978					Summa
	Högst 2,0 hektar åker	Mer än 2,0 hektar åker				
		Helt ägd	Helt arren- derad	Ägd till minst hälften	Arrenderad till mer än hälften	
Högst 2,0 hektar åker	.	860	604	104	125	1 693
Mer än 2,0 hektar åker						
Helt ägd	3 767	59 699	792	1 213	217	65 688
Helt arrenderad	963	457	17 805	219	231	19 675
Ägd till minst hälften	350	1 188	299	25 929	819	28 585
Arrenderad till mer än hälften	157	163	137	642	12 460	13 559
Summa	5 237	62 367	19 637	28 107	13 852	129 200

Källa: SCB, lantbruksregistret 1977 och 1978 (totalundersökningar).

Tabell 10 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1977 och 1978

Number of holdings by size groups of arable land in 1977 and 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1977 eller 1978

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1977 or 1978

Storleksgrupp, hektar åker år 1977	Storleksgrupp, hektar åker år 1978									Summa
	0	0,1– 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
0	.	.	415	423	301	110	70	48	9	1 376
0,1– 2,0	.	.	220	72	19	4	1	1	–	317
2,1– 5,0	1 444	968	20 315	519	98	14	15	–	–	23 373
5,1– 10,0	1 088	436	741	25 819	808	55	22	4	2	28 975
10,1– 20,0	670	114	126	669	27 850	906	156	11	2	30 504
20,1– 30,0	250	23	20	36	489	14 722	717	48	3	16 308
30,1– 50,0	131	16	11	4	69	359	14 591	493	7	15 681
50,1–100,0	67	2	5	7	11	26	262	9 067	132	9 579
Över 100,0	28	–	–	1	1	–	2	77	2 978	3 087
Summa	3 678	1 559	21 853	27 550	29 646	16 196	15 836	9 749	3 133	129 200

Källa: SCB, lantbruksregistret 1977 och 1978 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1977 och typ av förändring mellan år 1977 och 1978. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size groups of arable land in 1977 and type of changes between 1977 and 1978. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1977 eller 1978

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1977 or 1978

Typ av företag, år 1978; förändring	Storleksgrupp, hektar åker år 1977								Summa
	Högst 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	–	1 444	1 088	670	250	131	67	28	3 678
Därav upphörda på grund av									
försäljning	–	53	64	66	27	6	4	1	221
utarrrendering	–	724	581	273	69	33	12	2	1 694
återlämnande av arrende	–	154	168	182	91	63	32	13	703
nedläggning av åker	–	409	145	31	4	1	1	–	591
försäljning och									
nedläggning av åker	–	5	3	2	–	1	1	–	12
utarrrendering och									
nedläggning av åker	–	33	22	7	5	–	–	–	67
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	20	14	13	6	1	2	–	56
andra kombinationer	–	31	75	84	43	25	13	10	281
annan orsak	–	13	14	10	3	–	1	1	42
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	1 693	23 373	28 975	30 504	16 308	15 681	9 579	3 087	129 200
Därav ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	298	62	98	166	124	140	76	28	992
tillarrrendering	608	411	930	1 665	1 090	1 091	610	152	6 557
återtagande av arrende	271	163	128	106	45	45	40	15	813
nyodling av åker	62	183	164	196	132	150	132	84	1 103
försäljning	–	85	107	115	51	26	24	8	416
utarrrendering	–	1 138	1 119	614	177	111	65	24	3 248
återlämnande av arrende	–	360	792	1 242	751	806	564	167	4 682
nedläggning av åker	–	812	457	254	129	135	121	58	1 966
försäljning och									
nedläggning av åker	–	7	3	4	1	1	1	1	18
utarrrendering och									
nedläggning av åker	–	41	34	10	7	5	2	–	99
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	26	28	41	24	9	8	4	140
andra kombinationer	185	134	300	520	400	485	351	181	2 556
annan orsak	47	260	304	302	191	224	189	90	1 607

Källa: SCB, lantbruksregistret 1977 och 1978 (totalundersökningar).

4 Arbetskraft

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
4.1 Totalbefolkning	12
4.2 Förvärvsarbetande och arbetslösa	13–20
4.3 Avbytarverksamhet	—
4.4 Arbetsvolym	21–22
4.5 Sysselsättning utanför företaget	23–25
4.6 Yrkesskador som drabbat anställda	26–27

4.1 TOTALBEFOLKNING

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1975 reglerades av Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1975:55).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbetande inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbetande räknas personer över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1975 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 1 november 1975.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från SCBs register över totalbefolkningen (RTB), vilket är en kopia av länsstyrelsernas personregister.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Resultat

Uppgifter från folk- och bostadsräkningen 1975 om befolkningens fördelning på glesbygd och tätort m m lämnas i *tabell 12*.

Bibliografi

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975; för 1975 återfinns demografiska uppgifter i del 3.1, 3.2 och 3.3/. SCB.

4.2 FÖRVÄRVSARBETANDE OCH ARBETSLÖSA

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall (se avsnitt 4.1). Här nedan redovisas uppgifter från undersökningen år 1975 om antal förvärvsarbetande i vissa näringsgrenar.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbetande, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) insamlas årligen uppgifter för jordbrukets vidkommande om bl a företagarnas ålder och sysselsättningen vid företag med minst 2 hektar åker. SCB har under en följd av år redovisat statistik över företagarnas åldersfördelning. Sedan 1972 har SCB dessutom publicerat statistik över antalet sysselsatta i jordbruket.

Vidare redovisas i detta avsnitt uppgifter om antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m enligt SCBs årliga inkomst- och förmögenhetsstatistik, som baseras på taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna (se avsnitt 13.1).

Slutligen utarbetar SCB varje år statistik över löner för lantarbetare. För åren 1967–1977 framräknades också en statistik över löner för trädgårdsarbetare (se avsnitt 13.2). I detta avsnitt redovisas uppgifter om antal arbetare.

Arbetskraftsundersökningarnas innehåll och genomförande

Uppgifter inhämtas för varje intervjuperson om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpare familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

Arbetskraftsundersökningarna genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd och län med olika urvalsfractioner mellan de olika länen.

År 1978 intervjuades varje månad ungefär 22 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1978 var bortfallet 7,0 %.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för arbetskraftsundersökningarna i september, oktober och november 1978 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1975 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetade minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om ca 66 000 personer. Bortfallet var 6,4 %.

Jämförbarhet

Resultaten från de olika undersökningarna är inte direkt jämförbara med varandra.

I de uppgifter från folk- och bostadsräkningen som här redovisas ingår bland förvärvsarbetande alla över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en mätvecka i slutet av oktober.

Arbetskraftsundersökningarnas årsmedeltal baseras på uppgifter från personer i åldern 16–74 år som varit sysselsatta under respektive månad. De till folk- och bostadsräkningen anpassade uppgifterna baseras på medeltal för september, oktober och november och avser personer i åldern 16–74 år som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Uppgifterna från lantbruksregistret avser fysiska personer som redovisats som *företagare* en viss dag i juni månad samt av dessa redovisade *familjemedlemmar* och *anställda* över 14 år. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och för varje företag redovisas högst tre företagare.

SCBs inkomst- och förmögenhetsstatistik omfattar *mantalsskrivna* personer över 15 år. Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av huvudsakligt förvärvsarbete mätt efter inkomstens storlek och i andra hand av yrke eller titel.

Statistiken över *lantarbetare* avser personer som fyllt 18 år och som redovisas som anställda hela eller del av andra kvartalet. Statistiken över *trädgårdsarbetare* avser personer i åldern 18–64 år som redovisats som anställda under andra kvartalet.

Resultat

I *tabell 13* redovisas förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk-med binäringar (skogsbruk, jakt och fiske) och denna befolknings andel av samtliga förvärvsarbetande enligt folk- och bostadsräkningen 1975. I *tabell 14* lämnas en fördelning på olika verksamheter inom näringsgrenen jordbruk m m.

I *tabell 15* redovisas uppgifter avseende jordbruket från de till folk- och bostadsräk-

ningen 1975 anpassade arbetskraftsundersökningarna 1978. Man bör observera att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov, varför slumpfelen här kan vara avsevärda. I *tabell 16* redovisas årsmedeltal 1978 för antalet sysselsatta och arbetslösa, medelarbetstid m m enligt arbetskraftsundersökningarna.

Av *tabell 17* framgår företagarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper enligt lantbruksregistret 1978. Uppgifter om antal sysselsatta i jordbruket fördelat på företagare och företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft samt på stadigvarande och tillfälligt sysselsatta lämnas i *tabell 18*.

I *tabell 19* återfinns uppgifter om antalet mantalsskrivna personer över 15 år med förvärvsarbete som rörelseidkare och anställda inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske och inom samtliga näringsgrenar.

I *tabell 20* redovisas antalet lantarbetare i olika åldersklasser enligt undersökningen om lantarbetarlöner år 1978. Uppgifter om antalet trädgårdsarbetare år 1977 i åldern 18–64 år återfinns i tablånen nedan.

Kategori	Män	Kvinnor	Samtliga
Samtliga	1 839	2 072	3 911
Därav med kollektivavtal			
förmän	233	..	..
yrkeskunniga trädgårdsarbetare	579	622	1 201
övriga trädgårdsarbetare	549	820	1 369
specialarbetare	157	48	205

Bibliografi

Källor

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975/. SCB.

Folk- och bostadsräkningen 1965. Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren enligt vid folk- och bostadsräkningen 1970 använd klassificering. SCB. SM Be 1971:16.

Förvärvsarbetande befolkning hösten /årigen sedan 1970/ enligt arbetskraftsundersök-

ningarna. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen /1970 respektive 1975/ använda begrepp. SCB. SM Am 1971:23, 1972:24, 1973:33, 1974:30, 1975:28, 1977:1.1 och 1.2, 1978:3.6, 1979:5.6 . . .

Den utökade arbetskraftsundersökningen /1966–69/. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen 1965 använda begrepp. SCB. SM Am 1969:8, 1970:1 och 16.

Arbetskraftsundersökningarna /sedan 1970 har uppgifter redovisats varje månad, kvartal och helår/. SCB. SM Am. Årsmedeltal återfinns i nr 1972:11, 1973:13, 1974:8, 1975:11, 1976:1.3, 1977:2.4, 1978:3.3, 1979:5.3 . . . och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal /årigen sedan 1970; råtabeller/.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare samt sysselsatta /årigen sedan 1977/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970, 1972–1975; uppgifter för län och naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3. Resultat för 1971 och 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1971 respektive 1976.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Antal sysselsatta vid jordbruksföretag /1972–1975; uppgifter för olika storleksgrupper efter hektar åker. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:62, 1974:28, 1975:18 och 1976:5.8. Resultat för 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1976.

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årigen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1979:3 . . .

Inkomst och förmögenhet /1967–73; föregångare till ovanstående/. SCB.

Löner för lantarbetare /årigen sedan 1963/. SCB. SM Am 1971:8, 1972:13, 1973:1, 1973:48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

Löner för trädgårdsarbetare /årigen 1967–1977/. SCB. SM Am 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3, 1974:70, 1975:70, 1976:27, 1977:38 och 1978:12.

Tabell 12 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1975
Distribution of the population by rural and built-up areas in 1975

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden			
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	1975	1970	1965	1960
<i>Län</i>													
Stockholms	29 375	26 161	55 536	693 214	744 302	1 437 516	722 589	770 463	1 493 052	3,7	3,5	4,6	5,7
Uppsala	23 997	21 295	45 292	89 812	94 775	184 587	113 809	116 070	229 879	19,7	20,9	22,7	29,1
Södermanlands	20 272	18 260	38 532	105 902	107 596	213 498	126 174	125 856	252 030	15,3	16,0	21,6	28,6
Östergötlands	33 491	29 534	63 025	158 993	165 086	324 079	192 484	194 620	387 104	16,3	18,3	22,3	27,2
Jönköpings	30 055	26 813	56 868	120 591	124 446	245 037	150 646	151 259	301 905	18,8	21,3	26,0	30,0
Kronobergs	25 938	22 075	48 013	60 109	61 332	121 441	86 047	83 407	169 454	28,3	30,9	38,5	45,8
Kalmar	32 459	28 595	61 054	88 763	90 951	179 714	121 222	119 546	240 768	25,4	27,8	32,8	39,4
Gotlands	13 274	11 961	25 235	14 155	15 057	29 212	27 429	27 018	54 447	46,3	48,3	53,4	58,1
Blekinge	18 830	16 323	35 153	59 390	60 848	120 238	78 220	77 171	155 391	22,6	24,3	29,4	36,1
Kristianstads	37 851	33 115	70 966	98 442	102 682	201 124	136 293	135 797	272 090	26,1	28,9	33,6	39,4
Malmöhus	45 466	40 603	86 069	317 563	336 505	654 068	363 029	377 108	740 137	11,6	12,9	15,4	19,0
Hallands	36 488	32 057	68 545	74 370	76 852	151 222	110 858	108 909	219 767	31,2	33,8	38,8	44,2
Göteborgs o Bohus	39 383	35 195	74 578	314 590	325 492	640 082	353 973	360 687	714 660	10,4	9,7	10,5	12,2
Älvsborgs	50 017	44 270	94 287	159 272	164 591	323 863	209 289	208 861	418 150	22,5	24,7	29,8	35,1
Skaraborgs	42 883	37 233	80 116	89 927	93 339	183 266	132 810	130 572	263 382	30,4	33,7	40,2	47,1
Värmlands	41 532	37 150	78 682	101 212	104 548	205 760	142 744	141 698	284 442	27,7	30,3	35,9	40,9
Örebro	24 341	21 625	45 966	111 557	116 471	228 028	135 898	138 096	273 994	16,8	17,8	21,4	26,5
Västmanlands	17 024	14 877	31 901	114 226	113 745	227 971	131 250	128 622	259 872	12,3	12,5	17,4	21,6
Kopparbergs	29 313	26 503	55 816	112 198	113 068	225 266	141 511	139 571	281 082	19,9	20,0	23,6	27,3
Gävleborgs	31 829	28 078	59 907	116 071	118 617	234 688	147 900	146 695	294 595	20,3	21,9	26,3	31,1
Västernorrlands	34 305	30 903	65 208	100 296	102 698	202 994	134 601	133 601	268 202	24,3	26,8	32,2	37,2
Jämtlands	28 156	24 161	52 317	39 924	41 318	81 242	68 080	65 479	133 559	39,2	44,2	51,1	57,2
Västerbottens	38 956	33 506	72 462	80 757	83 148	163 905	119 713	116 654	236 367	30,7	34,4	41,2	47,8
Norrbottens	29 072	24 512	53 584	106 179	104 452	210 631	135 251	128 964	264 215	20,3	24,0	29,4	35,7
<i>Hela riket</i>													
1975	754 307	664 805	1 419 112	3 327 513	3 461 919	6 789 432	4 081 820	4 126 724	8 208 544	17,3	.	.	.
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 232 096	3 342 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	.	18,6	.	.
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	.	.	22,6	.
1960	1 080 991	960 483	2 041 474	2 657 705	2 795 950	5 453 655	3 738 696	3 756 433	7 495 129	.	.	.	27,2

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

Tabell 13 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolknings andel av samtliga förvärsarbetande år 1975

Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its portion of the total economically active population in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Förvärsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m				Förvärsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärsarbetande					
	Män	Kvinnor	Summa	Därav			Samtliga	Därav		
					Glesbygd	Jordbruk			Glesbygd	Jordbruk
<i>Län</i>										
Stockholms	6 685	1 818	8 503	3 992	3 619	1,7	0,6	1,2	0,6	0,5
Uppsala	5 772	1 762	7 534	6 224	5 843	9,9	4,7	7,8	6,5	6,1
Södermanlands	5 648	1 351	6 999	5 126	4 742	8,4	3,4	6,5	4,8	4,4
Östergötlands	9 764	1 755	11 519	8 745	7 860	9,4	2,8	6,9	5,3	4,7
Jönköpings	7 665	2 140	9 805	7 988	7 173	9,4	4,6	7,6	6,2	5,6
Kronobergs	5 845	1 703	7 548	6 169	5 252	12,9	6,7	10,6	8,7	7,4
Kalmar	8 833	2 312	11 145	8 987	8 149	13,9	6,5	11,3	9,1	8,2
Gotlands	3 358	1 101	4 459	4 057	3 828	23,4	12,3	19,1	17,4	16,4
Blekinge	3 807	943	4 750	3 464	2 978	9,2	4,0	7,3	5,4	4,6
Kristianstads	10 415	3 924	14 339	11 244	10 793	14,4	9,3	12,5	9,8	9,4
Malmöhus	14 161	5 727	19 888	14 239	13 734	7,3	4,3	6,0	4,3	4,2
Hallands	8 311	2 627	10 938	9 006	8 292	13,8	8,0	11,7	9,7	8,9
Göteborgs o Bohus	6 748	1 539	8 287	5 320	4 699	3,6	1,3	2,7	1,7	1,5
Älvsborgs	10 433	2 880	13 313	10 708	9 661	9,2	4,2	7,3	5,9	5,3
Skaraborgs	10 867	2 874	13 741	11 979	11 552	15,1	7,4	12,4	10,8	10,4
Värmlands	8 198	2 112	10 310	8 102	5 160	10,9	5,1	8,8	6,9	4,4
Örebro	5 702	1 418	7 120	5 190	4 326	7,9	3,2	6,1	4,5	3,7
Västmanlands	5 105	1 292	6 397	4 678	4 433	7,1	3,1	5,7	4,1	3,9
Kopparbergs	6 966	1 764	8 730	4 829	3 623	9,3	4,4	7,6	4,2	3,1
Gävleborgs	7 167	2 060	9 227	6 040	4 295	9,3	4,8	7,7	5,0	3,6
Västernorrlands	6 171	1 966	8 137	5 680	3 642	9,1	4,9	7,5	5,3	3,4
Jämtlands	5 853	1 456	7 309	5 696	3 470	17,9	7,4	14,0	10,9	6,6
Västerbottens	8 056	2 062	10 118	7 508	4 710	13,3	5,8	10,5	7,8	4,9
Norrbottnens	6 303	1 332	7 635	4 657	2 280	9,1	3,6	7,2	4,4	2,1
<i>Hela riket</i>										
1975	177 833	49 918	227 751	169 628	144 114	8,2	3,6	6,4	4,8	4,1
1970	220 970	55 535	276 505	220 932	186 807	10,0	4,6	8,1	6,5	5,5
1965 ¹	315 042	92 518	407 560	343 421	332 139	13,8	8,0	11,8	10,0	9,6
1960 ¹	408 087	38 865	446 952	410 759	354 228	17,9	4,0	13,8	12,7	10,9

¹ Inklusive personer under 16 år.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

Tabell 14 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk med binärningar fördelade efter slag av verksamhet inom näringsgrenen år 1975

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing, etc. distributed by branches of industry in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Slag av verksamhet	Män	Kvinnor	Summa		
			1975	1970	1965
Jordbruk och jakt					
<i>Jordbruk och trädgårdsodling</i>					
Åkerbruk, husdjursskötsel	105 919	38 195	144 114	186 807	296 700
Trädgårdsodling	16 408	5 839	22 247	24 422	14 018
Renskötsel	483	26	509	779	902
Pälsdjursskötsel	614	147	761	1 337	1 862
Annan djurskötsel	108	186	294	356	2 182
Summa	123 532	44 393	167 925	213 701	315 664
<i>Tjänster inom jordbruk</i>					
Jakt och viltvård	3 413	1 672	5 085	3 393	13 369
	90	7	97	138	149
Summa	127 035	46 072	173 107	217 232	329 182
Skogsbruk					
Fiske	47 051	3 678	50 729	53 890	66 951
	3 747	168	3 915	5 383	8 116
Summa jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					
1975	177 833	49 918	227 751	.	.
1970	220 970	55 535	.	276 505	.
1965	312 438	91 811	.	.	404 249

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

Tabell 15 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolkningens andel av samtliga förvärsarbetande år 1978

Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its portion of the total economically active population in 1978

Avser personer i åldrarna 16–74 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons 16–74 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Antal förvärsarbetande inom jordbruk med binäringar, 100-tal							Förvärsar- tande inom jordbruk m m i procent av samtliga förvärs- arbetande
	Jordbruk och jakt	Skogs- bruk	Summa ¹	Därav				
				Före- tagare	Anställda (inkl med- hjälpare)	Män	Kvinnor	
<i>Län</i>								
Stockholms	70	8	78	23	55	58	20	1,0
Uppsala	58	16	76	35	41	54	22	7,0
Södermanlands	52	15	69	29	39	57	12	5,9
Östergötlands	91	25	119	63	56	101	18	6,7
Jönköpings	85	21	106	69	37	79	27	8,0
Kronobergs	62	19	81	48	33	59	21	10,6
Kalmar	103	19	122	81	41	86	36	11,7
Gotlands	44	3	48	30	18	35	13	18,8
Blekinge	44	8	56	36	20	43	13	8,3
Kristianstads	116	11	129	75	53	98	31	10,8
Malmöhus	162	4	166	100	66	115	51	4,8
Hallands	106	10	118	76	42	89	29	11,7
Göteborgs o Bohus	52	9	81	46	35	59	22	2,5
Älvsborgs	131	29	160	106	54	126	34	8,2
Skaraborgs	134	14	150	96	54	126	23	12,6
Värmlands	63	53	117	52	65	90	27	9,3
Örebro	54	19	73	46	27	56	18	5,9
Västmanlands	51	8	59	32	26	42	16	4,9
Kopparbergs	54	49	104	41	62	73	31	8,5
Gävleborgs	54	39	93	42	51	76	17	7,2
Västernorrlands	48	47	97	42	55	67	31	8,2
Jämtlands	42	36	78	37	41	60	18	13,2
Västerbottens	54	45	100	40	60	77	23	9,5
Norrbottnens	39	44	87	33	54	71	16	7,6
<i>Hela riket</i>								
1978	1 770	551	2 366	1 278	1 085	1 797	569	6,2
1977	1 846	510	2 393	1 246	1 149	1 813	579	6,4
1976	1 868	533	2 436	1 156	1 280	1 850	586	6,5
1975	1 968	492	2 506	1 166	1 340	1 881	625	6,7
1974	1 995	439	2 478	1 200	1 278	1 875	604	6,7

¹ Inkl förvärsarbetande befolkning inom fiske.

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna anpassade till FoB (urvalsundersökning om 66 000 personer; bortfall 6,4 %).

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1978

Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture, forestry, fishing, etc. in 1978

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet; arbetsstöd	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					Samtliga näringsgrenar		
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 712	589	2 301	1 798	470	19 650	14 860	34 510
Mindre än 20 timmar per vecka	83	105	188	..	..	851	2 416	3 267
Frånvarande, 100-tal	152	52	205	108	90	3 322	3 320	6 642
Sjuka	..	..	82	..	..	987	927	1 914
Semester	..	..	80	..	..	1 724	1 452	3 176
Summa sysselsatta, 100-tal	1 864	641	2 505	1 906	560	22 972	18 180	41 152
Arbetslösa, 100-tal	39	17	56	22	33	486	453	938
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 903	658	2 561	1 928	593	23 458	18 633	42 091
Frånvarofrekvens, procent	8,2	8,1	8,2	5,7	16,0	14,5	18,3	16,1
Arbetslöshetsfrekvens, procent	2,0	2,6	2,2	1,1	5,6	2,1	2,4	2,2
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	14,5	..	..	16,1	16,4	16,2
Medelarbetstid/vecka, timmar								
Företagare	51,1	31,8	47,0	..	..	46,7	34,1	43,8
Anställda	40,5	33,0	39,3	..	..	39,4	30,7	35,5
Medhjälpare	35,9	30,8	31,6	..	..	35,2	30,8	31,4
Samtliga	46,6	31,7	42,8	..	..	40,2	30,8	36,2

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 7,0 %).

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning år 1978

Age distribution of holders in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område: storleksgrupp	Antal företagare i åldern, år								Uppgift saknas	Summa
	Under 30	30–39	40–49	50–54	55–59	60–64	65–74	Över 74		
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	647	1 846	2 308	1 457	1 547	1 365	1 182	240	68	10 660
” mellanbygder	972	2 107	2 627	1 701	1 757	1 447	1 289	266	66	12 232
” norra slättbygder	1 374	2 883	3 182	1 945	2 156	1 903	1 720	426	71	15 660
Svealands slättbygder	1 353	3 269	3 573	2 354	2 576	2 170	1 791	388	134	17 608
Götalands skogsbygder	2 847	5 996	8 074	5 217	5 703	5 348	6 213	1 582	197	41 177
Mellersta Sveriges skogsbygder	764	1 936	2 384	1 533	1 818	1 585	2 000	569	98	12 687
Nedre Norrland	785	2 128	2 755	1 768	2 206	1 906	2 455	623	77	14 703
Övre Norrland	700	1 704	2 369	1 649	1 786	1 616	1 686	304	60	11 874
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1– 5,0	1 024	2 368	3 490	2 419	2 964	3 103	5 492	1 805	161	22 826
5,1– 10,0	1 504	3 687	5 162	3 443	4 277	4 523	5 718	1 409	212	29 935
10,1– 20,0	2 270	4 899	6 225	4 410	5 039	4 528	4 208	756	169	32 504
20,1– 30,0	1 452	3 139	3 984	2 671	2 795	2 213	1 404	211	66	17 935
30,1– 50,0	1 667	3 917	4 439	2 613	2 537	1 741	892	129	72	18 007
50,1–100,0	1 194	2 920	3 077	1 619	1 480	942	450	63	64	11 809
Över 100,0	331	939	895	449	457	290	172	25	27	3 585
<i>Hela riket</i>										
1978	9 442	21 869	27 272	17 624	19 549	17 340	18 336	4 398	771	136 601
1977	9 034	20 887	27 834	18 325	20 030	17 949	18 878	4 473	1 516	138 926
1976	8 781	20 137	28 699	19 265	20 669	24 720 ¹	13 837 ²	4 642	1 189	141 939
1975	7 680	18 539	28 721	19 674	20 946	25 826 ¹	14 129 ²	4 645	769	140 929
1974	6 900	17 626	29 718	20 815	21 439	27 179 ¹	14 852 ²	4 838	518	143 885

¹ Avser företagare i åldern 60–66 år. – ² Avser företagare i åldern 67–74 år.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagares familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1978

Number of employed in agriculture distributed by holders and holders' families and hired labour in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och personer 15 år och äldre

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel- satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel- satta	
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka				Mer än 30 tim- mar per vecka		30 timmar och mindre per vecka				
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		
Län													
Stockholms	1 815	578	434	526	251	131	3 735	723	119	140	131	391	1 504
Uppsala	3 560	1 424	738	948	492	201	7 363	628	105	226	144	423	1 526
Södermanlands	2 535	720	619	744	409	179	5 206	987	114	156	135	417	1 809
Östergötlands	4 973	1 189	1 027	1 432	728	303	9 652	1 046	124	276	202	750	2 398
Jönköpings	5 239	2 149	1 738	1 760	915	333	12 134	387	147	369	214	894	2 011
Kronobergs	3 713	1 583	1 380	1 178	581	237	8 672	255	94	278	156	693	1 476
Kalmar	5 212	1 911	1 078	1 323	752	394	10 670	694	141	298	169	1 056	2 358
Gotlands	2 508	1 163	622	621	293	186	5 393	309	72	142	104	457	1 084
Blekinge	1 857	675	540	511	257	107	3 947	272	63	102	73	674	1 184
Kristianstads	6 382	2 603	1 491	1 635	838	431	13 380	1 308	241	372	257	2 149	4 327
Malmöhus	7 246	2 832	1 380	2 041	954	485	14 938	2 198	398	390	353	2 419	5 758
Hallands	5 595	2 227	1 280	1 517	663	287	11 569	697	178	343	228	914	2 360
Göteborgs o Bohus	3 368	1 415	1 341	1 082	511	181	7 898	276	116	269	150	462	1 273
Älvsborgs	7 215	2 946	2 772	2 344	1 095	448	16 820	639	231	570	306	911	2 657
Skaraborgs	7 811	2 574	2 542	2 505	1 030	459	16 921	1 096	214	483	284	1 247	3 324
Värmlands	3 697	1 751	2 284	1 469	978	391	10 570	470	142	414	273	894	2 193
Örebro	2 724	983	926	882	523	242	6 280	493	96	208	111	574	1 482
Västmanlands	2 713	839	740	813	435	183	5 723	513	76	151	106	342	1 188
Kopparbergs	2 481	1 373	1 284	864	731	285	7 018	302	149	302	180	614	1 547
Gävleborgs	2 984	1 424	1 542	1 102	817	326	8 195	221	115	292	179	662	1 469
Västernorrlands	2 770	1 604	1 637	1 167	809	333	8 320	223	121	315	170	707	1 536
Jämtlands	2 400	1 436	1 195	766	677	277	6 751	203	113	230	163	569	1 278
Västerbottens	3 809	2 099	2 447	1 743	1 256	540	11 894	171	98	444	257	734	1 704
Norrbottens	1 810	877	1 039	605	630	220	5 181	145	56	193	103	386	883
Hela riket													
1978	94 417	38 375	32 076	29 578	16 625	7 159	218 230	14 256	3 323	6 963	4 448	19 339	48 329
1977	97 231	40 032	31 623	29 420	17 491	7 382	223 179	14 576	3 261	7 305	4 559	19 748	49 449
1976	100 567	42 119	31 113	29 520	18 171	7 617	229 107	15 090	3 271	7 201	4 567	22 366	52 495
1975	105 162	44 939	28 791	27 640	19 846	8 160	234 538	15 874	3 846	8 012	4 770	26 429	58 931
1974	105 814	46 923	30 771	30 026	21 728	9 884	245 146	15 971	3 870	7 034	4 130	29 326	60 331

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 19 Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binäringar fördelade efter yrkesställning år 1977

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by employment status in 1977

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Område	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske			Samtliga näringsgrenar		
	Rörelse- idkare	Anställda	Summa	Rörelse- idkare	Anställda	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	3 178	4 703	7 881	28 803	977 426	1 006 229
Uppsala	4 074	3 603	7 677	8 708	140 847	149 555
Södermanlands	3 667	4 169	7 836	8 278	143 632	151 910
Östergötlands	6 687	5 497	12 184	13 143	228 457	241 600
Jönköpings	7 876	2 823	10 699	15 091	177 184	192 275
Kronobergs	5 217	2 014	7 231	8 837	93 199	102 036
Kalmar	8 266	4 031	12 297	13 272	132 989	146 261
Gotlands	3 197	2 040	5 237	4 100	29 499	33 599
Blekinge	2 948	2 142	5 090	5 931	88 747	94 678
Kristianstads	8 965	7 415	16 380	15 312	154 085	169 397
Malmöhus	11 378	11 413	22 791	26 292	447 171	473 463
Hallands	8 870	4 294	13 164	13 954	125 291	139 245
Göteborgs o Bohus	4 336	4 031	8 367	19 227	447 240	466 467
Älvsborgs	9 074	4 453	13 527	17 961	245 276	263 237
Skaraborgs	10 466	5 445	15 911	15 943	146 811	162 754
Värmlands	7 519	6 028	13 547	13 022	162 701	175 723
Örebro	3 860	3 946	7 806	8 243	160 276	168 519
Västmanlands	4 119	2 458	6 577	8 171	152 777	160 948
Kopparbergs	3 081	5 656	8 737	7 764	161 311	169 075
Gävleborgs	4 451	4 546	8 997	9 994	169 301	179 295
Västernorrlands	3 865	4 118	7 983	8 881	153 889	162 770
Jämtlands	4 075	5 314	9 389	7 696	74 036	81 732
Västerbottens	5 091	5 702	10 793	9 617	136 555	146 172
Norrbottens	2 832	5 949	8 781	8 053	156 243	164 296
<i>Hela riket</i>						
1977	137 092	111 790	248 882	296 293	4 904 943	5 201 236
1976	138 247	115 835	254 082	298 654	4 994 403	5 293 057
1975	132 611	119 429	252 040	292 283	5 006 337	5 298 620
1974	131 026	121 134	252 160	292 752	4 979 682	5 272 434
1973	132 988	122 713	255 701	298 102	4 065 262	4 363 364

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken.

Tabell 20 Antal lantarbetare i olika åldersklasser år 1978

Number of agricultural workers in different age groups in 1978

Avser lantarbetare exklusive personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa
<i>Åldersklasser</i>						
Under 30	2 028	944	253	44	1 292	4 563
30-39	944	242	192	58	358	1 794
40-49	646	195	133	60	388	1 422
50-54	472	149	91	30	222	964
55-59	457	138	49	41	295	980
60-64	418	178	70	46	247	959
65-69	84	28	17	4	58	191
Över 69	18	—	7	—	36	61
<i>Samtliga</i>						
1978	5 067	1 874	812	284	2 896	10 933
1977	4 961	1 854	782	260	4 167	12 024
1976	5 625	1 655	827	327	3 397	11 831
1975	5 119	1 735	782	293	4 322	12 251
1974	5 387	2 073	878	334	4 736	13 408

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se avsnitt 13.2).

4.3 AVBYTARVERKSAMHET

Avbytarverksamheten är organiserad genom Lantbrukets Avbyttjänst AB, som bildades den 1 juli 1975. Då överfördes den försöksverksamhet som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedrivit sedan 1971 och ett antal fristående avbyttarkretsar till bolaget.

Verksamheten bedrivs i första hand för att djurägarna skall ges möjlighet till regelbunden ledighet en till två dagar i månaden. Fr o m 1979 kan djurägarna abonnera på upp till 50 dagar per år. Dagarna får fördelas på dels en regelbunden ledighet, dels en årlig sammanhängande period om högst 10 dagar. Genom att pengar avsätts inom ramen för jordbruksprisavtalet kan lantbrukarna erbjudas ledigheten mot en rimlig avgift.

Avbyttarna är anställda av Avbyttjänsten. En avbyttare arbetar inom en krets av fem till åtta djurbesättningar. Arbetsledningen och kontakterna med djurägarna sköts regionalt av den organisation som Avbyttjänsten träffat avtal med, vanligen mejeriföreningen, husdjursföreningen eller hushållningssällskapet.

För att verksamheten skall klaras vid akuta sjukdomsfall och vid särskilt stor efterfrågan på avbyttare, har en kår av reservavbyttare byggts upp.

Resultat

Antal avbyttare och abonnerande företag vid utgången av åren 1976-1978 framgår av tablån nedan.

	1976	1977	1978
<i>Avbyttare</i>			
Ordinarie	370	584	755
Reserver	150	485	801
<i>Företag</i>	3 238	4 792	5 917

Under 1978 förekom mjölkproduktion vid 95 procent av de abonnerande företagen. Ytterligare omkring 1 000 företag anlätade Avbyttjänsten vid enstaka tillfällen. Totalt utfördes 132 500 dagsverken under året.

Bibliografi

Lantbruksåret /uppgifter om Avbyttjänsten årligen sedan 1975/. Lantbrukarnas Riksförbund.

4.4 ARBETSVOLYM

SCB genomförde under en följd av år fram till 1973 skogsdatabaser. Information om dessa lämnas i kapitel 1. Vid den sista inventeringen, i mars 1973, insamlades bland annat uppgifter om arbetsinsatser (arbetstimmar) inom jordbruk och skogsbruk under föregående år.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Brukarna skulle uppge det totala antalet arbetstimmar under föregående år i jordbruks- och skogsbruksarbete vid företaget. Uppdelning skulle göras på arbete som utförts av företagaren och dennes maka/Make, av övriga familjemedlemmar samt av lejd arbetskraft. Hushållsarbete och arbete som utförts av personer födda efter 1956 skulle ej ingå.

Som »Övriga familjemedlemmar» skulle endast företagarens föräldrar och hemmavarande barn räknas. Andra släktingar skulle betraktas som »Lejd arbetskraft» oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej.

För juridiska personer (inklusive oskifta dödsbon) skulle all arbetsinsats vid företaget redovisas som »Lejd arbetskraft».

Undersökningens genomförande

I marsinventeringen 1973 ingick ett urval ur lantbruksregistret 1972 av företag med mer än 2 hektar åker. Urvalssannolikheterna var olika för olika grupper bestående av kombinationer av län (tidigare naturliga jordbruksområden) och storleksklasser efter hektar åker och antal husdjur. Hela urvalet bestod av 19 352 företag.

Uppgifter kunde inte inhämtas från 527 företag som tillställts blankett (2,7 %). Dessutom saknades uppgifter om arbetsinsatser på 230 inkomna blanketter (1,2 %). Företag som saknade uppgifter om arbetsinsatser ingick i bearbetningen med medeltalet för de bearbetade enheterna.

Resultatens tillförlitlighet

I särskilda anvisningar gavs exempel på vilka sysslor som skulle betraktas som arbete inom jordbruk resp skogsbruk. Däremot lämnades inga anvisningar för hur avgränsningen skulle göras mellan arbetstid och tid för annan sysselsättning. De redovisade uppgifterna återspeglade således företagarnas egen uppfattning av vad som skall anses som arbetstid. I många fall gav uppgiftslämnarna begreppet arbetstid en vidsträckt innebörd. Detta gällde främst arbetstimmar utförda av företagare och familjemedlemmar.

Jordbruksinventeringarna syftade i första hand till att ge resultat på riksnivå. Eftersom slumpfeLEN ökar vid redovisning på lägre nivå, bör uppgifter för produktionsområden och storleksgrupper användas med viss försiktighet.

Resultat

I nedanstående tabell redovisas antalet lejda arbetstimmar inom jordbruket åren 1969–1972.

År	Totala antalet lejda arbets- timmar i milj
1972	50,4
1971	54,9
1970	53,8
1969	63,2

I tabellerna 21 och 22 redovisas antalet utförda arbetstimmar i jordbruk resp skogsbruk år 1972. Sammanlagda antalet arbetstimmar i jordbruksarbete uppgick till 400 miljoner, vilket innebar en minskning sedan 1971 med ca 1,5 %. I skogsarbete vid företag med mer än 2 hektar åker var antalet arbetstimmar 33 miljoner och minskningen drygt 8 %.

Tabell 21 Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar

Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour in 1972. Thousands of hours

Storleksgrupp: område	Företagare och maka/make ¹			Övriga familjemedlemmar ²			Lejd arbetskraft ²	
	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda 1956 och tidigare	Kvinnor födda 1956 och tidigare
	1905–1956	1904 och tidigare		1905–1956	1904 och tidigare			
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	14 444	3 196	9 216	878	..	416	1 933	928
5,1 – 10,0	37 952	7 198	17 702	1 972	351	1 143	2 902	1 711
10,1 – 20,0	63 686	5 304	25 362	4 366	834	1 345	4 364	1 620
20,1 – 30,0	40 571	1 632	13 499	2 893	545	528	3 664	1 000
30,1 – 50,0	38 639	1 183	11 305	3 947	597	547	5 629	1 303
50,1 – 100,0	21 606	446	4 874	3 111	345	333	7 945	722
Över 100,0	5 724	82	763	844	50	110	15 392	1 253
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	23 199	1 478	7 011	1 491	181	457	7 779	1 525
» mellanbygder	26 834	1 450	9 466	2 302	334	389	6 152	1 538
» norra slättbygder	28 160	2 149	7 470	2 406	312	418	5 397	631
Svealands slättbygder	30 580	2 169	8 789	3 034	393	458	9 051	1 116
Götalands skogsbygder	68 951	7 043	25 321	4 759	1 045	1 313	7 227	1 602
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 724	2 059	7 043	1 420	..	452	2 896	727
Nedre Norrland	15 736	1 454	9 426	1 416	..	520	2 127	930
Övre Norrland	13 438	1 239	8 195	1 183	..	415	1 200	468
<i>Hela riket</i>								
1972	222 622	19 041	82 721	18 011	2 810	4 422	41 829	8 537
1971 ³	231 302	16 100	77 706	18 438	3 420	4 249	46 437	8 451
1970 ³	236 612	16 314	77 035	19 920	3 576	4 984	45 412	8 349
1969 ³	278 815	20 807	102 615	25 273	4 234	6 613	52 405	10 774

¹Avser arbete inom det egna företaget. – ²Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft». – ³Åldersangivelserna avser 1972 års uppgifter. För åren 1969 – 1971 gäller motsvarande åldersgränser.

Källa: SC B, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 företag; bortfall se texten).

Bibliografi*Källa*

Jordbruksinventeringen i mars /1970–1973/. Av jordbrukare redovisade arbetsinsatser /1969–1972/. SCB. SM J 1970:50, 1971:34, 1972:32 och 1973:33.

Andra undersökningar

Arbetskraften i jordbruket, mars /1963–1969; uppgifter om arbetsvolym redovisas endast för

lejd arbetskraft/. SCB. SM J 1969:21 (avser 1968).

Arbetskraftsundersökningarna /uppgifter om arbetsvolymen i olika näringsgrenar har redovisats varje månad sedan 1970/. SCB. SM Am (årsmedeltal för 1978 återfinns i 1979:5.3).

Löner för trädgårdsarbetare år 1975 /uppgifter om bl a antalet arbetade timmar för trädgårdsarbetare – totalt 5,1 miljoner år 1975/. SM Am 1976:27.

Tabell 22 Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar

Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour in 1972. Thousands of hours

Storleksgrupp; område	Företagare och maka/make ¹		Övriga familje- medlemmar ²	Lejd arbetskraft ²
	Män	Kvinnor		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	3 694	..	166	655
5,1 – 10,0	6 483	..	400	779
10,1 – 20,0	6 474	127	702	1 121
20,1 – 30,0	2 890	..	360	566
30,1 – 50,0	2 344	..	389	690
50,1 – 100,0	1 099	..	263	821
Över 100,0	249	..	42	2 322
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	171	..	..	348
” mellanbygder	798	..	78	518
” norra slättbygder	1 304	..	187	460
Svealands slättbygder	2 779	..	379	1 509
Götalands skogsbygder	9 685	267	797	2 186
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 105	..	399	973
Nedre Norrland	3 307	..	272	656
Övre Norrland	2 084	..	189	304
<i>Hela riket</i>				
1972	23 233	445	2 322	6 954
Därav personer födda 1905–1956	21 944	401	2 045	..
” ” ” 1904 o tidigare	1 289	..	277	..
1971	24 890	323	2 429	8 434
1970	27 792	419	2 981	9 394
1969	29 908	268	3 143	9 125

¹ Avser arbete inom det egna företaget. – ² Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

4.5 SYSSELSÄTTNING UTANFÖR FÖRETAGET

Jordbrukets utredningsinstitut (numera Lantbrukets utredningsinstitut) utförde år 1971 en undersökning om lantbrukarnas sysselsättning och planering.

Eftersom lantbrukets strukturutveckling och sysselsättningsförhållanden sedan 1968 hade belysts genom SCBs statistik (se avsnitt 3.1), lades tyngdpunkten i utredningsinstitutets undersökning på sysselsättningen utanför det egna företaget. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Som komplement till huvudundersökningen beställde utredningsinstitutet från SCB en specialbearbetning av jordbruksinventeringen i mars 1972. Genom denna erhöles uppgifter om antal arbetstimmar utförda inom och utom det egna företaget.

Huvudundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningens population bestod av företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret 1970. Urvalet stratifierades på områden (Norrländ resp övriga Sverige), produktionsstorlekar (mätta efter antalet av vissa husdjur) samt produktionsinriktningar (huvudsaklig typ av husdjur). Totalt ingick 5 861 företag i urvalet.

Insamling. Bortfall

Utredningsinstitutet sände ut uppgiftsblanketter per post i slutet av december 1971. Svar inkom från 5 330 enheter. Eftersom 144 företag hade upphört vid undersökningstillfället, blev den direkta svarsprocenten 91.

Genom att en speciell bortfallskorrigerings utfördes, varvid uppgifter inhämtades från ett urval brukare som ej svarat på postenkäten, kan den verkliga svarsprocenten anges till 95.

Specialbearbetningens genomförande

Metodbeskrivning

Specialbearbetningen genomfördes på jordbruksinventeringen i mars 1972. Marsinventeringarna beskrivs i avsnitt 4.3.

För marsinventeringen 1972 uttogs 13 239 företag med mer än 2 hektar åker. Bortfallet utgjorde 1,5 % av de uttagna enheterna.

Jämförbarhet med huvudundersökningen

Specialbearbetningens resultat kan inte direkt jämföras med huvudundersökningens resultat. I huvudundersökningen ingår nämligen endast en brukare per företag, medan specialbearbetningen avser arbetstimmar utförda av manliga brukare (kan vara mer än en på vissa företag) och av kvinnliga brukares make. Dessutom har specialbearbetningen begränsats till personer under 67 år. Medeltalen är beräknade per företag och inte per brukare.

Resultat

I *tabellerna 23 och 24* redovisas resultat från huvudundersökningen och i *tabell 25* resultat från specialbearbetningen.

I tabell 23 redovisas hur lantbrukarnas arbete utanför företaget förändrats från början av 1960-talet. En kraftig ökning av detta arbetes relativa betydelse har ägt rum under perioden.

Bibliografi

Källor

Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1972:3-5.

Lantbrukarnas sysselsättning utanför gården samt specialbearbetningen av jordbruksinventeringen redovisas i det första meddelandet. Det andra meddelandet belyser lantbrukarnas attityder till utomgårdsarbetet och det tredje lantbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Andra undersökningar

Undersökning av företag med svinproduktion 1975 /antal företag med smågrisproduktion fördelade efter arbete utanför det egna företaget/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1976:4.

4.6 YRKESKADOR SOM DRABBAT ANSTÄLLDA

Arbetskyddsstyrelsen sammanställer årligen uppgifter om antalet yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsbruk. Sammanställningen ligger bl a till grund för arbetskyddsstyrelsens informationsverksamhet.

Materialet är inte fullständigt, då uppgifter om skador som har drabbat egna företagare i stor utsträckning saknas. I föreliggande avsnitt redovisas endast yrkesskador som drabbat anställd arbetskraft. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörselskador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är alla fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare obligatoriskt försäkrade mot yrkesskada. Undantagna från den obligatoriska försäkringen är bl a nära anhöriga till arbetsgivaren. Denne har skyldighet att anmäla yrkesskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Anmälan behöver dock

endast göras, om skadan medfört eller skäligen kan antas medföra rätt till sjukpenning från allmän försäkringskassa eller ersättning enligt lagen om yrkesskadeförsäkring.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetskyddsstyrelsen. En inkommen yrkesskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sänder anmälan till yrkesinspektionen. Arbetskyddsstyrelsen sammanställer uppgifterna från de skilda yrkesinspektionerna.

Resultat

I *tabell 26* redovisas antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk åren 1973–1977 fördelade på vissa arbetsområden. Av tabellen framgår att skador vid nötkreatursskötsel var vanligast förekommande.

Antal olycksfall fördelade på huvudsaklig skada framgår av *tabell 27*. Vanligast var hand- och handledsskador.

Det totala antalet dödsfall vid jordbruksarbete uppgick 1977 till 16, varav 8 vid traktorkörning, vilket är en minskning med 1 från 1976. Av dödsfallen drabbade 3 anställd arbetskraft.

Bibliografi

Källa

Yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsnäring /årligen sedan 1961; uppgifter för anställd arbetskraft särredovisas dock ej/. Arbetskyddsstyrelsen (stencil).

Andra undersökningar

Yrkesskador /årligen sedan 1955; uppgifter om antal yrkesskador och skadornas skv svårighetsgrader/. Riksförsäkringsverket.

Tabell 23 Antal brukare efter antal dagsverken utanför företaget åren 1961, 1966 och 1971. Hela riket
 Number of holders distributed by work outside their holdings in 1961, 1966 and 1971. Whole of Sweden

År	Antal dagsverken				Samtliga
	0	1-50	51-150	Över 150	
<i>Antal brukare¹</i>					
1971	77 800	21 600	15 300	33 000	149 100 ²
1966	117 800	10 700	23 200	26 800	178 500
1961	152 400	15 700	26 900	29 100	224 100
<i>Procentuell fördelning</i>					
1971	52	15	10	22	100 ²
1966	66	6	13	15	100
1961	68	7	12	13	100

¹ Åren 1961 och 1966 avses samtliga brukare medan år 1971 avses endast en brukare per företag. – ² Inkl »ej svar».

Källa: Se tabell 24.

Tabell 24 Lantbrukarnas arbetsinsats utanför företaget år 1971 efter brukarnas ålder, arealens storlek respektive antalet nötkreatur. Procent
 Holders' work outside their holdings in 1971 distributed by age of holder, size of arable land and number of cattle. Per cent

Brukarens ålder m m	Antal dagsverken						Antal brukare
	0	1-10	11-50	51-150	Över 150	Summa ¹	
Samtliga brukare							
<i>Brukarnas ålder, år</i>							
Under 40	29	10	15	14	31	100	23 355
40-49	38	6	10	12	33	100	35 614
50-59	50	6	8	12	23	100	42 378
60-66	68	4	8	9	10	100	25 878
Över 66	92	2	2	1	2	100	19 108
Okänd	40	1	3	8	33	100	2 761
Samtliga	52	6	9	10	22	100	149 094
Brukare under 67 år							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2-10	34	3	7	14	41	100	53 292
11-20	50	7	13	10	19	100	34 194
21-50	59	9	11	11	10	100	29 407
Över 50	63	13	14	7	3	100	10 332
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225
<i>Antal nötkreatur</i>							
Utan nöt	30	5	8	13	43	100	41 182
Endast slaktnöt	37	5	10	13	34	100	15 201
<i>Antal mjölkkor</i>							
1-9	53	6	10	12	18	100	45 474
10-24	66	11	13	8	2	100	22 258
Över 24	74	8	10	5	3	100	3 110
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225

¹ Inkl »ej svar».

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut, lantbrukarnas sysselsättning och planering 1971 (urvalsundersökning om 5 717 enheter; bortfall se texten).

Tabell 25 Antal arbetstimmar per företag med procentuell fördelning på arbete inom och utom företaget samt inom annan verksamhet år 1971

Number of working hours per holding distributed by work on own holding, other holdings and other activities in 1971. Per cent

Avser brukare under 67 år

Figures refer to holders under 67 years of age

Storleksgrupp, hektar åker	Antal arbets- timmar för brukare per företag	Inom företaget		Utanför företaget		I annan verksamhet	Totalt
		Jordbruk	Skogsbruk	Jordbruk	Skogsbruk		
2,1-5,0	1 855	41	10	1	5	42	100
5,1-10,0	2 205	64	10	1	4	21	100
10,1-20,0	2 597	80	7	1	2	10	100
20,1-30,0	2 909	85	7	1	1	6	100
30,1-50,0	2 927	90	5	0	1	4	100
Över 50,0	2 900	91	5	0	1	3	100
Samtliga	2 484	75	8	1	2	14	100

Källa: SCB, marsinventeringen 1972 (urvalsundersökning om 13 239 enheter; bortfall 1,5 %).

Tabell 26**Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade på arbetsområde åren 1973-1977. Anställd arbetskraft**

Number of accidents in agricultural and horticultural work by kind of work in 1973-1977. Hired labour

Arbetsområde	Antal olycksfall				
	1973	1974	1975	1976	1977
Nötkreaturs- skötsel	244	267	313	346	372
Djurskötsel, övrig	113	129	153	136	152
Reparationsar- bete (verkstad)	63	91	96	122	126
Byggnadsarbete (underhåll)	31	108	112	134	114
Jordbearbetning	24	40	23	16	17
Magasinsarbete	21	36	27	24	39
Höskörd	59	53	43	28	50
Halmskörd	29	25	30	26	30
Potatisodling	21	31	21	21	32
Spannmålshante- ring	18	24	25	14	25
Trädgårdsarbete	130	152	164	131	191
Övrigt eller ej angivet arbete	281	295	359	311	410
Summa	1 034	1 251	1 366	1 309	1 558

Källa: Arbetsarkyddsstyrelsen.

Tabell 27**Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade efter huvudsaklig skada år 1977. Anställd arbetskraft**

Number of accidents in agricultural and horticultural work by injury in 1977. Hired labour

Kroppsdelen	Antal skador	
	Totalt	Därav trädgårdsbruk
Huvud och hals	108	6
Öga	45	12
Axel och arm	151	25
Handled och hand	484	68
Bål (utom rygg)	80	3
Rygg och ryggrad	151	21
Höftled, knä och ben	192	19
Fotled och fot	286	29
Hela eller omfattande delar av kroppen	10	-
Ej angiven kroppsdelen	51	8
Summa	1 558	191

Källa: Arbetsarkyddsstyrelsen.

5 Fastigheter och byggnader

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	28–31
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	32–35
5.3 Byggnadsverksamhet	36–38

5.1 JORDBRUKSFASTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Normalt äger numera allmän fastighetstaxering rum vart femte år – den senaste år 1975 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering. Nästa allmänna fastighetstaxering kommer att äga rum år 1981.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1978 års särskilda fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden ur en bearbetning av den allmänna fastighetstaxeringen år 1975.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1975 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde vid ingången av år 1974. I fråga om skog har dock i princip värdet under 1970–1972 legat till grund för bedömningen.

För jordbruksfastigheter skulle vid 1970 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxerings-

enhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1968.

Särskild fastighetstaxering sker de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20 %, dock minst 10 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1978 års taxering fördelat på sex delvärden – jordbruksvärde, skogsbruksvärde, värde av övrig mark, byggnadsvärde, värde av särskilda tillgångar och övervärde.

Med *jordbruksvärde* avses värde av annan produktiv mark än skogsmark plus värde av befintliga markanläggningar för växtodlingen.

Med *skogsbruksvärde* avses värde av växande skog med de byggnader och anläggningar som behövs för skogsbruksdrift samt värde av skogsmark.

Med *värde av övrig mark* avses värde av tomt och icke produktiv mark samt värde av vattentäckt område som hör till taxeringsenheten.

Med *byggnadsvärde* avses värde av de byggnader som hör till taxeringsenheten.

Med *värde av särskilda tillgångar* avses värde av särskilda förmåner, naturtillgångar m m. Häri inräknas värde av grusfyndigheter, jakt och fiske samt servitutsrätt.

Med *övervärde* avses det värde som taxeringsenheten eller del därav äger utöver jordbruksvärde, skogsbruksvärde, värde av övrig mark, byggnadsvärde och värde av särskilda tillgångar på grund av att mark som hör till taxeringsenheten kan bli exploaterad för bebyggelse.

Resultat

I *tabellerna 28 och 29* redovisas de vid 1978 års särskilda fastighetstaxering åsatta värdena fördelade på delvärden respektive ägarekategorier.

Av *tabell 30* framgår byggnadsvärden, antal byggnader och antal taxeringsenheter med byggnadsvärden enligt 1978 års taxering.

I *tabell 31* redovisas jordbruksfastigheternas taxeringsvärden per hektar åker respektive skog på län och olika storleksgrupper år 1975. De arealuppgifter som ligger till grund för denna tabell bygger på fastighetstaxeringarna och skiljer sig något från arealuppgifterna enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Bibliografi

Allmän fastighetstaxering. Del 1 och 2/1970 och 1975; del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden och del 2 uppgifter om markens användning och ägare samt om småhusfastigheternas storlek, ålder och standard/. SCB.

Allmän fastighetstaxering 1975 /vissa uppgifter om taxeringsvärden/. SCB. SM N 1975:74.

Särskild fastighetstaxering /årligen sedan 1971 utom år då allmän fastighetstaxering genomförs/. SCB. SM N 1972:68, 1973:72, 1974:75, 1976:21, 1977:20, 1978:20 . . .

Taxeringsutfallet /uppgifter om fastighetstaxeringarna 1968–69; föregångare till ovanstående/. SCB.

5.2 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över antalet handlagda lagfartsärenden och över priser på jordbruksfastigheter. Resultaten av prisstatistiken ligger bl a till grund för förslag till ändringar av taxeringsvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna.

Undersökningens innehåll och genomförande

En allmän översyn av lagfarts- och prisstatistiken för jordbruksfastigheter har genomförts för att statistiken skall anpassas till behovet inför den kommande allmänna fastighetstaxeringen. Översynen har inneburit flera väsentliga förändringar fr o m 1976 års undersökning främst vad gäller prisstatistiken. Kriterierna för de köp som skall ingå i prisstatistiken har ändrats och redovisningen har utökats med köp av del av taxeringsenhet och förvärv genom fastighetsreglering.

Lagfartsstatistiken omfattar numera alla förvärv av jordbruksfastighet lagfarna under undersökningsåret med undantag för vilandeförklarade lagfarter. Prisstatistiken omfattar lagfarna fång och fastighetsregleringar. De lagfarna fången omfattar dels vanliga köp dels släktköp.

För att ett köp skall medtas i prisstatistiken erfordras dock att köpet skall avse förvärv för

jord- eller skogsbruksändamål eller bostadsändamål. Arealen åker och skog skall vara sammanlagt minst 2,0 hektar och övervärdet skall utgöra högst 10 % av totala taxeringsvärdet. Köp av speciell karaktär, t ex köp med intressegemenskap eller köp där köpesumman även omfattar lösöre, ingår inte.

Statistiken grundar sig dels på de ansökningar om lagfart som inkommer till tingsrätterna, dels på uppgifter från inventeringar utförda av lantbruksnämnderna. Dessa inventeringar medför att lagfarna köp av del av taxeringsenhet och förvärv genom fastighetsreglering kan redovisas från 1976. Obebyggd mark för jord- och skogsbruksändamål byter ägare förutom i form av köp i relativt stor utsträckning genom fastighetsreglering. Liksom tidigare redovisas även köp av hel taxeringsenhet och släktköp. Ett köp betraktas som släktköp om det av lagfartsbeviset framgår att köpet är gjort mellan nära anhöriga. Nära anhöriga definieras enligt 3 § första stycket punkt 4 förköpslagen. Enligt denna föreligger släktköp om köpet är gjort mellan exempelvis föräldrar och barn eller mellan syskon.

Den s k *köpeskillingskoefficienten*, som redovisas i tabellerna, utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde. Den beräknas dels som ovägt medeltal av alla köpeskillingskoefficienter, dels som median.

Jämförbarhet

Ändringarna i undersökningens uppläggning medför att resultaten av 1976 års undersökning ej är jämförbara med tidigare publicerade resultat för åren 1975. SCB avser att publicera jämförbara resultat för åren 1970–1976 i en separat rapport.

Resultat

Av tabelln nedan framgår antalet lagfarna fång av jordbruksfastigheter år 1976.

<i>Typ av fång</i>	<i>Antal</i>
Köp	
Vanliga köp	3 883
Släktköp	3 767
Övriga köp	17
Summa	7 667
Övriga fång ¹	12 540
Totalt	20 207

¹ Här ingår byte, gåva, arv, exekutiv försäljning.

I tabell 32 redovisas antalet köpta jordbruksfastigheter och jordbruksfastigheter förvärvade genom fastighetsreglering, medelvärdet av köpeskillingen och av taxeringsvärdet samt köpeskillingskoefficienterna år 1976.

I tabell 33 lämnas uppgifter med fördelning efter förvärvsändamål och bebyggelseförhållanden. Fastigheter som köpts för jord- eller skogsbruksändamål fördelas i tabell 34 efter skogsbruksvärdets andel av hela taxeringsvärdet.

I tabell 35 redovisas uppgifter om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarekategorier år 1976.

Bibliografi

Fastighetsprisstatistik /Jord- och skogsbruk/ SCB. SM P 1978:9.3 . . .

Priserna på jordbruksfastigheter /årligen 1962–1976; föregångare till ovanstående/. SCB. SM P 1969:6, 1970:44, 1971:15, 1972:25, 1973:6, 1973:28, 1974:22, 1976:8 och 1976:12.

Tabell 28 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1 000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt särskild fastighetstaxering år 1978

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1978

Område	Jordbruksvärde ¹	Därav äkervärde ¹	Skogsbruksvärde	Därav skogsmarksvärde	Övrig marks värde	Byggnadsvärde ¹	Värde av särskilda tillgångar	Övervärde	Totalt taxeringsvärde	Antal taxeringsenheter
<i>Län</i>										
Stockholms	290 029	279 587	348 034	27 011	98 850	399 532	52 110	157 783	1 347 338	5 519
Uppsala	485 794	474 619	559 241	40 669	56 997	424 650	41 167	23 579	1 591 428	7 092
Södermanlands	459 185	447 290	489 689	34 062	55 865	392 130	35 294	13 206	1 445 369	5 412
Östergötlands	1 097 057	1 056 802	944 445	62 504	80 540	695 250	55 618	62 805	2 935 715	10 443
Jönköpings	262 199	222 124	1 443 222	76 024	80 466	596 116	26 711	20 289	2 429 003	14 604
Kronobergs	173 774	149 603	1 235 734	75 818	64 745	502 482	22 517	6 351	2 005 603	13 339
Kalmar	427 264	390 971	1 384 484	79 820	68 346	569 021	25 558	9 690	2 484 363	12 534
Gotlands	183 824	177 660	67 316	4 513	20 829	238 399	4 072	960	515 400	5 796
Blekinge	196 919	180 885	358 387	35 601	28 394	231 865	9 992	4 016	829 573	5 482
Kristianstads	1 317 551	1 216 478	504 638	54 334	79 876	744 556	32 005	19 613	2 698 239	15 702
Malmöhus	3 215 681	3 122 822	114 781	16 035	113 648	899 265	18 669	54 601	4 416 645	14 915
Hallands	694 658	675 858	503 479	47 979	77 550	669 260	27 550	15 953	1 988 450	11 663
Göteborgs o Bohus	234 256	220 258	195 158	21 855	94 205	454 585	24 399	13 236	1 015 839	9 247
Älvsborgs	508 341	482 845	1 088 763	99 226	144 668	880 659	34 740	15 299	2 672 470	21 689
Skaraborgs	1 409 264	1 370 503	615 356	65 887	99 687	956 025	8 675	12 362	3 101 369	17 832
Värmlands	179 241	175 000	1 691 964	197 183	81 473	678 892	19 581	4 433	2 655 584	21 966
Örebro	325 211	319 520	920 569	100 845	59 229	422 878	35 907	11 837	1 775 631	8 531
Västmanlands	413 305	407 892	563 226	39 003	60 522	321 641	32 559	12 472	1 403 725	5 674
Kopparbergs	87 593	85 651	1 816 153	134 472	90 760	658 911	20 075	11 884	2 685 376	31 686
Gävleborgs	87 040	85 148	1 489 860	115 391	46 635	467 631	26 875	3 240	2 121 281	13 427
Västernorrlands	65 371	63 563	1 211 359	116 534	59 925	398 329	23 290	3 178	1 761 452	15 999
Jämtlands	64 857	62 982	958 035	130 596	53 935	370 423	87 720	1 928	1 536 898	15 935
Västerbottens	100 431	99 246	1 268 809	147 517	74 186	572 259	16 501	4 599	2 036 785	23 401
Norrbottens	56 944	53 351	768 673	146 420	68 159	391 436	22 146	7 133	1 320 491	16 675
<i>Hela riket</i>										
1978	12 335 789	11 820 658	20 541 375	1 869 299	1 759 490	12 936 195	703 731	490 447	48 774 027	324 563
1977	12 364 957	11 848 436	20 539 630	1 870 255	1 771 804	12 883 421	712 314	505 067	48 782 193	326 751
1976	12 363 784	11 847 513	20 612 318	1 876 501	1 776 384	12 783 521	725 371	532 093	48 798 471	327 229
1975	12 367 487	11 851 076	20 634 086	1 875 419	1 781 394	12 712 961	732 767	553 509	48 782 251	328 003
1974	18 470 102	17 000 670	13 225 294	1 534 837	73 437	..	709 357	640 036	33 118 223	346 441

¹ T o m 1974 ingick byggnadsvärde i jordbruksvärde.

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1978 (totalundersökning).

Tabell 29 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt särskild fastighetstaxering år 1978. 1 000-tal kronor
 Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1978. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Okänd ägare	Samtliga ägare-kategorier	
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktie-bolag	Annan juridisk person			
Län										
Stockholms	743 091	94 660	198 622	34 966	73 935	123 855	78 209	–	1 347 338	
Uppsala	1 011 523	67 707	37 615	48 633	47 206	286 797	91 934	13	1 591 428	
Södermanlands	1 077 992	81 138	62 641	39 031	69 975	57 886	56 706	–	1 445 369	
Östergötlands	2 101 527	149 270	150 021	84 722	86 618	245 846	117 711	–	2 935 715	
Jönköpings	1 947 460	99 632	66 586	75 949	120 646	92 490	26 240	–	2 429 003	
Kronobergs	1 547 059	64 384	38 193	62 096	108 389	169 889	15 593	–	2 005 603	
Kalmar	1 963 742	165 842	52 377	54 048	99 552	115 792	33 010	–	2 484 363	
Gotlands	466 911	4 913	2 482	10 749	19 977	9 142	1 226	–	515 400	
Blekinge	725 825	14 181	28 124	9 594	29 902	19 379	2 568	–	829 573	
Kristianstads	2 319 261	88 206	67 217	63 016	76 283	54 516	29 735	5	2 698 239	
Malmöhus	3 388 325	159 735	267 147	217 624	83 787	211 647	88 378	2	4 416 645	
Hallands	1 677 613	59 549	60 589	54 432	89 419	35 126	11 722	–	1 988 450	
Göteborgs o Bohus	821 667	20 475	61 625	17 538	61 886	21 587	11 061	–	1 015 839	
Älvsborgs	2 175 927	74 544	63 074	53 524	159 512	105 428	40 461	–	2 672 470	
Skaraborgs	2 547 960	149 850	45 450	113 921	128 334	70 100	45 752	2	3 101 369	
Värmlands	1 618 014	45 254	40 448	61 137	175 915	696 942	17 873	1	2 655 584	
Örebro	1 047 457	229 106	51 122	37 833	53 130	313 305	43 678	–	1 775 631	
Västmanlands	870 933	194 524	65 970	32 690	57 877	141 588	40 143	–	1 403 725	
Kopparbergs	1 270 242	156 219	34 702	22 810	222 658	850 712	128 032	1	2 685 376	
Gävleborgs	1 106 460	81 289	29 216	32 837	79 909	755 028	36 504	38	2 121 281	
Västernorrlands	891 057	74 413	17 787	34 008	83 025	640 786	20 373	3	1 761 452	
Jämtlands	727 072	120 648	11 728	22 869	76 791	569 058	8 732	–	1 536 898	
Västerbottens	1 184 506	332 436	22 082	11 272	72 606	397 245	16 638	–	2 036 785	
Norrbottnens	722 315	327 831	13 750	5 503	63 071	152 593	35 428	–	1 320 491	
Hela riket										
1978	33 953 939	2 855 806	1 488 568	1 200 802	2 140 403	6 136 737	997 707	65	48 774 027	
1977	33 943 554	2 853 874	1 490 207	1 200 550	2 161 062	6 146 644	986 208	94	48 782 193	
1976	33 819 119	2 866 316	1 494 186	1 194 564	2 251 233	6 192 608	980 310	135	48 798 471	
1975	33 640 355	2 825 218	1 474 538	1 204 198	2 450 453	6 218 854	967 604	1 031	48 782 251	
1974	22 422 982	2 065 428	1 244 238	855 737	1 775 739	4 035 425	718 608	66	33 118 224	

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1978 (totalundersökning).

Tabell 30 Byggnadsvärden, antal byggnader och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt särskild fastighetstaxering år 1978
 Building values, number of buildings and number of assessed units with building value according to the assessment of agricultural real estate in 1978

Område	Bostadsbyggnader			Ekonomibyggnader m m			Samtliga byggnader		
	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter
<i>Län</i>									
Stockholms	320 340	9 172	4 347	79 192	17 506	3 920	399 532	26 678	4 471
Uppsala	306 572	9 020	5 683	118 078	26 923	5 583	424 650	35 943	5 852
Södermanlands	294 675	8 875	4 615	97 455	22 525	4 368	392 130	31 400	4 725
Östergötlands	512 738	14 807	8 940	182 512	39 818	8 505	695 250	54 625	9 200
Jönköpings	447 518	15 886	12 630	148 598	40 214	11 923	596 116	56 100	12 906
Kronobergs	391 876	12 575	11 290	110 606	33 148	10 346	502 482	45 723	11 516
Kalmar	403 747	15 335	10 759	165 274	44 335	10 141	569 021	59 670	10 993
Gotlands	155 361	4 857	3 997	83 038	16 478	3 838	238 399	21 335	4 076
Blekinge	169 485	5 380	4 588	62 380	15 903	4 217	231 865	21 283	4 671
Kristianstads	462 516	13 940	12 095	282 040	42 945	11 633	744 556	56 885	12 347
Malmöhus	581 906	14 504	11 724	317 359	43 601	11 479	899 265	58 105	11 988
Hallands	447 622	11 127	9 793	221 638	33 164	9 321	669 260	44 291	9 956
Göteborgs o Bohus	370 310	9 356	8 037	84 275	23 666	7 530	454 585	33 022	8 222
Älvsborgs	685 940	21 462	18 034	194 719	54 651	16 477	880 659	76 113	18 435
Skaraborgs	651 926	19 340	14 661	304 099	64 522	14 017	956 025	83 862	15 033
Värmlands	555 321	19 578	15 834	123 571	50 348	13 309	678 892	69 926	16 104
Örebro	321 282	10 049	6 934	101 596	28 129	6 416	422 878	38 178	7 093
Västmanlands	228 462	6 823	4 534	93 179	21 583	4 437	321 641	28 406	4 670
Kopparbergs	555 466	21 991	15 607	103 445	47 992	12 915	658 911	69 983	15 942
Gävleborgs	379 432	13 671	9 779	88 199	28 814	8 769	467 631	42 485	9 927
Västernorrlands	330 131	15 975	12 161	68 198	31 595	8 788	398 329	47 570	12 273
Jämtlands	301 457	15 984	11 457	68 966	30 432	9 147	370 423	46 416	11 587
Västerbottens	449 185	21 194	17 114	123 074	36 927	12 934	572 259	58 121	17 304
Norrbottnens	318 583	14 579	12 101	72 853	26 471	8 991	391 436	41 050	12 275
<i>Hela riket</i>									
1978	9 641 851	325 480	246 714	3 294 344	821 690	219 004	12 936 195	1 147 170	251 566
1977	9 633 222	328 344	248 918	3 250 199	827 940	220 825	12 883 421	1 156 284	253 749
1976	9 587 557	329 089	249 670	3 196 434	830 599	221 454	12 783 521	1 159 688	254 428
1975	9 550 077	330 292	250 654	3 163 334	833 446	222 285	12 712 961	1 163 738	255 396

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1978 (totalundersökning).

Tabell 31 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åker respektive skog enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1975

Number of assessed units and assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare according to the general assessment of real estate in 1975

Område; storleksgrupp	Antal taxeringsenheter	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Därav skogsmarksvärde
<i>Län</i>					
Stockholms	5 479	2 950	2 846	1 261	98
Uppsala	7 157	3 083	3 012	1 425	103
Södermanlands	5 529	3 293	3 209	1 510	104
Östergötlands	10 558	5 064	4 879	1 602	105
Jönköpings	14 755	2 647	2 242	2 309	121
Kronobergs	13 440	2 736	2 355	2 214	136
Kalmar	12 668	3 202	2 931	1 946	112
Gotlands	5 852	2 238	2 163	519	35
Blekinge	5 541	5 001	4 593	1 966	194
Kristianstads	16 087	7 321	6 756	1 947	211
Malmöhus	15 252	10 838	10 525	1 624	225
Hallands	11 794	5 533	5 386	2 008	191
Göteborgs o Bohus	9 315	3 218	3 025	1 224	137
Älvsborgs	22 004	3 102	2 947	1 683	154
Skaraborgs	18 062	5 057	4 918	1 837	195
Värmlands	22 236	1 378	1 346	1 313	152
Örebro	8 648	2 785	2 736	1 633	179
Västmanlands	5 744	3 142	3 101	1 488	103
Kopparbergs	31 872	1 147	1 122	928	68
Gävleborgs	13 527	1 059	1 036	1 036	80
Västernorrlands	16 117	977	950	695	67
Jämtlands	16 036	1 199	1 164	352	48
Västerbottens	23 489	990	978	400	47
Norrbottnens	16 841	1 094	1 023	215	41
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
0	80 241	—	—	..	..
1– 10	170 327	2 364	2 201	..	..
11– 20	42 584	3 864	3 714	..	..
21– 30	15 694	4 736	4 595	..	..
31– 50	11 629	5 143	5 011	..	..
51–100	5 640	5 076	4 939	..	..
Över 100	1 888	5 781	5 597	..	..
<i>Storleksgrupp, hektar skog</i>					
0	48 266	..	..	—	—
1– 10	84 840	..	..	1 177	62
11– 25	71 631	..	..	1 323	99
26– 50	57 169	..	..	1 335	104
51–100	38 288	..	..	1 195	98
101–200	18 047	..	..	981	88
201–400	6 292	..	..	873	86
Över 400	3 470	..	..	695	72
<i>Hela riket</i>					
1975	328 003	4 172	3 998	904	82
1970	351 156	5 853	5 459	571	68

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1975 (totalundersökning).

Tabell 32 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ år 1976
Purchases of agricultural real estates in 1976

Område	Lagfarna köp av hel fastighet				Lagfarna köp av del av fastighet			
	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Län</i>								
Stockholms	17	358	148	2,15	4	211	96	1,80
Uppsala	14	292	114	2,80	7	88	38	2,30
Södermanlands	19	529	157	3,10	3	967	573	2,90
Östergötlands	30	402	146	2,88	4	309	70	4,30
Jönköpings	45	410	144	3,02	6	452	150	3,20
Kronobergs	43	310	81	3,76	2	182	49	4,00
Kalmar	48	340	110	3,05	13	204	70	2,85
Gotlands	23	229	79	3,35	12	207	96	2,40
Blekinge	19	264	87	3,30	4	433	89	4,20
Kristianstads	132	221	84	2,80	17	241	95	3,10
Malmöhus	186	357	155	2,34	7	272	128	1,96
Hallands	45	318	124	2,50	10	200	77	3,80
Göteborgs o Bohus	44	359	129	3,06	1	100	34	2,94
Älvsborgs	109	344	102	3,45	10	121	41	3,20
Skaraborgs	113	335	130	2,71	11	148	57	2,90
Värmlands	59	253	78	3,30	26	105	66	3,80
Örebro	44	349	138	2,72	8	229	81	2,60
Västmanlands	13	301	112	2,83	2	152	77	2,40
Kopparbergs	37	188	65	2,70	30	100	23	4,00
Gävleborgs	32	168	71	2,50	23	34	10	2,56
Västernorrlands	65	135	36	3,10	17	98	26	4,70
Jämtlands	50	111	29	3,13	5	120	25	3,50
Västerbottens	48	133	45	3,10	15	108	33	2,75
Norrbottens	42	126	44	2,90	10	33	12	2,00
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	128	360	166	2,17	17	188	85	2,05
» mellanbygder	159	256	101	2,55	26	219	89	2,86
» norra slättbygder	387	323	106	3,17	38	276	86	3,20
Svealands slättbygder	91	426	152	2,81	17	279	150	2,30
Götalands skogsbygder	142	356	137	2,77	14	171	67	3,00
Mellersta Sveriges skogsbygder	115	252	84	3,07	37	131	66	2,95
Nedre Norrland	148	132	42	2,96	71	82	20	4,03
Övre Norrland	107	136	44	3,12	27	78	24	2,65
<i>Hela riket</i>	1 277	285	103	2,85	247	159	61	3,00

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. – ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Lagfarna släktköp				Förvärv genom fastighetsreglering			
Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
10	226	151	1,15	1	85	20	4,25
14	151	124	1,16	27	111	46	2,43
17	182	145	1,18	7	114	46	2,63
41	214	161	1,26	24	218	80	2,80
60	190	123	1,30	42	301	86	3,53
87	366	404	1,21	54	224	67	3,30
48	200	135	1,37	38	194	69	2,70
24	176	133	1,40	4	139	62	3,40
24	124	111	1,15	9	353	77	4,30
75	210	153	1,32	32	157	68	2,26
35	248	186	1,38	9	123	61	1,87
62	216	159	1,26	8	188	65	3,00
46	160	128	1,18	2	249	95	2,80
122	141	95	1,29	57	194	54	3,36
95	182	134	1,25	96	121	45	2,60
129	145	94	1,44	101	125	32	3,78
42	167	103	1,40	15	104	40	2,70
10	212	186	1,16	4	224	93	2,40
51	118	87	1,23	58	80	24	3,00
71	98	67	1,21	54	113	40	2,93
138	76	57	1,15	59	113	34	3,25
92	65	50	1,15	53	91	22	3,51
250	109	66	1,32	33	55	18	3,02
74	70	46	1,13	73	43	15	2,50
49	330	243	1,35	12	131	76	1,80
84	207	155	1,30	33	131	53	2,30
448	198	169	1,25	208	239	71	3,25
89	228	169	1,18	70	121	46	2,71
104	202	147	1,22	112	130	50	2,54
187	131	87	1,35	109	133	34	3,78
307	78	55	1,17	203	94	29	3,13
349	97	60	1,19	113	52	16	2,74
1 617	152	114	1,23	860	137	44	3,05

Tabell 33 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter förvärvsändamål och bebyggelseförhållande år 1976

Purchases of agricultural real estates in 1976 by acquisitional purpose and settlement condition

Slag av förvärv; förvärvets ändamål; bebyggelseförhållande	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Lagfarna köp av hel fastighet</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	823	364	136	2,71
” ” ” obebyggd fastighet	168	98	30	2,90
” ” ” totalt	991	319	118	2,73
Bostadsändamål	286	170	54	3,19
<i>Lagfarna köp av del av fastighet</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	54	349	130	2,80
” ” ” obebyggd fastighet	174	105	42	3,02
” ” ” totalt	228	163	63	2,94
<i>Förvärv genom fastighetsreglering</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	196	318	103	2,94
” ” ” obebyggd fastighet	664	84	26	3,09
” ” ” totalt	860	137	44	3,05

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.**Tabell 34 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ för jord- eller skogsbruksändamål år 1976 fördelade efter skogsbruksvärdets andel av hela taxeringsvärdet**

Purchases of agricultural real estates in 1976 for agricultural or forestry purpose by share of the value of standing forest and forestland compared with the whole assessed value

Slag av förvärv; andel skogsbruksvärde i procent	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000-tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000-tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Lagfarna köp av hel fastighet</i>				
0– 10	455	305	128	2,45
11– 25	162	320	118	3,00
26– 50	159	377	124	3,03
51–100	215	303	92	3,32
Totalt	991	319	118	2,73
<i>Lagfarna köp av del av fastighet</i>				
0– 10	74	165	80	2,35
11– 25	21	196	75	2,85
26– 50	20	268	94	2,80
51–100	113	137	44	3,46
Totalt	228	163	63	2,94
<i>Förvärv genom fastighetsreglering</i>				
0– 10	167	86	38	1,98
11– 25	64	150	60	2,46
26– 50	91	242	80	2,77
51–100	538	134	38	3,58
Totalt	860	137	44	3,05

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

Tabell 35 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter köpare- och säljarekategorier år 1976

Purchases of agricultural real estates in 1976 by categories of buyers and sellers

Köpare	Säljare	Lagfarna köp av hel fastighet		Lagfarna köp av del av fastighet		Förvärv genom fastighetsreglering	
		Antal köp	Köpe-koeffi-cient ² , median	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ² , median	Antal förvärv	Köpe-koeffi-cient ² , median
Lantbruks-nämnd	Fysisk person	179	2,85	90	3,14	63	3,07
	Dödsbo	68	2,96	26	3,20	1	2,62
	Övriga, okänd	26	2,60	10	2,90	11	2,76
	Summa	273	2,87	126	3,11	75	2,96
Staten i övrigt	Lantbruksnämnd	1	1,83	—	.	2	3,20
	Fysisk person	13	3,85	—	.	—	.
	Dödsbo	1	10,83	—	.	—	.
	Övriga, okänd	—	—	—	.	—	.
	Summa	15	3,85	—	.	2	3,20
Borgerlig kommun	Lantbruksnämnd	1	1,86	—	.	1	6,00
	Fysisk person	15	3,65	—	.	—	.
	Dödsbo	12	3,40	—	.	—	.
	Övriga, okänd	1	3,89	—	.	—	.
	Summa	29	3,50	—	.	1	6,00
Fysisk person	Lantbruksnämnd	32	2,10	15	2,70	541	2,95
	Fysisk person	687	2,77	70	2,85	139	3,05
	Dödsbo	172	3,31	16	2,60	44	4,20
	Övriga, okänd	34	2,73	11	2,36	19	3,65
	Summa	925	2,81	112	2,70	743	3,04
Dödsbo	Lantbruksnämnd	1	5,00	—	.	2	5,60
	Fysisk person	3	2,30	—	.	2	3,20
	Dödsbo	—	.	—	.	2	11,00
	Övriga, okänd	—	.	—	.	—	.
	Summa	4	4,00	—	.	6	5,60
Juridisk person	Lantbruksnämnd	2	3,20	—	.	13	2,75
	Fysisk person	16	4,40	7	4,50	8	4,40
	Dödsbo	4	4,60	—	.	5	4,30
	Övriga, okänd	3	1,50	1	30,00	2	3,40
	Summa	25	3,16	8	6,80	28	3,40
Övriga, okänd	Lantbruksnämnd	2	4,40	1	3,29	2	3,80
	Fysisk person	—	.	—	.	2	2,20
	Dödsbo	1	1,75	—	.	1	3,57
	Övriga, okänd	3	2,10	—	.	—	.
	Summa	6	2,20	1	3,29	5	3,10
Summa	Lantbruksnämnd	39	2,11	16	2,80	561	2,97
	Fysisk person	913	2,82	167	3,10	214	3,08
	Dödsbo	258	3,24	42	2,95	53	4,25
	Övriga, okänd	67	2,62	22	2,86	32	3,40
	Summa	1 277	2,85	247	3,00	860	3,05

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

5.3 BYGGNADSVERSAMHETEN

SCB insamlar årligen sedan 1971 uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Verksamheten skall dessutom avse byggnader och ej enbart installation av utrustning. Avgränsningen av större ombyggnad och reparation kan innebära vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret – se *bilaga 4* – skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1977 uppgivit att byggnadsverksamhet förekommit under perioden juni 1976 – juni 1977 inhämtades i slutet av 1977 vid telefonförfrågan från lantbruksnämnderna uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1977 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 9 juni 1977 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1977 erhålls genom 1978 års undersökning. I denna publikation redovisas uppgifter för år 1976. De ofullständiga uppgifterna för år 1977 har inte medtagits.

Resultatens tillförlitlighet

År 1973 genomfördes en kontrollundersökning baserad på ett urval företag. Av den framgick att rapporteringen till lantbruksregistret ej varit

fullständig. Vid 0,9 % av företagen som ej uppgivit byggnadsverksamhet hade det förekommit nybyggnad av djurstallar. Motsvarande siffror för nybyggnad av annat husslag och större ombyggnad eller reparation var 1,6 respektive 3,2 %.

Resultat

Antalet ny- och tillbyggda djurstallar samt medeltan i nybyggda djurstallar år 1976 redovisas i *tabell 36*.

Antalet tillkomna djurplatser återfinns i *tabell 37*.

Av *tabell 38* framgår antalet ny- och tillbyggda lagerlokaler år 1976.

I tablånen nedan redovisas antalet nybyggda växthus år 1976. Uppgifterna avser företag med minst 2 hektar åker.

Huvudområden	Antal nybyggda växthus
Götaland	29
Svealand	11
Norrland	4
<i>Hela riket</i>	
1976	44
1975	41
1974	41
1973	68
1972	68

Bibliografi

Källa

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1974:38, 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1977) . . . Statistiska tabeller 1973:24 och 1974:23. Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14 . . .

Andra undersökningar

Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket /1964–1970/. Institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Stenciltryck nr 1015 (1967), 1022 (1968), 1030 (1969) och 1036 (1970).

Producentlagerhus. En inventering av befintliga byggnader för lagring av trädgårdsprodukter /1970–71/. Institutionen för lant-

brukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Specialmeddelande nr 18.

Sydsvenska växthusanläggningar – storlek, byggnadsålder, mekanisering. Institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Stenciltryck nr 1032.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977. Uppgifter om lagerlokaler och lökhus; vissa uppgifter om växthus redovisas i årsbokens avsnitt 8.9/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 36 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1976

Number of new buildings for livestock, their average area and number of extended buildings for livestock in 1976

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar					Tillbyggda djurstallar				
	Samtliga	Därav för		Medel- yta, m ²		Samtliga	Därav för			
		Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin				Övriga djurslag	Nötkrea- tur eller flera djurslag		Svin
Län										
Stockholms	7	3	2	2	375	4	2	–	2	
Uppsala	13	5	8	–	667	7	5	2	–	
Södermanlands	9	6	3	–	418	9	7	2	–	
Östergötlands	21	6	12	3	615	12	6	5	1	
Jönköpings	25	19	4	2	297	27	22	5	–	
Kronobergs	21	15	6	–	271	14	13	1	–	
Kalmar	45	17	23	5	500	18	16	1	1	
Gotlands	34	19	14	1	340	11	7	3	1	
Blekinge	21	9	11	1	436	8	6	1	1	
Kristianstads	92	23	68	1	457	29	16	11	2	
Malmöhus	62	16	42	4	499	35	15	19	1	
Hallands	57	9	43	5	476	34	16	17	1	
Göteborgs o Bohus	16	10	4	2	331	16	14	2	–	
Älvsborgs	24	16	5	3	323	31	25	5	1	
Skaraborgs	50	27	22	1	418	29	18	10	1	
Värmlands	19	15	2	2	313	16	16	–	–	
Örebro	13	7	5	1	483	14	11	3	–	
Västmanlands	7	1	5	1	533	3	2	–	1	
Kopparbergs	14	13	1	–	312	20	15	4	1	
Gävleborgs	9	8	1	–	362	21	17	1	3	
Västernorrlands	30	21	4	5	308	23	23	–	–	
Jämtlands	13	10	2	1	302	13	11	1	1	
Västerbottens	42	31	8	3	287	31	30	1	–	
Norrbottens	20	17	2	1	317	11	11	–	–	
Hela riket										
1976	664	323	297	44	412	436	324	94	18	
1975	595	298	238	59	412	455	324	105	26	
1974	570	298	197	73	409	420	314	69	37	
1973	581	293	193	95	410	497	360	96	41	
1972	513	235	192	86	362	391	262	97	32	

Tabell 37 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1976

Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1976

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar							Tillbyggda djurstallar (avser tillkomna djurplatser)						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	–	71	54	95	200	–	–	5	4	76	–	100	–	–
Uppsala	–	190	287	3 298	–	–	–	–	58	43	186	–	–	–
Södermanlands	–	230	238	1 143	–	–	–	–	88	136	240	–	–	–
Östergötlands	–	272	219	3 265	250	7 900	–	1	174	79	554	150	–	–
Jönköpings	6	404	386	1 169	130	89	–	10	213	349	91	–	10	–
Kronobergs	4	217	395	351	–	–	–	2	78	171	12	–	–	–
Kalmar	15	620	570	7 475	340	8 400	–	–	204	309	37	25	–	–
Gotlands	27	309	499	2 000	–	60	–	–	82	89	78	–	200	–
Blekinge	–	277	51	4 080	45	–	–	5	195	101	77	–	–	–
Kristianstads	6	574	723	12 647	–	–	–	11	131	224	569	–	–	–
Malmöhus	35	707	270	9 280	2	–	–	9	249	190	658	–	–	–
Hallands	20	142	335	9 701	100	11 000	20 000	8	171	263	1 642	–	–	–
Göteborgs o Bohus	13	212	375	569	–	150	–	1	86	96	86	–	–	–
Älvsborgs	12	279	712	880	93	–	–	12	417	452	168	–	–	–
Skaraborgs	1	741	721	4 710	–	4 000	–	1	175	351	676	–	–	–
Värmlands	24	350	376	431	–	–	–	1	260	144	1	–	–	–
Örebro	1	292	151	739	–	–	–	–	132	195	575	–	–	–
Västmanlands	–	52	30	832	12	12	–	–	29	60	–	–	50	–
Kopparbergs	–	456	383	380	–	–	–	2	163	206	63	25	–	–
Gävleborgs	1	214	248	562	–	–	–	8	182	275	290	30	–	–
Västernorrlands	–	451	530	643	450	–	–	1	238	366	–	–	–	–
Jämtlands	–	246	296	428	–	–	–	2	123	162	32	40	–	–
Västerbottens	5	658	666	1 431	115	–	–	–	364	329	78	–	–	–
Norrbottens	3	386	417	1 235	60	–	–	–	161	94	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>														
1976	173	8 350	8 932	67 344	1 797	31 611	20 000	79	3 977	4 760	6 113	370	260	–
1975	268	7 537	8 412	73 848	1 281	157 167	88 000	98	3 814	4 696	7 146	677	815	–
1974	332	7 988	7 961	69 394	1 403	104 930	198 000	148	3 352	5 324	5 717	533	8 030	56 000
1973	227	7 416	7 098	64 118	2 499	168 242	644 900	143	4 255	4 539	8 067	591	36 550	18 300
1972	188	4 623	5 214	49 711	2 306	407 930	58 000	95	2 713	2 846	5 550	526	38 480	6 500

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 38 Antal ny- och tillbyggda lagerlokaler i jordbruket år 1976**Number of new and extended storehouses in agriculture in 1976**

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Lagerhus för					Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler	
	Grovfoder		Spannmål		Potatis			
	Med skull- tork	Samtliga	Med varm- lufts- tork	Med kall- lufts- tork	Samtliga			
Nybyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	37	144	36	25	97	38	974	1 253
Svealand	12	37	17	8	33	5	367	442
Norrland	125	154	17	38	62	11	344	571
<i>Hela riket</i>								
1976	174	335	70	71	192	54	1 685	2 266
1975	183	365	65	83	188	54	1 745	2 352
1974	187	367	58	87	193	58	1 372	1 990
1973	236	382	72	109	222	47	1 375	2 026
1972	122	235	67	72	185	34	1 124	1 578
Tillbyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	11	29	8	9	20	5	103	157
Svealand	5	12	10	1	16	1	34	63
Norrland	58	67	4	4	9	4	20	100
<i>Hela riket</i>								
1976	74	108	22	14	45	10	157	320
1975	65	95	20	13	48	11	255	409
1974	85	125	7	12	28	11	156	320
1973	102	147	17	24	64	15	193	419
1972	53	104	17	23	62	14	203	383

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6 Anläggningar och maskiner

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
6.1 Anläggningar	39–44
6.2 Systemtäckdikad areal	45
6.3 Maskiner och redskap	46–47

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1977 bl a uppgifter om innehav av vissa anläggningar, nämligen hötorkar, spannmålstorkar, silo-byggnader, rörmjölkkningsanläggningar, mjölk-tankar och utgödslingsanläggningar.

För år 1975 genomförde SCB i samarbete med lantbruksstyrelsen en undersökning av bevattningen i jordbruket (se nedan). Uppgifter insamlades om anläggningarnas typ och storlek, bevattnade arealer (se avsnitt 8.3), slag av vattentäkter m m. Undersökningen hade tillkommit på initiativ av en arbetsgrupp med representanter för lantbruksstyrelsen, lantbrukshögskolan och statens naturvårdsverk. Uppgifter om bevattningen i jordbruket skulle vara värdefulla bl a i en planerad riksomfattande kartläggning av landets vattentillgångar och anspråken på dessa.

År 1972 genomförde lantbruksstyrelsen och Svenska Mejeriernas Riksförening en undersökning av företag med mjölkproduktion. Därvid insamlades uppgifter om bl a vissa slag av anläggningar vid dessa företag.

Till SCBs undersökning av byggnadsverksamheten (se avsnitt 5.4) inhämtas bl a uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Vid den undersökning om förbrukningen av drivmedel och eldningsolja i jordbruket som genomfördes våren 1978 (se avsnitt 7.5) inhämtades också uppgifter om antal cisterner och dessas lagringskapacitet den 31 december 1977.

Bevattningsundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Huvudundersökningen föregicks av en provundersökning, vilken genomfördes som postenkät i Kalmar län under oktober 1974.

Avgränsningen av företagen i den egentliga undersökningen gjordes med ledning av inkomna blanketter till lantbruksregistret 1975. På dessa skulle nämligen brukarna markera huruvida de innehade eller planerade att anskaffa bevattningsanläggning.

Undersökningen avsåg samtliga företag som omfattade mer än 2 hektar åker eller som bedrev frilandsodling av trädgårdsväxter och som uppgivit faktiskt eller planerat innehav av bevattningsanläggning. Anläggningar i drivhus, bänkgårdar och små trädgårdsanläggningar uteslöts dock ur undersökningen.

Uppgiftsinsamling

Tjänstemän vid lantbruksnämnderna stod för själva uppgiftsinsamlingen genom telefonintervjuer med företagen. Intervjuerna gjordes efter särskilda formulär och genomfördes i huvudsak under december 1975 och januari 1976.

Beräkningsmetoder

Uppgifter om maximal kapacitet, som redovisas i tabellerna, beräknades teoretiskt. Som underlag användes bl a inhämtade uppgifter om antal spridare och spridarmunstyckenas diametrar samt kapacitetsuppgifter för olika munstycksdiametrar, som beräknats vid lantbrukshögskolan.

Resultat från de olika undersökningarna

Antal företag med anläggningar av olika slag enligt lantbruksregistret 1977 redovisas i *tabell 39*.

I *tabell 40* återfinns uppgifter om antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggningar och i *tabell 41* uppgifter om anläggningarnas beräknade maximala kapacitet.

Uppgifter om anläggningar vid företag med mjölkproduktion lämnas i *tabell 42*.

I *tabell 43* redovisas uppgifter om anläggningar i anslutning till ny- och tillbyggda djurstallar.

Uppgifter om cisterner för drivmedel och eldningsolja i jordbruket (antal och rymd) redovisas i *tabell 44*.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1977. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar. SCB. SM J 1978:6.1.

Lantbruksräkningen 1971. Del 2. Husdjur, maskiner och anläggningar, skogsbruk, särskilda tabeller /uppgifter för naturliga jordbruksområden/. SCB.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om otillräckliga vattenuttag och planerade nyanskaffningar av bevattningsanläggningar/. SCB. SM J 1976:13.

Undersökning av företag med mjölkproduktion 1972. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 13.

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1974:38, 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1977) . . . Statistiska tabeller 1973:24 och 1974:23. Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14 . . .

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Andra undersökningar

Jordbruksräkningen /uppgifter om anläggningar åren 1944, 1951, 1961 och 1966/. SCB.

Trädgårdsräkningen 1972 /antal företag med bevattningsanläggningar 1971/. SCB. SM J 1972:57.

Tabell 39 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1977
Number of holdings with different types of plants in 1977
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hö- tork med kall- luft	Spannmålstork		Silo för ensilering		Rör- mjölk- nings- an- lägg- ning	Mjolk- tank	Utgödslingsanläggning			
		Med varm- luft	Med kall- luft	Tornsilo av				Flyt- ut- göds- ling	Meka- nisk inne, flyt- gödsel ute	Meka- nisk inne, fast- gödsel ute	
				Be- tong	Annat mate- rial	Grop- silo, plan- silo					
Län											
Stockholms	372	366	567	167	185	92	275	594	42	30	176
Uppsala	650	1 159	1 160	294	236	152	649	1 341	98	42	383
Södermanlands	562	574	1 042	250	384	146	584	990	76	43	389
Östergötlands	1 719	802	1 409	350	869	258	1 064	1 892	119	81	809
Jönköpings	2 861	92	2 225	384	366	207	1 155	2 918	120	71	835
Kronobergs	1 343	66	1 435	159	294	195	627	1 854	112	31	415
Kalmar	1 188	101	1 325	345	413	375	1 229	2 571	222	72	796
Gotlands	144	77	383	173	252	351	437	1 149	107	28	474
Blekinge	242	33	302	52	42	178	270	674	82	14	265
Kristianstads	1 272	222	1 944	156	216	1 123	1 091	2 054	418	86	1 151
Malmöhus	778	529	2 315	172	168	1 554	891	1 676	305	98	1 147
Hallands	1 786	235	2 625	530	753	518	918	2 211	276	156	1 032
Göteborgs o Bohus	1 532	108	1 727	129	150	63	596	1 326	64	25	313
Älvsborgs	3 134	325	3 320	290	432	184	1 340	3 183	135	88	849
Skaraborgs	2 645	1 118	3 092	479	491	221	1 433	2 789	329	126	1 346
Värmlands	981	307	1 285	86	250	129	589	1 041	104	44	298
Örebro	636	392	929	133	164	86	478	1 072	81	36	343
Västmanlands	563	767	1 053	170	161	67	427	814	82	47	284
Kopparbergs	1 006	343	987	171	163	182	484	695	88	30	239
Gävleborgs	1 319	235	2 222	111	49	83	742	1 465	40	19	264
Västernorrlands	1 108	162	2 417	23	125	54	597	1 581	51	17	257
Jämtlands	762	59	1 420	73	246	64	458	716	60	15	209
Västerbottens	2 074	144	3 596	79	80	234	812	1 673	44	41	420
Norrbottnens	644	89	955	32	179	96	431	552	74	27	162
Produktionsområden											
Götalands södra slättbygder	1 230	718	3 381	434	506	1 557	970	2 062	578	220	1 527
Götalands mellan- bygder	1 309	307	2 465	466	479	1 620	2 008	4 024	612	136	1 871
Götalands norra slättbygder	3 768	1 853	4 411	716	921	338	1 958	3 854	386	193	1 779
Svealands slätt- bygder	2 774	3 400	4 876	994	1 178	532	2 434	4 714	413	216	1 558
Götalands skogs- bygder	11 745	729	11 370	1 504	2 391	1 655	5 790	13 778	690	312	4 022
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 434	619	2 559	384	526	351	1 428	2 615	186	72	791
Nedre Norrland	3 228	440	6 008	178	367	209	1 685	3 488	142	50	704
Övre Norrland	2 833	239	4 665	132	300	350	1 304	2 296	122	68	604
Storleksgrupp, hektar åker											
2,1- 5,0	732	45	1 520	97	81	106	61	991	27	3	63
5,1- 10,0	3 480	154	5 630	309	315	348	535	4 726	47	17	374
10,1- 20,0	8 203	525	11 429	820	1 170	1 287	3 123	10 889	229	77	2 013
20,1- 30,0	5 885	735	7 758	787	1 223	1 333	4 055	7 794	396	142	2 815
30,1- 50,0	6 137	1 876	7 838	1 093	1 749	1 748	5 470	7 709	860	339	4 176
50,1-100,0	3 653	2 944	4 447	1 080	1 558	1 251	3 396	3 826	1 011	432	2 721
Över 100,0	1 231	2 026	1 113	622	572	539	937	896	559	257	694
Hela riket											
1977	29 321	8 305	39 735	4 808	6 668	6 612	17 577	36 831	3 129	1 267	12 856
1971	16 513	6 092	32 719	6 848	8 699	9 326	7 967	..	..	..	..
1966	..	4 888	24 098	8 707	10 101	14 466	..	..	..	..	..

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 40 Antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggning år 1975 samt procentuell fördelning av företagen efter första året för bevattning
 Number of sprinkling machines and number of holdings with sprinkling irrigation system in 1975 and number of holdings in per cent by the first year of irrigation

Område	Antal be- vatt- nings- ma- ski- ner ¹	Antal företag med bevattnings- anläggningar			Procentuell fördelning efter första året för bevattning					
		Före- tag med mer än 2,0 ha åker	Före- tag med högst 2,0 ha åker ²	Sum- ma	1975	1974 eller 1973	1972 eller 1971	1970 eller 1969	Före 1969	Summa
<i>Län</i>										
Stockholms	19	209	56	265	7	17	7	9	60	100
Uppsala	31	173	2	175	10	19	40	10	21	100
Södermanlands	16	148	12	160	23	19	14	10	34	100
Östergötlands	21	217	16	233	25	24	7	23	21	100
Jönköpings	7	143	—	143	31	24	9	12	24	100
Kronobergs	7	159	7	166	25	22	6	10	37	100
Kalmar	38	340	—	340	22	27	16	10	25	100
Gotlands	9	22	3	25	25	21	4	21	29	100
Blekinge	12	357	12	369	15	24	13	10	38	100
Kristianstads	137	780	25	805	14	18	9	11	48	100
Malmöhus	51	533	94	627	11	13	6	5	65	100
Hallands	18	277	7	284	20	28	7	13	32	100
Göteborgs o Bohus	—	36	16	52	14	16	9	7	54	100
Älvsborgs	5	125	13	138	31	29	10	8	22	100
Skaraborgs	39	350	9	359	21	43	8	11	17	100
Värmlands	16	123	6	129	23	30	4	18	25	100
Örebro	21	128	13	141	13	28	12	12	35	100
Västmanlands	12	61	3	64	23	33	13	6	25	100
Kopparbergs	9	70	—	70	42	20	8	7	23	100
Gävleborgs	8	71	3	74	22	10	6	10	52	100
Västernorrlands	1	34	2	36	8	25	6	17	44	100
Jämtlands	—	23	1	24	8	—	23	8	61	100
Västerbottens	—	24	3	27	4	30	8	12	46	100
Norrbottens	—	49	8	57	17	15	30	25	13	100
<i>Hela riket</i>	477	4 452	311	4 763	18	23	10	11	38	100

¹ Bevattningsanläggningar med rörliga spridare. — ² Företag med högst 2,0 ha åker men med frilandsodling av trädgårdsväxter.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 41 Bevattningsanläggningarnas beräknade maximala kapacitet efter slag av vattentäkt år 1975. Kubikmeter per timme
 Estimated maximal capacity for the sprinkling irrigation systems by kind of water supply in 1975. Cubic metres per hour

Område	Bevattningsanläggningarnas maximala kapacitet efter slag av vattentäkt				
	Vatten- drag	Insjö	Grund- vatten	Salt- vatten ¹	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	1 749	4 069	197	105	6 120
Uppsala	6 167	1 511	286	—	7 964
Södermanlands	1 663	3 838	121	87	5 709
Östergötlands	3 160	3 492	318	168	7 138
Jönköpings	1 210	1 957	75	—	3 242
Kronobergs	1 491	1 172	116	—	2 779
Kalmar	5 181	1 688	2 636	1 018	10 523
Gotlands	409	62	207	112	790
Blekinge	5 005	1 626	2 492	232	9 355
Kristianstads	15 019	4 924	8 729	11	28 683
Malmöhus	9 268	852	6 816	—	16 936
Hallands	8 293	824	632	—	9 749
Göteborgs o Bohus	510	117	239	—	866
Älvsborgs	2 715	779	80	—	3 574
Skaraborgs	8 689	2 256	556	—	11 501
Värmlands	1 759	1 550	110	—	3 419
Örebro	1 807	1 587	164	—	3 558
Västmanlands	1 820	844	15	—	2 679
Kopparbergs	889	606	20	—	1 515
Gävleborgs	1 258	500	21	—	1 779
Västernorrlands	410	213	39	23	685
Jämtlands	91	402	2	—	495
Västerbottens	337	53	60	—	450
Norrbottens	384	129	83	—	596
<i>Hela riket</i>	79 284	35 051	24 014	1 756	140 105

¹ Salthalten torde uppgå till högst 0,8 procent i berörda områden.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 42 Antal företag med rörmjölkkningsanläggning och/eller anläggning för automatisk utgödsling samt antal företag med mjölkproduktion år 1972

Number of holdings with pipe line milking installation and/or installation for automatical clearing of manure and number of holdings with milk production in 1972

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag med		
	Rörmjölkknings- anläggning	Automatisk utgödslings- anläggning	Mjölkproduktion
<i>Län</i>			
Stockholms	144	93	697
Uppsala	366	200	1 797
Södermanlands	314	201	1 305
Östergötlands	561	355	2 598
Jönköpings	479	290	4 306
Kronobergs	222	175	2 852
Kalmar	573	371	3 172
Gotlands	203	267	1 426
Blekinge	82	59	1 054
Kristianstads	546	416	3 884
Malmöhus	458	270	2 790
Hallands	428	419	2 629
Göteborgs o Bohus	265	142	2 263
Älvsborgs	493	382	4 911
Skaraborgs	779	628	3 646
Värmlands	292	174	2 040
Örebro	234	150	1 402
Västmanlands	253	128	1 079
Kopparbergs	250	146	1 357
Gävleborgs	431	130	1 904
Västernorrlands	287	129	2 278
Jämtlands	237	135	1 859
Västerbottens	359	185	3 701
Norrbottens	237	136	1 554
<i>Storleksgrupp, antal kor</i>			
1-9	92	98	1 610
10-15	1 468	843	11 508
16-24	3 225	1 870	7 021
Över 24	2 820	2 253	3 294
Ej storleks- grupperade företag	888	517	33 071
<i>Hela riket</i>	8 493	5 581	56 504

Källa: Lantbruksstyrelsens undersökning av företag med mjölkproduktion (delvis totalundersökning).

Tabell 43 Anläggningar i anslutning till ny- och tillbyggda djurstallar 1976

Installations in new and extended buildings for livestock in 1976

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Antal djurstallar med							Totalt antal ny- respektive tillbyggda djurstallar	
	Automatisk utfodring			Mjölkningsanläggning		Utgödslings- anläggning	Gödsel- platta eller gödsel- behållare		Skulltork (i höghus)
	Nöt- kreatur	Svin	Fjäderfä	Rör- mjölkning	Annan anläggning				
Nybyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	7	57	4	118	11	390	386	54	468
Svealand	3	3	–	29	3	64	58	14	82
Norrland	6	5	–	67	12	84	88	21	114
Hela riket									
1976	16	65	4	214	26	538	532	89	664
1975	9	77	16	170	36	465	442	88	595
1974	10	64	16	177	37	433	396	98	570
1973	15	41	34	161	56	408	402	77	581
1972	4	35	34	107	32	336	327	46	513
Tillbyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	5	4	–	79	7	196	172	38	264
Svealand	1	–	–	39	2	56	47	15	73
Norrland	2	–	–	63	4	71	68	17	99
Hela riket									
1976	8	4	–	181	13	323	287	70	436
1975	3	9	–	166	22	304	271	80	455
1974	5	6	5	160	29	283	258	70	420
1973	4	2	6	171	56	329	291	80	497
1972	3	5	6	103	37	194	176	37	391

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 44 Cisterner för drivmedel och eldningsolja den 31 december 1977

Cisterns for motor fuel and fuel oil on December 31st, 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Cisterner för drivmedel		Cisterner för eldningsolja ¹	
	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11 134	36 943	2 344	9 095
» mellanbygder	10 031	26 826	1 096	4 171
» norra slättbygder	11 937	36 818	3 108	10 380
Svealands slättbygder	15 122	43 686	4 880	15 756
Götalands skogsbygder	18 078	38 809	1 597	5 181
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 856	13 289	1 004	3 183
Nedre Norrland	5 039	10 127	931	2 989
Övre Norrland	4 004	8 356	682	2 595
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1– 5,0	2 548	4 702	176	625
5,1– 10,0	7 999	14 784	594	1 936
10,1– 20,0	19 500	38 377	1 336	4 736
20,1– 30,0	15 201	33 538	1 455	4 196
30,1– 50,0	17 191	45 618	3 333	9 492
50,1–100,0	12 916	44 015	4 767	15 070
Över 100,0	5 847	33 820	3 981	17 295
<i>Hela riket</i>				
1977	81 200	214 854	15 642	53 351
1973	96 917	219 137	..	..
1970	96 505	213 636	..	..
1967	89 557	203 443	..	..
1964	79 599	187 380	..	..

¹ Cisterner för eldningsolja avsedd för bostäder ingår inte.

6.2 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper, nämligen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. *Provundersökningen*, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen i stort sett skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973 (se avsnitt 4.4). På tillägsfrågor skulle jordbrukarna uppge hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare. De skulle dessutom uppge hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval. Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomfördes. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7 %). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de en-

skilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Resultaten från kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrekions-tal, vilka sedan användes vid en omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrekationer framgår av nedersta raden i tabell 45.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25 %. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3 %. Den korrektion som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åker respektive ej systemtäckdikad åker år 1973 redovisas i *tabell 45*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfanns i slättbygdena.

Bibliografi

Systemtäckdikad åkerareal. Jordbruksinventeringen den 1 mars 1973 /med uppgifter om hur stor åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikad/. SCB. SM J 1974:4.

Tabell 45 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area held on lease in 1973. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Areal åker med systemtäckdikning				Summa	Areal åker utan systemtäckdikning		
	Dikad 1930 eller senare		Dikad före 1930			Ägd	Arrenderad	Summa
	Ägd	Arrenderad	Ägd	Arrenderad				
<i>Län¹</i>								
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239	70 320
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785	107 885
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604	94 844
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016	98 733
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110	99 193
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367	61 105
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968	120 420
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306	55 746
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403	27 843
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370	128 037
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977	166 310
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554	74 225
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184	42 793
Älvsborgs	5 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493	110 139
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153	136 327
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848	91 907
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842	79 488
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137	46 481
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020	59 010
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447	65 473
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253	56 521
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411	39 117
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952	75 967
Norrbottens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662	42 697
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218	176 580
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643	235 661
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340	185 864
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649	404 060
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217	486 509
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867	179 472
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085	156 115
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082	126 320
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101	1 950 581
Korrigerig, procent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

6.3 MASKINER OCH REDSKAP

SCB insamlade till lantbruksregistret 1976 bl a uppgifter om innehav av traktorer och skördetröskor. Uppgiftsinsamlingen avsåg en sk lantbruksräkning (se avsnitt 3.1) och berörde därmed samtliga företag.

Vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Inom Lantbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften.

Utredningsinstitutets undersökning

Lantbrukets utredningsinstitut tillskriver varje år tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner med begäran om uppgifter om antalet maskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner (inkl traktorer) uppgick under 1977 till 253 företag.

Resultatets tillförlitlighet

För några maskingrupper har det inte varit möjligt att erhålla säkra uppgifter. Detta gäller exempelvis vagnar för vilka uppgifter från ett stort antal småtillverkare torde saknas. Vidare föreligger svårigheter att beräkna jordbrukets andel av den totala försäljningen för vissa i undersökningen ingående maskiner och redskap, som används även inom andra näringar än jordbruket. Detta gäller bl a elektriska motorer, pumpar, hydroforer, handredskap, redskap för grundförbättringar och vissa redskap för reparationsarbeten.

För dessa bortfall har gjorts en skattning med ledning av en kompletterande undersökning avseende år 1976. Frågor ställdes då till ett representativt urval av jordbrukare avseende de ovan nämnda bortfallen.

Det kan också förekomma viss dubbelredovisning, t ex när tillverkare av viss utrustning till traktorer eller till torkanläggningar även säljer till leverantörer av traktorer och torkar. Dessa förhållanden torde dock knappast ge avvikelser större än någon eller några procent av totalbeloppen.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdesskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat från de olika undersökningarna

I tabell 46 redovisas antalet traktorer och skördetröskor samt antalet företag med traktorer eller skördetröskor enligt lantbruksräkningen 1976.

Vissa uppgifter om antalet maskiner i trädgårdsbruket vid slutet av 1976 enligt trädgårdsräkningen 1977 lämnas i följande tablå.

Slag av maskin	Storleksgrupp, hektar åker		
	Högst 2,0	Över 2,0	Summa
Traktorer	1 362	5 875	7 237
Dieseldrivna	746	5 021	5 767
Bensin- eller fotogendrivna	616	854	1 470
Jordfräsar	2 604	1 622	4 226
Bensindrivna	2 128	1 292	3 420
Övriga	476	330	806
Motor drivna bekämpnings sprutor	862	379	1 241

I tabell 47 redovisas värdet av jordbrukets inköp av maskiner i löpande priser åren 1973–1977 enligt utredningsinstitutets undersökning. Till jämförelse har värdesummorna för varugrupperna som helhet även räknats om i 1977 års priser.

Uppgifter om antalet till jordbruket levererade traktorer åren 1972–1976 och dessas genomsnittliga effekt lämnas i tablå nedan. Sedan 1968 har samtliga levererade traktorer varit dieseldrivna.

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hästkrafter
1977	13 142	62,3
1976	14 525	63,5
1975	11 894	61,8
1974	8 183	59,1
1973	7 555	56,9

Tabell 46 Antal traktorer och skördetröskor samt antal företag med traktorer och skördetröskor år 1976

Number of tractors and combines and number of holdings with tractors and combines in 1976

Område: storleksgrupp, hektar åker	Antal traktorer		Antal skördetröskor		Antal företag med traktorer och skördetröskor				
	Diesel- bränn- olje- drivna	Bensin- eller fotogen- drivna	Självgående	Bogserade	Traktorer			Skördetröskor	
	Diesel- bränn- olje- drivna	Bensin- eller fotogen- drivna	Självgående	Bogserade	Diesel- bränn- olje- drivna	Bensin- eller fotogen- drivna	Summa med traktor	Självgående	Bogserade
Företag med mer än 2,0 hektar åker									
<i>Län</i>									
Stockholms	3 871	429	1 189	386	1 930	406	2 097	1 139	381
Uppsala	7 095	645	2 557	516	3 564	610	3 754	2 479	510
Södermanlands	5 473	484	1 834	382	2 604	447	2 763	1 756	377
Östergötlands	9 839	868	3 168	641	4 818	829	5 153	3 088	633
Jönköpings	7 153	1 427	1 034	369	5 030	1 400	5 887	1 108	370
Kronobergs	4 637	920	572	551	3 602	908	4 296	610	556
Kalmar	7 888	1 000	1 630	573	4 687	950	5 157	1 692	565
Gotlands	3 890	475	633	874	2 379	445	2 599	697	886
Blekinge	2 654	389	449	164	1 726	382	1 976	487	166
Kristianstads	11 474	1 887	1 866	730	6 436	1 780	7 290	1 833	726
Malmöhus	15 981	2 153	3 646	1 418	7 718	1 995	8 313	3 432	1 389
Hallands	7 908	1 240	1 761	762	5 238	1 200	5 937	1 787	759
Göteborgs o Bohus	4 637	1 433	844	328	3 336	1 385	4 255	885	327
Älvsborgs	10 693	2 789	1 963	1 104	7 270	2 670	8 847	2 050	1 104
Skaraborgs	14 220	2 266	4 030	1 277	8 228	2 144	9 191	3 983	1 267
Värmlands	6 359	1 495	1 202	830	4 506	1 459	5 594	1 226	847
Örebro	5 512	947	1 651	718	3 107	899	3 538	1 622	717
Västmanlands	5 835	499	2 145	598	2 979	475	3 125	2 107	589
Kopparbergs	4 481	910	814	785	3 068	892	3 622	866	787
Gävleborgs	4 945	936	760	549	3 560	922	4 169	844	559
Västernorrlands	4 270	1 272	446	351	3 205	1 232	4 104	556	391
Jämtlands	3 136	920	226	214	2 396	899	3 087	260	224
Västerbottens	6 287	1 545	521	84	4 752	1 498	5 825	782	93
Norrbottens	3 114	557	226	118	2 176	547	2 578	355	134
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	18 494	2 276	4 496	1 523	9 134	2 101	9 746	4 283	1 498
» mellanbygder	17 854	2 085	3 421	1 870	9 932	1 964	10 792	3 499	1 870
» norra slättbygder	21 494	3 141	6 611	1 702	11 884	2 960	13 219	6 481	1 688
Svealands slättbygder	27 941	2 947	9 558	2 459	14 317	2 775	15 417	9 302	2 432
Götalands skogsbygder	40 313	8 835	6 431	3 420	27 832	8 564	33 153	6 765	3 419
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 073	2 664	2 501	1 978	8 650	2 600	10 309	2 530	1 986
Nedre Norrland	12 146	3 069	1 383	1 143	9 085	3 003	11 260	1 628	1 212
Övre Norrland	10 037	2 469	766	227	7 481	2 407	9 261	1 156	252
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1- 5,0	9 223	7 572	224	560	8 736	7 464	15 570	245	584
5,1- 10,0	20 811	8 416	1 088	1 998	18 691	8 145	24 674	1 285	2 058
10,1- 20,0	36 539	6 184	5 050	5 325	27 666	5 795	29 494	5 634	5 351
20,1- 30,0	26 879	2 375	6 575	3 552	15 900	2 241	16 060	6 906	3 536
30,1- 50,0	31 479	1 757	10 219	2 269	15 134	1 635	15 166	10 407	2 241
50,1-100,0	23 958	920	8 337	500	9 197	854	9 201	8 249	478
Över 100,0	12 463	262	3 674	118	2 991	240	2 992	2 918	109
Hela riket	161 352	27 486	35 167	14 322	98 315	26 374	113 157	35 644	14 357
Företag med högst 2,0 hektar åker									
Hela riket	11 331	9 017	243	308	10 392	8 941	18 903	260	317

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976 (totalundersökning).

Bibliografi*Källor*

Lantbruksräkningen /1971 och 1976. Del 2; uppgifter bl a om traktorer och skördetröskor inom kommuner/.SCB.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; redovisning för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Jordbrukarnas maskininköp /årligen sedan 1950; vissa uppgifter om inköp till trädgårdsbruket redovisas/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukets traktorköp /årligen 1950–1976/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter om traktorer, skördetröskor och cisterner/. SCB. SM J 1973:39.

Fordon enligt bilregistret /varje månad sedan 1973; uppgifter om totala antalet traktorer utan särredovisning av jordbrukstraktorer. I årssammandragen även med fördelning på tillverkare och på kommuner/. SCB. SM T (i nr 1977:1.16 redovisas uppgifter med fördelning på tillverkare och i nr 1977:1.15 med fördelning på kommuner per den 31 december 1976).

Nyregistreringsstatistik /varje månad sedan 1973; uppgifter om antalet nyregistrerade traktorer i lantbruket med fördelning på tillverkare/. AB Bilstatistik.

Tabell 47 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1973–1977. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1973	1974	1975	1976	1977
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	305,9	391,0	578,0	841,7	885,4
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	9,0	16,1	37,1	18,8	35,5
Jordbearbetningsredskap	104,9	150,4	171,5	184,5	201,8
Redskap för sådd, spridning m m	53,3	70,1	89,0	98,9	113,4
Redskap för skörd och tröskning	265,5	322,3	419,1	462,1	339,3
Kombivagnar	16,4	17,1	27,9	20,1	21,3
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	28,1	39,2	56,5	58,3	117,7
Potatis- och rotfruktsredskap	25,4	30,5	41,6	55,7	51,5
Transportredskap och lastapparater ¹	74,2	95,6	132,4	248,1	157,6
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	48,8	47,0	64,2	72,5	74,5
Diverse	37,9	58,1	76,0	99,7	199,1
Summa ²	969,4	1 237,4	1 693,3	2 160,4	2 197,1
<i>1977 års priser</i>					
Egentliga traktorer	435	488	688	913	885
Övriga maskiner och redskap ²	925	1 026	1 304	1 441	1 312
Summa ²	1 360	1 514	1 992	2 354	2 197

¹ Exkl vagnar. – ² Inkl gårdstankar.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut.

7 Förnödenheter

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
7.1 Utsäde	48–50
7.2 Växtnäringsämnen	51–52
7.3 Växtskyddsmedel	53–54
7.4 Fodermedel	55–56
7.5 Driv- och smörjmedel	57

7.1 UTSÄDE

Enligt särskilda bestämmelser om statsplombering av utsädesvara får utsäde av potatis, stråsäd, trindsäd, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål och oljeväxter inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis. Dock får överlåtelse ske mellan utsädesodlare och användare om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet. I detta avsnitt beskrivs plomberingsverksamheten och lämnas vissa uppgifter om kvantiteten plomberat utsäde under år 1977/78.

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna 1976 och 1977 genomförde SCB en undersökning rörande användningen av statsplomberat utsäde av spannmål. Undersökningen genomfördes på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund. Vid undersökningen inhämtades också uppgifter om användningen av betat utsäde, d v s utsäde som behandlats med kemiska medel till skydd mot vissa växtsjukdomar. Uppgifter om statsplombering och betning av använt utsäde inhämta-

des för cirka 28 000 spannmålsfält på cirka 12 250 brukningsenheter. På basis av dessa uppgifter gjordes skattningar av arealer besådda med statsplomberat och ej statsplomberat utsäde samt med betat utsäde.

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål. Undersökningen av utsädesmängderna baserades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteterna per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provytor.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens utsädeskontroll är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Statsplombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1977/78 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Statsplomeringen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass,

Statsplomb C

Statsplomb D (lägre kvalitetskrav än för statsplomb C)

Statsplomb U (se nedan).

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss renhet, grobarhet, sortrenhet och sundhet samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt av främmande gagnväxter.

Plombering i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behövs tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomeras. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplomering av annat utsäde.

Förutom svensk statsplomering förekommer vid export internationell plombering med OECD-bevis »Basic seed» motsvarande klass B eller »Certified seed» motsvarande klass C.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberingsverksamheten år 1977/78 belyses i *tabell 48*. Ur

tabellen kan bl a utläsas att 64 % av utsädet plomberades i klass D. Statens centrala frökontrollanstalt svarade för 63 % av den totala statsplomerade kvantiteten.

Dessutom har 17 548 ton plomberats med OECD-bevis (7 956 ton »Basic seed» och 9 592 ton »Certified seed»).

I *tabell 49* redovisas den procentuella arealen spannmål 1977 besädd med betat utsäde och andelen därav statsplomerat utsäde.

I *tabell 50* redovisas de beräknade utsädesmängderna per hektar för de olika spannmålsgrödorna år 1965.

Bibliografi

Meddelanden från statens utsädeskontroll /tidigare statens centrala frökontrollanstalt; årligen sedan 1926/.

Frökontrollanstaltens i Linköping verksamhet /årligen sedan 1878/.

Redogörelse för verksamheten vid Frökontrollanstalten i Skara /årligen sedan 1876/77/.

Frökontrollanstalten i Örebro /årligen sedan 1878/79/.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Arealer av spannmål besädda med statsplomerat och betat utsäde 1976 och 1977. SCB. SM J 1979:8.2. Appendix till SM J 1979:8.2.

Utsädesmängderna för spannmål 1965. SCB. SM J 1966:5.

Tabell 48 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1977/78. Deciton
Total quantity of state certified seed in 1977/78. 100 kilogrammes

Utsädesslag	Utsäde plomberat med statsplomb					
	A	B	C	D	U	Summa
Höststråsäd	14 933	53 646	108 141	413 054	117	589 891
Vårstråsäd	63 621	171 110	255 265	1 231 527	270 003	1 991 526
Trindsäd	2 650	5 398	10 997	37 442	3 190	59 677
Vallbaljväxter	152	238	410	10 124	1 277	12 201
Vallgräs	449	537	964	51 801	6 211	59 962
Olje- och spånadsväxter	316	4 998	4 432	15 408	271	25 425
Rotfruktsväxter	2	71	33	816	69	991
Summa						
1977/78	82 123	235 998	380 242	1 760 172	281 138	2 739 673
1976/77	72 949	228 029	445 743	1 861 315	99 544	2 722 612 ¹
1975/76	62 772	210 644	417 103	1 708 010	27 020	2 509 925 ¹
1974/75	59 112	238 822	429 775	1 699 029	2 940	2 497 225 ¹
1973/74	74 134	346 823	473 246	1 388 824	41 668	2 437 783 ¹

¹ Här ingår statsplomering enligt klass E; fr o m 1977/78 har denna klass upphört.

Källa: Statens utsädeskontroll och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

Tabell 49 Areal av spannmål 1977 besädd med betat utsäde och andel därav statsplomberat. Procent av grödareal
 Percentage of cereal area in 1977 sown with disinfected seed and state certified seed

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn		Havre	
	Andel betat utsäde	Därav statsplomberat	Andel betat utsäde	Därav statsplomberat	Andel betat utsäde	Därav statsplomberat	Andel betat utsäde	Därav statsplomberat	Andel betat utsäde	Därav statsplomberat
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	98	77	71	64	95	82	89	75	37	30
Götalands mellanbygder	94	55	67	58	93	69	78	60	44	36
Götalands norra slättbygder	97	60	28	27	95	75	46	39	8	8
Svealands slättbygder	96	59	23	19	94	72	61	40	8	6
Götalands skogsbygder	84	50	30	25	73	54	58	49	11	10
Mellersta Sveriges skogsbygder	83	59	15	15	81	64	51	32	7	6
Nedre Norrland	53	50	..	..	..	..	48	42	13	13
Övre Norrland	—	—	—	—	..	..	66	53	25	22
<i>Hela riket</i>										
1977	95	61	34	30	92	72	65	50	12	10
1976	94	60	41	35	88	69	55	42	15	11

Tabell 50 Utsädesmängderna för spannmål år 1965. Kilogram per hektar
 Quantities of grain seed in 1965. Kilogrammes per hectare

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Län</i>						
Stockholms	225	242	207	220	225	233
Uppsala	222	241	207	217	222	231
Södermanlands	221	249	197	219	222	225
Östergötlands	218	229	201	210	217	223
Jönköpings	219	211	205	210	221	222
Kronobergs	208	211	200	208	249	215
Kalmar	213	229	198	204	223	220
Gotlands	216	222	199	193	187	196
Blekinge	215	240	204	211	214	218
Kristianstads	219	244	196	203	204	211
Malmöhus	216	243	199	203	201	214
Hallands	212	232	200	202	212	217
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223
Älvsborgs						
norra delen	215	221	200	211	227	232
södra »	219	200	195	205	214	214
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228
Värmlands	208	211	193	210	222	213
Örebro	206	234	200	215	224	229
Västmanlands	217	243	190	218	223	221
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221
Västernorrlands	—	..	—	186	187	200
Jämtlands	—	—	—	158	157	141
Västerbottens	—	—	..	155	138	155
Norrbottens	—	—	—	152	142	151
<i>Hela riket</i>	218	238	199	204	221	219

7.2 VÄXTNÄRINGSÄMNINGEN

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över försäljningen av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. På grundval av dessa beräkningar och arealuppgifter enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utarbetar Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning statistik över försäljningen av handelsgödsel med fördelning på län.

Stiftelsen beräknar vidare kalkförbrukningen i jordbruket och trädgårdsbruket. Statistiken baseras på rapporter från tillverkare.

SCB genomförde 1978 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnena kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel. Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis och oljeväxter.

Genomförande av SCBs undersökning

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från var fjärde av de i skördeuppskattningarna 1978 uttagna gårdarna, d v s cirka 3 200. Av dessa utgick cirka 200 gårdar på grund av nedläggning av gården eller vägran att delta i undersökningen.

Uppgifterna inhämtades av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter rimlighetsbedömning och viss komplettering av materialet skattades för respektive gröda dels arealen för dels totalförbrukningen av olika slag av handelsgödsel. Skattningarna

genomfördes först för skördeområden (se kapitel 2), och resultaten sammanvägdes sedan till större områden. Därefter omräknades uppgifterna om totalförbrukningen till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

Resultat

Försäljningen av handelsgödsel till jordbruket och trädgårdsbruket under år 1977/78 i ton respektive kilogram per hektar av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) enligt Stiftelsen Svensk Växtnäringsforsknings beräkningar redovisas i *tabell 51*. Man bör observera att länsuppgifterna är osäkra eftersom försäljningsområdena ej helt sammanfaller med länsgränserna.

Förbrukningen av kalciumoxid (Ca O) i jordbruket och trädgårdsbruket enligt stiftelsens statistik framgår av *tablån* nedan.

År	Förbrukning av kalciumoxid, ton		
	Kalknings- medel	Thomas- fosfat	Summa
1978	239 926	13 522	253 448
1977	204 554	19 410	223 964
1976	317 302	20 597	337 899
1975	305 985	21 703	327 688
1974	164 254	19 501	183 755

Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1978 enligt SCBs statistik återfinns i *tabell 52*. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor.

Bibliografi

Källor

Lokalstatistik för växtnäringsanvändning inom jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1955. Tidigare benämning Förbrukning av växtnäring inom jordbruk och trädgårdsbruk i

olika delar av Sverige/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Försörjningen med handelsgödsel /årligen sedan 1950. Utförligare uppgifter återfinns i stencil. Endast rikssiffror/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden.

Kalkförbrukning i ton Ca O per kalenderår inom jord- och trädgårdsbruk /uppgifter för län och för olika slag av kalkningsmedel/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Förbrukning av växtnäringsämnen i handelsgödsel i jordbruket. SCB. SM J 1972:23 och 1979:8.6.

Andra undersökningar

Beräkning av jordbrukets kostnader för handelsgödselmedel /årligen sedan 1950/. Jordbruksnämnden (stencil).

Den aktuella användningen av mikronäringsämnen – en kort översikt. Supra. 1976-02-03 (stencil).

Tabell 51 Försäljning av handelsgödselmedel till jordbruket och trädgårdsbruket år¹ 1977/78

Sales of fertilizers to the agricultural and horticultural sector in 1977/78

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) och kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Område	Total kvantitet, ton			Kvantitet per hektar ³ , kilogram		
	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
<i>Län²</i>						
Stockholms	6 757	1 659	1 776	68	17	18
Uppsala	15 106	3 282	2 050	94	20	13
Södermanlands	13 269	2 766	2 688	93	19	19
Östergötlands	22 839	5 138	6 045	103	23	27
Jönköpings	4 958	1 850	4 650	51	19	48
Kronobergs	2 242	915	2 170	37	15	36
Kalmar	9 212	2 893	6 051	68	21	44
Gotlands	6 393	1 925	4 643	78	23	56
Blekinge	3 577	982	2 384	91	25	61
Kristianstads	18 668	3 441	8 123	101	19	44
Malmöhus	38 382	10 194	22 180	125	33	72
Hallands	12 104	3 142	6 477	96	25	51
Göteborgs o Bohus	} 15 102	3 580	7 107	65	16	31
Älvsborgs						
Skaraborgs	25 318	6 447	10 006	88	22	35
Värmlands	6 976	1 914	3 401	57	16	28
Örebro	10 396	2 713	3 884	88	23	33
Västmanlands	10 904	2 584	1 649	82	19	12
Kopparbergs	4 065	1 369	2 708	61	20	41
Gävleborgs	3 996	1 219	2 177	51	16	28
Västernorrlands	1 912	745	1 313	31	12	21
Jämtlands	1 593	659	1 221	34	14	26
Västerbottens	2 842	1 332	2 339	32	15	26
Norrbottens	1 623	675	1 462	37	15	33
<i>Hela riket</i>						
1977/78	238 234	61 424	106 504	81	21	36
1976/77	232 090	62 870	107 001	79	21	36
1975/76	230 976	61 552	104 466	78	21	35
1974/75	212 955	57 725	96 759	72	20	33
1973/74	238 929	70 182	119 074	81	24	40

¹ Avser perioden juni-maj. – ² Ej helt överensstämmande med den officiella länsindelningen (se texten). –

³ Arealuppgifter enligt lantbruksregistret (åkerareal vid företag med mer än 2 hektar åker).

Källa: Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning.

Tabell 52 Förodenningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1978. Kilo-gram per hektar

Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1978.

Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Växtnäringsämne; produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis ¹	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs
<i>Kväve</i>														
Götalands södra slättbygder	132	101	78	86	83	..	80	48	115	..	189	99	167	..
» mellanbygder	99	90	67	74	73	..	78	55	117	93	153	127	154	..
» norra slättbygder	106	94	74	83	72	76	72	47	100	..	144	116	132	106
Svealands slättbygder	111	105	84	87	80	62	73	52	73	..	..	115	130	92
Götalands skogsbygder	98	81	65	61	51	41	59	38	69	70	..	110	..	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	84	..	57	68	67	54	54	44	26	..	..	..	..	94
Nedre Norrland	..	..	..	44	46	29	37	32	24	..	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	37	42	34	36	10	50	..	..	..	..	..
Hela riket	111	101	72	74	69	52	59	43	93	172	114	140	96	..
<i>Fosfor</i>														
Götalands södra slättbygder	22	14	18	18	19	..	20	11	63	..	31	18	26	..
» mellanbygder	23	15	21	23	24	..	22	14	54	44	24	24	35	..
» norra slättbygder	21	21	22	21	20	21	15	10	68	..	23	23	18	22
Svealands slättbygder	16	23	15	21	20	20	16	11	55	..	..	24	18	20
Götalands skogsbygder	21	21	15	20	19	20	18	11	42	47	..	22	..	18
Mellersta Sveriges skogsbygder	19	..	22	21	20	12	14	9	37	..	..	..	..	23
Nedre Norrland	..	..	..	20	17	15	13	9	24	..	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	23	21	30	13	4	47	..	..	..	..	..
Hela riket	20	21	19	21	20	20	16	11	56	44	27	23	22	21
<i>Kalium</i>														
Götalands södra slättbygder	44	27	36	36	40	..	49	23	183	..	59	34	50	..
» mellanbygder	46	30	44	49	51	..	53	33	154	121	47	46	63	..
» norra slättbygder	20	16	29	28	27	28	27	18	179	..	28	32	23	24
Svealands slättbygder	12	8	14	16	18	23	25	16	139	..	..	13	20	22
Götalands skogsbygder	32	27	29	42	38	40	40	24	112	114	..	38	..	33
Mellersta Sveriges skogsbygder	29	..	35	36	33	22	26	16	60	..	..	..	..	34
Nedre Norrland	..	..	..	36	30	25	24	17	44	..	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	43	45	44	28	8	87	..	..	..	..	..
Hela riket	27	14	33	32	29	32	34	22	149	115	49	23	33	27

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.3 VÄXTSKYDDSMEDEL

Inom Lantbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över försäljning av växtskyddsmedel till jordbruket och trädgårdsbruket.

SCB undersökte för år 1978 på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund omfattningen av kemisk ogräsbekämpning. Genom undersökningarna erhöles uppgifter om arealer av spannmål på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts. Däremot insamlades ej uppgifter om användningen av olika växtskyddsmedel.

Undersökningarnas genomförande

Utredningsinstitutets undersökning

Primärmaterialet till statistiken utgörs av sammanställningar upprättade av tillverkare och importörer av växtskyddsmedel. För 1975 och 1976 inhämtades även uppgifter om de olika preparatens koncentration, varigenom mängden verksam substans kunde beräknas.

År 1976 medverkade 31 företag som uppgiftslämnare.

SCBs undersökning

Uppgiftsinsamlingen 1978 samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga gårdar som ingick i urvalet för 1978. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Information om kemisk ogräsbekämpning inhämtades av provtagarna genom personliga intervjuer med jordbrukarna. Dessas uppgifter kunde i stor utsträckning kontrolleras av provtagarna.

Resultatens tillförlitlighet

Utredningsinstitutets undersökning

De olika preparaten varierar i koncentration och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på användningsområden, påförs det den huvudsakliga produktionsgrenen.

De redovisade värdena har beräknats i förbrukarpriser. Exakta sådana priser är dock svåra att ange, eftersom tillverkare och importörer inte fullständigt känner återförsäljarnas pålägg och rabatter.

Resultat

Försäljningsuppgifter för växtskyddsmedel m m till jordbruket och trädgårdsbruket åren 1972–1976 redovisas i tabell 53. Av tabeln nedan framgår den beräknade mängden verksam substans år 1976.

Växtskyddsmedel	Mängd verksam substans, ton		
	Jordbruk	Trädgårdsbruk	Summa
Insektsmedel	151	49	200
Medel mot växtsjukdomar	522	60	582
Ogräsmedel	3 342	128	3 470
Summa			
1976	4 015	237	4 252
1975	3 927	627	4 554

För år 1977 finns endast uppgifter om kvantiteten växtskyddsmedel som försålts till jordbruket. Försäljningen uppgick då till 8 190 ton (520 ton insektsmedel, 1 758 ton medel mot växtsjukdomar, 5 813 ton ogräsmedel och 99 ton övriga växtskyddsmedel).

I tabell 54 redovisas kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer i procent av de olika spannmålsslagens totala arealer år 1978.

Bibliografi

Försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1952/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna 1975 och 1978. Undersökningar rörande växtodlingen /uppgifter om kemisk ogräsbekämpning på fält med respektive utan vallinsädd/. SCB. SM J 1976:6.5 och 1979:8.7. Appendix till SM J 1976:6.5 och 1979:8.7.

Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer 1974 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1975:48.

Tabell 53 Total försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruket och trädgårdsbruket åren 1972-1976

Total sale of pesticides etc. to the agricultural and horticultural sectors in 1972-1976

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel				Baljväxt- bakterier	
	Insekt- medel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräs- medel	Övriga pre- parat för växtodling och lagring	Summa	
Jordbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1976	526	1 549	5 222	297	7 594	..
1975	395	2 185	5 353	78	8 011	..
1974	412	2 041	6 470	101	9 024	..
1973	401	2 335	6 470	118	9 324	..
1972	402	2 181	6 185	88	8 856	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1976	14 809	11 967	90 322	5 223	122 321	81
1975	6 456	14 042	88 781	1 745	111 024	81
1974	6 135	13 136	70 573	1 946	91 790	80
1973	7 098	11 476	55 604	2 122	76 300	75
1972	6 735	10 357	49 638	1 613	68 343	64
Trädgårdsbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1976	115	128	112	51	407	..
1975	197	165	198	129	689	..
1974	196	163	549	10	918	..
1973	179	157	461	8	805	..
1972	156	151	411	10	728	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1976	3 022	4 035	1 277	1 688	10 022	..
1975	3 768	3 283	2 103	758	9 912	..
1974	4 096	4 449	3 434	385	12 364	..
1973	2 908	3 264	2 958	292	9 422	..
1972	2 698	2 925	2 128	304	8 055	..

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut.

Tabell 54 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer 1978. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1978. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	85	93	64	85	81	57	83
Uppsala	93	95	63	91	89	81	90
Södermanlands	93	94	88	91	86	73	89
Östergötlands	96	85	80	84	76	52	84
Jönköpings	88	61	57	74	68	64	69
Kronobergs	66	64	41	80	80	71	78
Kalmar	90	77	74	83	85	70	83
Gotlands	74	86	33	82	74	50	73
Blekinge	98	99	52	95	90	90	88
Kristianstads	97	96	61	96	93	88	92
Malmöhus	97	99	82	96	96	100	95
Hallands	85	98	29	94	94	88	90
Göteborgs o Bohus	63	73	33	69	64	43	63
Älvsborgs	73	75	65	78	71	55	72
Skaraborgs	93	88	65	91	84	68	86
Värmlands	55	..	36	61	60	35	59
Örebro	86	97	67	92	91	65	90
Västmanlands	89	99	79	94	89	80	92
Kopparbergs	56	..	44	75	69	55	73
Gävleborgs	44	19	18	60	58	50	59
Västernorrlands	..	–	..	47	41	29	45
Jämtlands	..	–	–	31	38	17	31
Västerbottens	–	..	..	34	33	21	32
Norrbottns	–	–	–	45	39	19	43
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	98	98	73	96	95	94	95
» mellanbygder	88	98	62	91	92	87	87
» norra slättbygder	94	88	74	88	82	59	86
Svealands slättbygder	90	96	75	89	85	74	88
Götalands skogsbygder	79	69	46	81	73	61	74
Mellersta Sveriges skogsbygder	71	83	56	74	73	67	73
Nedre Norrland	13	..	9	47	47	34	46
Övre Norrland	–	..	..	36	35	20	35
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–20,0	73	83	33	66	61	57	63
20,1–50,0	90	91	59	82	80	66	81
Över 50,0	95	96	78	91	89	65	91
<i>Hela riket</i>							
1978	92	94	67	83	80	63	82
1975	90	92	68	81	80	59	81
1974	75	88	50	78	76	58	75
Totalt odlad areal 1978, hektar	233 659	63 558	82 023	721 934	486 178	62 261	1 649 613

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.4 FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlar jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl år 1977/78 lämnas i *tabell 55*. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspannmål.

I *tabell 56* redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel år 1977/78.

Bibliografi

Tabeller över produktion och förbrukning av fodermedel /årligen sedan 1959/60/. Jordbruksnämnden (stencil).

7.5 DRIV- OCH SMÖRMEDEL SAMT ELDNINGSSOLJA

SCB genomförde under våren 1978 en undersökning om förbrukningen under 1977 av drivmedel i jordbruket och av eldningsolja för spannmålstorkar m m samt om antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet den 31 december 1977.

Motsvarande uppgifter hade tidigare insamlats för år 1975 vad gäller drivmedelsförbrukningen och för år 1973 vad gäller cisterner. Vid den undersökning som genomfördes för år 1975 insamlades även uppgifter om förbrukningen av smörjmedel.

I avsnitt 6.1 redovisas antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet.

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9).

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1977 (se avsnitt 3.1) utvaldes 20 000 företag med mer än 2 hektar åker. Urvalet fördelades på län proportionellt mot antal företag i respektive län. Inom länen var urvalssannolikheten större för företag med större förväntad drivmedelsförbrukning. Företag med en förväntad drivmedelsförbrukning på mer än 10 000 liter ingick alla i urvalet.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i mitten av februari 1978. De ifyllda blanketterna skulle återsändas till SCB senast den 25 februari.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I slutet av mars och i början av april gjordes därutöver några hundratal telefonpåminnelser. Uppgiftsinsamlingen avslutades i början av april.

Bortfall

Från ca 600 företag (3 %) kunde uppgifter ej erhållas. I stället användes i bearbetningen medeltal för inkomna uppgifter.

Beräkningsmetoder

De inkomna blanketterna granskades maskinellt och manuellt, vilket ledde till korrigering av uppgifterna i ca 500 fall. För ca 200 företag som redovisat brukarskifte under 1977 inhämtades före registreringen uppgifter om förbrukning av drivmedel och eldningsolja för resterande delen av året från den förre/nye brukaren.

De inkomna uppgifterna uppräknades stratumvis med kvoten mellan antalet företag i populationen och antalet inkomna blanketter.

Resultatens tillförlitlighet

För undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. På produktionsområdesnivå ligger de beräknade medelfelen för bensin på drygt fem procent, för fotogen under femton procent samt för dieselolja och eldningsolja i flertalet fall under fem procent. På riksnivå varierar medelfelen mellan en halv och fem procent.

Resultat

I tabell 57 redovisas förbrukningen av drivmedel och eldningsolja i jordbruket under 1977.

I nedanstående tablå redovisas för vissa år under perioden 1963–1975 förbrukningen av smörjmedel i jordbruket.

År	Smörjolja 1 000 l	Smörjfett 1 000 kg
1975	10 284	1 320
1969	9 026	1 338
1966	8 669	1 292
1963	9 700	1 387

Inom trädgårdsbruket förbrukades, enligt trädgårdsräkningen, under 1976 4,2 miljoner liter bensin, 0,2 miljoner liter fotogen och 5,1 miljoner liter dieselolja. Vidare förbrukades 216 miljoner liter eldningsolja.

Bibliografi

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter för län om drivmedelsförbrukning samt riksuppgifter om förbrukning per maskin/. SCB. SM J 1973:39.

Maskindriften m m inom jordbruket /1960, 1966 och 1969; uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukning/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1970:11 (avser 1969).

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 55 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1973/74–1977/78. Milj kilogram
 Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures in 1973/74–1977/78. Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	470,9	467,5	444,9	436,0	459,5
Råg och/eller vete	72,9	82,1	93,8	141,0	137,2
Korn och/eller havre ²	..	..	..	..	113,5
Majs	95,9	92,8	65,5	49,9	56,3
Annan spannmål	136,1	130,5	138,5	105,6	4,2
Baljväxter	0,0	0,0	1,3	0,1	0,0
Kvarn biprodukter	11,7	11,7	11,4	12,8	16,6
Sockerprodukter	0,4	0,1	0,1	0,1	0,5
Oljekraftfoder	72,1	67,5	47,9	45,4	43,8
Fiskmjöl	15,7	17,3	23,5	21,3	22,4
Köttfodermjöl	5,2	6,6	7,1	7,0	7,2
Hömjöl	17,3	15,6	14,0	12,9	12,2
Mineralfodermedel	10,8	12,5	12,9	13,5	12,8
Fodertran och foderfett	7,8	7,2	6,8	6,3	7,7
Vitaminfodermedel	2,5	2,5	2,3	2,3	2,7
Andra råvaror	22,5	21,1	19,8	17,8	22,4
<i>Blandningar för svin</i>	722,9	725,2	753,1	808,5	852,9
Råg och/eller vete	44,3	46,4	45,8	86,7	76,9
Korn och/eller havre ²	..	..	..	..	484,5
Majs	6,5	3,8	0,1	0,1	0,8
Annan spannmål	428,7	426,9	450,7	450,3	0,0
Baljväxter	4,6	8,5	11,9	9,4	8,7
Kvarn biprodukter	52,5	46,0	52,2	56,5	64,8
Sockerprodukter	0,4	0,1	0,2	0,5	0,9
Oljekraftfoder	74,3	82,2	59,6	70,7	80,3
Fiskmjöl	42,7	40,1	54,8	51,6	50,2
Köttfodermjöl	12,4	13,9	14,0	12,7	13,8
Hömjöl	6,8	6,3	6,6	6,7	7,0
Mineralfodermedel	11,0	14,9	15,5	18,5	19,3
Fodertran och foderfett	3,4	3,0	3,1	2,4	2,5
Vitaminfodermedel	3,7	4,1	5,2	6,3	6,6
Andra råvaror	31,6	29,0	33,4	36,1	36,6
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	666,2	691,9	777,2	869,6	933,2
Råg och/eller vete	14,9	18,4	20,3	32,6	28,4
Korn och/eller havre ²	..	..	..	..	206,7
Majs	1,1	1,2	0,1	0,4	1,7
Annan spannmål	190,9	168,8	181,8	202,3	14,7
Baljväxter	5,6	4,5	9,7	4,9	4,5
Kvarn biprodukter	21,9	25,0	33,8	51,5	55,9
Sockerprodukter	77,3	73,9	94,5	106,5	138,3
Oljekraftfoder ³	233,3	276,4	299,8	297,3	297,7
Fiskmjöl	1,3	1,1	1,5	0,9	0,5
Köttfodermjöl	1,4	2,6	3,3	4,4	5,0
Hömjöl	14,9	13,9	9,5	12,2	13,2
Mineralfodermedel	9,4	12,4	13,7	15,5	16,2
Fodertran och foderfett	4,8	6,5	7,4	8,1	7,7
Vitaminfodermedel	2,6	2,6	2,7	3,8	3,6
Andra råvaror	86,8	84,6	99,1	129,2	139,1

¹ Avser perioden juli–juni. – ² Ingick tidigare i annan spannmål. – ³ Inkl oljekraftfoderblandningar.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 56 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1973/74–1977/78. Milj kilogram
Estimated consumption of certain types of feeding stuffs in 1973/74–1977/78.
 Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
Fiskmjöl	64,2	60,9	83,6	77,8	77,2
Köttfodermjöl	22,0	26,1	24,8	24,2	26,2
Diverse vitaminfodermedel	19,7	18,5	20,0	22,3	23,3
Oljekraftfoder	398,5	458,8	439,7	440,4	444,3
bomullsfröakor/expeller	78,9	83,6	74,5	50,1	47,9
jordnötskakor/expeller	..	..	..	..	..
sojamjöl	185,0	223,3	208,8	217,2	223,3
kokoskakor/expeller	37,6	41,4	49,1	66,2	71,0
raps-, rybs- och senapsmjöl	91,0	102,5	103,2	105,0	101,3
annat oljekraftfoder	6,0	8,0	4,1	1,9	0,8
Kvambiprodukter	122,0	122,1	123,4	145,3	163,1

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 57 Förbrukning av drivmedel och eldningsolja för jordbruket under 1977
Consumption of motor fuel and fuel oil in agriculture during 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedel (1 000 liter)				Eldningsolja ¹ (1 000 liter)
	Bensin	Fotogen	Dieseloilja	Summa	
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	1 477	318	47 857	49 652	10 404
» mellanbygder	990	410	39 486	40 886	4 271
» norra slättbygder	1 409	366	43 355	45 130	16 653
Svealands slättbygder	1 512	509	61 690	63 711	32 679
Götalands skogsbygder	4 433	738	54 758	59 929	6 202
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 261	292	19 077	20 630	5 198
Nedre Norrland	1 807	297	15 682	17 786	3 769
Övre Norrland	1 359	373	12 338	14 070	2 280
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
2,1– 5,0	3 003	643	7 289	10 935	611
5,1– 10,0	3 899	881	19 499	24 279	1 948
10,1– 20,0	3 086	901	43 305	47 292	4 703
20,1– 30,0	1 396	374	40 770	42 540	5 028
30,1– 50,0	1 248	293	62 214	63 755	12 687
50,1–100,0	788	151	65 707	66 646	24 655
Över 100,0	828	60	55 459	56 347	31 824
<i>Hela riket</i>					
1977	14 248	3 303	294 243	311 794	81 456
1975	20 228	5 981	264 648	290 857	..
1972	22 536	12 779	250 185	285 500	..
1969	26 665	24 832	236 716	288 213	..
1966	33 250	43 637	208 305	285 192	..

¹ Förbrukning till bostäder och växthus ingår ej.

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 20 000 enheter; bortfall se texten).

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
8.1 Åkerjordens användning m m	58– 65
8.2 Sortanvändning	66– 68
8.3 Årsväxten	69– 79
8.4 Skördesätt, bärgningsmetoder	80– 82
8.5 Hektarskördar	83– 87
8.6 Totalskördar	88– 89
8.7 Skördens kvalitet	90– 93
8.8 Vidareförädling. Försörjnings- balanser	94– 97
8.9 Trädgårdsodling	98–101
8.10 Energibalans för växtodlingen	102
8.11 Jordbrukets skördeuskadeskydd	103–104
8.12 Hagelskadeförsäkring	–
8.13 Markkarterad areal	105

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING M M

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls från lantbruksregistret. Till detta insamlas uppgifter varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker (se avsnitt 3.1). Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

SCB genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) separata undersökningar om arealer av vallfrö, slåttervallens fördelning på åldersgrupper, vallinsådda arealer, arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar och arealer höstsådda grödor.

Undersökningarnas genomförande

Åkerjordens användning

Sedan 1968 har uppgifter om åkerjordens användning årligen erhållits från lantbruksregistret. Uppgifterna i detta avsnitt avser samtliga företag med mer än 2 hektar åker.

Arealer av vallfrö

Uppgifter om vallfröodling inhämtades från 1969 till 1976 för samtliga provytegårdar i skördeuppskattningarna genom förfrågning hos brukarna. Odling av vallfrö förekom på 758 av de 12 976 provytegårdarna år 1976.

Slåttervallens fördelning på åldersgrupper

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slåttervall. För ett fåtal av gårdarna erhöles dock inga uppgifter för 1978.

Vallinsådda arealer

Uppgifter om vallinsådd inhämtades år 1978 för samtliga provytegårdar. Uppgifterna insamlades av provtagarna och baserades på jordbrukarnas egna uppgifter. De kunde dock i någon mån avstämmas mot andra lämnade uppgifter. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insåningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar
SCB har sedan 1960 genom en speciell bearbetning erhållit uppgifter om potatisarealernas fördelning på olika odlingsstorlekar.

Höstsådda grödor

SCB har sedan 1969 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna samlat in uppgifter om höstsådda arealer. Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter införas för alla provytegårdar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 10 687 gårdar 1978. För 286 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Uppgifter om åkerjordens användning illustreras av figuren på sidan 105.

Detaljerade uppgifter om åkerjordens användning enligt lantbruksregistret år 1978 redovisas i *tabell 58*. Uppgifterna redovisas för län och för produktionsområden. I de Statistiska meddelanden som innehåller uppgifter ur lantbruksregistret görs numera redovisningen även för kommuner.

I *tabell 59* redovisas antalet företag med odling av olika grödor och den genomsnittliga arealen av olika grödor på de företag där odling av grödan i fråga förekom 1978. Enligt tabellen var slättervall den vanligast förekommande grödan med odling på omkring 79 % av företagen. På mer än hälften av företagen odlades korn och havre. Arealernas genomsnittliga storlek var i allmänhet mindre i Norrland än i Svealand och Götaland.

Uppgifter om olika växtslagsgruppers andel av den odlade åkerarealen under perioden 1969–1978 lämnas i *tabell 60*.

I tablånen nedan redovisas arealen i 100-tal hektar enligt lantbruksekonomiska samarbetsnämndens specialbearbetning av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1).

Växtslag	Stora företag	Medelstora företag	Små företag
Brödsäd	2 593	843	551
Fodersäd	5 222	3 673	3 349
Oljeväxter	1 194	320	201
Vallväxter ¹	2 693	3 108	3 637
Övrig åker	1 073	556	775
Summa åker	12 775	8 500	8 513

¹ Inklusive grönfoder- och ensilageväxter.

Omfattningen av odlingen av olika slag av vallfrö år 1976 framgår av *tabell 61*. Uppgifterna till denna undersökning insamlas i slutet av juli och är bl a därför inte helt jämförbara med uppgifterna om den totala vallfröarealen enligt lantbruksregistret.

I *tabell 62* redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder år 1978.

Av *tabell 63* framgår uppgifter om vallinsådda arealer i olika insåningsgrödor år 1978.

Uppgifter om den procentuella fördelningen av arealerna för potatis på odlingar av olika storlekar år 1977 lämnas i *tabell 64*.

Av *tabell 65* framgår arealerna av höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs sådda hösten 1978. Uppgifterna om höstsådda arealer är ej jämförbara med motsvarande uppgifter enligt lantbruksregistret året därpå, vilket till en del beror på att utvintringen är beaktad i lantbruksregistrets uppgifter.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister.
Ägoslag och åkerarealens användning /årligen

fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Åkerarealens användning /1968–70 och 1972–75; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:25 och 31, 1971:13, 1973:15, 1974:12, 1975:12 och 1976:5.2.

Lantbruksräkningen. Del 1 /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Jordbrukets saluproduktion och arbetsåtgång /uppgifter för län/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1977:3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Arealer av vallfrö /1963–1976/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1968:30, 1969:30, 1970:40, 1971:43, 1972:41, 1973:47, 1974:51, 1975:44 och 1976:12.3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årligen sedan 1959/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9, 1978:15.10 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter sedan 1974 om bl a areal av potatis fördelad på odlingsstorlekar och för 1975 om vallinsådda arealer/. SCB. SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . . Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . .

Areal och skörd av potatis inom odlingar av olika storlek /1960–1973; föregångare till ovan-

stående/. SCB. SM J 1969:10 (avser 1966–68), 1971:29 (avser 1969–70), 1973:26 (avser 1971–72) och 1974:24 (avser 1973).

Vallinsådda arealer 1974 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1975:46.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Höstsådda arealer /årligen sedan 1969/. SCB. SM J 1969:46, 1970:58, 1971:63, 1972:63, 1973:67, 1974:68, 1975:65, 1976:12.11, 1977:11.10, 1978:15.9 . . .

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Åkerarealens användning /årligen sedan 1968/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1978:15.1 (avser 1978) . . .

Jordbruksinventeringen i oktober /1963–68; uppgifter om bl a höstsådda arealer och arealer av vallfrö/. SCB. SM J 1968:49.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01 /uppgifter om bl a åkerjordens användning/. SCB. SM J 1974:39.

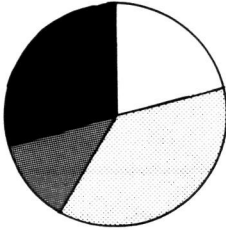
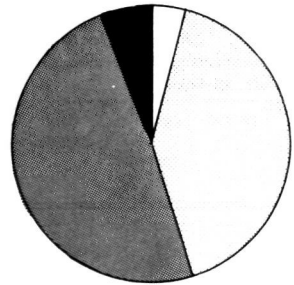
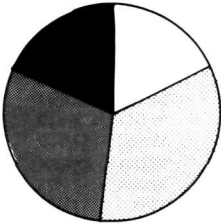
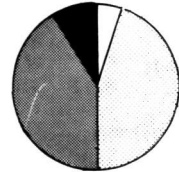
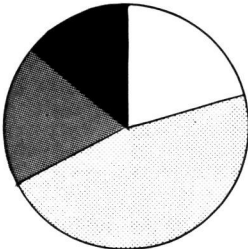
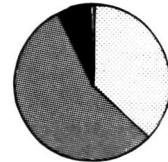
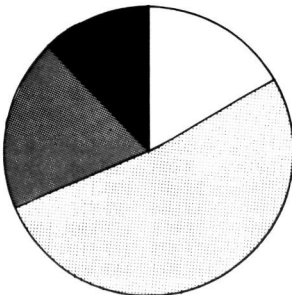
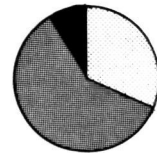
En studie av spannmålsarealerna 1971. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1973:3.

Potatisarealens förändring 1971–1973. PM nr LE 1974:8. SCB, A/LE. 1974-04-29 (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter förening u p a. Bokslut per den 30 juni /årligen sedan 1952; uppgifter om bl a kontrakterade arealer av oljeväxter/.

Fördelningen av åkerarealen inom produktionsområden 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Götalands södra
slättbygderGötalands
skogsbygderGötalands mellan-
bygderMellersta Sveriges
skogsbygderGötalands norra
slättbygderNedre
NorrlandSvealands
slättbygderÖvre
Norrland

Cirkelytorna är proportionella mot områdenas andelar av rikets totala åkerareal.
Källa: Tabell 58 ligger till grund för figurerna

Tabell 58 Åkerjordens användning år 1978. Hektar

Use of arable land in 1978. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleks- grupp	Brödsäd				Summa	Fodersäd		
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg		Korn	Havre	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	12 235	4 847	1 735	4	18 821	23 622	17 208	2 714
Uppsala	16 355	11 477	2 450	28	30 310	55 996	21 841	8 455
Södermanlands	18 299	6 394	4 040	11	28 744	30 416	34 043	2 484
Östergötlands	40 862	6 753	10 797	23	58 435	39 196	33 160	7 394
Jönköpings	714	214	517	47	1 492	12 797	21 672	5 288
Kronobergs	243	81	636	35	995	9 139	12 403	2 652
Kalmar	10 977	923	7 236	91	19 227	24 656	16 499	4 362
Gotlands	9 413	438	4 851	31	14 733	22 241	3 334	847
Blekinge	1 991	1 259	2 724	73	6 047	8 917	1 706	534
Kristianstads	11 571	2 832	11 009	270	25 682	57 750	7 844	1 524
Malmöhus	47 529	5 696	16 519	349	70 093	87 065	16 843	1 159
Hallands	4 912	1 197	3 905	50	10 064	38 323	23 545	2 016
Göteborgs o Bohus	1 836	470	659	35	3 000	11 384	18 200	2 522
Älvsborgs	4 549	554	1 607	23	6 733	26 419	45 558	3 391
Skaraborgs	36 082	1 677	7 701	26	45 486	50 048	95 533	5 192
Värmlands	3 068	201	648	10	3 927	31 234	24 858	1 264
Örebro	5 478	5 141	2 965	12	13 596	32 167	32 019	835
Västmanlands	6 255	13 253	1 618	26	21 152	44 415	32 413	2 297
Kopparbergs	919	49	236	6	1 210	25 927	7 063	766
Gävleborgs	308	82	128	22	540	24 484	12 888	1 341
Västernorrlands	26	7	16	15	64	17 969	2 482	1 269
Jämtlands	27	8	5	5	45	9 574	1 046	678
Västerbottens	6	2	18	1	27	29 263	2 696	2 466
Norrbottens	4	3	3	4	14	8 932	1 324	811
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	51 978	7 343	16 584	204	76 109	105 073	28 320	1 644
» mellanbygder	29 634	3 950	25 852	571	60 007	93 166	15 875	2 825
» norra slättbygder	73 232	7 727	16 742	40	97 741	84 500	125 061	7 440
Svealands slättbygder	59 861	40 594	12 514	74	113 043	194 613	143 767	17 096
Götalands skogsbygder	12 199	2 647	7 634	234	22 714	97 213	115 648	23 638
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 496	1 235	2 541	29	10 301	57 285	40 237	3 175
Nedre Norrland	249	57	135	39	480	51 265	13 191	3 122
Övre Norrland	10	5	21	6	42	38 819	4 079	3 321
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1– 5,0	777	270	664	77	1 788	10 548	8 076	1 585
5,1– 10,0	2 983	834	1 998	160	5 975	38 474	28 027	5 625
10,1– 20,0	13 742	2 924	6 907	234	23 807	100 170	74 940	13 282
20,1– 30,0	19 663	4 667	8 596	138	33 064	97 393	71 874	11 717
30,1– 50,0	43 883	10 863	16 996	296	72 038	157 650	106 543	15 762
50,1–100,0	69 659	19 580	22 498	136	111 873	177 318	112 046	10 832
Över 100,0	82 952	24 420	24 364	156	131 892	140 381	84 672	3 458
<i>Hela riket</i>								
1978	233 659	63 558	82 023	1 197	380 437	721 934	486 178	62 261
1977	319 280	57 000	110 917	1 367	488 564	641 315	491 219	62 590
1976	334 839	62 654	122 700	1 268	521 461	595 039	483 159	68 295
1975	227 731	75 070	96 086	1 659	400 546	648 580	497 465	70 612
1974	284 806	55 284	108 019	1 540	449 649	637 962	468 064	76 714

Baljväxter				Oljeväxter						
Summa	Foder- ärter och vicker	Åker- bönor	Kok- ärter	Summa	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Övriga olje- växter	Summa
43 544	66	7	230	303	595	2 491	1 546	1 904	21	6 557
86 292	224	17	274	515	69	4 798	569	1 316	—	6 752
66 943	125	—	400	525	474	4 335	1 619	3 492	—	9 920
79 750	1 188	4	2 550	3 742	3 879	1 458	4 781	15 266	88	25 472
39 757	66	3	5	74	135	198	63	440	—	836
24 194	35	1	1	37	17	173	93	284	—	567
45 517	92	35	657	784	1 535	388	196	778	57	2 954
26 422	364	78	243	685	1 401	399	992	946	157	3 895
11 157	14	103	—	117	301	1 015	—	6	2	1 324
67 118	508	929	52	1 489	5 346	1 936	576	158	129	8 145
105 067	907	3 449	103	4 459	33 594	1 151	3 140	158	1 008	39 051
63 884	1 022	34	6	1 062	148	2 762	132	2 269	—	5 311
32 106	53	23	7	83	16	1 325	22	719	13	2 095
75 368	283	2	43	328	75	3 043	64	1 952	—	5 134
150 773	838	28	256	1 122	744	9 114	934	6 832	6	17 630
57 356	113	3	1	117	9	659	92	3 079	4	3 843
65 021	267	3	56	326	114	3 672	394	2 589	3	6 772
79 125	207	6	240	453	56	6 581	133	1 863	8	8 641
33 756	14	3	3	20	1	147	76	1 517	2	1 743
38 713	24	—	—	24	3	27	39	244	2	315
21 720	17	10	—	27	—	—	—	—	—	—
11 298	4	2	—	6	—	—	—	—	—	—
34 425	15	—	—	15	—	—	—	—	—	—
11 067	21	—	—	21	—	—	—	—	—	—
135 037	1 866	3 772	137	5 775	32 084	4 121	2 917	1 903	783	41 808
111 866	754	760	892	2 406	9 414	2 298	1 907	1 043	503	15 165
217 001	2 050	31	2 576	4 657	4 054	12 060	5 041	20 284	87	41 526
355 476	886	35	1 187	2 108	1 305	22 056	4 278	12 520	31	40 190
236 499	628	126	134	888	1 473	4 115	908	4 611	80	11 187
100 697	196	4	201	401	179	996	382	5 178	14	6 749
67 578	50	10	—	60	3	26	28	273	2	332
46 219	37	2	—	39	—	—	—	—	—	—
20 209	82	18	12	112	144	131	28	165	10	478
72 126	150	42	25	217	423	539	133	664	11	1 770
188 392	407	172	126	705	2 181	2 128	617	2 325	123	7 374
180 984	572	263	238	1 073	4 297	3 140	856	3 026	223	11 542
279 955	1 067	847	649	2 563	10 079	7 520	2 392	7 523	331	27 845
300 196	1 753	1 144	1 558	4 455	14 030	14 105	5 034	15 209	303	48 681
228 511	2 436	2 254	2 519	7 209	17 358	18 109	6 401	16 900	499	59 267
1 270 373	6 467	4 740	5 127	16 334	48 512	45 672	15 461	45 812	1 500	156 957
1 195 124	5 221	3 315	5 810	14 346	48 623	31 942	15 117	28 156	1 462	125 300
1 146 493	4 257	6 081	5 274	15 612	37 193	35 602	28 844	44 461	1 462	147 562
1 216 657	4 369	..	4 650	..	48 113	47 478	24 478	51 021	1 872	172 962
1 182 740	5 201	..	4 000	..	43 739	53 838	20 722	39 762	2 450	160 511

Tabell 58 (forts)

Område; storleks- grupp	Grön- foder- och en- silage- växter	Vall			Potatis	
		Slåtter- vall ut- nyttjad 1978	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1978	Summa	Mat- potatis
<i>Län</i>						
Stockholms	367	15 094	127	5 982	21 203	480
Uppsala	416	22 614	214	5 407	28 235	628
Södermanlands	556	21 549	867	7 478	29 894	396
Östergötlands	1 606	36 933	2 127	6 485	45 545	1 716
Jönköpings	1 009	42 886	71	8 738	51 695	950
Kronobergs	783	24 902	16	8 054	32 972	624
Kalmar	1 628	42 609	158	13 678	56 445	1 432
Gotlands	1 269	20 973	146	7 526	28 645	497
Blekinge	332	10 067	7	4 687	14 761	588
Kristianstads	1 458	36 302	744	17 008	54 054	3 035
Malmöhus	1 642	26 909	2 657	10 911	40 477	4 022
Hallands	1 142	26 861	329	11 757	38 947	3 482
Göteborgs o Bohus	385	21 477	117	7 770	29 364	620
Älvsborgs	995	52 092	874	14 765	67 731	1 087
Skaraborgs	979	45 393	818	13 877	60 088	3 513
Värmlands	1 276	38 727	970	10 718	50 415	1 367
Örebro	483	19 448	1 182	6 613	27 243	1 332
Västmanlands	288	14 281	976	4 756	20 013	253
Kopparbergs	767	20 523	163	5 649	26 335	1 035
Gävleborgs	691	27 521	158	7 322	35 001	848
Västernorrlands	1 275	30 526	294	6 090	36 910	1 033
Jämtlands	1 801	26 030	36	5 532	31 598	569
Västerbottens	1 777	45 544	213	3 734	49 491	1 766
Norrbottnens	1 712	26 260	200	2 180	28 640	1 075
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 749	26 378	3 124	12 283	41 785	6 312
» mellanbygder	3 268	69 603	499	26 169	96 271	4 859
» norra slättbygder	1 649	64 924	3 054	18 318	86 296	4 431
Svealands slättbygder	2 163	93 514	3 785	30 881	128 180	3 134
Götalands skogsbygder	6 171	212 290	1 048	64 847	278 185	5 488
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 108	69 920	1 062	19 362	90 344	2 285
Nedre Norrland	3 598	81 520	472	18 052	100 044	2 865
Övre Norrland	3 931	77 372	420	6 805	84 597	2 974
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	1 251	39 090	94	7 953	47 137	2 335
5,1– 10,0	2 432	89 449	347	19 223	109 019	3 515
10,1– 20,0	4 198	149 118	732	36 302	186 152	4 706
20,1– 30,0	3 769	115 080	846	32 167	148 093	3 777
30,1– 50,0	5 164	142 402	1 809	43 272	187 483	5 907
50,1–100,0	4 914	105 771	3 846	34 830	144 447	6 685
Över 100,0	2 909	54 611	5 790	22 970	83 371	5 423
<i>Hela riket</i>						
1978	24 637	695 521	13 464	196 717	905 702	32 348
1977	24 340	682 801	10 041	203 543	896 385	35 369
1976	23 740	686 875	10 571	208 757	906 203	33 764
1975	24 224	693 926	12 570	211 959	918 455	31 267
1974	23 198	716 283	14 956	214 407	945 646	35 689

¹ Inklusive åkerbönor.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Potatis för stärke och råsprit	Summa	Sockerbeter	Övriga växtslag	Heltråda	Summa utnyttjad åker 1978	Slåtter- och betesvallar ej utnyttjade 1978	Annan obrukad åker	Hela åkerarealen
-	480	-	352	7 559	99 186	398	694	100 278
-	628	-	179	7 289	160 616	380	477	161 473
-	396	-	151	5 640	142 769	275	486	143 530
8	1 724	-	389	5 252	221 915	442	418	222 775
17	967	-	455	586	96 871	499	244	97 614
92	716	-	267	581	61 112	468	213	61 793
360	1 792	3 937	2 014	1 995	136 293	689	546	137 528
-	497	3 802	501	2 365	82 814	293	154	83 261
3 057	3 645	929	540	345	39 197	314	199	39 710
6 344	9 379	12 220	4 392	977	184 914	472	669	186 055
1 248	5 270	31 077	10 232	1 292	308 660	457	746	309 863
100	3 582	555	1 303	598	126 448	427	240	127 115
-	620	-	134	2 209	69 996	444	388	70 828
1	1 088	-	958	2 670	161 005	1 097	870	162 972
501	4 014	-	2 418	4 781	287 291	672	834	288 797
-	1 367	-	301	4 439	123 041	1 561	1 252	125 854
85	1 417	-	436	2 990	118 284	393	480	119 157
-	253	-	73	4 187	134 185	335	488	135 008
-	1 035	-	117	2 018	67 001	544	482	68 027
-	848	-	180	2 103	78 415	821	828	80 064
-	1 033	-	159	1 406	62 594	1 229	634	64 457
-	569	-	125	864	46 306	978	366	47 650
4	1 770	-	87	2 317	89 909	1 506	1 171	92 586
4	1 079	-	158	1 872	44 563	1 471	1 047	47 081
1 169	7 481	34 963	10 900	1 241	356 848	529	878	358 255
8 763	13 622	16 885	6 751	4 707	330 948	914	1 075	332 937
411	4 842	-	3 485	9 131	466 328	992	1 238	468 558
69	3 203	-	1 241	28 755	674 359	2 012	2 835	679 206
1 383	6 871	672	2 377	7 191	572 755	3 479	2 037	578 271
18	2 303	-	527	6 685	220 115	2 062	1 802	223 979
-	2 865	-	394	4 372	179 723	2 961	1 764	184 448
8	2 982	-	246	4 253	142 309	3 216	2 297	147 822
30	2 365	289	1 577	2 900	78 106	2 276	1 194	81 576
189	3 704	973	1 944	6 020	204 180	3 874	2 109	210 163
1 002	5 708	4 838	3 090	10 011	434 275	3 253	2 539	440 067
1 484	5 261	7 000	2 248	7 872	400 906	1 889	1 678	404 473
2 870	8 777	13 294	3 947	11 755	612 821	2 243	2 510	617 574
3 205	9 890	14 384	5 387	14 449	658 676	1 743	2 175	662 594
3 041	8 464	11 742	7 728	13 328	554 421	887	1 721	557 029
11 821	44 169	52 520	25 921	66 335	2 943 385	16 165	13 926	2 973 476
11 466	46 835	53 523	25 894	67 300	2 937 611	16 896	18 456	2 972 963
11 306	45 070	53 426	26 431	60 804	2 946 802	18 802	14 414	2 980 018
11 674	42 941	52 489	30 169 ¹	79 330	2 946 792	18 491	14 944	2 980 227
11 851	47 540	46 693	30 491 ¹	62 876	2 958 545	20 832	11 754	2 991 131

Tabell 59 Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1978

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average crop acreage in hectares in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal
<i>Län</i>										
Stockholms	1 206	10,1	500	9,7	315	5,5	..	..	1 532	15,4
Uppsala	1 787	9,2	1 240	9,3	543	4,5	6	4,7	3 295	17,0
Södermanlands	1 655	11,1	693	9,2	670	6,0	4	2,8	2 118	14,4
Östergötlands	3 106	13,2	896	7,5	1 607	6,7	16	1,4	3 599	10,9
Jönköpings	205	3,5	269	0,8	227	2,3	34	1,4	3 416	3,7
Kronobergs	95	2,6	113	0,7	310	2,1	29	1,2	2 894	3,2
Kalmar	1 906	5,8	331	2,8	1 504	4,8	61	1,5	3 612	6,8
Gotlands	1 641	5,7	121	3,6	1 230	3,9	12	2,6	2 391	9,3
Blekinge	433	4,6	239	5,3	710	3,8	31	2,4	1 628	5,5
Kristianstads	1 386	8,3	543	5,2	1 594	6,9	84	3,2	6 268	9,2
Malmöhus	4 496	10,6	812	7,0	2 277	7,3	69	5,1	7 786	11,2
Hallands	621	7,9	225	5,3	929	4,2	24	2,1	5 020	7,6
Göteborgs o Bohus	758	2,4	331	1,4	313	2,1	23	1,5	2 556	4,5
Älvsborgs	852	5,3	299	1,9	527	3,0	19	1,2	5 084	5,2
Skaraborgs	3 965	9,1	334	5,0	1 712	4,5	16	1,6	5 788	8,6
Värmlands	885	3,5	80	2,5	272	2,4	8	1,3	3 817	8,2
Örebro	832	6,6	679	7,5	579	5,1	7	1,7	2 672	12,0
Västmanlands	924	6,8	1 323	10,0	362	4,5	3	8,7	2 744	16,2
Kopparbergs	401	2,3	30	1,6	100	2,4	5	1,2	3 125	8,3
Gävleborgs	153	2,0	71	1,2	76	1,7	12	1,8	3 595	6,8
Västernorrlands	21	1,2	10	0,7	16	1,0	11	1,4	3 444	5,2
Jämtlands	10	2,7	5	1,6	4	1,3	4	1,3	2 126	4,5
Västerbottens	5	1,2	4	0,5	14	1,3	3	0,3	4 511	6,5
Norrbottnens	..	..	3	1,0	3	1,0	3	1,3	1 324	6,7
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	5 023	10,3	1 063	6,9	2 704	6,1	55	3,7	9 131	11,5
» mellanbygder	4 576	6,5	781	5,1	4 448	5,8	163	3,5	10 015	9,3
» norra slättbygder	6 617	11,1	1 090	7,1	2 905	5,8	27	1,5	8 924	9,5
Svealands slättbygder	6 676	9,0	4 340	9,4	2 431	5,1	19	3,9	12 481	15,6
Götalands skogsbygder	2 878	4,2	1 500	1,8	2 596	2,9	169	1,4	21 048	4,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 467	4,4	318	3,9	755	3,4	21	1,4	7 495	7,6
Nedre Norrland	156	1,6	59	1,0	95	1,4	27	1,4	9 455	5,4
Övre Norrland	6	1,7	7	0,7	17	1,2	7	0,9	6 122	6,3
<i>Hela riket</i>										
1978	27 292	8,6	9 133	7,0	15 878	5,2	486	2,5	84 021	8,6
1977	32 701	9,8	9 322	6,1	20 872	5,3	604	2,3	83 093	7,7
1976	34 097	9,8	10 792	5,8	21 771	5,6	543	2,3	83 826	7,1

Havre		Blandsäd		Foderärter och vicker		Åkerbönor		Kokärter		Hösträps		Vårträps	
Antal företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal	företag	Genom-Antal snittlig areal
1 587	10,8	369	7,4	16	4,1	3	2,3	58	4,0	84	7,1	193	12,9
2 692	8,1	1 106	7,6	51	4,4	9	1,9	81	3,4	12	5,8	491	9,8
2 388	14,3	305	8,1	26	4,8	—	—	76	5,3	72	6,6	350	12,4
3 348	9,9	1 190	6,2	200	5,9	..	..	357	7,1	500	7,8	159	9,2
4 794	4,5	1 359	3,9	71	0,9	..	..	..	..	24	5,6	32	6,2
3 135	4,0	894	3,0	37	0,9	..	..	..	..	4	4,3	26	6,7
2 748	6,0	965	4,5	43	2,1	16	2,2	127	5,2	254	6,0	63	6,2
1 144	2,9	237	3,6	106	3,4	25	3,1	66	3,7	373	3,8	81	4,9
612	2,8	242	2,2	12	1,2	30	3,4	—	—	59	5,1	181	5,6
1 979	4,0	475	3,2	119	4,3	130	7,1	7	7,4	671	8,0	291	6,7
3 101	5,4	327	3,5	168	5,4	430	8,0	11	9,4	3 437	9,8	182	6,3
4 065	5,8	581	3,5	225	4,5	11	3,1	..	..	27	5,5	349	7,9
3 542	5,1	700	3,6	48	1,1	21	1,1	4	1,8	4	4,0	243	5,5
7 314	6,2	916	3,7	90	3,1	3	0,7	11	3,9	16	4,7	471	6,5
8 447	11,3	735	7,1	183	4,6	14	2,0	56	4,6	116	6,4	1 066	8,5
3 428	7,3	226	5,6	106	1,1	..	..	4	0,3	..	..	64	10,3
2 992	10,7	155	5,4	63	4,2	..	..	15	3,7	20	5,7	426	8,6
2 711	12,0	318	7,2	46	4,5	3	2,0	70	3,4	9	6,2	670	9,8
1 708	4,1	170	4,5	18	0,8	3	1,0	5	0,6	..	..	16	9,2
2 914	4,4	395	3,4	17	1,4	..	..	5	..	..	..	13	2,1
969	2,6	446	2,8	19	0,9	..	..	..	..	—	—	—	—
390	2,7	219	3,1	6	0,7	..	..	—	—	—	—	—	—
797	3,4	664	3,7	17	0,9	—	—	4	..	—	—	—	—
331	4,0	199	4,1	11	1,9	—	—	..	..	—	—	—	—
4 457	6,4	427	3,9	326	5,7	498	7,6	16	8,6	3 336	9,6	543	7,6
3 946	4,0	790	3,6	238	3,2	132	5,8	189	4,7	1 385	6,8	396	5,8
11 463	10,9	1 151	6,5	373	5,5	15	2,1	387	6,7	519	7,8	1 475	8,2
12 455	11,5	2 260	7,6	191	4,6	17	2,1	294	4,0	196	6,7	2 130	10,4
22 999	5,0	6 050	3,9	347	1,8	42	3,0	36	3,7	241	6,1	699	5,9
6 756	6,0	610	5,2	128	1,5	4	1,0	31	6,5	33	5,4	110	9,1
3 988	3,3	1 009	3,1	67	0,7	3	3,3	6	..	..	..	15	1,7
1 164	3,5	894	3,7	30	1,2	..	..	5	..	—	—	—	—
66 893	7,3	13 155	4,7	1 697	3,8	710	6,7	964	5,3	5 673	8,6	5 356	8,5
69 688	7,0	13 801	4,5	1 424	3,7	584	5,7	1 111	5,2	5 623	8,6	4 021	7,9
73 489	6,6	15 056	4,5	1 366	3,1	1 047	5,8	1 106	4,8	4 637	8,0	4 484	7,9

Tabell 59 (forts)

Område	Höstrybs		Vårrys		Övriga oljevaxter		Grönfoder- och ensilageväxter	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>								
Stockholms	297	5,2	182	10,5	..	..	136	2,7
Uppsala	138	4,1	154	8,5	—	—	209	2,0
Södermanlands	196	8,3	310	11,3	—	—	209	2,7
Östergötlands	582	8,2	1 447	10,6	12	7,3	593	2,7
Jönköpings	14	4,5	56	7,9	—	—	740	1,4
Kronobergs	12	7,8	46	6,2	—	—	575	1,4
Kalmar	44	4,5	72	10,8	9	6,3	878	1,9
Gotlands	283	3,5	238	4,0	47	3,3	551	2,3
Blekinge	—	—	3	2,0	..	..	285	1,2
Kristianstads	68	8,5	26	6,1	31	4,2	1 007	1,4
Malmöhus	351	8,9	26	6,1	225	4,5	962	1,7
Hallands	27	4,9	381	6,0	—	—	628	1,8
Göteborgs o Bohus	8	2,8	125	5,8	..	..	272	1,4
Älvsborgs	7	9,1	285	6,8	—	—	620	1,6
Skaraborgs	161	5,8	775	8,8	..	..	457	2,1
Värmlands	18	5,1	337	9,1	..	..	717	1,8
Örebro	78	5,1	283	9,1	3	1,0	250	1,9
Västmanlands	26	5,1	263	7,1	..	..	136	2,1
Kopparbergs	21	3,6	223	6,8	..	..	516	1,5
Gävleborgs	15	2,6	40	6,1	..	..	425	1,6
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	1 029	1,2
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	1 121	1,6
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	1 283	1,4
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	571	3,0
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	365	8,0	314	6,1	179	4,4	950	1,8
» mellanbygder	372	5,1	254	4,1	120	4,2	1 737	1,9
» norra slättbygder	651	7,7	2 079	9,8	12	7,3	651	2,5
Svealands slättbygder	735	5,8	1 320	9,5	5	6,2	884	2,4
Götalands skogsbygder	143	6,3	650	7,1	16	5,0	4 018	1,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	68	5,6	613	8,4	4	3,5	1 230	1,7
Nedre Norrland	13	2,2	52	5,3	..	..	2 469	1,5
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	2 236	1,8
<i>Hela riket</i>								
1978	2 343	6,6	5 265	8,7	335	4,5	14 164	1,7
1977	2 531	6,0	3 537	8,0	296	4,9	14 813	1,6
1976	3 962	7,3	5 602	7,9	301	4,9	15 280	1,6

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Slåttervall utnyttjad 1978		Frövall		Betesvall utnyttjad 1978		Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit		Sockerbetor		Totala antalet företag
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	
1 530	9,9	27	4,7	874	6,8	643	0,7	—	—	—	—	2 131
2 591	8,7	49	4,4	1 322	4,1	866	0,7	—	—	—	—	3 823
2 038	10,6	91	9,5	1 229	6,1	503	0,8	—	—	—	—	2 781
3 945	9,4	322	6,6	1 665	3,9	965	1,8	10	0,8	—	—	5 257
6 362	6,7	51	1,4	3 058	2,9	2 982	0,3	44	0,4	—	—	6 655
4 836	5,1	17	0,9	2 982	2,7	2 277	0,3	45	2,0	—	—	5 138
5 109	8,3	58	2,7	3 441	4,0	2 073	0,7	108	3,3	695	5,7	5 632
2 420	8,7	44	3,3	1 702	4,4	527	0,9	—	—	1 122	3,4	2 803
2 012	5,0	5	1,4	1 430	3,3	1 176	0,5	632	4,8	215	4,3	2 317
6 055	6,0	100	7,4	4 111	4,1	1 930	1,6	1 166	5,4	2 660	4,6	7 852
4 551	5,9	219	12,1	2 785	3,9	1 710	2,4	336	3,7	4 965	6,3	8 536
4 933	5,4	41	8,0	3 454	3,4	2 284	1,5	36	2,8	234	2,4	6 428
4 015	5,3	72	1,6	2 631	3,0	2 461	0,3	—	—	—	—	4 785
8 534	6,1	257	3,4	4 985	3,0	4 040	0,3	..	..	—	—	9 834
6 011	7,6	124	6,6	3 563	3,9	1 782	2,0	76	6,6	—	—	9 553
5 538	7,0	254	3,8	2 914	3,7	2 789	0,5	—	—	—	—	6 600
2 599	7,5	189	6,3	1 633	4,0	1 017	1,3	4	21,3	—	—	3 635
1 860	7,7	113	8,6	1 033	4,6	378	0,7	—	—	—	—	3 157
3 368	6,1	54	3,0	1 596	3,5	1 856	0,6	—	—	—	—	4 072
3 982	6,9	122	1,3	2 236	3,3	2 449	0,3	—	—	—	—	4 697
4 535	6,7	252	1,2	2 082	2,9	3 302	0,3	..	..	—	—	4 979
3 553	7,3	29	1,2	1 783	3,1	2 268	0,3	—	—	—	—	3 769
5 826	7,8	219	1,0	1 852	2,0	4 023	0,4	3	1,3	—	—	6 520
2 694	9,7	125	1,6	883	2,5	1 910	0,6	..	..	—	—	3 047
4 879	5,4	280	11,2	3 149	3,9	2 156	2,9	276	4,2	5 328	6,6	9 983
9 435	7,4	109	4,6	6 257	4,2	3 173	1,5	1 568	5,6	4 279	3,9	11 465
8 788	7,4	470	6,5	4 906	3,7	2 184	2,0	61	6,7	—	—	13 781
10 423	9,0	550	6,9	6 016	5,1	3 143	1,0	3	23,0	—	—	15 668
33 973	6,2	365	2,9	20 539	3,2	15 960	0,3	573	2,4	328	2,0	37 368
9 981	7,0	323	3,3	5 462	3,5	4 594	0,5	5	3,6	—	—	11 605
12 120	6,7	392	1,2	5 901	3,1	8 488	0,3	..	..	—	—	13 497
9 539	8,1	352	1,2	3 116	2,2	6 541	0,5	4	2,0	—	—	10 634
98 478	7,1	2 833	4,8	55 089	3,6	46 197	0,7	2 457	4,8	9 863	5,3	124 001
100 737	6,8	2 504	4,0	57 193	3,6	50 239	0,7	2 445	4,7	10 123	5,3	126 918
104 180	6,6	3 019	3,5	59 367	3,5	53 255	0,6	2 522	4,5	10 547	5,1	130 954

Tabell 60 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen¹ åren 1969–1978
 Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land in 1969–1978

Grödgrupp	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Brödsäd	11,7	11,9	11,4	13,1	13,5	15,5	14,0	18,1	17,0	13,2
Fodersäd	42,7	44,0	44,3	42,8	42,8	40,8	42,4	39,7	41,6	44,1
Baljväxter ²	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	0,5	0,6
All säd	54,6	56,1	55,9	56,1	56,6	56,6	56,7	58,4	59,1	57,9
Potatis och sockerbeter	3,6	3,6	3,4	3,1	3,1	3,3	3,3	3,4	3,5	3,4
Foderväxter	37,3	36,2	35,8	34,7	33,3	33,5	32,9	32,2	32,1	32,3
Oljeväxter	3,7	3,3	4,1	5,4	6,0	5,5	6,0	5,1	4,4	5,5
Övriga växtslag	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	1,1	1,1	0,9	0,9	0,9
Summa åker ¹	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Exklusive helträda och obrukad åker. – ² För åren 1969–1975 redovisas åkerbönor under »Övriga växtslag». Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 61 Arealer för skörd av vallfrö år 1976. Hektar
 Areas cultivated as ley for seeds in 1976. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker. Preliminära uppgifter¹

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land. Preliminary results

Område	Timotej- frö	Rödklö- verfrö	Alsike- klöverfrö	Vitklö- verfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	142	173	7	48	1 717	2 087
» mellanbygder	63	243	–	15	145	466
» norra slättbygder	646	300	129	–	146	1 221
Svealands slättbygder	1 632	329	5	–	59	2 025
Götalands skogsbygder	415	69	3	7	14	508
Mellersta Sveriges skogsbygder	569	174	–	–	4	747
Nedre Norrland	551	111	7	–	25	694
Övre Norrland	580	93	7	–	4	684
<i>Hela riket</i>						
1976	4 598	1 492	158	70	2 114	8 432
1975	6 763	2 355	274	127	2 761	12 278
1974	6 786	3 344	446	–	2 953	13 529
1973	9 899	4 775	254	–	2 305	17 233
1972	10 202	6 573	360	–	1 992	19 127

¹ Definitiva uppgifter redovisas endast för totala arealen vallfrö utan fördelning på sorter (se tabell 58). Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 62 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1978. Procent
Area of ley distributed by different age groups in 1978. Per cent
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				Summa
	1	2	3	Över 3	
<i>Län</i>					
Stockholms	19,5	32,0	26,4	22,1	100
Uppsala	33,1	20,1	28,6	18,2	100
Södermanlands	30,7	30,1	20,5	18,7	100
Östergötlands	35,2	23,5	24,6	16,7	100
Jönköpings	22,5	23,7	27,4	26,4	100
Kronobergs	17,7	23,6	27,1	31,6	100
Kalmar	28,1	29,2	21,6	21,1	100
Gotlands	20,3	21,1	22,8	35,8	100
Blekinge	33,4	24,3	19,9	22,4	100
Kristianstads	28,0	31,8	22,7	17,5	100
Malmöhus	37,2	31,8	19,4	11,6	100
Hallands	36,8	30,4	20,1	12,7	100
Göteborgs o Bohus	25,6	24,7	19,6	30,1	100
Älvsborgs	24,0	30,0	26,1	19,9	100
Skaraborgs	29,6	25,8	23,6	21,0	100
Värmlands	25,2	18,3	24,4	32,1	100
Örebro	30,8	25,2	19,4	24,6	100
Västmanlands	23,5	18,0	32,4	26,1	100
Kopparbergs	20,4	27,9	27,0	24,7	100
Gävleborgs	25,1	30,7	27,7	16,5	100
Västernorrlands	27,1	27,3	23,9	21,7	100
Jämtlands	23,4	25,3	22,6	28,7	100
Västerbottens	25,7	24,0	29,9	20,4	100
Norrbottnens	25,5	23,5	20,1	30,9	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	37,8	30,8	19,9	11,5	100
» mellanbygder	30,8	30,8	19,0	19,4	100
» norra slättbygder	33,1	26,6	22,2	18,1	100
Svealands slättbygder	27,6	22,9	25,3	24,2	100
Götalands skogsbygder	24,3	25,5	25,6	24,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,5	26,7	25,6	23,2	100
Nedre Norrland	25,4	27,3	25,4	21,9	100
Övre Norrland	25,3	23,6	25,8	25,3	100
<i>Hela riket</i>					
1978	27,0	26,1	24,4	22,5	100
1977	26,5	26,1	24,0	23,4	100
1976	26,5	25,7	23,7	24,1	100
1975	26,0	26,8	23,2	24,0	100
1974	27,3	27,7	23,4	21,6	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 63 Vallinsädd areal i olika insåningsgrödor 1978. Procent

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1978. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Grön- foder och andra grödor	Ingen inså- nings- gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	0,3	1,3	0,0	40,5	40,7	11,8	2,3	3,1	100
Uppsala	0,6	2,5	0,0	52,8	22,0	17,3	1,4	3,4	100
Södermanlands	0,4	3,5	0,3	40,4	50,5	3,2	1,0	0,7	100
Östergötlands	1,6	2,0	0,4	32,8	44,9	15,4	2,6	0,3	100
Jönköpings	0,0	0,3	1,0	31,5	46,6	16,5	3,6	0,5	100
Kronobergs	0,0	0,3	0,9	37,8	40,5	15,0	5,0	0,5	100
Kalmar	0,2	0,5	1,2	55,5	28,8	10,7	2,6	0,5	100
Gotlands	0,1	0,3	1,7	70,5	7,4	3,8	15,2	1,0	100
Blekinge	0,0	1,0	3,7	71,5	14,5	6,7	2,4	0,2	100
Kristianstads	0,9	0,6	4,8	73,9	10,9	4,0	4,3	0,6	100
Malmöhus	0,4	0,7	1,3	79,4	12,6	1,7	2,8	1,1	100
Hallands	0,7	1,8	1,8	45,8	36,6	8,0	4,6	0,7	100
Göteborgs o Bohus	2,5	0,8	0,5	31,1	49,7	12,2	1,8	1,4	100
Älvsborgs	0,5	0,6	1,0	32,1	53,3	8,4	3,3	0,8	100
Skaraborgs	0,5	0,4	0,6	20,1	66,3	8,4	2,6	1,1	100
Värmlands	3,0	..	0,9	50,8	32,2	3,8	5,4	3,9	100
Örebro	0,3	3,0	0,5	51,8	32,7	3,1	6,3	2,3	100
Västmanlands	3,4	3,5	1,5	46,8	33,0	5,4	4,2	2,2	100
Kopparbergs	0,4	..	0,2	70,3	11,7	1,5	5,6	10,3	100
Gävleborgs	0,2	..	0,0	77,4	11,7	5,0	2,5	2,7	100
Västernorrlands	..	-	..	81,6	5,8	6,0	5,4	1,2	100
Jämtlands	..	-	..	73,6	2,0	5,2	16,4	1,8	100
Västerbottens	-	..	..	85,9	1,4	8,9	1,2	2,5	100
Norrbottens	-	-	-	57,1	6,2	7,7	19,8	9,2	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	1,2	1,7	1,5	63,3	24,6	2,0	4,9	0,8	100
" mellanbygder	0,4	0,6	3,4	77,0	9,7	3,4	4,7	0,8	100
" norra slättbygder	1,1	1,5	0,4	29,7	56,7	8,3	1,6	0,7	100
Svealands slättbygder	1,3	2,7	0,4	45,6	36,5	7,8	3,2	2,5	100
Götalands skogsbygder	0,4	0,5	0,9	35,3	44,0	14,3	3,9	0,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	1,3	0,2	0,8	55,4	29,1	4,3	5,3	3,6	100
Nedre Norrland	0,1	..	0,0	79,2	6,5	5,3	6,2	2,6	100
Övre Norrland	-	..	..	74,5	3,2	8,1	9,1	5,1	100
<i>Hela riket</i>									
1978	0,7	0,9	0,9	53,0	29,9	8,2	4,5	1,9	100
1975	0,9	1,9	0,9	50,4	32,5	8,9	3,0	1,5	100
1974	1,3	1,4	1,4	49,3	33,5	9,7	2,5	0,9	100
Totalt odlad areal 1978, hektar	233 659	63 558	82 023	721 934	486 178	62 261	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 64 Arealerna matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit fördelade efter odlingsstorlek år 1977. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit					Summa
	0,2- 0,4	0,5- 0,8	0,9- 1,5	1,6- 3,0	Över 3,0	
Matpotatis						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4,3	1,3	4,4	13,8	76,2	100
» mellanbygder	9,1	3,4	8,6	13,9	65,0	100
» norra slättbygder	3,3	0,5	2,8	6,8	86,6	100
Svealands slättbygder	13,8	1,7	6,2	10,8	67,5	100
Götalands skogsbygder	49,1	3,5	5,2	6,9	35,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	31,8	3,2	6,4	9,8	48,8	100
Nedre Norrland	49,4	3,6	6,2	7,4	33,4	100
Övre Norrland	23,9	3,3	3,5	5,0	64,3	100
<i>Hela riket</i>						
1977	20,5	2,4	5,5	10,0	61,6	100
1976	24,7	2,6	6,0	9,1	57,6	100
1975	24,3	4,0	7,2	10,6	53,9	100
1974	26,1	2,9	5,6	10,2	55,2	100
1973	22,5 ¹	3,2	7,7	11,3	55,3	100
Potatis för stärkelse och råsprit²						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	0,3	7,4	15,5	76,8	100
» mellanbygder	..	1,2	2,1	10,3	86,4	100
» norra slättbygder	..	—	0,5	9,6	89,9	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	..	2,0	9,6	15,1	73,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>						
1977	..	1,2	3,1	11,0	84,7	100
1976	..	1,0	6,0	10,4	82,6	100
1975	..	1,1	6,0	12,9	80,0	100
1974	..	1,5	6,8	11,8	79,9	100
1973	..	1,7	5,6	16,6	76,1	100

¹ Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar. – ² Avser fr o m 1973 odlingar om minst 0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 65 Höstsådda arealer år 1978. Hektar
 Autumn-sown acreages in 1978. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	9 914	724	741	2 400
Uppsala	11 053	1 135	323	1 856
Södermanlands	13 453	2 427	331	3 574
Östergötlands	31 691	5 811	5 845	5 176
Jönköpings	406	324	126	177
Kronobergs	192	487	26	97
Kalmar	9 683	7 081	1 432	52
Gotlands	7 486	4 580	973	1 266
Blekinge	1 516	2 959	267	15
Kristianstads	9 709	10 205	6 308	229
Malmöhus	43 482	13 865	35 696	1 334
Hallands	3 512	2 096	24	—
Göteborgs o Bohus	1 167	350	—	—
Älvsborgs	3 316	1 158	9	65
Skaraborgs	33 550	6 405	638	749
Värmlands	1 680	250	—	128
Örebro	5 281	2 151	206	581
Västmanlands	3 708	565	64	171
Kopparbergs	534	74	—	5
Gävleborgs	136	87	—	10
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	45 884	12 832	33 896	919
» mellanbygder	26 332	25 502	10 182	1 963
» norra slättbygder	63 779	11 823	6 032	5 640
Svealands slättbygder	44 155	6 877	1 613	8 653
Götalands skogsbygder	8 003	4 654	1 150	502
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 194	1 017	136	193
Nedre Norrland	122	29	—	15
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket¹</i>				
1978	191 469	62 734	53 009	17 885
1977	236 859	82 275	47 229	18 080
1976	348 190	126 684	54 132	20 358
1975	332 772	116 167	43 006	32 760
1974	224 748	93 682	49 975	23 947

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.2 SORTANVÄNDNING

SCB inhämtar årligen uppgifter om hur odlingen av spannmål, med undantag för blandsäd, samt matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit fördelar sig på olika sorter.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om spannmålsorter insamlas av provtagarna från samtliga provytegårdar i huvudurvalet. Undersökningen om potatissorter omfattar alla gårdar som ingår i de separata urvalen för matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Tidigpotatis (tidiga sorter matpotatis) ingår inte i skördeuppskattningarna. Bestämningen av sorter grundas helt på jordbrukarnas uppgifter.

Under 1976 ändrades klassificeringen av potatis. Tidigare tillämpades en uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit efter sorter. Uppdelningen görs nu efter användningen, vilket innebär att traditionella matpotatissorter kan redovisas som potatis för stärkelse och råsprit och tvärtom.

Resultat

I tabell 66 redovisas de procentuella andelar av arealen för höstvete, vårvete, höstråg, korn respektive havre som år 1977 utnyttjades för odling av de olika sorterna.

Fördelningen av arealerna av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit på olika sorter år 1977 framgår av tabellerna 67 och 68.

I tabellerna har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för »Övriga sorter».

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a sortanvändning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . .

Odlingen av olika spannmålssorter /1967–68, 1970–72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:23, 1971:36, 1972:34 och 1973:46.

Odlingen av olika potatissorter /1965–66, 1969, 1971–72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:17, 1972:31 och 1973:44.

Tabell 66 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1977. Procent

Acreage of grain by varieties in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker.

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete							Vårvete	
	Holme	Solid	Stärke och Stärke II	Walde	Werla	Övriga sorter	Summa	Diamant II	Drabant
<i>Län</i>									
Stockholms	14,3	0,5	78,4	1,6	-	5,2	100	-	91,3
Uppsala	18,9	0,1	77,9	2,7	-	0,4	100	-	94,8
Södermanlands	8,7	-	80,6	9,6	-	1,1	100	1,0	95,3
Östergötlands	31,7	-	56,7	10,3	-	1,3	100	-	96,2
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	15,7	18,7	48,7	10,5	0,1	6,3	100	..	..
Gotlands	-	72,8	8,9	1,2	14,2	2,9	100	..	..
Blekinge	27,6	25,7	43,9	1,4	-	1,4	100	..	..
Kristianstads	47,2	37,9	9,7	3,5	-	1,7	100	0,1	96,6
Malmöhus	36,0	51,2	4,7	5,9	0,0	2,2	100	0,3	92,5
Hallands	57,8	4,4	29,0	6,6	-	2,2	100	-	78,4
Göteborgs o Bohus	24,7	-	65,8	1,3	-	8,2	100	..	..
Älvsborgs	30,1	-	57,4	5,3	-	7,2	100	..	..
Skaraborgs	35,9	-	55,3	7,6	-	1,2	100	..	..
Värmlands	13,5	-	63,5	8,4	-	14,6	100	..	..
Örebro	9,2	-	76,9	10,8	-	3,1	100	-	89,7
Västmanlands	26,2	-	70,6	2,5	-	0,7	100	-	99,6
Kopparbergs	22,8	-	73,2	-	-	4,0	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	100	-	-
Jämtlands	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västerbottens	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norrbottens	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	42,6	45,4	5,9	4,1	0,0	2,0	100	0,2	90,0
» mellanbygder	15,6	46,1	22,0	8,2	4,4	3,7	100	-	96,7
» norra slättbygder	35,0	-	54,7	8,6	-	1,7	100	-	95,2
Svealands slättbygder	15,7	0,1	77,1	5,0	-	2,1	100	0,1	95,5
Götalands skogsbygder	24,1	2,2	61,8	8,1	-	3,8	100	2,6	78,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	14,7	-	73,2	4,9	-	7,2	100	-	92,9
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Hela riket</i>									
1977	26,7	12,4	51,7	6,4	0,4	2,4	100	0,2	93,9
1976	18,0	10,5	60,7	7,1	0,8	2,9	100	0,5	90,8
1975	14,2	8,3	65,8	7,0	1,0	3,7	100	1,0	81,9
1974	6,0	3,3	81,0	4,2	1,1	4,4	100	0,5	27,2
1973	0,3	0,3	89,8	0,1	1,4	8,1	100	0,0	0,9

Höstråg										
Pompe	Rang	Svenno	Övriga sorter	Summa	Kungs II	Otello	Petkus II	Värne	Övriga sorter	Summa
-	-	-	8,7	100	75,1	9,5	11,4	-	4,0	100
4,2	-	-	1,0	100	71,0	6,8	20,8	-	1,4	100
1,4	-	0,2	2,1	100	80,5	4,8	13,9	-	0,8	100
0,1	-	-	3,7	100	51,2	14,4	32,3	-	2,1	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	49,5	8,4	32,8	-	9,3	100
..	..	..	..	100	12,4	2,6	79,6	2,4	3,0	100
..	..	..	..	100	3,6	1,3	89,5	3,2	2,4	100
..	..	..	..	100	5,3	1,7	90,9	0,7	1,4	100
-	1,9	-	1,4	100	9,3	-	90,4	-	0,3	100
-	1,3	-	5,9	100	19,8	0,9	79,0	-	0,3	100
12,2	-	-	9,4	100	71,0	4,0	20,9	-	4,1	100
..	..	..	..	100	54,7	14,6	10,3	-	20,4	100
..	..	..	..	100	51,5	27,1	14,2	-	7,2	100
..	..	..	..	100	46,7	19,9	29,7	-	3,7	100
..	..	..	..	100	66,7	13,3	6,2	-	13,8	100
2,8	1,7	-	5,8	100	35,4	54,9	5,8	-	3,9	100
0,2	-	-	0,2	100	56,9	21,8	18,3	-	3,0	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,9	1,5	-	6,4	100	31,4	1,5	66,5	-	0,6	100
0,4	1,7	-	1,2	100	7,5	0,6	89,6	1,1	1,2	100
0,3	0,0	-	4,5	100	47,8	17,4	31,9	-	2,9	100
1,7	0,3	0,0	2,4	100	65,8	17,5	13,9	-	2,8	100
4,9	2,7	0,7	10,4	100	52,5	10,4	29,2	0,3	7,6	100
5,5	-	-	1,6	100	53,5	27,3	13,7	-	5,5	100
..	..	..	..	100	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,7	0,7	0,0	3,5	100	39,6	10,3	47,2	0,3	2,6	100
3,7	1,4	0,2	3,4	100	43,9	12,1	40,7	0,5	2,8	100
9,4	3,0	0,6	4,1	100	42,1	13,2	40,2	0,8	3,7	100
42,4	22,5	1,2	6,2	100	42,2	15,2	37,8	0,9	3,9	100
53,1	36,3	1,1	8,6	100	43,4	16,4	36,3	1,1	2,8	100

Tabell 66 (forts)

Område	Korn								
	Birgitta	Cilla	Edda II	Etu	Gunilla	Ingrid	Mona	Sarla	Tellus
<i>Län</i>									
Stockholms	-	-	1,6	2,9	4,3	33,1	-	9,9	40,5
Uppsala	0,5	-	0,3	6,5	0,6	33,3	-	13,3	34,8
Södermanlands	0,4	-	0,2	4,3	2,0	34,0	0,1	6,9	45,7
Östergötlands	0,2	0,6	9,2	8,8	3,7	15,2	0,3	1,7	32,9
Jönköpings	2,6	1,5	1,6	14,6	0,4	11,0	0,1	0,6	56,1
Kronobergs	7,0	0,8	-	2,5	-	25,4	0,7	0,9	34,8
Kalmar	1,7	0,9	1,2	0,6	-	26,3	14,1	0,7	35,0
Gotlands	-	7,6	-	-	-	40,2	27,8	-	10,6
Blekinge	1,8	11,2	-	-	-	23,4	2,8	3,0	46,5
Kristianstads	0,1	10,2	0,2	-	-	12,3	10,8	0,2	50,8
Malmöhus	-	3,5	-	0,1	0,1	4,6	34,9	0,2	31,0
Hallands	0,9	2,3	-	0,1	-	6,9	10,0	0,7	35,4
Göteborgs o Bohus	1,6	0,2	-	-	-	35,6	1,1	12,6	27,3
Älvsborgs	4,0	0,3	0,2	0,5	-	25,2	0,3	8,9	39,5
Skaraborgs	1,3	-	1,0	0,9	0,2	15,1	0,0	29,8	39,4
Värmlands	7,2	-	0,0	1,4	13,9	17,1	0,1	9,5	28,8
Örebro	0,6	-	0,7	5,0	3,3	26,6	-	31,0	24,4
Västmanlands	-	-	-	4,9	1,9	30,0	-	16,2	36,3
Kopparbergs	10,7	-	1,8	8,7	20,8	12,4	0,4	6,7	19,5
Gävleborgs	9,3	0,6	1,6	15,1	33,0	17,5	-	0,5	7,7
Västernorrlands	3,2	-	20,2	8,3	53,3	2,5	-	-	0,3
Jämtlands	2,4	-	23,0	12,3	46,3	1,0	-	-	-
Västerbottens	0,6	-	56,0	16,2	17,2	-	-	-	-
Norrbottens	-	-	63,1	10,4	7,5	-	-	-	0,4
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,1	4,0	-	0,1	0,1	4,3	28,6	0,2	29,8
» mellanbygder	0,2	7,0	-	-	-	20,4	18,1	0,3	38,0
» norra slättbygder	0,9	0,3	4,0	3,7	1,2	14,8	0,2	18,9	37,8
Svealands slättbygder	0,8	-	0,4	4,8	3,2	29,1	0,1	15,4	36,2
Götalands skogsbygder	3,1	2,4	1,0	2,9	0,2	22,4	3,9	2,7	41,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	7,6	-	0,8	4,2	12,7	22,2	-	7,6	22,5
Nedre Norrland	6,2	0,3	12,5	13,6	45,1	7,2	0,2	-	1,3
Övre Norrland	0,5	-	56,8	14,9	15,3	-	-	0,1	0,1
<i>Hela riket</i>									
1977	1,8	2,0	5,0	4,2	6,0	17,8	7,5	7,1	30,8
1976	3,4	2,8	5,1	2,9	5,8	22,2	7,8	8,1	22,6
1975	4,8	3,0	5,2	2,3	4,7	30,6	8,6	9,2	13,1
1974	6,7	4,9	5,4	1,2	3,1	37,4	7,7	9,0	3,4
1973	7,5	5,3	5,5	0,7	1,9	40,3	4,0	10,7	0,4

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre										
Övriga sorter	Summa	Condor	Risto	Sang	Selma	Sol II	Sörbo	Titus	Övriga sorter	Summa
7,7	100	0,3	—	26,3	45,6	19,9	—	2,4	5,5	100
10,7	100	0,7	—	20,4	50,2	26,4	0,2	0,7	1,4	100
6,4	100	0,2	0,3	37,0	30,9	27,7	—	2,2	1,7	100
27,4	100	0,2	5,3	29,6	49,1	10,3	0,1	2,0	3,4	100
11,5	100	1,0	38,5	20,6	18,3	1,9	2,8	6,8	10,1	100
27,9	100	0,0	20,2	28,6	34,7	0,9	1,6	6,7	7,3	100
19,5	100	0,8	7,0	24,8	55,7	4,4	—	1,0	6,3	100
13,8	100	—	0,5	12,5	79,2	—	—	0,3	7,5	100
11,3	100	1,1	—	4,7	77,7	0,9	1,9	4,2	9,5	100
15,4	100	0,3	0,7	13,5	81,3	1,2	0,2	0,9	1,9	100
25,6	100	0,5	2,1	13,2	80,5	0,4	0,2	0,3	2,8	100
43,7	100	2,3	9,8	31,9	40,1	3,5	6,2	2,2	4,0	100
21,6	100	0,7	3,4	28,4	33,0	22,6	2,0	4,2	5,7	100
21,1	100	2,9	9,0	22,3	29,9	21,4	4,9	7,0	2,6	100
12,3	100	0,7	4,9	15,3	58,0	13,9	1,8	2,2	3,2	100
22,0	100	5,3	1,7	27,7	33,4	20,6	3,4	5,0	2,9	100
8,4	100	1,1	1,5	37,8	26,2	22,7	—	4,6	6,1	100
10,7	100	1,2	1,0	25,7	27,5	38,4	—	2,9	3,3	100
19,0	100	4,8	0,6	33,6	25,5	18,2	—	9,5	7,8	100
14,7	100	3,5	14,4	12,2	7,3	3,8	0,5	48,9	9,4	100
12,2	100	—	—	1,0	2,0	—	—	75,0	22,0	100
15,0	100	..	..	..	..	..	..	..	..	100
10,0	100	—	—	—	—	—	—	30,3	69,7	100
18,6	100	—	—	—	—	—	—	31,1	68,9	100
32,8	100	1,0	4,4	19,8	67,6	1,9	1,5	0,3	3,5	100
16,0	100	0,4	3,8	13,3	76,2	1,1	0,4	1,2	3,6	100
18,2	100	1,0	3,8	17,9	56,2	15,3	1,7	1,4	2,7	100
10,0	100	1,3	0,7	30,0	34,6	26,4	0,5	2,9	3,6	100
19,7	100	1,4	16,2	25,9	31,9	9,3	3,5	5,9	5,9	100
22,4	100	2,8	3,7	29,5	26,7	22,9	0,5	9,2	4,7	100
13,6	100	1,9	11,7	10,7	2,1	0,1	—	60,7	12,8	100
12,3	100	—	—	0,7	—	—	—	30,7	68,6	100
17,8	100	1,3	6,0	24,0	40,8	16,0	1,6	5,4	4,9	100
19,3	100	2,2	4,7	17,5	37,3	21,9	3,3	6,5	6,6	100
18,5	100	3,8	4,0	6,1	36,9	29,4	5,2	7,4	7,2	100
21,2	100	6,1	2,3	0,4	36,6	32,5	7,1	7,5	7,5	100
23,7	100	7,0	1,0	—	29,4	33,9	8,9	8,5	11,3	100

Tabell 67 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1977. Procent

Area of table potatoes distributed by different varieties in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of table potatoes

Område	Aquila	Bintje	Blå mandel	British Queen	Elsa	Grata	King Edward	Magnum Bonum	Mandel gul	Up to date	Vit drottning	Övriga sorter	Sort okänd el uppg saknas	Summa
<i>Län</i>														
Stockholms	-	8,1	-	-	0,5	-	3,0	23,6	-	-	64,8	-	-	100
Uppsala	0,7	25,1	-	-	-	-	11,4	51,9	-	-	10,9	-	-	100
Södermanlands	-	37,5	-	-	-	-	26,0	19,3	-	-	15,8	1,4	-	100
Östergötlands	-	36,2	-	-	-	-	54,8	8,0	-	0,6	0,1	0,2	0,1	100
Jönköpings	-	31,8	0,3	1,2	-	1,4	10,9	50,4	-	1,7	0,6	1,4	0,3	100
Kronobergs	0,6	44,8	-	-	-	-	54,6	-	-	-	-	-	-	100
Kalmar	-	70,2	-	-	1,7	0,1	15,1	7,5	-	5,4	-	-	-	100
Gotlands	0,5	92,7	-	-	-	1,3	0,5	0,5	-	3,8	-	0,7	-	100
Blekinge	-	49,2	0,6	-	31,3	-	11,2	1,5	-	1,2	-	5,0	-	100
Kristianstads	0,2	67,5	0,2	-	0,1	0,7	21,1	0,3	-	0,3	-	8,0	1,6	100
Malmöhus	-	95,7	-	-	0,1	0,6	2,0	0,6	-	0,3	-	0,4	0,3	100
Hallands	0,0	46,9	0,2	-	-	-	47,2	0,0	-	-	0,1	5,6	-	100
Göteborgs o Bohus	1,8	-	-	1,8	-	-	83,5	5,5	-	-	-	3,7	3,7	100
Älvsborgs	-	5,8	6,6	2,3	2,3	1,5	62,6	13,5	-	-	-	3,9	1,5	100
Skaraborgs	0,2	45,7	-	0,0	-	1,0	36,6	15,4	-	0,2	-	0,4	0,5	100
Värmlands	-	11,8	0,1	24,0	-	-	61,9	1,0	-	1,0	-	-	0,2	100
Örebro	-	29,0	-	0,4	-	0,2	50,6	18,9	-	-	0,9	-	-	100
Västmanlands	-	12,7	-	-	1,2	-	61,4	12,7	-	-	12,0	-	-	100
Kopparbergs	-	16,7	-	-	-	2,5	52,2	28,6	-	-	-	-	-	100
Gävleborgs	-	44,7	3,7	-	-	0,9	9,7	38,7	-	-	0,9	0,5	0,9	100
Västernorrlands	-	45,8	-	-	-	-	50,0	2,2	1,7	-	-	0,3	0,0	100
Jämtlands	-	55,2	6,9	-	-	-	24,1	-	-	-	1,7	9,5	2,6	100
Västerbottens	-	66,4	2,4	-	-	-	10,3	3,6	16,1	0,7	-	-	0,5	100
Norrbottnens	-	68,3	0,5	-	-	-	5,6	0,5	22,2	-	0,7	2,2	-	100
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	-	64,8	0,1	-	-	-	30,8	0,5	-	0,2	0,1	3,5	-	100
" mellanbygder	0,1	82,3	0,0	-	2,5	0,9	9,2	0,2	-	0,8	-	3,8	0,2	100
" norra slättbygder	-	42,2	-	0,2	-	0,8	48,0	8,2	-	0,2	0,0	0,0	0,4	100
Svealands slättbygder	0,1	24,0	0,0	1,6	0,2	-	38,5	19,2	-	0,0	16,2	0,2	-	100
Götalands skogsbygder	0,4	46,1	1,1	0,3	1,2	0,4	23,8	20,7	-	2,8	0,1	1,6	1,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	-	20,9	-	9,5	-	1,3	38,7	28,5	-	0,5	0,2	0,1	0,3	100
Nedre Norrland	-	33,5	2,0	2,7	-	0,3	45,6	13,3	0,6	-	0,2	1,4	0,4	100
Övre Norrland	-	66,5	1,6	-	-	-	8,4	3,2	18,5	0,4	0,3	0,8	0,3	100
<i>Hela riket</i>														
1977	0,1	53,9	0,3	1,0	0,7	0,4	28,9	8,6	1,3	0,6	1,9	1,9	0,4	100
1976	0,1	53,0	0,2	1,2	0,9	0,3	27,5	10,8	1,8	0,6	2,1	1,3	0,2	100
1975 ¹	0,1	51,5	0,2	1,1	1,1	0,4	29,0	10,5	2,5	0,5	2,1	0,5	0,5	100
1974 ¹	0,2	55,4	0,2	1,6	0,7	0,4	24,1	10,3	1,9	1,1	2,1	1,4	0,6	100

¹ Före 1976 användes en annan uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Se texten.

Källa: SCB. objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 68 Arealen potatis för stärkelse och råsprit fördelad på olika sorter år 1977. Procent

Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis för stärkelse och råsprit

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of potatoes for processing

Område	Bintje	Dianella	Kaptah	Maritta	Parnas- sia	Preva- lent	Rekord m fl sorter	Saturna	Övriga sorter	Sort okänd eller upp- gift saknas	Summa
<i>Produktionsområden</i>											
Götalands södra slättbygder	0,8	44,7	19,5	4,9	—	10,9	0,3	15,8	0,4	2,7	100
» mellanbygder	0,3	42,4	12,4	1,2	0,7	19,3	0,2	18,9	0,6	4,0	100
» norra slättbygder	—	36,3	—	—	—	59,5	0,5	3,7	—	—	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	0,5	62,6	18,1	—	1,6	8,8	—	8,0	0,4	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>											
1977	0,4	44,1	13,0	1,3	0,7	18,8	0,1	17,5	0,6	3,5	100
1976	1,6	49,5	13,4	1,8	2,0	11,6	1,2	17,8	0,0	1,1	100
1975 ¹	.. ¹	54,6	13,5	1,9	1,9	12,7	.. ¹	13,9	1,5	—	100
1974 ¹	.. ¹	54,2	16,3	1,7	2,7	10,3	.. ¹	12,9	1,4	0,5	100
1973 ¹	.. ¹	63,4	13,6	1,3	3,7	9,4	.. ¹	6,2	2,1	0,3	100

¹ Före 1976 användes en annan uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Se texten.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltjämt existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB. Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prisförhandlingar.

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor. Uppgifter om såtidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slättervall och potatis. För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas dessutom växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd).

För år 1975 inhämtade SCB uppgifter om bevattningen i jordbruket, som huvudsakligen redovisas i avsnitt 6.1. Här nedan redovisas uppgifter om bevattnade arealer.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) mäter kontinuerligt temperatur och nederbörd vid ett antal mätstationer. I detta avsnitt redovisas månadsmedelvärden för ett urval sådana stationer.

Årsväxtrapporternas innehåll och statistikens genomförande

Innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen omkring mitten av maj, omkring månadsskiftet juli–augusti och omkring mitten av oktober. År 1978 var rapportdatum 17 maj, 2 augusti och 18 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvint-

ringens omfattning och orsaker samt vissa upplysningar om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna respektive skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador sedan föregående rapporttillfälle samt upplysningar om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ordsambud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. År 1978 uppgick antalet sådana församlingar eller församlingsdelar till 2 447.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärdena 1–4, där 3 är normal och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna respektive skördeutfallet lämnas enligt en skala 0–5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utformningen av den under 1978 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av *bilaga 5*.

Årsväxtrapporterna granskas av respektive lantbruksnämnd, som sedan sänder dem till SCB.

Bortfall

För majrapporten 1978 hann uppgifter från 4 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. För augusti- och oktoberrapporterna var motsvarande bortfall 16 respektive 1 församling.

Beräkningsmetoder

För varje naturligt jordbruksområde sammanvägs församlingsområdena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägsda tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområden och hela riket.

Genomförande av undersökningen om så- och skördetidpunkter

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provtytor respektive kort tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagarsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

SMHIs mätningar av temperatur och nederbörd

SMHI mäter kontinuerligt temperaturerna vid ungefär 380 mätstationer i hela landet. Mätningarna sker vid en höjd av ungefär 1 1/2 meter över marken. Månadsmedelvärdena utgör ett enkelt medelvärde av dygnsmedelvärdena, vilka beräknas genom olika viktning (vikterna varierar med longitud och årstid) av de uppmätta temperaturerna klockan 7, 13 och 19 samt respektive dygnsminimitemperatur.

SMHI mäter vidare nederbörden vid ungefär 860 platser. Uppsamling av nederbörden sker i särskilda mätare placerade 1 1/2–2 meter över marken. De redovisade värdena är ej korrigerade för eventuella mätfel. Sådana beror huvudsakligen på vindeffekten. Ju starkare vindarna är, desto mindre del av nederbörden fångas upp av mätarna. Felen varierar mellan olika stationer men torde i allmänhet uppgå till 5–15 % av de uppmätta mängderna. Vid snöfall och på dåligt vindskyddade mätplatser kan de möjligen nå upp till 30 % av månadsnederbörden.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1978 redovisas i *tabell 69*.

Av *tabell 70* framgår att övervintringen 1977–1978 var i stort sett normal för samtliga höstsådda grödor utom för höstrybs som hade något sämre övervintring än normalt.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i augusti 1978 – se *tabell 71* – var skördeutsikterna bättre än normala för vete, fodersädbete och potatis. För övriga grödor var utsikterna nära normala.

Orsakerna till större skador på växtligheten under perioden 18 maj till 2 augusti 1978 framgår av *tabell 73*.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 72* – visade att skördeutfallet var bättre än normalt för spannmålsgrödorna och potatis. För övriga grödor rapporterades nära normal avkastning.

Så- och skördetidpunkter m m

I tabellerna 74 och 75 redovisas mediantidpunkterna för sådd och skörd år 1977, d v s de

tidpunkter då hälften av arealerna av de olika grödorna blivit sådda respektive skördade. Av *tabell 74* framgår att tidpunkten för vårsådden och potatissättningen varierade betydligt mellan olika områden. *Tabell 75* redovisar likaså stora skillnader i skördetidpunkterna för vårsådda grödor och slåttervall.

I *tabell 76* redovisas växtperiodens längd för vårsådda grödor år 1977.

Bevattnade arealer

Av *tabell 77* framgår storleken av de bevattnade arealerna år 1975.

Meteorologiska uppgifter

I *tabell 78* redovisas månadsmedeltemperaturerna år 1978 för ett urval mätstationer.

Av *tabell 79* framgår månadsnederbörden år 1978 för samma mätstationer.

Bibliografi

Källor

Årsväxtrapport för maj /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1969:20, 1970:19, 1971:27, 1972:22, 1973:30, 1974:35, 1975:29, 1976:9.1, 1977:9.1, 1978:12.1 . . .

Årsväxtrapport för juli/augusti /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1969:27, 1970:36, 1971:40, 1972:36, 1973:41, 1974:43, 1975:38, 1976:9.2, 1977:9.2, 1978:12.2 . . .

Årsväxtrapport för oktober /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1969:37, 1970:49, 1971:50, 1972:50, 1973:56, 1974:57, 1975:52, 1976:9.3, 1977:9.3, 1978:12.3 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a så- och skördetidpunkter/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . .

Tidpunkt för sådd och skörd /1966-72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:47, 1970:61, 1971:65, 1972:54 och 1974:6.

Tidsperiod mellan sådd och skörd (växtperiod) /1966-72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:51 (avser 1966-68), 1970:64, 1971:66, 1972:55 och 1974:7.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om arealer som hade bevattnats om så krävts/. SCB. SM J 1976:13.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Årsbok /årligen sedan 1919/. Del 1. Månadsöversikt över väderlek och vattentillgång i Sverige.

Andra undersökningar

Extra årsväxtrapport för den 1 september 1972. SCB. SM J 1972:40.

Växtskyddsnotiser /årligen sedan 1937; uppgifter om skadeangrepp på grödorna återfinns i ett av de sex numren varje år/. Lantbruksuniversitetet.

Sorter och sjukdomar i svenska matpotatisodlingar /avser 1969 eller 1971/. Meddelande från Statens växtskyddsanstalt 1975 (nr 168).

Tabell 69 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1978

Percentage of area ploughed because of out-wintering by the middle of May, 1978

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	0,2	0,1	0,6	0,2	—
» mellanbygder	—	0,3	0,6	0,7	—
» norra slättbygder	2,3	5,5	5,2	7,6	0,2
Svealands slättbygder	11,6	4,5	28,0	43,3	4,4
Götalands skogsbygder	10,9	7,1	3,1	2,9	0,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	6,5	6,3	15,5	4,9	0,8
Nedre Norrland	13,2	20,9	—	—	1,1
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1978	4,6	2,9	2,1	17,8	1,1
1977	10,7	12,1	7,4	22,6	1,6
1976	1,1	0,2	11,9	15,9	0,5
1975	0,3	0,3	5,9	3,9	2,0
1974	2,8	1,2	19,6	20,5	0,8

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 70 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1978 för övervintringen

Averages of the assessments of the wintering (scale 1–4; 4 indicates very good wintering) in May, 1978

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,3	3,2	3,2	3,2	3,1
» mellanbygder	3,1	3,2	3,0	2,8	3,1
» norra slättbygder	3,0	2,8	2,8	2,7	2,9
Svealands slättbygder	2,6	2,8	2,1	1,9	2,8
Götalands skogsbygder	2,7	2,8	2,8	2,7	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,6	2,6	2,5	2,0	2,8
Nedre Norrland	2,6	2,4	—	3,0	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	2,8
<i>Hela riket</i>					
1978	2,9	3,0	3,1	2,5	2,9
1977	2,6	2,6	2,8	2,4	2,8
1976	3,4	3,4	2,6	2,6	3,0
1975	3,3	3,3	2,8	3,0	2,9
1974	3,0	3,1	2,6	2,3	2,8

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 71 Medeltal av sifferomdömen¹ i augusti 1978 för skördeutsikterna
 Averages of the assessments of the harvest prospects (scale 0–5; 5 indicates very good prospects) in August, 1978

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,4	2,9	3,0	2,6	2,9	2,8	2,8
» mellanbygder	3,0	3,2	2,9	2,6	2,9	3,0	2,9
» norra slättbygder	3,4	3,2	2,9	–	3,6	3,4	3,4
Svealands slättbygder	3,0	3,3	3,0	–	3,5	3,4	3,5
Götalands skogsbygder	3,0	3,1	2,9	3,1	3,2	3,3	3,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,1	3,3	2,7	..	3,3	3,3	3,2
Nedre Norrland	3,0	..	3,0	..	3,3	3,4	3,2
Övre Norrland	–	–	–	–	3,1	2,9	3,1
<i>Hela riket</i>							
1978	3,2	3,2	2,9	2,6	3,2	3,3	3,3
1977	3,2	3,3	3,0	2,9	3,3	3,2	3,2
1976	3,4	2,9	3,2	2,8	2,9	2,7	2,8
1975	3,2	2,9	2,9	2,8	2,7	2,5	2,6
1974	3,3	3,2	3,0	2,8	3,2	3,1	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 72 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1978 för skördeutfallet
 Averages of the assessments of the harvest outcome (scale 0–5; 5 indicates very good outcome) in October, 1978

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Foder-arter och vicker
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	3,9	3,1	3,5	3,0	3,5	3,0	3,0	3,3
» mellanbygder	3,3	3,3	3,3	2,8	3,2	3,1	3,1	2,8
» norra slättbygder	3,4	3,1	3,1	–	3,6	3,6	3,3	2,9
Svealands slättbygder	2,8	3,2	2,9	–	3,5	3,4	3,3	3,1
Götalands skogsbygder	3,1	3,1	2,9	2,8	3,3	3,2	3,2	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,1	3,1	2,7	..	3,5	3,3	3,2	3,0
Nedre Norrland	3,0	..	3,1	..	3,0	3,1	2,9	..
Övre Norrland	–	–	–	–	2,2	1,9	2,2	..
<i>Hela riket</i>								
1978	3,3	3,2	3,1	2,9	3,3	3,4	3,2	3,0
1977	3,1	3,0	2,9	2,8	3,1	3,0	2,9	3,0
1976	3,5	2,8	3,2	2,8	3,0	2,7	2,8	2,8
1975	3,6	3,0	3,0	2,5	2,8	2,6	2,6	2,6
1974	4,1	3,9	3,6	3,3	3,7	3,6	3,6	3,4

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Pota- tis	Socker- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
3,1	2,4	3,0	2,8	3,3	3,2	3,0	2,5	3,0	2,3	2,7	..
2,9	2,5	2,8	2,8	3,4	3,1	2,6	2,9	2,4	2,7	2,6	3,4
3,3	3,1	3,3	3,3	3,6	—	2,8	3,2	2,7	3,0	2,9	3,1
3,4	3,0	3,4	3,3	3,5	—	2,4	3,4	2,7	3,2	—	3,2
3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	3,1	2,5	3,1	2,7	2,9	..	3,0
3,2	3,2	3,3	3,3	3,5	—	2,3	3,4	2,5	3,3	—	3,0
..	3,6	3,3	3,3	3,3	—	—	..	..	3,0	—	—
..	3,5	3,1	3,1	3,0	—	—	—	—	—	—	—
3,2	3,0	3,2	3,2	3,4	3,1	2,9	3,1	2,7	3,0	2,7	3,2
3,1	3,1	—	3,4	3,4	3,4	3,1	3,0	2,9	2,9	3,1	3,1
2,9	3,4	—	2,3	2,8	3,1	2,9	2,4	2,8	2,5	2,9	2,7
2,6	3,0	—	2,1	2,7	3,0	2,8	2,3	2,9	2,3	2,8	2,5
3,1	2,5	—	2,7	3,0	3,1	3,0	3,0	2,8	2,9	2,9	3,2

Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Potatis	Socker- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
2,5	3,1	3,1	3,4	3,5	3,3	2,8	3,1	2,7	2,9	..
2,6	3,2	3,2	3,6	3,2	2,9	2,9	2,6	2,8	2,7	2,8
3,2	3,5	3,5	3,7	—	2,9	3,3	2,8	2,9	2,9	2,5
3,1	3,4	3,4	3,6	—	2,4	3,0	2,7	3,1	—	2,8
3,1	3,4	3,4	3,5	3,1	2,9	2,9	2,8	2,8	..	2,5
3,2	3,4	3,4	3,4	—	2,7	3,1	2,6	3,2	—	2,1
3,5	3,4	3,4	3,1	—	—	—	..	3,0	—	—
3,3	3,3	3,2	2,6	—	—	—	—	—	—	—
3,1	3,4	3,3	3,5	3,4	3,2	3,1	2,8	3,0	2,8	2,6
3,1	3,4	3,3	3,4	3,3	3,1	2,9	2,9	2,8	3,1	2,9
3,4	2,1	2,3	2,7	3,0	3,0	2,3	2,9	2,3	3,0	2,7
3,0	2,3	2,3	2,3	2,8	2,9	2,3	3,0	2,3	2,6	2,6
2,5	3,0	2,8	3,4	3,6	3,6	3,2	3,2	3,1	3,3	3,5

Tabell 73 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1978
 Number of parishes by causes of damages on vegetation in 1978

Gröda (gröd- grupp); orsak till skada	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket		
									1978	1977	1976
Höstsäd, totalt¹	79	123	34	43	43	24	1	1	348	344	579
kyla	8	21	11	33	8	9	1	1	92	55	3
regn	—	—	1	5	4	2	1	—	13	52	—
nattfrost	1	33	—	2	5	3	—	—	44	21	1
torka	75	120	15	15	37	17	—	—	279	59	560
slagregn eller hagel	—	3	1	—	2	—	—	—	6	7	6
översvämning	—	—	—	1	—	—	—	—	1	18	—
insektsangrepp	4	4	—	4	—	—	—	—	12	173	17
växtsjukdomar	4	—	14	1	—	1	—	—	20	39	14
Vårsäd, totalt¹	166	161	49	158	136	61	44	13	788	656	1 599
kyla	19	26	10	24	27	5	11	10	132	224	15
regn	8	—	2	3	11	1	16	9	50	191	1
nattfrost	11	49	—	3	36	—	1	—	100	81	6
torka	142	155	31	41	98	27	7	2	503	174	1 496
slagregn eller hagel	3	4	—	1	9	1	12	1	31	30	20
översvämning	—	—	—	2	—	1	4	—	7	43	1
insektsangrepp	35	46	16	129	20	38	22	—	306	183	197
växtsjukdomar	2	1	1	3	—	3	—	—	10	47	53
Höstoljväxter, totalt¹	136	131	24	33	19	15	—	—	358	164	461
kyla	15	35	13	19	7	1	—	—	90	41	6
regn	—	2	3	2	3	—	—	—	10	31	1
nattfrost	—	38	—	2	4	2	—	—	46	11	16
torka	133	124	21	8	13	4	—	—	303	31	411
slagregn eller hagel	—	3	—	5	1	—	—	—	9	3	8
översvämning	—	—	—	1	—	—	—	—	1	6	—
insektsangrepp	7	13	3	4	2	12	—	—	41	75	61
växtsjukdomar	—	—	—	4	—	—	—	—	4	29	4
Vårolja växter, totalt¹	101	84	59	73	35	25	—	—	377	227	918
kyla	15	20	14	18	12	2	—	—	81	51	5
regn	—	—	3	—	1	—	—	—	4	46	—
nattfrost	12	24	—	1	18	—	—	—	55	16	5
torka	99	78	51	35	29	14	—	—	306	112	863
slagregn eller hagel	—	—	11	—	2	—	—	—	13	5	2
översvämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
insektsangrepp	9	9	6	45	7	16	—	—	92	78	208
växtsjukdomar	—	—	—	4	—	—	—	—	4	5	2
Potatis, totalt¹	50	73	3	24	68	7	26	5	256	287	1 274
kyla	7	17	—	8	7	2	10	2	53	130	20
regn	1	2	1	3	3	—	8	2	20	145	—
nattfrost	9	40	—	1	43	—	17	2	112	74	33
torka	48	50	3	15	29	6	1	2	154	39	1 255
slagregn eller hagel	—	—	—	—	1	—	4	—	5	5	2
översvämning	—	—	—	—	—	—	4	—	4	10	—
insektsangrepp	—	5	—	—	—	—	4	—	9	—	2
växtsjukdomar	—	—	—	—	2	—	—	—	2	8	1

Tabell 73 (forts)

Gröda (gröd-grupp); orsak till skada	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket		
									1978	1977	1976
Slåttervall, totalt ¹	194	196	105	172	345	101	61	16	1 190	798	526
kyla	5	35	8	26	25	7	5	5	116	142	16
regn	56	48	88	140	250	88	59	15	744	636	1
nattfrost	5	36	1	1	20	—	—	—	63	104	—
torka	155	155	21	34	130	18	—	2	515	47	519
slagregn eller hagel	—	3	—	—	10	—	2	—	15	12	1
översvämning	—	—	—	—	1	—	—	—	1	45	—
insektsangrepp	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
växtsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Bete, totalt ¹	105	130	16	41	98	22	4	6	422	187	1 896
kyla	6	24	6	15	14	2	3	2	72	79	24
regn	2	5	—	3	2	1	—	2	15	46	—
nattfrost	4	17	1	2	15	—	—	—	39	15	1
torka	104	123	15	30	95	20	1	5	393	86	1 885
slagregn eller hagel	—	3	—	—	—	—	—	—	3	1	1
översvämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
insektsangrepp	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
växtsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1

¹ Avser antal församlingar där större skador förekommit.**Tabell 74 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och höstoljeväxter samt sättning av potatis år 1977**

Median date for sowing of grain and oleiferous plants and potato setting in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Höst-råg	Höst-raps	Höst-rybs	Vår-vete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	21 sept	20 sept	21 aug	30 aug	5 maj	5 maj	8 maj	7 maj	10 maj	11 maj
Götalands mellanbygder	24 »	24 »	16 »	28 »	6 »	7 »	9 »	10 »	17 »	17 »
Götalands norra slättbygder	22 »	16 »	10 »	24 »	10 »	18 »	19 »	19 »	21 »	24 »
Svealands slättbygder	19 »	9 »	10 »	11 »	12 »	15 »	16 »	15 »	23 »	..
Götalands skogsbygder	22 »	22 »	13 »	28 »	12 »	17 »	22 »	18 »	21 »	20 maj
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 »	10 »	..	..	18 »	25 »	24 »	22 »	26 »	..
Nedre Norrland	..	..	—	—	..	29 »	28 »	31 »	1 juni	—
Övre Norrland	~	—	—	—	—	7 juni	7 juni	6 juni	11 »	..
<i>Hela riket</i>										
1977	21 sept	19 sept	19 aug	22 aug	10 maj	16 maj	18 maj	18 maj	20 maj	17 maj
1976	18 »	15 »	15 »	20 »	2 »	7 »	9 »	12 »	10 »	12 »
1975	17 »	13 »	17 »	20 »	27 april	1 »	2 »	7 »	9 »	8 »
1974	19 »	16 »	18 »	17 »	14 »	18 april	20 april	25 april	29 april	30 april
1973	18 »	16 »	16 »	16 »	16 »	2 maj	4 maj	8 maj	6 maj	5 maj

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd.

Tabell 75 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1977

Median date for harvesting of grain, ley and potatoes in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slätter-vall ²	Mat-potatis	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	26 aug	9 sept	16 aug	23 aug	10 sept	9 sept	17 juni	21 sept	4 okt
» mellanbygder	30 »	13 »	18 »	29 »	10 »	8 »	22 »	23 »	2 »
» norra slättbygder	7 sept	26 »	28 »	19 sept	27 »	29 »	25 »	24 »	..
Svealands slättbygder	11 »	30 »	31 »	20 »	30 »	28 »	29 »	21 »	..
Götalands skogsbygder	9 »	25 »	31 »	13 »	24 »	24 »	29 »	27 »	3 okt
Mellersta Sveriges skogsbygder	17 »	14 okt	6 sept	26 »	8 okt	3 okt	4 juli	19 »	..
Nedre Norrland	..	..	..	26 »	4 »	29 sept	13 »	17 »	..
Övre Norrland	..	..	..	22 »	30 sept	25 »	21 »	16 »	..
<i>Hela riket</i>									
1977	6 sept	26 sept	25 aug	14 sept	26 sept	25 sept	1 juli	22 sept	2 okt
1976	18 aug	29 aug	14 »	23 aug	25 aug	30 aug	28 juni	21 »	1 »
1975	15 »	20 »	7 »	16 »	19 »	23 »	26 »	20 »	2 »
1974	2 sept	13 sept	21 »	29 »	11 sept	12 sept	3 juli	22 »	2 »
1973	15 aug	19 aug	6 »	18 »	25 aug	26 aug	26 juni	21 »	3 »

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. – ² Avser första skörd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 76 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1977

Average number of days between sowing and harvesting in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	130	113	126	125
» mellanbygder	132	115	127	121
» norra slättbygder	141	128	136	137
Svealands slättbygder	146	130	141	140
Götalands skogsbygder	137	121	133	132
Mellersta Sveriges skogsbygder	148	128	138	138
Nedre Norrland	..	124	133	123
Övre Norrland	..	109	121	114
<i>Hela riket</i>				
1977	141	122	136	133
1976	122	111	112	112
1975	119	110	110	109
1974	157	137	143	139
1973	127	113	115	111

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 77 Bevattnade arealer år 1975. Hektar

Irrigated acreages in 1975. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstsäd	Vårsäd	Höst- olja- växter	Vårolje- växter	Slåttervall		Betesvall	Potatis	Socker- betor	Träd- gårds- växter	Övriga grödor	Summa åker- areal	Kultiverad betesmark
					Första skörd	Återväxt							
<i>Län</i>													
Stockholms	105	360	–	328	64	297	339	237	–	150	70	1 950	40
Uppsala	77	354	–	329	225	427	383	126	–	12	68	2 001	53
Södermanlands	97	965	9	450	90	524	588	105	–	48	44	2 920	39
Östergötlands	113	509	81	82	190	831	353	452	–	144	99	2 854	156
Jönköpings	3	204	10	22	141	274	142	183	–	124	45	1 148	47
Kronobergs	–	167	–	26	85	307	178	66	–	136	10	975	30
Kalmar	37	472	45	11	345	658	822	584	525	259	101	3 859	20
Gotlands	54	154	11	8	16	15	56	35	103	45	27	524	–
Blekinge	10	396	–	40	81	296	306	1 008	249	249	53	2 688	22
Kristianstads	491	1 311	115	18	1 632	465	694	3 786	1 491	1 352	418	11 773	86
Malmöhus	95	231	110	3	236	186	304	1 323	968	1 785	119	5 360	18
Hallands	–	384	5	33	368	534	455	888	72	131	85	2 955	42
Göteborgs o Bohus	–	3	–	3	9	–	26	37	–	56	14	148	–
Älvsborgs	33	256	–	31	229	21	236	91	–	58	125	1 080	33
Skaraborgs	231	1 615	7	441	765	746	736	1 194	–	227	248	6 210	68
Värmlands	–	417	40	117	16	272	247	379	–	116	81	1 685	47
Örebro	–	218	–	91	213	218	334	252	–	96	23	1 445	20
Västmanlands	2	226	20	241	130	93	174	33	–	25	2	946	–
Kopparbergs	–	87	–	35	12	107	216	85	–	37	15	594	–
Gävleborgs	–	35	–	2	35	24	197	84	–	35	35	447	–
Västernorrlands	–	4	–	–	–	15	21	50	–	75	13	178	–
Jämtlands	–	2	–	–	6	–	22	22	–	27	1	80	–
Västerbottens	1	–	–	–	3	–	2	51	–	5	2	64	–
Norrbottens	–	18	–	–	–	–	3	71	–	42	–	134	–
<i>Hela riket</i>	1 349	8 388	453	2 311	4 891	6 310	6 834	11 142	3 408	5 234	1 698	52 018	721
Totalt odlad areal	323 817	1 293 386	72 591	100 371	693 926		211 959	42 941	52 489	13 989	61 993	2 980 227 ¹	146 963

¹ Inklusive 112 765 hektar helträda och obrukad åker.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 78 Medeltemperatur år 1978. Celsiusgrader
Average temperature in 1978. Centigrades

Län, meteorolog- station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året	Genomsnitt för 1931-1960
AB Norrtälje	- 1,6	- 6,2	-1,3	2,3	9,3	14,2	14,5	14,7	9,4	5,9	4,3	- 6,6	4,9	5,6
AB Stockholm	- 0,8	- 5,4	-0,7	3,4	10,2	15,6	15,7	15,6	10,0	7,1	5,3	- 5,3	5,9	6,6
C Uppsala	- 1,8	- 6,4	-1,3	2,6	10,1	15,4	15,1	14,7	9,4	5,8	4,2	- 8,4	5,0	5,8
D Eskilstuna	- 1,1	- 6,1	-0,6	3,6	11,0	16,1	16,1	15,6	10,0	7,0	5,2	- 7,4	5,8	6,1
D Nyköpings flygplats	- 1,3	- 5,8	-1,1	2,9	9,1	14,6	14,9	14,8	9,6	6,3	5,0	- 6,3	5,2	5,7
E Norrköping														
Sörby	- 0,9	- 5,8	-0,5	3,5	10,1	15,4	15,4	15,1	9,9	7,1	5,6	- 6,1	5,7	6,3
E Linköping	- 1,2	- 5,7	-0,8	3,5	10,2	15,3	15,2	14,8	9,5	7,5	5,5	- 6,8	5,6	6,8
F Jönköping	- 0,5	- 4,6	0,2	3,3	9,9	14,7	15,0	14,8	10,1	7,1	4,8	- 5,6	5,8	6,1
F Nässjö	- 2,3	- 5,9	-1,5	2,5	9,9	13,7	13,9	13,6	8,4	6,8	4,4	- 6,3	5,8	5,3
G Ljungby	- 0,6	- 4,2	1,1	4,4	11,6	15,1	14,9	15,0	10,0	8,0	6,0	- 4,3	6,4	6,5
G Växjö	- 1,3	- 4,5	0,5	4,0	10,9	14,7	14,9	14,8	9,6	7,3	5,6	- 4,3	6,0	6,5
H Kalmar	0,0	- 3,6	1,2	3,3	9,5	14,4	15,4	15,5	10,7	7,9	6,7	- 2,4	6,6	7,0
H Målilla	- 1,4	- 5,5	-0,2	3,1	10,0	14,5	14,6	14,4	9,5	6,9	5,7	- 4,7	5,6	6,2
I Visby	0,6	- 2,9	0,9	2,7	8,7	13,9	15,8	15,7	10,8	8,4	6,6	- 2,3	6,6	7,2
K Karlshamn	0,6	- 3,0	1,5	4,4	10,7	14,5	14,8	15,3	10,8	8,0	6,8	- 1,9	6,9	7,6
L Kristianstad	0,7	- 2,8	2,1	4,8	11,1	15,3	15,3	15,9	11,2	8,7	7,2	- 1,8	7,3	7,5
M Helsingborg	1,4	- 1,4	2,2	4,9	11,7	15,4	15,4	16,4	12,0	10,0	7,8	- 1,1	7,9	8,4
M Lund	0,9	- 2,1	2,2	4,6	11,5	15,7	15,4	16,3	11,3	9,3	7,1	- 1,2	7,6	8,0
M Ystad	1,1	- 2,4	1,6	3,5	9,9	14,2	14,5	15,5	11,1	8,9	7,0	- 0,6	7,0	7,6
N Halmstad	0,2	- 2,8	1,2	4,8	11,5	15,0	15,2	15,8	11,3	9,2	7,1	- 3,1	7,1	7,2
N Varberg	0,7	- 3,0	1,2	5,0	11,8	15,5	15,5	15,9	11,2	9,4	7,3	- 2,7	7,3	7,6
O Säve	0,6	- 3,5	0,6	4,8	11,5	15,5	15,5	15,5	10,6	9,3	6,9	- 4,6	6,9	7,5 ¹
P Borås	- 0,6	- 5,1	-0,2	3,5	10,6	14,5	14,2	14,4	9,6	7,7	5,7	- 4,9	5,8	6,2
P Vänersborg	0,1	- 4,9	-0,3	2,8	9,8	15,3	14,8	15,0	10,3	8,4	6,3	- 5,2	6,0	6,6
P Åmål	- 0,9	- 6,2	-0,8	3,3	10,7	15,4	15,4	14,8	9,4	7,7	5,1	- 7,1	5,6	6,1
R Karlsborg	- 0,6	- 5,1	-1,0	3,3	9,6	14,5	15,1	14,8	9,8	7,8	5,8	- 4,7	5,8	6,3
R Skara	- 1,0	- 5,6	-0,9	3,5	10,7	15,2	15,0	14,4	9,2	7,5	5,4	- 6,4	5,6	5,8
S Karlstad	- 1,2	- 7,0	-1,4	3,3	10,8	15,7	15,6	15,0	9,4	7,2	4,7	- 8,2	5,3	5,9
S Knön	- 4,7	-10,7	-3,0	1,9	10,0	14,2	14,1	12,8	7,6	4,2	1,3	-11,9	3,0	4,0
T Ställdalen	- 4,0	- 9,0	-2,8	1,3	9,4	13,7	13,4	12,5	7,5	4,5	2,1	-10,5	3,2	4,3
T Örebro-Ekeby	- 1,5	- 6,7	-1,2	3,4	10,9	15,7	15,5	14,9	9,7	6,9	5,0	- 8,1	5,4	5,9
U Västerås-Hässlö	- 1,6	- 6,7	-1,3	2,7	10,1	15,4	15,1	14,5	9,7	6,6	4,6	- 8,5	5,0	5,9
W Folkärna	- 3,4	- 8,3	-2,0	1,4	9,7	14,8	14,6	13,8	8,7	4,6	2,9	-10,2	3,9	5,2
W Mora	- 4,9	-10,9	-2,3	1,5	9,2	14,8	14,6	13,2	8,1	4,7	1,2	-12,8	3,0	3,5
X Delsbo	- 5,3	-11,1	-3,2	1,1	9,0	14,3	14,6	13,0	7,5	3,9	1,0	-12,4	2,7	4,0
X Gävle	- 2,8	- 7,7	-1,7	1,4	8,3	15,0	14,9	14,1	9,0	5,3	3,0	- 8,7	4,2	5,4
Y Bredbyn	-10,7	-15,3	-5,3	0,2	8,2	13,6	14,4	12,2	7,5	2,2	-5,0	-16,1	0,5	2,6
Y Härnösand	- 5,2	-11,1	-3,6	0,4	7,8	12,6	13,8	13,2	8,8	4,6	0,6	-11,9	2,5	4,4
Z Sveg	- 7,2	-13,4	-4,2	0,2	7,7	13,5	13,7	11,7	6,6	2,7	-1,5	-17,7	1,0	2,1
Z Östersund	- 6,5	-12,3	-4,3	0,3	7,6	13,1	14,2	11,8	6,8	3,3	-1,0	-15,2	1,5	3,1
AC Lycksele	-10,8	-16,2	-6,7	-1,2	6,9	12,6	14,0	11,4	6,1	1,2	-5,4	-18,1	-0,5	1,3
AC Umeå	- 7,1	-12,8	-4,2	0,0	8,7	12,9	14,1	13,1	8,1	3,1	-1,2	-13,5	1,8	3,4
BD Arjeplog	-14,4	-16,7	-7,7	-3,2	4,5	11,4	13,3	10,4	5,3	0,0	-5,8	-19,5	-1,9	-0,3
BD Gällivare	-15,3	-12,8	-7,6	-2,4	5,4	11,4	13,4	10,1	4,8	-1,3	-6,4	-16,8	-1,4	-0,7
BD Luleå flygplats	-10,8	-14,4	-5,7	-1,1	7,7	12,8	15,1	12,8	7,8	2,2	-3,6	-17,0	0,5	2,0

¹ Avser Göteborg.

Källa: SMHI.

Tabell 79 Nederbörd år 1978. Millimeter
Precipitation in 1978. Millimetres

Län, meteorolog- station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året	Genomsnitt för 1931-1960
AB Norrtälje	42	28	89	17	21	45	90	108	89	12	44	23	608	595
AB Stockholm	30	24	69	10	12	49	58	101	95	22	39	20	529	572
C Uppsala	33	18	46	17	17	78	72	45	69	10	37	11	453	572
D Eskilstuna	26	19	78	11	11	55	28	150	91	24	35	8	536	582
D Nyköpings flygplats	27	29	75	10	18	66	42	80	66	15	31	48	507	574
E Norrköping- Sörby	26	36	73	4	12	78	60	89	124	8	33	37	580	507
E Linköping	34	44	64	4	10	76	50	118	160	9	29	34	632	509
F Jönköping	37	24	92	21	23	86	46	75	142	15	84	37	682	542
F Nässjö	44	36	83	21	12	95	49	97	174	18	74	34	737	698
G Ljungby	48	26	85	26	3	67	71	83	137	24	81	36	687	695
G Växjö	46	33	65	29	27	78	68	45	130	23	62	41	647	644
H Kalmar	27	49	48	20	6	34	57	47	105	12	33	40	478	483
H Målilla	43	49	65	21	16	85	84	68	111	14	48	68	672	566
I Visby	58	34	69	8	13	20	41	62	82	7	36	27	457	541
K Karlshamn	42	31	63	20	8	55	64	40	96	21	24	42	506	559
L Kristianstad	45	61	53	15	7	50	63	67	94	20	27	42	544	577
M Helsingborg	48	5	69	7	5	82	55	86	96	27	32	21	533	630
M Lund	62	28	80	10	13	64	69	35	122	45	40	81	649	633
M Ystad	53	35	62	14	9	40	43	41	92	37	41	82	549	655
N Halmstad	43	18	104	18	3	70	74	68	162	37	94	39	730	799
N Varberg	52	25	114	6	7	52	55	111	131	26	63	29	671	641
O Säve	41	29	118	15	20	58	29	108	127	32	70	26	673	661 ¹
P Borås	68	28	121	21	18	122	84	67	176	37	166	19	927	898
P Vänersborg	42	35	82	11	13	62	74	37	98	22	94	16	586	772
P Åmål	47	43	85	9	21	50	39	40	96	20	36	49	535	759
R Karlsborg	41	20	66	2	11	68	41	87	128	6	40	34	544	516
R Skara	36	21	79	6	22	35	33	78	142	9	68	24	553	..
S Karlstad	37	45	65	7	12	51	31	49	80	16	29	28	450	597
S Knön	32	13	46	12	12	60	57	78	48	10	42	10	420	694
T Ställdalen	40	29	69	12	13	86	62	108	90	10	60	10	589	..
T Örebro-Ekeby	32	33	67	6	7	64	54	87	99	9	37	21	516	..
U Västerås-Hässlö	25	7	50	11	10	80	36	126	70	11	24	10	460	508
W Folkärna	30	20	62	12	26	58	41	40	90	13	40	13	445	549
W Mora	36	12	32	17	20	29	53	88	46	7	25	18	383	597
X Delsbo	37	21	42	29	21	67	102	109	51	15	22	28	544	..
X Gävle	35	37	61	16	19	68	67	60	70	12	59	35	539	591
Y Bredbyn	46	18	38	20	5	95	74	91	108	35	40	12	582	544
Y Härnösand	34	15	72	30	16	69	83	74	79	50	33	31	586	697
Z Sveg	35	12	33	23	48	79	63	82	70	15	32	30	522	576
Z Östersund	43	12	51	19	30	112	57	73	72	26	29	23	547	585
AC Lycksele	41	5	35	26	21	99	54	143	100	29	39	20	612	..
AC Umeå	68	12	69	26	9	50	41	86	86	46	54	22	569	601
BD Arjeplog	35	12	38	24	13	70	140	94	100	44	25	14	609	508
BD Gällivare	31	18	31	22	3	42	74	82	71	36	24	4	438	..
BD Luleå flygplats	54	12	36	15	4	54	73	90	86	42	27	3	496	453

¹ Avser Göteborg.

Källa: SMHI.

8.4 SKÖRDESÄTT, BÄRGNINGS-METODER

SCB inhämtade under en följd av år – utom för 1972 – fram till och med 1973 uppgifter om skördesättet för spannmål och under en följd av år fram till och med 1975 även uppgifter om bärgningsmetoder för potatis. Sådana uppgifter har därefter ej insamlats. I detta avsnitt redovisas uppgifter för 1973 respektive 1975.

SCB samlar varje år in uppgifter om bärgningsmetoder för första skörd av slättervall.

Undersökningarnas genomförande

Uppgiftsinsamlingarna avseende spannmål, slättervall och potatis har varit samordnade med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Uppgifter om skördesättet för spannmål 1973 inhämtades från samtliga provytegårdar. Undersökningen om bärgningsmetoder för slättervall omfattade 1976 första skörden vid de provytegårdar som ingår i bärgningsförlustundersökningen. För potatisskörden ingick gårdarna i de separata urvalen för potatis 1975.

Resultat

Av *tabell 80*, i vilken redovisas spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973, framgår att skörd med tröska var helt dominerande. I regel skördades mer än 90 % av arealen på detta sätt. Lokala variationer förekom dock. Så t ex skördades cirka 20 % av arealen av vårvete i Jönköpings, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län med bindare.

I *tabell 81* redovisas arealen slättervall fördelad efter bärgningsmetoder år 1977. Motsvarande uppgifter för potatis år 1975 lämnas i *tabell 82*.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a skördesätt och bärgningsmetoder/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34 och 1976:6.5.

Bärgningsmetoder för slättervall och potatis 1972 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:63.

Skördesätt och bärgningsmetoder /1968–1971; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:31, 1970:44, 1971:54 och 1972:46.

Tabell 80 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973. Procent
Acreage of grain by method of harvesting in 1973. Per cent
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg			
	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	100,0	–	–	100	100,0	–	–	100	99,6	0,4	–	100
» mellanbygder	99,6	–	0,4	100	99,7	–	0,3	100	100,0	–	–	100
» norra slättbygder	99,8	0,2	–	100	98,5	1,5	–	100	99,8	0,2	–	100
Svealands slättbygder	99,9	0,1	–	100	99,9	0,1	–	100	100,0	–	–	100
Götalands skogsbygder	99,0	0,8	0,2	100	81,6	16,0	2,4	100	97,6	1,7	0,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	99,0	0,9	0,1	100	97,2	2,8	–	100	98,5	1,1	0,4	100
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..	..	100
Övre Norrland	..	..	..	100	–	–	–	–	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>												
1973	99,8	0,2	0,0	100	98,4	1,4	0,2	100	99,6	0,3	0,1	100
1971	99,3	0,7	0,0	100	96,6	3,1	0,3	100	99,2	0,6	0,2	100
1970	99,0	1,0	0,0	100	95,5	4,2	0,3	100	98,8	1,0	0,2	100
1969	98,4	1,6	0,0	100	96,0	3,6	0,4	100	97,5	2,3	0,2	100
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7	0,3	100

	Korn				Havre				Blandsäd			
	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	100,0	–	–	100	99,9	0,1	–	100	92,6	7,4	–	100
» mellanbygder	99,8	–	0,2	100	99,3	0,2	0,5	100	100,0	–	–	100
» norra slättbygder	99,7	0,2	0,1	100	95,9	4,0	0,1	100	95,3	4,7	–	100
Svealands slättbygder	99,9	0,0	0,1	100	98,9	0,9	0,2	100	93,5	6,2	0,3	100
Götalands skogsbygder	99,1	0,5	0,4	100	92,7	6,3	1,0	100	87,2	11,2	1,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	99,3	0,2	0,5	100	97,2	1,9	0,9	100	92,9	7,0	0,1	100
Nedre Norrland	95,0	3,7	1,3	100	95,7	3,8	0,5	100	93,1	3,5	3,4	100
Övre Norrland	95,1	4,2	0,7	100	97,7	2,2	0,1	100	97,2	1,7	1,1	100
<i>Hela riket</i>												
1973	99,1	0,6	0,3	100	96,6	3,0	0,4	100	92,1	7,0	0,9	100
1971	98,5	1,3	0,2	100	92,6	7,1	0,3	100	78,2	20,7	1,1	100
1970	98,1	1,7	0,2	100	89,6	9,8	0,6	100	72,8	25,0	2,2	100
1969	97,5	2,3	0,2	100	88,4	10,9	0,7	100	70,4	28,3	1,3	100
1968	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0	100

¹ Avser areal skördad med självavläggare, slättermaskin och lie samt obärgad areal och bete.
 Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 81 Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1977. Procent
 Area of ley distributed by different methods of harvesting in 1977. Per cent
 Avser första skörden vid företag med mer än 2,0 hektar åker
 Figures refer to the first harvest on holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hässjning och krakning	Volmning och torkning på slag	Skull- tork- ning	Ensi- lering	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,9	42,5	29,0	20,7	3,9	–	100
» mellanbygder	–	76,2	10,9	11,7	0,7	0,5	100
» norra slättbygder	3,7	47,3	42,4	4,4	1,5	0,7	100
Svealands slättbygder	13,6	50,8	23,5	7,6	–	4,5	100
Götalands skogsbygder	10,9	39,5	43,2	4,7	0,4	1,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	31,1	33,3	22,4	13,2	–	–	100
Nedre Norrland	38,2	17,2	38,5	6,1	–	–	100
Övre Norrland	36,4	14,0	40,5	6,6	–	2,5	100
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–10,0	48,2	36,9	14,0	0,6	–	0,3	100
10,1–20,0	18,4	43,8	34,2	2,6	0,6	0,4	100
20,1–50,0	9,8	42,3	39,5	6,6	0,6	1,2	100
Över 50,0	2,6	34,9	39,2	19,2	0,7	3,4	100
<i>Hela riket</i>							
1977	17,0	39,9	33,6	7,6	0,5	1,4	100
1976	17,1	41,7	34,2	6,4	0,3	0,3	100
1975	16,7	41,9	32,3	7,1	1,5	0,5	100
1974	33,4	30,0	27,4	6,9	1,6	0,7	100
1973	26,4	40,4	23,6	7,3	1,5	0,8	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 82 Areal matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit fördelad efter olika bärningsmetoder år 1975. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis					Potatis för stärkelse och råsprit						
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Såll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Såll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	0,5	1,6	26,8	71,1	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	1,9	—	3,6	94,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	3,0	0,5	32,6	63,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	3,2	0,4	3,6	92,8	—	100	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	2,9	24,9	72,2	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	3,2	5,1	11,4	79,7	0,6	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	1,0	0,3	12,0	86,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	1,1	—	3,6	95,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Blekinge	0,7	5,1	25,0	69,2	—	100	—	1,2	3,5	95,3	—	100
Kristianstads	0,2	4,2	7,6	87,9	0,1	100	—	0,0	4,1	95,9	—	100
Malmöhus	—	0,4	5,0	94,6	—	100	—	—	3,7	96,3	—	100
Hallands	0,1	—	0,4	99,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	1,6	18,0	43,5	36,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	0,5	5,5	28,3	65,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	0,6	1,7	97,0	0,7	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	0,4	0,9	4,7	94,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	0,3	8,0	91,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	6,4	4,7	17,0	71,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	4,0	96,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	1,2	6,0	24,5	68,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	—	13,1	5,5	81,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	1,7	6,0	39,7	52,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	0,3	0,6	12,7	86,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Norrbottnens	2,2	0,6	12,0	85,2	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	0,1	0,3	2,6	97,0	—	100	—	—	2,5	97,5	—	100
Götalands mellan- bygder	0,2	1,0	8,4	90,4	0,0	100	—	0,2	4,1	95,7	—	100
Götalands norra slättbygder	1,0	0,3	1,6	96,6	0,5	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	1,5	0,8	12,4	85,3	—	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	1,4	4,9	16,0	77,7	0,0	100	—	1,7	8,6	89,7	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,5	1,9	11,9	85,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,5	6,1	10,5	82,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	1,2	0,8	12,4	85,6	—	100	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>												
1975	0,7	1,5	8,0	89,7	0,1	100	—	0,4	4,4	95,2	—	100
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	0,0	100	—	0,7	4,7	94,6	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	0,1	100	..	1,5	6,7	90,8	1,0	100
1972 ¹	3,5	11,5	15,4	69,5	0,1	100	0,3	2,0	8,1	89,5	0,1	100
1971 ¹	4,3	11,4	16,8	67,4	0,1	100	0,4	2,4	9,4	87,5	0,3	100

¹ Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — ² Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter till undersökningar om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarskörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter till separata undersökningar om bl a spill, bärgning, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd samt uttas kvalitetsprover för hö och spannmål. I detta avsnitt redovisas förutom uppgifter om hektarskördar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna även uppgifter från de separata undersökningarna om hektarskördar för slättervall vid olika vallåldrar, om hektarskördar för potatis vid olika odlingsstorlekar och på fält med respektive utan bevattning och om hektarskördar vid olika såtidpunkter.

Vidare redovisas uppgifter om hektarskördar för oljeväxter och sockerbeter baserade på uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

I avsnitt 8.11 redovisas uppgifter om s k normskördar.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företag med mer än 2 hektar åker. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit och sedan 1961 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den *biologiska skörden* (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den *bärgade skörden*.

Huvudundersökningens genomförande. Biologisk skörd

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregi-

stret (se avsnitt 3.1) utväljs inom varje skördeområde (se kapitel 2) ett antal företag med urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provytgardar, uppgick 1978 till minst 29 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1978 års undersökning, som baserades på 1977 års lantbruksregister, ingick 12 554 företag.

I tabblån nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1978	
	1977	1978	Ej provtagat m m	Obärgat fält
Höstvete	5 046	4 214	65	7
Vårvete	1 584	1 611	45	3
Höstråg	3 492	2 556	45	6
Korn	9 870	9 803	257	129
Havre	8 087	7 710	251	81
Blandsäd	1 529	1 495	72	23
Slättervall	9 882	9 611	310	137

¹ Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1978 uttogs 7 231 urvalsenheter med matpotatisodling och 993 enheter med odling av potatis för stärkelse och råsprit. Bortfallet var 142 respektive 19.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fältarbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provyteledare och ett antal provtagare (sammanlagt 443 år 1978). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provyteledarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fältarbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provtytor och provtagning.

Utläggningen av provytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeuppskattnings ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provytor ut slumpmässigt. Provytorerna för spannmål och från vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provytorerna 4 längdmeter av en rad. På fält med tidigpotatis läggs provytor ej ut. De redovisade hektarskördarna avser således dels matpotatis exklusive tidigpotatis, dels potatis för stärkelse och råsprit.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. All skörd tillvaratas, dvs spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn förorsaka uppskov med skörden.

Skördeproverna av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provytesköörden av potatis vägs direkt efter provtagningen.

Bortfall

På 484 (3,9 %) av de år 1978 till huvudurvalet uttagna provytegårdarna genomfördes ingen undersökning. I 212 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar och i 272 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablå ovan.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna för biologisk skörd grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade fränsorteras således. Beräkningarna för bärgad skörd (se nedan) grundas dock på den besädda arealen. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för hö till att gälla vara med 16,5 % vattenhalt. Så gjordes tidigare även med uppgifterna för spannmål.

Från och med 1976 års skörd omräknas uppgifterna för spannmål i stället till vara med 15 % vattenhalt. Som jämförelse har i tabellerna även tidigare års skördeuppgifter omräknats till vara med 15 % vattenhalt.

Den biologiska hektarsköörden skattas i första hand för skördeområden. De sålunda erhållna områdesuppgifterna sammanvägs sedan med arealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande. Bärgad skörd

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se kapitel 2).

Spill vid spannmålsodling

Uppgifter om spill av spannmål inhämtas från ett underurval av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spillet storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå. För samtliga år gäller uppgifterna vara med 15 % vattenhalt.

Gröda	1974	1975	1976	1977	1978
Höstvete	181	101	100	166	224
Vårvete	153	87	91	138	297
Höstråg	160	95	98	191	206
Korn	250	106	119	196	292
Havre	227	102	99	283	399
Blandsäd	245	122	121	240	..

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slättervall

I fråga om slättervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan tidpunkterna för provytesköörden och jordbru-

karens skörd. För varje provyterfält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga dagliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten vid undersökningarna 1960–1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Sedan 1974 har en ny metod för att bestämma bärgningsförlusterna på slåttervall tillämpats. Dessa beräknades tidigare som differensen mellan skattad biologisk och skattad bärgad skörd. Enligt den nya metoden uppskattar man tre förlustfaktorer, som tillsammans med tillväxten antas bestämma skillnaden mellan biologisk skörd vid provtagningen och bärgad skörd. Dessa är

- fälttorkningsförluster
- skillnader i stubbhöjd vid skörd av provytor och vid jordbrukarens skörd
- spill på fälten vid jordbrukarens skörd.

Bärgningsförlusterna 1978 undersöktes vid cirka 900 företag. Skörden från tre provytor vid vart och ett av dessa företag får torka i särskilda torkningsburar under den tid jordbrukaren låter skörden torka på undersökta fält. Differensen mellan vikten hos inlagda och uttagna skördekvantiteter ger uttryck för torkningsförluster. Förluster på grund av skillnader i stubbhöjd beräknas som skillnader mellan stubbmängder kvarlämnade på särskilda stubbprovytor, vilka utlagts dels på arealer där jordbrukaren skördat, dels på skördade provyterfält. Spillet uppskattas slutligen på basis av den mängd kvarlämnat hö som konstaterats på provytor utlagda på bärgad areal. Resultaten för 1978 visar att bärgningsförlusterna totalt sett utgjorde 915 kilogram per hektar eller 17 % av den biologiska skörden.

Spill vid potatisodling

Genom undersökningar (efterskörd på tre provytor) på cirka var fjärde provytergård fastställs spillet av potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. Det totala spillet 1978 ut-

gjorde för matpotatis 2 870 kilogram per hektar (8,2 % av den biologiska skörden) och för potatis för stärkelse och råsprit 1 780 kilogram per hektar (4,7 %).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärgade beräknas för spannmål och potatis som biologisk skörd minus spill och för slåttervall som biologisk skörd plus tillväxt minus bärgningsförluster. Med ledning av uppgifter om andelen obärgad areal för respektive gröda reduceras skördeuppgifterna till att avse bärgad skörd på besädd areal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas på samtliga provytergårdar. I november görs en allmän förfrågan. Gårdar med obärgad areal besöks sedan för kontroll. Ny kontakt tas med sådana gårdar i början av december för slutgiltig bestämning av obärgad areal.

Resultaten från 1978 års undersökning visar att i medeltal för hela riket blev 0,1 % av arealen höstvetete, 0,2 % av arealen höstråg och omkring 1 % av arealen fodersäd obärgad.

För slåttervall var motsvarande siffra för hela riket 1,8 %. Den obärgade arealen för matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit var 3,5 respektive 0,2 %.

Återväxt på slåttervall

Återväxten (andra skörden) på slåttervall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval ur huvudundersökningen (cirka 2 500 företag). Vid de företag i underurvalet där återväxten tillvaratas skördas två provytor på samma fält som används för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesda- gen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. Där betningen påbörjas tidigt och där återväxten tillvaratas i mer än en omgång upprepas provtagningen. För att ofullständig betning skall kunna beaktas, skördas på fält som används till bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slättervall där återväxten tillvaratogs uppgick 1978 till 2 580 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar med slättervall i huvudundersökningen. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 59 % av arealen slättervall användes återväxten 1978 till bete och grönfoder och på 8 % till ensilage medan 28 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slättervall. År 1978 uppgick denna till 1 850 kilogram per hektar eller 44 % av den bärgade första skörden.

Bärgade skördar av oljeväxter och sockerbeter

De bärgade hektarskördarna av oljeväxter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SOI uppgivna totalskördarna och de beräknade besådda arealerna (se avsnitt 8.6). Man bör observera att uppgifterna om totalskördar avser samtliga företag och uppgifterna om besådda arealer företag med mer än 2 hektar åker. Odlingen av oljeväxter vid företag med högst 2 hektar åker torde dock vara försumbar.

De redovisade uppgifterna om hektarskörd för sockerbeter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SSA redovisade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

De separata undersökningarna i anslutning till skördeuppskattningarna

Biologisk skörd av slättervall vid olika vallåldrar

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slättervall. För ett fåtal av gårdarna erhöles dock inga uppgifter för 1978. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas den biologiska skörden vid olika vallåldrar.

Biologisk skörd av potatis vid olika odlingsstorlekar

SCB har sedan 1963 genom särskilda bearbetningar beräknat storleken av de biologiska

skördarna av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek.

Biologisk skörd av potatis efter bevattning

SCB har sedan 1969 i samband med provtagning av provytor för potatis inhämtat uppgifter om bevattning. Uppgifterna har avsett huruvida bevattning förekommit eller ej. Bevattningens omfattning inom odlingen har ej noterats. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas de biologiska skördarna på arealer med respektive utan bevattning.

Biologiska skördar av vårstråsäd och potatis vid olika så- respektive sättnings tidpunkter

SCB har sedan 1966 inhämtat uppgifter om så- och sättnings tidpunkter. Genom en särskild bearbetning erhålls uppgifter om biologiska skördar vid olika tidpunkter för sådd respektive sättning.

Resultat

I *tabell 83* redovisas uppgifter om de beräknade biologiska skördarna per hektar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna år 1978.

Tabell 84 innehåller uppgifter om beräknade bärgade skördar på besådda arealer år 1978.

Av *tabell 85* framgår storleken av de biologiska skördarna från slättervall av olika åldrar år 1978.

I *tabell 86* redovisas biologisk skörd per hektar för matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid olika stora odlingar respektive på fält med eller utan bevattning år 1977. Avkastningen var i allmänhet högre vid större odlingar än vid mindre. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek, är det dock möjligt att skillnaderna mellan de bärgade skördarna avviker från skillnaderna mellan de biologiska skördarna.

Av *tabell 87* framgår de biologiska skördarna av vårsäd och potatis på arealer med olika såtidpunkter. Avkastningen för de undersökta grödorna var i allmänhet lägre på senare sådda arealer. Redovisade skördevariationer torde

dock bero på fler faktorer än tidpunkt för sådd, t ex jordart och belägenhet.

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna /årligen sedan 1962/. Objektiv skördeuppskattning. Huvudrapport. SCB. SM J 1969:11, 1970:6, 1971:8, 1972:10, 1973:10, 1974:22, 1975:19, 1976:6.1, 1977:5.1, 1978:7.1, 1979:8.3 . . .

Skördens storlek /årligen sedan 1963; uppgifter om bl a hektarskördar för oljeväxter och sockerbetor/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–1969), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–1974 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårmete, fodersäd, potatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1978 redovisades i SM J 1978:15.3, 15.4, 15.7, 15.5 respektive 15.2.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a skörd vid gårdar av olika storlekar, hektarskördar vid olika såtidpunkter och sedan 1974 om avkastning av potatis vid olika odlingsstorlekar respektive efter bevattning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5 . . .

Skörd på gårdar av olika storlek /1968–1972; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:50, 1970:22, 1971:19, 1972:15 och 1973:25.

Areal och skörd av potatis inom odlingar av olika storlek /1960–1973; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:10 (avser 1966–68), 1971:29 (avser 1969–70), 1973:26 (avser 1971–72) och 1974:24 (avser 1973).

Areal och skörd av potatis på bevattnad respektive obevattnad areal /1969–1971/. PM AOS 1973:8. SCB, A/FU. 1973-01-02 (stencil).

Skördeavkastning på arealer med olika såtidpunkter /1966–1972; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:4 (avser 1966–68), 1971:3, 1971:67, 1972:58 och 1974:5.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årligen sedan 1959/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9, 1978:15.10 . . .

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd inom naturliga jordbruksområden /årligen 1962–1977, ingår för år 1978; huvudrapporten från de objektiva skördeuppskattningarna/. SCB. SM J 1970:9, 1971:18, 1972:20, 1973:22, 1974:30, 1975:24, 1976:6.3, 1977:5.3 och 1978:7.3 . . .

Medelskörd per hektar för 1971 års skördeområden. SCB. SM J 1972:5.

Medelskördar av potatis för odlingar > 0,5 hektar åren 1961–1973. SCB. SM J 1974:55.

Hektarskördar, besädd areal och skördens storlek av spannmål, slåttervall och potatis för län 1960–1974 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1975:35.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Odling av kokärter i Östergötlands, Södermanlands och Gotlands län. SCB. SM J 1977:5.6 (avser 1965–1976).

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening.

Tabell 83 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1978. Kilogram per hektar

Biological yield in 1978. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slåtter- vall ³	Mat- potatis	Potatis för stär- kelse och rå- sprit
<i>Län</i>									
Stockholms	4 170	4 040	3 860	3 740	3 730	3 720	4 830	27 120	—
Uppsala	4 100	4 250	3 590	4 100	4 280	3 620	4 200	27 430	—
Södermanlands	4 100	4 090	3 710	4 160	3 690	2 870	4 310	30 210	—
Östergötlands	5 170	3 990	4 040	4 430	3 760	3 630	4 530	37 110	—
Jönköpings	..	..	3 540	3 820	3 250	3 240	5 580	33 280	..
Kronobergs	..	..	3 590	3 710	3 300	2 820	5 720	34 360	..
Kalmar	4 380	3 280	3 650	3 720	3 340	2 890	5 310	31 510	37 020
Gotlands	2 920	..	2 720	2 780	2 740	..	4 230	30 720	—
Blekinge	5 350	4 960	4 300	4 230	3 960	3 520	5 580	31 220	40 000
Kristianstads	5 680	4 700	3 910	4 370	3 960	3 470	4 650	39 070	37 450
Malmöhus	6 040	5 110	4 750	5 080	4 480	3 670	5 450	45 200	38 190
Hallands	4 770	3 430	3 640	4 080	3 890	3 270	4 410	39 520	..
Göteborgs o Bohus	4 630	..	3 050	4 250	3 950	3 750	5 630	30 800	—
Älvsborgs	5 010	3 640	3 330	4 030	3 760	3 330	5 540	30 700	—
Skaraborgs	4 980	4 130	3 950	4 350	4 240	3 900	5 150	40 560	30 810
Värmlands	3 030	..	2 240	3 510	3 530	2 690	4 580	29 970	—
Örebro	4 180	4 040	3 540	4 140	3 920	..	4 910	34 420	..
Västmanlands	3 320	4 200	3 460	3 930	4 220	3 570	4 810	26 660	—
Kopparbergs	3 200	..	..	3 070	3 090	..	5 180	27 950	—
Gävleborgs	..	..	..	2 880	2 770	2 580	5 670	24 590	—
Västernorrlands	..	..	..	2 450	2 600	2 430	4 680	21 080	—
Jämtlands	..	—	—	2 810	2 870	..	5 540	21 700	—
Västerbottens	—	..	..	2 020	2 670	2 100	4 070	22 490	..
Norrbottens	—	—	—	2 330	2 420	2 200	4 470	24 040	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6 020	4 900	4 690	4 910	4 230	3 700	4 650	42 250	38 160
» mellanbygder	4 320	4 570	3 740	3 960	3 930	3 530	5 010	38 590	38 350
» norra slättbygder	5 150	4 080	4 030	4 440	4 180	3 960	4 920	39 410	31 230
Svealands slättbygder	4 040	4 150	3 610	4 010	3 960	3 470	4 520	32 260	..
Götalands skogsbygder	4 470	3 230	3 390	3 900	3 510	3 230	5 380	33 240	35 700
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 510	3 940	3 370	3 400	3 400	3 040	4 890	28 090	..
Nedre Norrland	..	..	..	2 640	2 650	2 540	5 260	23 580	—
Övre Norrland	—	..	..	2 090	2 580	2 120	4 240	22 840	..
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1–10,0	2 820	3 990	2 290	3 150	3 010	2 560	4 350	..	..
10,1–20,0	3 430	4 060	3 130	3 230	3 100	2 830	4 730	..	..
20,1–50,0	4 870	4 130	3 790	3 760	3 720	3 310	5 120	..	..
Över 50,0	4 920	4 270	4 070	4 230	4 130	3 630	4 810	..	..
<i>Hela riket</i>									
1978	4 890	4 220	3 920	3 930	3 840	3 310	4 960	34 840	37 880
1977	4 330	3 730	3 250	3 540	3 450	2 990	4 880	31 130	35 440
1976	4 730	3 720	3 590	3 410	2 880	2 750	5 170	28 080	27 350
1975 ²	5 190	4 150	3 480	3 260	2 960	2 620	4 830	24 300	25 610
1974 ²	5 620	5 010	4 180	4 420	4 350	4 020	4 450	33 030	35 060

¹ För spannmål avses skörd med 15 % vattenhalt och för slåttervall skörd med 16,5 % vattenhalt. — ² För spannmål omräknade tal till 15 % vattenhalt. — ³ Avser första skörd vid tidpunkten för provtagningen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 84 Bärgad skörd¹ på besädd areal år 1978. Kilogram per hektar

Actual yield in 1978. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Län</i>						
Stockholms	3 810	3 800	3 680	3 460	3 360	3 420
Uppsala	3 710	4 050	3 420	3 800	3 890	3 300
Södermanlands	3 940	3 610	3 540	3 790	3 130	2 530
Östergötlands	4 950	3 530	3 870	4 010	3 190	3 180
Jönköpings	..	..	3 330	3 490	2 890	2 920
Kronobergs	..	..	3 390	3 370	2 930	2 550
Kalmar	4 160	2 930	3 420	3 450	2 960	2 590
Gotlands	2 780	..	2 560	2 580	2 410	..
Blekinge	5 160	4 630	4 050	4 000	3 590	3 130
Kristianstads	5 470	4 370	3 680	4 120	3 610	2 970
Malmöhus	5 830	4 760	4 470	4 840	4 110	..
Hallands	4 580	3 200	3 430	3 850	3 530	2 890
Göteborgs o Bohus	4 400	..	2 890	4 050	3 550	3 470
Älvsborgs	4 800	3 410	3 140	3 700	3 410	3 030
Skaraborgs	4 760	3 880	3 740	3 920	3 850	3 530
Värmlands	2 870	..	2 120	3 190	3 210	2 440
Örebro	4 000	3 590	3 370	3 730	3 320	2 850
Västmanlands	3 010	3 990	3 300	3 640	3 810	3 240
Kopparbergs	2 990	..	..	2 810	2 700	..
Gävleborgs	..	..	..	2 590	2 520	2 330
Västernorrlands	..	..	..	2 060	2 220	2 120
Jämtlands	..	..	..	2 240	2 220	..
Västerbottens	..	..	..	1 430	1 580	1 570
Norrbottns	..	..	..	1 840	1 550	1 680
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	5 810	4 570	4 420	4 680	3 880	3 250
» mellanbygder	4 130	4 240	3 520	3 140	3 560	3 200
» norra slättbygder	4 940	3 670	3 840	4 020	3 770	3 540
Svealands slättbygder	3 750	3 870	3 440	3 690	3 500	3 150
Götalands skogsbygder	4 220	2 930	3 190	3 590	3 130	2 910
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 260	3 660	3 210	3 050	2 920	2 660
Nedre Norrland	..	..	..	2 270	2 370	2 210
Övre Norrland	..	..	..	1 530	1 580	1 590
<i>Hela riket</i>						
1978	4 660	3 910	3 710	3 610	3 420	2 960
1977	4 160	3 570	3 050	3 290	3 100	2 660
1976	4 630	3 630	3 490	3 290	2 780	2 630
1975 ²	5 090	4 060	3 380	3 150	2 860	2 500
1974 ²	5 420	4 730	4 000	3 970	3 820	3 450

¹ För spannmål avses skörd med 15 %, för slättvall skörd med 16,5 % och för oljevaxter skörd med 18 % vattenhalt. – ² För spannmål omräknade tal till 15 % vattenhalt. – ³ Avser utnyttjad återväxt. – ⁴ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. – ⁵ Efter reducering för rötskadade knölar.

Källor: SCB, objektiv skördeuppskatning (urvalsundersökning, se texten) och beträffande oljevaxter och soc-betor SCB, skördens storlek.

Slåttervall			Mat- potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råsprit ⁵	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Socker- betor
Första skörd	Återväxt ³	Totalt							
4 070	1 930	6 000	19 790	—	1 660	1 580	1 600	1 370	—
3 570	2 200	5 770	18 480	—	..	2 180	1 470	1 560	—
3 700	2 470	6 170	21 780	—	2 120	1 510	1 770	1 560	—
3 970	2 610	6 580	29 120	—	2 380	1 200	2 100	1 710	..
4 800	2 300	7 100	26 670	..	2 410	1 510	..	1 820	—
4 920	2 170	7 090	25 410	..	..	1 360	..	1 640	—
4 740	2 220	6 960	25 870	35 500	2 110	1 500	1 950	1 660	39 880
3 570	1 330	4 900	25 520	—	1 980	1 190	1 460	1 420	36 450
4 580	2 590	7 170	25 060	37 810	2 570	1 990	..	..	46 390
3 820	2 690	6 510	33 210	35 560	2 730	1 590	2 830	730	44 880
4 480	2 880	7 360	38 260	36 260	3 020	1 960	2 500	1 510	43 760
3 590	3 420	7 010	33 120	..	1 790	2 100	650	1 910	37 620
4 810	2 160	6 970	25 380	—	..	2 130	..	1 790	—
4 810	1 900	6 710	23 500	—	..	1 820	..	1 910	—
4 640	2 300	6 940	32 380	28 840	1 930	2 060	1 510	1 840	—
3 910	870	4 780	24 190	—	..	1 640	..	1 620	—
4 140	2 190	6 330	27 240	..	1 260	1 530	1 850	1 540	—
3 960	2 250	6 210	19 270	—	..	2 050	960	1 640	—
4 410	1 300	5 710	22 480	—	..	1 140	..	1 740	—
4 760	1 000	5 760	19 000	—	..	..	..	1 250	—
3 990	780	4 770	14 870	—	—	—	—	—	—
4 550	1 010	5 560	16 410	—	—	—	—	—	—
3 570	480	4 050	11 080	..	—	—	..	—	—
3 870	540	4 410	11 950	—	—	—	—	—	—
3 770	3 440	7 210	35 590	36 280	..	..	..	..	..
4 270	2 190	6 460	32 620	36 370	..	..	..	..	..
4 390	2 310	6 700	31 190	29 310	..	..	..	..	..
3 850	2 030	5 880	24 390	..	..	..	..	..	..
4 620	2 320	6 940	26 450	33 830	..	..	..	..	..
4 150	1 450	5 600	22 280	..	..	..	..	..	..
4 410	910	5 320	18 050	—	..	..	..	..	..
3 700	490	4 190	11 520	..	..	..	..	..	..
4 250	1 850	6 100	27 680	35 920	2 810	1 860	1 970	1 690	43 210
4 090	1 710	5 800	24 760	33 480	2 770	1 800	2 040	1 600	41 300
4 550	1 030	5 580	22 370	25 770	2 770	1 430	2 100	1 470	39 060
4 210	1 280	5 490	18 450	23 560	2 640	1 580	2 120	1 450	38 080
3 670	1 640	5 310	25 530	31 420	3 100	1 930	2 040	1 790	46 210

Tabell 85 Biologisk första skörd¹ från slättevallar av olika åldrar år 1978. Kilogram per hektar*Biological yield from ley of various ages in 1978. Kilogrammes per hectare**Avser företag med mer än 2,0 hektar åker**Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land*

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	3 910	5 240	5 280	4 500	4 830
Uppsala	3 860	4 670	4 440	3 890	4 200
Södermanlands	3 440	5 120	4 620	4 100	4 310
Östergötlands	3 990	4 980	5 040	4 220	4 530
Jönköpings	5 460	6 240	5 580	5 090	5 580
Kronobergs	5 750	6 420	5 800	5 040	5 720
Kalmar	5 270	5 580	5 560	4 690	5 310
Gotlands	4 290	4 350	4 680	3 860	4 230
Blekinge	5 840	6 160	5 690	4 480	5 580
Kristianstads	4 900	4 980	4 240	4 160	4 650
Malmöhus	5 770	5 630	4 680	4 860	5 450
Hallands	4 060	4 990	4 290	4 040	4 410
Göteborgs o Bohus	5 740	6 460	5 430	4 970	5 630
Älvsborgs	5 410	6 280	5 220	4 970	5 540
Skaraborgs	4 930	5 660	5 330	4 630	5 150
Värmlands	4 270	5 040	4 810	4 530	4 580
Örebro	4 500	5 440	5 520	4 420	4 910
Västmanlands	4 180	5 480	5 240	4 390	4 810
Kopparbergs	4 470	5 890	5 430	4 630	5 180
Gävleborgs	5 120	6 260	5 750	5 150	5 670
Västernorrlands	4 320	5 670	4 910	3 610	4 680
Jämtlands	5 200	6 600	5 690	4 700	5 540
Västerbottens	3 780	4 370	4 310	3 720	4 070
Norrbottens	4 510	4 830	4 530	4 140	4 470
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	4 390	4 990	4 520	4 570	4 650
» mellanbygder	5 310	5 320	4 780	4 180	5 010
» norra slättbygder	4 460	5 550	5 080	4 600	4 920
Svealands slättbygder	3 850	5 100	4 870	4 420	4 520
Götalands skogsbygder	5 320	5 960	5 380	4 820	5 380
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 480	5 490	5 080	4 400	4 890
Nedre Norrland	4 810	6 170	5 410	4 420	5 260
Övre Norrland	4 070	4 570	4 390	3 920	4 240
<i>Hela riket</i>					
1978	4 700	5 540	5 060	4 480	4 960
1977	4 380	5 670	5 110	4 330	4 880
1976	5 310	5 590	5 240	4 510	5 170
1975	4 330	5 460	4 990	4 460	4 820
1974	4 580	5 000	4 420	3 600	4 450

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 86 Biologisk skörd av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek respektive på fält med eller utan bevattning år 1977. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups and yield by irrigation in 1977. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit						Bevattning ¹	
	0,2–0,4	0,5–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Samtliga	Obevatt- nade arealer	Bevatt- nade arealer
Matpotatis								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	35 990	29 600	26 970	32 070	37 840	46 850	34 850	38 760
» mellanbygder	29 870	33 040	31 460	34 920	40 110	37 300	37 040	41 160
» norra slättbygder	26 580	..	26 710	33 550	34 590	33 940	32 920	35 700
Svealands slättbygder	19 180	22 910	21 470	24 840	29 330	26 930	27 560	30 280
Götalands skogsbygder	28 560	29 810	29 340	33 390	35 840	31 870	33 300	36 870
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 800	..	21 590	21 970	27 920	24 330	24 690	32 250
Nedre Norrland	18 670	20 070	19 630	22 240	24 690	20 690	23 070	28 280
Övre Norrland	15 330	13 430	15 870	16 160	17 530	16 550	17 070	21 630
<i>Hela riket</i>								
1977	22 980	26 430	26 310	30 350	33 820	31 130	30 710	37 160
1976	19 960	21 640	25 730	27 340	31 220	28 080	26 940	34 480
1975	18 710	21 380	22 410	24 150	26 970	24 300	22 110	31 930
1974	26 680	29 570	30 960	32 570	36 130	33 030	34 200	38 860
1973	20 440 ³	23 540	25 700	28 460	31 150	27 980	26 500	30 540
Potatis för stärkelse och råsprit²								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	34 810	34 830	33 180	37 270
» mellanbygder	..	..	..	36 080	36 050	35 870	34 670	37 500
» norra slättbygder	..	..	..	..	29 050	29 010	..	..
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	..
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	34 460	34 350	34 150	35 010
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	..
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>								
1977	..	..	31 940	35 910	35 620	35 440	34 320	37 090
1976	..	..	26 990	27 460	27 410	27 350	24 160	31 750
1975	..	25 960	25 080	23 560	25 700	25 610	22 820	30 860
1974	..	..	32 920	33 550	35 580	35 060	34 500	36 580
1973	..	23 650	20 770	21 030	21 140	21 170	17 010	25 010

¹ Avser faktisk bevattning för odlingar med minst 0,5 hektar. – ² Avser odlingar om minst 0,5 hektar. – ³ Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 87 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkter år 1977.
Kilogram per hektar
 Biological yield per hectare on acreages with different sowing dates in 1977.
 Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Vårvete</i>								
Före 4 april	..	—	—	—	—	—	—	—
4 april–10 april	..	—	—	—	—	—	—	—
11 april–17 april	..	..	—	—	—	—	—	—
18 april–24 april	4 290	..	—	—	..	—	—	—
25 april–1 maj	3 820	3 460	3 990	4 490	..	—	—	—
2 maj–8 maj	4 000	3 380	4 030	3 970	3 460	—	—	—
9 maj–15 maj	4 070	3 330	3 720	3 910	3 310	2 650	—	—
16 maj–22 maj	3 960	2 740	3 560	3 550	2 510	2 850	—	—
Efter 22 maj	..	..	3 150	3 360	2 710	..	..	—
<i>Korn</i>								
Före 18 april	4 500	3 800	..	..	—	—	—	..
18 april–24 april	4 540	3 470	..	..	..	—	—	—
25 april–1 maj	4 180	3 710	4 100	..	3 100	—	—	—
2 maj–8 maj	4 380	3 710	4 290	4 430	3 260	..	..	—
9 maj–15 maj	3 870	3 340	3 970	4 060	3 140	3 460	—	—
16 maj–22 maj	3 670	2 960	3 880	3 940	3 040	3 560	3 290	..
23 maj–29 maj	..	2 540	3 580	3 590	2 750	3 440	2 930	2 160
30 maj–5 juni	—	2 360	3 270	3 270	2 080	3 060	2 560	1 870
Efter 5 juni	—	..	..	2 778	..	2 210	1 930	1 380
<i>Havre</i>								
Före 18 april	..	..	..	—	..	—	—	..
18 april–24 april	4 810	3 120	—	..	..	—	—	—
25 april–1 maj	3 510	4 060	3 450	4 090	2 830	..	—	—
2 maj–8 maj	4 000	3 690	4 100	4 270	3 090	..	—	—
9 maj–15 maj	3 930	3 240	3 630	4 000	2 990	3 500	..	—
16 maj–22 maj	3 490	2 970	3 600	3 830	2 790	3 510	3 100	..
23 maj–29 maj	2 710	2 900	3 630	3 590	2 540	3 340	2 680	1 930
30 maj–5 juni	..	..	3 130	3 280	2 330	3 050	2 200	1 500
Efter 5 juni	—	..	..	3 260	..	..	1 870	1 370
<i>Blandsäd</i>								
Före 18 april	..	..	..	..	—	—	—	—
18 april–24 april	—	—	—	—	—	—	—	..
25 april–1 maj	—	4 350	..	..	..	—	—	—
2 maj–8 maj	..	3 540	4 010	3 930	2 780	..	—	—
9 maj–15 maj	..	3 210	3 260	3 930	2 570	..	..	—
16 maj–22 maj	..	..	3 250	3 740	2 670	3 150	..	..
23 maj–29 maj	..	2 710	2 980	2 950	2 430	2 960	2 590	..
30 maj–5 juni	..	..	..	2 360	2 680	2 900	2 150	1 700
Efter 5 juni	—	—	—	..	..	..	1 380	1 270

Tabell 87 (forts)

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Matpotatis</i>								
Före 25 april	39 580	37 490	—	—	..	—	—	—
25 april–1 maj	37 120	38 120	..	—	..	..	—	—
2 maj–8 maj	36 940	38 730	34 290	28 480	38 420	33 760	—	—
9 maj–15 maj	34 450	38 620	34 250	28 290	33 100	25 960	..	—
16 maj–22 maj	37 200	39 940	34 780	29 060	34 530	28 830	29 060	—
23 maj–29 maj	35 500	37 740	33 290	27 900	33 990	25 850	24 840	20 640
30 maj–5 juni	..	31 870	35 480	26 060	32 840	25 370	23 070	18 500
6 juni–12 juni	—	27 850	..	22 000	..	21 900	20 960	16 930
Efter 12 juni	—	..	..	26 020	—	20 820	17 640	16 860
<i>Potatis för stärkelse och råsprit</i>								
Före 25 april	..	36 450	—	—	—	—	—	—
25 april–1 maj	31 410	33 890	—	—	..	—	—	—
2 maj–8 maj	37 160	35 240	—	—	34 710	—	—	—
9 maj–15 maj	33 250	36 280	..	—	33 470	—	—	—
16 maj–22 maj	33 770	36 660	28 640	..	36 410	—	—	—
23 maj–29 maj	..	37 340	28 250	..	34 530	—	—	—
30 maj–5 juni	—	30 610	..	..	33 120	—	—	—
6 juni–12 juni	—	..	..	—	..	..	—	..
Efter 12 juni	—	—	—	—	—	—	—	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.6 TOTALSKÖRDAR

SCB beräknar varje år totalskördarna av spannmål, hö från slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åker.

Uppgifter om totalskördarna av oljeväxter och sockerbeter lämnas årligen av Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive av Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Beräkningarnas genomförande

Spannmål, hö från slåttervall och potatis

Skördeberäkningarna baseras på uppgifter för de olika grödorna om arealer enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) och om hektarskördar enligt de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Den totala skörden beräknas som produkten av den besådda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åker.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret avser ej alltid exakt de besådda arealerna. Sålunda kan t ex diken vara redovisade bland grödarealerna. En del korrigeringar utförs därför. För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 2) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 500 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 175 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 2) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besådda arealerna, summeras till länstal, varefter totalskörderna beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till att gälla besädd areal har vid de fem senaste årens skördeberäkningar korrigeringstalen enligt följande tablå använts.

Gröda (grödgrupp)	Riks- område	Korrigeringstal		
		1978	1976-1977	1974-1975
Brödsäd	1	0,97	1,00	1,00
	2	0,93	0,93	0,93
	3	0,90	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95	0,95
	2 och 3	0,90	0,90	0,90
Slåttervall	Alla	0,95	0,95	0,95
Matpotatis	1	1,05	1,05	1,00
	2	1,00	1,00	1,00
	3	0,85	0,85	0,85
Potatis för stärkelse och råsprit	1	1,05	1,05	1,00
	2 och 3	1,00	1,00	1,00
Oljeväxter ¹	1	1,00	1,00	1,00
	2 och 3	0,95	0,95	0,95

¹ Se nedan.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings-

och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar (se avsnitt 8.5) för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande besådd areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalskörden.

Oljeväxter

SOI insamlar varje år uppgifter om odlingen av oljeväxter. De här redovisade siffrorna avser skörd för kontraktsbundna odlingar och sk hembud omräknade till frö med 18 % vattenhalt.

De redovisade arealuppgifterna baseras på lantbruksregistret och är korrigerade på samma sätt som arealerna för spannmål, slättervall och potatis (se ovan). Dessa besådda arealer avviker något från de av SOI redovisade arealerna. Detta beror bl a på att SOIs uppgifter endast avser kontraktsbundna odlingar där skörden verkligen bärgats. Vidare avser SCBs uppgifter endast företag med mer än 2 hektar åker.

Sockerbetor

Uppgifterna om sockerbetsodlingen avser de av SSA rapporterade levererade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

Resultat

I *tabell 88* redovisas storleken av totalskördarna och de besådda arealerna för spannmål, slättervall och potatis år 1978 och i *tabell 89*

lämnas motsvarande uppgifter för oljeväxter och sockerbetor.

Av tablån nedan framgår skörden av vitsenap åren 1974–1978.

År	Totalskörd av vitsenap, ton
1978	1 550
1977	1 550
1976	2 020
1975	1 660
1974	2 590

Bibliografi

Skördens storlek /årligen sedan 1963/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–69), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–74 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9 . . .

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsaad, vårvete, fodersad, potatis respektive första skörd på slättervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1978 redovisades i SM J 1978:15.3, 15.4, 15.7, 15.5 respektive 15.2.

Beräkning av skörden per den 3 augusti /årligen sedan 1969; datum varierar något. Uppgifter redovisas bl a för vårråg, kokärter samt foderarter och vicker; för 1978 beräknades totalskördarna av dessa grödor till 3,0, 10,3 respektive 14,2 milj kilogram/. Jordbruksnämnden.

Tabell 88 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1978

Total harvest of grain, ley and potatoes in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	45 170	11 868	17 860	4 702	6 190	1 683	77 690	22 441
Uppsala	58 920	15 864	45 080	11 133	8 130	2 377	202 040	53 196
Södermanlands	69 850	17 750	22 400	6 202	13 880	3 919	109 480	28 895
Östergötlands	195 070	39 376	22 980	6 510	40 170	10 394	147 080	36 679
Jönköpings	3 450	664	620	199	1 600	481	40 210	11 517
Kronobergs	830	226	210	..	2 000	591	27 730	8 225
Kalmar	43 890	10 557	2 560	873	23 820	6 970	79 490	23 026
Gotlands	25 370	9 131	980	425	12 050	4 705	54 490	21 129
Blekinge	9 910	1 920	5 640	1 218	10 650	2 627	33 460	8 366
Kristianstads	61 320	11 209	11 980	2 740	39 130	10 639	223 820	54 272
Malmöhus	268 500	46 064	26 280	5 521	71 600	16 007	398 220	82 363
Hallands	21 670	4 729	3 690	1 155	12 880	3 755	137 920	35 813
Göteborgs o Bohus	7 510	1 708	1 560	437	1 770	613	41 440	10 246
Älvsborgs	21 020	4 381	1 810	530	4 810	1 532	90 480	24 429
Skaraborgs	166 560	34 962	6 300	1 625	27 820	7 442	185 170	47 225
Värmlands	8 450	2 945	430	193	1 320	620	92 780	29 104
Örebro	21 100	5 279	17 810	4 968	9 600	2 848	112 310	30 093
Västmanlands	18 260	6 058	51 230	12 847	5 170	1 567	152 910	42 054
Kopparbergs	2 550	853	70	..	670	218	65 550	23 334
Gävleborgs	740	283	160	..	260	117	57 030	22 036
Västernorrlands	70	..	10	..	10	..	33 380	16 172
Jämtlands	160	..	10	..	10	..	19 280	8 617
Västerbottens	10	..	..	..	40	..	37 690	26 337
Norrbottens	10	..	..	..	10	..	14 770	8 039
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	293 350	50 419	32 500	7 123	71 000	16 086	467 370	99 819
Götalands mellanbygder	119 040	28 745	16 210	3 832	88 080	25 076	331 030	88 508
Götalands norra slättbygder	351 220	71 035	27 440	7 495	62 240	16 240	322 950	80 275
Svealands slättbygder	218 460	58 065	152 110	39 376	41 750	12 139	683 160	184 882
Götalands skogsbygder	48 010	11 345	7 200	2 462	22 590	7 100	314 190	87 492
Mellersta Sveriges skogsbygder	19 720	6 041	4 120	1 149	7 580	2 363	157 410	51 556
Nedre Norrland	570	224	90	..	300	122	104 920	46 139
Övre Norrland	20	..	..	..	50	..	53 390	34 937
<i>Hela riket</i>								
1978	1 050 390	225 883	239 670	61 492	293 590	79 144	2 434 420	673 608
1977	1 319 580	317 290	202 750	56 724	334 980	109 824	1 966 070	597 827
1976	1 537 840	332 734	226 800	62 327	424 120	121 488	1 825 550	554 473
1975	1 151 740	226 423	302 890	74 662	322 200	95 310	1 902 830	604 932
1974	1 533 090	283 136	260 010	54 926	429 360	107 083	2 356 150	594 919

¹ Avser bärgad skörd med 15 % vattenhalt. – ² Avser bärgad första skörd och utnyttjad återväxt med 16,5 % vattenhalt. – ³ Skörden av matpotatis har reducerats för stora, små och skadade knölar och skörden av potatis för stärkelse och råsprit för rötskadade knölar.

Havre		Blandsäd		Slättrevall			Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit	
Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Skörd ² , ton		Besädd areal, hektar	Total skörd ³ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ³ , ton	Besädd areal, hektar
				Totalt	Därav första skörd					
54 860	16 348	8 810	2 578	86 110	58 420	14 339	9 970	504	–	–
80 710	20 749	26 520	8 032	123 920	76 760	21 483	12 180	659	–	–
101 060	32 341	5 960	2 360	126 290	75 830	20 472	9 060	416	–	–
98 080	30 718	21 560	6 788	230 690	139 120	35 086	51 910	1 783	240	..
56 450	19 505	13 920	4 759	289 230	195 400	40 742	25 340	950	440	..
32 650	11 163	6 070	2 387	167 630	116 370	23 657	15 850	624	2 730	..
44 700	15 096	10 310	3 975	281 650	191 830	40 478	38 040	1 471	13 350	376
7 630	3 167	2 300	805	97 570	71 110	19 924	13 320	522	–	–
5 730	1 594	1 550	496	68 590	43 770	9 564	15 220	607	120 880	3 197
26 510	7 355	4 160	1 403	224 440	131 670	34 487	105 230	3 169	235 550	6 624
65 390	15 909	3 690	1 091	188 220	114 520	25 564	161 180	4 213	47 290	1 304
77 160	21 882	5 350	1 853	178 880	91 640	25 518	120 340	3 633	3 420	105
58 210	16 380	7 880	2 270	142 230	98 140	20 403	15 730	620	–	–
144 090	42 206	9 370	3 090	332 360	238 230	49 487	25 850	1 100	30	..
347 240	90 168	17 190	4 872	299 410	200 090	43 123	118 360	3 655	15 030	521
74 770	23 299	2 880	1 181	175 750	143 890	36 791	32 590	1 347	–	–
99 390	29 935	2 210	776	116 970	76 540	18 476	37 400	1 373	2 210	..
116 640	30 647	7 040	2 172	84 300	53 710	13 567	5 100	264	–	–
17 180	6 357	1 590	689	111 270	85 900	19 497	21 400	952	–	–
29 180	11 599	2 810	1 207	150 590	124 500	26 145	14 630	770	–	–
4 970	2 234	2 420	1 142	138 240	115 710	29 000	13 060	878	–	–
2 090	941	1 410	610	137 520	112 560	24 728	7 940	484	–	–
3 830	2 426	3 480	2 219	175 360	154 590	43 267	16 640	1 501	60	..
1 850	1 192	1 230	730	109 990	96 450	24 947	10 920	914	50	..
104 330	26 904	5 060	1 562	180 900	94 270	25 059	235 960	6 628	44 550	1 227
53 660	15 081	8 540	2 684	427 470	282 280	66 123	166 510	5 102	334 850	9 201
447 640	118 808	24 940	7 068	413 790	270 270	61 678	145 170	4 652	12 660	432
478 810	136 579	51 050	16 241	522 360	341 490	88 838	80 290	3 291	1 960	..
326 070	104 083	61 650	21 274	1 399 800	930 920	201 676	145 230	5488	46 820	1 383
105 880	36 213	7 560	2 857	372 630	275 390	66 424	50 950	2 285	330	..
28 190	11 872	6 190	2 810	412 070	340 980	77 444	43 980	2 435	–	–
5 790	3 671	4 720	2 989	308 190	271 150	73 503	29 170	2 528	110	..
1 550 370	453 211	169 710	57 485	4 037 210	2 806 750	660 745	897 260	32 409	441 280	12 342
1 416 260	457 660	152 650	57 763	3 759 960	2 655 520	648 661	879 690	35 488	398 950	11 966
1 251 300	449 826	165 010	63 001	3 635 860	2 965 870	652 534	754 730	33 757	303 530	11 800
1 320 870	463 600	164 620	65 238	3 621 150	2 772 340	659 230	561 660	30 351	275 250	11 674
1 656 310	435 922	244 450	70 911	3 610 570	2 500 960	680 469	884 460	34 693	372 230	11 851

Tabell 89 Total skörd och besädd areal av oljeväxter och sockerbeter år 1978
 Total harvest and area sown of oleiferous plants and sugar beets in 1978

Område	Höstrops		Vårrops		Hösttrybs	
	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>						
Stockholms	990	595	3 930	2 491	2 470	1 546
Uppsala	50	..	10 480	4 798	840	569
Södermanlands	1 000	474	6 540	4 335	2 860	1 619
Östergötlands	9 150	3 851	1 720	1 432	9 970	4 755
Jönköpings	310	128	280	188	120	..
Kronobergs	10	..	220	164	210	..
Kalmar	3 220	1 524	570	382	380	193
Gotlands	2 770	1 401	480	399	1 450	992
Blekinge	770	300	2 010	1 007	10	..
Kristianstads	14 590	5 340	3 050	1 922	1 620	573
Malmöhus	101 330	33 572	2 230	1 133	7 860	3 137
Hallands	260	147	5 750	2 746	80	131
Göteborgs o Bohus	..	..	2 680	1 259	..	..
Älvsborgs	30	..	5 470	2 999	40	..
Skaraborgs	1 430	741	18 790	9 106	1 390	924
Värmlands	..	..	1 080	658	90	..
Örebro	140	113	5 590	3 654	720	391
Västmanlands	40	..	13 500	6 576	130	133
Kopparbergs	..	..	160	140	70	..
Gävleborgs	..	..	..	..	70	..
Västernorrlands	–	–	–	–	–	–
Jämtlands	–	–	–	–	–	–
Västerbottens	–	–	–	–	20	..
Norrbottens	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1978	136 090	48 429	84 530	45 415	30 400	15 395
1977	134 640	48 547	57 280	31 744	30 670	15 060
1976	102 920	37 128	50 790	35 392	60 230	28 733
1975	126 810	48 052	74 740	47 228	51 740	24 391
1974	135 170	43 652	103 620	53 581	42 060	20 645

¹ Avser frö med 18 % vattenhalt. – ² Exklusive övriga oljeväxter. Se även texten under »Resultat». – ³ Kontrakterad areal.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget och beträffande besädda arealer för oljeväxter SCB.

Vårrybs		Summa oljeväxter ²		Sockerbeter	
Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd, ton	Besådd ³ areal, hektar
2 600	1 904	9 990	6 536	—	—
2 060	1 316	13 430	..	—	—
5 450	3 492	15 850	9 920	—	—
25 940	15 149	46 780	25 187	620	..
760	418	1 470	..	—	—
440	270	880	..	—	—
1 230	739	5 400	2 838	156 300	3 919
1 340	946	6 040	3 738	138 210	3 791
10	..	2 800	..	42 290	912
110	157	19 370	7 992	615 390	13 712
240	156	111 660	37 998	1 273 070	29 093
4 280	2 242	10 370	5 266	20 980	558
1 220	683	3 900	..	—	—
3 660	1 923	9 200	..	—	—
12 500	6 795	34 110	17 566	—	—
4 920	3 045	6 090	..	—	—
3 910	2 539	10 360	6 697	—	—
3 040	1 856	16 710	..	—	—
2 510	1 441	2 740	..	—	—
290	232	360	..	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	20	..	—	—
—	—	—	—	—	—
76 510	45 309	327 530	154 548	2 246 860	52 001
44 660	27 856	267 250	123 207	2 199 160	53 246
64 800	43 986	278 740	145 238	2 076 590	53 161
73 270	50 494	326 560	170 165	1 991 530	52 296
70 360	39 362	351 210	157 240	2 140 470	46 316

8.7 SKÖRDENS KVALITET

SCB genomför varje år i samverkan med jordbruksnämnden och Sveriges Utsädesförening undersökningar av spannmålsens kvalitet. Kvalitetsanalyserna utförs vid Utsädesföreningens cereallaboratorium i Svalöv. Vidare utförs kvalitetsundersökningar grundade på uppgifter hämtade från leveransbesked för provytegårdar. Resultaten används bl a vid skördeskadskyddets prisberäkningar (se avsnitt 8.11).

SCB insamlar vidare varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dennas kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala och de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening och AB Skånebrännerier lämnar årligen uppgift om medelstärkelsehalten i den av dem förbrukade potatisen.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget erhålls varje år förutom skördeuppgifter (se avsnitt 8.6) även uppgifter om olje- respektive sockerhalt.

Spannmålsens kvalitet

Från ett underurval till huvudurvalet i de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uttas kvalitetsprover av spannmålsskörden på provytegårdarna. De redovisade resultaten avser skörden vid bärningen ute på fältet.

För 1978 ingick i bearbetningen för höstvetes prover från 502 företag, för vårvete från 171 företag, för höstråg från 355 företag, för korn från 490 företag och för havre från 476 företag.

Kvalitetsbestämningarna omfattar bl a hektolitervikt, proteinhalt samt för brödsäden även renhet och falltal. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Vallskördens kvalitet

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Prover uttas från provyteskördarna vid de provytegårdar som ingår i undersökningen av bärningsförluster för slättervall.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein och aska. Utifrån smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

I *tabell 90* redovisas brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper år 1978. Uppgifter om bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1978 lämnas i *tabell 91*.

Resultaten från undersökningen av vallskördens kvalitet år 1978 redovisas i *tabell 92*.

Uppgifter om medelstärkelsehalten i den av Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) och AB Skånebrännerier förbrukade potatisen under åren 1973/74–1977/78 redovisas i nedanstående tabell.

År	Medelstärkelsehalt, %		
	SSF	Skåne-bränn.	Totalt
1977/78	16,7	16,3	16,6
1976/77	16,7	16,4	16,6
1975/76	17,0	16,9	17,0
1974/75	16,6	16,7	16,6
1973/74	18,0	..	..

Av *tabell 93* framgår olje- och sockerhalten i skörden av oljeväxter respektive sockerbetor år 1978.

Tabell 90 Brödsädens fördelning på kvalitetsgrupper år 1978. Procent

Bread grain by quality groups in 1978. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Låg volym- vikt ¹	Falltal				Summa
		Under 80 (höstvete) resp 70 (vårvete och höst- råg)	80–180 (höstvete) 70–180 (vårvete) resp 70–90 (höstråg)	190–300 (höst- och vårvete) resp 100–150 (höstråg)	Över 300 (höst- och vårvete) resp 150 (höstråg)	
Höstvete						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	8,8	9,3	5,8	11,0	65,1	100
» mellanbygder	3,2	7,7	9,4	33,9	45,8	100
» norra slättbygder	6,9	14,8	3,9	27,3	47,1	100
Svealands slättbygder	33,4	7,7	26,2	13,1	19,6	100
Götalands skogsbygder	29,9	5,3	17,6	37,7	9,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	53,7	6,6	7,9	14,1	17,7	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1978	12,9	10,5	9,5	21,2	45,9	100
1977	10,7	0,0	26,3	49,4	13,6	100
1976	1,6	–	0,3	39,3	58,8	100
1975	1,0	–	2,9	16,7	79,4	100
1974	0,7	0,9	9,0	35,8	53,6	100
Vårvete						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	..	100
» mellanbygder	..	..	..	..	..	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	40,4	7,3	49,3	3,0	–	100
Götalands skogsbygder	55,3	–	37,1	7,6	–	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1978	38,6	8,4	40,3	12,7	0,0	100
1977	51,9	..	2,1	43,4	2,6	100
1976	1,0	..	1,7	71,8	25,5	100
1975	1,7	–	0,9	32,9	64,5	100
1974	2,5	0,1	17,0	51,0	29,4	100
Höstråg						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	0,6	–	13,7	32,5	53,2	100
» mellanbygder	–	1,7	3,1	29,3	65,9	100
» norra slättbygder	1,9	1,6	4,2	26,3	66,0	100
Svealands slättbygder	9,3	5,9	6,9	38,1	39,8	100
Götalands skogsbygder	15,1	11,2	8,8	27,0	37,9	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	5,4	17,9	6,2	6,0	64,5	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1978	3,1	3,0	6,3	29,9	57,7	100
1977	4,1	0,1	12,6	37,8	45,4	100
1976	0,7	0,0	1,1	19,1	79,1	100
1975	0,3	–	–	0,0	99,7	100
1974	1,9	3,1	12,5	48,9	33,6	100

¹ Hektolitervikt under 74,5 kg (vete) respektive 69,0 kg (höstråg) oavsett falltal.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 91 Bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1978

The average weight per hectolitre and average value of protein content in bread and coarse grain in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Hektolitervikt; proteinhalt; område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	80,4	..	76,5	70,7	52,7
» mellanbygder	79,8	..	77,3	71,6	..
» norra slättbygder	79,7	..	75,4	68,3	55,5
Svealands slättbygder	75,8	74,4	73,3	67,2	55,4
Götalands skogsbygder	77,3	73,7	73,3	69,0	54,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	73,4	..	72,7	68,3	56,3
Nedre Norrland	..	..	..	63,3	52,2
Övre Norrland	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>					
1978	79,1	74,4	75,7	68,6	55,0
1977	78,1	71,4	74,5	67,3	51,5
1976	81,4	81,4	75,6	71,5	54,5
1975	81,4	81,2	77,0	73,1	57,0
1974	81,5	80,2	75,8	71,8	60,5
Medelproteinhalt, procent					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	12,8	..	10,3	12,3	11,9
» mellanbygder	12,5	..	9,3	12,0	..
» norra slättbygder	12,4	..	10,0	11,9	11,3
Svealands slättbygder	12,7	12,8	10,7	12,4	12,2
Götalands skogsbygder	12,0	12,7	9,5	11,8	11,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	12,1	..	10,4	11,8	11,5
Nedre Norrland	..	..	..	12,0	12,8
Övre Norrland	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>					
1978	12,6	13,2	9,9	12,1	11,7
1977	12,7	13,1	9,7	12,2	12,0
1976	12,1	13,9	10,0	13,2	13,4
1975	11,3	13,3	9,0	12,8	13,4
1974	11,7	13,0	9,8	12,3	12,2

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. SCB. SM J 1970:12, 1971:23, 1972:16, 1973:23, 1974:32, 1975:26, 1976:6.2, 1977:5.2, 1978:7.2, 1979:8.4 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:11.8, 1978:15.8 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Fodersädens kvalitet /årligen sedan 1971/. SCB. SM J 1972:26, 1973:34, 1974:31, 1975:28, 1976:6.4, 1977:5.4, 1978:7.4, 1979:8.5 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Vallskördens kvalitet /årligen

sedan 1963/. SCB. SM J 1969:40, 1970:60, 1971:59, 1972:61, 1973:57, 1975:8 och 59, 1976:12.6, 1977:11.6, 1978:15.6 . . .

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Andra undersökningar

Undersökningar av kvaliteten hos /årligen sedan 1930/ års brödsädesskörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Kvalitetsinventering på fodersäd av /årligen sedan 1971/ års skörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Tabell 92 Vallskördens¹ kvalitet år 1978
Quality of the harvest from ley in 1978

Område	Råprotein, procent	Aska, procent	Megacal per kg hö	Smältbart råprotein, gr/kg
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	12,0	5,6	1,94	87
» mellanbygder	10,1	5,9	1,94	69
» norra slättbygder	9,9	5,3	1,88	67
Svealands slättbygder	9,9	5,6	1,93	67
Götalands skogsbygder	9,6	5,4	1,90	64
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,3	4,8	1,82	52
Nedre Norrland	8,7	5,3	1,85	55
Övre Norrland	8,8	5,6	1,88	56
<i>Hela riket</i>				
1978	9,4	5,4	1,89	63
1977	9,4	5,7	1,94	63
1976	9,4	5,7	1,94	63
1975	9,2	5,5	2,05	60
1974	9,4	5,3	1,96	63

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 93 Olje- respektive sockerhalt i skördarna av oljeväxter och sockerbeter år 1978.
Procent
 Content of oil and sugar in oleiferous seed and sugar beets in 1978. Per cent

Område	Olje- ¹ respektive sockerhalt					
	Höstraps	Vårtraps	Höstrybs	Vårrybs	Vitsenap	Sockerbeter
<i>Län</i>						
Stockholms	44,6	42,9	44,6	40,0	—	—
Uppsala	39,8	42,3	43,7	38,9	—	—
Södermanlands	44,5	42,6	44,8	39,4	—	—
Östergötlands	44,1	41,3	43,8	38,4	37,6	18,9
Jönköpings	47,0	45,4	46,7	41,9	—	—
Kronobergs	..	44,6	47,2	42,2	—	—
Kalmar	45,8	43,0	45,0	40,5	36,7	18,0
Gotlands	45,8	43,2	45,3	39,9	36,2	18,1
Blekinge	46,2	43,5	..	39,6	..	17,4
Kristianstads	45,5	40,9	45,8	38,0	36,7	17,0
Malmöhus	45,8	41,5	46,1	38,9	36,7	16,8
Hallands	43,6	42,1	46,0	40,3	—	17,2
Göteborgs o Bohus	—	44,5	—	42,0	—	—
Älvsborgs	43,4	44,4	47,3	41,8	—	—
Skaraborgs	44,5	43,1	45,8	40,2	—	—
Värmlands	—	45,4	47,8	42,6	—	—
Örebro	44,3	43,9	44,9	40,5	—	—
Västmanlands	43,0	44,2	44,4	40,7	—	—
Kopparbergs	—	44,8	46,8	43,8	—	—
Gävleborgs	—	—	45,2	41,8	—	—
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	..	—	—	—
Norrbotens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1978	45,6	43,1	44,9	39,9	36,7	17,1
1977	45,2	44,2	44,9	40,6	37,4	17,6
1976	44,1	42,4	43,8	42,5	35,3	16,9
1975	45,9	43,9	45,7	43,8	34,0	16,2
1974	45,2	44,9	45,0	44,3	37,5	16,5

¹ Avser levererade skördar från kontrakterade arealer.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

8.8 VIDAREFÖRÄDLING.

FÖRSÖRJNINGSBALANSER

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl osv sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Nämnden utför vidare på årsbasis vissa beräkningar av försörjningsbalanser. Större delen av statistiken bygger på uppgifter som nämnden samlar in i egen regi.

Uppgifter om produktion av råsprit och stärkelse erhålls genom AB Skånebrännerier respektive Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Resultat

I *tabell 94* redovisas beräknad försörjningsbalans för spannmål år 1976/77.

Jordbrukarnas leveranser av brödsäd i miljoner kilogram under perioden 1973/74–1977/78 framgår av tabelln nedan.

År	Höstvete ¹	Vårvete ²	Råg
1977/78	1 239	174	322
1976/77	1 450	201	405
1975/76	1 053	274	304
1974/75	1 423	222	396
1973/74	1 023	135	280

¹ Avser normalvete. – ² Avser kvalitetsvete.

I *tabell 95* redovisas beräknad försörjningsbalans för potatis åren 1974/75–1976/77 och i *tabell 96* tillverkningen av råsprit och stärkelse åren 1975/76–1977/78.

Av *tabell 97* framgår beräknad försörjningsbalans för fettråvaror år 1976/77. I denna tabell redovisas förutom uppgifter om vegetabiliska fettråvaror även vissa uppgifter om animaliska fettråvaror.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om leveranser, förmalning, lager m m har redovisats varje månad sedan 1950; i särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen m m av jordbruksprodukter/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u.p.a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

Andra undersökningar

Produktion av potatis för bränneriändamål /1971/. Lantbrukshögskolans meddelanden, serie A nr 249 (1975).

Tabell 94 Försörjningsbalans för spannmål år 1976/77. Milj kilogram
Balance sheet of grain resources in 1976/77. Millions of kilogrammes

	Brödsäd			Fodersäd ³ Summa					
	Vete	Råg	Totalt		1976/77	1975/76	1974/75	1973/74	1972/73
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager ¹	423	122	545	344	889	1 137	834	606	874
Skörd	1 763	427	2 190	3 241	5 431	5 168	6 599	4 798	5 221
Import	14	0	14	28	42	7	55	184	23
Summa	2 200	549	2 749	3 613	6 362	6 312	7 488	5 588	6 118
<i>Användning</i>									
Förmalning ²	549	107	656	87	743	703	742	705	705
Foder, utsäde, svinn och beredskapslagrens förändringar	415	183	598	3 119	3 717	3 700	4 020	3 623	3 607
Export	870	160	1 030	87	1 117	1 020	1 589	426	1 200
Utgående lager ¹	366	99	465	320	785	889	1 137	834	606
Summa	2 200	549	2 749	3 613	6 362	6 312	7 488	5 588	6 118

¹ Lager hos handelskvarnar, Svensk spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. – ² För fodersäd avses förbrukning vid grynkvarnar, bryggerier och brännerier. – ³ Exklusive import av malt.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 95 Försörjningsbalans för potatis åren 1974/75–1976/77. Milj kilogram
Balance sheet of potatoe resources in 1974/75–1976/77. Millions of kilogrammes

	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Tillgångar</i>			
Skörd	1 257	837	1 058
Import	44	148	54
Summa	1 301	985	1 112
<i>Användning</i>			
Matpotatis	671	635	665
Fabrikspotatis ¹	362	275	304
Foder, utsäde och svinn	247	55	115
Export	21	20	28
Summa	1 301	985	1 112

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 96 Tillverkning av råsprit och stärkelse åren 1975/76–1977/78

Production of crude alcohol and starch in 1975/76–1977/78

	1975/76	1976/77	1977/78
Råsprit respektive stärkelse			
Råsprit			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	63 800	90 000	129 400
Spannmål	24 800	18 600	4 200
<i>Produktion, 1 000 liter</i>			
Råsprit, 50 %	32 200	32 500	30 400
Stärkelse			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	157 800	176 700	256 500
<i>Produktion, ton</i>			
Stärkelse	33 200	36 200	53 200

Källor: AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a.

Tabell 97 Försörjningsbalans för fettråvaror 1976/77. Milj kilogram
Balance sheet of crude fat resources in 1976/77. Millions of kilogrammes

	Vegetabiliska oljor	Sjödjursoljor	Slakterifett	Fettsyror	Summa				
					1976/77	1975/76	1974/75	1973/74	1972/73
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager	24	3	2	2	31	32	28	40	38
Produktion	99 ²	3	41	2	145	150	125	126	122
Import	94	7	0	13	114	118	118	119	123
Summa	217	13	43	17	290	300	271	285	283
<i>Användning</i>									
Livsmedelsindustrin förbrukning	92	8	6	–	106	112	111	115	110
Industriförbrukning för tekniska ändamål ¹	48	0	22	9	79	75	68	76	61
Export	54	3	14	5	76	80	60	66	72
Utgående lager	23	2	1	3	29	33	32	28	40
Summa	217	13	43	17	290	300	271	285	283

¹ I förekommande fall inklusive beredskapslagrens förändringar. – ² Därav har 24 milj kg utvunnits ur importråvara, främst kopra.

Källa: Jordbruksnämnden.

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

De uppgifter om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än uppgifterna till trädgårdsräkning. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I det följande lämnas uppgifter om trädgårdsodling samt beskrivs trädgårdsräkningen 1977, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1977 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (senast ändrad 1975:979). Uppgiftslämnare var

- a) jordbruksföretag med odling av trädgårdsväxter
- b) andra företag med yrkesmässig trädgårdsodling, varmed avsågs odling för regelbunden försäljning
- c) andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller plast eller 2 500 kvadratmeter frilandsareal.

Som trädgårdsodling räknades odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika växtslag i växthus, i bänkgård och på friland under 1976. Vidare infordrades bl a vissa tekniska data om växthus och bänkgård (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och anläggningar den 31 december 1976 och om energiförbrukning under 1976.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1977 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus eller bänkgård insamlades av särskilda intervjuare, medan uppgifter från företag med enbart frilandsodling inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt och bearbetningen av materialet utfördes manuellt och maskinellt vid SCB. Då intervjuarna i regel kunde erhålla fullständiga uppgifter, kunde granskningen av intervjublanketterna göras relativt summariskt. Granskningen av blanketterna från postenkäten var mer omfattande.

Bortfall

Totalt tillfrågades 9 309 företag (motsvarande). Omkring 3 400 av dessa visade sig dock vara ej redovisningsskyldiga år 1976. För de övriga företagen var bortfallet 50 företag (0,8 %). Någon bortfallskorrigerings utfördes inte.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvantitet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av länsvis beräknade genomsnittsuppgifter.

Resultat

I *tabell 98* redovisas uppgifter från lantbruksregistret 1978 om antal företag med trädgårdsodling samt om total växthus- och bänkgårdsyta och frilandsareal vid dessa företag.

I följande tablå redovisas växthus- och bänkgårdsytorna och antalet företag med anläggningar av respektive slag år 1978.

Slag av anläggning	Yta, kvadrat- meter	Antal företag
<i>Växthus av glas</i>		
Med uppvärmning	3 385 701	1 990
Utan uppvärmning	252 758	469
<i>Växthus av plast</i>		
Med uppvärmning	250 667	533
Utan uppvärmning	101 699	315
<i>Bänkgård</i>	248 037	836

Av tabell 99 framgår frilandsarealen för olika trädgårdsväxter år 1978.

Uppgifter om utnyttjad areal och skördad kvantitet av köksväxter, frukt, bär och blommor i växthus och bänkgårdar samt på friland år 1976 enligt trädgårdsgårdsräkningen redovisas i tabellerna 100 och 101. Man bör observera att samma yta kan utnyttjas för flera odlingar under året, varför summan av ytorna för olika växtslag är större än den totala yta som utnyttjas för trädgårdssodling.

Bibliografi

Företag med odling av trädgårdsväxter, areal och antal /1970, 1973–75 och 1978/. SCB. SM J 1971:45, 1974:27, 1975:17, 1976:5.7 och 1979:6.4.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

8.10 ENERGIBALANS FÖR VÄXTODLINGEN

Jordbrukets utredningsinstitut genomförde för 1972 en undersökning av energibalansen för växtodlingen. Utredningsinstitutet avsåg med undersökningen att belysa förhållandet mellan den mängd energi som totalt erhålls från växtodlingen och den i jordbruket förbrukade s k hjälpenergi.

Med hjälpenergi avsågs energi i form av olika produktionsmedel. Solenergi ingick inte i beräkningarna.

Energiproduktion inom växtodlingen

Handelsväxter och foderväxter

Beräkningarna av växtprodukternas innehåll av energi baserades på deras fysikaliska förbränningsvärde, vilket för kolhydrater, fett och protein antogs vara 17, 39 respektive 24 kilojoule per gram.

Skördens storlek beräknades utifrån normskörden (se avsnitt 8.11) och den besädda arealen (se avsnitt 8.6). Avkastningen från betesvall på åker och kultiverad betesmark, vilka inte ingår i de objektiva skördeuppskattningarna, beräknades på basis av olika inventeringar till 4 200 respektive 2 800 kg torrs substans per hektar.

De beräknade skördade kvantiteterna reducerades med utsädesmängderna för respektive gröda. Följande utsädesmängder antogs gälla:

Brödsäd	210 kg/ha
Fodersäd	200 kg/ha
Sockerbetor	3 kg/ha
Potatis	2 500 kg/ha
Oljväxter	6,5 kg/ha

Halm och blast

Några uppgifter beträffande den totala mängden halm och blast föreligger inte, vilket innebär att beräkningarna om dessa växtdelars energiinnehåll är osäkra.

Vikten av vete halm och fodersädhalm antogs vara lika med kärnskördens vikt, vikten av råghalm dubbelt så stor och vikten av oljeväxthalm tre gånger så stor som vikten av kärnskördens. Blasten från potatis och sockerbetor antogs motsvara 80 % av rotskördens vikt.

Beräkningarna baserades på den totala skörden av halm och blast. Hänsyn togs inte till att biprodukterna utnyttjas i relativt liten omfattning. För närvarande tillvaratas endast ca 5 % av halmen.

Energiförbrukning inom växtodlingen

Den tillförda hjälpenergin definierades som den energimängd vilken åtgått för framställning (produktion) av de olika produktionsmedlen samt för dessas användning. Förbrukningen av driv- och smörjmedel uttrycktes i form av det fysikaliska förbränningsvärdet.

Vid framställning av varor och tjänster som sätts in i växtodlingen förbrukas energi i samband med råvaruutvinning liksom vid framställning av halvfabrikat. I utredningsinstitutets undersökning är dessa energimängder i huvudsak beaktade.

Beräkningarna av energiförbrukningen för framställning av handelsgödsel och växtskyddsmedel baserades huvudsakligen på tillverkarnas energiförbrukning. För handelsgödsel beaktades dock även energiförbrukningen vid framställningen av vissa halvfabrikat.

För naturgödsel beräknades förbrukningen med hänsyn till energibehovet vid produktion av motsvarande mängd växtnäring i form av handelsgödsel.

Beräkningarna om energiförbrukningen i form av maskiner baserades på uppgifter om jordbrukets inköp av maskiner för växtodlingen under 1972. Den totala energiförbrukningen vid framställning av maskiner har beräknats till 23,9 kilowattimmar per kg¹. I utredningsinstitutets beräkningar reducerades dock denna siffra med 40 %, eftersom lantbrukets maskiner efter utrangering ger värdefullt skrot.

I beräkningarna bortsågs från energiförbrukning i form av manuellt arbete och i form av undervisning, rådgivning och forskning inom jordbruksområdet.

Resultat

Den beräknade energiproduktionen inom växtodlingen år 1972 redovisas i *tabell 102*. Av

tabellen framgår att skörden av foderväxter svarade för drygt hälften av energiproduktionen inom växtodlingen, medan skörden av handelsväxter svarade för endast ca 15 %.

Den beräknade energiförbrukningen inom växtodlingen år 1972 framgår av tabblån nedan.

<i>Produktionsmedel</i>	<i>Totalt energi- innehåll, milj kWh</i>
Driv- och smörjmedel	2 750
Eldningsolja för spannmålstorkning	350
Elenergi använd på gården	150
Gödselmedel	4 150
Växtskyddsmedel	50
Maskiner	1 400
Summa	8 850

Uppgifterna i tabblån är i några fall beräknade på basis av ett relativt osäkert dataunderlag. De kan därför endast ge ungefärligt besked om storleken av respektive energipost.

Bibliografi

Källa

Energibalans för växtodlingen i svenskt jordbruk. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1974:4.

Andra undersökningar

En bibliografi över andra undersökningar med uppgifter om konsumtion och produktion av energi i jordbruket återfinns i avsnittet Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken. Detta avsnitt är placerat efter kapitel 17.

¹ Enligt en amerikansk undersökning av energiförbrukningen inom bilindustrin (The Energy Cost of Automobiles).

Tabell 98 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandssodling vid dessa företag år 1978

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1978

Område: storleksgrupp	Växthus		Bänkgård		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	309 114	219	31 076	81	321,0	200	315
Uppsala	36 468	50	6 016	28	92,0	55	71
Södermanlands	82 569	83	10 315	44	168,7	88	110
Östergötlands	138 861	104	9 479	47	345,0	193	216
Jönköpings	67 813	70	6 929	41	406,7	179	215
Kronobergs	35 121	56	5 660	26	271,6	177	207
Kalmar	85 778	83	5 003	34	803,3	406	439
Gotlands	28 041	30	821	9	365,5	186	198
Blekinge	81 046	54	7 402	23	504,2	336	355
Kristianstads	415 547	213	14 300	46	3 913,4	999	1 110
Malmöhus	1 692 603	514	33 044	62	3 932,3	863	1 109
Hallands	232 367	134	23 959	48	596,2	340	394
Göteborgs o Bohus	120 912	108	10 293	28	151,5	129	172
Älvsborgs	192 501	119	13 684	51	178,5	129	189
Skaraborgs	83 853	82	7 866	46	839,2	266	293
Värmlands	35 325	60	11 580	40	175,0	108	137
Örebro	54 486	57	6 520	22	357,5	191	210
Västmanlands	78 722	45	5 924	21	75,7	46	68
Kopparbergs	45 250	52	3 995	21	81,7	45	69
Gävleborgs	68 037	53	7 956	31	77,9	62	84
Västernorrlands	41 824	60	15 618	47	92,3	62	94
Jämtlands	7 580	15	3 200	13	126,5	68	73
Västerbottens	26 812	32	4 757	17	95,9	76	89
Norrbottens	30 195	32	2 640	10	135,8	102	115
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
Under 2,1	3 105 840	1 750	170 373	627	1 293,5	1 461	2 325
2,1– 5,0	350 101	255	39 871	98	1 457,4	853	901
5,1– 10,0	199 033	129	20 742	49	1 644,7	747	775
10,1– 20,0	182 597	79	6 291	28	2 283,3	799	829
20,1– 30,0	22 140	30	4 668	12	1 555,7	472	487
30,1– 50,0	61 587	35	1 900	7	2 118,2	522	541
50,1–100,0	36 408	17	1 085	5	2 024,0	299	308
Över 100,0	33 119	30	3 107	10	1 730,6	153	166
<i>Hela riket</i>							
1978	3 990 825	2 325	248 037	836	14 107,4	5 306	6 332
1976	4 306 360	2 601	314 964	1 048	11 727,2	4 529	5 859
1975	4 314 425	2 537	368 741	1 098	13 989,2	5 666	6 505
1974	4 230 378	2 670	390 076	1 172	14 248,3	6 744	7 596
1973	4 247 632	2 809	416 640	1 348	13 918,6	6 992	8 766

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 99 Frilandsareal för olika trädgårdsväxter år 1978. Hektar

Cultivation on open ground for horticultural plants in 1978. Hectares

Avser frilandsodlingar om minst 0,3 hektar

Figures refer to cultivation on open ground of at least 0,3 hectare

Område	Köks- växter	Frukt- träd	Bär- buskar	Jord- gubbar	Blommor	Plant- skole- alster	Övriga trädgårds- växter	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	157,3	58,5	6,1	19,8	22,7	30,0	19,2	313,6
Uppsala	42,4	13,9	0,4	15,8	1,5	8,4	8,7	91,1
Södermanlands	43,7	28,7	6,4	30,7	8,3	30,1	18,5	166,4
Östergötlands	172,6	15,1	4,4	90,9	14,8	22,7	19,3	339,8
Jönköpings	36,9	85,8	132,5	83,0	4,9	49,1	11,6	403,8
Kronobergs	24,8	82,2	39,3	98,8	3,1	12,3	5,9	266,4
Kalmar	430,7	33,1	6,2	198,2	8,9	70,4	44,1	791,6
Gotlands	228,0	..	4,1	33,8	..	16,4	9,6	357,3
Blekinge	180,1	43,5	19,1	188,1	15,7	33,4	17,6	497,5
Kristianstads	901,1	2 335,0	41,3	321,7	9,2	200,5	58,5	3 867,3
Malmöhus	2 521,6	655,0	51,6	202,3	47,5	373,3	69,7	3 921,0
Hallands	320,1	55,5	3,3	100,9	16,4	67,6	25,4	589,2
Göteborgs o Bohus	45,4	1,5	18,7	20,4	7,6	35,6	18,3	147,5
Älvsborgs	49,6	3,1	5,0	65,7	13,1	27,6	10,9	175,0
Skaraborgs	276,9	42,6	30,7	208,0	8,2	55,2	204,3	825,9
Värmlands	32,0	..	16,8	98,4	..	14,6	4,5	171,4
Örebro	166,9	..	11,9	139,5	..	6,1	22,4	354,5
Västmanlands	15,0	1,9	7,4	18,9	5,5	23,8	1,9	74,4
Kopparbergs	19,6	–	13,3	19,1	2,9	22,8	3,0	80,7
Gävleborgs	19,6	–	1,0	23,9	9,5	6,0	14,9	74,9
Västernorrlands	31,8	..	7,1	40,3	..	6,5	1,6	90,0
Jämtlands	22,8	–	10,0	73,0	0,5	11,1	3,4	120,8
Västerbottens	13,2	..	30,8	28,7	..	8,9	3,8	90,5
Norrbottnens	24,6	..	41,4	30,0	..	10,0	12,5	121,8
<i>Hela riket</i>								
1978	5 776,7	3 525,8	508,8	2 149,9	219,2	1 142,4	609,6	13 932,4
1976	5 180,2	3 387,1	371,4	1 654,1	169,2	965,2	..	11 727,2
1975	5 730,8	3 668,7	414,8	1 968,3	349,1	1 192,3	577,4	13 901,4
1974	5 739,2	3 767,4	428,3	2 015,4	364,8	1 136,7	586,2	14 038,0
1973	5 555,1	3 666,1	455,4	2 014,4	386,3	1 086,5	532,8	13 696,6

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 100 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1976
Cultivation of horticultural plants on open ground in 1976

Växtslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Gurka	327,5	6 178	772
Blomkål	377,6	5 425	387
Vitkål	637,5	23 061	711
Matlök	414,5	10 174	640
Purjolök	249,1	2 403	403
Morötter	1 265,0	43 637	1 074
Rödbeter	544,5	18 272	616
Isbergssallat	177,3	2 509	325
Annan sallat	158,0	10 693	522
Övriga köksväxter	1 029,2	..	943
Summa köksväxter	5 180,2	..	2 601
<i>Frukt</i>			
Äpple	2 574,7	23 457	750
Päron	445,2	5 072	406
Plommon	321,8	2 038	437
Körsbär	45,4	108	101
Summa frukt	3 387,1	..	811
<i>Bär</i>			
Jordgubbar	1 654,1	8 067 228	1 387
Hallon	38,2	99 632	248
Svarta vinbär	324,2	674 700	502
Röda vinbär	7,7	57 475	148
Krusbär	1,3	13 376	58
Summa bär	2 025,5	..	1 699
<i>Blommor</i>	169,2	..	1 082
<i>Plantskolor</i>	965,2	..	636

¹ Redovisas i 1 000 styck för »annan sallat» och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i kilogram. –

² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 101 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1976
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1976

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Tomater	9 073	11 700	1 109
Gurka	4 799	11 611	433
Melon	744	377	99
Isbergssallat	149	83	24
Annan sallat	3 848	8 210	315
Övriga köksväxter	1 502	..	237
Summa köksväxter	20 115	..	1 368
<i>Snittblommor</i>			
Nejlikor	1 649	21 582	56
Rosor	3 631	40 405	101
Krysanthemum	5 623	18 969	762
Snittgrönt	245	3 946	27
Övriga snittblommor	2 100	15 674	343
Summa snittblommor	13 248	100 576	935
<i>Krukväxter</i>			
Begonia	..	4 793	729
Krysanthemum	..	2 748	166
Cyklamen	..	1 386	426
Julstjärna	..	4 389	445
Pelargon	..	5 455	1 064
Övriga krukväxter	..	12 278	767
Summa krukväxter	..	31 049	1 284
<i>Löklblommor</i>			
Tulpaner	..	150 283	1 121
Narcisser	..	14 325	1 038
Hyacinter	..	9 315	1 003
Övriga löklblommor	..	6 817	309
Summa löklblommor	..	180 740	1 200
<i>Övrigt</i>			
Utplanteringsväxter	..	68 777	5 573
Sticklingar eller plantor för vidare kultur	..	28 452	259

¹ Tomater, gurka, melon och isbergssallat redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000 styck. – ² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 102 Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972
 Estimated production of energy in crop farming in 1972

Gröda m m	Besädd areal ¹ , 1 000 ha	Normskörd ¹		Totalt energi- innehåll ³ , milj kWh
		kg/ha	kWh/ha	
<i>Handelsväxter</i>				
Brödsäd	374	.	.	5 652
Höstvete	226	4 090	17 450	3 731
Vårvete	42	3 410	14 550	567
Råg	106	3 230	13 600	1 354
Oljeväxter	154	.	.	1 948
Höstraps	42	2 820	17 950	752
Höstrybs	23	1 825	11 610	266
Vårrops	48	1 855	11 810	565
Vårrybs	41	1 405	8 940	365
Potatis	45	26 930	29 210	1 187
Sockerbetor	41	38 535	43 000	1 763
Frövall, balj- och köksväxter	45	.	.	675
Summa	659	.	.	11 225
<i>Foderväxter</i>				
Fodersäd	1 150	.	.	14 652
Korn	582	3 210	13 410	7 298
Havre	503	3 210	14 070	6 619
Blandsäd	65	2 850	12 200	735
Grovfoder	1 054	.	.	24 425
Slåttervall inkl återväxt	691	5 605	25 620	17 700
Betesvall	198	..	21 400	4 237
Kultiverad betesmark	142	..	14 280	2 028
Grönfoder- och ensilageväxter	23	..	20 000 ²	460
Summa	2 204	.	.	39 077
<i>Halm och blast</i>				
Brödsädshalm	374	.	.	7 010
Fodersädshalm	1 150	.	.	14 750
Oljeväxthalm	154	.	.	3 530
Potatisblast	45	.	.	700
Sockerbetsblast	41	.	.	860
Summa	1 764	.	.	26 850
Totalt	4 627	.	.	77 152

¹ Beträffande innebörden av begreppen besädd areal och normskörd se avsnitt 8.6 resp 8.11. – ² Uppskattat värde. – ³ Efter reduktion för utsäde.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

8.11 JORDBRUKETS SKÖRDE- SKADESKYDD

Jordbrukets skördeskadskydd infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs det täcker alla skador på grödorna oavsett vad som orsakat dem. Omfattningen av skadorna fastställs områdesvis. Hänsyn tas således ej till variationer mellan enskilda företag inom de olika områdena. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB.

Skördeskadskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadskyddet ingår fr o m 1976 års skörd samtliga företag i riket med minst 2 hektar brukad åker. Tidigare ingick företag med minst 2 hektar åker.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Dessa grödor är höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis och po-

tatis för stärkelse och råsprit. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för att omfattas av skyddet. Potatisarealen har från och med 1977 års skörd delats upp i areal med respektive utan bevattningsmöjlighet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitsenap och sockerbetor, för vilka kontrakts- och leveransuppgifter erhålls från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Slutligen ingår i skyddet även följande grödor, för vilka ingen särskild skördestatistik finns; för dessa grödor används uppgifter för de inom parentes angivna s k representantgrödorna.

Övriga oljeväxter (vitsenap)

Vårråg (vårvete)

Foderärter och vicker (blandsäd)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk. Den är samordnad med uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1). Därvid insamlas bland annat uppgifter om de olika grödornas arealer.

Ersättningsberäkningar

Riket var 1978 indelat i 420 skördeområden (se kapitel 2). Gränsdragningen ses över varje år.

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd per hektar och en aktuell skörd per hektar (se nedan). Dessa uppgifter multiplicerades med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Produkten av skördevärdet för en gröda och motsvarande grödareal vid ett företag utgör det totala skördevärdet för grödan vid företaget. Summan av de enskilda grödornas skördevärden ger företagets totala skördevärde. Om företagets totala normskördevärde överstiger dess totala aktuella skördevärde har företaget enligt skördeskadeskyddet drabbats av skördeskada.

Ersättning utbetalas från 1976 års skörd till företag för vilka värdet av skördeskadan

överstiger självrisken (se nedan) minskad med 2,0 % av normskördevärdet. Till företag med ett skördeskadevärde lika med självrisken $\pm 2,0$ procentenheter utgår ersättning med 2,0 % av företagets totala normskördevärde. Till övriga ersättningsberättigade företag utbetalas ett belopp motsvarande skördeskadevärdet minskat med självrisken. För finansiering av de ökade utbetalningarna har självrisken höjts med cirka 0,5 procentenheter för ersättningsberättigade företag.

Samtliga företag får i slutet av mars ett besked från jordbruksnämnden om utfallet.

I det följande redovisas i ett särskilt stycke tillfälliga åtgärder vid 1978 års ersättningsberäkningar.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskördarna för län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik från perioden 1922–1977 (årsväxt- och skörderapporter från t o m 1957 – se avsnitt 8.3 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under perioden med objektiv skördeuppskattning och hektarskördeförändringarna under hela perioden bestämmer normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före år 1956. Normskördarna år 1978 för dessa växtslag har därför bestämts som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956–1977 (våröljeväxter) och 1957–1977 (höstöljeväxter) ökade med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Normskörden för sockerbetor har på motsvarande sätt bestämts med ledning av uppgifter för perioden 1956–1977. Beräkningarna baseras på data från SOI och från lantbruksregistret respektive från SSA.

De framräknade normskördarna för län differentieras på skördeområden med hjälp av särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskördarna direkt för skördeområden.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis) samt från SOI (oljeväxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljeväxter, potatis för stärkelse och råspit och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1978 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet och eventuell torkningskostnad. För korn och havre beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1978 och med motsvarande justeringar. För blandsäd saknas prisnoteringar varför priset beräknas utifrån priserna för korn och havre. Vidare beaktas uppgifter om kvaliteten på potatis för stärkelse och råspit från AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det s k mittpriiset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna oktober t o m januari. De genomsnittliga hanterings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig respektive ej konsumtionsduglig matpotatis beräknas för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inklusive utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktas vid värderingen fodervärdet. Vid höga vallskördar reduceras det aktuella priset för den del av skörden som överstiger normskörden.

Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Denna del, självrisk, framräknas med ledning av områdesvis be-

stämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och om grödornas areal. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlings säkra i området blir självriskens också högre än om för området säkra grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Tillfälliga åtgärder vid 1978 års ersättningsberäkningar

Totalutvintringsskador har beaktats individuellt i vissa delar av landet liksom totalskador på potatis och slättervall inom hela landet.

Vidare har frostskaador och totalskador på spannmål, våroljeväxter och potatis beaktats individuellt i de fyra nordligaste länen och stormskador på vårsäd och våroljeväxter i samtliga län utom de fyra nordligaste.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av jordbruksnämnden. Av de 75,6 miljoner kronor som för budgetåret 1977/78 tillfördes denna fond svarade staten för 30 miljoner och jordbrukarna för 17,4 miljoner. Resterande 28,2 miljoner kronor utgjordes av ränteinkomster. Jordbrukarnas andel tas ut i form av skördeskadeavgifter, vilka läggs på produktionen. I följande tabell redovisas avgifternas fördelning på olika produkter för 1977/78.

<i>Produkt</i>	<i>Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden</i>
Brödsäd	28,2
Potatis	6,3
Oljeväxter	19,0
Sockerbetor	10,3
Mjolk och grädde	17,2
Slaktboskap	<u>19,0</u>
	100

Den 1 januari 1979 fanns i fonden totalt 336 miljoner kronor (inklusive ränta för 1978 – 26,8 miljoner kronor).

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 miljoner kronor. Denna kan tillgripas om fondmedlen skulle bli otillräckliga.

Resultat

I tabell 103 ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1978 års skörd.

Av tabell 104 framgår de fastställda normskördarna för år 1978.

Bibliografi

Skördevärde-, skördeskade- och ersättningsstatistik /årligen sedan 1972/. SCB. SM J 1973:12 och 13, 1974:20 och 21, 1975:22 och 23, 1976:7.1 och 7.2, 1977:6.1 och 6.2, 1978:8.1 och 8.2, 1979:7.1 . . . Appendix till SM J 1979:7.1 . . .

Skördeskadeskyddets uppbyggnad och funktion /1964–1971; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:13 och 1971:24.

Skördeskadeskyddet. Principer och metoder. Promemorior från SCB 1978:3.

8.12 HAGELSKADEFÖRSÄKRING

Hagelskadeförsäkring är en frivillig och individuell försäkringsform. Ersättning lämnas för hagelskador på utestående grödor för vilka försäkring tecknats. Hagelskadeförsäkring meddelas f n av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, och av Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget, ömsesidigt.

Försäkringens utformning

Försäkringen kan tecknas för flertalet grödor. Den kan utformas med eller utan självrisk. I det senare fallet skall försäkringen omfatta samtliga försäkringsbara grödor.

Försäkringsperioden omfattar tiden 1 april–31 mars. Försäkringen gäller ej för höstsådda grödor det år då grödorna är sådda och ej heller för skador som träffat stråsäd och oljväxter efter den 1 november.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året inbetalda premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Resultat

I följande tablå redovisas premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för hagelskadeförsäkring åren 1973–1977.

	Jordbrukets Försäkrings- bolag	Allmänna Hagel- skade-För- säkrings- bolaget	Summa
<i>Premie- inkomster, 1 000 kr</i>			
1977	7 736	2 470	10 206
1976	7 255	1 740	8 995
1975	7 283	1 738	9 021
1974	6 262	1 585	7 847
1973	4 855	1 478	6 333
<i>Skadeut- betalningar, 1 000 kr</i>			
1977	8 508	1 969	10 477
1976	3 122	511	3 633
1975	1 965	439	2 404
1974	4 574	1 025	5 599
1973	6 368	960	7 328
<i>Försäkrings- bestånd, milj kr</i>			
1977	2 021	551	2 572
1976	1 875	502	2 377
1975	1 681	436	2 117
1974	1 587	377	1 964
1973	1 396	334	1 730

För år 1977 var 687 526 hektar åker fördelade på 22 516 avtal försäkrade i Jordbrukets Försäkringsbolag.

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1890/. Jordbrukets Försäkringsbolag.

Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget. Verksamhetsberättelse /årligen sedan 1900/.

Tabell 103 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1978 års skörd
 Results of the compensation calculations for the harvest in 1978
 Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
Figures refer to holdings of at least 2 hectares of tilled arable land

Område	I skördeskade- skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal anmäl- ningar ²	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
Län									
Stockholms	90 945	2 089	15	27 200	2 305	2 408	382	54	16,5
Uppsala	152 773	3 822	85	238 000	2 517	2 552	441	91	17,5
Södermanlands	136 557	2 777	7	23 500	2 382	2 533	446	226	18,7
Östergötlands	213 562	5 253	77	741 800	2 755	2 797	493	149	17,9
Jönköpings	95 523	6 748	312	411 300	2 292	2 550	317	86	13,8
Kronobergs	60 017	5 168	100	111 700	2 441	2 557	336	110	13,8
Kalmar	131 540	5 657	22	179 600	2 487	2 783	410	136	16,5
Gotlands	79 634	2 815	752	1 412 900	2 490	2 207	390	64	15,7
Blekinge	38 103	2 325	5	24 300	3 429	3 936	460	276	13,4
Kristianstads	178 542	7 700	1 415	2 377 100	3 611	3 723	436	130	12,1
Malmöhus	293 809	8 504	136	343 100	3 969	4 193	445	154	11,2
Hallands	124 396	6 467	891	1 977 800	3 108	3 006	424	135	13,6
Göteborgs o Bohus	67 257	4 789	14	17 900	2 284	2 608	384	65	16,8
Älvsborgs	156 918	9 920	291	300 400	2 262	2 486	333	106	14,7
Skaraborgs	279 723	9 567	46	1 062 200	2 696	2 945	506	429	18,7
Värmlands	118 072	6 633	37	174 100	1 780	2 062	328	284	18,4
Örebro	114 783	3 638	25	218 100	2 365	2 571	418	250	17,7
Västmanlands	129 754	3 158	22	92 400	2 430	2 531	468	194	19,3
Kopparbergs	64 681	4 099	10	23 400	1 901	2 077	311	126	16,3
Gävleborgs	75 842	4 718	19	39 400	1 789	1 941	295	183	16,5
Västernorrlands	60 498	4 979	488	1 460 800	1 627	1 575	218	164	13,4
Jämtlands	45 040	3 777	71	203 900	1 760	1 864	240	198	13,6
Västerbottens	86 895	6 470	2 548	10 199 900	1 548	1 253	261	217	16,9
Norrbottens	42 271	2 965	359	1 976 500	1 551	1 452	253	264	16,3
Hela riket									
1978	2 837 135	124 038	7 747 ³	23 637 300 ³	2 616	2 749	405	163	15,5
1977	2 834 917	127 098	16 298 ³	76 179 500	2 482	2 433	384	228	15,5
1976	2 842 492	131 391	10 042 ³	35 440 900	2 265	2 315	350	150	15,5
1975 ¹	2 827 625	132 871	12 290 ³	26 745 100	2 001	2 051	310	112	15,5
1974 ¹	2 855 345	136 893	18 193 ³	41 928 000	1 843	2 183	286	184	15,5

¹ Med efterföljande år ej helt jämförbara uppgifter, se texten. – ² Antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. – ³ Andringar med anledning av besvär ej beaktade. Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

Tabell 104 Normskördar¹ år 1978. Kilogram per hektar
Standard yields in 1978. Kilogrammes per hectare
 Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
Figures refer to holdings of at least 2 hectares of tilled arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Mat- pota- tis ²	Potatis för står- kelse och rå- sprit ²	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Soc- ker- betor
<i>Län</i>															
Stockholms	3 974	3 072	3 085	3 079	2 776	2 623	5 367	19 201	—	2 055	1 683	1 781	1 557	..	—
Uppsala	4 202	3 582	3 380	3 503	3 213	3 049	5 478	22 561	—	..	1 938	1 915	1 697	..	—
Södermanlands	3 934	3 099	3 231	3 201	2 956	2 672	5 780	20 955	—	2 044	1 791	1 823	1 670	..	—
Östergötlands	4 596	3 581	3 406	3 592	3 196	3 001	5 782	28 431	..	2 495	1 705	1 955	1 794	..	..
Jönköpings	3 930	2 306	2 647	2 679	2 554	2 499	6 360	28 922	..	2 340	1 694	..	1 759	..	—
Kronobergs	3 523	..	3 047	2 854	2 661	2 550	6 820	29 419	..	..	1 995	..	1 948	..	—
Kalmar	3 784	2 853	2 814	2 801	2 721	2 454	6 085	25 441	28 800	2 264	1 630	1 730	1 680	..	36 727
Gotlands	3 492	..	2 608	2 796	2 747	2 504	5 880	29 173	—	2 125	1 406	1 587	1 588	1 075	35 377
Blekinge	4 509	3 784	2 958	3 228	2 953	2 746	6 799	24 595	27 960	2 404	1 971	..	..	..	45 763
Kristianstads	4 911	3 857	3 097	3 585	3 571	2 932	7 317	31 055	27 024	2 882	2 016	2 119	1 995	1 226	41 894
Malmöhus	5 056	4 055	3 734	4 139	4 075	3 512	7 712	34 561	30 050	2 988	1 845	2 217	..	1 406	41 317
Hallands	4 721	3 787	3 055	3 552	3 636	3 350	7 441	33 874	..	2 288	2 163	1 752	1 931	..	38 694
Göteborgs o Bohus	3 934	2 999	2 816	3 191	2 925	2 816	6 114	23 327	..	..	2 068	..	1 868	..	—
Älvsborgs	3 991	2 958	2 800	3 023	2 810	2 555	6 014	26 009	..	..	2 086	..	1 652	..	—
Skaraborgs	4 467	3 409	3 184	3 430	3 363	2 894	6 130	30 465	26 360	2 267	2 068	1 894	1 705	..	—
Värmlands	2 981	..	2 478	2 457	2 458	2 125	4 293	22 264	..	..	1 604	..	1 633	..	—
Örebro	3 908	3 331	2 977	3 212	2 990	2 722	5 737	25 799	..	2 006	1 912	1 738	1 596	..	—
Västmanlands	4 113	3 511	3 415	3 431	3 188	3 008	5 631	20 525	..	..	1 974	1 730	1 719	..	—
Kopparbergs	3 069	..	..	2 552	2 510	2 340	4 811	23 339	..	..	..	..	1 645	..	—
Gävleborgs	..	..	..	2 479	2 318	2 170	4 906	21 355	..	..	..	..	1 527	..	—
Västernorrlands	..	..	..	2 297	2 079	2 031	4 280	21 139	..	..	..	..	..	..	—
Jämtlands	..	..	..	2 325	2 341	2 405	4 509	21 108	..	..	..	..	..	..	—
Västerbottens	..	..	..	2 164	2 361	2 064	3 954	21 338	..	..	..	..	..	..	—
Norrbottnens	..	..	..	2 000	2 003	1 887	3 958	18 710	..	..	..	..	..	..	—
<i>Produktionsområden</i>															
Götalands södra slättbygder	5 111	4 075	3 732	4 091	3 991	3 507	7 563	34 010	29 450	3 027	2 113	2 257	1 954	1 450	41 895
„ mellanbygder	3 985	3 567	2 934	3 262	3 240	2 677	6 614	30 786	27 578	2 566	1 827	1 762	1 591	1 176	38 444
„ norra slättbygder	4 555	3 592	3 356	3 529	3 332	3 075	5 972	29 873	26 253	2 480	2 053	1 963	1 790	..	..
Svealands slättbygder	4 011	3 398	3 215	3 299	3 024	2 885	5 507	23 283	..	2 029	1 883	1 806	1 669	..	..
Götalands skogsbygder	4 062	2 902	2 900	3 065	2 813	2 649	6 519	28 463	27 930	2 381	1 945	1 851	1 706	..	37 319
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 622	2 868	2 687	2 589	2 507	2 377	4 893	23 503	..	2 207	1 652	1 637	1 566	..	..
Nedre Norrland	2 711	..	2 501	2 342	2 267	2 162	4 496	21 566	..	..	..	..	1 472	..	..
Övre Norrland	..	..	..	2 128	2 241	2 024	3 979	20 331	..	..	..	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>															
1978	4 415	3 479	3 213	3 219	3 047	2 748	5 755	28 268	27 699	2 844	1 946	1 935	1 724	1 304	40 731
1977	4 322	3 477	3 199	3 173	3 019	2 728	5 728	28 481	27 015	2 847	1 970	1 881	1 713	1 340	40 810
1976	4 126	3 359	3 060	3 059	2 935	2 665	5 727	29 481	27 689	2 841	1 981	1 840	1 623	1 340	42 553
1975	4 093	3 300	3 036	3 040	2 938	2 687	5 722	29 545	27 790	2 842	1 942	1 803	1 559	1 329	39 216
1974	3 944	3 176	2 940	2 956	2 849	2 613	5 727	29 162	27 351	2 807	1 927	1 800	1 500	1 365	38 810

¹ För spannmål avses skörd med 15 %, för slättevall skörd med 16,5 % och för oljeväxter skörd med 18 % vattenhalt. — ² Avser skörd från arealer utan bevattningsmöjlighet.
 Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

8.13 MARKKARTERAD AREAL

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) genomförde SCB 1977 en undersökning av markkarterade arealer i jordbruket. Med markkartering avses en undersökning som omfattar jordprovtagning och analys av markens innehåll av fosfor och kalium samt av dess PH-värde. Vanligen upprättas på grundval av undersökningsresultaten en sk markkarta, d v s en skifteskarta med speciella noteringar om markens näringsinnehåll m m. Till markkarteringen, som av jordbrukaren beställs genom lantbruksnämnden, hör i allmänhet också en utvärdering av undersökningsresultaten.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

I undersökningen ingick alla provyttegårdar 1977, cirka 12 950, i de objektiva skördeuppskattningarna. För dessa inhämtades uppgifter om åkerarealen var i sin helhet, endast delvis eller ej alls markkarterad. Dessutom inhämtades uppgifter om förekomst av och tidpunkt för senaste markkartering för cirka 28 500 spannmålsfält och cirka 9 500 slåttervallsfält. Infor-

mationen insamlades av provtagare i samband med besök på gårdarna under våren 1977; den grundar sig på jordbrukarnas egna uppgifter.

På basis av erhållna uppgifter gjordes skattningar av markkarterade arealer enligt de metoder som tillämpas i de objektiva skördeuppskattningarna.

Bortfall

På grund av nedläggning och uppdelning samt vägran från jordbrukaren att medverka utgick cirka 500 gårdar ur undersökningen.

Resultat

Tabell 105 visar markkarteringens omfattning 1977. Totalt har 50 % av företagen helt eller delvis markkarterad areal vilket torde motsvara 40–50 % av åkerarealen.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Markkarterade åker-, spannmåls- och slåttervallsarealer 1977. SCB. SM J 1979:8.1. Appendix till SM J 1979:8.1.

Tabell 105 Markkarteringens omfattning 1977

Extent of soil surveyed area in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Åkerareal i % på företag efter markkarteringens omfattning			Markkarterad areal i % av grödarealen						
	Helt karterad	Delvis karterad	Ej karterad	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Summa spann-mål	Slätter-vall
<i>Län</i>										
Stockholms	24	25	51	54	42	51	46	39	45	32
Uppsala	42	12	46	61	61	65	49	43	51	35
Södermanlands	37	18	45	57	56	52	52	48	48	45
Östergötlands	38	13	49	57	56	51	52	37	48	33
Jönköpings	21	19	60	48	30	42	42	38	38	30
Kronobergs	17	18	65	..	..	46	38	34	35	24
Kalmar	26	12	62	45	26	48	41	30	39	26
Gotlands	34	16	50	48	83	50	49	43	48	42
Blekinge	59	6	35	79	85	74	67	72	72	49
Kristianstads	54	9	37	79	78	68	63	62	64	48
Malmöhus	58	18	24	77	72	72	67	72	70	49
Hallands	52	10	38	83	55	52	66	61	62	48
Göteborgs o Bohus	20	13	67	39	30	15	33	28	31	22
Älvsborgs	24	16	60	71	42	49	45	39	42	22
Skaraborgs	30	11	59	49	53	37	40	35	39	24
Värmlands	25	16	59	52	27	46	49	41	46	22
Örebro	23	32	40	65	59	51	53	45	52	34
Västmanlands	43	21	36	72	65	62	56	51	58	49
Kopparbergs	17	21	62	46	..	65	36	34	36	28
Gävleborgs	19	20	61	32	..	..	35	36	36	28
Västernorrlands	9	20	71	..	..	..	30	37	30	19
Jämtlands	10	18	72	–	–	–	23	13	21	18
Västerbottens	5	24	71	..	–	–	24	26	24	14
Norrbottens	15	31	54	–	–	–	47	34	45	40
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	63	14	23	78	76	73	72	73	73	62
Götalands mellanbygder	45	14	41	60	69	62	56	53	57	43
Götalands norra slättbygder	37	13	50	56	56	47	49	40	48	31
Svealands slättbygder	37	19	44	61	59	57	52	47	54	39
Götalands skogsbygder	21	15	64	41	31	34	40	34	35	26
Mellersta Sveriges skogsbygder	18	18	64	40	62	34	37	29	33	22
Nedre Norrland	12	21	67	32	..	..	31	34	30	22
Övre Norrland	8	25	67	..	–	–	29	29	29	23
<i>Hela riket</i>	33	17	50	60	61	56	50	42	50	31

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
9.1 Antal husdjur	106–113
9.2 Antal företag med husdjur	114–121
9.3 Kontrollverksamheter	122–133
9.4 Djursjukdomar	134
9.5 Galtar och betäckta suggor	135
9.6 Slakt	136–138
9.7 Produktion. Försörjnings- balanser	139–144
9.8 Husdjursförsäkringar	145
9.9 Pälsdjursskötsel	—
9.10 Biodling	—

9.1 ANTAL HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1978 företag vid vilka det den 15 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Statistik över antalet renar baseras på renlängderna.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

I *tabell 106* redovisas antalet svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker men med minst 250 svin respektive minst 1 000 höns inklusive kycklingar den 15 juni 1978. Inga företag med minst 500 får inklusive lamm men högst 2 hektar åker inrapporterades under 1978.

Uppgifter om antal husdjur av olika slag vid företag med mer än 2 hektar åker den 15 juni 1978 lämnas i *tabell 107*. Av tabellen kan framräknas att antalet nötkreatur ökade med 1 %

jämfört med den 9 juni 1977. Likaså gick antalet kalvar upp med 2 % medan mjölkornas antal minskade något. Även antalet får och lamm sjönk något. Däremot ökade antalet svin med 2 % och antalet höns och kycklingar med 6 %.

I nedanstående tablå redovisas antalet getter och killingar vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Man bör observera att ett relativt stort antal getter torde finnas vid företag med högst 2 hektar åker.

<i>Produktionsområden</i>	<i>Antal getter och killingar</i>
Götalands södra slättbygder	224
» mellanbygder	214
» norra slättbygder	192
Svealands slättbygder	307
Götalands skogsbygder	792
Mellersta Sveriges skogsbygder	387
Nedre Norrland	3 191
Övre Norrland	1 301
<i>Hela riket</i>	6 608

Antalet husdjur inom produktionsområden illustreras av figuren på sidan 184.

I de Statistiska meddelanden som ges ut med uppgifter ur lantbruksregistret finns även uppgifter för kommuner.

I *tabellerna 108–112* redovisas uppgifter om antalen nötkreatur, får exklusive lamm, svin

respektive höns exklusive kycklingar fördelade efter besättningarnas storlek den 15 juni 1978.

Av tabell 113 framgår antalet husdjur per 100 hektar åker.

I tabelln nedan redovisas resultat från lantbruksekonomiska samarbetsnämndens specialbearbetning av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1).

<i>Antal husdjur</i>	<i>Stora företag</i>	<i>Medel-stora företag</i>	<i>Små företag</i>
Mjölkkor	211 893	301 347	162 237
Ungnöt och tjurar	208 825	228 115	151 730
Får exkl lamm	58 004	16 872	82 694
Modersuggor	101 781	97 034	57 929
Slaktsvin	826 669	175 200	83 312
Höns	2 306 415	716 703	1 204 816

Uppgifter om antalet samebyar och antalet renar enligt 1978 års renlängder (som avser förhållandena den 1 januari) framgår av tabelln nedan.

<i>Område; typ av sameby</i>	<i>Antal byar</i>	<i>Antal renar</i>
Jämtlands län		
Fjällsameby	12	38 300
Västerbottens län		
Fjällsameby	6	31 800
Skogssameby	1	3 400
Norrbottnens län		
Fjällsameby	15	87 800
Skogssameby	9	28 000
Koncessionssameby	9	11 700
Hela riket	52	201 000

Tabell 106 Antal svin och höns vid företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin respektive 1 000 höns (inklusive kycklingar) år 1978

Number of pigs and fowls at holdings not exceeding 2 hectares of arable land and with at least 250 pigs and 1 000 fowls or chickens respectively in 1978

Område	Svin				Höns och kycklingar				
	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 måna- der och däröver	Under 3 måna- der			Av värp- ras	Broiler	
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	70	887	21 907	6 940	29 804	268 839	145 555	152 300	566 694
Götalands mellanbygder	17	564	12 121	2 988	15 690	288 520	162 852	459 480	910 852
Götalands norra slättbygder	5	114	9 409	2 571	12 099	227 293	306 375	90 874	624 542
Svealands slättbygder	25	724	4 318	2 955	8 022	169 886	79 740	174 500	424 126
Götalands skogsbygder	19	633	21 659	6 685	28 996	494 458	327 881	418 365	1 240 704
Mellersta Sveriges skogsbygder	3	100	—	450	553	50 687	97 300	—	147 987
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	29 970	46 624	—	76 594
Övre Norrland	—	—	—	—	—	81 500	39 000	—	120 500
<i>Hela riket</i>									
1978	139	3 022	69 414	22 589	95 164	1 611 153	1 205 327	1 295 519	4 111 999
1977	125	2 472	66 837	17 844	87 278	1 635 666	1 309 759	1 380 154	4 325 579
1976	86	1 862	59 735	17 857	79 540	1 347 504	1 198 443	1 009 445	3 555 392
1975	1 532	—	57 543	17 221	76 296	1 568 218	1 256 478	1 153 088	3 977 784
1974	1 658	—	62 632	16 820	81 110	1 575 399	1 245 799	1 269 635	4 090 833

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 107 Antal husdjur år 1978

Number of livestock in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Summa	Får	
		Kor	Kvigor, tjurar och stutar	Kalvar under 1 år	Tackor och baggar		Lamm	
		För mjölk- produk- tion	För upp- födning av kalvar	1 år och däröver				
<i>Län</i>								
Stockholms	2 232	12 264	2 557	10 258	11 485	36 564	4 984	7 364
Uppsala	1 429	23 723	2 541	17 678	19 809	63 751	3 766	5 305
Södermanlands	1 491	24 392	2 644	21 104	21 416	69 556	4 860	7 345
Östergötlands	2 288	38 776	3 498	37 731	36 611	116 616	9 996	14 130
Jönköpings	3 302	43 617	3 800	43 980	38 156	129 553	6 980	10 059
Kronobergs	2 907	24 547	4 360	27 495	23 388	79 790	6 270	8 626
Kalmar	2 556	47 548	3 832	43 005	40 074	134 459	16 082	22 708
Gotlands	2 055	18 380	1 353	21 111	17 981	58 825	29 450	41 545
Blekinge	1 357	10 546	2 894	11 680	10 743	35 863	1 791	2 438
Kristianstads	4 512	42 043	12 526	59 429	48 438	162 436	4 577	6 221
Malmöhus	6 609	35 037	11 199	50 455	39 724	136 415	2 807	3 390
Hallands	3 230	35 666	3 842	38 322	34 959	112 789	5 851	7 920
Göteborgs o Bohus	2 661	20 241	1 785	19 467	16 890	58 383	3 932	5 584
Älvsborgs	4 823	47 659	3 303	40 452	38 574	129 988	10 230	14 683
Skaraborgs	4 334	53 198	3 751	50 670	53 371	160 990	6 512	8 650
Värmlands	2 419	22 605	577	14 033	16 838	54 053	7 854	10 020
Örebro	1 346	19 206	1 074	13 650	16 289	50 219	4 071	5 710
Västmanlands	1 078	15 098	1 080	11 355	12 888	40 421	1 931	2 832
Kopparbergs	1 303	17 716	486	10 443	12 886	41 531	4 061	5 581
Gävleborgs	1 968	19 797	406	11 769	13 728	45 700	5 378	7 666
Västernorrlands	1 637	18 863	240	9 189	12 159	40 451	7 014	10 681
Jämtlands	1 547	17 142	447	9 646	11 766	39 001	5 084	7 637
Västerbottens	911	27 221	274	14 013	21 653	63 161	5 373	7 663
Norrbottns	606	14 312	83	7 609	9 472	31 476	2 270	2 355
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	5 999	38 926	9 185	54 496	46 463	149 070	3 933	5 102
Götalands mellanbygder	7 365	80 132	14 215	94 593	82 438	271 378	41 976	58 391
Götalands norra slättbygder	5 977	71 319	5 759	65 651	70 748	213 477	11 334	15 406
Svealands slättbygder	7 552	93 467	9 638	73 448	82 909	259 462	19 245	28 002
Götalands skogsbygder	20 394	214 338	26 057	219 237	189 393	649 025	44 072	62 783
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 435	52 978	2 266	34 694	38 108	128 046	13 471	17 779
Nedre Norrland	5 046	53 701	905	29 343	35 892	119 841	17 390	25 898
Övre Norrland	1 833	44 736	527	23 082	33 347	101 692	9 703	12 752
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1- 5,0	6 962	11 000	4 016	16 059	14 861	45 936	20 012	26 372
5,1- 10,0	11 860	47 090	9 837	51 703	48 516	157 146	30 062	40 628
10,1- 20,0	12 521	133 618	12 199	114 886	108 139	368 842	33 993	47 961
20,1- 30,0	7 006	125 920	8 040	102 106	95 354	331 420	20 820	30 238
30,1- 50,0	8 341	162 674	10 143	135 744	131 802	440 363	20 190	29 377
50,1-100,0	7 089	113 745	11 367	109 354	111 027	345 493	18 733	26 545
Över 100,0	4 822	55 550	12 950	64 692	69 599	202 791	17 314	24 992
<i>Hela riket</i>								
1978	..	649 597	68 552	594 544	579 298	1 891 991	161 124	226 113
1977	..	652 614	67 835	590 866	566 528	1 877 843	163 669	226 161
1976	58 601	663 833	65 617	581 798	551 366	1 862 614	163 605	225 873
1975	..	675 477	64 199	589 670	549 234	1 878 580	157 570	210 568
1974	..	688 456	66 994	589 988	564 459	1 909 897	159 954	212 411

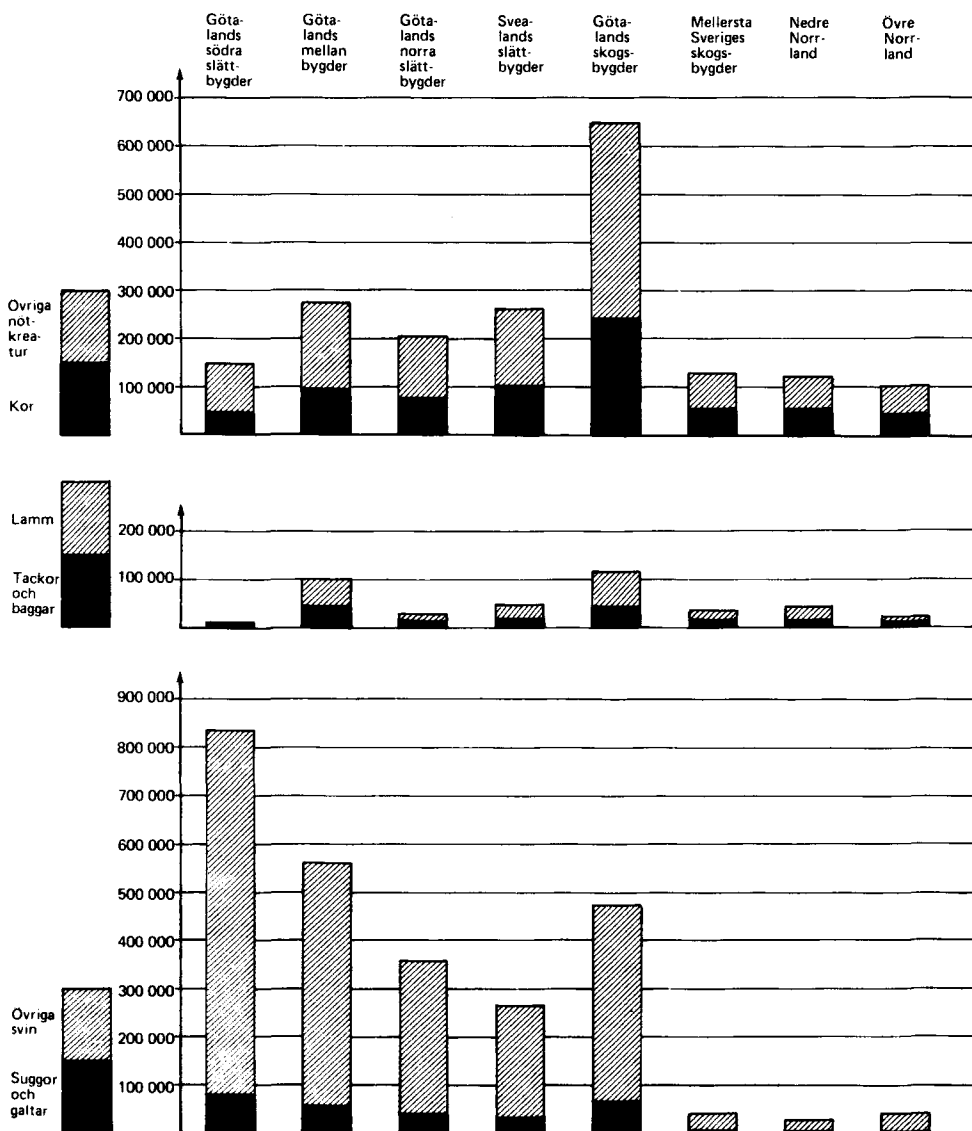
¹ Avser 1976.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Svin					Höns och kycklingar				
Summa	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 månader och däröver	Under 3 månader			Av värpras	Broiler	
12 348	127	2 592	17 842	10 153	30 714	140 132	4 233	–	144 365
9 071	446	9 655	20 754	32 338	63 193	198 684	24 258	3 800	226 742
12 205	290	6 411	20 253	24 943	51 897	115 357	38 079	10 520	163 956
24 126	471	9 145	50 318	40 303	100 237	370 474	116 809	300	487 583
17 039	284	5 214	13 359	19 155	38 012	101 570	25 788	15 075	142 433
14 896	259	6 037	18 365	25 986	50 647	105 136	84 004	60	189 200
38 790	634	13 188	47 670	52 463	113 955	194 853	30 365	80 900	306 118
70 995	302	7 948	27 954	32 285	68 489	89 238	26 977	166 400	282 615
4 229	222	4 828	52 438	30 864	88 352	137 720	33 396	292 600	463 716
10 798	1 738	47 625	233 703	204 255	487 321	287 182	62 965	698 208	1 048 355
6 197	2 782	58 016	226 472	232 095	519 365	347 788	179 545	264 465	791 798
13 771	1 503	42 937	157 430	182 710	384 580	653 734	331 113	135 734	1 120 581
9 516	189	4 383	11 872	18 190	34 634	139 739	84 469	155	224 363
24 913	483	12 225	33 329	47 268	93 305	242 259	35 451	81 000	358 710
15 162	1 263	29 776	107 194	119 214	257 447	468 428	187 148	214 935	870 511
17 874	226	3 915	20 989	16 736	41 866	43 042	6 464	160	49 666
9 781	187	3 754	24 277	15 024	43 242	102 942	44 206	8 900	156 048
4 763	259	6 155	26 212	23 607	56 233	122 167	9 632	14 070	145 869
9 642	75	1 259	4 793	4 865	10 992	49 495	23 219	–	72 714
13 044	85	1 540	5 823	6 119	13 567	32 060	2 762	80	34 902
17 695	75	1 369	4 154	5 690	11 288	85 718	6 665	–	92 383
12 721	35	574	2 218	2 140	4 967	20 622	7 632	–	28 254
13 036	169	3 571	17 775	12 299	33 814	40 524	4 727	–	45 251
4 625	20	391	2 560	4 133	7 104	33 389	837	–	34 226
9 035	3 224	79 735	412 182	344 028	839 169	870 599	414 012	605 679	1 890 290
100 367	2 515	55 748	256 145	245 867	560 275	421 730	104 401	663 203	1 189 334
26 740	1 704	39 546	155 498	162 142	358 890	839 294	274 931	215 035	1 329 260
47 247	1 416	30 512	117 784	115 785	265 497	664 031	105 277	37 350	806 658
106 855	2 641	65 444	154 099	249 639	471 823	957 027	384 472	465 915	1 807 414
31 250	244	4 273	19 344	15 422	39 283	149 360	54 333	180	203 873
43 288	190	3 279	12 342	13 428	29 239	145 283	27 682	–	172 965
22 455	190	3 971	20 360	16 524	41 045	74 929	5 636	–	80 565
46 384	195	5 144	9 713	20 718	35 770	215 238	136 745	70 325	422 308
70 690	615	19 595	31 808	74 066	126 084	516 884	126 034	209 873	852 791
81 954	2 245	60 090	96 870	222 717	381 922	742 513	269 927	405 454	1 417 894
51 058	2 403	55 193	130 082	209 461	397 139	567 029	131 221	292 600	990 850
49 567	3 134	68 405	249 687	271 556	592 782	677 385	164 381	289 250	1 131 016
45 278	2 510	51 362	345 508	231 063	630 443	629 181	250 982	368 925	1 249 088
42 306	1 022	22 719	284 086	133 254	441 081	774 023	291 454	350 935	1 416 412
387 237	12 124	282 508	1 147 754	1 162 835	2 605 221	4 122 253	1 370 744	1 987 362	7 480 359
389 830	11 830	282 147	1 115 918	1 145 951	2 555 846	3 858 584	1 268 080	1 939 594	7 066 258
389 478	11 586	279 102	1 083 339	1 094 265	2 468 292	4 100 374	1 308 394	2 145 288	7 554 056
368 138	268 009		1 085 181	1 092 994	2 446 184	4 227 934	1 417 861	2 068 279	7 714 074
372 365	262 623		1 044 796	1 067 865	2 375 284	4 500 529	1 658 752	1 844 441	8 003 722

Antal husdjur inom produktionsområden år 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Källa: Tabell 106 ligger till grund för figurerna.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:27 och 33, 1971:15, 1973:17 (med uppgifter om antalet getter fördelat på län), 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Svin, får och höns vid större besättningar utanför jordbruket den 15 september 1969. SCB. SM J 1969:49.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /årligen sedan 1969/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1978:17 . . .

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars /1964–1973/. Antalet hästar, nötkreatur, svin och höns. SCB. SM J 1969:16, 1970:11, 1971:26, 1972:29 och 1973:29.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

Tabell 108 Antal kor efter enskilda företagares ålder och efter besättningsstorlek år 1978
Number of cows by age of holders and by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Företagare- kategori; ålder	Besättningsstorlek, antal kor							
	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99	Summa
<i>Enskilda företagare</i>								
Under 30 år	761	4 282	21 411	10 406	1 600	82	–	38 542
30–39 år	2 271	11 574	57 834	40 525	6 997	1 258	1 331	121 790
40–49 år	3 419	19 699	85 909	46 991	7 707	2 216	3 292	169 233
50–54 år	2 710	16 333	57 291	25 130	3 634	1 343	1 866	108 307
55–59 år	3 496	20 949	58 323	22 229	3 619	931	1 251	110 798
60–64 år	3 990	21 352	38 756	12 250	2 649	1 121	1 262	81 380
65–74 år	5 784	14 227	16 800	5 341	1 739	670	1 081	45 642
Över 74 år	1 551	2 682	2 330	861	248	177	153	8 002
Okänd ålder	48	247	465	284	122	–	–	1 166
<i>Övriga företagare-kategorier¹</i>								
	1 055	3 020	5 470	5 674	4 371	3 240	10 459	33 289
<i>Summa</i>								
1978	25 085	114 365	344 589	169 691	32 686	11 038	20 695	718 149
1977	28 144	122 188	347 553	161 485	30 442	10 429	20 208	720 449
1976	31 796	135 665	356 472	148 328	27 145	10 773	19 271	729 450
1975	36 006	151 788	357 416	139 357	26 139	9 848	19 122	739 676
1974	40 443	171 831	360 373	131 594	23 659	8 445	19 105	755 450

¹ Inklusive okänd företagarekategori.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 109 Antal nötkreatur efter besättningsstorlek år 1978

Number of cattle by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal kor							Summa
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	Över 74	
<i>Län</i>								
Stockholms	4 094	1 162	3 435	11 879	8 207	3 351	4 436	36 564
Uppsala	7 762	1 592	5 816	29 499	13 030	3 191	2 861	63 751
Södermanlands	7 825	1 436	4 120	20 099	20 011	6 405	9 660	69 556
Östergötlands	16 425	4 465	8 709	42 298	30 230	7 587	6 902	116 616
Jönköpings	12 758	11 181	19 694	58 395	22 908	2 928	1 689	129 553
Kronobergs	10 664	7 626	15 632	32 209	11 021	1 885	753	79 790
Kalmar	11 309	5 761	13 830	56 362	36 671	6 129	4 397	134 459
Gotlands	6 268	2 274	6 752	30 811	10 487	1 318	915	58 825
Blekinge	3 513	3 224	6 575	14 778	5 094	1 074	1 605	35 863
Kristianstads	19 726	8 697	22 976	63 917	29 375	7 064	10 681	162 436
Malmöhus	14 987	7 942	16 111	50 549	31 648	5 123	10 055	136 415
Hallands	13 540	6 505	15 756	46 585	22 649	4 755	2 999	112 789
Göteborgs o Bohus	8 064	6 333	10 767	24 011	8 160	1 048		58 383
Älvsborgs	19 440	11 269	19 827	54 479	19 914	2 994	2 065	129 988
Skaraborgs	25 146	9 784	13 941	59 491	40 227	4 943	7 458	160 990
Värmlands	7 284	3 145	9 286	17 086	10 434	3 699	3 119	54 053
Örebro	7 659	1 656	4 982	20 130	10 094	2 068	3 630	50 219
Västmanlands	7 058	995	2 995	16 507	8 569	1 817	2 480	40 421
Kopparbergs	5 347	1 984	6 358	14 674	10 143	1 812	1 213	41 531
Gävleborgs	5 044	1 872	8 269	21 112	7 345	1 533	525	45 700
Västernorrlands	3 665	2 815	11 212	15 440	5 169	2 150		40 451
Jämtlands	3 389	2 146	9 162	15 629	7 369	1 306		39 001
Västerbottens	5 557	4 196	18 867	24 753	8 092	1 696		63 161
Norrbottns	2 998	1 091	5 927	11 008	8 821	1 631		31 476
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	20 486	7 756	16 652	51 982	30 209	7 578	14 407	149 070
» mellanbygder	28 488	10 935	29 048	112 817	66 254	12 212	11 624	271 378
» norra slättbygder	34 689	12 949	18 320	78 029	51 140	8 249	10 101	213 477
Svealands slättbygder	35 680	6 475	21 545	95 904	60 408	18 627	20 823	259 462
Götalands skogsbygder	74 636	51 286	102 642	279 755	111 784	16 527	12 395	649 025
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 794	6 562	17 465	47 692	28 436	5 734	7 363	128 046
Nedre Norrland	11 735	6 807	27 700	47 426	20 190	4 488	1 495	119 841
Övre Norrland	9 014	6 381	27 627	38 096	17 247	2 763	564	101 692
<i>Hela riket</i>								
1978	229 522	109 151	260 999	751 701	385 668	76 178	78 772	1 891 991
1977	217 545	119 037	273 655	755 577	365 295	70 856	75 878	1 877 843
1976	193 726	127 794	295 716	773 522	335 129	63 142	73 585	1 862 614
1975	179 904	137 099	329 026	781 821	318 248	60 525	71 957	1 878 580
1974	172 614	150 028	368 950	791 757	302 232	55 523	68 793	1 909 897

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 110 Antal får¹ efter besättningsstorlek 1978

Number of sheep by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)					Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	Över 99	
<i>Län</i>						
Stockholms	438	920	1 206	931	1 489	4 984
Uppsala	573	642	730		1 821	3 766
Södermanlands	531	1 133	1 056	796	1 344	4 860
Östergötlands	876	1 801	2 481	1 938	2 900	9 996
Jönköpings	1 006	1 928	1 325	1 577	1 144	6 980
Kronobergs	967	1 330	1 278	1 157	1 538	6 270
Kalmar	1 004	1 882	2 816	2 829	7 551	16 082
Gotlands	927	3 626	6 307	6 759	11 831	29 450
Blekinge	452	628	355	356	—	1 791
Kristianstads	1 338	1 297	604	576	762	4 577
Malmöhus	1 084	722	425	247	329	2 807
Hallands	1 848	1 968	1 040	485	510	5 851
Göteborgs o Bohus	961	1 213	702		1 056	3 932
Älvsborgs	2 119	3 166	2 190	994	1 761	10 230
Skaraborgs	1 627	2 022	1 066	935	862	6 512
Värmlands	1 946	2 833	1 658	1 002	415	7 854
Örebro	709	1 160	600	922	680	4 071
Västmanlands	372	640	573		346	1 931
Kopparbergs	908	1 633	924		596	4 061
Gävleborgs	1 193	1 595	1 059	1 071	460	5 378
Västernorrlands	1 289	2 412	1 715	903	695	7 014
Jämtlands	921	1 821	1 098	813	431	5 084
Västerbottens	2 136	2 025	660		552	5 373
Norrbottnens	711	993	357	209	—	2 270
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 766	1 124	384		659	3 933
» mellanbygder	2 123	5 155	8 284	8 224	18 190	41 976
» norra slättbygder	2 396	3 036	2 176	1 669	2 057	11 334
Svealands slättbygder	2 473	4 186	4 193	3 612	4 781	19 245
Götalands skogsbygder	7 433	11 369	9 069	7 481	8 720	44 072
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 920	4 872	2 777		2 902	13 471
Nedre Norrland	3 397	5 852	3 922	2 733	1 486	17 390
Övre Norrland	3 428	3 796	1 420	728	331	9 703
<i>Hela riket</i>						
1978	25 936	39 390	32 225	26 984	36 589	161 124
1977	26 583	38 381	32 108	27 618	38 979	163 669
1976	26 417	38 276	30 882	29 251	38 779	163 605
1975	24 940	34 943	29 897	28 695	39 095	157 570
1974	24 564	34 061	30 722	30 018	40 589	159 954

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 111 Antal svin efter besättningsstorlek år 1978

Number of pigs by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal svin						
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499 Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	62	169	434	3 486	4 485	4 634	17 444 30 714
Uppsala	264	998	2 420	14 316	16 070	12 058	18 267 64 393
Södermanlands	123	344	965	6 687	10 722	9 222	26 786 54 849
Östergötlands	289	600	2 013	10 100	18 293	16 340	57 929 105 564
Jönköpings	754	1 511	4 166	10 802	8 622	4 105	8 922 38 882
Kronobergs	493	1 530	4 148	11 651	12 074	10 692	11 856 52 444
Kalmar	678	1 477	3 010	13 405	21 166	30 170	47 470 117 376
Götlands	333	1 415	4 429	15 160	17 375	12 735	17 042 68 489
Blekinge	300	649	1 739	8 302	11 195	13 388	61 834 97 407
Kristianstads	300	2 405	13 941	90 640	106 629	89 882	210 506 514 303
Malmöhus	167	2 062	11 940	109 104	142 470	88 189	182 502 536 434
Hallands	309	1 752	9 814	78 070	109 018	72 282	124 819 396 064
Göteborgs o Bohus	229	871	2 996	9 761	8 433	5 634	6 710 34 634
Älvsborgs	594	1 773	6 786	25 054	22 238	14 373	23 004 93 822
Skaraborgs	291	1 655	7 982	53 278	63 857	49 894	90 557 267 514
Värmlands	594	426	930	4 358	8 558	9 269	17 731 41 866
Örebro	115	323	846	4 400	6 017	9 670	23 106 44 477
Västmanlands	180	562	1 317	7 588	9 596	9 449	30 176 58 868
Kopparbergs	304	419	554	2 533	1 885	1 544	4 306 11 545
Gävleborgs	816	584	860	2 734	1 385	2 890	4 298 13 567
Västernorrlands	436	253	402	1 954	2 081	4 084	2 078 11 288
Jämtlands	259	104	262	1 470	1 123	1 749	4 967
Västerbottens	447	925	2 224	6 509	6 118	4 808	12 783 33 814
Norrbottnens	58	87	126	422	781	5 630	7 104
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	172	1 800	12 374	135 190	216 024	161 356	342 057 868 973
» mellanbygder	819	4 075	16 624	100 555	120 321	105 039	228 532 575 965
» norra slättbygder	408	2 174	10 507	67 378	83 956	63 157	143 409 370 989
Svealands slättbygder	706	2 316	6 182	38 059	51 446	51 615	123 195 273 519
Götalands skogsbygder	3 256	9 488	32 988	130 149	120 179	76 948	127 811 500 819
Mellersta Sveriges skogsbygder	865	997	1 755	7 686	6 528	6 584	15 421 39 836
Nedre Norrland	1 612	1 016	1 511	5 790	4 838	6 954	7 518 29 239
Övre Norrland	557	1 028	2 363	6 977	6 899	5 124	18 097 41 045
<i>Hela riket</i>							
1978	8 395	22 894	84 304	491 784	610 191	476 777	1 006 040 2 700 385 ²
1977	9 674	25 147	92 992	522 427	609 644	445 693	937 547 2 643 124
1976 ¹	11 379	29 043	102 282	544 068	585 708	403 957	791 855 2 468 292
1975 ¹	16 150	35 552	111 340	538 064	583 891	410 123	751 064 2 446 184
1974 ¹	18 525	37 998	117 213	540 944	568 904	400 850	690 850 2 375 284

¹ Avser endast företag med mer än 2,0 hektar åker. – ² Varav 2 605 221 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 112 Antal höns¹ efter besättningsstorlek år 1978

Number of fowls by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)					
	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	8 214	7 568	10 050	16 850	148 470	191 152
Uppsala	13 723	15 774	17 230	36 287	134 970	217 984
Södermanlands	11 521	13 424	16 625	11 500	143 562	196 632
Östergötlands	23 958	21 113	13 975	63 328	377 019	499 393
Jönköpings	46 128	9 232	8 010	16 250	61 100	140 720
Kronobergs	24 755	10 161	8 420	18 700	50 600	112 636
Kalmar	33 383	12 595	11 475	60 520	230 950	348 923
Gotlands	8 929	5 639	8 370	55 600	42 250	120 788
Blekinge	10 850	5 870	14 350	32 350	190 600	254 020
Kristianstads	29 810	24 754	15 288	62 242	308 183	440 277
Malmöhus	35 976	25 800	28 387	86 262	447 995	624 420
Hallands	21 703	35 175	80 481	237 630	478 850	853 839
Göteborgs o Bohus	26 570	19 504	14 835	21 805	74 825	157 539
Älvsborgs	46 100	26 129	19 831	57 464	132 350	281 874
Skaraborgs	34 148	37 211	41 046	88 320	397 202	597 927
Värmlands	14 855	9 007	7 580	10 991	25 000	67 433
Örebro	11 811	14 856	12 425	20 512	48 600	108 204
Västmanlands	8 765	13 252	19 700	32 550	52 100	126 367
Kopparbergs	5 724	4 906	8 075	18 235	46 025	82 965
Gävleborgs	5 580	5 555	6 725	25 000		42 860
Västernorrlands	5 635	3 106	6 452	24 425	51 800	91 418
Jämtlands	4 424	2 698	3 740	9 760	-	20 622
Västerbottens	3 674	3 375	7 775	13 200	62 500	90 524
Norrbottnens	235	344	3 310	61 000		64 889
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	36 116	45 074	83 782	228 532	745 934	1 139 438
» mellanbygder	46 474	27 537	32 393	148 020	455 826	710 250
» norra slättbygder	51 437	53 948	55 716	147 690	757 796	1 066 587
Svealands slättbygder	53 667	65 110	78 110	113 928	523 102	833 917
Götalands skogsbygder	200 018	99 271	88 752	254 701	808 743	1 451 485
Mellersta Sveriges skogsbygder	29 192	20 940	17 610	49 925	82 380	200 047
Nedre Norrland	14 991	11 100	16 707	52 385	80 070	175 253
Övre Norrland	4 576	4 068	11 085	35 200	101 500	156 429
<i>Hela riket</i>						
1978	436 471	327 048	384 155	1 030 381	3 555 351	5 733 406 ³
1977	479 884	353 177	409 621	1 041 094	3 210 474	5 494 250
1976	543 832	400 312	446 293	1 014 091	3 043 350	5 447 878
1975 ²	583 471	464 007	494 624	861 634	1 824 198	4 227 934
1974 ²	644 982	509 433	561 564	979 358	1 805 192	4 500 529

¹ Avser höns exklusive kycklingar. – ² Avser endast företag med mer än 2,0 hektar åker. – ³ Varav 4 122 253 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 113 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1978

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	
Län								
Stockholms	14,8	21,7	36,5	12,3	2,7	27,9	30,6	144,0
Uppsala	16,3	23,2	39,5	5,6	6,3	32,9	39,2	140,4
Södermanlands	18,8	29,6	48,4	8,5	4,7	31,5	36,2	114,2
Östergötlands	19,0	33,4	52,4	10,8	4,3	40,7	45,0	218,9
Jönköpings	48,6	84,1	132,7	17,5	5,6	33,3	38,9	145,9
Kronobergs	46,8	82,3	129,1	24,1	10,2	71,8	82,0	306,2
Kalmar	37,3	60,4	97,7	28,2	10,1	72,8	82,9	222,6
Gotlands	23,7	47,0	70,7	85,3	9,9	72,3	82,2	339,4
Blekinge	33,8	56,5	90,3	10,6	12,7	209,8	222,5	1 167,8
Kristianstads	29,3	58,0	87,3	5,8	26,5	235,4	261,9	563,5
Malmöhus	14,9	29,1	44,0	2,0	19,6	148,0	167,6	255,5
Hallands	31,1	57,6	88,7	10,8	35,0	267,6	302,6	881,5
Göteborgs o Bohus	31,1	51,3	82,4	13,4	6,5	42,4	48,9	316,8
Älvsborgs	31,3	48,5	79,8	15,3	7,8	49,5	57,3	220,1
Skaraborgs	19,7	36,0	55,7	5,3	10,7	78,4	89,1	301,4
Värmlands	18,4	24,5	42,9	14,2	3,3	30,0	33,3	39,5
Örebro	17,0	25,1	42,1	8,2	3,3	33,0	36,3	131,0
Västmanlands	12,0	18,0	30,0	3,5	4,8	36,9	41,7	108,0
Kopparbergs	26,8	34,3	61,1	14,2	2,0	14,2	16,2	106,9
Gävleborgs	25,2	31,8	57,0	16,3	2,0	14,9	16,9	43,6
Västernorrlands	29,6	33,1	62,7	27,5	2,2	15,3	17,5	143,3
Jämtlands	36,9	44,9	81,8	26,7	1,3	9,1	10,4	59,3
Västerbottens	29,7	38,5	68,2	14,1	4,0	32,5	36,5	48,9
Norrbottns	30,6	36,3	66,9	9,8	0,9	14,2	15,1	72,7
Produktionsområden								
Götalands södra slättbygder	13,4	28,2	41,6	2,5	23,2	211,1	234,3	527,6
» mellanbygder	28,3	53,2	81,5	30,1	17,5	150,8	168,3	357,2
» norra slättbygder	16,5	29,1	45,6	5,7	8,8	67,8	76,6	283,7
Svealands slättbygder	15,2	23,0	38,2	7,0	4,7	34,4	39,1	118,8
Götalands skogsbygder	41,6	70,7	112,3	18,5	11,8	69,8	81,6	312,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,7	32,5	57,2	14,0	2,0	15,5	17,5	91,0
Nedre Norrland	29,6	35,4	65,0	23,5	1,9	14,0	15,9	93,8
Övre Norrland	30,6	38,2	68,8	15,2	2,8	25,0	27,8	54,5
Storleksgrupp, hektar åker								
2,1– 5,0	18,4	37,9	56,3	56,9	6,5	37,3	43,8	517,7
5,1– 10,0	27,1	47,7	74,8	33,6	9,6	50,4	60,0	405,8
10,1– 20,0	33,1	50,7	83,8	18,6	14,2	72,6	86,8	322,2
20,1– 30,0	33,1	48,8	81,9	12,6	14,2	83,9	98,1	245,0
30,1– 50,0	28,0	43,3	71,3	8,0	11,6	84,4	96,0	183,1
50,1–100,0	18,9	33,3	52,2	6,8	8,1	87,0	95,1	188,5
Över 100,0	12,3	24,1	36,4	7,6	4,3	74,9	79,2	254,3
Hela riket								
1978	24,2	39,5	63,7	13,0	9,9	77,7	87,6	251,6
1977	24,2	38,9	63,2	13,1	9,9	76,1	86,0	237,7
1976	24,5	38,0	62,5	13,1	9,8	73,0	82,8	253,5
1975	24,8	38,2	63,0	12,4	9,0	73,1	82,1	258,8
1974	25,3	38,6	63,9	12,4	8,8	70,6	79,4	267,6

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

9.2 ANTAL FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet företag med husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom årligen inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1978 företag vid vilka det den 15 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Lantbruksstyrelsen genomförde 1975 en undersökning av företag med smågrisproduktion. Uppgifter inhämtades från ett urval av företagen i lantbruksregistret 1974. Totalt erhöles 5 885 svar från de 6 675 företagen i urvalet. Som ett led i undersökningen beställdes vidare från SCB några specialbearbetningar av lantbruksregistret.

Uppgifter om pålsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

I tabell 114 redovisas antalet företag med husdjur av olika slag den 15 juni 1978. I tabell nedan återfinns vissa uppgifter om antal företag med flera djurslag. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar.

Slag av företag	Med enbart nöt, får, svin respektive höns	Med även andra djurslag	Summa

Företag med nötkreatur

Utan kor	7 841	8 118	15 959
Med 1– 9 kor	14 656	16 473	31 129
» 10–24 »	10 343	12 341	22 684
» över 24 kor	3 597	2 547	6 144
Summa	36 437	39 479	75 916

Företag med får och lamm

Utan får	16	90	106
Med 1– 9 får exkl lamm	1 681	4 307	5 988
Med 10–24 får exkl lamm	1 281	1 414	2 695
Med över 24 får exkl lamm	761	812	1 573
Summa	3 739	6 623	10 362

Företag med svin

Med 1– 9 svin	716	9 335	10 051
» 10–24 »	462	4 806	5 268
» 25–99 »	1 751	7 473	9 224
» över 99 svin	2 764	3 596	6 360
Summa	5 693	25 210	30 903

Företag med höns och kycklingar

Utan höns	272	1 239	1 511
Med 1– 49 höns ¹	2 318	20 417	22 735
» 50–199 » ¹	704	3 402	4 106
» över 199 höns ¹	678	1 012	1 690
Summa	3 972	26 070	30 042

¹ Exkl kycklingar.

Av tabellerna 115–118 framgår antalet företag med mer än 2 hektar åker och med nötkreatur, får exklusive lamm, svin respektive höns exklusive kycklingar fördelade efter besättningarnas storlek den 15 juni 1978.

Tabell 119 innehåller uppgifter om antalet företag efter kobesättningarnas storlek den 26 juni 1975 och den 10 juni 1976. Denna tabell bygger på en sambearbetning av lantbruksregistren 1975 och 1976 (se närmare avsnitt 3.2).

I tabell 120, som utarbetats på uppdrag av lantbruksstyrelsen, lämnas motsvarande uppgifter för företag med suggbesättningar efter deras storlek den 26 juni 1974 och den 26 juni 1975.

I följande tablå redovisas de genomsnittliga besättningsstorlekarna vid företag med mer än 2 hektar åker åren 1976–1978.

Djurslag	1976	1977	1978
Kor	10,9	11,5	12,0
Nötkreatur inklusive kor	22,7	24,0	24,9
Får exklusive lamm	15,5	15,8	15,7
Svin	68,8	77,1	84,3
Höns exklusive kycklingar	117,3	125,0	144,5

Av tabell 121 framgår antalet företag efter storleken av besättningarna av kor respektive av suggor och galtar år 1978. I följande tablå, som bygger på tabell 120, redovisas antalet företag med suggor och galtar fördelat efter antalet kor vid respektive företag år 1978.

Antal kor vid företaget	Antal företag med suggor och galtar
0	9 091
1– 9	5 943
10–24	6 120
25–49	998
Över 49	111
Summa	22 263

Bibliografi

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /uppgifter om företag med stora djurbesättningar 1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:15, 1973:17, 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Svin, får och höns vid större besättningar utanför jordbruket den 15 september 1969. SCB. SM J 1969:49.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Undersökning av företag med svinproduktion 1975. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1976:4.

Tabell 114 Antal företag med husdjur år 1978
Number of holdings with livestock in 1978

Företagsstorlek; område	Totala antalet företag	Antal företag med				
		Nöt- kreatur	Därv med kor	Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kyck- lingar
Företag med mer än 2,0 hektar åker						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	9 983	4 798	3 478	627	5 722	2 701
» mellanbygder	11 465	8 093	6 542	1 303	5 483	2 993
» norra slättbygder	13 781	7 031	5 455	888	3 449	3 270
Svealands slättbygder	15 668	7 777	6 189	1 026	2 586	3 539
Götalands skogsbygder	37 368	28 838	22 822	2 953	9 854	12 581
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 605	5 821	4 624	1 054	1 170	1 916
Nedre Norrland	13 497	7 228	5 739	1 281	1 672	1 102
Övre Norrland	10 634	6 330	5 108	1 124	967	429
<i>Hela riket</i>						
1978	124 001	75 916	59 957	10 256	30 903	28 531
1977	126 918	78 391	62 810	10 368	33 138	30 871
1976	130 954	81 928	67 137	10 553	35 858	34 965
1975	131 949	85 696	71 788	10 004	40 888	37 746
1974	135 839	90 541	77 339	9 999	43 429	41 804
Företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin eller 1 000 höns exkl kycklingar						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	31	20
» mellanbygder	..	..	..	..	20	21
» norra slättbygder	..	..	..	..	11	26
Svealands slättbygder	..	..	..	..	10	17
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	27	61
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	1	6
Nedre Norrland	..	..	..	..	–	9
Övre Norrland	..	..	..	..	–	9
<i>Hela riket</i>						
1978	..	..	..	..	100	169
1977	..	..	..	..	91	168
1976	..	..	..	..	78	159
1975	..	..	..	..	81	180
1974	..	..	..	..	78	197

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 115 Antal företag med respektive utan nötkreatur efter besättningsstorlek år 1978

Number of holdings with or without cattle by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med nötkreatur; besättningsstorlek, antal kor									Företag utan nötkreatur
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	167	115	223	381	121	25	9	6	1 047	1 084
Uppsala	373	183	359	944	195	25	3	7	2 089	1 734
Södermanlands	325	123	238	577	283	50	15	18	1 629	1 152
Östergötlands	746	363	496	1 192	408	54	14	11	3 284	1 973
Jönköpings	1 066	1 117	1 316	1 696	301	22	4	3	5 525	1 130
Kronobergs	996	916	1 089	997	151	12	2	1	4 164	974
Kalmar	766	601	836	1 604	490	47	10	7	4 361	1 271
Gotlands	360	235	366	766	131	10	3	1	1 872	931
Blekinge	344	432	415	456	67	8	4	1	1 727	590
Kristianstads	1 180	898	1 307	1 760	372	47	7	21	5 592	2 260
Malmöhus	1 013	704	896	1 340	397	35	7	22	4 414	4 122
Hallands	980	778	995	1 309	278	33	9	4	4 386	2 042
Göteborgs o Bohus	703	859	785	769	112	7	1	—	3 236	1 549
Älvsborgs	1 456	1 309	1 515	1 809	304	23	4	4	6 424	3 410
Skaraborgs	1 063	845	809	1 719	556	37	11	11	5 051	4 502
Värmlands	569	656	822	584	150	29	5	6	2 821	3 779
Örebro	412	222	359	657	157	14	9	6	1 836	1 799
Västmanlands	367	108	200	541	138	13	3	6	1 376	1 781
Kopparbergs	373	426	534	497	148	15	3	2	1 998	2 074
Gävleborgs	546	285	671	744	109	13	1	1	2 370	2 327
Västernorrlands	574	540	1 012	575	80	17	2	—	2 800	2 179
Jämtlands	448	386	759	539	107	8	2	—	2 249	1 520
Västerbottens	803	796	1 479	844	122	11	2	—	4 057	2 463
Norrbottens	329	228	523	384	131	12	1	—	1 608	1 439
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	1 320	738	914	1 374	359	49	10	34	4 798	5 185
» mellanbygder	1 551	1 054	1 565	2 963	840	87	17	16	8 093	3 372
» norra slättbygder	1 576	1 157	1 152	2 334	718	61	19	14	7 031	6 750
Svealands slättbygder	1 588	703	1 372	3 005	892	141	38	38	7 777	7 891
Götalands skogsbygder	6 016	5 842	6 904	8 387	1 519	123	26	21	28 838	8 530
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 197	1 069	1 438	1 625	423	44	11	14	5 821	5 784
Nedre Norrland	1 489	1 332	2 379	1 681	300	39	7	1	7 228	6 269
Övre Norrland	1 222	1 230	2 280	1 315	257	23	3	—	6 330	4 304

Storleksgrupp, hektar åker

2,1– 5,0	2 865	3 990	1 375	53	2	–	–	–	8 285	13 385
5,1– 10,0	4 334	4 704	5 970	1 018	9	–	–	–	16 035	11 613
10,1– 20,0	3 896	2 577	7 226	6 725	115	–	–	–	20 539	9 174
20,1– 30,0	1 698	885	2 021	6 725	536	6	2	1	11 874	4 365
30,1– 50,0	1 664	637	920	6 076	1 965	34	2	2	11 300	4 544
50,1–100,0	1 169	284	384	1 858	2 206	241	17	3	6 162	3 591
Över 100,0	333	48	108	229	475	286	110	132	1 721	1 413

Hela riket

1978	15 959	13 125	18 004	22 684	5 308	567	131	138	75 916	48 085
1977	15 581	14 635	19 259	23 074	5 056	525	124	137	78 391	48 527
1976	14 791	16 444	21 525	23 825	4 620	467	126	130	81 928	49 026
1975	13 908	18 364	24 191	24 165	4 378	446	116	128	85 696	46 253
1974	13 202	20 331	27 544	24 689	4 141	402	102	130	90 541	45 298

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 116 Antal företag med får¹ efter besättningsstorlek år 1978

Number of holdings with sheep by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)						Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	100-199	Över 199	
<i>Län</i>							
Stockholms	86	63	35	15	8	2	209
Uppsala	134	42	22	15	—	3	216
Södermanlands	120	74	31	11	7	2	245
Östergötlands	193	123	70	29	12	5	432
Jönköpings	250	126	41	24	7	1	449
Kronobergs	225	91	39	17	8	2	382
Kalmar	217	130	84	41	29	9	510
Gotlands	168	232	185	96	47	21	749
Blekinge	107	39	11	6	—	—	163
Kristianstads	383	92	17	8	1	2	503
Malmöhus	360	52	14	4	3	—	433
Hallands	454	134	32	8	4	—	632
Göteborgs o Bohus	220	88	22	7	1	1	339
Älvsborgs	457	221	65	14	6	1	764
Skaraborgs	420	141	33	14	5	1	614
Värmlands	396	193	49	15	3	—	656
Örebro	150	74	19	13	5	—	261
Västmanlands	84	44	17	3	1	—	149
Kopparbergs	179	112	29	7	1	—	328
Gävleborgs	253	114	32	16	2	1	418
Västernorrlands	269	162	53	14	3	1	502
Jämtlands	193	126	34	11	4	—	368
Västerbottens	512	153	20	5	2	—	692
Norrbottens	158	69	12	3	—	—	242
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	531	76	12	6	2	—	627
» mellanbygder	506	340	244	117	66	30	1 303
» norra slättbygder	580	208	62	24	12	2	888
Svealands slättbygder	539	278	125	54	23	7	1 026
Götalands skogsbygder	1 731	783	274	113	42	10	2 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	608	328	84	30	3	1	1 054
Nedre Norrland	704	406	120	41	8	2	1 281
Övre Norrland	789	276	45	11	3	—	1 124
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	1 605	667	85	10	—	—	2 367
5,1- 10,0	1 457	820	263	35	6	—	2 581
10,1- 20,0	1 160	549	281	123	23	3	2 139
20,1- 30,0	611	193	120	81	32	7	1 044
30,1- 50,0	569	191	88	55	47	7	957
50,1-100,0	414	151	70	55	30	16	736
Över 100,0	172	124	59	37	21	19	432
<i>Hela riket</i>							
1978	5 988	2 695	966	396	159	52	10 256
1977	6 169	2 601	962	410	166	60	10 368
1976	6 370	2 605	925	433	165	55	10 553
1975	6 084	2 379	895	430	158	58	10 004
1974	6 082	2 319	918	454	168	58	9 999

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 117 Antal företag med respektive utan svin efter besättningsstorlek år 1978

Number of holdings with or without pigs by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med svin; besättningsstorlek, antal svin							Företag utan svin
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	38	30	30	65	26	12	16	217
Uppsala	165	186	151	265	109	34	18	928
Södermanlands	79	63	64	124	74	24	18	446
Östergötlands	186	112	121	186	114	43	50	812
Jönköpings	487	308	273	219	55	12	8	1 362
Kronobergs	330	300	267	231	79	26	16	1 249
Kalmar	437	287	201	251	136	84	47	1 443
Gotlands	199	272	277	290	114	37	21	1 210
Blekinge	220	127	111	166	69	37	46	776
Kristianstads	188	436	845	1 707	699	249	163	4 287
Malmöhus	109	341	718	2 001	936	246	162	4 513
Hallands	205	325	605	1 414	706	210	135	3 600
Göteborgs o Bohus	159	170	196	198	59	16	10	808
Älvsborgs	412	336	429	494	146	41	25	1 883
Skaraborgs	194	303	494	1 001	420	138	98	2 648
Värmlands	450	95	62	77	57	26	22	789
Örebro	77	61	54	75	38	28	23	356
Västmanlands	115	109	82	144	62	26	31	569
Kopparbergs	214	92	38	53	12	5	5	419
Gävleborgs	548	136	56	51	9	8	6	814
Västernorrlands	326	56	28	37	16	10	3	476
Jämtlands	198	25	17	29	6	3	1	279
Västerbottens	303	184	141	138	42	14	14	836
Norrbottnens	39	19	8	8	5	1	3	83
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	105	305	744	2 375	1 390	460	312	5 691
» mellanbygder	509	743	1 026	1 909	785	296	195	5 463
» norra slättbygder	280	392	646	1 255	547	177	141	3 438
Svealands slättbygder	449	431	396	700	340	142	118	2 576
Götalands skogsbygder	2 175	1 842	2 091	2 579	806	203	131	9 827
Mellersta Sveriges skogsbygder	614	217	115	147	41	19	16	1 169
Nedre Norrland	1 162	236	100	112	33	18	11	1 672
Övre Norrland	384	207	150	147	47	15	17	967
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1- 5,0	1 049	392	327	240	48	14	6	2 076
5,1- 10,0	1 715	964	1 024	1 062	176	31	12	4 984
10,1- 20,0	1 601	1 510	1 861	2 977	754	130	37	8 870
20,1- 30,0	663	725	979	2 117	895	206	78	5 663
30,1- 50,0	469	543	764	1 900	1 209	390	193	5 468
50,1-100,0	165	211	280	828	774	419	344	3 021
Över 100,0	16	28	33	100	133	140	271	721
<i>Hela riket</i>								
1978	5 678	4 373	5 268	9 224	3 989	1 330	941	30 803
1977	6 471	4 808	5 840	9 870	4 008	1 268	873	33 138
1976	7 658	5 555	6 368	10 405	3 858	1 191	823	35 858
1975	10 752	6 898	6 989	10 433	3 837	1 213	766	40 888
1974	12 428	7 447	7 386	10 544	3 748	1 184	692	43 429

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 118 Antal företag med höns¹ efter besättningsstorlek år 1978

Number of holdings with fowls by size of stocks in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)						Summa
	0	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	
<i>Län</i>							
Stockholms	19	366	100	28	6	4	523
Uppsala	50	642	192	51	13	10	958
Södermanlands	24	525	166	47	4	2	768
Östergötlands	48	1 129	251	39	20	17	1 504
Jönköpings	121	2 612	141	21	6	3	2 904
Kronobergs	80	1 382	135	20	9	5	1 631
Kalmar	115	1 839	164	31	17	7	2 173
Gotlands	21	449	75	17	19	3	584
Blekinge	49	615	76	34	15	6	795
Kristianstads	132	1 612	320	39	19	9	2 131
Malmöhus	184	1 890	331	72	31	18	2 526
Hallands	93	1 092	408	175	97	22	1 887
Göteborgs o Bohus	74	1 288	251	36	10	7	1 666
Älvsborgs	99	2 445	339	50	22	10	2 965
Skaraborgs	105	1 565	464	103	36	27	2 300
Värmlands	36	825	116	19	3	1	1 000
Örebro	50	561	166	31	8	6	822
Västmanlands	25	398	160	52	14	4	653
Kopparbergs	17	288	64	18	11	2	400
Gävleborgs	16	292	66	17	4	1	396
Västernorrlands	28	358	41	15	7	5	454
Jämtlands	24	286	37	10	4	-	361
Västerbottens	25	252	37	17	6	2	339
Norrbottens	2	23	4	7	9	1	46
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	182	1 829	535	190	90	35	2 861
» mellanbygder	197	2 449	371	77	56	18	3 168
» norra slättbygder	142	2 334	665	138	57	45	3 381
Svealands slättbygder	157	2 440	796	214	45	24	3 676
Götalands skogsbygder	579	10 880	1 294	221	89	34	13 097
Mellersta Sveriges skogsbygder	80	1 587	251	45	21	6	1 990
Nedre Norrland	71	883	146	40	17	7	1 164
Övre Norrland	29	332	46	24	15	3	449
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	218	3 483	384	57	23	8	4 173
5,1- 10,0	322	5 590	685	113	49	12	6 771
10,1- 20,0	344	6 451	1 193	237	81	21	8 327
20,1- 30,0	216	3 273	679	181	69	21	4 439
30,1- 50,0	208	2 605	707	191	85	33	3 829
50,1-100,0	104	1 152	393	151	64	36	1 900
Över 100,0	25	180	63	19	19	41	347
<i>Hela riket</i>							
1978	1 437	22 734	4 104	949	390	172	29 786
1977	1 342	24 831	4 477	1 011	400	152	32 213
1976	1 459	28 256	5 080	1 076	399	154	36 424
1975	..	30 036	5 877	1 255	419	159	37 746
1974	..	33 315	6 428	1 424	486	151	41 804

¹ Avser företag med höns exklusive kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %)

Tabell 119 Antal företag efter kobesättningarnas storlek år 1977 och 1978

Number of holdings by number of cows in 1977 and 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1977 eller 1978

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1977 or 1978

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1977	Storleksgrupp, hektar åker; besättningsstorlek år 1978										Summa
	Högst 2,0 hek- tar åker	Mer än 2,0 hektar åker									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal kor								
			0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Högst 2,0 hektar åker	.	1 195	240	92	79	64	21	2	-	-	1 693
Mer än 2,0 hektar åker											
Utan nötkreatur	3 675	43 345	1 428	349	180	135	28	10	-	2	49 152
Med nötkreatur											
0 kor	481	1 882	11 707	1 046	295	120	25	5	-	1	15 562
1- 3 »	588	1 079	1 678	9 894	1 316	56	4	-	-	-	14 615
4- 9 »	321	393	609	1 600	14 583	1 741	13	-	-	-	19 260
10-24 »	140	177	237	106	1 537	20 006	864	8	-	-	23 075
25-49 »	28	27	32	6	12	558	4 269	121	4	-	5 057
50-74 »	2	4	1	-	1	3	81	403	30	-	525
75-99 »	-	1	-	-	1	1	2	15	88	16	124
Över 99 »	2	1	1	-	-	-	1	4	9	119	137
Summa	5 237	48 104	15 933	13 093	18 004	22 684	5 308	568	131	138	129 200

Tabell 120 Antal företag efter suggbesättningarnas storlek år 1974 och 1975

Number of holdings by number of sows in 1974 and 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1974 eller 1975

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1974 or 1975

Besättnings- storlek år 1974, antal sugor	Besättningsstorlek år 1975, antal sugor					Summa
	0	1-9	10-19	20-49	Över 49	
0	..	1 513	120	65	13	1 711
1- 9	2 458	15 376	921	40	1	18 796
10-19	155	514	3 164	485	-	4 318
20-49	73	18	273	2 469	101	2 934
Över 49	9	1	1	87	485	583
Summa	2 695	17 422	4 479	3 146	600	28 342

Tabell 121 Antal företag efter storleken av besättningarna av kor respektive av sugor och galtar år 1978

Number of holdings by number of cows and number of sows and boars in 1978

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Besättningsstorlek, antal sugor och galtar	Utan nöt- kreatur	Med nötkreatur, antal kor								Summa
		0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Utan svin	40 219	11 277	9 519	12 741	15 039	3 988	448	107	110	93 448
Med svin										
0 sugor och galtar	2 303	1 504	1 225	1 701	1 525	322	48	6	6	8 640
1- 4 »	918	1 136	1 162	2 096	2 913	327	8	3	1	8 564
5- 9 »	887	718	456	740	1 431	193	8	3	1	4 437
10-19 »	1 555	705	459	461	1 220	238	10	2	-	4 650
20-49 »	1 962	530	259	225	493	187	29	3	4	3 692
Över 49 »	591	89	45	40	63	53	16	7	16	920
Summa	48 435	15 959	13 125	18 004	22 684	5 308	567	131	138	124 351

9.3 KONTROLLVERKSAMHETER

Mjölkboskapskontrollens syfte är att underlag skall skapas för rådgivning om utfodring, skötsel och avelsarbete i enskilda besättningar, för avelsvärdering m m av tjurmodrar och tjurar, för kvalitetsbeskrivning av djur som försäljs i livdjurshandeln, för utvecklingsarbete, forskning m m. Verksamheten påbörjades 1899.

Köttboskapskontroll har bedrivits sedan 1967. Genom verksamheten följs de egenskaper som har avgörande betydelse för den självrekryterande köttproduktionens ekonomi. Kontrollresultaten ger vägledning för produktionsplanering i de enskilda besättningarna och underlag för avelsverksamheten.

Genom fårkontrollen, som har bedrivits sedan 1925, erhålls fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomst av ärftliga fel, kvantitet av och kvalitet hos djurens produktion m m.

Svinstamkontrollen är en bedömning av avelsdjurens avkomma och består av prövning av dennas produktionsegenskaper. Verksamheten har bedrivits sedan 1923. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av avelssvin, för bedömning av avelsgaltar och för galtregistrering.

Genom den officiella suggkontrollen, som har pågått sedan 1928, erhålls information om avelssvinens identitet och härstamning och om suggornas mödraegenskaper.

Fårkontrollen genomförs av lantbruksstyrelsen och de övriga kontrollverksamheterna av Svensk Husdjursskötsel (SHS). Lantbruksstyrelsen har överinseende över samtliga kontrollaktiviteter. Bestämmelser återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396).

Den kontrollverksamhet som SHS står som huvudman för utförs i allmänhet av assistenter anställda av lokala husdjursföreningar. Frågor som hör ihop med den praktiska tillämpningen av kontrollen behandlas inom särskilda nämnder för nöt-, sugg- respektive svinstamkontroll.

I det följande redovisas resultat från de olika kontrollformerna. Dessutom lämnas en översikt över husdjursorganisationens seminverksamhet.

Mjölkboskapskontrollen

Varje medlem i en kontrollförening skall elva till tolv gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för bl a fett- och proteinanalys. Resultaten kontrolleras genom jämförelse med avräkningsresultat från mejerier. Vidare sker enligt särskilda regler s k förlängd kontroll i samband med besök av assistent.

Resultatens tillförlitlighet

Resultaten från mjölkboskapskontrollen är ej representativa för den totala kostammen. Sålunda är t ex besättningar vid små företag anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid större företag. Vidare kan man räkna med att avkastningen är större vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför.

För kontrollkorna redovisas en avkastning av 5 756 kg mjölk per ko under 1977/78. Därav beräknas 5 500 kg ha utnyttjats. För icke kontrollerade kor har SHS beräknat motsvarande medelavkastning till 4 390 kg per ko. Som underlag användes uppgifter om det totala antalet mjölkkor och den totala mjölkvinvägningen.

Köttboskapskontrollen

I köttboskapskontrollen registreras kornas fruktsamhet, frekvensen överlevande kalvar samt dessas fortsatta tillväxt. Statistiken är uppdelad på rena köttraser och på köttraskorningar.

Fårkontrollen

Ägarna till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lammningar. Varje djur i besättningen skall ha identitetsbeteckning. Vid 4-5 månaders ålder vägs lammerna. Samtidigt beskrivs och bedöms kroppsbyggnaden och päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Fårägarna erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Svinstamkontrollen

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. År 1978 fanns det sex sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Efter varje avelsdjur som skall avkommebedömas tar man ut grupper om fyra eller två smågrisar som levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20–23 kilogram. Kontrollen börjar när grisarna uppnått en medelvikt av 25 kilogram och avslutas vid cirka 100 kilograms levande vikt. Grisarna utfodras efter en foderplan, som är gemensam för alla kontrollstationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. Efter avslutad kontroll beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning och efter slakt bedöms även grisarnas slaktegenskaper.

Suggkontrollen

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen kontrolleras djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras av en serviceassistent två till sex veckor efter födseln. Vägning av grisarna är frivillig och får utföras av djurägaren eller serviceassistenten. Grisarna skall vägas två till fyra veckor efter födseln.

Genom brukskontrollen registreras uppgifter om djurens identitet och härstamning som underlag för handelsklassificering av smågrisar. Grisarna vägs ej. Serviceassistenten skall kontrollera grisarna tidigast två veckor efter födseln men före avvänjningen.

Resultat

Mjölkboskapskontrollen

I tabell 122 redovisas för kontrollåret 1977/78 uppgifter om antalet anslutna besättningar, antalet kor och andelen anslutna kor.

Tabell 123 innehåller uppgifter om antalet kor av olika raser och kornas mjölkavkastning.

I följande tabell redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt år 1977/78.

Ras	Fetthalt, procent
Svensk röd och vit boskap ¹	4,18
Svensk låglandsboskap	3,96
Svensk kullig boskap	4,42
Svensk jerseyboskap	5,87
Samtliga kontrollerade kor ²	4,12

¹ Inklusive svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap. – ² Inklusive övriga raser och korsningar.

Av tabell 124 framgår antalet födda kalvar samt andelen tvillingfödslar, dödfödda kalvar och missbildade kalvar under 1977/78.

Tabell 125 innehåller uppgifter om antalet kor som utgått ur mjölkboskapskontrollen under 1977/78 samt om dessa kors ålder.

Köttboskapskontrollen

I tabell 126 redovisas anslutningen till köttboskapskontrollen år 1978.

Av tabell 127 framgår kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur ingående i kontrollen.

Fårkontrollen

I tabell 128 redovisas uppgifter för 1978 om antalet kontrollerade besättningar, tackor av olika raser och baggar samt andelen får i kontroll. Uppgifter om antalet lamm per tacka, korrigerad vikt per lamm och lammens sammanlagda vikt per tacka vid 120 dagars ålder framgår av tabell 129.

Svinstamkontrollen

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1973/74–1977/78 redovisas i tabell 130.

Under 1977/78 ingick 4 133 svin i kontrollen. Av dessa var 68 % av lantras och resten av yorkshireras.

Suggkontrollen

I tabell 131 redovisas antalet besättningar i officiell kontroll och brukskontroll och antalet suggor i officiell kontroll under 1977/78.

Resultaten från den officiella kontrollen och brukskontrollen redovisas i tabell 132. Resultaten från brukskontrollen baseras på uppgifter från 2 359 av de 3 163 besättningarna.

Seminverksamhet

Av tabell 133 framgår antalet koinseminationer efter nötkreatursraser år 1977/78.

Bibliografi*Källa*

Kokontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 97. . .

Köttboskapskontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 97 . . .

Fårkontrollen /årligen sedan 1964/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /årligen sedan 1975/76/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 83, 87, 97 . . .

Svinstamkontrollen /1970/71–1974/75/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /1964/65–1969/70/. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelande serie B nr 80, 86 och 90.

Suggkontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 97 . . .

Seminverksamhet med nötkreatur /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 97 . . .

Andra undersökningar

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 45, 55, 60, 65, 71, 79, 82, 86, 94 . . .

Hästpremieringen /årligen sedan 1950; vissa resultat redovisades dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1966–1976/. Lantbruksstyrelsen. Meddelande serie B nr 77, 81, 85, 89, 95, 97 och 98 samt meddelande nr 1975:4, 1976:1, 1977:1, 1978:1, 1979:1 . . .

Getkontroll /årligen sedan 1968/69/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 97 . . .

Mjölkproduktionens säsongvariation. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 51 (1972).

Tabell 122**Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1977/78¹**

Number of stocks and cows in the milk recording 1977/78

Område	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga mjölkkor ³ , procent
<i>Län²</i>			
Stockholms	257	7 153	62
Uppsala	608	14 108	58
Södermanlands	791	22 283	89
Östergötlands	1 100	27 033	73
Jönköpings	986	19 948	46
Kronobergs	643	12 064	48
Kalmar	1 248	30 138	62
Gotlands	571	10 860	59
Blekinge	175	4 281	41
Kristianstads	1 071	23 300	56
Malmöhus	1 077	22 528	64
Hallands	1 186	23 591	66
Göteborgs o Bohus	381	7 355	36
Älvsborgs	1 219	23 372	49
Skaraborgs	1 242	30 489	57
Värmlands	530	12 370	55
Örebro	572	12 932	67
Västmanlands	355	8 747	58
Kopparbergs	586	11 916	67
Gävleborgs	832	13 598	69
Västernorrlands	700	10 420	54
Jämtlands	643	10 663	64
Västerbottens	923	13 537	50
Norrbottens	455	8 876	62
<i>Hela riket</i>			
1977/78	18 151	381 559	59
1976/77	18 351	374 037	57
1975/76	18 790	369 412	56
1974/75	19 342	356 931	53
1973/74	20 146	357 253	52

¹ Avser perioden oktober–september. – ² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. – ³ Vid företag med mer än 2,0 hektar åker i juni respektive kontrollår.

Källor: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen, och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 123 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1977/78
Results of the milk recording 1977/78

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ²		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)		Svensk jerseyboskap (SJB)		Samtliga kontrollerade kor
	Antal kor	Mjölkvkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölkvkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölkvkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölkvkastning, kg per ko	
<i>Län¹</i>									
Stockholms	5 450	5 669	463	5 749	6	4 141	16	3 644	5 667
Uppsala	11 143	5 665	1 215	6 020	2	4 614	37	3 534	5 708
Södermanlands	18 346	5 742	1 016	5 959	1	3 687	89	4 082	5 753
Östergötlands	20 236	5 661	3 047	5 940	2	4 713	370	4 059	5 682
Jönköpings	14 497	5 528	2 640	5 725	2	4 628	219	4 078	5 546
Kronobergs	8 664	5 833	1 210	6 001	1	4 221	14	4 218	5 819
Kalmar	23 195	5 685	3 621	5 874	—	—	405	3 953	5 682
Gotlands	6 142	5 566	2 507	5 827	14	4 997	228	3 852	5 584
Blekinge	3 284	5 659	644	6 074	—	—	20	3 796	5 718
Kristianstads	4 042	5 712	18 065	6 156	3	4 320	131	3 723	6 050
Malmöhus	1 179	5 755	20 744	6 167	—	—	15	4 315	6 140
Hallands	5 624	5 839	16 984	6 262	—	—	25	4 070	6 151
Göteborgs o Bohus	4 930	5 642	1 629	5 913	1	5 366	67	4 622	5 706
Älvsborgs	13 712	5 777	6 115	6 052	3	4 507	119	4 089	5 847
Skaraborgs	19 289	5 705	8 271	5 941	9	3 447	54	4 201	5 776
Värmlands	8 608	5 636	1 999	5 887	27	5 133	46	4 047	5 664
Örebro	10 307	5 893	789	6 006	—	—	106	4 237	5 900
Västmanlands	6 540	5 570	704	5 763	—	—	45	3 859	5 593
Kopparbergs	8 692	5 728	1 471	5 938	95	4 132	81	3 992	5 726
Gävleborgs	10 030	5 745	1 755	6 054	48	4 350	77	4 026	5 782
Västernorrlands	5 555	5 449	2 615	5 985	395	4 290	314	3 822	5 497
Jämtlands	4 175	5 458	2 666	5 976	1 091	4 354	557	3 936	5 329
Västerbottens	5 568	5 391	4 099	5 798	961	4 477	621	3 888	5 345
Norrbottnens	5 163	5 468	2 414	5 660	246	4 396	52	4 343	5 468
<i>Hela riket</i>									
1977/78	224 372	5 675	106 680	6 060	2 905	4 389	3 705	3 968	5 756
1976/77	223 213	5 662	100 620	6 062	3 268	4 443	3 821	3 980	5 744
1975/76	227 912	5 604	96 876	6 052	3 840	4 426	4 076	3 957	5 691
1974/75	224 998	5 382	89 076	5 870	4 219	4 096	4 271	3 820	5 467

¹ Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. — ² Inkl svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 124 Antal födda kalvar, procent tvillingfödslar samt procent dödfödda och missbildade kalvar i mjölkboskapskontrollen år 1977/78

Number of calves born, per cent of twin births, stillborn and defect calves in the milk recording in 1977/78

Ras ¹	Mödrarna kvigor			Mödrarna kor			Mödrarna kvigor och kor	
	Antal födda	Procent		Antal födda	Procent		Antal födda	Procent missbildade
		Tvilling-födslar	Död-födda		Tvilling-födslar	Död-födda		
Svensk röd och vit boskap	78 505	0,40	3,44	174 301	2,10	2,60	252 806	0,12
Svensk låglandsboskap	44 418	0,70	5,50	93 650	2,82	2,56	138 068	0,11
Svensk kullig boskap	902	0,99	8,12	2 183	1,78	2,47	3 085	0,22
Svensk jerseyboskap	1 146	0,17	3,39	2 574	1,51	1,68	3 720	0,07

¹ Endast renrasiga djur.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 125 Procentuell fördelning av antalet kor som utgått ur anslutna besättningar samt dessa kors utgångsålder år 1977/78

Percentage distribution of cows culled from herds in milk recording and age of these cows in 1977/78

Procentuell fördelning; ålder	Nedsatt frukt-samhet	Juversjuk-dom	Förlossnings-svårigheter	Kalvnings-förlämnig	Olycksfall	Lynnesfel	Låg avkastning	Andra orsaker	Samtliga ¹
Procentuell fördelning	28,4	19,2	1,0	2,7	3,8	1,0	14,1	29,8	100,0
Genomsnittlig utgångsålder, månader	64,4	64,3	57,9	80,9	62,5	46,8	55,3	70,2	64,2

¹ Exklusive kor sålda till liv.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 126 Anslutning till köttboskapskontrollen år 1978
Number of herds and cows in the beef cattle recording in 1978

Förening	Antal besättningar	Medelkoantal under året	Antal kor per besättning
Skåne	605	5 975	9,9
Blekinge-Kronoberg	118	880	7,5
Halland	99	682	6,9
Skara	187	1 756	9,4
Södra Älvsborg	43	421	9,8
Kalmar	54	516	9,6
Tjustbygden	8	69	8,6
Gotland	20	277	13,9
Östergötland	71	959	13,5
Malmen	56	640	11,4
Södermanland	41	478	11,7
Uppsala	27	273	10,1
Örebro-Värmland	26	163	6,3
Dala-Gävleborg	20	156	7,8
Jämtland	10	62	6,2
Västernorrland	2	6	3,0
Västerbotten	6	63	10,5
<i>Hela riket</i>			
1978	1 393	13 376	9,6
1977	1 365	13 281	9,7
1976	1 256	12 438	9,9
1975	1 116	11 357	10,2
1974	965	10 477	10,9

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 127 Kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur i köttboskapskontrollen år 1978
Number of calvings etc. and weights at 200 days for animals in the beef cattle recording in 1978

Ras	Antal kalvningar	Därav, procent			Tjurar och kvigor vid 200 dagars ålder			
		Svåra förlösningar	Död-födda	Döda före av-vänjning	Tjurar		Kvigor	
					Antal	Medelvikt	Antal	Medelvikt
Hereford renrasiga	4 500	4,2	4,3	1,6	1 484	229	1 582	209
korsningar	1 751	5,1	3,4	1,1	385	248	449	223
Polled Hereford renrasiga	49	2,0	0,0	0,0	..	..	..	..
Charolais renrasiga	2 267	6,8	6,5	3,0	757	281	803	255
korsningar	2 994	5,2	4,3	2,1	546	271	965	250
Aberdeen Angus renrasiga	307	0,0	3,6	2,6	91	203	90	181
korsningar	16	..	..	..	24	222	42	211
Limousin renrasiga	119	0,8	2,5	0,8	62	262	58	240
korsningar	214	4,2	3,6	0,9	21	275	62	249
Simmental renrasiga	649	4,8	4,8	1,9	280	288	287	265

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 128 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1978

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and portion of sheep in control in 1978

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel av samtliga får ² , procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga ¹		
<i>Län</i>								
Stockholms	151	3 230	877	107	494	4 821	300	100
Uppsala	64	919	655	118	578	2 287	154	65
Södermanlands	75	720	776	242	737	2 534	151	55
Östergötlands	87	2 890	487	690	477	4 566	226	48
Jönköpings	81	2 775	225	126	370	3 503	175	53
Kronobergs	112	3 396	97	84	29	3 613	194	61
Kalmar	180	7 908	103	182	169	8 391	352	54
Gotlands	133	9 495	1	151	23	9 777	341	34
Blekinge	31	765	28	–	3	806	49	48
Kristianstads	76	530	455	341	549	1 881	128	44
Malmöhus	41	369	71	203	165	840	67	32
Hallands	59	898	130	212	200	1 444	105	26
Göteborgs o Bohus	59	795	317	126	228	1 506	116	41
Älvsborgs	170	3 094	1 040	164	713	5 039	291	52
Skaraborgs	66	1 256	345	122	109	1 832	126	30
Värmlands	57	1 047	172	105	188	1 522	91	21
Örebro	40	791	376	65	52	1 284	61	33
Västmanlands	30	256	352	40	216	873	58	48
Kopparbergs	50	395	459	43	236	1 138	86	30
Gävleborgs	54	776	433	27	939	2 175	110	42
Västernorrlands	240	761	636	109	3 385	5 047	364	77
Jämtlands	87	454	568	176	1 189	2 418	121	50
Västerbottens	50	21	815	–	381	1 254	102	25
Norrbottens	38	16	59	256	262	598	41	28
<i>Hela riket</i>								
1978	2 031	43 557	9 477	3 689	11 692	69 149	3 809	45
1977	1 965	43 937	9 007	3 983	11 375	69 919	3 769	45
1976	1 910	44 898	8 141	4 151	10 502	69 016	3 621	44
1975	1 875	43 881	8 063	4 231	10 599	67 266	3 560	45
1974	1 745	43 396	6 847	3 936	10 562	64 741	2 941	42

¹ Inklusive tackor för vilka rasuppgift saknas. – ² Får exklusive lamm vid företag med mer än 2,0 hektar åker i juni respektive år.

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 129 Resultat från fårkontrollen år 1978
Results from the sheep breeding control in 1978

Område	Antal lamm per tacka vid						Uppfödningsförlust, procent	Korri-gerad vikt, kg per lamm	Lamm-vikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födelsen					Invägningen			
	Päls-får	Vit lantras	Tyngre köttfår	Kors-ningar	Samt-liga				
<i>Län</i>									
Stockholms	1,81	1,60	1,87	1,45	1,71	1,63	10	30,0	48,4
Uppsala	1,91	1,51	1,94	1,42	1,81	1,70	11	30,1	49,8
Södermanlands	2,00	1,63	2,09	1,40	1,83	1,81	9	31,8	55,8
Östergötlands	1,76	1,56	1,72	1,54	1,64	1,58	10	30,9	49,1
Jönköpings	1,76	1,60	1,90	1,31	1,75	1,62	8	31,1	50,4
Kronobergs	1,73	1,60	1,71	1,45	1,97	1,60	8	30,1	48,5
Kalmar	1,72	1,57	1,89	1,44	1,73	1,57	9	31,1	49,3
Gotlands	1,72	1,57	2,00	1,53	1,74	1,57	9	30,4	48,4
Blekinge	1,71	1,53	2,46	–	1,67	1,56	9	33,0	51,5
Kristianstads	1,94	1,53	2,02	1,52	1,70	1,69	13	32,7	54,2
Malmöhus	1,86	1,55	2,07	1,50	1,85	1,65	11	33,3	54,6
Hallands	1,70	1,47	1,82	1,57	1,63	1,54	10	31,3	48,2
Göteborgs o Bohus	1,75	1,48	1,91	1,58	1,55	1,59	9	29,8	47,3
Älvsborgs	1,78	1,56	1,92	1,44	1,62	1,64	8	30,2	49,1
Skaraborgs	1,79	1,56	2,06	1,55	1,81	1,67	7	30,9	51,0
Värmlands	1,77	1,56	2,06	1,40	1,60	1,61	9	31,2	49,5
Örebro	1,73	1,47	1,88	1,34	1,57	1,59	9	28,4	44,9
Västmanlands	2,03	1,51	1,96	1,67	1,72	1,75	14	32,2	54,5
Kopparbergs	1,91	1,69	1,79	1,29	1,87	1,75	9	32,3	55,4
Gävleborgs	1,97	1,77	1,97	1,44	1,75	1,80	9	30,7	53,1
Västernorrlands	1,97	1,63	2,04	1,42	1,74	1,76	11	32,5	54,6
Jämtlands	2,08	1,65	2,06	1,67	1,85	1,85	11	32,6	57,3
Västerbottens	2,16	1,67	1,90	–	1,92	1,89	13	31,8	56,9
Norrbottnens	1,86	1,93	2,02	1,55	1,68	1,67	10	33,3	55,0
<i>Hela riket</i>									
1978	1,82	1,57	1,94	1,50	1,75	1,65	9	31,0	50,6
1977	1,79	1,55	1,91	1,48	1,69	1,62	9	30,9	49,8
1976	1,79	1,57	1,91	1,46	1,69	1,62	9	30,8	50,4
1975	1,75	1,53	1,86	1,43	1,62	1,58	10	30,5	49,5
1974	1,72	1,52	1,82	1,41	1,61	1,56	9	31,2	50,0

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen.

Tabell 130 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren¹ 1973/74–1977/78

Scope of the pig progeny testing and averages of the test results in 1973/74–1977/78

Ras; år	Antal kontrolle- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal fo- derenheter per kg tillväxt	Slaktresultat		
					Kroppss- längd, cm	Rygg- späckets tjocklek, mm	Buk- väggens tjocklek, mm
<i>Lantras</i>							
1977/78	2 812	99,2	800	2,91	99,8	21,8	36
1976/77	3 133	99,2	816	2,85	99,8	21,7	35
1975/76	4 068	99,2	828	2,85	100,1	22,5	35
1974/75	3 854	99,2	825	2,86	100,6	22,9	34
1973/74	4 007	99,5	813	2,92	100,8	23,6	34
<i>Yorkshireras</i>							
1977/78	1 321	99,2	808	2,87	98,5	23,5	36
1976/77	1 544	99,1	830	2,81	98,5	23,4	35
1975/76	1 784	99,2	843	2,80	99,2	24,0	34
1974/75	1 801	98,8	831	2,82	99,6	24,6	34
1973/74	1 532	99,4	823	2,88	100,1	25,0	33

¹ Avser perioden okt–sept.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, svinstamkontrollen.

Tabell 131 Antal besättningar i suggkontroll år 1977/78¹
 Number of herds in the sow litter recording in 1977/78

Förening	Antal besättningar			Antal sugor i officiell kontroll		
	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	Totalt	Därav	
	Samtliga	Därav galtprodu- cerande			Lantras	Yorkshire
Skaneek	470	59	1 705	11 665	7 633	1 215
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	58	7	346	2 028	1 102	203
Kalmar läns Slakterier	38	8	117	1 669	988	168
Kronobergs läns Slakteriförening	96	4	46	1 756	990	73
Farmek, Visby	105	8	52	2 535	1 029	87
Farmek, Linköping	69	6	98	1 965	906	209
Scan Väst, Varberg	135	5	163	3 424	2 226	101
Scan Väst, Borås	31	1	15	738	509	33
Farmek, Norrköping	11	1	22	313	148	8
Farmek, Örebro	15	4	48	758	344	125
Scan Väst, Kil	26	1	42	972	383	152
Farmek, Västerås	9	3	28	557	334	138
Farmek, Uppsala	28	6	136	976	412	100
Farmek, Borlänge	1	—	17	12	4	2
Norrlands Slakteriförening	6	3	46	319	162	51
Södermanlands läns Kontroll- förening	13	2	96	366	281	19
Skara Semin, västra delen	388	5	73	8 905	4 260	519
Skara Semin, östra delen	49	2	63	712	448	53
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	56	4	19	945	592	77
Västerbottens läns Kontrollförening	20	4	31	870	340	116
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	13	—	—	308	177	—
Norrbottens Husdjursskötsel	12	—	—	265	16	13
<i>Totalt</i>						
1977/78	1 649	133	3 163	42 058	23 284	3 462
1976/77	1 933	128	3 308	46 243	27 098	3 217
1975/76	2 173	137	3 257	48 348	29 782	3 065
1974/75	2 317	148	3 133	49 784	31 855	2 828
1973/74	2 722	148	2 603	55 093	36 303	2 929

¹ Avser perioden okt-sept.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Tabell 132 Resultat från suggkontrollen år 1977/78¹
Results of the sow litter recording in 1977/78

Förening		Officiell kontroll			
		Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar
Vid födseln	Vid kontroll				
Skaneek	gyltor	4 810	10,0	8,3	371
	suggor	15 179	11,8	9,3	..
Kristianstad-Blekinge	gyltor	796	9,9	8,4	375
	suggor	2 477	11,6	9,3	..
Kalmar läns Slakterier	gyltor	750	10,0	8,4	386
	suggor	2 193	11,8	9,5	..
Kronobergs läns Slakteri-förening	gyltor	617	10,4	8,8	366
	suggor	2 143	11,9	9,6	..
Farmek, Visby	gyltor	1 030	10,0	8,4	377
	suggor	3 087	11,8	9,3	..
Farmek, Linköping	gyltor	940	10,8	8,3	377
	suggor	2 850	11,8	9,4	..
Scan Väst. Varberg	gyltor	1 386	10,0	8,4	365
	suggor	4 640	12,2	9,8	..
Scan Väst. Borås	gyltor	289	10,1	8,2	372
	suggor	1 048	11,8	9,4	..
Farmek, Norrköping	gyltor	152	9,5	8,1	413
	suggor	365	11,4	9,1	..
Farmek, Örebro	gyltor	356	10,5	7,9	385
	suggor	1 122	11,8	8,8	..
Scan Väst, Kil	gyltor	472	10,5	8,5	380
	suggor	1 367	11,9	9,1	..
Farmek, Västerås	gyltor	222	10,3	8,1	392
	suggor	829	11,5	8,4	..
Farmek, Uppsala	gyltor	464	9,6	7,7	375
	suggor	1 384	11,9	8,8	..
Farmek, Borlänge	gyltor	2	10,5	9,5	329
	suggor	15	13,7	8,1	..
Norrlands Slakteri-förening	gyltor	119	10,1	7,9	389
	suggor	450	11,8	8,9	..
Södermanlands läns Kontrollförening	gyltor	152	10,1	8,9	391
	suggor	487	11,5	9,3	..
Skara Semin, västra delen	gyltor	3 772	10,0	8,2	379
	suggor	12 717	12,0	9,1	..
Skara Semin, östra delen	gyltor	299	10,0	8,1	371
	suggor	882	11,6	8,9	..
Södra Älvsborgs Husdjurs-skötsel	gyltor	378	9,9	8,4	375
	suggor	1 129	11,6	9,2	..
Västerbottens läns Kontrollförening	gyltor	336	10,1	8,4	377
	suggor	1 007	11,6	8,9	..
Nedre Norrlands Producent-förening. Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	135	10,1	8,4	385
	suggor	304	11,8	8,8	..
Norrbottns Husdjurs-skötsel	gyltor	93	10,1	7,9	392
	suggor	359	11,0	9,3	..
Totalt	gyltor	17 570	10,0	8,3	375
	suggor	56 034	11,8	9,3	..

¹ Avser perioden okt-sept. - ² Avser uppgifter från 2 359 av de 3 163 besättningarna.
Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontroll.

Brukskontroll ²							
Grisnings- intervall, dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
			Vid födelsen	Vid avvänjning			
191	17,3	10 290	9,9	8,4	376	.	.
.	.	36 562	11,7	9,4	..	190	17,7
.	.	3 080	9,8	8,2	374	.	.
191	17,4	11 019	11,5	9,3	..	194	17,0
.	.	1 176	9,9	8,3	381	.	.
188	17,9	4 581	11,4	9,2	..	190	17,2
.	.	273	9,9	8,2	374	.	.
189	18,2	780	11,7	9,5	..	196	17,0
.	.	114	9,7	8,1	361	.	.
192	17,1	447	11,9	9,4	..	192	17,5
.	.	1 135	9,9	8,4	386	.	.
188	17,6	3 900	11,6	9,2	..	186	17,7
.	.	948	9,9	8,2	373	.	.
196	17,7	3 191	12,0	9,6	..	199	17,1
.	.	26	10,7	8,4	371	.	.
189	17,6	83	12,3	8,1	..	189	15,7
.	.	188	10,2	8,6	412	.	.
196	16,4	803	11,8	9,2	..	190	17,5
.	.	591	10,2	8,3	379	.	.
189	16,7	1 848	11,6	8,9	..	187	17,0
.	.	366	10,5	8,3	391	.	.
180	18,1	1 348	12,0	9,1	..	187	17,4
.	.	525	10,1	7,9	398	.	.
185	16,5	1 339	11,7	8,6	..	186	16,6
.	.	1 813	9,9	7,9	377	.	.
186	16,8	5 987	11,6	8,8	..	189	16,5
.	.	215	10,1	7,7	411	.	.
193	15,7	644	11,6	8,6	..	188	16,2
.	.	458	10,2	8,2	397	.	.
196	16,2	1 685	11,6	8,8	..	191	16,6
.	.	1 183	10,3	8,5	383	.	.
200	16,8	4 333	11,9	9,3	..	184	18,2
.	.	495	9,8	8,1	368	.	.
186	17,8	1 827	11,3	9,0	..	187	17,2
.	.	133	10,0	8,3	369	.	.
188	16,9	476	11,4	9,4	..	190	17,6
.	.	57	9,9	8,0	368	.	.
192	17,1	201	11,0	8,9	..	187	17,0
.	.	137	10,3	8,6	396	.	.
185	17,3	324	11,5	8,9	..	185	17,4
.	.	-	-	-	-	-	-
179	17,6	-	-	-	-	-	-
.	.	-	-	-	-	-	-
201	16,3	-	-	-	-	-	-
.	.	23 203	10,0	8,3	378	.	.
189	17,5	81 378	11,7	9,3	..	190	17,4

Tabell 133 Antal inseminationer efter nötkreatursraser år 1977/78¹
 Number of inseminations by cattle-races in 1977/78

Handjurets ras	Hondjurets ras								Totalt
	Svensk röd och vit bo- skap	Svensk låg- landsbo- skap	Svensk kullig boskap	Svensk jersey- boskap	Mjolk- ras- kors- ning	Aber- deen Angus, Hereford	Charolais, Limousin, kors- Simmen- ning	Köttras- tal	
Svensk röd och vit boskap (SRB)	532 642	18 182	1 397	1 853	52 308	100	103	412	606 997
Svensk låglandsboskap (SLB)	31 589	280 416	879	670	34 042	94	89	279	348 058
Svensk kullig boskap (SKB)	1 207	1 461	10 936	392	2 681	1	2	14	16 694
Svensk jerseyboskap (SJB)	3 250	1 445	375	6 791	2 211	4	3	20	14 099
Aberdeen Angus } Hereford	3 744	2 216	52	67	908	2 174	155	1 053	10 369
Charolais } Limousin Simmental	7 404	7 316	50	237	2 165	536	2 874	1 650	22 232
Totalt									
1977/78	579 836	311 036	13 689	10 010	94 315	2 909	3 226	3 428	1 018 449
1976/77	615 706	309 982	15 522	10 696	88 076	3 498	3 628	2 817	1 049 925
1975/76	621 543	290 023	17 746	11 326	88 376	3 450	3 515	2 769	1 038 748
1974/75	625 491	275 390	19 529	11 810	91 027	2 991	3 261	2 942	1 032 441

¹ Avser 11 månader.

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

9.4 DJURSJUKDOMAR

Lantbruksstyrelsen utarbetar varje år på basis av distriktsveterinärernas och de övriga praktiserande veterinärernas årsberättelser sammanställningar över djursjukdomar. Veterinärernas uppgifter om antalet sjukdomsfall grundas på de förda praktikjournalerna.

De i detta avsnitt redovisade frekvenserna av vissa djursjukdomar beräknas som kvoter mellan antalen rapporterade sjukdomsfall och antalen djur vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret (se avsnitt 9.1).

Resultat

I *tabell 134* redovisas frekvenserna av vissa sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1977.

Bibliografi

Källa

Veterinärernas årsberättelser /årligen sedan 1972/. Lantbruksstyrelsen, allmänna veterinärenheten (stencil).

Andra undersökningar

Smittsamma djursjukdomar i Sverige /månatliga sammanställningar sedan januari 1977 om sjukdomar ej upptagna i epizootikungörelsen men för vilka anmälningsplikt föreskrivits; ersätter den tidigare rapporten Rapporterings-skyldiga sjukdomar/. Lantbruksstyrelsen, smittskyddsenheten (stencil).

Tabell 134 Frekvenser av olika sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1977. Procent

Frequencies of different diseases of cattle and pigs in 1977. Per cent

Frekvenserna är beräknade som kvoter mellan antalen rapporterade sjukdomsfall och antalen djur enligt lantbruksregistret år 1976

The frequencies are computed as quotients of the reported numbers of sick animals and the numbers of animals according to the farm register in 1976

Område	Nötkreaturssjukdomar						Svinsjukdomar		
	Mastit ¹	Piro-plas-mos ²	Lung-mask ³	Aceto-nämi ¹	Paresis puer-peralis ¹	Betes-kramp ¹	Retentio Aga-secundi-lakti-narum ¹	Spädgris-ente-riter ⁵	hos sugga ⁴
<i>Län</i>									
Stockholms	11,4	0,3	0,7	4,8	9,0	0,3	6,7	6,4	3,3
Uppsala	12,2	0,2	0,6	4,6	9,5	0,3	6,0	3,4	2,4
Södermanlands	11,9	0,2	1,7	6,1	9,1	0,1	7,8	2,9	1,0
Östergötlands	15,0	0,5	0,6	5,4	8,3	0,1	6,9	6,1	3,4
Jönköpings	12,7	0,6	0,6	4,1	7,3	0,2	4,8	5,6	3,7
Kronobergs	14,9	0,6	1,6	6,3	10,1	0,4	5,8	6,7	6,8
Kalmar	15,9	4,4	1,1	4,7	6,9	0,2	5,9	10,3	8,2
Gotlands	21,1	0,4	1,0	4,0	8,7	0,5	6,4	7,1	9,4
Blekinge	17,0	0,5	3,2	3,5	8,7	0,5	7,2	7,0	6,9
Kristianstads	19,1	0,3	2,3	1,9	5,0	0,2	6,7	4,3	5,5
Malmöhus	22,2	0,1	3,5	3,1	5,6	0,1	9,8	11,0	10,4
Hallands	21,2	0,1	0,7	4,6	9,1	0,4	9,2	8,1	7,5
Göteborgs o Bohus	18,7	0,0	0,5	5,4	11,4	0,2	6,7	7,9	7,6
Älvsborgs	18,9	0,2	0,3	7,3	9,4	0,3	6,2	7,3	5,9
Skaraborgs	19,2	0,2	0,5	5,1	7,6	0,2	7,5	8,1	8,9
Värmlands	14,8	0,0	1,1	7,7	12,3	0,1	4,9	5,0	3,5
Örebro	14,7	0,1	1,0	7,3	12,5	0,4	6,7	5,9	4,2
Västmanlands	16,0	0,0	0,4	5,2	11,3	0,3	6,6	9,6	4,2
Kopparbergs	18,9	0,0	0,1	10,0	9,4	0,3	6,6	4,6	2,6
Gävleborgs	22,5	0,0	0,0	11,2	9,3	0,2	6,6	6,4	6,6
Västernorrlands	15,5	0,0	0,0	5,6	7,9	0,0	5,9	2,2	1,0
Jämtlands	22,0	0,0	0,6	7,6	7,1	0,1	6,8	3,8	1,2
Västerbottens	14,0	0,0	0,0	5,0	7,4	0,0	7,0	3,1	2,1
Norrbottens	27,3	0,0	0,0	8,9	6,6	0,1	6,5	1,0	0,2
<i>Hela riket</i>									
1977	17,4	0,2	0,9	5,8	8,7	0,2	6,7	6,0	4,9
1976	16,3	0,2	0,8	5,0	8,0	0,2	6,5	7,3	6,7
1975	15,6	0,3	0,7	5,7	7,5	0,2	6,3	5,7	4,2
1974	13,5	0,2	0,9	5,2	7,6	0,2	6,0	5,7	4,3
1973	13,7	0,3	0,3	3,9	7,2	0,2	5,7	5,9	6,1

¹ Beräknad på antalet kor. – ² Beräknad på totala antalet nötkreatur. – ³ Beräknad på antalet kalvar under 1 år. –⁴ Beräknad på antalet suggor multiplicerat med 2. – ⁵ Beräknad på antalet suggor multiplicerat med 2 och med 9.

Källa: Lantbruksstyrelsen, veterinärernas årsberättelser.

9.5 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a vid prognoser över svinslakt.

Vid insamlingen används numera ett särskilt galthållarregister, som upprättats med lantbruksregistret som grund (se avsnitt 3.1) och kompletterats med uppgifter från de förteckningar över galthållare som lantbruksnämnderna tidigare fört. Galthållarregistret aktualiseras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andrahandsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Vissa ändringar i insamlingsförfarandet genomfördes i oktober 1974. Detta kan ha medfört att resultaten före och efter denna tid ej är helt jämförbara.

Resultat

Uppgifter om antalet betäckta suggor och medelantalet tjänstbara galtar under år 1978 redovisas i *tabell 135*.

Bibliografi

Galt- och betäckningsstatistik för /varje månad sedan februari 1964; endast månadssiffror/. SCB. SM J 1977:3. 1-12, 1978:3.1-12, 1979:3.1...

9.6 SLAKT

Grundläggande uppgifter om marknadsförd (besiktigad) slakt insamlas av statens livsmedelsverk. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning. På basis av dessa uppgifter sammanställs statistik över antalet besiktigade och antalet kasserade slaktdjur.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om hems slaktens omfattning (se nedan). Mot-

Tabell 135 Antal betäckta suggor och medelantal tjänstbara galtar år 1978

Number of covered sows and average number of boars in 1978

Område	Betäckta suggor	Tjänstbara galtar, årsmedeltal
<i>Län</i>		
Stockholms	5 056	127
Uppsala	17 146	435
Södermanlands	13 468	292
Östergötlands	19 229	451
Jönköpings	9 642	235
Kronobergs	11 034	250
Kalmar	25 431	532
Gotlands	14 818	310
Blekinge	8 997	240
Kristianstads	87 531	1 657
Malmöhus	114 357	2 656
Hallands	84 995	1 427
Göteborgs o Bohus	7 599	175
Älvsborgs	21 933	458
Skaraborgs	55 652	1 173
Värmlands	7 026	185
Örebro	7 685	188
Västmanlands	12 224	277
Kopparbergs	2 559	79
Gävleborgs	2 590	72
Västernorrlands	2 234	62
Jämtlands	994	28
Västerbottens	6 203	154
Norrbottens	625	18
<i>Hela riket</i>		
1978	539 028	11 481
1977	533 273	11 363
1976	526 829	11 161
1975	500 976	10 599
1974	478 385	9 888

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

svarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

På grundval av livsmedelsverkets besiktningssstatistik, SCBs undersökning om hems slaktens omfattning (för de djurslag som ej ingår i undersökningen liksom för år då någon undersökning ej genomförs görs uppskattningar) och uppgifter från utrikeshandelsstatistiken om export och import av levande slaktdjur beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av slaktdjur i landet. Nämnden redovisar vidare uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund.

SCBs undersökning om hemslakten

Undersökningens innehåll

SCB genomförde år 1975 en undersökning om hemslakten av svin, spädkalvar samt göd- och mellankalvar. Förutom uppgifter om slakt insamlades uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukningen i jordbruket och uppgifter om mjölk som ej levererats till mejerier (se avsnitt 9.7).

Undersökningens genomförande

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1) utvaldes 5 000 företag med mer än 2 hektar åker. Urvals sannolikheterna varierade från ungefär 1/40 för de minsta företagen till ungefär 1/7 för företag med mer än 200 hektar åker.

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i slutet av februari 1976. De ifyllda blanketterna skulle återsändas till SCB senast den 5 mars.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I början av april gjordes därutöver ett hundratal telefonpåminnelser. Uppgiftsinsamlingen avslutades den 15 april.

Bortfall

Från 173 företag (3,5 %) kunde bearbetningsbara uppgifter ej inhämtas. Vidare förekom ett partiellt bortfall på ca 0,5 %. I stället användes i bearbetningen medeltal för inkomna uppgifter.

Resultatens tillförlitlighet

Vid undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. För svin samt göd- och mellankalvar ligger de beräknade medelfelen på storleksgrupps- och produktionsområdesnivå i allmänhet vid cirka 10 % och på riksnivå vid ett par %. För spädkalvar är medelfelen betydligt större, varför resultaten för dessa endast redovisas på produktionsområden och hela riket. Dessa uppgifter har ett medelfel på cirka 20 %.

Tabell 136 Antal besiktigade slaktkroppar samt antal kasserade kroppar och dessas vikt år 1977
Number of inspected carcasses and number of rejected carcasses and their weight in 1977

Anläggning; antal djurkroppar; vikt	Nöt- kreatur	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädk- gris
<i>Offentliga slakthus och kontrollslakterier</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	643 428	9 941	275 093	3 940 965
Därav kasserade	7 253	245	575	17 798
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 111 362	57 223	12 461	834 412
<i>Köttbesiktningsbyråer</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	21 488	644	14 599	42 443
Därav kasserade	146	2	27	78
Kasserade kropparnas vikt, kg	16 005	304	434	4 980
<i>Fristående sanitetsavdelningar</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	3 779	194	78	877
Därav kasserade	578	19	9	132
Kasserade kropparnas vikt, kg	99 553	4 822	149	9 830
<i>Samtliga anläggningar 1977</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	668 695	10 779	289 770	3 984 285
Därav kasserade	7 977	266	611	18 008
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 226 920	62 349	13 044	849 222
<i>Samtliga anläggningar 1976</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	755 900	10 518	302 085	3 990 036
Därav kasserade	8 603	322	849	16 257
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 338 799	81 449	11 303	992 767

Källa: Livsmedelsverket.

Resultat

I tabell 136 redovisas antalet besiktigade slaktdjur samt antalet helt kasserade djur och vikten av dessa djur år 1977 enligt livsmedelsverkets sammanställning.

Av tabell 137 framgår antalet hemslaktade svin, spädkalvar samt göd- och mellankalvar år 1975.

I tabell 138 lämnas uppgifter för 1978 om den totala produktionen av slaktdjur enligt jordbruksnämndens beräkningar samt om medel-slaktvikter.

Bibliografi

Källor

Sammandrag för årsrapporter för /årligen sedan 1972/ från offentliga slakthus, kontrollslakterier, fristående sanitetsavdelningar och kött-

besiktningsbyråer /uppgifter fördelade på slakterier m m om antal besiktigade djur, antal beslagtagna djur eller djurdelar, beslagsorsaker m m/. Statens livsmedelsverk (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om antalet besiktigade slaktdjur har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen av slaktkroppar; uppgifter för 1978 infördes i nr 1979:5/. Jordbruksnämnden.

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen den 1 mars 1972. Slakten av svin och kalvar 1971. SCB. SM J 1973:9.

Tabell 137 Antal hemslaktade svin och kalvar år 1975

Number of home slaughtered pigs and calves in 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp: område	Svin		Spädkalvar		Göd- och mellankalvar	
	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 854	2 655	..	..	..	..
» mellanbygder	7 471	5 900	..	..	371	256
» norra slättbygder	2 733	2 192	..	..	447	406
Svealands slättbygder	6 705	6 391	..	..	2 333	2 253
Götalands skogsbygder	16 588	14 620	..	..	2 114	1 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 137	3 832	..	..	1 913	1 644
Nedre Norrland	6 263	5 012	1 870	1 839	4 026	3 145
Övre Norrland	2 940	2 594	958	821	4 157	3 561
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1- 5,0	4 776	4 299	..	..	2 627	2 388
5,1- 10,0	10 974	9 407	..	..	3 135	2 822
10,1- 20,0	14 897	12 630	..	..	3 562	2 914
20,1- 30,0	7 384	6 210	..	..	2 517	2 181
30,1- 50,0	7 384	6 153	..	..	2 307	1 846
50,1-100,0	4 406	3 763	..	..	1 101	918
Över 100,0	870	734	..	..	200	200
<i>Hela riket</i>						
1975	50 691	43 196	3 064	2 896	15 449	13 269
1971	75 800	70 980	5 700	5 450	15 800	15 112
1968	88 174	48 311	6 653	3 001	29 644	12 397

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall se texten).

Tabell 138 Antal slaktkroppar¹ och medelslaktvikter år 1978
 Number of slaughtered animals and average weight of carcasses in 1978

Antal slaktkroppar; medelslaktvikter; typ av slakt	Storboskap ³	Större kalv ³ (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Antal slaktkroppar¹						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	535 249	103 183	13 227	11 584	288 569	4 041 687
Hemslakt	—	13 000	2 600	—	10 000	35 100
<i>Summa</i>						
1978	535 249	116 183	15 827	11 584	298 569	4 076 787
1977	537 885	125 289	18 519	10 914	300 796	4 031 670
1976	535 926	145 920	23 678	9 140	292 206	3 895 692
1975	523 184	151 524	30 699	6 790	265 529	3 792 155
1974	532 301	152 933	34 998	5 761	260 299	3 751 492
Medelslaktvikter, kilogram						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	252,8	102,1	21,4	242,2	16,2	75,2
Hemslakt	—	72,0	21,1	—	15,0	76,0
<i>Summa</i>						
1978	252,8	98,7	21,4	242,2	16,2	75,2
1977	252,0	97,5	21,4	255,3	16,5	75,0
1976	250,6	97,2	21,6	276,0	16,2	75,4
1975	245,5	95,4	21,4	301,3	16,1	74,6
1974	241,9	93,5	21,7	314,4	16,3	73,8

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export och avdrag för import av levande djur. — ³ Antal djur enligt besiktningveterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Jordbruksnämnden.

9.7 PRODUKTION. FÖRSÖRJNINGS- BALANSER

Jordbruksnämnden beräknar varje år den totala produktionen av kött och fläsk i landet. Som underlag använder nämnden egna beräkningar om produktionen av slaktdjur (se avsnitt 9.6) och uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund. Nämnden utför vidare vissa beräkningar rörande försörjningsbalanser för kött och fläsk.

Fortløpande uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. I denna statistik ingår även uppgifter för mejerier som inte är anslutna till SMR. Med SMRs uppgifter som grund beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om användningen av mjölk som ej levererats

till mejeri (se nedan). Motsvarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökning 1969 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter. Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandels invägnings av svenska ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen.

SCBs undersökning om mjölk som ej levererats till mejeri

Undersökningens genomförande beskrivs närmare i avsnitt 9.6. Uppgifter insamlades om hur mycket mjölk som använts i hushållet, direkt sålts och använts till utfodring.

Resultatens tillförlitlighet

I samband med undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. För mjölk som använts i hushållet eller till utfodring ligger de beräknade medelfelen på storleksgrupps- och produktionsområdesnivå i allmänhet vid cirka 10 procent eller därunder och på riksnivå vid ett par procent. För mjölk som sålts direkt till konsumenter är motsvarande siffror mellan 15 och 30 procent respektive 7 procent.

Resultat

I *tabell 139* redovisas produktionen av kött och fläsk år 1978 enligt jordbruksnämndens beräkningar. Av *tabell 140* framgår försörjningsbalansen för kött och fläsk 1976/77. En försörjningsbalans för animaliska fettråvaror återfinns i avsnitt 8.8.

I tablånen nedan redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av fjäderfäkött. Beräkningarna är dock något osäkra, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

År	Produktion av fjäderfäkött, ton
1978	40 200
1977	38 800
1976	40 700
1975	38 910
1974	39 060

I *tabell 141* lämnas för år 1978 uppgifter om antalet mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten invägd mjölk samt om medelinvägningen per leverantör och dag enligt SMRs statistik.

I tablånen nedan återfinns uppgifter om den invägda mjölkens medelfetthalt.

År	Medelfetthalt, procent
1978	4,11
1977	4,06
1976	4,04
1975	3,98
1974	4,00

I *tabell 142* lämnas uppgifter om användningen av den vid mejerierna invägda mjölken enligt SMRs statistik och i *tabell 143* redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

Tabell 144 innehåller uppgifter om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri år 1975 enligt SCBs undersökning.

Av tablånen framgår den beräknade totala produktionen av ägg och partihandelns invägning av ägg enligt jordbruksnämndens redovisning.

År	Total produktion, miljö kg	Partihandelns invägning, miljö kg
1978	110	61,8 ¹
1977	107	53,5 ¹
1976	104	51,9 ¹
1975	109	58,1
1974	107	58,9

¹ Uppgifterna för om 1976 är ej jämförbara med tidigare uppgifter, eftersom uppräkningsnivå ej skett.

Bibliografi*Källor*

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om produktionen av kött och fläsk, mejerivaror m m har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar ges utförligare uppgifter; uppgifter för 1978 infördes i nr 1979:5/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

Mejeristatistik /årligen sedan 1965/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Mejeribarometer /varje månad sedan 1963/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Mjölkproduktionen och dess användning /vart tredje år från 1952 till 1970/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1971:10.

Andra undersökningar

Jordbruksnämnden informerar om äggkläckning. Antal kläckta hönkycklingar /äggproducerande raser; varje månad sedan 1968/. (Stencil.)

Tabell 139 Produktion av kött och fläsk år 1978. Ton

Meat production in 1978. Metric tons

Avser vara med ben

Figures refer to meat including bones

Typ av slakt; år	Kött av stor- boskap	Kött av större kalv	Kött av mindre kalv	Summa nöt- kött	Häst- kött	Får- ² och get- kött	Fläsk	Summa kött och fläsk
<i>Typ av slakt</i>								
Marknadsförd ¹ slakt	135 338	10 533	283	146 154	2 806	4 681	304 092	457 733
Hemslakt	–	936	55	991	–	150	2 668	3 809
<i>Summa</i>								
1978	135 338	11 469	338	147 145	2 806	4 831	306 760	461 542
1977	135 535	12 216	397	148 148	2 786	4 959	303 571	459 464
1976	134 313	14 185	512	149 010	2 523	4 722	293 690	449 945
1975	128 438	14 450	658	143 546	2 046	4 280	282 716	432 588
1974	128 791	14 296	761	143 848	1 811	4 232	276 970	426 861

¹ Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export respektive avdrag för import av levande kroppar. – ² Inklusive lammkött.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 140 Försörjningsbalans för kött och fläsk år 1976/77. Milj kilogram

Balance sheet of meat resources in 1976/77. Millions of kilogrammes

Avser vara med ben utom för fjäderfäkött

Figures refer to meat including bones except for poultry meat

	Kött av stor- boskap	Kalv- kött	Häst- kött	Får- ¹ och get- kött	Fläsk	Fjäder- fäkött	Summa				
							1976/ 77	1975/ 76	1974/ 75	1973/ 74	1972/ 73
<i>Tillgångar</i>											
Ingående lager	6	1	0	0	10	7	24	19	18	12	23
Produktion	134	13	3	5	303	39	497	481	466	450	431
Import	15	1	1	1	11	0	29	37	39	25	32
Summa	155	15	4	6	324	46	550	537	523	487	486
<i>Användning</i>											
Konsumtion	146	14	4	6	282	40	492	477	465	409	393
Export	4	0	0	0	25	4	33	38	39	60	81
Utgående lager	5	1	0	0	17	2	25	22	19	18	12
Summa	155	15	4	6	324	46	550	537	523	487	486

¹ Inklusive lammkött.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 141 Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1978

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1978

Förening	Antal mejerier ¹	Antal mjölkleverantörer ²	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
<i>Förening</i>				
Mjölkccentralen Arla ³	47	23 462	1 836 467	214
Stockholmsförvaltningen	4	—	—	—
Örebroförvaltningen	3	3 316	286 774	237
Norrköpingsförvaltningen ³	9	3 734	391 163	287
Enköpingsförvaltningen	1	—	—	—
Göteborgsförvaltningen	10	6 862	468 463	187
Göteneförvaltningen	2	1 891	167 412	243
Jönköpingsförvaltningen	8	3 078	196 292	175
Karlskronaförvaltningen	6	3 361	237 925	194
Visbyförvaltningen	4	1 220	88 438	199
Axvalls mejeriförening	1	106	9 519	246
Falköpingsortens andelsmejeriförening	1	337	31 834	259
Skövde andelsmejeriförening	1	385	40 629	289
Västra Dals mejeriförening	1	354	11 961	93
Fotskäls mejeriförening	1	85	4 213	136
Gäsene mejeriförening	1	314	19 409	169
Norra Dals Mejerier	1	276	16 466	163
Ljungbyortens andelsmejeriförening	1	471	28 133	164
Västerviks ortens mejeriförening	2	322	30 897	263
Tuna mejeriförening ³	1	175	9 551	150
Ölandsmejerier	2	753	66 768	243
Skånemejerier	5	2 872	246 396	235
Skåne exkl Skånemejerier	9	2 039	150 814	203
Värmlandsmejerier	4	2 016	104 010	141
Dalarnas mejeriförening	3	1 535	93 007	166
Gefle ortens mejeriförening	2	791	53 090	184
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	658	38 823	162
Nedre Norrlands producentförening	4	2 768	133 109	132
Ångermanlands mejeriförening	3	1 611	59 063	100
Norrmejerier	13	3 123	116 735	102
Norrbottens läns producentförening	4	1 223	66 470	149
<i>Hela riket</i>				
1978	108	45 676	3 167 364	190
1977	109	48 226	3 114 003	177
1976	116	52 316	3 107 023	162
1975	120	56 918	3 022 895	146
1974	124	62 267	2 961 417	130

¹ Avser antal mejerier den 31/12 respektive år. — ² Avser medeltal av antal leverantörer per månad. — ³ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 142 Användning av vid mejerier invägd mjölk åren 1974–1978. Ton
Disposition of dairy milk in 1974–1978. Metric tons

År	Typ av produkt				Kondens- mjölk och övrig industriell användning	Levererat till produ- center ²	Svinn	Summa
	Konsum- tions- mjölks- produkter	Ost	Smör m m	Mjolk- pulver ¹				
1978	1 577 325	916 318	60 911	485 297	63 788	33 657	30 068	3 167 364
1977	1 560 275	854 775	59 862	510 597	61 315	39 909	27 270	3 114 003
1976	1 545 626	823 817	58 952	540 625	58 549	53 283	26 171	3 107 023
1975	1 497 920	798 832	54 971	521 664	60 738	65 417	23 353	3 022 895
1974	1 422 880	733 213	56 294	561 131	54 063	116 270	17 566	2 961 417

¹ Exklusive återblandat pulver. – ² Inklusivt återblandat pulver.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 143 Produktion av mejerivaror och mjölkpulver åren 1974–1978. Ton
Dairy production and production of milk powder in 1974–1978. Metric tons

År	Produktion av mejerivaror							Produktion av mjölkpulver	
	Konsumtionsmjölk		Grädde		Ost	Smör m m		Fett	Magert
	3 % fetthalt	Övrig mjölk	Tjock	Tunn		Smör	Bregott ¹ o smörolja		
1978	974 836	541 728	40 319	20 442	94 052	37 758	25 207	3 794	37 124
1977	974 502	526 487	39 249	20 037	87 439	38 804	22 913	4 011	40 186
1976	1 002 839	483 657	38 975	20 155	84 139	40 425	20 360	3 848	43 586
1975	1 006 985	432 078	38 290	20 567	80 914	42 314	13 700	3 118	44 419
1974	989 750	337 191	36 169	19 770	74 559	43 054	14 912	3 213	49 634

¹ Avser smördelen.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 144 Användning av mjölk som ej levererats till mejerier år 1975. 1 000 liter

Use of milk not delivered to dairies in 1975. 1 000 litres

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Använd i hushållet	Såld direkt till konsument	Använd till utfodring	Summa
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	2 500	200	5 000	7 700
» mellanbygder	5 200	700	10 900	16 800
» norra slättbygder	5 000	1 200	9 700	15 900
Svealands slättbygder	5 700	1 700	8 700	16 200
Götalands skogsbygder	19 100	2 200	33 700	55 000
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 500	700	6 200	11 300
Nedre Norrland	6 700	800	3 200	10 600
Övre Norrland	6 300	400	3 000	9 800
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1– 5,0	5 000	300	4 500	9 800
5,1– 10,0	10 400	900	13 900	25 200
10,1– 20,0	15 500	1 500	20 500	37 400
20,1– 30,0	9 400	1 100	14 200	24 700
30,1– 50,0	9 400	1 500	15 600	26 500
50,1–100,0	4 700	1 400	8 400	14 500
Över 100,0	700	1 200	3 300	5 300
<i>Hela riket</i>	55 100	7 900	80 400	143 400

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall 3,5 %).

9.8 HUSDJURSFÖRSÄKRING

Uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet insamlas varje år av försäkringsinspektionen. Husdjursförsäkring utgör en gren av skadeförsäkring. År 1977 meddelades husdjursförsäkring av fyra riksbolag, nämligen av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, av Sydsvensk djurförsäkring, ömsesidigt bolag, av Försäkringsbolaget Skånska Brand-Hermes, ömsesidigt, och av Folksam ömsesidig sakförsäkring, vidare av 23 läns- och häradsbolag och 350 sockenbolag samt av ett utländskt bolag.

Försäkringens utformning

Särskilda försäkringsformer finns för hästar, nötkreatur, får och getter, svin, hundar och katter.

För hästar finns såväl fullständig som begränsad försäkring. Förutom arbetshästar kan bl a rid-, trav- och galopphästar försäkras.

Försäkring av nötkreatur, får och getter respektive svin kan göras i enskild eller kollektiv form. Vanligast är den kollektiva slaktvärdesförsäkringen.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Redovisningen avser svenska bolag. Därjämte verkar i Sverige ett utländskt bolag, vars rörelse dock huvudsakligen är begränsad till försäkring av kapplöpningshästar (med ett bestånd av 1 210 hästar år 1977).

Resultat

I tabell 145 återfinns uppgifter om premier, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1977.

Antalet försäkrade djur åren 1973–1977 redovisas i tablåen nedan.

År	Hästar	Nötkreatur	Svin
1977	98 750	871 701	1 663 585
1976	94 637	879 049	1 540 555
1975	88 484	875 543	1 459 474
1974	82 076	889 449	1 320 228
1973	74 083	880 350	1 393 413

Bibliografi

Enskilda försäkringsanstalter /årligen sedan 1912/. Försäkringsinspektionen.

Årsredovisningar från respektive försäkringsbolag.

Tabell 145 Premiainkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1977

Premiums, claims and stock of the livestock insurance in 1977

	Riksbolag				Läns- och häradsbolag	Sockenbolag	Summa
	Folk-sam-sak	Jordbrukets Försäkringsbolag	Skånska Brand-Hermes	Sydsvensk djurförsäkring			
<i>Premieinkomster, 1 000 kr</i>							
Hästförsäkring	188	17 109	69	1 660	19 026	784	..
Nötkreatursförsäkring	—	27 704	—	1 265	28 969	1 671	..
Annan djurförsäkring	1 895	21 263	82	859	24 099	93	..
Summa	2 083	66 076	151	3 784 ¹	72 094 ¹	2 548	1 887
<i>Skadeutbetalningar, 1 000 kr</i>							
Hästförsäkring	170	12 215	43	1 021	13 449	562	..
Nötkreatursförsäkring	—	19 475	—	1 023	20 498	1 419	..
Annan djurförsäkring	1 083	15 380	47	587	17 097	76	..
Summa	1 253	47 070	90	2 631	51 044	2 057	1 700
<i>Försäkringsbelopp, 1 000 kr</i>							
Hästar	4 654	502 978	1 479	52 982	562 093	24 098	24 218
Nötkreatur	—	1 140 198	—	72 272	1 212 470	74 969	69 180
<i>Antal försäkrade djur</i>							
Hästar	610	70 868	194	10 432	82 104	6 311	7 743
Nötkreatur	—	742 892	—	43 410	786 302	46 822	42 490
Svin	9 700	1 629 329 ²	—	20 759	1 659 788	1 425	2 743
Övriga	17 599	191 201 ³	864	13 489 ⁴	223 153	831	335

¹ Inklusive försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar. – ² Försäkringsbelopp ca 492 milj kr. – ³ Varav ca 17 000 får och getter och 172 000 hundar; försäkringsbelopp ca 4 respektive 145 milj kr. – ⁴ Huvudsakligen hundar.

Källa: Försäkringsinspektionen.

9.9 PÄLSDJURSSKÖTSEL

Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas pälsdjursskötsel.

Resultat

Antalet aktiva uppfödare av pälsdjur vid slutet av respektive år framgår av tabelln nedan.

Slag av djur	1975/76	1976/77	1977/78
Mink	477	443	424
Mink och räva	54	56	59
Räva	17	29	26
Chinchilla	82	72	69
Summa	630	600	578

Antalet avelshonor redovisas i tabelln nedan.

Slag av djur	1975/76	1976/77	1977/78
Mink	347 960	356 538	363 084
Räva	5 086	5 983	7 280
Chinchilla	2 567	2 482	2 125

AB Nordiske Skinnauktioner sålde under 1977/78 1 079 336 minkskinn, 46 848 rävsinn och 757 227 övriga skinn till ett sammanlagt värde av 144,2 miljoner kronor.

Till pälsdjursförsäkringen var 255 gårdar avslutna med sammanlagt 227 903 avelshonor av mink och 2 408 avelshonor av räva.

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund m fl.

9.10 BIODLING

Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas biodling. Uppgifterna inhämtas genom en postenkät. För 1978 erhöles svar från 80,3 % av medlemmarna.

Resultat

I tabelln nedan redovisas antalet medlemmar i SBR, antalet bisamhällen och skörden av bihonung och vax under åren 1976–1978.

	1976	1977	1978
Antal medlemmar	13 600	14 257	14 595
Redovisat antal bisamhällen			
Invintrade på hösten	88 630	81 645	81 669
därav vinterförluster	11 346	..	9 462
Redovisad skörd			
Honung, kg	2 693 033	1 767 142	1 970 108
Rensat vax, kg	55 286	47 291	46 810

Bibliografi

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1978 redovisas i nr 1979:5/. Sveriges Biodlares Riksförbund.

10 Konsumtion

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtionen för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistik-källor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av förråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysingsbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftsinsamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exklusive emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör producen-

ternas egenförbrukning, som i princip anges i producentpriser plus mervärdeskatt, samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkningspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

I *tabell 146* redovisas uppgifter om konsumtionen av olika slag av livsmedel m m åren 1974–1978.

Uppgifter om konsumtion av olika slag av livsmedel m m per invånare under åren 1976–1978 lämnas i *tabell 147*.

Bibliografi

Konsumtionen i Sverige av livsmedel m m /år-ligen sedan 1960; uppgifterna publiceras också i Jordbruksekonomiska meddelanden, där även kostens näringsinnehåll redovisas/. Jordbruksnämnden (stencil).

Per capita-konsumtionen av livsmedel m m i Sverige /år-ligen sedan 1960; uppgifterna publiceras även i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 146 Total konsumtion av livsmedel m m åren 1974–1978
Total consumption of food etc. in 1974–1978

Varuslag	1974		1975		1976		1977 ^a		1978 ^a	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	4 236,3 ⁴	.	4 765,0	.	5 356,7	.	5 755,8	.	6 199,9
Mjöl och gryn	148,9	365,2	148,9	396,2	159,1	446,5	169,3	488,6	162,2	525,8
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	42,8	379,6	43,5	427,8	46,1	489,0	47,3	536,5	47,2	595,9
Knäckebröd m m	47,0	325,3	48,3	374,0	48,2	408,6	49,6	449,5	49,9	467,2
Mjukt matbröd	239,4	1 332,0	247,0	1 550,9	242,5	1 776,8	241,2	1 929,1	245,4	2 100,5
Kaffebröd ¹	46,4	594,5	41,5	635,6	40,0	689,3	38,6	719,9	37,3	768,0
Konditorivaror ¹	25,1	639,6	22,7	686,7	22,2	758,0	21,3	809,7	21,3	871,7
Skorpor, kex, rån m m ¹	50,5	592,3	50,4	693,8	52,2	788,5	49,5	822,5	48,9	870,8
Kött och köttvaror	.	7 504,9 ⁴	.	8 297,1	.	9 385,6	.	10 136,8	.	10 812,7
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	180,9	3 527,9	196,0	4 073,1	230,0 ⁷	5 077,4	228,5 ⁷	5 462,8	225,7 ⁷	5 826,4
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	36,4	398,7	38,9	445,5	38,7	474,1	38,4	502,1	38,2	560,8
Charkuterivaror, oblandade	27,4	793,7	28,6	855,8	29,1 ⁷	903,0	28,1 ⁷	934,0	27,7 ⁷	997,5
Charkuterivaror, blandade	157,1	2 284,5	162,5	2 467,4	151,6 ⁷	2 416,8	148,5 ⁷	2 670,7	148,7 ⁷	2 848,2
Köttkonserver	28,5	401,9	25,7	379,2	26,3	414,1	25,5	440,4	24,6	459,9
Köttsoopor, även konserverade	8,1	74,2	7,7	76,1	9,0	100,2	10,0	126,8	8,7	119,9
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	2 107,0 ⁴	.	2 182,9	.	2 478,8	.	2 717,9	.	3 183,2
Färsk och djupfryst fisk ¹	57,0	430,6	53,9	445,4	48,9	474,1	48,8	479,7	47,3	536,9
Djupfryst filead fisk	17,3	274,9	17,8	252,6	18,7	295,1	19,9	376,8	20,4	490,5
Konserver och beredd fisk	50,7	1 005,2	49,3	1 086,3	55,9	1 271,3	53,4	1 390,8	53,9	1 602,7
Kräftdjur och blötdjur	.	354,4	.	398,6	.	438,3	.	470,6	.	553,1
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	4 383,5 ⁴	.	4 772,7	.	5 459,4	.	6 170,6	.	7 017,2
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	67,9	90,4	62,1	83,0	57,2	81,8	53,4	86,5	49,5	95,0
K-mjölk, filmjölk m m ³	955,7	1 342,7	971,9	1 388,9	967,9	1 498,4	940,4	1 662,4	940,8	1 976,1
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ³	365,9	476,4	419,0	544,8	465,4	651,7	503,9	800,9	518,0	978,7
Tunn grädde, gräddfil ³	19,8	132,5	20,1	148,5	20,1	185,4	20,0	202,4	20,4	218,7
Tjock grädde ³	32,4	394,6	34,5	445,1	35,2	538,6	35,4	587,3	36,5	634,4
Mjölkpulver	1,4	22,1	1,2	20,3	1,2	21,4	1,1	21,5	1,2	23,0
Härdost	64,7	1 005,1	69,6	1 149,7	73,7	1 272,8	76,9	1 472,9	77,9	1 690,3
Annan ost	19,0	282,7	21,3	339,9	23,3	395,6	23,1	421,5	23,1	462,0
Ägg ¹	90,2	628,4	90,6	652,5	90,8	813,7	91,2	915,2	91,4	939,0
Matfett och majonnäs	169,2	1 438,1 ⁴	169,6	1 667,6	173,9	1 818,1	175,6	1 940,0	175,2	2 030,1
Smör m m	40,2	432,2	42,9	527,9	45,7	599,4	46,8	636,7	47,8	678,4
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	126,0	953,8	123,7	1 077,6	124,9	1 166,8	125,3	1 244,3	124,0	1 288,6

Köksväxter, frukter och bär	.	4 514,0 ⁴	.	5 249,4	.	5 655,5	.	6 394,8	.	7 028,6
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	257,4	1 317,0	263,1	1 538,2	255,0	1 636,2	264,2	1 882,0	263,4	2 034,9
Frukt och bär, färska och djupfrysta ¹	445,5	1 452,9	467,5	1 722,1	477,8	1 881,4	469,8	2 177,2	454,9	2 363,1
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	.	392,4	.	489,5	.	512,4	.	557,4	.	635,4
Frukt och bär, torkade eller konserverade, sylt m m	.	456,5	.	498,0	.	598,3	.	678,7	.	734,4
Kastanjer, mandel och nötter	8,4	92,4	10,3	123,7	11,6	104,8	11,4	138,3	10,8	156,1
Soppor, även konserverade	11,8	151,5	12,8	192,9	11,7	197,5	9,6	174,7	10,1	216,6
Saft ^{1 3}	141,1	590,5	144,3	685,0	145,8	724,9	136,8	786,5	134,9	888,1
Potatis och potatisprodukter	.	903,9	.	1 163,7	.	1 315,2	.	1 304,7	.	1 371,0
Potatis, färsk ¹	537,0	633,3	521,0	833,8	475,0	911,3	528,0	898,3	515,0	933,1
Potatisprodukter	.	270,6	.	329,9	.	403,9	.	406,4	.	437,9
Socker och sirap	.	533,2	.	582,2	.	590,8	.	613,0	.	652,3
Därav socker	173,6	516,0	173,6	561,0	170,6	572,6	159,7	593,1	157,6	632,0
Kaffe, te och kakao	.	1 571,2 ⁴	.	1 608,1	.	2 468,3	.	3 112,6	.	3 140,5
Kaffe, rostat	86,9	1 338,9	88,2	1 357,8	92,8	2 201,0	67,6	2 642,0	76,0	2 609,0
Te	2,4	71,0	2,6	84,7	2,6	95,1	3,1	156,1	2,7	181,7
Choklad och konfektyrvaror	73,3	1 678,0	70,1	1 803,7	77,9	2 151,0	76,3	2 402,0	77,1	2 617,0
Glass ³	68,4	509,3	76,4	677,4	76,8	718,7	83,9	871,0	93,4	1 022,0
Honung, vissa säser, kryddor och salt ¹	.	313,4 ⁵	.	389,7	.	432,6	.	489,9	.	552,5
Malt- och läskedrycker ³	740,4	2 891,6	761,2	3 515,1	746,7	3 772,8	678,7	3 484,6	619,9	3 084,8
Kolsyrade läskedrycker o mineralvatten	290,3	908,4	294,4	1 076,3	286,3	1 129,6	273,9	1 172,0	288,0	1 302,7
Svagdricka, lättöl och öl, typ A	143,6	402,9	145,8	471,1	141,4	496,3	260,4	1 274,4	331,9	1 782,1
Öl, typ B (mellanöl)	306,5	1 580,3	321,0	1 967,7	319,0	2 146,9	144,4	1 038,2	..	..
Summa livsmedel	.	32 584,4	.	36 674,6	.	41 603,5	.	45 393,7	.	48 711,8
Alkoholhaltiga drycker ³	.	5 184,3	.	5 924,7	.	6 565,4	.	7 658,8	.	8 651,6
Starköl	25,0	222,3	24,9	248,4	24,5	268,6	44,5	523,6	75,4	914,3
Vin	62,5	966,2	67,4	1 156,0	69,5	1 314,3	78,3	1 684,4	74,0	1 795,9
Spritdrycker	60,4	3 995,8	61,2	4 520,3	63,6	4 982,5	61,7	5 450,8	61,9	5 941,4
Tobak	.	3 387,3	.	3 838,5	.	4 234,9	.	4 488,2	.	4 886,9
Totalt	.	41 156,0	.	46 437,8	.	52 403,8	.	57 540,7	.	62 250,3

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. – ³ Kvantitetsuppgifter i miljoner liter. – ⁴ Inkl justering av värdet av importen. – ⁵ Inkl justering av värdet av importen, avser även choklad och glass. – ⁶ Uppgifter-
na delvis preliminära. – ⁷ Uppgifterna fr o m 1976 ej helt jämförbara med tidigare år.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 147 Konsumtion av livsmedel m m åren 1976–1978. Kilogram per person
 Consumption of food etc. in 1976–1978. Kilogrammes per person

Varuslag	1976	1977 ³	1978 ³	Varuslag	1976	1977 ³	1978 ³
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	5,5	5,7	5,8
Mjöl och gryn	19,4	20,5	19,6	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	15,2	15,2	15,0
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	5,6	5,7	5,7	Majonnäs	0,4	0,4	0,4
Knäckebröd m m	5,9	6,0	6,0	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd	29,5	29,2	29,7	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	31,0	32,0	31,8
Kaffebröd ¹	4,9	4,7	4,5	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	58,2	56,9	54,9
Konditorivaror ¹	2,7	2,6	2,6	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	8,6	8,0	8,2
Skorpor, kex, rån m m ¹	6,3	6,0	5,9	Fruktar och bär, torkade eller konser- verade, sylt m m	9,5	9,2	9,0
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,4	1,4	1,3
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	27,5	27,4	27,0	Soppor, även konserverade	1,4	1,2	1,2
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	4,7	4,6	4,7	Saft, liter ¹	17,8	16,6	16,3
Charkuterivaror, oblandade	3,5	3,4	3,3	Potatis och potatisprodukter			
Charkuterivaror, blandade	18,5	18,0	18,0	Potatis, färsk ¹	57,8	64,0	62,2
Köttkonserver	3,2	3,1	3,0	Potatisprodukter	5,1	4,8	5,2
Köttsoppor, även konserverade	1,1	1,2	1,0	Socker	20,8	19,3	19,1
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Sirap	0,5	0,5	0,5
Färsk och djupfryst fisk ¹	5,9	5,9	5,7	Kaffe, rostat	11,3	8,2	9,1
Djupfryst filead fisk	2,2	2,4	2,5	Te	0,3	0,4	0,3
Konserver och beredd fisk	6,8	6,5	6,5	Kakao	1,0	0,9	0,9
Kräftdjur och blötdjur	2,3	2,0	1,9	Choklad- och konfektyrvaror	9,5	9,2	9,1
Mjölk, grädde och ost				Glass, liter	9,3	10,2	11,1
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	6,9	6,5	6,0	Honung, säser med högst 20 % fetthalt, kryddor och salt ¹	4,8	4,8	4,8
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	117,8	113,9	113,7	Malt- och läskedrycker, liter			
Skummjölk, lättmjölk och lättfil, liter	56,6	61,1	62,5	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	34,8	33,2	34,8
Tunn grädde, gräddfil, liter	2,4	2,4	2,5	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	17,2	31,5	40,1
Tjock grädde, liter	4,3	4,3	4,4	Öl, typ B (mellanöl)	38,8	17,5	..
Mjölkpulver	0,1	0,1	0,1	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Härdost	9,0	9,3	9,4	Starköl	3,0	5,4	9,1
Annan ost	2,8	2,8	2,8	Vin	8,4	9,5	8,9
Ägg ¹	11,0	11,0	11,0	Spritdrycker	7,7	7,5	7,5

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. – ³ Upp-
 gifterna delvis preliminära.

Källa: Jordbruksnämnden.

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikes-handelsstatistiken. På basis av denna beräknar jordbruksnämnden den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel. I detta avsnitt redovisas definitiva uppgifter för åren 1974–1977 och preliminära uppgifter för år 1978.

Till kategorierna egentliga jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k CCC-nomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar
Fisk och skaldjur
Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Ur kap 5

Tarmar

Kap 7–12

Köksväxter m m
Frukter m m
Kaffe, te och kryddor
Spannmål
Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m
Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m
Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur
Socker och sockerkonfektyrer
Kakao och varor därav
Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m
Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen egentliga jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om värdet av den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1974–1978 lämnas med fördelning på viktigare ursprungs- respektive förbrukningsländer i *tabellerna 148 och 149*.

I *tabell 150* redovisas import- och exportvärdena av egentliga jordbruksprodukter åren 1974–1978 med fördelning på olika varugrupper.

Bibliografi

Källor

Sveriges utrikeshandel med livsmedel m m /år-ligen sedan 1950/. Jordbruksnämnden (stencil).

Utrikeshandel. Del 1 och 2 /preliminära uppgifter återfinns i SCBs SM H; vissa uppgifter dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. SCB.

Andra undersökningar

Svensk import och export av trädgårdsprodukter 1970–74. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp. Trädgård 83.

Svensk import 1975 /komplement till ovanstående/. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp (stencil).

Tabell 148 Importen av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1974–1978. Milj kronor

Imports of foodstuffs etc. in 1974–1978. Millions of Swedish kronor

Exportörande land	1974	1975	1976	1977	1978 ¹
Danmark	823	756	797	815	908
Finland	85	190	120	162	114
Island	26	24	49	51	41
Norge	501	436	461	618	678
Belgien, Luxemburg	25	25	27	29	40
Bulgarien	13	13	21	13	19
Frankrike	66	79	80	87	113
Förbundsrepubliken Tyskland	231	268	320	482	480
Irland	24	23	23	19	33
Italien	152	180	194	225	243
Nederländerna	289	301	317	374	452
Polen	75	76	75	92	85
Portugal	21	12	13	14	21
Rumänien	29	23	38	42	41
Schweiz	56	58	80	111	137
Sovjetunionen	23	21	16	16	10
Storbritannien	179	148	166	195	216
Tjeckoslovakien	8	8	8	12	17
Tyska demokratiska republiken	7	9	4	5	8
Ungern	41	48	38	53	52
Österrike	37	51	65	77	90
Förenta Staterna	567	437	505	447	523
Kanada	88	67	91	91	112
Japan	10	12	31	20	12
Övriga länder	1 981	2 180	2 997	3 386	3 482
Samtliga länder	5 357	5 445	6 536	7 436	7 927

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 149 Exporten¹ av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1974–1978. Milj kronor

Exports of foodstuffs etc. in 1974–1978. Millions of Swedish kronor

Importerande land	1974	1975	1976	1977	1978 ²
Danmark	197	200	340	310	373
Finland	112	141	135	150	174
Island	1	4	1	2	3
Norge	304	296	359	324	375
Belgien, Luxemburg	9	12	10	13	22
Bulgarien	0	0	2	0	0
Frankrike	36	40	24	38	51
Föbundsrepubliken Tyskland	373	368	160	203	231
Irland	2	4	2	2	3
Italien	117	55	62	91	111
Nederländerna	124	98	67	48	80
Polen	61	151	265	216	116
Portugal	64	11	13	10	5
Schweiz	40	42	39	36	52
Sovjetunionen	37	20	4	11	9
Storbritannien	167	143	116	77	76
Tjeckoslovakien	2	6	7	11	5
Tyska demokratiska republiken	30	61	106	42	165
Ungern	11	9	7	11	12
Österrike	18	16	29	34	23
Förenta staterna	65	36	48	51	68
Kanada	15	6	7	6	6
Japan	50	107	92	91	103
Övriga länder	301	371	314	368	363
Samtliga länder	2 136	2 197	2 209	2 145	2 426

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår. – ² Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 150 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1974–1978. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1974–1978. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1974		1975		1976		1977		1978 ¹	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Levande djur	17,7	11,2	20,7	6,9	17,3	7,1	15,7	8,0	21,3	12,7
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	306,6	288,1	343,9	231,1	349,4	230,4	290,2	259,1	243,6	251,0
Kött- och fläskkonserver m m	73,6	4,7	62,9	5,3	73,2	6,7	84,4	7,9	80,6	7,8
Tarmar	28,1	19,5	30,7	16,0	37,3	25,6	40,5	25,9	37,2	32,8
Mjölk, mejeriprodukter och ägg	78,4	136,9	114,7	95,0	126,6	127,8	140,2	87,4	145,0	124,0
Summa	504,4	460,5	572,9	354,2	603,6	397,7	571,1	388,3	527,7	428,3
<i>Vegetabiliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Potatis	26,7	3,2	48,0	5,9	136,8	9,2	20,5	12,9	12,6	13,2
Potatisprodukter	15,7	6,8	13,4	8,6	20,4	14,5	18,5	13,7	14,8	13,2
Brödsäd	10,6	586,7	14,6	562,1	11,0	548,2	6,6	398,1	10,2	327,1
Fodersäd	191,6	61,4	59,5	235,7	37,8	121,6	32,2	50,0	37,4	143,2
Mjöl och gryn	10,3	44,2	10,3	42,9	18,2	54,2	18,2	66,6	21,6	54,0
Malt	7,5	5,8	10,6	11,5	7,6	0,0	12,7	4,5	11,4	10,1
Stärkelse	71,9	0,1	31,2	0,2	32,9	0,0	49,1	0,1	47,8	0,2
Sockerbetor	1,3	0,0	1,3	0,0	2,2	0,0	2,2	0,0	2,6	0,0
Varor av spannmål m m	126,4	88,6	146,7	86,3	177,6	101,0	188,6	111,4	218,9	127,8
Socker av olika slag, sirap och melass	135,0	7,4	330,2	7,2	199,9	4,9	89,1	45,8	52,4	45,7
Fodermedel, hö m m	381,0	5,0	322,9	7,6	380,8	12,5	510,7	18,2	533,4	23,2
Oljeväxtfröer och oljehaltiga frukter	110,6	173,2	81,1	155,9	69,9	122,3	110,5	55,5	116,0	38,5
Djupfrysta ärter	0,0	28,4	1,3	20,9	1,5	35,3	0,0	42,3	0,2	48,6
Ärter, bönor m m	12,2	1,3	10,2	1,2	12,9	2,0	13,0	2,8	16,2	3,9
Vallväxtfröer m m	21,6	11,7	27,2	21,3	26,6	17,8	37,7	24,6	46,9	34,0
Summa	1 122,3	1 024,0	1 108,5	1 167,4	1 136,0	1 043,6	1 109,4	846,6	1 142,4	882,5
<i>Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor</i>										
Sjödjursoljor	70,1	15,3	32,4	9,0	21,0	7,0	16,4	5,4	30,4	4,5
Sojaolja	161,4	4,1	115,4	4,9	98,2	5,7	143,2	11,9	155,4	10,9
Raps- och rybsolja	3,9	92,4	3,6	120,2	0,3	104,4	3,0	126,2	0,9	127,6
Övriga fetter och oljor	256,8	92,3	216,0	85,4	189,7	87,8	233,7	120,1	260,4	147,2
Summa	492,2	204,1	367,4	219,5	309,1	204,9	396,4	263,7	447,1	290,2
Summa egentliga jordbruksprodukter	2 118,9	1 688,5	2 048,8	1 741,1	2 048,7	1 646,2	2 076,8	1 498,6	2 117,2	1 601,1

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

12 Priser och prisindex

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
12.1 Priser	151
12.2 Prisindex	152–153

12.1 PRISER

Jordbruksnämnden redovisar varje månad prisuppgifter för drivmedel, handelsgödselmedel samt vegetabiliska och animaliska produkter. Uppgiftsinsamlingen sker huvudsakligen genom jordbrukets organisationer. För handelsgödsel erhålls dock uppgifter från Supra.

Lantbrukets utredningsinstitut beräknar varje år medelpriset på traktorer i samband med en undersökning om jordbrukets anskaffning av maskiner m m. Undersökningen beskrivs i avsnitt 6.3.

Från Sveriges Oljväxtintressenter Förening, Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund och Sveriges Biodlare Riksförbund erhålls årligen uppgifter om priserna på oljväxtfröer, pälstdjur respektive honung.

Priser på jordbruksfastigheter redovisas i avsnitt 5.2.

Beskrivning av använda prisbegrepp

De redovisade priserna avser för animalier med invägning respektive slakt vägda genomsnitt av månadsvärden. För övriga varor avses ovägda genomsnitt.

Drivmedel

Priserna avser tankbilsleveranser till förbrukare i Stockholm och Göteborg med omnejd och i Malmöhus län.

Handelsgödsel

Priserna fr o m juni 1977 är beräknade fritt fabrik, för kalksalpeter fritt leveransort, på vara i säck. Tidigare beräknades priserna fritt förbrukare och är därför ej helt jämförbara.

Vegetabilier

För vete och råg utgör priserna medeltal för vara med 15 % vattenhalt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar (exklusive förmålningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande inlösenpriser. Vetepriserna avser normalvete. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima (t o m september 1974 avsåg priset istället kvaliteten Ordinär) och priset för fabrikspotatis (potatis för stärkelse och råsprit) det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriidkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor utgör grundpriset till producent för vara med 16 % sockerhalt.

För vetekli och kraftfoderblandningar avses pris till förbrukare på ett flertal orter. För melllass avses pris inklusive fathyra på vissa orter till andra förbrukare än sockerbetsodlare.

Priserna för oljväxter avser pris till odlare för fröer med en oljehalt av 47 % och en vattenhalt av 18 %.

Animalier

Köttpriserna avser avräkningspriser för slaktdjur (slaktad vara) enligt Sveriges Slakteriförbunds beräkningar. Utgående pristillägg är tillagt.

För mejerimjolk avses vägt medelavräkningspris till producent för 4,0 %-ig mjölk fritt gård vid ett skummjölksvärde av 12,0 öre/kg. Efterlikvider och leveranstillägg ingår ej. För

konsumtionsmjölk avses detaljpris för standardiserad 3,0 %-ig mjölk i vanligast förekommande förpackning.

Smörpriserna utgör svensk riksnötering för runmärkt saltat smör. Ostpriserna avser avräkningspriser vid mejerier för 4 månader gammal ost.

Äggpriserna slutligen utgör partipriser i Stockholm på runmärkta ägg.

Pälsdjur

De redovisade priserna på pälsdjursskinn utgör säsongsmedelpriser till uppfödare vid AB Nordiske Skinnauktioner.

Bihonung

Honungspriset avser priset till biodlare. I priset ingår fri frakt av honungen till Mantorp och fri tillbakafrakt av transportkärlen.

Resultat

I *tabell 151* redovisas uppgifter om priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier för åren 1974–1978 och 1973/74–1977/78.

Priserna till oljeväxtodlare var under 1978 155 öre/kg för höstraps och vårraps och 175 öre/kg för vårrybs med en erukasyrahalt av högst 5 %. För höstrybs var priset 140 öre/kg och för vitsenap 155 öre/kg.

För minkskinn blev medelpriset under 1977/78 115:10 kronor. Motsvarande priser för silverräv var 976, för blåräv 292 och för rödräv 216 kronor.

Priset till biodlare för honung var under 1978 7:00 kronor per kg.

Bibliografi

Jordbruksekonomiska meddelanden /prisuppgifter i tabellavdelningen varje månad sedan 1950/. Jordbruksnämnden.

Jordbrukets traktorköp /årligen sedan 1950/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Prislista.

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1978 redovisades i nr 1979:5/. Sveriges Biodlare Riksförbund.

Tabell 151 Priser¹ på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier åren 1974–1978 och 1973/74–1977/78²

Prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products in 1974–1978 and 1973/74–1977/78

Varuslag	1974	1975	1976	1977	1978	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
<i>Traktorer, kr/st</i>	47 782	48 598	57 969	67 372	..	..	..	..	..	..
<i>Drivmedel, kr/100 liter</i>										
Bensin	132	136	154	160	183	121	131	148	156	167
Dieseloilja	50	47	60	63	68	47	46	54	60	66
<i>Handelsgödselmedel, kr/100 kg</i>										
Kalksalpeter, 15,5 % N	32	36	37	39	42	26	36	36	38	40
Kalkammonsalpeter, 26,0 % N	44	50	52	55	60	36	50	50	54	56
Superfosfat, 9,0 % P ³	..	45	44	42	43	31	44	45	44	42
Supra PK 7–13 ⁴	..	51	50	48	49	33	50	51	50	48
Supra NPK 16–7–13	66	79	79	79	82	50	78	79	79	80
Supra NPK 20–5–9	61	72	73	73	76	46	72	72	73	75
<i>Vegetabilier, kr/100 kg</i>										
Vete	57	65	69	72	76	53	62	67	71	73
Råg	56	61	64	67	70	53	59	62	66	68
Korn	54	59	63	68	72	51	57	60	66	69
Havre	51	57	61	66	71	48	55	58	64	68
Vallhö	32	54	57	60	60	26	40	56	59	60
Matpotatis	..	84 ⁹	89	79	96	62	..	..	90	89
Fabrikspotatis ⁵	19	24	29	35	38	18	23	27	34	37
Sockerbetor ⁶	12	14	15	16	16	10	12	14	15	16
Vetekli	57	64	68	76	83	52	62	65	72	79
Kraftfoderblandningar	104	104	129	151	157	114	100	114	141	156
Melass	61	59	55	69	71	60	62	53	65	70
<i>Animalier, kr/100 kg</i>										
Kött av										
Storboskap	988	1 135	1 316	1 426	1 469	955	1 044	1 226	1 386	1 461
Mellankalv	1 060	1 242	1 446	1 573	1 646	1 057	1 131	1 349	1 507	1 615
Mindre kalv	883	868	1 041	1 238	1 390	851	877	908	1 188	1 340
Häst	773	863	918	918	912	747	801	895	966	860
Får och lamm	1 086	1 148	1 263	1 423	1 435	923	1 017	1 113	1 227	1 318
Slaktsvin	594	632	692	741	764	582	608	659	723	754
Fjäderfä ⁷	732	772	811	842	902	683	766	786	826	883
Mejerimjolk	99	115	126	141	156	92	107	121	131	149
Konsumtionsmjolk ⁸	134	134	143	162	192	149	129	139	148	181
Smör	770	848	872	885	906	750	808	870	877	895
Ost, helfet										
Svecia	808	815	865	998	1 114	818	808	840	916	1 074
Herrgård	866	896	946	1 044	1 184	876	877	923	979	1 119
Ägg	471	466	573	620	612	481	445	516	606	612

¹ Beträffande innebörden av de olika priserna se texten. – ² Avser för handelsgödsel juni–maj och för vete, råg och fabrikspotatis sept.–aug. – ³ T o m 1973/74 11 %-ig vara. – ⁴ T o m 1973/74 PK 8–15. – ⁵ Potatis för stärkelse och råsprit. Inklusiv skörde-skadeavgift. – ⁶ Inklusiv skörde-skadeavgift. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår som börjar under kalenderåret. – ⁷ Fr o m juli 1974 även grillkyckling. – ⁸ Kr/100 liter. – ⁹ Medeltal för 11 månader.

Källa: Jordbruksnämnden och beträffande traktorer Lantbrukets utredningsinstitut.

12.2 PRISINDEX

Genom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp utarbetas och publiceras månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Detta indexsystem syftar främst till att möjliggöra jämförelser, med beaktande av indexsystemets konstruktion, mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Vidare belyses prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel samt prisutvecklingen vid internationell handel med jordbruksprodukter.

SCB har sedan juli 1970 årligen beräknat ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT). Sammanställningen av uppgifter sker för fem olika områden per den 1 juli varje år (årsstatistiken) och dessutom för ett område (östra Mellansverige) per den första i varje kvartal.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexserier

Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna är i huvudsak fasta med viktbyte vart tredje år för de flesta indexserierna. För dessa skedde viktbyten den 1 juli 1971, den 1 juli 1974 och den 1 juli 1977. Vikterna i indexserierna baseras nu liksom tidigare på prognoser över produktion, konsumtion och inköp för mittåret i den treårsperiod för vilken vikterna gäller, d v s 1978/79. Indextalen med nya vikter har kedjats till äldre serier på grundval av relationer mellan indextalen under budgetåret närmast före viktbytet.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Vidare beräknas tre delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), som är ett kedjeindex med ettårslänkar. Dessa delserier omfattar följande:

- jordbruksreglerade livsmedel
- övriga livsmedel
- totalindex exkl jordbruksreglerade livsmedel.

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden och 4–5 av SCB.

Produktionsmedelsprisindex belyser prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel exklusive lejt arbete. Prismätningen sker för förmödenheter, tjänster, avskrivning, underhåll och ränta på lånat kapital. Denna serie används sedan den 1 juli 1974 inom jordbruksregleringen. Därutöver beräknas också en serie som utom de angivna kostnadslagen även omfattar jordbrukets kalkylerade (uppskattade) kostnader för arbete och eget kapital.

Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på beräkningsunderlaget till jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). Liksom i kalkylberäkningarna behandlas i index hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning inom jordbruket (t ex av utsäde, fodersäd och smågrisar) beaktas därför inte. Nuvarande vägningstal, som gäller för treårsperioden juli 1977–juni 1980, baseras på värdevolymer för 1978/79, d v s 1978/79 års beräknade förbrukning uttryckt i prisläget 1976/77.

Vid vägningstalsberäkningarna samt vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i totalkalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdeskatt eftersom i kostnaderna ingående mervärdeskatt är avdragsgill i skatteredovisningen. Däremot ingår jordbrukets kostnader för olika punktskatter under respektive delposter i totalkalkylen och därmed i viktunderlaget till produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex belyser prisutvecklingen vid producenternas försäljning av sådana jordbruksprodukter som övergår från jordbrukssektorn till andra sektorer i samhället. Försäljningen inom jordbrukssektorn av sådana produkter som vidareföredlas ingår inte i index.

Vägningstalen i avräkningsprisindex grundas på sk normkalkyler, vilka utarbetas inom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp. Vägningstalen från 1 juli 1977 avser beräknade produktionskvantiteter under 1978/79 värderade i 1976/77 års priser.

De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård men prismätning sker av praktiska skäl för vissa varor vid leveransställe. Priserna inkluderar i allmänhet produktbundna subventioner. Ett särskilt tillägg görs för värdet av den låginkomstsatsning (i form av leveranstillägg på mjölk) som ingår i jordbruksregleringen från 1 juli 1974. Eftersom indexberäkningarna syftar till att registrera prisutvecklingen i genomsnitt för hela landet, vägs regionala prisstöd (norrlandsstödet för mjölkproduktion) in vid indexberäkningen.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i det led där prisregleringen verkar, vilket för flertalet varor är ett led senare än i avräkningsprisindex. Härvid har varan ofta genomgått viss förädling. Prisregleringsprisindex omfattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. De nuvarande vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen avseende år 1978/79.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel, beräknas med fasta vikter. Detta index bygger huvudsakligen på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och avser delvis priser för samma varor som i prisregleringsprisindex, delvis priser för vidareförädlade produkter (t ex från bagerier och slakterier). Det omfattar konsumtionsvaror som helt eller delvis har sitt ursprung i svenska jordbruksprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien mäter prisutvecklingen i detaljhandeln för motsvarande varor som producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varuurlvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex (se nedan).

Världsmarknadsprisindex avser att mäta prisutvecklingen vid internationell handel för de jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Prisberäkningarna grundar sig vad gäller vegetabilieprodukter på internationella noteringar och vad gäller animalieprodukter på priser inom EG vilka justeras för gällande importavgifter och exportbidrag.

Den för animalieprodukter tillämpade metoden ger inte underlag för en exakt belysning av

prisutvecklingen i internationell handel. Sett i ett något längre tidsperspektiv än från månad till månad torde dock den internationella prisutvecklingen godtagbart registreras.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris). Som vägningstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningstalen byts varje år.

I efterföljande tabell 152 redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Resultatens tillförlitlighet. Jämförbarhet

Under de perioder då prisstopp gäller (t ex från 1973 för vissa mejerivaror och kött- och fläskvaror) förhindras höjningar av de priser som ingår i prisregleringsprisindex, producentprisindex för livsmedelsindustrin och konsumentprisindex. Detta gäller inte avräkningsprisindex, eftersom jordbruket får kompensation av statliga medel för prisstoppsförluster.

Mervärdesskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Byggnadskostnadsindex

Indexberäkningarna görs för olika typer av ekonomibyggnader. Hänsyn tas endast till byggnader som kan anses representativa för gårdar med 10–20 hektar åker. I detta avsnitt redovisas *gårdsindex* och *totalindex*.

Gårdsindex avser en totalbyggnad omfattande ladugård, loge och magasin. Indexalen

för de olika byggnadsdelarna sammanvägs till ett gårdsindex. Ladugården kan vara av höghustyp, d v s bestå av djurstall med överbyggnad, eller av låghustyp, d v s bestå av djurstall utan överbyggnad. Gårdsindex redovisas vidare uppdelat på stenhus och trähus.

Ett för hela landet gällande totalindex erhålls genom sammanvägning av gårdsindex för de fem områdena. Som vikter används antalet djurplatser och den relativa förekomsten av olika byggnadstyper.

Beräkningsmetodik

Indexserien har 1964 som bas (= 100). Det är ett s k fastbasindex av Laspeyres' typ, vilket innebär att beräkningarna grundar sig på ett bestämt byggnadsbestånd, vars prisutveckling följs.

Förutom prisförändringar mäter indexserien förändringar på grund av att äldre byggnadsmaterial byts ut mot nyare som helt ersätter det gamla. Däremot mäter serien inte förändringar på grund av standardförbättringar.

Primäruppgifter

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader. Materialprisuppgifter (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till drygt ett hundratal tillverkare och försäljare av byggnadsmaterial, medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från avtalslönerna.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna utarbetade inom lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för perioden 1973/74–1977/78 framgår av *tabell 152*. Tabellen visar bl a att avräkningspriserna under perioden ökade med 45 %. Jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med 41 %.

Av tablln nedan framgår indextalen för de olika delposterna i avräkningsprisindex åren 1975/76–1977/78 (1966/67 = 100).

Varugrupp	1975/76	1976/77	1977/78
Brödsäd	113,8	121,5	124,6
Fodersäd	127,9	139,7	147,8
Matpotatis	238,2	207,9	197,2
Fabrikspotatis ¹	156,2	198,2	240,5
Sockerbetor	124,0	133,3	148,2
Oljevaxter	130,4	145,1	170,7
Mjök	224,5	243,1	269,0
Ägg	104,8	130,5	125,1
Storboskap	186,5	185,7	225,1
Hästkött	167,1	185,7	173,6
Kalvkött	164,8	185,6	208,3
Färköt	184,7	205,0	212,6
Fläsk	126,4	138,1	145,6

¹ Potatis för stärkelse och råspit.

I tabell 153 redovisas byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1974–1978. Ur tabellen kan utläsas att totalindex ökade från 250 den 1 juli 1977 till 262 den 1 juli 1978, dvs med cirka 5 %. Arbetskostnaderna ökade med cirka 2 % under den gångna ettårsperioden och materialkostnaderna med cirka 6 %.

Bibliografi

Prisindex på jordbruksområdet /varje månad sedan juli 1966; tidigare under benämningen Indextal för prisutvecklingen på jordbrukets område; vissa uppgifter publiceras dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet 1966/67–1976/77. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp. 1977 (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet. Redogörelse för beräkningsmetoder. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp 1976.

Priser i jordbruket under 25 år – prisindex för produkter och produktionsmedel i jordbrukarledet. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:4.

Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader /ärligen sedan 1970/. SCB. SM Bo 1970:41, 1971:45, 1972:38, 1973:37, 1974:35 och 1975:45 samt SM P 1976:7.3, 1977:7.3, 1978:6.3...

Jordbrukets byggnadskostnadsindex /1965–69; föregångare till ovanstående/. Statens lantbruksbyggnadsförsök. Stenciltryck nr 1002 (avser 1965 jämte redogörelse för indexsystemet), 1006 (avser 1965–66) och 1013 (avser 1967). Lantbrukshögskolan, institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Stenciltryck nr 1020 (avser 1968) och 1025 (avser 1969).

Tabell 152 Jordbrukets prisindex åren 1973/74–1977/78

Agricultural price indices in 1973/74–1977/78

1966/67 = 100

Index	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	148,5	155,7	164,6	179,8	199,3
Tjänster	142,7	157,7	176,5	195,5	220,3
Kapitalkostnader	138,0	152,7	160,0	182,2	199,3
Totalt	143,0	154,5	163,8	182,6	202,1
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	172,4	204,0	234,6	272,6	305,9
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	109,2	116,9	138,6	144,1	149,1
Animalier	140,5	153,8	173,8	191,6	207,9
Totalt	133,6	145,6	166,1	181,0	194,3
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	144,2	159,0	177,3	180,9	185,8
Animalier	127,3	117,5	128,0	139,4	155,8
Totalt	130,7	126,0	138,2	147,9	162,2
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	147,1	164,6	191,5	203,5	218,3
Animalier	136,1	133,3	145,1	157,4	172,8
Totalt	139,5	143,0	159,5	171,7	186,9
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	161,7	179,2	216,3	231,1	248,8
Animalier	140,3	138,0	152,0	164,6	185,1
Totalt ¹	147,6	152,1	174,1	187,4	206,9
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ¹	148,1	153,2	174,5	188,1	208,4
Övriga livsmedel	148,5	172,6	195,8	228,3	274,9
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	145,4	161,5	177,7	195,8	220,6
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	305	342	240	193	205
Animalier	147	131	146	146	172
Totalt	166	158	158	152	176

¹ Eftersom varuurlval och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

Tabell 153 Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1974–1978
 Agricultural building cost index in 1974–1978
 1964 = 100

Index; område ¹	1974	1975	1976	1977	1978
Gårdsindex					
<i>Södra Sveriges slättbygder</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	191	195	221	242	254
Trähus	193	195	221	242	254
Ladugård, låghus					
Stenhus	191	195	221	242	254
Trähus	193	195	221	242	253
<i>Sydsvenska högländet</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	195	203	235	257	271
Trähus	197	204	238	261	274
Ladugård, låghus					
Stenhus	193	202	233	256	269
Trähus	196	203	236	260	272
<i>Västra Mellansverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	192	198	229	250	262
Trähus	195	198	230	251	263
Ladugård, låghus					
Stenhus	191	197	228	249	261
Trähus	194	197	229	251	262
<i>Östra Mellansverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	189	195	218	243	255
Trähus	192	196	219	244	256
Ladugård, låghus					
Stenhus	188	195	217	242	254
Trähus	191	195	218	244	255
<i>Nordsverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	197	206	231	252	264
Trähus	202	209	235	256	268
Ladugård, låghus					
Stenhus	196	205	229	251	263
Trähus	200	208	233	255	266
Totalindex²					
Arbete	161	181	200	221	226
Material	213	210	243	267	283
Totalt	194	200	227	250	262

¹ Beträffande områdesindelningen se stenciltryck nr 1002 från LBT. – ² Sammanvägning av gårdsindex.
 Källa: SCB, byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader.

13 Jordbruksekonomiska förhållanden

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
13.1 Inkomster, utgifter m m	154–162
13.2 Löner för lant- och trädgårds- arbetare	163–164
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	165
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	166–167
13.5 Jordbrukssektorn i national- räkenskaperna	168–169

13.1 INKOMSTER, UTGIFTER M M

Särskilda undersökningar baserade på jordbrukarnas självdeklarationer har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet, under större delen av tiden av SCB. Genom undersökningarna erhålls uppgifter om bl a brukarnas taxerade inkomster och intäkter, utgifter och kostnader, nettointäkter, investeringar, nedskrivningar, tillgångar och skulder. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Materialet utnyttjas också för beräkning av vissa kostnadsposter i jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). Under åren 1973–1979 sker en lagstadgad allmän övergång från deklaration enligt kontantprincip till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder. Med anledning av bl a denna övergång har en översyn av deklaraionsundersökningen för jordbrukare genomförts. Översynsarbetet har resulterat i ändringar av undersökningens genomförande och innehåll fr o m undersökningens år 1977.

Genom den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, erhålls årligen uppgifter om intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Då överflyttades den i sin helhet till SCB. Inom SCB har en översyn gjorts av undersökningens innehåll och utfö-

rande, vilket medfört en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen har varit omfattande och berört bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning och lämnas vissa resultat avseende 1977.

SCB sammanställer varje år statistik över taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna. I avsnitt 5.1 redovisas uppgifter om jordbruksfastigheternas antal och taxeringsvärden.

Deklarationsundersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av företag. Olika urvalssannolikheter används inom olika strata – kombinationer av produktionsområden, storleksgrupper, brukarekategorier och innehav av djur.

Populationen består av alla företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Till undersökningen för inkomståret 1977, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, uttogs sammanlagt 10 698 företag.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklARATIONER. Dessa ställs av de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklARATIONERNA överförs uppgifter till särskilda bearbetningskartorlinier.

Bortfall

Bortfallet utgörs dels av objektsbortfall (deklARATIONEN kan ej utnyttjas vid bearbetningen) dels av partiellt bortfall (vissa uppgifter saknas i deklARATIONEN). Objektsbortfallet orsakas av att deklARATIONERNA avser för kort eller för lång redovisningsperiod, ej kan lösgöras från pågående taxeringsarbete, har alltför begränsad redovisning m m. Det är betydligt större för företag med över 100 ha åker än för andra och kan eventuellt påverka noggrannheten av resultaten i denna grupp.

Objektsbortfallet uppgick i 1977 års undersökning till 4,1 %.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas dels totaler, dels medelvärden per företag och per brukare. Vid beräkningarna multipliceras varje företags värde med ett uppräkningsstal, som kan anses ange hur många av totalpopulationens företag som representeras av det utvalda företaget. Vid uppskattningarna korrigeras dels för objekts bortfall, dels för partiellt bortfall.

De i undersökningen ingående deklARATIONERNA är upprättade enligt kontantprincipen eller enligt bokföringsmässiga grunder. Den successiva övergången till deklARATIONEN enligt bokföringsmässiga grunder under inkomståren 1973-1979 har inneburit att företag med högre bruttointäkter har gått över före sådana med lägre.

DeklARATIONEN enligt kontantpris innebär att resultatEN inte är korrigerade för årliga förändringar i lager, fordringar och andra tillgångar samt skulder för driften. PrincipEN innebär också att kostnaderna för nyinköp av anläggningar ej får dras av och att inkomster vid realisation av husdjur ej är skattepliktiga.

Vid deklARATIONEN enligt bokföringsmässiga grunder medtas kostnad för värdepappersinnehav av bl a inventarier enligt fastställda normer för

avskrivning. I övrigt medtas årets faktiska inkomster och utgifter för lantbruksdriften samtidigt som nettointäkterna beräknas med hänsyn till ändringar i balansvärden (skillnaderna mellan ingående och utgående bokförda lagervärden, skulder och fordringar).

I 1977 års undersökning var cirka två tredjedelar av de ingående deklARATIONERNA upprättade enligt bokföringsmässiga grunder.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning hinner dock ändringar i taxeringen i olika besvärinstanser inte beaktas.

På deklARATIONSFÖRMULÄREN sker ej en konsekvent uppdelning av utgifterna på t ex arbetslöner och material. En del arbetslöner kan ha förts som utgifter för byggnader och markanläggningar. Vidare förekommer samredovisning av arbetslöner och maskinkostnader.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Metodbeskrivning

PopulationEN består av företag i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) med mer än 20 hektar åker. Dock ingår ej företag i slättbygderna med över 100 hektar åker och ej heller företag i skogsbygderna eller Norrland med över 50 hektar åker. PopulationEN begränsas vidare genom att endast företag som ägs eller arrenderas av fysiska personer ingår och genom att vissa trädgårdsföretag och företag med stor produktion av slaktsvin eller höns och kycklingar ej ingår.

Enligt en plan för undersökningen skall urvalets storlek anpassas så att resultatEN kommer att baseras på uppgifter från cirka 1 000 företag. Urvalet för 1977 bestod till 3/4 av gårdar som kvarstod från föregående undersöknings-tillfälle och till 1/4 av ett nytt urval från lantbruksregistret. Enligt planen kommer urvalet att förnyas med 1/4 varje år.

Urvalet varierar med produktionsområden och efter åkerarealens storlek och antalet skötselenheter. För 1977 års undersökning uttogs 1 050 företag.

Primärmaterial

Materialinsamlingen är omfattande. För varje

företag som deltar i undersökningen skall uppgifter insamlas så att ett driftsbokslut kan upprättas. Till grund för detta bokslut ligger främst företagens löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras uppgifter från inventeringar av olika slag samt vissa kompletteringsuppgifter. En del uppgifter hämtas direkt från lantbruksregistret.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med Lantbrukarnas Riksförbunds driftsbyrå, lantbruksnämnder och skogsvårdsstyrelser. Inom driftsbyråorganisationen är 35–40 kontor engagerade i arbetet, som regleras genom ett avtal mellan SCB och driftsbyrån.

Driftsbyrån handhar en betydande del av uppgiftsinsamlingen. Utöver bokföringen av inkomster och utgifter sammanställer byrån uppgifter om åtgång av arbete och dragkraft, lagervärden, skogsavverkning och skogsvårdsåtgärder, naturauttag m m.

Då en gård för första gången ingår i undersökningen upprättas förteckningar över inventarier och byggnader. Värdering av dessa görs sedan centralt.

På gårdar med skog av viss omfattning utförs under första året dessutom en särskild skogsinventering.

Granskning. Bortfall

Det inkomna primärmaterialet granskas manuellt och maskinellt vid SCB. Felaktiga uppgifter rättas av driftsbyrån.

I bearbetningen för 1977 ingick 886 företag. Resterande utgjordes av 71 s k avgångar (företag som visade sig ej tillhöra populationen) och 93 bortfall.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från länsstyrelserna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå av självdeklarationerna. Uppgifterna för respektive taxeringsår innefattar taxeringsmyndigheternas ändringar fram till mitten av augusti samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från länsstyrelserna uppgifter för samtliga fysiska personer, oskifta dödsbon och

familjestiftelser. Uppgifterna avser inkomstförhållandena under närmast föregående kalenderår. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

För inkomsttagare – ensamma eller tillsammans med make/maka eller motsvarande – vilkas statligt taxerade inkomst understiger 4 500 kronor, sätts denna inkomst av taxeringsnämnden till 0.

Klassificering av inkomsttagare efter *näringsgren* och *yrkeställning* (rörelseidkare eller anställd) handhas av lokal skattemyndighet och avser personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader samt samtliga personer som ensamma eller tillsammans med make/maka har en sammanräknad inkomst på minst 180 000 kr. De i detta avsnitt redovisade tabellerna baseras alltså på ett stickprov. Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av huvudsakligt förvärvsarbete (mätt efter inkomstens storlek) och i andra hand av yrke eller titel.

Resultat

Deklarationsundersökningen

Totalbelopp för jordbrukets taxerade inkomster och utgifter enligt deklarationsundersökningarna för åren 1976 och 1977 redovisas i tabell 154.

Den ändrade uppläggningsen av deklarationsundersökningen för o m undersökningsåret 1977 medför inga större svårigheter vid jämförelse med närmast föregående år vad avser de mest centrala posterna i redovisningen.

I tabell 155 redovisas jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m i kronor per företag.

Tabell 156 innehåller uppgifter för olika företagarekategorier om taxerade nettointäkter och tabell 157 om investeringar, nedskrivningar, tillgångar och skulder.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader enligt bokslut för 1977 redovisas i tabell 158. Som framgår av tabellen har i kostnadskalkylen upptagits ränta för investerat

kapital (jordbruksfastigheter, insatser i ekonomiska föreningar, inventarier, husdjur och rörelsemedel). Som räntesats tillämpades i 1977 års undersökning 8,87 %. Vidare redovisas uppgifter om förräntning, förräntningsprocent och familjens arbetsersättning.

Tabell 159 innehåller uppgifter om tillgångar och skulder per företag den 31 december 1977.

Data rörande jordbrukarfamiljens sammanräknade inkomst 1977 redovisas i *tabell 160*.

Taxeringsutfallet

I *tabell 161* redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettoinkomst enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1977.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar med fördelning efter kön, inkomstklass och yrkeställning år 1977 framgår av *tabell 162*, som även redovisar den sammanräknade inkomsten.

I tabblän nedan redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad inkomst år 1977 för mantalsskrivna förvärvsarbetande över 15 år. På grund av att uppgifterna baseras på ett stickprov, överensstämmer redovisad »Sammanräknad inkomst» i tabblän ej helt med motsvarande uppgifter i *tabell 162*.

<i>Näringsgren; yrkeställning</i>	<i>Inkomst av jordbruks- fastighet, milj kr</i>	<i>Samman- räknad inkomst, milj kr</i>
Jordbruk m m		
Rörelseidkare	2 697,9	4 557,4
Anställda	226,0	4 408,7
Summa	2 923,9	8 966,1
Övriga näringsgrenar		
Rörelseidkare	56,7	7 555,5
Anställda	458,0	201 687,4
Summa	514,7	209 242,9
Samtliga näringsgrenar		
Rörelseidkare	2 754,6	12 112,9
Anställda	684,0	206 096,1
Summa	3 438,6	218 209,0

Bibliografi

Källor

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19... Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder. SCB. SM J 1970:1, 1970:63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14.

Jordbruksekonomiska undersökningen /årli- gen fr o m 1976/. SCB. SM J 1978:11, 1978:18 . . .

Räkenskapsresultat från svenska lantbruk. Skördeåret /1954–1975; föregångare till ovanstående/. Kungl Lantbruksstyrelsens Meddelanden, serie B nr 84, 92, 94, 96 och 99 samt nr 1975:6, 1976:2, 1977:2 och 1978:4.

Taxeringsutfallet /årli gen sedan 1975; upp- gifter för kommuner/. SCB. SM N 1975:92, 1976:20, 1977:22, 1978:21 . . .

Taxeringsutfallet /1968–1974; föregångare till ovanstående/. SCB.

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /år- ligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1978:22, 1979:3 . . .

Inkomst och förmögenhet /1967–1973; före- gångare till ovanstående/. SCB.

Andra undersökningar

Antalet brukningsenheter enligt dekla- rationsundersökningen för inkomståret 1968 fördelade efter deklarerad bruttoinkomst av lantbruket. SCB, J-byrå. 1970–05–12 (sten- cil).

Inkomster enligt deklara tionsundersökning- en vid företag med olika produktionsinriktning. SCB, A-avdelningen. 1974–12–18 (stencil).

Jordbrukarnas inkomster 1961–1972 enligt SCBs deklara tionsundersökning. SCB, A-av- delningen. 1973–12–18 (stencil).

Inkomststrukturen i jordbruket. Special- bearbetning på basis av deklara tionsundersök- ningen för jordbrukare inkomståren 1967 och 1969. Promemorior från SCB 1972:3.

Inkomstutvecklingen i jordbruket. Medde- lande från Jordbrukets utredningsinstitut 1969:5.

Inkomstfördelningsundersökningen 1973 /genomsnittliga årsinkomster inom olika näringsgrenar/. SCB. SM N 1976:18.

Tabell 154 Jordbrukarnas intäkter och kostnader åren 1976 och 1977. Totalbelopp i milj kr
 Holders' receipts and expenditures in 1976 and 1977. Totals in millions of Swedish kronor

Bearbetningspost	1976	1977
Inkomster av vegetabilier	3 783	4 256
» animalier	9 120	9 980
» skogsprodukter	1 591	1 403
» körslor, arrenden m m	826	1 047
Intäkter av naturaförmåner	815	981
Summa bruttointäkter exkl balansändringar	16 135	17 667
Utgifter för förmödenheter	4 074	4 487
» inköp av djur	1 322	1 409
» underhåll av inventarier och anläggningar	1 477	1 555
» räntor	864	1 188
» arbetslöner	781	864
Värdeminskningsavdrag	2 134	2 225
Övriga kostnader	2 699	3 129
Summa kostnader exkl egenavgifter	13 351	14 857
Egenavgifter ¹	471	527
Summa kostnader inkl egenavgifter	13 822	15 384
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc	2 784	2 809
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) efter balansändringar etc	3 007	3 084
Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 536	2 557

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivaravgifter i förvärvskällan jordbruk. Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 698 enheter; bortfall 4,1 %).

Tabell 155 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1977. Kronor per företag
Holders' incomes and expenditures etc. in 1977. Swedish kronor per holding
 Avser samtliga företagarekategorier
 All categories of holders

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Inkomster av vegetabilier</i>								
Götalands södra slättbygder	15 658	17 333	35 639	73 455	120 173	253 992	791 548	116 047
» mellanbygder	19 930	10 860	24 030	43 647	62 816	149 716	548 095	59 165
» norra slättbygder	3 548	9 597	15 029	34 451	55 287	137 982	386 169	58 548
Svealands slättbygder	13 317	7 134	26 473	28 234	49 544	107 531	327 086	67 331
Götalands skogsbygder	2 446	2 057	4 819	10 223	23 146	59 839	234 564	8 204
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 135	1 587	6 351	12 521	24 187	56 017	227 193	11 950
Nedre Norrland	447	1 352	3 626	5 109	12 520	18 964	128 700	3 517
Övre Norrland	255	1 416	4 175	5 838	13 596	24 210	59 827	3 599
Hela riket	3 554	3 758	12 581	27 222	51 386	122 767	412 280	33 859
<i>Inkomster av animalier</i>								
Götalands södra slättbygder	19 624	42 560	81 746	134 328	179 306	257 109	546 635	143 270
» mellanbygder	19 471	38 833	90 131	135 513	199 268	280 640	859 228	144 106
» norra slättbygder	7 173	18 041	47 129	86 972	122 985	179 776	314 504	90 972
Svealands slättbygder	4 953	9 695	31 729	51 175	83 439	139 024	292 547	82 706
Götalands skogsbygder	12 598	32 711	74 121	137 718	202 516	281 757	520 073	71 929
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 327	9 811	30 195	69 047	128 054	198 735	400 814	46 797
Nedre Norrland	3 754	14 518	39 142	93 361	129 638	289 779	598 079	40 298
Övre Norrland	5 160	14 976	44 216	98 555	146 047	298 528	777 976	43 619
Hela riket	8 972	24 025	58 803	104 432	148 536	210 209	419 592	79 396
<i>Inkomster av skogsprodukter</i>								
Götalands södra slättbygder	20	864	321	346	935	1 081	65 129	3 437
» mellanbygder	751	2 595	3 836	6 689	6 030	9 886	73 035	6 673
» norra slättbygder	1 487	2 102	2 466	4 122	6 344	14 246	48 967	7 178
Svealands slättbygder	3 162	4 053	4 855	7 496	14 194	13 963	52 441	12 488
Götalands skogsbygder	6 363	7 981	10 796	13 905	17 346	34 361	219 154	11 579
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 597	11 407	21 050	23 803	20 481	31 202	72 635	16 908
Nedre Norrland	9 760	15 508	18 494	35 023	39 824	43 925	144 514	18 919
Övre Norrland	4 768	7 451	8 887	12 069	20 877	25 368	34 330	8 790
Hela riket	5 979	8 185	9 265	11 270	12 722	16 843	69 418	11 164
<i>Övriga inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	2 720	3 022	6 742	11 049	13 318	21 233	108 734	14 347
» mellanbygder	2 720	3 084	4 179	5 307	9 630	19 365	88 531	8 881
» norra slättbygder	1 329	1 492	3 188	7 268	8 903	19 886	51 715	9 116
Svealands slättbygder	2 180	6 265	3 910	7 097	11 767	16 622	67 277	13 498
Götalands skogsbygder	1 502	3 649	7 351	6 301	12 978	30 868	208 719	6 999
Mellersta Sveriges skogsbygder	972	3 401	3 374	7 546	10 206	24 176	76 344	6 046
Nedre Norrland	1 828	2 037	3 472	6 243	11 391	24 944	31 069	3 963
Övre Norrland	1 594	4 123	7 338	9 580	17 975	28 362	52 600	6 234
Hela riket	1 634	3 366	5 412	7 253	11 509	20 998	81 627	8 318

¹ Inkl sjukpenning.

Tabell 155 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	38 021	63 778	124 415	219 178	313 732	533 302	1 510 668	277 019
» mellanbygder	42 872	55 371	122 175	191 155	277 744	459 584	1 568 833	218 822
» norra slättbygder	13 537	31 162	67 811	132 812	193 520	351 891	801 357	165 804
Svealands slättbygder	23 611	27 147	66 966	94 003	158 945	277 138	738 904	175 987
Götalands skogsbygder	22 909	46 397	97 087	168 145	255 987	406 826	1 175 419	98 671
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 031	26 205	60 971	112 916	182 928	310 014	776 910	81 692
Nedre Norrland	15 789	33 414	64 719	139 736	193 375	377 613	902 365	66 694
Övre Norrland	11 776	27 964	64 616	126 043	198 495	376 447	924 736	62 242
Hela riket	20 139	39 329	86 055	150 178	224 153	370 792	982 037	132 712
<i>Intäkter av naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	5 230	6 153	7 921	10 142	10 673	12 140	14 202	9 238
» mellanbygder	4 545	6 495	8 720	10 186	11 833	12 606	14 717	9 378
» norra slättbygder	4 096	5 121	6 967	9 179	10 177	11 973	14 748	8 463
Svealands slättbygder	4 207	4 367	5 998	8 411	10 049	11 645	14 084	8 716
Götalands skogsbygder	4 933	6 044	8 400	9 300	11 182	12 634	13 519	7 340
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 165	5 559	7 398	9 315	10 585	12 606	13 661	7 070
Nedre Norrland	4 565	5 928	7 810	10 939	11 159	13 063	12 603	6 929
Övre Norrland	4 561	5 470	7 843	9 663	10 327	11 988	13 689	6 611
Hela riket	4 644	5 788	7 784	9 473	10 721	12 130	14 225	7 840
<i>Summa bruttointäkter exkl balansändringar</i>								
Götalands södra slättbygder	43 251	69 932	132 336	229 319	324 405	545 442	1 524 871	286 258
» mellanbygder	47 417	61 866	130 895	201 340	289 578	472 190	1 583 550	228 199
» norra slättbygder	17 632	36 284	74 778	141 992	203 697	363 864	816 104	174 267
Svealands slättbygder	27 818	31 513	72 964	102 413	168 994	288 783	752 988	184 703
Götalands skogsbygder	27 843	52 442	105 487	177 445	267 169	419 461	1 188 937	106 011
Mellersta Sveriges skogsbygder	17 196	31 765	68 368	122 231	193 514	322 620	790 571	88 762
Nedre Norrland	20 354	39 342	72 530	150 675	204 534	390 676	914 968	73 624
Övre Norrland	16 337	33 435	72 459	135 706	208 822	388 435	938 425	68 853
Hela riket	24 783	45 118	93 839	159 650	234 875	382 923	996 263	140 551
<i>Utgifter för förnödenheter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	13 534	19 279	39 793	65 823	94 563	156 101	391 368	80 812
» mellanbygder	15 558	17 323	41 033	60 727	86 144	143 823	470 885	68 878
» norra slättbygder	4 143	9 687	18 371	36 698	52 367	91 119	216 615	44 646
Svealands slättbygder	4 213	7 020	20 127	22 069	37 259	70 038	192 182	44 500
Götalands skogsbygder	4 975	11 667	25 031	46 713	71 261	107 995	269 807	25 771
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 034	4 033	11 794	24 259	44 645	82 492	198 000	18 476
Nedre Norrland	1 913	5 594	12 489	30 565	46 791	91 076	182 078	13 706
Övre Norrland	3 074	6 446	15 821	33 414	53 502	107 640	285 777	16 248
Hela riket	4 631	9 600	23 272	41 235	61 932	101 303	260 049	35 696
<i>Utgifter för inköp av djur</i>								
Götalands södra slättbygder	3 322	4 245	8 243	18 589	39 935	78 951	144 042	30 375
» mellanbygder	3 837	4 308	10 879	16 729	31 129	57 423	255 807	25 318
» norra slättbygder	1 042	2 351	3 907	11 246	17 523	35 089	74 245	14 768
Svealands slättbygder	891	798	2 404	3 220	4 898	19 859	46 512	9 494
Götalands skogsbygder	3 307	4 234	7 401	12 556	21 505	40 636	91 614	8 494
Mellersta Sveriges skogsbygder	716	801	2 546	5 089	12 486	17 242	56 512	4 452
Nedre Norrland	411	1 241	2 725	10 243	11 951	24 475	24 217	3 486
Övre Norrland	411	959	2 840	7 033	7 557	24 489	146 506	3 170
Hela riket	1 916	2 729	5 593	10 870	19 283	37 532	91 442	11 208

¹ Avser utsäde och fodermedel, gödselmedel samt driv- och smörjmedel.

Tabell 155 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslags- område	Storleksgrupp, hektar åker							Över 100,0	Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0			
<i>Utgifter för underhåll av inventarier</i>									
Götalands södra slättbygder	1 658	1 731	4 403	8 491	9 871	18 455	58 332	9 808	
» mellanbygder	1 431	2 079	3 893	6 667	9 536	16 136	52 139	7 469	
» norra slättbygder	769	1 170	2 330	4 284	6 517	11 289	28 460	5 607	
Svealands slättbygder	997	1 870	2 587	4 157	6 230	10 035	29 071	6 906	
Götalands skogsbygder	1 013	1 813	3 333	5 394	9 042	15 475	46 590	3 563	
Mellersta Sveriges skogsbygder	791	1 454	2 262	4 019	6 319	11 786	29 439	3 186	
Nedre Norrland	863	1 545	3 026	4 547	7 516	14 464	32 080	2 763	
Övre Norrland	781	1 129	2 990	3 791	6 899	10 950	27 289	2 365	
Hela riket	961	1 623	3 127	5 266	7 823	13 046	36 695	4 835	
<i>Utgifter för underhåll av byggnader och markanläggningar</i>									
Götalands södra slättbygder	3 973	4 651	7 034	8 309	11 207	15 911	59 093	10 966	
» mellanbygder	2 649	4 997	5 657	8 223	11 303	16 141	52 791	9 101	
» norra slättbygder	1 851	2 593	4 518	7 070	9 482	15 407	35 415	8 325	
Svealands slättbygder	3 720	2 136	4 440	4 650	10 049	14 656	37 517	9 865	
Götalands skogsbygder	3 245	4 056	6 880	8 350	11 602	17 989	103 992	6 554	
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 848	4 051	5 332	8 244	9 123	16 712	38 814	6 175	
Nedre Norrland	3 627	4 515	6 712	10 635	10 865	20 446	61 886	6 293	
Övre Norrland	2 587	4 359	5 439	7 237	8 543	11 911	20 632	4 861	
Hela riket	3 116	4 043	5 980	7 605	10 470	15 803	46 605	7 537	
<i>Utgifter för räntor</i>									
Götalands södra slättbygder	5 363	3 731	7 728	12 673	23 750	35 865	99 479	18 696	
» mellanbygder	2 632	3 093	6 186	11 045	20 450	35 422	95 572	14 332	
» norra slättbygder	1 883	2 573	4 346	7 678	16 567	30 081	76 827	13 705	
Svealands slättbygder	2 834	2 264	3 569	5 509	13 199	22 285	53 883	13 166	
Götalands skogsbygder	2 355	2 820	5 187	10 045	17 175	31 148	94 675	6 447	
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 122	2 005	4 253	8 088	14 212	30 255	59 612	6 513	
Nedre Norrland	1 631	2 053	3 917	9 940	15 935	33 745	76 581	5 002	
Övre Norrland	1 115	1 566	3 153	7 451	14 815	36 782	110 262	4 333	
Hela riket	2 031	2 477	4 855	9 039	17 155	29 568	73 684	9 451	
<i>Utgifter för arbetslöner</i>									
Götalands södra slättbygder	688	691	1 745	6 054	10 350	29 471	234 433	17 729	
» mellanbygder	3 818	1 658	2 696	4 160	8 271	27 026	190 786	11 390	
» norra slättbygder	111	410	361	1 607	3 875	15 806	94 308	7 882	
Svealands slättbygder	3 766	1 532	3 173	1 141	4 327	12 677	111 448	12 985	
Götalands skogsbygder	318	628	1 335	2 957	8 926	30 548	196 164	3 542	
Mellersta Sveriges skogsbygder	148	1 331	2 130	2 401	6 439	19 922	123 345	4 473	
Nedre Norrland	215	1 168	1 515	3 559	6 502	27 989	191 677	2 861	
Övre Norrland	190	404	1 100	1 562	3 443	15 895	57 443	1 350	
Hela riket	593	849	1 643	2 866	6 647	20 412	140 360	6 872	
<i>Övriga utgifter</i>									
Götalands södra slättbygder	8 712	15 376	24 641	38 507	53 787	96 827	348 972	53 850	
» mellanbygder	7 970	11 813	21 241	30 501	43 992	75 952	290 108	37 141	
» norra slättbygder	3 874	8 769	13 535	22 310	31 551	56 949	162 283	29 907	
Svealands slättbygder	6 737	7 162	13 828	18 619	28 461	49 092	168 465	35 200	
Götalands skogsbygder	5 739	8 645	16 358	25 071	39 856	69 001	292 831	17 274	
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 010	7 293	13 067	20 708	30 606	53 381	155 206	16 118	
Nedre Norrland	5 385	8 954	14 197	25 436	33 596	63 724	177 586	14 098	
Övre Norrland	3 546	5 649	12 331	21 340	31 847	55 169	113 060	11 127	
Hela riket	5 345	8 589	16 087	25 197	37 059	63 379	212 789	24 655	

Tabell 155 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Över 100,0	Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0			
<i>Summa utgifter</i>									
Götalands södra slättbygder	37 249	49 705	93 586	158 447	243 462	431 583	1 335 719	222 237	
* mellanbygder	37 895	45 274	91 587	138 052	210 823	371 922	1 408 084	173 628	
* norra slättbygder	13 671	27 552	47 370	90 894	137 880	255 741	688 150	124 842	
Svealands slättbygder	23 158	22 783	50 127	59 365	104 423	198 642	639 079	132 117	
Götalands skogsbygder	20 952	33 863	65 525	111 085	179 367	312 791	1 095 743	71 647	
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 669	20 967	41 385	72 808	123 830	231 789	660 929	59 394	
Nedre Norrland	14 045	25 068	44 582	94 926	133 156	275 917	746 104	48 208	
Övre Norrland	11 704	20 512	43 675	81 827	126 607	262 837	760 971	43 455	
Hela riket	18 593	29 909	60 557	102 077	160 369	281 044	861 630	100 254	
<i>Värdeminskningsavdrag för inventarier</i>									
Götalands södra slättbygder	3 061	6 020	11 559	21 501	28 139	41 097	93 282	22 575	
* mellanbygder	2 514	6 500	13 397	21 733	30 244	42 583	102 967	21 328	
* norra slättbygder	1 671	3 520	9 868	16 679	23 518	38 282	64 332	18 380	
Svealands slättbygder	1 944	2 821	9 431	16 306	24 149	34 011	63 859	21 523	
Götalands skogsbygder	2 293	5 855	13 206	21 678	30 579	46 209	75 628	11 927	
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 871	4 975	9 013	16 169	24 162	39 048	66 840	11 013	
Nedre Norrland	1 698	5 618	10 370	19 259	28 261	50 197	107 925	9 691	
Övre Norrland	1 880	6 330	11 729	19 001	29 708	49 372	84 367	10 186	
Hela riket	2 075	5 515	11 519	19 306	27 024	39 607	73 831	15 065	
<i>Värdeminskningsavdrag för byggnader, markanläggningar m m</i>									
Götalands södra slättbygder	913	1 372	1 864	2 549	3 961	5 784	20 502	3 581	
* mellanbygder	676	932	1 423	2 765	3 499	4 973	17 143	2 688	
* norra slättbygder	685	799	1 347	2 280	3 802	6 283	16 344	3 217	
Svealands slättbygder	646	1 738	1 046	1 198	6 692	4 269	9 363	3 560	
Götalands skogsbygder	1 245	1 120	2 194	3 727	4 570	5 149	18 422	2 160	
Mellersta Sveriges skogsbygder	491	681	2 370	2 249	4 431	10 439	11 527	2 264	
Nedre Norrland	1 226	846	3 426	7 154	6 694	10 566	26 810	2 787	
Övre Norrland	479	822	1 475	2 590	4 837	9 247	25 713	1 561	
Hela riket	953	1 005	1 961	2 915	4 777	5 854	14 444	2 639	
<i>Övriga kostnader</i>									
Götalands södra slättbygder	7	144	229	201	318	263	1 133	258	
* mellanbygder	184	125	302	574	736	652	674	443	
* norra slättbygder	19	39	144	94	297	423	565	198	
Svealands slättbygder	100	69	274	248	455	611	1 080	404	
Götalands skogsbygder	87	128	274	285	573	959	1 013	233	
Mellersta Sveriges skogsbygder	10	1	73	320	430	761	639	147	
Nedre Norrland	33	69	147	207	566	1 162	1 270	153	
Övre Norrland	114	46	51	246	324	578	599	115	
Hela riket	72	87	208	273	472	604	905	245	
<i>Summa kostnader exkl egenavgifter</i>									
Götalands södra slättbygder	41 229	57 241	107 238	182 698	275 880	478 727	1 450 634	248 651	
* mellanbygder	41 268	52 832	106 709	163 126	245 303	420 131	1 528 868	198 086	
* norra slättbygder	16 047	31 910	58 729	109 947	165 496	300 730	769 391	146 636	
Svealands slättbygder	25 848	27 411	60 878	77 117	135 720	237 534	713 381	157 604	
Götalands skogsbygder	24 577	40 965	81 198	136 774	215 089	365 109	1 190 807	85 967	
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 040	26 623	52 840	91 546	152 852	282 036	739 935	72 819	
Nedre Norrland	17 002	31 602	58 526	121 547	168 677	337 842	882 109	60 838	
Övre Norrland	14 177	27 710	56 929	103 663	161 475	322 033	871 649	55 317	
Hela riket	21 692	36 516	74 246	124 573	192 642	327 109	950 811	118 203	

Tabell 155 (forts)

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Egenavgifter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	950	2 187	4 177	8 041	9 016	11 614	10 124	6 520
» mellanbygder	731	2 326	4 327	6 734	8 505	10 112	9 940	5 635
» norra slättbygder	257	849	2 670	5 605	7 771	10 414	12 793	5 157
Svealands slättbygder	442	1 423	2 196	4 009	6 506	9 216	9 443	5 139
Götalands skogsbygder	751	2 179	4 392	8 005	9 965	10 763	10 075	3 886
Mellersta Sveriges skogsbygder	507	1 338	2 697	5 053	7 969	9 781	10 580	3 115
Nedre Norrland	422	1 066	2 620	6 424	6 335	10 760	11 712	2 316
Övre Norrland	412	914	2 989	5 789	8 817	12 794	12 324	2 493
Hela riket	587	1 651	3 495	6 365	8 133	10 251	10 500	4 189
<i>Summa kostnader inkl egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	42 179	59 427	111 415	190 739	284 896	490 341	1 460 759	255 171
» mellanbygder	41 999	55 158	111 037	169 859	253 808	430 243	1 538 809	203 722
» norra slättbygder	16 304	32 759	61 399	115 552	173 267	311 145	782 185	151 793
Svealands slättbygder	26 290	28 834	63 074	81 126	142 225	246 750	722 825	162 742
Götalands skogsbygder	25 328	43 145	85 590	144 779	225 054	375 873	1 200 881	89 853
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 548	27 962	55 537	96 599	160 822	291 817	750 514	75 934
Nedre Norrland	17 424	32 668	61 146	127 971	175 012	348 601	893 821	63 153
Övre Norrland	14 589	28 624	59 919	109 453	170 292	334 827	883 974	57 810
Hela riket	22 279	38 167	77 741	130 937	200 776	337 360	961 311	122 392
<i>Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	2 022	12 691	25 098	46 621	48 525	66 715	74 235	37 606
» mellanbygder	6 149	9 034	24 186	38 215	44 275	52 060	54 682	30 113
» norra slättbygder	1 586	4 373	16 049	32 045	38 201	63 133	46 712	27 630
Svealands slättbygder	1 970	4 103	12 086	25 296	33 274	51 248	39 606	27 099
Götalands skogsbygder	3 266	11 477	24 289	40 670	52 081	54 351	-1 870	20 043
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 155	5 141	15 528	30 685	40 661	40 584	50 637	15 943
Nedre Norrland	3 351	7 740	14 004	29 128	35 857	52 835	32 859	12 786
Övre Norrland	2 160	5 725	15 530	32 043	47 346	66 402	66 776	13 535
Hela riket	3 090	8 601	19 593	35 077	42 232	55 814	45 451	22 348
<i>Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	495	9 218	24 693	39 229	42 319	53 573	47 946	31 619
» mellanbygder	5 616	7 676	22 303	34 687	39 680	46 470	44 933	27 044
» norra slättbygder	1 283	3 863	15 738	29 258	36 016	49 929	47 603	24 892
Svealands slättbygder	1 943	5 056	10 737	21 766	28 483	42 832	29 718	22 937
Götalands skogsbygder	3 430	11 894	23 213	39 767	46 621	49 776	20 236	19 434
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 525	5 247	14 902	26 724	36 151	41 839	42 499	14 780
Nedre Norrland	3 548	7 001	13 559	30 713	30 886	48 611	29 898	12 210
Övre Norrland	2 502	6 289	15 242	28 715	40 813	56 626	52 395	12 766
Hela riket	3 059	8 526	18 730	32 235	37 544	47 407	38 011	20 344

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivaravgifter i förvärvskällan jordbruk. Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovundersökning om 10 698 enheter; bortfall 4,1 %).

Tabell 156 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per företag år 1977
 Holders' assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1977

Intäktslag: företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruks- fastighet</i>								
Självägande brukare	5 612	12 214	22 192	35 921	41 861	51 823	55 055	21 907
Arrendatorer	4 614	9 103	17 378	29 295	39 823	50 039	64 563	26 839
Samtliga företagarekategorier	5 552	11 597	21 147	33 606	40 414	50 282	56 841	23 282
<i>Nettointäkter av tjänst</i>								
Självägande brukare	42 495	33 402	24 995	15 868	15 623	16 480	24 402	28 296
Arrendatorer	41 147	39 672	27 348	21 581	18 197	12 672	24 333	26 370
Samtliga företagarekategorier	41 406	34 104	25 912	17 443	16 230	15 849	23 539	27 434
<i>Nettointäkter av övriga förvärvs- källor</i>								
Självägande brukare	4 590	5 001	4 817	5 308	5 800	7 658	16 910	5 295
Arrendatorer	4 025	5 207	4 475	3 842	7 654	6 080	15 938	5 778
Samtliga företagarekategorier	4 334	5 007	5 143	5 833	6 324	7 168	31 249	5 994
<i>Sammanräknad inkomst</i>								
Självägande brukare	52 697	50 617	52 004	57 096	63 284	75 960	96 368	55 496
Arrendatorer	49 785	53 982	49 201	54 718	65 674	68 791	104 834	58 987
Samtliga företagarekategorier	51 292	50 708	52 202	56 882	62 968	73 300	111 628	56 706
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägande brukare	48 689	46 275	47 637	52 045	56 562	67 064	77 856	50 445
Arrendatorer	44 642	47 531	44 585	50 672	58 254	61 891	87 834	52 705
Samtliga företagarekategorier	47 142	45 925	47 416	51 618	56 030	64 591	86 293	50 904

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 698 enheter; bortfall 4,1 %).

Tabell 157 Jordbrukarnas investeringar, nedskrivningar samt tillgångar och skulder i 1 000-tal kronor per företag år 1977

Investments, depreciations, assets and liabilities in thousands of Swedish kronor per holding in 1977

Investeringar, nedskrivningar och förmögenhet; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Investeringar i inventarier</i>								
Självägande brukare	1 972	4 656	11 662	22 546	37 003	56 204	115 318	15 617
Arrendatorer	1 722	6 697	11 606	19 366	39 018	52 512	96 910	25 067
Samtliga företagarekategorier	2 250	5 128	11 782	22 908	37 505	56 340	121 606	19 289
<i>Investeringar i byggnader</i>								
Självägande brukare	1 388	1 057	2 172	3 707	5 901	9 084	27 598	3 013
Arrendatorer	1 004	1 312	703	492	1 717	1 042	2 309	1 107
Samtliga företagarekategorier	1 272	1 117	1 948	3 224	4 996	8 029	23 537	3 174
<i>Investeringar i mark- anläggningar</i>								
Självägande brukare	71	97	410	537	1 112	2 248	6 814	535
Arrendatorer	0	51	298	141	168	784	2 462	344
Samtliga företagarekategorier	65	110	373	427	770	1 848	5 727	558
<i>Summa investeringar</i>								
Självägande brukare	3 431	5 810	14 244	26 789	44 016	67 536	149 730	19 164
Arrendatorer	2 725	8 061	12 607	19 999	40 903	54 339	101 681	26 518
Samtliga företagarekategorier	3 587	6 355	14 103	26 559	43 271	66 216	150 889	23 021
<i>Nedskrivningar av djur och övrigt lager</i>								
Självägande brukare	1 311	4 644	14 157	28 830	40 241	54 054	89 179	16 686
Arrendatorer	2 579	2 625	11 786	26 385	42 329	60 729	105 144	27 550
Samtliga företagarekategorier	1 315	4 165	13 636	27 692	40 361	57 398	112 987	20 183
<i>Tillgångar</i>								
Självägande brukare	178 080	241 429	318 918	444 155	610 188	899 905	2 136 523	371 084
Arrendatorer	100 997	135 343	172 245	216 907	300 266	402 957	1 011 390	257 464
Samtliga företagarekategorier	169 778	227 471	293 084	385 758	510 135	745 752	1 962 079	370 394
<i>Skulder</i>								
Självägande brukare	39 995	56 626	85 406	158 355	316 898	558 670	1 491 792	146 300
Arrendatorer	37 936	55 008	59 289	82 681	148 474	217 752	716 495	127 209
Samtliga företagarekategorier	40 794	55 882	82 313	140 018	262 343	446 029	1 323 165	156 852
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägande brukare	138 085	184 803	233 512	285 801	293 292	341 238	644 731	224 783
Arrendatorer	63 061	80 335	112 957	134 226	151 792	185 206	294 899	130 255
Samtliga företagarekategorier	128 984	171 589	210 773	245 744	247 796	299 730	638 919	213 538

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 698 enheter; bortfall 4,1 %).

Tabell 158 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1977. Kronor per företag
 Receipts and costs in agriculture in 1977. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter				Kostnader		
	Växt- produkter	Djur- produkter	Övriga intäkter	Summa	Förmöden- heter	Underhåll	Avskriv- ningar
<i>Götalands södra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	62 702	112 970	5 405	181 077	61 878	12 089	28 440
30,1– 50,0	128 889	145 607	11 219	285 715	101 051	19 736	39 617
50,1–100,0	223 397	126 197	10 805	360 400	104 605	31 644	67 149
<i>Götalands mellanbygder</i>							
20,1– 30,0	38 022	127 543	13 435	179 001	51 957	12 765	33 314
30,1– 50,0	92 584	166 214	9 914	268 713	79 694	15 541	40 892
50,1–100,0	145 673	207 542	13 744	366 959	111 489	26 513	65 348
<i>Götalands norra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	37 927	83 321	4 935	126 184	36 163	6 038	26 705
30,1– 50,0	57 470	110 324	8 590	176 384	53 468	10 192	37 035
50,1–100,0	149 753	134 319	12 839	296 911	91 799	17 658	58 633
<i>Svealands slättbygder</i>							
20,1– 30,0	33 000	54 565	5 032	92 597	23 718	8 086	26 115
30,1– 50,0	52 020	95 247	5 973	153 239	37 728	9 583	37 858
50,1–100,0	124 600	111 553	15 362	251 515	64 698	20 085	62 129
<i>Götalands skogsbygder</i>							
20,1– 30,0	11 874	123 479	7 338	142 690	42 894	10 319	31 912
30,1– 50,0	39 163	176 257	11 331	226 751	63 568	15 738	40 915
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>							
20,1– 30,0	12 725	68 931	12 199	93 855	26 033	6 870	26 687
30,1– 50,0	30 328	111 611	7 586	149 525	36 160	11 151	33 060
<i>Nedre och övre Norrland</i>							
20,1– 30,0	6	97 109	5 994	103 109	27 984	7 587	22 984
30,1– 50,0	15 680	151 421	19 090	186 191	54 796	14 511	37 350

¹ Kalkylerad efter 33:37 kr/tim för fullgod arbetskraft. – ² Ersättning till eget och främmande kapital. – ³ Beräk-
 nad som summa intäkter minskade med summa kostnader exklusive kalkylerad ränta. – ⁴ Förräntning i procent
 av investerat kapital inkl arrenderade fastigheter. – ⁵ Beräknad som summa intäkter minskade med summa
 kostnader exklusive kalkylerad arbetsersättning till brukarfamiljen.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 979 enheter; bortfall 9 %).

Manuellt arbete			Kalkylerad ränta efter 8,87 % ²	Diverse övriga kostnader	Summa	Förränt- ning ³	Förränt- nings- procent ⁴	Familjens arbets- sättning ⁵
Arbets- kostnad anställda	Arbetsersättning ¹							
	Anhöriga utom brukar- familjen	Brukar- familjen						
1 895	3 024	85 392	83 194	23 950	299 862	-35 590	- 3,8	- 33 393
8 706	9 575	87 010	119 037	36 900	421 632	-16 879	- 1,3	- 48 907
14 838	12 869	89 906	213 469	40 716	575 196	- 1 328	- 0,1	-124 890
2 987	11 987	104 546	63 589	23 172	304 317	-61 727	- 8,6	- 20 770
11 737	15 323	98 947	76 467	30 066	368 667	-23 487	- 2,7	- 1 007
22 194	21 082	109 273	127 054	44 508	527 461	-33 448	- 2,3	- 51 228
236	5 684	82 941	58 193	16 259	232 219	-47 841	- 7,3	- 23 093
2 671	8 984	81 417	77 293	19 739	290 799	-37 121	- 4,3	- 32 998
7 521	27 390	75 246	129 246	27 985	435 478	- 9 320	- 0,6	- 63 320
675	6 691	67 096	36 490	13 322	182 193	-53 105	-12,9	- 22 499
815	21 362	73 208	54 755	18 719	254 028	-46 032	- 7,5	- 27 579
7 375	17 125	78 164	91 136	26 772	367 484	-24 832	- 2,4	- 37 804
1 489	14 054	78 853	50 272	18 570	248 363	-55 400	- 9,8	- 26 819
7 269	14 974	94 804	74 725	29 228	341 221	-39 746	- 4,7	- 19 667
2 843	12 043	66 631	28 249	14 460	183 816	-61 713	-19,4	- 23 330
0	14 070	83 566	46 676	21 258	245 941	-49 741	- 9,5	- 12 851
419	6 585	87 332	26 785	16 969	196 645	-66 751	-22,1	- 6 205
3 657	12 994	102 570	42 248	26 158	294 284	-65 845	-13,8	- 5 523

Tabell 159 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1977. Kronor per företag
 Holders' assets and liabilities on December 31st, 1977. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar				Skulder			Summa tillgångar minus summa skulder	
	Likvida medel ¹	Material och varu- lager	Anläggningstillgångar		Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga		Summa
			Totalt	Därav jordbruks- fastigheter					
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	112 430	101 420	703 220	573 279	917 070	29 733	118 797	148 530	768 540
30,1– 50,0	147 745	139 192	953 889	787 467	1 240 825	52 058	273 730	325 788	915 037
50,1–100,0	155 282	158 657	1 524 970	1 285 613	1 838 908	73 295	401 683	474 979	1 363 929
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1– 30,0	123 785	128 468	806 606	643 904	1 058 858	28 311	136 400	164 710	894 148
30,1– 50,0	143 069	166 943	809 500	625 764	1 119 511	46 401	181 379	227 781	891 730
50,1–100,0	143 777	233 490	1 207 404	961 764	1 584 670	102 308	306 381	408 689	1 175 980
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	83 399	85 254	607 980	497 104	776 632	16 317	93 632	109 950	666 682
30,1– 50,0	101 387	111 205	965 073	812 631	1 177 664	38 386	191 671	230 057	947 607
50,1–100,0	166 865	178 537	1 071 980	865 737	1 417 382	67 269	247 008	314 277	1 103 104
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1– 30,0	92 399	63 960	602 352	481 310	758 710	15 755	74 744	90 499	668 211
30,1– 50,0	90 657	112 794	752 317	592 763	955 769	28 786	131 292	160 078	795 691
50,1–100,0	143 735	151 982	935 068	690 713	1 230 784	59 740	213 879	273 619	957 165
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	84 283	125 906	778 640	636 051	988 829	21 308	125 360	146 668	842 161
30,1– 50,0	129 209	167 592	936 400	766 782	1 233 200	55 001	160 435	215 436	1 017 764
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	102 334	68 201	626 958	503 835	797 493	15 167	72 918	88 085	709 409
30,1– 50,0	73 651	117 640	843 896	697 754	1 035 187	38 476	156 580	195 056	840 131
<i>Nedre och övre Norrland</i>									
20,1– 30,0	101 209	82 675	605 886	508 192	789 770	20 758	85 414	106 171	683 599
30,1– 50,0	138 004	119 997	787 908	624 423	1 045 910	33 745	169 856	203 601	842 308

¹ Kontanter, banktillgodohavanden och kortfristiga fordringar.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 979 enheter; bortfall 9 %).

Tabell 160 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1977. Kronor per företag
 Net income of farming families in 1977. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Familjens ersättning för arbete och kapital i lantbruket	Övriga arbets- inkomster	Överskott av bostäder	Allmännings- medel, arrende- intäkter och övriga kapital- inkomster	Avgår: Ränte- och arrende- utgifter	Sten-, grus- och torvför- säljning	Pension, barnbidrag och sjuk- penning	Samman- räknad inkomst
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
20,1– 30,0	49 834	12 947	11 642	5 561	16 627	0	6 463	69 821
30,1– 50,0	71 311	6 622	10 425	6 513	40 810	2	4 164	58 225
50,1–100,0	89 310	4 963	14 223	13 043	61 915	280	4 493	64 398
<i>Götalands mellanbygder</i>								
20,1– 30,0	48 085	10 891	9 923	6 680	13 969	25	7 607	69 242
30,1– 50,0	82 473	5 278	7 498	7 576	24 333	0	4 542	83 033
50,1–100,0	83 290	6 884	11 585	6 976	47 505	681	6 383	68 294
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
20,1– 30,0	39 974	12 845	8 585	4 485	13 050	283	3 454	56 577
30,1– 50,0	51 091	9 763	9 978	6 673	22 258	0	4 496	59 742
50,1–100,0	73 387	11 701	10 474	8 246	44 236	979	6 425	66 977
<i>Svealands slättbygder</i>								
20,1– 30,0	26 648	17 641	12 379	5 555	8 933	0	3 466	56 756
30,1– 50,0	40 473	13 700	11 345	5 018	18 582	302	6 930	59 186
50,1–100,0	63 460	10 952	13 394	10 723	33 812	0	7 132	71 849
<i>Götalands skogsbygder</i>								
20,1– 30,0	41 328	17 318	10 747	4 067	15 797	81	5 453	63 196
30,1– 50,0	72 576	23 813	9 202	4 540	25 337	1 684	4 732	91 210
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
20,1– 30,0	28 615	9 929	7 939	5 662	13 539	0	11 556	50 160
30,1– 50,0	56 735	10 398	8 713	3 032	17 754	9	2 556	63 691
<i>Nedre och övre Norrland</i>								
20,1– 30,0	42 678	14 447	11 520	4 032	8 489	2	2 805	66 994
30,1– 50,0	69 986	11 489	10 994	3 864	16 283	1 887	2 967	84 904

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 979 enheter; bortfall 9 %).

Tabell 161 Inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad inkomst enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomståret 1977. 1 000-tal kronorIncome of agricultural real estates etc. according to the assessment in 1977.
Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	106 503	51 343 992	109 879	55 304 468
Uppsala	138 991	6 421 734	141 226	6 491 150
Södermanlands	101 226	6 880 825	102 502	6 970 390
Östergötlands	210 159	10 551 389	214 859	10 701 943
Jönköpings	205 287	7 847 097	206 796	8 032 982
Kronobergs	139 500	4 385 839	141 914	4 461 430
Kalmar	217 584	6 027 330	218 610	6 118 885
Gotlands	79 665	1 314 682	80 256	1 328 312
Blekinge	65 763	3 980 686	65 863	4 021 611
Kristianstads	257 465	6 977 094	258 061	7 079 253
Malmöhus	317 792	21 095 432	319 654	21 693 730
Hallands	217 084	5 744 927	218 118	5 812 331
Göteborgs o Bohus	98 732	20 948 541	104 787	21 425 415
Älvsborgs	239 555	10 960 363	240 850	11 198 528
Skaraborgs	300 203	6 644 284	303 027	6 780 746
Värmlands	168 094	7 486 508	169 726	7 570 512
Örebro	106 826	7 554 401	110 566	7 643 774
Västmanlands	108 189	7 240 274	111 323	7 342 192
Kopparbergs	146 102	7 462 539	176 669	7 598 582
Gävleborgs	111 197	7 920 009	142 392	8 054 217
Västernorrlands	101 391	7 210 320	130 203	7 418 998
Jämtlands	91 937	3 383 020	93 457	3 418 014
Västerbottens	150 388	6 292 690	151 536	6 377 311
Norrbottens	81 824	7 268 234	83 302	7 341 041
<i>Hela riket</i>				
1977	3 761 457	232 942 210	3 895 575	240 185 817
1976	3 596 042	207 766 304	3 822 885	216 278 855
1975	3 692 115	182 309 610	4 016 526	191 073 187
1974	3 246 482	155 815 779	3 556 983	161 629 352
1973	2 442 644	129 820 201	2 566 303	135 618 142

¹ Inkl de för riket gemensamma taxeringsdistrikten. – ² Summan av samtliga förvärvskällor minus underskott i förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

Tabell 162 Antal förvärvsarbetande i jordbruk med binärningar inom olika inkomstklasser samt sammanräknad inkomst¹ år 1977

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by size of income and total income in 1977

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Antal förvärvsarbetande efter inkomstklass, kronor						Summa förvärvs- arbetande	Samman- räknad inkomst, milj kronor
	Inkomst ej regi- strerad	Under 20 000	20 000– 39 999	40 000– 59 999	60 000– 79 999	Över 79 999		
Män								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	991	21 619	45 967	24 461	6 988	3 862	103 888	3 810,6
Anställda	1 210	15 528	21 061	36 054	10 951	4 291	89 095	3 868,2
Summa förvärvs- arbetande	2 201	37 147	67 028	60 515	17 939	8 153	192 983	7 678,8
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	2 212	35 303	81 709	58 738	24 183	20 442	222 587	10 148,6
Anställda	52 568	268 272	329 274	955 420	542 684	315 947	2 464 165	134 647,7
Summa förvärvs- arbetande	54 780	303 575	410 983	1 014 158	566 867	336 389	2 686 752	144 796,4
Kvinnor								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	670	16 033	13 678	2 103	420	300	33 204	749,2
Anställda	620	10 722	6 806	3 699	701	147	22 695	548,9
Summa förvärvs- arbetande	1 290	26 755	20 484	5 802	1 121	447	55 899	1 298,1
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	1 673	31 326	28 506	7 861	2 385	1 955	73 706	1 971,3
Anställda	239 200	671 566	748 731	610 534	134 778	35 969	2 440 778	72 375,4
Summa förvärvs- arbetande	240 873	702 892	777 237	618 395	137 163	37 924	2 514 484	74 346,7
Samtliga								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	1 661	37 652	59 645	26 564	7 408	4 162	137 092	4 559,8
Anställda	1 830	26 250	27 867	39 753	11 652	4 438	111 790	4 417,1
Summa förvärvs- arbetande	3 491	63 902	87 512	66 317	19 060	8 600	248 882	8 976,9
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	3 885	66 629	110 215	66 599	26 568	22 397	296 293	12 119,9
Anställda	291 768	939 838	1 078 005	1 565 954	677 462	351 916	4 904 943	207 023,1
Summa förvärvs- arbetande	295 653	1 006 467	1 188 220	1 632 553	704 030	374 313	5 201 236	219 143,0

¹ Inkl sjöinkomst.

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken.

13.2 LÖNER FÖR LANT- OCH TRÄDGÅRDSARBETARE

Sedan 1976 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA) inom Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och med Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. Åren 1972-1975 utarbetades motsvarande statistik av SCB i samarbete med SLA:s föregångare och SLF. Statistiken används vid bl a avtalsförhandlingar.

Åren 1967-1977 utarbetade SCB i samarbete med SAF varje år statistik över trädgårdsarbetarnas löner.

Genom undersökningarna erhålls också uppgifter om antal lant- och trädgårdsarbetare. Dessa uppgifter redovisas i avsnitt 4.2.

Undersökningen av lantarbetarlöner

Innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Metodbeskrivning

Uppgifterna insamlas genom en urvalsundersökning och avser andra kvartalet under respektive år. SAF inhämtar uppgifter från ett urval av medlemsföretagen i SLA. Uppgifterna överlämnas till SCB efter granskning och viss bearbetning.

SCB insamlade t o m 1977 uppgifter från ett urval av företag som tecknat avtalsförbindelse med SLF och från ett urval av övriga företag som återfinns i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Detta senare urval omfattade företag med minst 20 hektar åker och företag med stora djurbesättningar men med mindre än 20 hektar åker.

För att undvika att företag som saknar arbetskraft tillfrågas i den utsträckning som skedde med ovan nämnda urvalsmetoder, drog SCB inför 1978 års undersökning ett nytt urval.

Urvalet omfattade företag med minst en anställd och med minst 20 hektar åker. Dessutom ingick i urvalet, liksom tidigare, företag med stora djurbesättningar med mindre än 20 hektar men med minst en anställd.

År 1978 bestod populationen av något över 12 000 företag och urvalet av 2 634 företag.

Insamling. Bortfall

SAF och SCB samlar in uppgifter på blanketter med i huvudsak samma innehåll.

Svar inkom från 79 % av de tillfrågade arbetsgivarna år 1978 med en sammanlagd redovisning av 4 600 arbetare och 1,8 miljoner arbetstimmar (exklusive arbetare under 18 år och arbetare med nedsatt arbetsförmåga). Eftersom de olika arbetsgivarna kan ha olika antal anställda lantarbetare, ger den angivna procentsatsen inget besked om det verkliga bortfallets storlek.

Undersökningen av trädgårdsarbetarlöner

Innehåll

Uppgifterna insamlades från arbetsgivare. I anvisningar till uppgiftslämnarna meddelades att personer med nedsatt arbetsförmåga, praktikanter, feriearbetande skolgungar och elever i inbyggd yrkesskola ej skulle redovisas. Av naturaförmåner skulle fri bostad, fri kost och fritt logi värderas enligt preliminärskattetablell och fria produkter enligt ortens marknadspris.

Definitioner

Till gruppen *förmän* räknades arbetare som av arbetsgivare kallas »förmän» eller »trädgårdsmästare». Till gruppen *yrkeskunniga trädgårdsarbetare* skulle arbetsgivare enligt anvisningarna räkna arbetare som fyllt 19 år och som antingen hade minst tre års kvalificerad praktik eller hade genomgått teoretisk utbildning och hade minst två års praktik.

Till gruppen *arbetare med kollektivavtal* fördes arbetare anställda av medlemsföretag i Trädgårdsbranschens arbetsgivareförbund (TAF). Övriga arbetare fördes till gruppen *utan kollektivavtal*.

Metodbeskrivning

SAF samlade in uppgifter om arbetarnas löner och arbetstid vid samtliga medlemsföretag i TAF med trädgårdsodling. Efter granskning och registrering på magnetband överlämnades materialet till SCB.

Uppgifter för trädgårdsodlare utanför TAF insamlades av SCB för ett urval av arbetsställen vid företag inom näringsgrenen »trädgårdsodling och trädgårdsskötsel». Urvalet drogs från centrala företagsregistret, varvid medlemmar i TAF uteslöts. Trädgårdsanläggare bortgallrades i efterhand från urvalet.

Bortfall

Till 1977 års statistik begärde SAF och SCB uppgifter för sammanlagt 847 arbetsställen. För 616 av dessa erhöles svar (73 %).

Resultat

I tabell 163 redovisas genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare år 1978.

Den genomsnittliga tidlönen per tidlönstimme och ackordsförtjänsten per ackordstimme uppgick för vuxna män exklusive betarbetare till 24:70 respektive 34:52 kronor. För vuxna kvinnor exklusive betarbetare var motsvarande förtjänster 22:23 respektive 25:81 kronor.

Av tabell 164 framgår trädgårdsarbetarnas timförtjänster åren 1973-1977.

Bibliografi

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1 och 48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2).

Löner för trädgårdsarbetare /årligen 1967-1977/. SCB. SM Am 1970:10, 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3 och 70, 1975:70, 1976:27, 1977:38 och 1978:12.

Tabell 163 Lantarbetarnas timförtjänster år 1978. Öre

Hourly earnings for agricultural workers in 1978. Swedish öre

Avser lantarbetare exklusive betarbetare, personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding beet workers, persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskinskötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rätare	Förmän i djurstallar	Övriga arbetare som fyllt 18 år	Summa		
						Män	Kvinnor	Samtliga
<i>Timförtjänstens sammansättning</i>								
Tidlön och ackordsförtjänst	2 449	2 445	2 751	3 000	2 276	2 481	2 234	2 462
Tillägg för obekvämt arbetstid	5	66	3	106	6	17	49	19
Övertidstillägg	107	58	123	58	48	92	42	88
Naturaförmåner	22	44	45	21	39	32	25	31
<i>Total timförtjänst</i>								
1978	2 583	2 613	2 922	3 185	2 369	2 621	2 350	2 601
1977	2 433	2 518	2 772	3 033	2 220	2 494	2 130	2 452
1976	2 205	2 352	2 518	2 763	1 893	2 238	1 899	2 213
1975	1 941	2 084	2 185	2 447	1 597	1 935	1 804	1 928
1974	1 546	1 658	1 752	1 993	1 457	1 595	1 442	1 586

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 164 Trädgårdsarbetarnas timförtjänster åren 1973–1977. Öre

Hourly earnings for horticultural workers in 1973–1977. Swedish öre

Avser arbetare i åldern 18–64 år

Figures refer to workers 18–64 years of age

mk = företag med kollektivavtal

mk = holdings with collective agreement

samtl = samtliga företag

samtl = all holdings

uk = företag utan kollektivavtal

uk = holdings without collective agreement

Kategori		1973 ¹	1974 ¹	1975 ¹	1976	1977
<i>Män</i>						
Förmän	mk	1 842	1 977	2 352	2 482	2 705
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	1 590	1 720	2 051	2 179	2 352
	uk	1 614	1 609	1 850	2 024	2 155
Övriga trädgårdsarbetare	mk	1 407	1 531	1 788	1 895	2 124
	uk	1 315	1 468	1 553	1 705	1 848
Specialarbetare	mk	1 596	1 765	2 092	2 212	2 367
Samtliga män	mk	1 584	1 721	2 046	2 166	2 347
	uk	1 444	1 558	1 733	1 911	2 123
	samtl	1 559	1 691	1 991	2 127	2 318
<i>Kvinnor</i>						
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	1 500	1 618	1 957	2 076	2 212
Övriga trädgårdsarbetare	mk	1 411	1 553	1 768	1 889	2 055
	uk	1 213	1 303	1 598	1 666	1 879
Specialarbetare	mk	1 561	1 756	2 037	2 123	2 322
Samtliga kvinnor	mk	1 436	1 563	1 855	1 986	2 145
	uk	1 206	1 300	1 602	1 685	1 905
	samtl	1 393	1 513	1 815	1 939	2 100

¹ Inklusive semesterlön.

Källa: SCB, löner för trädgårdsarbetare (urvalsundersökning, se texten).

13.3 JORDBRUKETS KREDITMARK- NAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik från olika kreditinrättningar, statliga myndigheter m fl. Det finns endast statistik över en del av de beviljade krediterna. Sålunda ingår inte de stora delar av det främmande kapitalet som levereras av andra än kreditinrättningarna och staten (som t ex av enskilda personer och leverantörer). Utvecklingen av jordbrukets totala skuldsättning kan numera följas i deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Krediternas omfattning. Kreditstatistik

Landshypoteksinstitutionens långgivning till jordbruket består av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och mot statlig kreditgaranti. Det nödvändiga kapitalet erhålls som lån från Sveriges Allmänna Hypoteksbank, som anskaffar medel genom att sälja obligationer. Banken har ensamrätt på att sälja obligationer för finansiering av jordbrukskrediter. Omfattningen är reglerad i lag. Hypoteksbanken lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Föreningsbanksrörelsens (se även kapitel 15) kreditgivning omfattar dels reverslån, var-

av huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. Sveriges Föreningsbankers Förbund lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Sparbankernas utlåning till jordbruket består till övervägande del av lån mot inteckning. SCB utarbetar statistik över krediter mot inteckning i jordbruksfastighet.

Affärsbankernas kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning. Fram till 1975 gjorde bankföreningen kreditanalyser avseende utlåningen till jordbruket.

De fyra kreditinrättningarna ovan lämnar också krediter till jordbrukare mot statlig kreditgaranti. Lantbruksstyrelsen, som beviljar kreditgarantierna (se avsnitt 14.2), utarbetar statistik över kreditgivningen.

Riksförsäkringsbolagen lämnar krediter till jordbrukare i viss utsträckning. I detta avsnitt redovisas uppgifter från försäkringsinspektionen endast om krediter till enskilda mot inteckning i jordbruksfastighet.

Slutligen kommer krediter från *statens utlåningsfonder* jordbruket till godo. Nedan redovisas uppgifter från riksrevisionsverket om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. Flertalet av fonderna instiftades för många år sedan. Någon nyutlåning förekommer knappast längre.

Riksbanken genomför två gånger per år sin sk ränteanalys. Genom denna erhålls uppgifter om räntesatser och om kreditbelopp. I detta avsnitt återfinns uppgifter för september de olika åren om räntesatser och om förenings- och affärsbankernas utestående krediter mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75 % av uppskattningsvärdet.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför redovisningen faller bland annat sk leverantörskrediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

Medelräntan för hypoteksföreningarnas kreditgivning vid slutet av åren 1976–1978 framgår av tabblån nedan.

Medelränta, procent	1976	1977	1978
Utestående lån	6,92	7,49	7,96
Vid nyutlåning	9,75	9,75	10,00

I följande tablå lämnas uppgifter om räntesatser i procent enligt riksbankens ränteanalys vid slutet av september åren 1976–1978.

	1976	1977	1978
<i>Riksbankens officiella diskonto</i>	6,00	8,00	6,50
<i>Utlåningsräntor</i>			
Föreningsbankerna	8,00–8,75	10,25–11,00	8,75–9,75
Sparbankerna	7,75–9,00	9,75–11,25	8,50–9,50
Affärsbankerna	8,25–9,50	10,00–11,75	7,50–10,25

Utlåningsräntan avser reverslån mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75 % av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80 % av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

Itabell 165 redovisas den totala långivningen till jordbruket från olika kreditgivare vid slutet av åren 1974–1978.

Bibliografi

Källor

Verksamhetsstatistik från Sveriges Allmänna Hypoteksbank och Föreningsbankernas Förbund.

Sparbankerna /årligen sedan 1960/. SCB.

Redogörelse för under året /årligen sedan 1949/ redovisade statliga kreditgarantier. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Försäkringsbolagen under /varje kvartal sedan 1969/. Försäkringsinspektionen. Uppgifter för fjärde kvartalet återfinns i SM N 1970:4, 1971:16, 1972:18, 1973:18, 1974:26 och 1975:23 samt SM K 1976:9.1, 1977:6.1, 1978:7.1, SM J 1979:6.1 . . .

Utdrag ur Rikshuvudboken /årligen sedan 1950/51; uppgifter bl a om statens utlåningsfonder/. Riksrevisionsverket.

Sveriges riksbank /uppgifter om riksbankens ränteanalys årligen sedan 1970/.

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19 . . .

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:1 och 63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, och 1977:14.

Andra undersökningar

In- och utlåning på kreditmarknaden – fördelning efter kundkategorier /uppgifter för varje halvår sedan 1976/. SCB. SM K 1976:11.1 och 11.2, 1978:3.1, 1978:3.2 . . .

Föreningsbankerna /årligen sedan 1943; tidigare med titeln Jordbrukskasserörelsen/. Sveriges Föreningsbankers Förbund.

De kända lantbrukskrediterna /artikel årligen sedan 1975 i ett av numren varje år. Tidigare infördes motsvarande uppgifter i Jordbrukskasserörelsen/. Föreningsbankerna. Tidskrift från Sveriges Föreningsbankers Förbund.

13.4 JORDBRUKETS TOTALKALKYL

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden ansvarar numera för beräkningarna av jordbrukets inkomster och utgifter enligt den s k totalkalkylen. Före 1969 låg ansvaret hos en särskild expertgrupp knuten till jordbruksnämnden. Beräkningarna handhas av sektorsgruppen, en av samarbetsnämndens permanenta arbetsgrupper, och utförs huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Totalkalkylen i sin helhet utarbetas inte årligen. Sifferuppgifterna enligt de principer som utarbetats under lantbruksekonomiska samarbetsnämndens ansvar räknas dock regelbundet fram inom jordbruksnämnden.

Beräkningsprinciper

I kalkylberäkningarna behandlas hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning – t ex av fodersäd – beaktas därför inte. Inkomsterna omfattar produktion till avsalu och till naturaförbrukning inom jordbruket. Av lagerförändringar tas hänsyn endast till förändringar i djurkapitalet. Värdet av bostadsförmåner ingår inte, vilket man bör observera vid jämförelse med deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Beräkningarna avser endast den egentliga jordbruksdriften. Således omfattar kalkylen i princip inte skogsbruk och trädgårdsbruk och inte heller biinkomster av typen körslor.

Avgifterna till jordbrukets skördeskadskydd (se avsnitt 8.11) subtraheras i kalkylen från berörda priser. Utbetalade ersättningar och bidrag redovisas under en särskild post.

För en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna hänvisas till samarbetsnämndens publicering (se under Bibliografi nedan).

Resultat

I tabell 166 redovisas jordbrukets beräknade inkomster m m år 1977/78. Av *tabell 167* framgår motsvarande beräknade kostnader. Sifferuppgifterna i tabellerna utgörs av uppgifter från senaste totalkalkyl med revideringar för åren 1975/76 och 1976/77 samt framräknade preliminära uppgifter för 1977/78.

Tabell 165 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1974–1978. Milj kronor
Credits granted to private holders in 1974–1978. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1974	1975	1976	1977	1978
<i>Lån från kreditinrättningar och ur statliga lånefonder</i>					
Hypoteksföreningar	3 415	3 826	4 385	5 015	5 898
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	2 994	3 348	3 858	4 382	5 113
Lån mot statlig kreditgaranti	421	478	527	633	785
Föreningsbanker	4 400	4 600	5 100	5 500	..
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	2 600	2 700	3 100	3 300	3 542
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	660	723	802	872	1 005
Sparbanker ²	1 989	2 184	2 390	2 584	..
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	1 753	1 937	2 132	2 307	..
Lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	59	65	75	78	..
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	177	182	183	199	234
Affärsbanker	630	668	759 ³	852 ³	1 251 ³
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	504	566	731	812	1 196
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	23	22	28	40	55
Försäkringsbolag	5	4	6	8	8
Statliga lånefonder ¹	56	46	38	32	24
Egnahemslån m m	22	18	14	11	8
Statens avdikningslånefond	27	24	21	19	16
Summa	10 495	11 328	12 678	13 990	..
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	1 248	1 368	1 515	1 698	1 985
Samtliga lån ⁴	13 003	14 794	16 965	19 716	..

¹ Avser budgetåren 1973/74–1977/78. – ² Avser endast lån mot inteckning i jordbruksfastighet och lån mot statlig kreditgaranti. – ³ Avser endast lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och lån mot statlig kreditgaranti.

⁴ Enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare.

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

Ur tabellerna kan framräknas, att skillnaden mellan jordbrukets inkomster och utgifter enligt kalkylen för 1977/78, utgörande den beräknade ersättningen för brukarens och familjens arbete och för eget kapital, uppgick till 3 115,3 miljoner kronor.

Bibliografi

Jordbrukets totalkalkyl /stenciler avseende åren 1964/65–1968/69, åren 1967/68–1972/73, åren 1967–1972, åren 1970/71–1975/76 respektive åren 1971/72–1976/77. Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

Tabell 166 Jordbrukets inkomster m m år 1977/78
Income of the agricultural sector in 1977/78

Slag av inkomst m m; varuslag	Kvantitet 1977/78 ¹ milj kg	Pris 1977/78 ¹ öre/kg	Värde, milj kronor				
			1977/ 78 ¹	1976/ 77 ¹	1975/ 76	1974/ 75	1973/ 74
Vegetabiliska produkter	.	.	2 943,8	2 911,3	2 513,1	2 788,5	1 850,1
Normalvete	2 202	72,82	875,3	1 016,9	677,4	871,7	530,9
Kvalitetsvete	165	75,27	124,2	152,0	194,2	141,1	74,8
Råg	308	64,35	198,2	247,2	174,3	216,8	137,9
Korn	168	68,39	114,9	88,2	125,7	245,1	50,4
Havre	248	66,74	165,5	73,4	94,7	162,3	46,8
Kokärter	9,2	101,00	9,3	8,0	6,7	5,5	3,5
Matpotatis	682,2	51,87	353,9	384,5	347,5	259,4	340,0
Fabriks- potatis ²	401,6	36,63	147,1	86,5	57,5	81,1	41,6
Sockerbeter	2 200,0	17,56	389,5	334,7	288,0	275,6	186,9
Oljevaxter	.	.	385,9	345,8	375,4	377,1	309,1
Fältodlade köks- vaxter	.	.	180,0	174,1	171,7	152,8	128,2
Animaliska produkter	.	.	10 398,9	9 513,2	8 543,1	7 338,2	6 466,7
Mejerimjolk	3 111	157,81	4 909,5	4 267,9	3 963,3	3 354,1	2 791,0
K-mjolk utanför mejeri	7	157,81	11,0	11,1	10,2	10,2	10,8
K-mjolk till hemma- förbrukning	45	157,81	71,0	67,7	67,3	65,7	67,8
Ägg	107,0	492	526,4	519,5	427,9	368,2	403,6
Slakt av fjäderfä	.	.	231,1	209,3	206,3	204,1	182,2
Storboskap	136,6	1 458	1 991,6	1 853,1	1 634,3	1 346,8	1 156,5
Kalv, större	11,8	1 639	193,4	202,5	202,2	172,1	146,3
Kalv, mindre	0,4	1 340	5,4	4,7	5,4	7,0	5,1
Häst	2,7	860	23,2	25,8	19,7	15,2	13,4
Får	4,9	1 422	69,7	61,0	47,9	43,7	31,4
Svin	300,8	739	2 222,9	2 139,2	1 851,5	1 655,9	1 556,7
Efterlikvider	.	29,4	134,4	144,7	100,9	87,7	89,7
Ull och fårskinsn	.	.	7,2	5,2	3,9	3,6	5,4
Export av levande djur	..	..	2,1	1,5	2,3	3,9	6,8
Låginkomstsatsning	.	.	54,7	38,6	31,2	1,2	..
Efterlikvider från centralföreningar	.	.	77,6	77,6	76,5	73,4	61,7
Särskilt övergångs- bidrag	.	.	1,1	1,9	2,4	2,9	3,6
Skördeskadeersättning och -bidrag	.	.	77,3	36,2	27,5	44,7	21,8
Summa inkomster	.	.	13 553,4	12 578,8	11 193,8	10 248,9	8 403,9
Förändringar i djurkapitalet	.	.	+40,1	+9,4	-22,2	-29,6	+17,5
Summa	.	.	13 593,5	12 588,2	11 171,6	10 219,3	8 421,4

¹ Preliminära uppgifter. – ² Potatis för stärkelse och råspnit.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl, samt uppgifter från jordbruksnämnden.

Tabell 167 Jordbrukets kostnader åren 1973/74–1977/78. Milj kronor
 Expenses of the agricultural sector in 1973/74–1977/78.
 Millions of Swedish kronor

Varuslag m m	1977/78 ¹	1976/77 ¹	1975/76	1974/75	1973/74
Förnödenheter	4 273,9	3 897,1	3 388,7	3 102,4	2 763,5
Driv- och smörjmedel	259,6	243,2	220,0	196,0	171,5
Handels gödsel och kalk	1 055,8	988,9	965,0	906,2	703,3
Köpfodermedel	2 285,1	2 051,9	1 660,2	1 533,4	1 509,5
Förädlings- och handels- marginaler	233,6	208,0	174,1	159,9	127,7
Diverse förnödenheter	196,0	192,5	185,5	151,2	121,1
Elektricitet	243,8	212,6	183,9	155,7	130,4
Tjänster	1 183,3	992,6	830,0	877,9	712,5
Frakter	147,5	136,5	88,4	86,3	60,4
Mjölkkontroll	26,2	22,8	18,5	14,3	11,7
Seminkostnader	78,8	70,8	60,5	50,5	41,3
Maskinlegor	87,6	78,2	66,8	55,3	46,1
Torkningskostnader för bröd- och fodersäd	103,6	20,1	14,0	56,2	14,0
Personbil	227,8	206,5	185,6	161,8	140,0
Övriga tjänster	511,8	457,7	396,2	453,5	399,0
Kapitalkostnader ²	4 170,2	3 728,0	3 136,6	2 826,3	2 405,6
Markanläggningar	215,6	200,3	182,1	158,4	134,6
Ekonomibyggnader	964,7	894,1	754,8	649,7	540,3
Maskiner och redskap ³	2 091,9	1 797,6	1 502,2	1 382,2	1 189,7
Kostnader för lånat kapital	898,0	836,0	697,5	636,0	541,0
Kostnader för lejt arbete	850,8	780,5	781,4	672,8	570,1
<i>Summa kostnader för inköpta produktionsmedel från andra sektorer samt lejt arbete</i>	<i>10 478,2</i>	<i>9 398,2</i>	<i>8 136,7</i>	<i>7 479,4</i>	<i>6 451,7</i>

¹ Preliminära uppgifter. – ² Exkl ränta på eget kapital. – ³ Avser avskrivning, underhåll och traktorskatt.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl, samt uppgifter från jordbruksnämnden.

Tabell 168 Förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1973–1977. Milj kronor
 Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde resp brutto- nationalprodukt	1973	1974	1975	1976	1977
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	4 639	5 739	6 171	7 015	7 288 ¹
löner inkl kollektiva avgifter	1 026	1 169	1 489	1 737	1 885 ¹
kapitalförslitning	1 247	1 486	1 664	1 929	2 217 ¹
driftsoverskott	2 366	3 084	3 018	3 349	3 186 ¹
Totala bruttonationalprodukten	189 324	218 250	251 767	283 987	307 460
löner inkl kollektiva avgifter	132 983	153 821	183 877	217 835	245 697
kapitalförslitning	21 607	25 751	29 805	34 045	38 646
driftsoverskott	34 734	38 678	38 085	32 107	23 117

¹ Ej helt fullständiga uppgifter.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

13.5 JORDBRUKSSEKTORN I NATIONALRÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk med husdjursskötsel även trädgårdsbruk, pälsdjursskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster m m av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna framgår av figuren på s 267. I detta avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets förädlingsvärde till faktorpriser i löpande priser.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Beräkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl (se avsnitt 13.4) över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I *tabell 168* redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1973–1977. Jordbrukets andel av BNP åren 1950–1977 till faktorpriser i löpande priser framgår av *tabell 169*.

Bibliografi

Nationalräkenskaperna /1950–74 respektive 1963–77/. SCB. SM N 1975:98 med appendix och 1978:8.4 med appendix.

Tabell 169

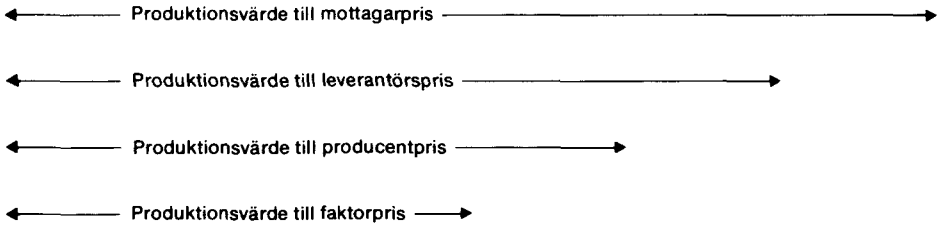
Bidrag från jordbruket till bruttonationalprodukten i faktorpris åren 1950–1977. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture in 1950–1977. Current prices

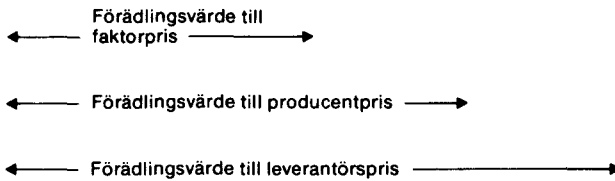
År ²	Totala bruttonationalprodukten, i faktorpris, milj kronor	Bidrag från jordbruket, i faktorpris	
		Milj kronor	Procent
1977	307 460	7 288 ¹	2,4 ¹
1976	283 987	7 015	2,5
1975	251 767	6 171	2,5
1974	218 250	5 739	2,6
1973	189 324	4 639	2,5
1972	171 627	4 437	2,6
1971	157 296	4 139	2,6
1970	151 134	3 566	2,4
1969	135 881	3 421	2,5
1968	125 149	3 750	3,0
1967	118 634	3 667	3,1
1966	110 103	3 409	3,1
1965	101 755	3 556	3,5
1964	92 820	3 438	3,7
1963	83 272	2 953	3,5
1962	76 535	3 153	4,1
1961	71 345	2 947	4,1
1960	65 683	2 849	4,3
1959	61 249	2 746	4,5
1958	57 677	2 752	4,8
1957	54 653	2 682	4,9
1956	51 153	2 778	5,4
1955	47 145	2 354	5,0
1954	44 159	2 528	5,7
1953	41 864	2 677	6,4
1952	40 618	2 702	6,7
1951	37 343	2 290	6,1
1950	30 208	2 246	7,4

¹ Ej helt fullständiga uppgifter. – ² För perioden 1963 och framåt har vissa revideringar av tidsserien gjorts.

Källa: SCB, nationalräkenskaperna.

Schematisk figur över sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna

Förbrukning till mottagarpris	Löner	Driftsöverskott inklusive kapitalförslitning	Icke varuanknutna indirekta skatter, netto	Varuanknutna indirekta skatter, netto	Transport- och handelsmarginaler

14 Statliga stödåtgärder

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
14.1 Prisstöd	170–171
14.2 Rationaliseringsinsatser	172–176

14.1 PRISSTÖD

Den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område handhas av statens jordbruksnämnd enligt dess instruktion (1965:799 med senare ändringar). I verksamheten ingår bl a uppbörd av införselavgifter och fördelning av införselavgiftsmedel. Jordbruksnämnden handhar även viss verksamhet för vilken statliga budgetmedel tas i anspråk, såsom vissa livsmedelssubventioner i samband med prisstoppet, viss utjämnings- och beredskapslagring, det s k norrlandsstödet samt prisutjämning på jordbruksvaror som används som råvaror inom industrin, främst livsmedelsindustrin. Nämnden är också huvudman för skördeskadestycket (se avsnitt 8.11).

Införselavgiftsmedel

Införselavgifter uttas vid import av jordbruksprodukter, fettvaror och fodermedel och möjliggör därigenom att avsedd prisnivå kan upprätthållas inom landet. Härvid förutsätts att utlandspriserna är lägre än de priser man åsyftar i Sverige.

Av de införselavgifter som flyter in återbetalas en mindre del i samband med återexport m m. Av återstoden avsätts ett på visst sätt beräknat belopp till olika ändamål inom den egentliga jordbruksregleringen (den s k fördelningsplanen). Huvuddelen av medlen inom fördelningsplanen tillförs de s k regleringsföreningarna för att kostnaderna i dessas marknadsreglerande verksamhet (exempelvis avlastning genom export eller lagring) skall täckas. Regleringsföreningarna, vilka arbetar enligt direktiv av jordbruksnämnden, tillförs

också bl a vissa belopp av införselavgiftsmedel i samband med utbytesexport, d v s export i utbyte mot sådan import som sker av kvalitets-skäl m m.

Av medel som inflyter utöver den s k fördelningsplanen avdelas vissa belopp till speciella ändamål som ligger nära jordbruksregleringen. Fördelningsplanens totalbelopp, liksom även beloppen för särskilda ändamål utanför fördelningsplanen, beslutas av statsmakterna. De tar också ställning till delbeloppen inom fördelningsplanen, vilka dock jordbruksnämnden har rätt att jämka. Förslagen till disposition av införselavgiftsmedlen brukar föregås av överläggningar med lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Budgetmedel

Inom anslaget »Prisreglerande åtgärder» till jordbruksnämnden utgörs den största posten av ersättning för prishöjningar som inom gällande jordbruksreglering skulle kommit till stånd men som regeringen valt att ersätta med subventioner. Häri ingår även ersättning för direkta prissänkningar, som företogs vid två tillfällen 1974, och ersättning för genom prisstoppet förhindrade prishöjningar inom gällande »prisgränser».

Nämnden använder pengarna till att via regleringsföreningarnas verksamhet höja avräkningspriserna (mejeriprodukter samt kött och fläsk), till att genom restitution av införselavgifter i vissa fall underlätta importen av varor för vilka brist föreligger, till att ge bidrag för lagring och till att ersätta de skördeskadeavgifter som tidigare togs ut i form av avgifter på produktionen.

Avgifter och subventioner i relation till partipriser

Beräkningar över olika avgifter och subventioner för jordbruksprodukter i relation till partipriser utförs fortlöpande inom jordbruksnämndens utredningsbyrå.

Avgifter

Beräkningarna utförs för införselavgifter, vilka tas ut vid import, och för övriga avgifter, till vilka förts förmålningsavgifter för vete och råg, fettvaruavgift för olja, försäljningsavgift för socker och kompensationsavgifter för smör, ost, nötkött, kalvkött och fläsk. Förmålningsavgift, fettvaruavgift och försäljningsavgift uttas vid förmalning av spannmål, användning av olja i bl a margarinindustrin respektive försäljning av socker inom landet (utgår endast tidvis). Dessa avgifter drabbar såväl svenska som importerade varor. Kompensationsavgifter uttogs t o m juni 1976 vid import och utgjorde ursprungligen kompensation för interna regleringsavgifter men låg sedan 1959 fasta.

I vissa fall har priserna på världsmarknaden varit högre än i Sverige, t ex tidvis för vete, socker och matpotatis. Därvid kan importbidrag lämnas för importerade varor eller exportavgift tas ut för svenska varor. I dessa fall kan sägas föreligga ett negativt importskydd, vilket utgör en minuspost i förhållande till den totala avgiftsnivån.

För socker och matpotatis har i tablå överst på följande sida som negativt importskydd redovisats gällande importbidrag, medan för vete fått beräknas en skillnad mellan inhemskt pris och importpris då importbidrag eller exportavgift ej fastställts.

Subventioner

Jordbruket har under senare år kommit att tillföras allt större belopp över statsbudgeten i stället för genom höjda partipriser, möjliggjorda genom höjda införselavgifter. Dessas storlek ger härigenom ej samma bild som tidigare av det stöd som producenterna erhåller gentemot utlandspriserna.

Som ett komplement till beräkningarna över olika avgifter i relation till partipriser utförs beräkningar av subventioner i relation till partipriser.

Då tyngdpunkten av subventionerna ligger på mejeriprodukter, varav endast ost ingår i jämförelsen mellan avgifter och partipriser, omfattar beräkningarna för subventioner även produkterna konsumtionsmjölk (k-mjölk), gräddor och mjölkpulver.

Subventionerna omfattar för i beräkningarna ingående varor de belopp som tillförts jordbruket som kompensation för uteblivna prishöjningar sedan 1973 och för ökat livsmedelsstöd den 1 april och den 16 september 1974. Vidare ingår de belopp som tillförts jordbruket som ersättning för genom prisstoppet förhindrade prishöjningar inom ramen för fastställda prisgränser (ost, kött och fläsk).

Resultat

I tablå nedan redovisas influtna införselavgiftsmedel inom jordbruksregleringen under åren 1975/76–1977/78.

Varugrupp	Influtna införselavgiftsmedel ¹ , milj kr		
	1975/76	1976/77	1977/78
Fodermedel	98,8	113,2	127,1
Fettvaror	172,9	99,4	104,7
Mejeriprodukter	53,5	61,4	89,5
Kött- och fläskvaror	171,0	163,1	194,4
Övriga vegetabilier	12,2	11,6	18,3
Övriga animalier	2,9	2,4	2,2
Summa	511,3	451,1	536,2

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport.

Användningen av de influtna införselavgiftsmedlen inom jordbruksregleringen under åren 1974/75–1977/78 redovisas i tabell 170.

Av tabell 171 framgår användningen av de statliga budgetmedel som inom jordbruksnämndens ansvarsområde utgår till olika åtgärder inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

I följande tablå lämnas uppgifter om avgifter i relation till partipriser för vissa vegetabilier (vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja) och vissa animalier (smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk).

Avgiftsslag; varugrupp	Avgifter i relation till parti- priser, procent		
	1975/76 ⁵	1976/77 ⁵	1977/78 ⁵
Införelseavgifter			
Vegetabilier ¹	10	23	37
Animalier ²	40	48	54
Jordbrukspro- dukter	29	39	48
Övriga avgifter³			
Vegetabilier ¹	21	16	17
Animalier ²	3	0	0
Jordbrukspro- dukter	10	6	6
Summa avgifter			
Vegetabilier ¹	31	39	54
Animalier ²	44	48	54
Jordbrukspro- dukter	39	45	54
Importbidrag⁴ m m			
Vegetabilier ¹	-13	0	0
Animalier ²	0	0	0
Jordbrukspro- dukter	-5	0	0
Totalt			
Vegetabilier ¹	18	39	54
Animalier ²	44	48	54
Jordbrukspro- dukter	34	45	54

¹ Avser vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja. –² Avser smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk. –³ Avser förmålningsavgifter för vete och råg, fettva-
ruavgift för olja, försäljningsavgift för socker och
kompensationsavgifter för smör, ost, nötkött, kalv-
kött och fläsk. – ⁴ Se texten. – ⁵ Medeltal för augusti,
november, februari och maj.

I följande tablå lämnas uppgifter om subven-
tioner i relation till partipriser under åren
1975/76–1977/78.

Varugrupp	Subventioner i relation till partipriser, procent		
	1975/76 ³	1976/77 ³	1977/78 ³
Vegetabilier ¹	0	6	9
Animalier ²	26	24	22
Jordbrukspro- dukter	16	18	18
K-mjölk, grädde och mjölkpulver	68	72	68
Totalt	27	30	29

¹ Avser vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja. –² Avser smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk. –³ Medeltal för augusti, november, februari och maj.

Bibliografi

Statens jordbruksnämnds skrivelser till rege-
ringen och regeringens årliga proposition angå-
ende jordbruksregleringen.

Avgifter jämförda med svenska priser på
jordbruksområdet/ uppgifter fr o m 1971 har
beräknats/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 170 Användningen av införselavgiftsmedel¹ inom jordbruksregleringen åren 1973/74–1977/78. Milj kronor

Disposition of revenues from import fees on agricultural products in 1973/74–1977/78. Millions of Swedish kronor

	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
Inom fördelningsplanen	255,0	277,2	351,0	380,4	394,3
Svensk spannmålshandel	–	–	74,7	109,8	71,3
Sveriges potatisintressenter	19,5	19,5	29,5	19,5	19,5
Sveriges Oljeväxtintressenter	42,8	40,8	–	–	25,0
Föreningen för mejeriprodukter	152,0	170,7	177,0	167,0	179,0
Svensk kötthandel	–	–	–	–	21,0
Svensk ägghandel	22,0	23,5	43,5	55,5	46,5
Övrigt	18,7	22,7	26,3	28,6	32,0
Utom fördelningsplanen	77,9	18,8	18,1	48,5	59,2
Sänkning av priset på k-mjolk	55,0	–	–	–	–
Pristillägg för får och lamm	9,7	8,4	10,2	12,2	13,2
Utbyteshandel ²	–	–	–	–	17,4
Övrigt	13,2	10,4	7,9	36,3	28,6
Diverse	2,6	25,6 ³	65,3 ³	64,6 ³	69,4 ³
Summa	335,5	321,6	434,3	493,5	522,9

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport. – ² Ingår i »Diverse». – ³ Inklusive viss del av fettvaruavgiften som direkt tillförs Sveriges Oljeväxtintressenter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 171 Beviljade budgetmedel inom jordbruksregleringen åren 1973/74–1977/78. Milj kr
Appropriation granted for agricultural price regulation in 1973/74–1977/78. Millions of Swedish kronor

	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
<i>Prisreglerande åtgärder</i>	837,3	2 193,5	2 947,2	3 126,6	3 512,0
Sänkning av priset på k-mjolk	–	55,0	55,0	54,0	56,0
Pristillägg för får och lamm	–	12,0	12,0	12,0	12,0
Ersättning för uteblivna prishöjningar m m	744,4	2 015,6	2 582,7	2 613,1	2 945,7
Mejeriprodukter	457,8	1 181,4	1 583,6	1 663,7	2 009,1
Kött och fläsk	267,6	758,0	918,6	870,0	860,1
Restitutioner	19,0	40,4	30,5	10,0	–
Lagring och skördeskadeavgifter	–	35,8	50,0	69,4	76,5
Ersättning för uteblivna höjningar av förmålningsavgiften	–	–	–	76,0	128,3
Diverse	36,0 ¹	7,4	74,2 ²	34,4 ³	37,7 ³
Låginkomststärkning	–	68,9	142,0	190,1	171,5
Leveranställning mjolk	–	66,9	105,0	129,0 ⁴	93,9
Stöd till smågrisproduktion	–	–	20,0	20,0	0,6 ⁵
Avbytarverksamhet m m	–	2,0	17,0	41,1	77,0
Prisutjämning för livsmedelsindustrins råvaruförbrukning	56,9	34,6	81,3	147,0	160,8
Stöd till jordbruket i norra Sverige	67,0	90,2	101,1	104,5	155,7
Bidrag till permanent skördeskadeskydd	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m m	35,9	40,2	39,9	46,1	49,6

¹ Därav utbetalt till danska jordbruket inom ramen för EFTA-överenskommelse 20,0 milj kr samt till sockerbruket i Mörbylånga, Öland, 15,3 milj kr. – ² Därav import av matpotatis 64,4 milj kr. – ³ Därav pristillägg för broiler 16,4 milj kr år 1976/77 och 20,0 milj kr år 1977/78. – ⁴ Därav avser 14 milj kr tidigare regleringsår. – ⁵ Under kommande regleringsår utbetalt 22,9 milj kr hänförligt till detta regleringsår.

Källa: Jordbruksnämnden.

14.2 RATIONALISERINGSINSATSER

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar även det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sedan sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlåtas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Det allmänna rationaliseringsstödet (det s k A-stödet) utgår i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Stöd beviljas dessutom endast till företag med förutsättningar för rationell drift. Dock görs undantag för lånegarantier för gödselvårdsanläggningar som erfordras enligt den nya miljöskyddslagstiftningen.

Statlig lånegaranti och statsbidrag kan dock under vissa förutsättningar lämnas till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter. Detta gäller företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland (s k B-stöd). Utanför dessa områden kan stöd utgå till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter för att fortsatt eller utvidgad mjölkproduktion skall underlättas (mjölkstöd).

För inköp av jordbruksmaskiner med tillbehör kan statliga lånegarantier beviljas (maskinlånestöd). Sådana garantier kan även beviljas för yrkesmässig maskinhållning.

Sedan den 1 juli 1972 kan statsbidrag lämnas till miljövårdande åtgärder vid jordbruks- och trädgårdsföretag (miljöstöd). Som villkor gäller bl a att stödet inte får motverka rationaliseringsverksamheten inom jordbruket eller trädgårdsnäringen.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Med *inre rationalisering* avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Till *inre rationalisering* kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag. Sedan den 1 juli 1971 kan i norra Sverige bidrag beviljas i ökad omfattning även vid arealutökning genom arrende.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagens areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Med *särskild rationalisering*, SR (tidigare benämnd koncentrerad rationalisering, KR), inom jordbruket avses samtidig och under kort tid genomförd inre rationalisering i kombination med driftsrationalisering. Stöd för denna form av rationalisering lämnas endast till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Stödet utgår i form av förhöjt bidrag till inre rationaliseringsåtgärder och dessutom av visst bidrag till driftsrationalisering.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med

tillbehör som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Särskilt övergångsbidrag kan utgå till jordbrukare som uppfyller vissa villkor. Dessutom gäller att brukarna skall vara födda före 1912 men ej ha fyllt 67 år. Under särskilda omständigheter kan även brukare födda 1912 eller senare få övergångsbidrag.

Avgångsvederlag beviljas under vissa förutsättningar jordbrukare som upphör med jordbruksdriften och i övrigt uppfyller kraven för att erhålla övergångsbidrag.

Resultat

I *tabell 172* lämnas uppgifter om lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1977/78.

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag år 1977/78 framgår av *tabellerna 173 och 174*.

I *tabell 175* redovisas lånegarantier till trädgårdsföretag och i *tabell 176* stöd till rennärigen år 1977/78.

Bibliografi

Källa

Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949–1976 och årtigen sedan 1974/75; uppgifter om stödets omfattning med fördelning på slag av stöd och på stödform/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Andra undersökningar

Kommunalt stöd till jordbruk i landskapsvårdande och sysselsättningsskapande syfte /avser 1972/. Examensarbete. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik (1974).

Tabell 172

Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1977/78

Possession of real estate of country agricultural boards in 1977/78

Område	Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Skattvärde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>			
Stockholms	331	808	2 474
Uppsala	503	995	2 588
Södermanlands	771	908	5 014
Östergötlands	432	568	4 188
Jönköpings	123	1 108	3 397
Kronobergs	92	1 114	3 004
Kalmar	291	959	3 755
Gotlands	153	188	600
Blekinge	87	469	1 656
Kristianstads	392	260	3 202
Malmöhus	430	86	4 818
Hallands	363	2 118	5 735
Göteborgs o Bohus	134	231	1 628
Älvsborgs	675	3 249	8 522
Skaraborgs	847	1 131	6 752
Värmlands	341	7 277	8 327
Örebro	406	708	2 821
Västmanlands	1 492	2 032	10 433
Kopparbergs	1 736	23 380	19 691
Gävleborgs	1 036	12 503	13 916
Västernorrlands	540	13 753	11 433
Jämtlands	438	11 562	5 491
Västerbottens	926	6 874	5 545
Norrbottnens	870	9 680	3 915
<i>Hela riket</i>			
1977/78	13 409	101 961	138 905
1976/77	13 791	102 053	135 238
1975/76	13 740	102 878	130 805
1974/75	14 563	103 401	119 511

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 173 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m åren 1974/75–1977/78. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1974/75–1977/78. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
<i>Statlig lånegaranti</i>				
Inre rationalisering ¹	125 112	159 784	205 967	265 057
till dikning, vattenavledning och invallning	680	1 840	1 379	2 578
till täckdikning	9 788	8 441	8 879	10 850
till övriga markanläggningar	2 076	1 736	1 390	6 393
till byggnadsändamål	112 568	147 767	194 319	245 236
Yttre rationalisering	41 122	42 126	41 743	44 960
jordförvärvslån	31 542	30 483	31 047	49 203
Driftslån	56 333	71 604	78 992	94 186
Maskinlån	1 384	1 948	3 175	2 109
Summa	255 493	305 945	360 924	455 515
<i>Statsbidrag</i>				
Inre rationalisering ¹	41 168	42 403	58 498	56 484
till dikning, vattenavledning och invallning	1 045	252	498	1 440
till täckdikning	2 894	2 556	2 953	2 773
till övriga markanläggningar	674	805	843	483
till byggnadsändamål	36 555	38 790	54 204	51 788
Yttre rationalisering m m	4 428	4 421	5 555	5 829
Övergångsbidrag	2 929	2 360	1 808	1 066
Avgångsvederlag	110	81	32	15
Summa	48 635	49 265	65 893	63 394

¹ Här ingår särskild rationalisering, huvudsakligen till byggnadsändamål (se även tabell 174).

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 174 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m år 1977/78. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1977/78. Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering				Yttre rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Över- gångs- bidrag	Avgångs- vederlag
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Därav till särskild rationalisering		Statlig låne- garanti	Stats- bidrag					
			Statlig låne- garanti	Stats- bidrag							
<i>Län</i>											
Stockholms	4 503	306	—	—	1 183	51	1 124	3 347	85	1	—
Uppsala	8 484	961	—	—	1 153	189	4 379	6 125	—	8	—
Södermanlands	9 023	1 523	—	—	1 080	183	2 198	7 118	103	9	4
Östergötlands	18 207	1 670	—	—	4 775	120	6 000	14 120	72	21	5
Jönköpings	1 997	1 085	—	—	2 784	34	1 485	2 935	—	48	—
Kronobergs	5 300	1 020	—	—	405	114	270	1 750	—	68	—
Kalmar	16 981	1 194	—	—	3 185	94	3 537	5 336	106	38	—
Gotlands	16 543	1 294	—	—	805	30	2 111	4 833	—	45	—
Blekinge	3 295	431	—	—	200	33	—	200	—	26	—
Kristianstads	9 270	2 547	—	—	3 066	73	3 588	4 250	98	56	—
Malmöhus	13 565	2 168	—	—	11 249	83	3 408	2 826	460	41	—
Hallands	5 902	2 015	—	—	288	31	1 588	1 850	—	63	—
Göteborgs o Bohus	8 774	564	—	—	1 302	73	1 287	1 130	—	55	—
Älvsborgs	4 555	1 260	—	—	926	237	1 229	1 500	—	56	—
Skaraborgs	16 045	2 623	—	—	1 943	88	2 920	5 847	160	35	—
Värmlands	18 221	1 620	1 118	463	1 888	318	1 318	6 570	213	36	—
Örebro	8 224	945	—	—	150	75	—	1 945	220	6	—
Västmanlands	6 388	824	—	—	578	58	1 034	3 028	—	26	—
Kopparbergs	15 950	2 385	1 431	829	606	1 390	1 307	4 138	40	19	—
Gävleborgs	11 644	4 011	2 797	1 665	971	407	463	1 676	—	17	—
Västernorrlands	7 733	5 866	2 887	3 878	2 938	513	522	1 500	—	78	6
Jämtlands	12 022	4 017	1 592	1 351	404	148	1 635	1 732	205	77	—
Västerbottens	22 289	8 266	5 509	4 541	1 842	362	2 965	2 703	270	169	—
Norrbottnens	20 142	7 889	14 668	6 329	1 239	1 125	4 835	7 727	77	68	—
<i>Hela riket</i>											
1977/78	265 057	56 484	30 002	19 056	44 960	5 829	49 203	94 186	2 109	1 066	15
1976/77	205 967	58 498	23 488	20 013	41 743	5 555	31 047	78 992	3 175	1 808	32
1975/76	159 784	42 403	14 368	17 313	42 126	4 421	30 483	71 604	1 948	2 360	81
1974/75	125 112	41 168	16 401	16 175	41 122	4 428	31 542	56 333	1 384	2 929	110

¹ Avser statlig lånegaranti.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 175 Statliga lånegarantier till trädgårdsföretag år 1977/78
 Government loan guarantee to horticultural enterprises in 1977/78

Område	Beviljat belopp, 1 000 kr				Antal beviljade lånegarantier	
	Rationaliseringslån	Förvärvslån	Driftslån	Summa	Totalt	Därav till växthusföretag
<i>Län</i>						
Stockholms	325	—	—	325	2	2
Uppsala	735	—	20	755	4	4
Södermanlands	180	—	15	195	3	3
Östergötlands	728	75	135	938	7	4
Jönköpings	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	50	—	—	50	1	1
Kalmar	985	—	—	985	4	3
Gotlands	—	—	—	—	—	—
Blekinge	531	—	—	531	2	2
Kristianstads	1 269	764	185	2 218	14	12
Malmöhus	2 933	536	690	4 159	25	22
Hallands	1 890	480	350	2 720	13	12
Göteborgs o Bohus	222	—	—	222	2	2
Älvsborgs	875	283	200	1 358	9	9
Skaraborgs	—	—	—	—	—	—
Värmlands	470	—	—	470	1	1
Örebro	100	—	35	135	2	1
Västmanlands	60	—	—	60	1	1
Kopparbergs	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	1 465	—	—	1 465	1	1
Västernorrlands	250	85	70	405	4	3
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	488	—	—	488	4	3
<i>Hela riket</i>						
1977/78	13 556	2 223	1 700	17 479	99	86
1976/77	12 330	2 549	2 044	16 923	95	77
1975/76	11 217	1 136	1 649	14 002	93	85
1974/75	5 665	757	1 011	7 433	75	71

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 176 Statligt stöd till rennäringen år 1977/78
 Government support to reindeer breeding in 1977/78

Typ av stöd m m	Län			Summa
	Jämtlands	Västerbottens	Norrbottens	
<i>Rationaliseringsstöd</i>				
Antal stöd	1	–	5	6
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	100	–	–	100
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	50	–	37	87
<i>Rendriftsstöd</i>				
Antal stöd	1	2	13	16
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	92	100	759	951
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	–	28	158	186
Antal renar				
före åtgärd	397	188	910	1 495
efter åtgärd	560	528	2 279	3 367
<i>Redskapsstöd</i>				
Antal stöd	7	2	36	45
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	32	–	7	39
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	26	10	119	155

Källa: Lantbruksstyrelsen.

15 Lantbrukarnas föreningsrörelse

Lantbrukarnas föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsongs- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation m m

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund förening u p a (LRF). Förbundet har en facklig och en ekonomisk gren.

Den fackliga grenen svarar bl a för prisförhandlingar med statsmakterna och konsumenterna och för en bred näringspolitisk bevakning. Verksamheten är uppdelad på 26 länsförbund med tillsammans 1 714 lokalavdelningar. Den ekonomiska grenen omfattar ca 600 ekonomiska föreningar tillhörande 15 riksorganisationer. Riksorganisationernas namn framgår av schemat på s 281. Till lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF.

Karaktéristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar) och försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar). Varje jordbrukare som vill anlita föreningarna måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Svenska Mejeriernas Riksförening är mejeriernas riksorganisation. Föreningen representerar landets mjölkproducenter i förhandlingar och kontakter med staten, myndigheter och andra centrala organisationer. SMR handlägger också centrala planerings- och utredningsfrågor, vissa centrala marknadsföringsuppgifter samt svarar för exporten av svenska mejeriprodukter.

Sveriges Slakteriförbund är organ för tio slakteriföreningar, som samlar in slaktdjur, slaktar, säljer och distribuerar köttprodukter, bedriver rådgivningsverksamhet bland medlemmarna m m. Förbundet handhar vidare gemensamma ärenden som förmedling av köttvaror mellan föreningarna, lagring, export och import samt myndighetskontakter.

Svenska Lantmännens Riksförbund tillhandahåller varor och tjänster för främst de enskilda medlemmarna. Förbundet köper spannmål, oljeväxter och potatis från lantbrukarna och säljer till dem foder, gödsel och utsäde, växtskyddsmedel, petroleumprodukter samt maskiner och byggvaror. Riksförbundet förmedlar handeln genom de 19 lantmännenföreningarna och svarar för viss export och import.

Svenska Ägghandelsförbundet är centralt organ för de 4 äggcentralerna. Förbundet svarar för packning och försäljning av ägg i större delen av landet samt ansvarar för den centrala marknadsfördelningen och export och import.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbunds medlemmar äger tillsammans en tredjedel av Sveriges skogsmarksareal. De regionala skogsägareföreningarna har bildats för att det privata skogsbrukets intressen skall tillvaratas och för att lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk skall förbättras.

Föreningsbanksrörelsen (tidigare jordbrukskasserörelsen) är uppbyggd i tre led. På lokal nivå svarar föreningsbankerna för kontakten med jordbrukarna. Förutom in- och utlåning omfattar servicen flera speciella tjänster. På regional nivå finns de 12 regionbankerna, vilka bl a är stora kreditgivare åt de ekonomiska föreningarna. *Sveriges Föreningsbankers Förbund* svarar för myndighetskontakter, central marknadsföring m m. Som centralbank fungerar Föreningsbankernas Bank.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank (se också avsnitt 13.3) lämnar krediter till jordbrukare och försäljer obligationer.

Svensk Husdjursskötsel består jordbrukarna med service på husdjursområdet. Organisationen genomför mjölk- och köttboskapskontrollen, sugg- och svinstamkontrollen och har en omfattande seminverksamhet. Vidare bedrivs ett avsevärt forsknings- och utvecklingsarbete.

Inom LRF finns vidare *Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening*, *Sveriges Betodlares Centralförening*, *Sveriges Stärkelseproducenters Förening*, *Sveriges Bränneriintressenter*, *Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund*, *Sveriges Fröodlareförbund* och *Konservväxtodlarnas Riksförbund* (som bytt namn från *Sveriges Konservväxtodlares Samorganisation*).

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom LRF utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom

föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgör de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra uppgifter insamlas av respektive branschorganisation.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1973–1977 lämnas i *tabellerna 177 och 178*. I tabell 177 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Utöver vad som framgår av tabellen är *Sveriges Allmänna Hypoteksbank* ansluten till LRF. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 178.

Bibliografi

Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse /årligen sedan 1970/71/.

Respektive riksorganisations årsredovisning.

Tabell 177 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1973–1977. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations in 1973–1977.

Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1973	1974	1975	1976	1977
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>					
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	86,3	77,7	69,8	65,3	58,5
Sveriges Slakteriförbund (1933)	150,1	141,2	134,1	124,4	122,3
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	118,8	117,7	117,7	116,7	116,1
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	13,1	11,6	7,8	5,6	5,4
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	132,4	133,6	133,8	132,7	131,4
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	240,6	255,7	261,9	280,9	295,7
Svensk Husdjursskötsel (1961)	81,3	79,7	79,3	77,3	73,2
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	9,3	15,8	16,0	16,0	16,0
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	12,1	11,8	11,3	10,9	10,4
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (1926)	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
Konservväxtodlarnas Riksförbund (1964)	3,0	2,0	2,2	2,2	2,2
Summa medlemskap	853,7	853,7	840,7	838,6	837,6
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund</i>					
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Tabell 178 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1973–1977. Milj kronor

Turnover values in agricultural economic associations in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Organisation	1973	1974	1975	1976	1977
<i>Affärsdrivande organisationer</i>					
Svenska Mejeriernas Riksförening	2 531,0	3 039,7	3 519,2	4 008,1	4 499,4
Sveriges Slakteriförbund	2 393,7	2 430,8	2 793,4	3 310,8	3 670,6
Svenska Lantmännens Riksförbund	4 060,5	5 166,4	6 079,3	7 078,3	7 609,2
Svenska Ägghandelsförbundet	145,0	155,0	146,7	179,4	204,5
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund	1 185,0	1 830,2	2 037,5	2 152,7	2 015,6
Svensk Husdjursskötsel	49,0	53,9	66,1	81,0	98,2
Sveriges Stärkelseproducenters Förening ²	37,5	32,6	59,8	42,3	58,8
Sveriges Bränneriintressenter ²	19,7	23,4	30,1	34,1	43,5
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund	91,8	100,2	76,0	116,2	120,1
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	71,5	80,0	90,1	104,8	92,9
Summa	10 584,7	12 912,2	14 898,2	17 107,7	18 412,8
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>					
Sveriges Oljeväxtodlarens Centralförening ²	309,1	383,1	375,4	344,8	382,6 ³
Sveriges Betodlarens Centralförening ²	186,9	275,7	288,0	334,7	386,3 ³
Konservväxtodlarnas Riksförbund	22,7	25,4	32,7	38,2	46,1
Summa	518,7	684,2	696,1	717,7	815,0 ³
<i>Kreditorganisationer</i>					
Sveriges Föreningsbankers Förbund	6 124,9	7 151,5	8 562,3	9 621,6	10 732,9
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	3 170,6	3 414,8	3 826,0	4 385,5	5 015,3
Summa	9 295,5	10 566,3	12 388,3	14 007,1	15 748,2

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisation. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. – ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår. – ³ Preliminära uppgifter. Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Lantbrukskooperationen i Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) år 1977

Svenska Mejeriernas Riksförening	Sveriges Slakteri- förbund	Svenska Lantmännens Riksförbund	Svenska Ägg-handels- förbundet	Sveriges Skogsägare- föreningars Riksförbund	Sveriges Förenings- bankers Förbund	Sveriges Allmänna Hypoteks- bank	Svensk Husdjurs- skötsel	Sveriges Oljeväxt- odlare Central- förening SOC	Sveriges Betodlare Central- förening	Sveriges Stärkelse- producenters Förening	Sveriges Bränneri- intres- senter	Sveriges Palsdjurs- uppfödare Riksförbund	Sveriges Froodlare- förbund	Konservväxt- odlarnas Riks- förbund
SMR	SS	SLR	SA	SSR	SFF	SAH	SHS	SOC	SBC	SSF	SBI	SPR	SFF	KRF
25 mejeri- föreningar	10 slakteri- föreningar	19 lantmännen- föreningar	4 ägg- centraler	10 skogsägare- föreningar	12 region- banker	10 hypoteks- föreningar	20 semin- föreningar/ kontroll- föreningar 6 avelsfore- ningar för nötkreatur Svenska Svinavels- föreningen	17 odlar- föreningar	7 betodlar- föreningar	7 stärkelse- föreningar		15 lokal- föreningar 1 special- förening	16 odlar- föreningar	14 lokal- föreningar
107 drifts- platser	28 slakterier 27 charkuteri- fabriker	verksamhet på 500 platser			434 lokala förenings- banker 741 kontor									
58 500	122 300	116 100	5 400	131 400	295 700	42 700	73 200	16 000	10 400	2 700	1 300	700	1 700	2 200
medlemmar														

16 Lantbruksutbildningen

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	179–180
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	181

16.1 UTBILDNING PÅ GYMNASIAL OCH HÖGRE NIVÅ

Statistiken över utbildningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

För statistik över utbildningen vid eftergymnasiala skolor inom jordbruks- och trädgårdsområdena sänder SCB ut blanketter direkt till berörda skolor.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nyinskrivna, närvarande och examinerade vid respektive läroanstalt.

Jordbruksutbildningen

Grundutbildning inom jordbruk erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser gäller arbete inom yrkesområdet som särskilt behörighetskrav. Lantmästare och agronomer utbildas vid Sveriges lantbruksuniversitet. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärmedicinska fakulteten vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen omfattar 5 1/2 år.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 286.

Trädgårdsutbildningen

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på tvåårig trädgårdskurs (specialkurs) och, för elever med yrkeserfarenhet, kurser på en termin. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs inom markbyggnad och en inom trädgårdsodling. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonom- och landskapsarkitektutbildningen, som också sker vid lantbruksuniversitetet, omfattar 5 1/2 år.

Trädgårdsutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 287.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdskurs samt anknytande specialkurser läsåren 1976/77 och 1977/78 redovisas i *tabell 179*.

Antal närvarande och examinerade elever under läsåren 1976/77 och 1977/78 vid vissa

fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet framgår av *tabell 180*.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid lantbruksuniversitetet under höstterminen 1977 redovisas i tabblån nedan.

Högskola	Forskningsstuderande ¹	
	Samtliga	Därav kvinnor
Lantbruksvetenskaplig fakultet	231	43
Veterinärmedicinsk fakultet	66	11

¹ Exkl s k nollaktiva.

Bibliografi

Gymnasieskolan /årligen sedan hösten 1971; fr o m 1976 anges läsåret i stället/. Elever och klasser den 15 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1972:25, 1973:5, 1974:7, 1975:7, 1976:2, 1977:15, 1978:24 . . .

Gymnasieskolan /årligen sedan 1971/72/. Elever i kurser som börjat under tiden den 16 september – 30 juni eller börjat och avslutats 1 juli – 14 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1973:18, 1973:38, 1974:55, 1975:50, 1978:2, 1978:22 . . .

Gymnasieskolan läsåret /årligen sedan 1971/72/. Elever som avgått från gymnasieskolan med eller utan avslutad utbildning. SCB. SM U 1974:45 (avser 1971/72 och 1972/73), 1975:22, 1976:15, 1978:5, 1978:19 . . .

Viss gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro höstterminen /årligen sedan 1973/ och examination läsåret /årligen sedan 1973/74/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1975:5, 1976:4, 1977:2, 1978:6 . . .

Gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro och examination höstterminen /föregångare till ovanstående/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1974:38, 1975:35 och 1976:31.

Högskolan. Inskrivning, närvaro och examination /terminsvis sedan 1972/73/. SCB. SM U 1973:28, 1974:3 och 43, 1975:4 och 41, 1976:9 och 42, 1977:7 och 32, 1978:14 . . .

Högskolestatistik I. Nyinskrivna, närvarande och examinerade vid universitet och hög-

skolor 1962/63–1971/72. Promemorior från SCB 1975:2.

Högskolan. Forskarutbildning /årligen sedan 1971/72; tidigare under benämningen Universitet och högskolor/. Registrerade och nybörjare. SCB. SM U 1973:36 och 42, 1974:22 och 37, 1975:17 och 34, 1976:33, 1977:33, 1978:25 . . .

Att välja studieväg /information om gymnasieskolans organisation/. Skolöverstyrelsen.

16.2 LANTBRUKSNÄMNDERNAS KURSVERKSAMHET

Ett viktigt led i rationaliseringen av jordbruket och trädgårdsnäringen utgör lantbruksnämndernas rådgivnings- och kursverksamhet. Riktlinjer för verksamheten utarbetas av lantbruksstyrelsen i samråd med berörda myndigheter och organisationer. För den lokala planeringen av kurserna finns vid lantbruksnämnderna särskilda programnämnder med representanter för länsmyndigheter och näringsutövare.

Lantbruksstyrelsen sammanställer varje år statistik över verksamhetens omfattning.

Resultat

I *tabell 181* redovisas antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1977/78. Av tabblån nedan framgår antal elevtimmar inom olika ämnesområden.

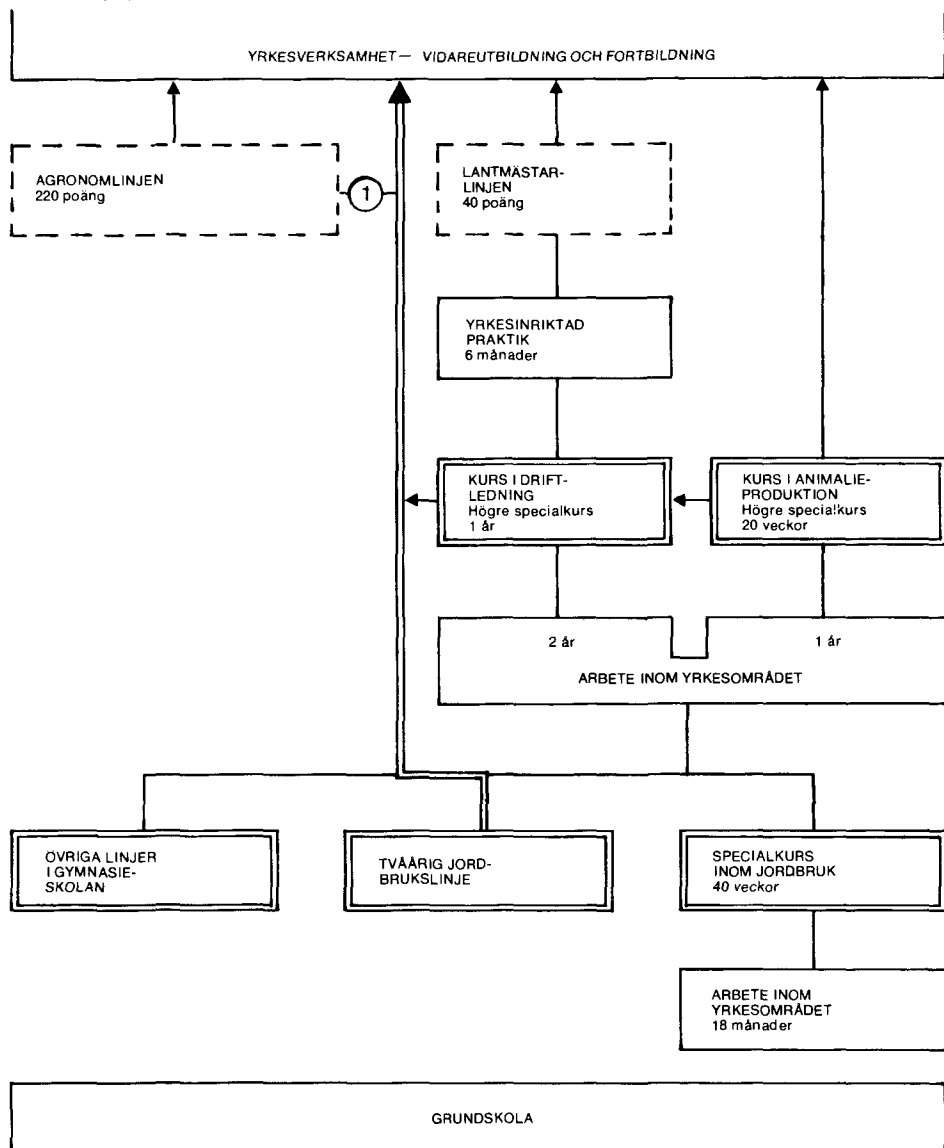
Ämnesområde	Antal elevtimmar		
	1975/76	1976/77	1977/78
Växtodling	173 692	203 851	178 525
Husdjur	199 002	205 182	178 177
Trädgård	41 352	39 751	46 824
Övrigt	265 688	244 088	163 572
Summa	679 734	692 872	567 098

Bibliografi

Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949–1976 och årligen sedan 1974/75/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

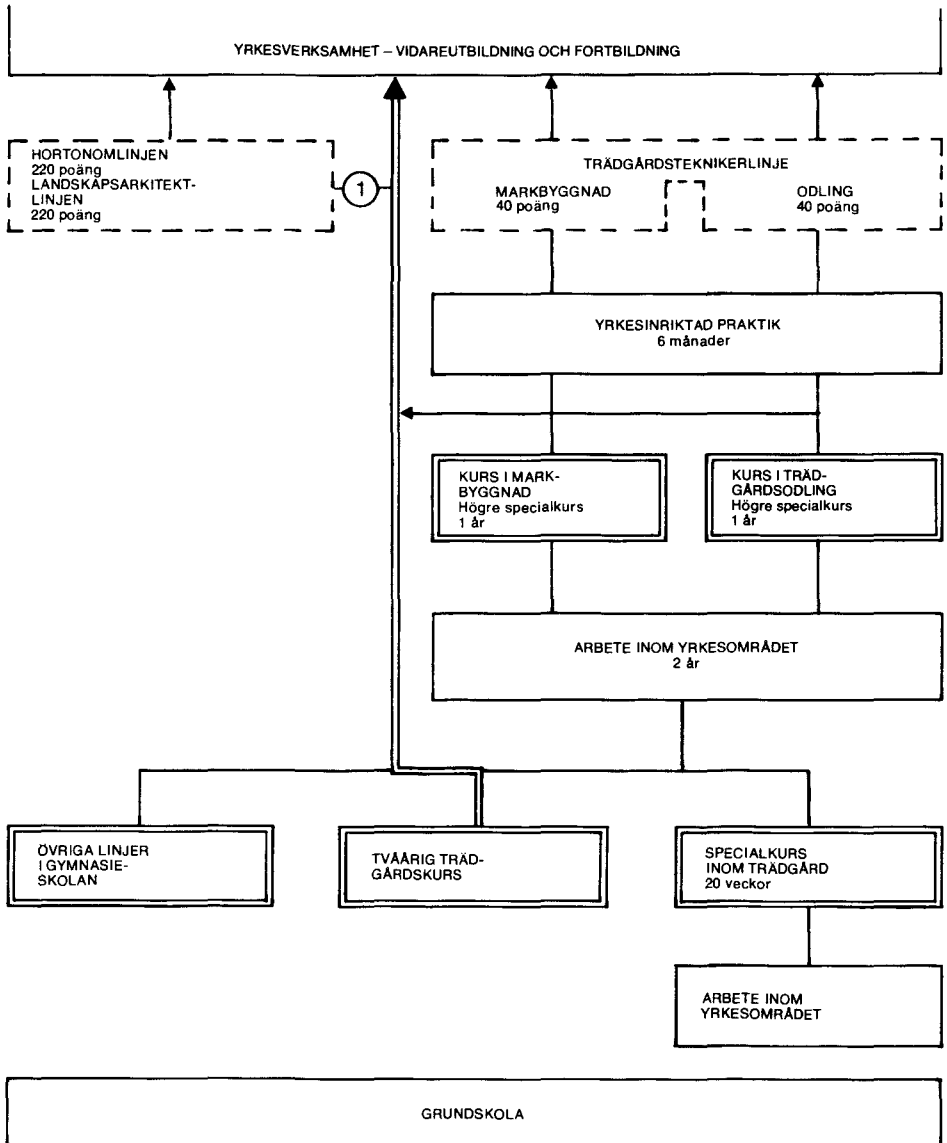
Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedriver också en omfattande utbildnings- och rådgivningsverksamhet. Statistik sammanställs av LRFs utbildningssektion.

Utbildningsgång – jordbruk

- Gymnasieskola
- Sveriges Lantbruksuniversitet
- 1 Särskild behörighet

Utbildningsgång – trädgård

Gymnasieskola

Sveriges
Lantbruksuniversitet

Särskild behörighet

Tabell 179

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdskurs samt anknytande specialkurser läsåren 1976/77 och 1977/78

Number of attending and graduated pupils at the agricultural line and the two-year horticultural course and connected special courses of the integrated upper secondary school in 1976/77 and 1977/78

Studieväg	Samtliga		Därav kvinnor 1977/78
	1976/77	1977/78	
Jordbruk			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Jordbrukslinje	1 731	1 794	802
Årskurs 1	899	948	436
Årskurs 2	832	846	366
Specialkurser ²	2 639	3 175	742
Summa	4 370	4 969	1 544
<i>Antal avgångna</i> ³			
Jordbrukslinje	814	835	357
Specialkurser ^{2 4}	2 181	2 428	554
Summa	2 995	3 263	911
Trädgårdsbruk			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Tvåårig trädgårdskurs	416	458	171
Årskurs 1	235	243	88
Årskurs 2	181	215	83
Övriga specialkurser ²	210	264	61
Summa	626	722	232
<i>Antal avgångna</i> ³			
Tvåårig trädgårdskurs	175	209	81
Övriga specialkurser ^{2 4}	176	210	56
Summa	351	419	137

¹ Avser närvarande elever den 15 september och elever som påbörjat studier senare under läsåret. –

² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. –

³ Avser elever med slutförd lärokurs. – ⁴ Avser endast kurser längre än 8 veckor.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 180

Antal närvarande och examinerade elever läsåren 1976/77 och 1977/78 vid vissa fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet

Number of registered and examined pupils in 1976/77 and 1977/78 at certain faculties within the agricultural university of Sweden

Utbildning till	Samtliga		Därav kvinnor
	1976/77	1977/78	1977/78
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Lantmästarelinjen	63	64	6
Trädgårdsteknikerlinjen	31	29	6
Agronomlinjen	885	657	257
Hortonomlinjen		94	60
Landskapsarkitektlinjen		185	89
Veterinärnlinjen	313	318	167
<i>Antal examinerade</i>			
Lantmästare	122	120	4
Trädgårdstekniker	31	29	6
Agronom	70	73	27
Hortonom	4	13	9
Landskapsarkitekt	12	16	8
Veterinär	49	48	22

¹ Avser höstterminen.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 181 Antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1977/78
 Number of courses, pupils, teaching-hours and learning-hours in 1977/78

Område	Antal kurser	Antal kursdeltagare		Summa	Antal kurstimmar		Antal elev- timmar
		1-4-dagars kurser	Längre kurser		Totalt	Därav kvällstid	
Län							
Stockholms	125	3 193	101	3 294	772	167	18 262
Uppsala	196	5 482	85	5 567	952	340	25 991
Södermanlands	151	4 292	705	4 997	776	180	18 580
Östergötlands	185	6 646	51	6 697	831	210	27 336
Jönköpings	175	4 850	147	4 997	916	385	21 324
Kronobergs	221	5 547	21	5 568	818	485	21 161
Kalmar	275	6 185	390	6 575	1 004	570	27 084
Gotlands	132	3 210	93	3 303	660	274	14 621
Blekinge	94	2 834	91	2 925	624	298	14 180
Kristianstads	257	7 477	221	7 698	1 704	304	42 951
Malmöhus	284	10 287	285	10 572	1 590	376	54 281
Hallands	229	6 137	567	6 704	904	243	29 256
Göteborgs o Bohus	124	2 739	161	2 900	922	68	18 915
Älvaborgs	271	6 761	1 891	8 652	1 715	435	29 950
Skaraborgs	317	6 751	349	7 100	1 997	565	38 941
Värmlands	218	5 192	137	5 329	1 065	364	22 737
Örebro	170	4 273	158	4 431	994	267	21 032
Västmanlands	194	3 517	987	4 504	804	242	18 644
Kopparbergs	93	2 837	133	2 970	670	335	13 844
Gävleborgs	177	4 476	425	4 901	1 227	586	20 142
Västernorrlands	124	2 488	456	2 944	1 740	1 141	28 925
Jämtlands	65	1 938	49	1 987	359	83	9 832
Västerbottens	112	3 330	197	3 527	530	188	13 410
Norrbottens	144	1 591	299	1 890	1 031	369	15 699
Hela riket							
1977/78	4 333	112 033	7 999	120 032	24 605	8 475	567 098
1976/77	5 342	142 505	5 797	148 302	28 445	11 967	692 872
1975/76	5 027	150 141	5 719	155 860	26 199	11 024	679 734
1974/75	4 981	142 151	3 865	146 016	25 550	10 763	653 436
1973/74	4 652	132 214	3 812	136 026	25 158	10 564	619 911

Källa: Lantbruksstyrelsen.

17 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet.

Resultat

I *tabellerna 182–183* har för år 1976 sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1976 redovisas i *tabell 184*. I *tabell 185* redogörs för antalet husdjur i olika länder 1975/76. I *tabell 186* redovisas konsumtionen av handelsgödsel, i *tabell 187* antalet inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande personer och i *tabell 188* antalet traktorer inom jordbruket.

Bibliografi

Production Yearbook /årligen sedan 1947/. FAO.

Annual Fertilizer Review /årligen sedan 1953/. FAO.

Jordbruksekonomiska meddelanden /internationella uppgifter om produktion, förbrukning, lager, handel m m publiceras fortlöpande/. Jordbruksnämnden.

En komparativ studie av jordbruksstatistiken i de nordiska länderna och övriga Västeuropa. Rapport. SCB (1976).

Tabell 182 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag år 1976. 1 000-tal hektar

Areas of different types of land in different countries in 1976. Thousands of hectares

Land	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Landareal	Total areal
Sverige	3 003	732	26 424	10 989	41 148	44 996
Danmark	2 675	266	499	797	4 237	4 307
Finland	2 613	148	226 501	5 134	30 545	33 701
Norge	795	101	8 330	21 584	30 810	32 422
Belgien	900	785	702	895	3 282	3 310
Bulgarien	4 327	1 871	3 807	1 050	11 055	11 091
Frankrike	18 730	13 337	14 576	7 949	54 592	54 703
Grekland	3 885 ¹	5 255 ¹	2 618 ¹	1 322	13 080	13 194
Irland	992 ¹	4 740 ¹	305 ¹	852	6 889	7 028
Italien	12 348	5 176	6 313	5 568	29 405	30 123
Jugoslavien	8 005	6 316	9 071	2 148	25 540	25 580
Nederländerna	843	1 230	309	999	3 381	3 695
Polen	15 036	4 114	8 631	2 679	30 460	31 268
Portugal	3 600 ¹	530 ²	3 641 ²	1 393	9 164	9 208
Rumänien	10 518	4 437	6 316	1 763	23 034	23 750
Schweiz	396	1 625	1 052	904	3 977	4 129
Sovjetunionen	232 306	373 400	920 000 ²	701 494	2 227 200	2 240 220
Spanien	20 659	10 857	15 333	3 108	49 957	50 478
Storbritannien	6 975	11 593	2 043	3 566	24 177	24 482
Tjeckoslovakien	5 258	1 732	4 511	1 055	12 556	12 788
Ungern	5 471	1 287	1 556	924	9 238	9 303
Västtyskland	8 050	5 219	7 165	3 968	24 402	24 858
Österrike	1 618	2 071	3 266	1 317	8 272	8 385
Östtyskland	4 998	1 295	2 951	1 359	10 603	10 818
Algeriet	7 110 ¹	38 452 ²	2 424 ²	190 188	238 174	238 174
Egypten	2 826 ¹	—	2	96 717	99 545	100 145
Kenya	2 160 ¹	3 780 ¹	1 874 ²	49 111	56 925	58 264
Marocko	7 830 ¹	12 500 ²	5 190 ¹	19 110	44 630	44 655
Nigeria	23 840 ¹	20 800 ¹	31 069	15 368	91 077	92 377
Sydafrika	14 520 ¹	81 600 ¹	4 600 ²	21 384	122 104	122 104
Tanzania	6 290 ¹	44 720 ¹	31 074	6 520	88 604	94 509
Tunisien	4 410 ¹	3 250 ²	530 ¹	7 346	15 536	16 361
Förenta Staterna	188 330 ¹	241 500 ¹	290 000 ¹	192 859	912 689	936 312
Kanada	43 709	23 461	326 129	528 808	922 107	997 614
Mexiko	27 790 ¹	66 700 ¹	71 100 ¹	31 665	197 255	202 206
Argentina	35 000 ¹	143 600 ¹	60 270	34 799	273 669	276 689
Brasilien	37 630 ¹	165 000 ¹	508 000 ¹	135 021	845 651	851 197
Chile	5 828 ¹	11 750 ¹	20 686	36 616	74 880	75 695
Peru	3 330 ¹	27 120 ²	73 800 ²	23 750	128 000	128 522
Uruguay	1 905 ¹	13 550 ¹	600 ¹	1 436	17 491	17 751
Indien	168 880 ¹	12 950 ¹	65 550 ²	49 939	297 319	328 759
Irak	5 290 ¹	4 000 ²	1 500 ²	32 607	43 397	43 492
Iran	15 950	11 000 ²	18 000	118 650	163 600	164 800
Japan	5 030	506	24 867 ²	6 700	37 103	37 231
Kina ²	129 500	214 000	155 500	431 496	930 496	959 696
Pakistan	19 420 ¹	5 000 ¹	2 857 ²	50 595	77 872	80 394
Syrien	5 672	8 541	457	3 748	18 418	18 518
Turkiet	27 699	27 500 ¹	20 170	1 707	77 076	78 058
Australien	45 170 ¹	455 527 ²	137 700	123 396	761 793	768 685
Nya Zeeland	849 ¹	13 600 ¹	6 750 ¹	5 668	26 867	26 868
Hela världen	1 488 050	3 058 083	4 145 215	4 386 980	13 078 328	13 395 241

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 183 Åkerarealens användning i olika länder år 1976. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1976. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- beter
Sverige	395	123	554	450	–	–	–	46	54
Danmark	127	72	1 478	98	–	–	–	35	85
Finland	220	65	507	551	–	–	–	53	27
Norge	20	2	173	102	–	–	–	28	–
Belgien	212	17	156	59	6	–	–	38	98
Bulgarien	793	13	524	44	731	1	17	29	72
Frankrike	4 274	114	2 781	652	1 394	83	9	281	578
Grekland	934	4	391	65	126	1 ¹	21	64	46
Irland	50	–	259	40	–	–	–	47	34 ²
Italien	3 544	16	274	236	889	4	182	174	305
Jugoslavien	1 723	76	293	232	2 374	6	8	308	107
Nederländerna	131	21	62	25	1 ²	–	–	161	139
Polen	1 832	2 934	1 210	1 115	52	10 ²	–	2 466	555
Portugal	534	219	143	215	368	6 ¹	22	123	3 ¹
Rumänien	2 391 ²	35 ¹	410	45	3 378	–	21	301	235
Schweiz	93	8	43	12	19	–	–	25	11
Sovjetunionen	59 467	9 035	34 261	11 269	3 303	3 194	524	7 087	3 754
Spanien	2 772	224	3 240	455	442	37	64	391	293
Storbritannien	1 231	8	2 182	235	1	–	–	222	206
Tjeckoslovakien	1 276	187	854	169	143	–	–	240	215
Ungern	1 325	93	228	39	1 351	10	28	116	129
Västtyskland	1 632	663	1 735	856	103	–	–	415	440
Österrike	289	120	325	95	160	1 ¹	–	73	56
Östtyskland	762	600	960	190	–	–	–	599	267
Algeriet	2 295	–	932	119	2	1	1	69	2
Egypten	586	–	44	–	739 ²	199	453	54	–
Kenya	117 ²	–	20 ¹	5 ¹	1 250 ¹	287 ¹	7	90 ¹	–
Marocko	1 922	2 ¹	2 142	31	433	53 ¹	5	16	67
Nigeria	13 ¹	–	–	–	1 725 ²	10 940 ¹	310 ²	2 ¹	–
Sydafrika ¹	1 460	20	50	225	5 700	303 ²	1	48	–
Tanzania	50 ²	–	2	–	1 300 ²	535 ¹	140 ¹	22 ¹	–
Tunisien	1 390	–	429	25 ¹	–	14 ¹	–	5 ¹	4 ¹
Förenta Staterna	28 640	292	3 358	4 834	28 854	5 960	1 004	556	598
Kanada	11 252	250	4 353	2 409	709	–	–	107	32
Mexiko	894	–	364	66	6 783	1 232	159	56	4 ¹
Argentina	6 386	340	476	383	2 766	2 147	87	108	–
Brasilien	3 548	14	49	36	11 176	193	6 583	202	–
Chile	698	10	58	79	96	–	29	68	64
Peru	134	1	163	1	385	15	133	256 ²	–
Uruguay	508	–	38	58	177	59	52	26	28
Indien	20 454	–	2 802	–	6 054	33 471	38 606	622	–
Irak	1 499	–	576	–	16 ¹	11 ¹	52	6 ¹	3 ²
Iran	5 631	–	1 481	–	35 ²	30 ¹	460	68	196
Japan	89	1 ¹	80	10	4	4 ¹	2 779	197	42
Pakistan	6 111	–	186	–	624	1 095	1 749	29	8 ¹
Syrien	1 590	–	1 172	2	23	20	–	10	9
Turkiet	9 308	530	2 635	243	600	24	54	187	248
Australien	8 953	23	2 320	991	47	532	75	34	–
Nya Zeeland	100	–	87	14	33	–	–	9 ¹	–
Hela världen	236 489	16 179	89 943	28 864	116 577	107 068	142 807	21 037	9 319

¹ Enligt uppskattning av FAO. – ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 184 Totalskördens storlek i olika länder år 1976. 1 000-tal ton

Total harvest in different countries in 1976. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- betor
Sverige	1 763	427	1 825	1 251	–	–	–	1 058	2 077
Danmark	592	213	4 801	263	–	–	–	576	3 019 ¹
Finland	654	178	1 553	1 573	–	–	–	948	588
Norge	65	7	486	287	–	–	–	484	–
Belgien	931	53	643	147	30	–	–	879	4 603 ¹
Bulgarien	3 152	15	1 781	65	3 031	1	41	350	2 368
Frankrike	16 150	297	8 530	1 431	5 603	270	32	4 279	22 869
Grekland	2 450	9	957	108	501	1 ²	82	991	2 860
Irland	200	1 ²	922	130	–	–	–	1 179	1 473 ¹
Italien	9 516	35	755	439	5 321	17	907	2 975	15 453
Jugoslavien	5 979	105	653	320	9 106	12	23	2 928	4 711
Nederländerna	710	65	263	103	5 ¹	–	–	4 783	6 484
Polen	5 745	6 922	3 617	2 695	231	8 ¹	–	49 951	15 107
Portugal	694	165	117	127	429	9 ²	97	1 003	115
Rumänien	6 724 ¹	49 ¹	1 231	55	11 583	–	37	4 788	6 911
Schweiz	408	34	186	49	115	–	–	769	587
Sovjetunionen	96 900	13 991	69 539	18 113	10 138	3 355	2 001	85 102	99 872
Spanien	4 436	214	5 473	528	1 545	161	406	5 659	10 167
Storbritannien	4 740	20	7 648	764	2	–	–	4 789	6 225
Tjeckoslovakien	4 807	561	2 901	379	514	1 ²	–	4 214	5 248
Ungern	5 148	157	747	92	5 141	19	32	1 396	3 942
Västtyskland	6 702	2 100	6 487	2 497	480	–	–	9 808	18 011
Österrike	1 234	410	1 287	283	936	3 ²	–	1 746	2 583
Östtyskland	2 715	1 455	3 456	506	–	–	–	6 816	5 106
Algeriet	1 630	–	589	89	3	2	1	493	46
Egypten	1 960	–	123	–	3 047	759	2 300	893	–
Kenya	200	–	31	5 ¹	1 550 ²	360 ²	39	370 ²	–
Marocko	2 135	2 ²	2 862	36	493	22 ²	18	170	2 362
Nigeria	20 ²	–	–	–	1 295 ²	6 580 ¹	534	30 ²	–
Sydafrika	2 239	4	63	85	7 312	295 ²	3	659	–
Tanzania	58	–	2	–	897	390 ²	172	84 ²	–
Tunisien	910	–	231	5 ²	–	8 ²	–	105	85 ¹
Förenta Staterna	58 307	380	8 111	7 930	159 172	18 284	5 246	16 228	26 658
Kanada	23 587	440	10 513	4 831	3 771	–	–	2 350	1 172
Mexiko	3 363	–	549	48	8 017	3 160 ¹	463	687	100 ²
Argentina	11 000	330	760	530	5 855	5 452	309	1 528	–
Brasilien	3 226	13	62	39	17 845	490	9 560	1 816	–
Chile	866	9	89	96	248	–	95	539	2 276
Peru	127	–	150	1	726	46	570	1 650	–
Uruguay	505	–	47	48	210	162 ¹	213	166	833
Indien	28 846	–	3 192	–	6 257	19 940	64 363	7 306	–
Irak	1 312	–	579	–	55	11 ²	163	46 ²	80 ¹
Iran	6 044	–	1 487	–	80 ¹	35 ²	1 566	550	5 250
Japan	222	1 ²	210	22	11	5 ²	15 292	3 742	2 169
Pakistan	8 691	–	130	–	764	572	4 106	321	269
Syrien	1 790	–	1 059	2	51	16	1	126	242
Turkiet	16 578	740	4 900	415	1 310	34	251	2 850	8 000
Australien	11 713	10	2 847	1 072	131	1 151	417	697	–
Nya Zeeland	427	1 ²	344	41	232	–	–	250 ¹	–
Hela världen	418 001	29 482	184 434	49 606	333 079	96 375	350 171	291 422	299 000

¹ Inofficiell uppgift. – ² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 185 Antal husdjur i olika länder år 1975/76¹. 1 000-tal
 Number of livestock in different countries in 1975/76. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- och kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	48	—	1 876	2 485	382	13 ²	12 000 ³	—	—
Danmark	60	—	3 095	7 701	59	6 ²	15 417 ²	—	—
Finland	33	—	1 815	1 054	111	2 ³	9 091	—	—
Island	47	—	62	7	860	—	210	—	—
Norge	22	—	921	698	1 667	68	3 798	—	—
Belgien	55	1 ¹	3 011	4 765	102	5	30 972	—	—
Bulgarien	133	357	1 656	3 889	10 014	321	35 891	69	—
Frankrike	398	50	24 247	11 451	10 803	991	205 029 ²	—	—
Grekland	158	431	1 184	709	8 361	4 608	28 843	5	—
Irland	83	75 ²	6 954	925	3 475	32 ²	8 776	—	—
Italien	253	287	8 446	8 888	8 152	940	115 664 ²	82	—
Jugoslavien	864	138 ²	5 755	6 536	7 831	150 ²	49 623	66	—
Nederländerna	60 ²	—	4 964	7 507	780	20 ²	68 570	—	—
Polen	2 151	—	12 879	18 848	3 430	63 ²	192 923 ²	—	—
Portugal	30 ¹	268 ²	1 000 ³	1 683 ³	3 800 ²	653 ³	16 200 ²	—	—
Rumänien	562	38 ²	5 912 ³	8 813	13 865	445	78 626	214 ²	—
Schweiz	47	1 ²	2 005	2 006	377	65 ³	6 138	—	—
Sovjetunionen	6 415	466	111 034	57 899	141 436	5 655	705 504	418	247
Spanien	268	598	4 408	8 583	15 745	2 339	53 661	—	—
Storbritannien	140	5 ²	14 069	7 947	28 265	6 ²	134 917	—	—
Tjeckoslovakien	62	—	4 555	6 683	805	121	38 720	—	—
Ungern	156	4 ²	1 904	6 953	2 039	15	53 390	—	—
Västtyskland	341	—	14 493	19 805	1 087	35 ²	88 705	—	—
Österrike	41	—	2 500	3 683	169	43	12 959	—	—
Östtyskland	70	1 ²	5 532	11 501	1 883	53	47 122	—	—
Algeriet	139	652	1 270 ²	4 ²	9 337	2 242	16 500 ²	—	141
Egypten	21	1 570	2 079	15	1 878	1 349	26 375	2 236	101
Kenya ²	2	—	7 500	69	3 800	4 200	16 000	—	540
Marocko	315 ³	1 565 ²	3 620 ³	9 ³	14 270 ³	5 740 ³	20 000 ²	—	210 ²
Nigeria ²	250	700	11 300	900	7 900	23 000	90 000	—	17
Sydafrika	225 ²	224	12 600	1 377	31 001	5 215	26 000	—	—
Tanzania	—	160 ²	14 362	24 ²	2 950 ²	4 700 ²	19 300 ²	—	—
Tunisien ²	106	261	880	3	3 500	900	14 800	—	180
Förenta Staterna	8 600 ²	5 ²	127 980	49 267	13 311	1 270	379 754	—	—
Kanada	345 ²	4 ²	13 659	5 425	514	25 ²	82 683 ²	—	—
Mexiko	6 490	6 620	28 376	11 694	7 880	8 627	144 777	—	—
Argentina	3 500 ³	255 ²	58 189	4 127 ³	35 000 ³	4 000 ³	35 000 ²	—	—
Brasilien	5 250 ²	3 300 ³	94 000 ³	35 205	17 283	6 601	296 198	209 ²	—
Chile	450 ³	50 ²	3 389	704	5 674	584 ³	18 500 ²	—	—
Peru	641 ¹	694 ³	4 168	2 143	15 000 ³	2 050 ³	29 500 ²	—	—
Uruguay	499	5 ²	10 701	260	15 974	12 ²	7 400 ²	—	—
Indien ²	900	1 125	180 350	8 479	40 000	69 544	142 000	60 150	1 150
Irak	69	487	2 600 ²	—	11 900 ²	3 800 ²	15 395	220 ²	225 ²
Iran ²	350	1 920	6 650	68	35 300	14 300	60 000	130	60
Japan	36	—	3 723	7 459	10	94	249 468	—	—
Pakistan	438	1 947	14 372	90 ²	18 131	20 881	32 421	10 418	654
Syrien	54	281	574	1	6 490	956	19 676	2	7
Turkiet	870	1 776	13 987	16	41 367	18 763	39 327	1 051	18
Australien	550 ¹	5 ²	33 434	2 173	148 643	—	42 787	—	2 ²
Nya Zeeland	74 ²	—	9 777	505	56 400	42 ²	6 100 ²	—	—
Hela världen	61 734	53 658	1 208 832	638 077	1 033 594	403 239	6 158 895	129 490	13 738

¹ Avser perioden okt-sept. — ² Enligt uppskattning av FAO. — ³ Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 186 Konsumtion av handelsgödsel i olika länder år 1976/77. Ton
 Consumption of fertilizers in different countries in 1976/77. Metric tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	259 100	144 003	128 935	Förenta Staterna	9 654 300	5 110 000	5 291 600
Danmark	349 497	134 487	167 565	Honduras ^{2 3}	11 000	9 000	5 400
Finland	161 377	139 171	121 072	Jamaica ^{2 3}	7 300	1 300	5 700
Island ²	14 813	7 974	5 856	Kanada	609 600	528 000	254 000
Norge	95 000	54 700	73 100	Kuba ²	187 000	57 500	116 000
				Mexiko ³	891 000	223 800	50 000
Belgien ³	190 000	121 000	155 000				
Bulgarien ²	348 400	253 300	56 154	Argentina ³	39 000	28 600	4 200
Frankrike ³	1 815 000	1 800 000	1 425 300	Bolivia ³	1 300	1 500	100
Grekland	291 310	175 463	37 700	Brasilien ²	467 026	1 205 700 ³	697 900 ³
Irland	168 159	147 650	169 960	Chile ²	47 546	55 289	13 195
Italien	671 290	431 460	199 150	Colombia ²	142 740	69 417	34 539
Jugoslavien ²	382 000	188 000	168 000	Ecuador	35 464	24 780	17 063
Nederländerna ³	430 000	93 700	115 300	Paraguay ³	500	200	200
Polen	1 213 050	941 040	1 439 972	Peru ²	100 285	17 042	11 582
Portugal ³	138 100	76 200	33 500	Uruguay ^{2 3}	21 300	36 800	4 600
Rumänien ²	612 000	454 000	78 400	Venezuela ³	74 300	46 800	39 900
Schweiz	50 600	45 500	55 800				
Sovjetunionen ²	7 252 000	4 063 000	5 577 000	Indien	2 457 000	635 000	319 000
Spanien	830 834	556 302	308 378	Indonesien ³	351 200	106 700	30 000
Storbritannien	1 110 000	389 000	411 000	Irak ³	35 000	8 000	..
Tjeckoslovakien	536 204	510 988	634 000	Iran	203 270	152 460	2 670
Ungern ²	522 414	370 861	494 673	Israel	37 450	18 565	18 405
Västtyskland	1 323 051	887 427	1 195 126	Japan	736 000	738 300	691 000
Österrike	143 269	85 400 ³	138 779	Kina ⁴	4 500 300	1 411 000	423 700
Östtyskland ²	754 900	385 000	623 900	Pakistan	500 442	123 269	3 209
				Syrien	42 500	22 080	1 350
Algeriet ^{2 3}	70 000	92 300	29 900	Thailand ^{2 3}	135 700	80 300	20 500
Angola ^{2 3}	1 000	600	500	Turkiet	676 527	578 006	28 907
Egypten	485 000	105 000	3 800				
Etiopien ³	11 000	10 000	100	Australien ³	213 300	739 000	111 000
Ghana ³	12 000	5 200	3 300	Nya Zeeland	20 103	390 000 ³	136 452
Kenya ²	22 417	27 262	4 217				
Marocko ^{2 3}	82 200	69 700	32 200	Hela världen	45 087 934	26 492 867	23 064 175
Mozambique ³	6 700	2 900	1 600				
Nigeria ³	49 300	45 500	17 500				
Sydafrika ²	304 688	362 761	130 698				
Tanzania ^{2 3}	14 500	10 900	4 300				
Tunisien ²	24 900 ³	29 148	2 500 ³				

¹ Inkl gödsling i skogsbruket. – ² Avser kalenderår. – ³ Inofficiell uppgift. – ⁴ Enligt uppskattning av FAO.
 Källa: FAO, Annual Fertilizer Review.

Tabell 187 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärsarbetande befolkningen i olika länder år 1976

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries in 1976

Land	Förvärs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värsarbe- tande be- folkningen
Sverige	224	6	Tanzania	5 525	83
Danmark	204	9	Tunisien	620	44
Finland	363	16	Förenta Staterna	2 502	3
Island	13	14	Honduras	548	64
Norge	140	9	Jamaica	164	24
Belgien	147	4	Kanada	599	6
Bulgarien	1 791	38	Kuba	759	26
Frankrike	2 345	11	Mexico	6 983	40
Grekland	1 568	41	Argentina	1 410	14
Irland	277	23	Bolivia	798	52
Italien	2 905	14	Brasilien	14 670	41
Jugoslavien	4 188	42	Chile	685	21
Nederländerna	331	6	Colombia	2 260	31
Polen	6 309	34	Ecuador	1 089	47
Portugal	992	29	Paraguay	439	50
Rumänien	6 068	51	Peru	1 860	40
Schweiz	189	6	Uruguay	143	13
Sovjetunionen	25 294	20	Venezuela	776	21
Spanien	2 554	21	Indien	161 760	66
Storbritannien	595	2	Indonesien	29 768	62
Tjeckoslovakien	940	13	Irak	1 227	43
Ungern	1 002	19	Iran	3 737	42
Västtyskland	1 458	5	Israel	101	8
Österrike	365	11	Japan	8 135	14
Östtyskland	929	11	Kina	251 705	63
Algeriet	1 945	54	Pakistan	11 219	56
Angola	1 061	60	Syrien	951	49
Egypten	5 291	52	Thailand	15 265	77
Etiopien	9 874	81	Turkiet	10 426	60
Ghana	2 046	54	Australien	385	7
Kenya	4 235	80	Nya Zeeland	126	10
Marocko	2 521	53	Hela världen	789 494	47
Mozambique	2 528	68			
Nigeria	14 324	57			
Sydafrika	2 769	30			

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 188 Antal jordbrukstraktorer¹ i olika länder år 1976
 Number of agricultural tractors in different countries in 1976

Land	Antal traktorer	Land	Antal traktorer
Sverige	192 500 ²	Förenta Staterna	4 380 000
Danmark	182 618	Honduras	1 050 ³
Finland	192 000	Jamaica	2 600 ³
Island	10 200 ³	Kanada	634 481
Norge	109 999	Kuba	49 000
		Mexiko	145 000 ³
Belgien	108 801		
Bulgarien	65 500		
Frankrike	1 372 000		
Grekland	97 000 ³	Argentina	190 000 ³
Irland	118 000 ³	Bolivia	760 ³
Italien	865 715	Brasilien	270 000 ³
Jugoslavien	260 831	Chile	28 500 ³
Nederländerna	159 000 ³	Colombia	24 621
Polen	434 043	Ecuador	3 700 ³
Portugal	49 660	Paraguay	2 800 ³
Rumänien	128 024	Peru	12 700 ³
Schweiz	85 000 ³	Uruguay	27 550 ³
Sovjetunionen	2 402 000	Venezuela	28 000 ³
Spanien	400 928		
Storbritannien	482 871		
Tjeckoslovakien	141 123		
Ungern	59 500	Indien	250 884
Västtyskland	1 452 661	Indonesien	10 800 ³
Österrike	294 000	Irak	21 000 ³
Östtyskland	137 718	Iran	30 000 ³
		Israel	24 010
Algeriet	52 000 ³	Japan	800 000 ³
Angola	9 500 ³	Kina	200 000 ³
Egypten	22 000 ³	Pakistan	37 000 ³
Etiopien	3 700 ³	Syrien	18 567
Ghana	3 250 ³	Thailand	22 000 ³
Kenya	6 000 ³	Turkiet	281 479
Marocko	21 500 ³		
Mozambique	5 550 ³		
Nigeria	7 700 ³	Australien	332 000 ³
Sydafrika	188 000	Nya Zeeland	99 000 ³
Tanzania	7 400 ³		
Tunisien	30 000 ³	Hela världen	18 303 143

¹ Avser hjul- och bandtraktorer. – ² Inofficiell uppgift. – ³ Enligt uppskattning av FAO.
 Källa: FAO, Production Yearbook.

Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken

Undersökning av företag med mjölkproduktion 1972 /uppgifter om bl a ladugårdarnas skick och företagens investeringsplaner; uppgifter för län/. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 13.

Mjölksproducenternas avsikter 1971-74 och 1974-77 - resultat från två planeringsenkäter. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:6.

Odlingsteknik m m vid större matpotatisodlingar 1973. SCB. SM J 1974:62 (vissa uppgifter redovisades även i Jordbruksstatistisk årsbok 1975 och 1976). Statistiska tabeller 1974:59.

El- och fjärrvärmeförsörjningen 1974 /med viss särredovisning av jordbrukets andel/. SCB. SM I 1975:70.

Energiprisets inverkan på jordbrukets produktionskostnader. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:2.

Jordbrukets möjligheter att anpassa sig till nya mönster för proteinförsörjningen /med uppgifter om bl a produktion av växt- och djurprotein/. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:4.

Lantbrukarnas yrkesverksamhet och utbildning vid företag med mer än 2,0 hektar åker samt vid företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. SCB. SM J 1971:49.

Rekryteringen av lantbrukare - omfattning 1966-1970 - påverkande faktorer - roll i rationaliseringsprocessen. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik. Rapport nr 33 (1974).

Resursflöden i svenskt jord- och skogsbruk 1956 och 1972 med tonvikt på energiströmmar. Rapport från en arbetsgrupp tillsatt av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik. Rapporterna nr 64 och 65 (1975).

Ändringar i länsindelningen i Sverige 1952–1978 till följd av att hela församlingar flyttats mellan län¹

Changes of county division in Sweden 1952–1978 caused by transfers of parishes

Ändringarna har ägt rum den 1 januari resp år

The changes have taken place on January 1st

År för ändring	Församling som har flyttats	Från län	Till län
1952	Bjurtjärn Hällestad Ramsåsa Stenestad Vänersnäs	Örebro Älvsborgs Malmöhus Kristianstads Skaraborgs	Värmlands Skaraborgs Kristianstads Malmöhus Älvsborgs
1967	Angered Bergum Valbo Ryr Enhörna Finnerödja Tived	Älvsborgs » » Södermanlands Skaraborgs »	Göteborgs och Bohus » » Stockholms Örebro »
1968	<i>Stockholms stad</i>		Stockholms
1969	Algutsboda Hälleberga Tjörnarp	Kronobergs » Kristianstads	Kalmar » Malmöhus
1971	Almunge Alsike Bladåker Börstil Faringe Forsmark Gräsö Harg Husby-Långhundra Hökhuud Knivsta Knutby Lagga Valö Vassunda Öregrund Östhammar Östuna Bro Håbo-Tibble Håtuna Kungsängen Låssa Västra Ryd Hölö Mörkö Taxinge	Stockholms » » » » » » » » » » » » » » » » » » Uppsala » » » » » Södermanlands » » »	Uppsala » » » » » » » » » » » » » » » » » » » Stockholms » » » » » Stockholms » » »

¹ Under perioden har det dessutom inträffat, främst under 1950-talet, att smärre områden överförts mellan församlingar och län.

År för ändring	Församling som har flyttats	Från län	Till län
1971	Altuna	Västmanlands	Uppsala
	Frösthult	»	»
	Härnevi	»	»
	Simtuna	»	»
	Torstuna	»	»
	Österunda	»	»
	Björketorp	Älvsborgs	Göteborgs och Bohus
	Glemminge	Kristianstads	Malmöhus
	Hörup	»	»
	Ingelstorp	»	»
	Löderup	»	»
	Valleberga	»	»
	Grimmared	Älvsborgs	Hallands
	Gunnarsjö	»	»
	Karl Gustav	»	»
	Kungsäter	»	»
	Älvsereg	»	»
	Gärdserum	Kalmar	Östergötlands
	Hannäs	»	»
	Tryserum	»	»
	Östra Ed	»	»
	Hjärtum	Göteborgs och Bohus	Älvsborgs
	Västerlanda	»	»
	Lindome	Hallands	Göteborgs och Bohus
	Långasjö	Kronobergs	Kalmar
	Södra Råda	Värmlands	Skaraborgs
	Tannåker	Jönköpings	Kronobergs
	Östra Karup	Hallands	Kristianstads
1974	Bodum	Västernorrlands	Jämtlands
	Fjällsjö	»	»
	Tåsjö	»	»
	Femsjö	Jönköpings	Hallands
	Färgaryd	»	»
	Jälluntofta	»	»
	Långaryd	»	»
	Södra Unnaryd	»	»
	Fivlered	Älvsborgs	Skaraborgs
	Norra Åsarp	»	»
	Smula	»	»
	Solberga	»	»
	Götlunda	Örebro	Västmanlands

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken 1978

Geographical divisions for agricultural statistics

3. Riksområden

8 Produktionsområden

18 Produktionsområden¹

61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

01 Skåne-Hallands slättbygd

19 Kristianstads län, slättbygden

22 Malmöhus län, slättbygden

23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

02 Sydsvenska mellanbygden

10 Kalmar län, Kalmarslätten

16 Blekinge län, slättbygden

18 Kristianstads län, mellanbygden

21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

13 Kalmar län, Öland

14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

04 Östgötaslätten

05 Östergötlands län, Östgötaslätten

05 Vänerslätten, del av

27 Älvsborgs län, slättbygden

31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen

32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

05 Vänerslätten, del av

35 Värmlands län, slättbygden

62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

01 Stockholms län

02 Uppsala län

03 Södermanlands län

40 Örebro län, slättbygden

43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

07 Sydsvenska höglandet

06 Östergötlands län, södra skogsbygden

08 Jönköpings län

09 Kronobergs län

12 Kalmar län, skogsbygden

15 Blekinge län, skogsbygden

17 Kristianstads län, skogsbygden

20 Malmöhus län, skogsbygden

24 Hallands län, skogsbygden

30 Älvsborgs län, södra höglandet

34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet

61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹ Se kapitel 2.

- 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet
- 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)

- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. Norra Sverige

7 Nedre Norrland (Nn)

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 Övre Norrland (Nö)

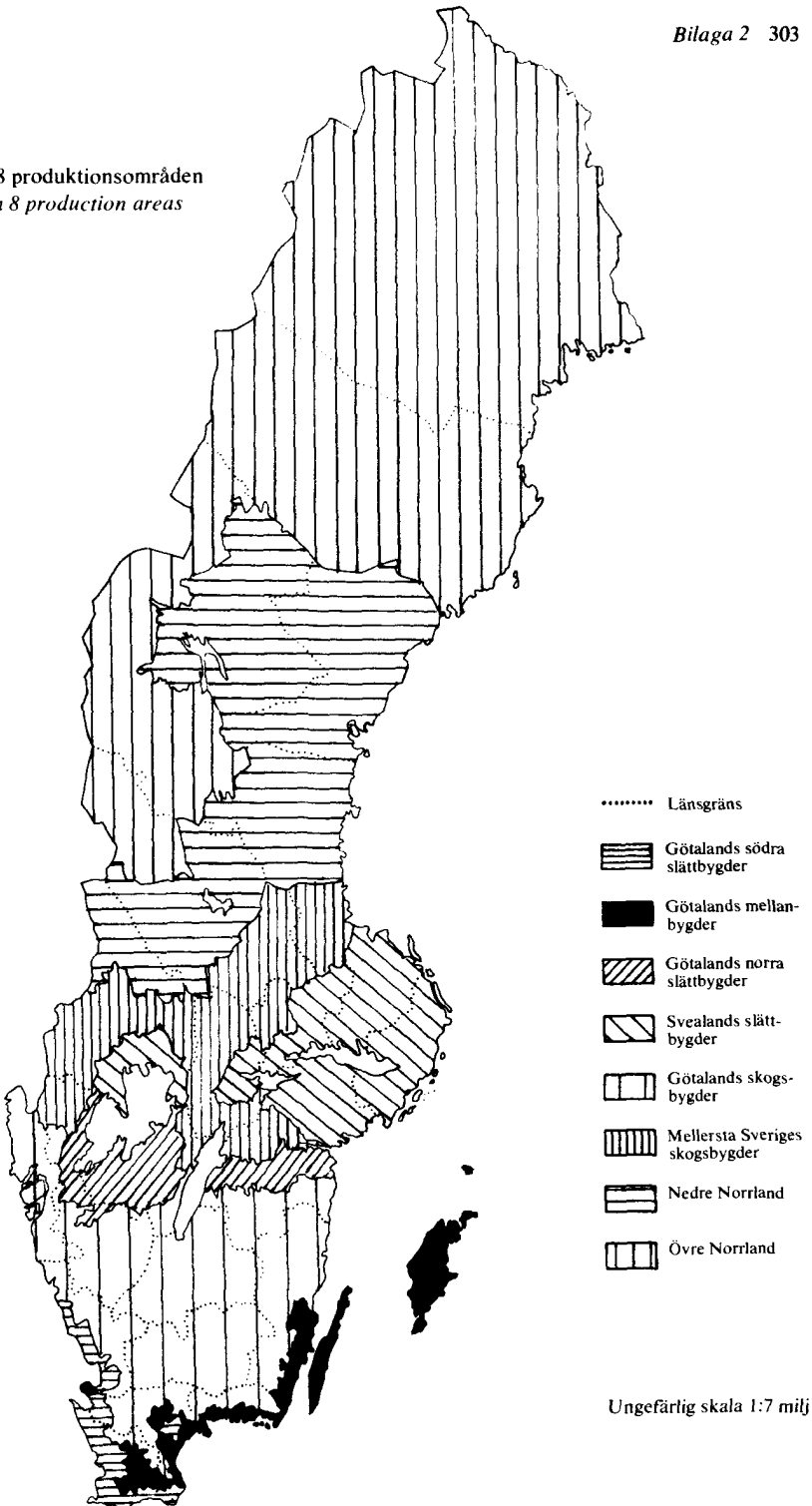
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Till lantbruksregistret under perioden 1969–1978 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1969	1970	1971 ³	1972	1973	1974	1975	1976 ³	1977	1978
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åker och skogsmark, ägare till arrenderad åker, arrendator till utarrenderad åker	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
f) antal husdjur	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
g) antal sysselsatta på företaget	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	–	×	×	×	×	×	×	×	×	×
i) deklaration för potatisregleringen	–	–	–	×	×	×	×	×	×	×
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	–	×	–	–	–	–	–	–	–	–
k) brukarebostad	×	–	–	–	–	–	–	–	–	–
l) stallbyggnader	×	–	–	–	–	–	–	–	–	–
m) bevattningsanläggningar	–	–	–	–	–	–	×	–	–	–
n) övriga anläggningar	×	–	×	–	–	–	–	–	×	–
o) antal traktorer och skördetröskor	–	–	×	–	–	–	–	×	–	–
p) areal av olika trädgårdsväxter	–	×	–	–	×	×	×	–	–	×
q) areal under glas eller plast	–	×	–	–	×	×	×	–	–	×

¹ Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. – ² Uppgifter insamlades endast för företag med mer än 10 hektar åker. – ³ Lantbruksräkning. – ⁴ Uppgifter insamlades endast för företag med minst 0,3 hektar åker.

1

FÖRETAGARE (brukare) den 15 juni 1978

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Personnummer

Telefonnummer

Organisationsnummer (juridisk person)

Om mer än en företagare finns, redovisas övriga i avsnitt 15

Om Ni fyller i företaget, fyll i avsnitt 15 på sidan 4 och skick in blanketten.

LBR 1978

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSREGISTRET
- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- SKÖRDESKADESKYDDET
- POTATISREGLERINGEN

Uppgifterna på blanketten skall avse ett företag, varmed menas den verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, frukt- eller trädgårdsodling, som bedrivs under en och samma driftledning. Se i övrigt bifogad anvisningsbroschyr. Den ifyllda blanketten skall vara statistiska centralbyrån, SCB, tillhanda senast den 21 juni 1978. En försening kan bli en medföra att företagaren går miste om skörde-skadeersättning.

2

BRUKNINGSCENTRUM

Här anges den fastighet där de för driften viktigaste ekonomiska byggnaderna är belägna. Se även anvisningsbroschyren. Ändra och komplettera uppgiften om den är fel eller ofullständig.

3

FASTIGHETER som ingår i företaget den 15 juni 1978

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga. Även fastighet utan åker eller skog redovisas.

Drifts- noga- nr	För- sam- ling nr	FASTIGHETSBECKENING (namn och nummer)	Ägd/ arrenderad	Areal under eget bruk		Utarren- derad åker hektar	SCB's kod
				Åker hektar	Skog hektar		
◀		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
◀		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
◀		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
◀		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
◀		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam

Om åkerarealen på någon fastighet ändrats, fyll även i avsnitt 13 på sidan 4.

4

FÖRSAMLINGAR

Följ nedanstående församlingsnumrering när Ni fyller i avsnitt 6 och 7.

1

2

3

Om uppgifterna är fel eller ofullständiga ändra eller komplettera i fältet till höger om respektive uppgift.

5

**AREALER
FÖRSAMLINGSVIS**

■ AREALER UNDER EGET BRUK

- åker
- kultiverad betesmark
- annan gräsbärande mark
- skogsmark
- övrig mark

Summa areal under eget bruk

Hektar

Hektar

Hektar

1
2
3
4
5
61
2
3
4
5
61
2
3
4
5
6

■ UTARRENDERAD ÅKER

7

7

7

SCB STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Enheten för lantbruksstatistik

Postadress
Box 902
701 22 ÖREBRO

Gatuadress
Folkungagatan 8

Telefon
Rätnr. Abonnentr
019-14 03 20

SCB A/LE 505 1978 ØREL-tryk 780144
ALLF 410 78 070

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 15 juni 1978

Om vårsådden inte är avslutad den 15 juni, skall arealredovisningen avse förhållandena den dag vårsådden är avslutad, dock senast den 20 juni. I dessa fall skall blanketten vara SCB tillhanda senast den 22 juni.

Vid uppkörning och omsådd den 15 juni eller tidigare redovisas den nya grödan. Uppkörd areal som ej sätts om redovisas som heltråda (rad 28).

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland = 0,5 hektar. 1000 m² = 0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sidan 1

ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK Församling nr

		Rad nr	1 Hektar	2 Hektar	3 Hektar
SPANNMÅL					
① Aven höstvete med hjälpsädd av vårvete.	01 Höstvete till mognad	01			
② Aven höstråg med hjälpsädd av vårråg.	02 Vårvete till mognad	02			
	03 Höstråg till mognad	03			
	04 Vårråg till mognad	04			
	05 Korn till mognad (ej blandsädd)	05			
	06 Havre till mognad (ej blandsädd)	06			
⑦ Blandningar av stråsåd och baljväxter eller stråsådsblandningar, där korn eller havre ingår. Aven blandsädd som uppkommit genom hjälpsädd av korn eller havre i vintersåddad höst såd räknas hit. Baljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 25.	07 Blandsädd till mognad	07			
	08 Foderarter och vicker till mognad	08			
	09 Åkerbönor till mognad	09			
VALLAR, GRÖNFODER OCH ENSILAGE					
⑩ Grönfoder av säd, ärtor och vicker samt fodermjölk, grönfoderraps, lupiner, rågräs (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	10 Grönfoder- och ensilageväxter	10			
⑪ Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.	11 Slättervall (på åker) som utnyttjas 1978	11			
⑫ Åker som stadigvarande används som bete (däremot ej kultiverad betesmark).	12 Betesvall (på åker) som utnyttjas 1978	12			
⑬ Odling för skord av valfrö.	13 Slätter- och betesvall (på åker) som ej utnyttjas 1978	13			
	14 Frövall	14			
POTATIS OCH SOCKERBETOR					
⑮ Potatis som kan bevattnas med för odlaren tillgänglig teknisk utrustning. Se vidare bifogade broschyr sidan 6.	15 Matpotatis med bevattnings-möjlighet	15			
⑯ Även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m m samt utsädesodlingar av matpotatis.	16 Matpotatis utan bevattnings-möjlighet	16			
⑰ Även utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit.	17 Potatis för stärkelse och råsprit med bevattnings-möjlighet	17			
⑱ Fodersockerbetor redovisas på rad 27.	18 Potatis för stärkelse och råsprit utan bevattnings-möjlighet	18			
	19 Sockerbetor	19			
OLJEVÄXTER					
⑳ Raps till grönfoder redovisas på rad 10.	20 Höstraps till mognad	20			
㉑	21 Våraps till mognad	21			
	22 Höstrybs till mognad	22			
	23 Vårtrybs till mognad	23			
	24 Vitsenap och övriga oljeväxter till mognad	24			
ÖVRIG ÅKER					
㉒ Även odling med s k stödgröda. Redovisa konservärter på rad 27.	25 Kokärter till mognad	25			
㉓ Fälmässiga odlingar av köksväxter, snittblommor, frukt och bär, plantskolor för trädgårdsväxter o dyl. Yrkesmässig odling av trädgårdsväxter redovisas även under avsnitt 7 nedan.	26 Trädgårdsväxter	26			
㉔ Konservärter, bruna bönor, foderrotfrukter, spånadsväxter, plantskolor för skog m m.	27 Andra växtslag	27			
㉕ Förläggningar om vad som räknas som åker finns på sidan 3 i broschyren.	28 Heltråda	28			
Kultiverad betesmark, annan gräsbevattad mark och övrig mark redovisas under avsnitt 5 på sidan 1.	29 Annan obrukad (ej nedlagd) åker	29			
	Summa åker under eget bruk (summa rad 01-29)				

7 YRKESMÄSSIG ODLING AV TRÄDGÅRDSVÄXTER den 15 juni 1978

AREALER UNDER GLAS ELLER PLAST

Typ av anläggning	Kvadratmeter
Värthus av glas	med uppvärmning 44
	utan uppvärmning 45
Värthus av plast	med uppvärmning 46
	utan uppvärmning 47
Bänkgård	48

FRILANDSAREALER

	Hektar	Hektar	Hektar
36 Köksväxter	36		
37 Snittblommor	37		
38 Fruktträd	38		
39 Bärbuskar	39		
40 Jordgubbar	40		
41 Plantskolor för trädgårdsväxter	41		
42 Övrig trädgårdsareal	42		
43 Summa friandsareal för trädgårdsväxter	43		

8 NY- OCH OMBYGGNADS- VERKSAMHET

under tiden 10 juni 1977 - 15 juni 1978

Har på företaget under tiden 10 juni 1977 - 15 juni 1978

Markera med kryssa (X)

... pågått nybyggnad av djurstall, loge, lada, större ensilagesilo, annan lagerlokal, traktorgarage, maskinhall, växthus e dyl? 01 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått större ombyggnad eller större reparation av ovanstående byggnadslag? 02 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått byggnadsverksamhet av mindre omfattning? 03 ☐ Ja ☐ Nej

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LÄSNING

Om Ni inte har någon byggnadsverksamhet att redovisa, skall detta anges med kryssa i Nej-rutorna.

Även nyligen påbörjad byggnadsverksamhet skall redovisas.

Med större ombyggnad eller reparation menas sådan byggnadsåtgärd som ger byggnaden en standard som kan jämföras med nybyggnad, exempelvis samtidig renovering av byggnadstomme och inredning.

Underhålls-, ombyggnads- eller reparationsarbeten av mindre omfattning (t ex omläggning av tak, byte av inredning osv) eller installation av tork, utgödslingsanordning, mjölktank o dyl redovisas som byggnadsverksamhet av mindre omfattning.

9 ANTAL SYSSELSATTA på företaget den 15 juni 1978

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör företagets arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester e dyl ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 15 juni 1978.

OBS Hushållsarbete ingår ej i redovisningen. Företagaren redovisas alltid.

STADIGVARANDE SYSSELSATTA

Alla som regelbundet deltar i arbetet, således även personer som är deltidssysselsatta, t ex med skötsel av djur. Redovisa med hänsyn till den normala arbetsinsatsen per vecka.

Företagare och familjemedlemmar

• mer än 30 timmar per vecka 11

• 30 timmar eller mindre per vecka 21

Övrig arbetskraft

• mer än 30 timmar per vecka 31

• 30 timmar eller mindre per vecka 41

Män		Kvinnor	
15-64 år	65 år och däröver	15-64 år	65 år och däröver
Antal	Antal	Antal	Antal

11	12	13	14
21	22	23	24
31	32	33	34
41	42	43	44

TILLFÄLLIGT SYSSELSATTA

Dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på företaget.

Företagare och familjemedlemmar

• mer än 30 timmar per vecka 51

• 30 timmar eller mindre per vecka 61

Övrig arbetskraft

• mer än 30 timmar per vecka 51

• 30 timmar eller mindre per vecka 61

51	52	53	54
61	62	63	64

10 ANTAL HUSDJUR den 15 juni 1978

Finns ej nötkreatur, får, svin, höns eller getter på

företaget, sätt kryssa i vidstående ruta ☐

Om endast vissa djurslag saknas,

sätt streck (-) i summarutan för dessa.

KOR

Antal

Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagskor)	71	
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor)	72	
Summa kor	73	

ÖVRIGA NÖTKREATUR

Antal

Tjurar och stutar 1 år och däröver	74	
Kvigor till liv 1 år och däröver	75	
Kvigor till slakt 1 år och däröver	76	
Kalvar under 1 år	77	
Summa övriga nötkreatur	78	

SVIN

Antal

Galtar för avel 6 månader och däröver	82	
Ungsugor, första gången dräktiga (gyltor)	83	
Modersugor (även utslagsugor)	84	
Övriga svin 3 månader och däröver	85	
Övriga svin under 3 månader	86	
Summa svin	87	

HÖNS OCH KYCKLINGAR

Antal

Höns kläckta 1977 och tidigare	88	
Kycklingar av värpraser	89	
Kycklingar, broiler	90	
Summa höns och kycklingar	91	

FÅR

Antal

Tackor och baggar, födda 1977 och tidigare	79	
Lamm	80	
Summa får	81	

GETTER

Antal

Getter, födda 1977 och tidigare	92	
Killingar	93	
Summa getter	94	

Uppgifter skall lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling och trädgårdsodling. Uppgifter skall lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. Företagare som erhållit blankett men upphört med verksamheten skall lämna uppgift om förändringen.

Uppgifterna insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (senast ändrad 1975:979).

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 16 § sekretesslagen 1937:249 (senast ändrad 1977:1029).

[illegible]

01	08	06	07	08	09	10	11	18 Ovr	18 Sign	18 Br-Int	19 Dates	20 OTS	61 Region 1	62 Region 2	63 Region 3	6CB's id-#

Överlätit till (Namn, adress och telefonnummer)

☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning, arvskitte, gåva
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning, arvskitte, gåva
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning, arvskitte, gåva
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning, arvskitte, gåva
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker

15 Om företaget har mer än en företagare (avsnitt 1 sidan 1) redovisas uppgifter för ytterligare högst två företagare nedan. Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Personnummer		SCB's kod
Namn		Pytt
Utdeln.adress		
Postnummer	Post-anstalt	Bort
Personnummer	Telefon-nummer	

01	08	06	07	08	09	10	11	18 Ovr	18 Sign	18 Br-Int	19 Dates	20 OTS	61 Region 1	62 Region 2	63 Region 3	6CB's id-#

ARSVAXTRAPPORT
för den 2 augusti 1978
1 Omdöme den 2 augusti om skördeutsiktarna

Genomsnittlig bedömning av skördeutsiktarna för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
 God skörd anges med 4
 Medelmåttig skörd (medelskörd) anges med 3
 Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
 Nära missväxt anges med 1
 Fullständig missväxt anges med 0

Om utsiktarna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3.5. Under "medelmåttig" men ändå ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2.5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t ex de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck	Siffror för skörde- utsikten	Siffror för skörde- utsikten
Hostvete	01	Matpotatis med bevattnings- möjlighet 12
Vårvete	02	utan bevattnings- möjlighet 13
Hostråg	03	Potatis för starkelse med bevattnings- möjlighet 14
Vårråg	04	och råsprit utan bevattnings- möjlighet 15
Korn	05	Sockerbetor 16
Havre	06	Hostraps 17
Blandsad	07	Våraps 18
Foderarter och vicker	08	Hostrybs 19
Ho från slåttervall 09		Vårrys 20
Bete på slåttervall 10		Vitsenap 21
Bete på betesvall 11		Kotarter 22

2 Väderlekens inflytande på växtligheten under tiden 18 maj – 2 augusti

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

	Hostsäd	Vårsäd	Hoststje- växter	Vårstje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 23	☐ 24	☐ 25	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29
Normalt	☐ 30	☐ 31	☐ 32	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36
Ogynnsammare än normalt	☐ 37	☐ 38	☐ 39	☐ 40	☐ 41	☐ 42	☐ 43

3 Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 18 maj – 2 augusti

Ifylles endast i förekommande fall

OBS Flera orsaker kan samtidigt foreligger för varje gröda (grödgrupp)

	Hostsäd	Vårsäd	Hoststje- växter	Vårstje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Kyla	☐ 44	☐ 45	☐ 46	☐ 47	☐ 48	☐ 49	☐ 50
Regn	☐ 51	☐ 52	☐ 53	☐ 54	☐ 55	☐ 56	☐ 57
Nattfrost	☐ 58	☐ 59	☐ 60	☐ 61	☐ 62	☐ 63	☐ 64
Torka	☐ 65	☐ 66	☐ 67	☐ 68	☐ 69	☐ 70	☐ 71
Slagregn eller hagel	☐ 72	☐ 73	☐ 74	☐ 75	☐ 76	☐ 77	☐ 78
Översvämning	☐ 79	☐ 80	☐ 81	☐ 82	☐ 83	☐ 84	☐ 85
Insektsangrepp	☐ 86	☐ 87	☐ 88	☐ 89	☐ 90	☐ 91	☐ 92
Växtsjukdomar	☐ 93	☐ 94	☐ 95	☐ 96	☐ 97	☐ 98	☐ 99

Annan orsak, ange orsak och gröda

.....

4 Upplysningar om höskördens kvalitet

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

Bättre än normal	☐ 100
Normal	☐ 101
Samre än normal	☐ 102
Kan ej anges (hoet ej bargat)	☐ 103

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum den / 1978

Telefonnummer (även riktnummer)

Namnteckning

Blankettutgåva

Introductory notes

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to bring together a manageable section of the available statistics relating to agriculture.

Scope

The main part of the yearbook covers agriculture. There are also some sections on horticulture, reindeer keeping, fur farming, and apiculture. Moreover, some tables on forestry referring to holdings of more than 2 hectares of arable land are included.

For detailed information on forestry, consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry, and for detailed information on fishing consult the Yearbook of Fishery Statistics, issued by the National Central Bureau of Statistics.

Regional statistics

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 2).

Units of measurement

The units used in this book can be converted to imperial units as follows:

1 millimetre (mm)	= 0.03937 inch
1 centimetre (cm)	= 0.3937 inch
1 sq. metre (m ²)	= 10.76 sq. feet
1 hectare (ha)	= 2.471 acres
1 litre (l)	= 1.760 pints
1 hectolitre (hl)	= 2.750 bushels
1 cubic metre (m ³)	= 3.437 quarters
1 gram (gr)	= 0.5644 dram
1 kilogram (kg)	= 2.205 lb
1 metric ton	= 0.9842 (long) ton
1 gr/kg	= 0.1 per cent
1 kg/ha	= 0.007966 cwt./acre
1 kWh/ha	= 0.4047 kWh/acre
1 Megacal/kg	= 453 600 calories/lb.

Arrangements for English readers

In the beginning of the book there is a Table of contents in English.

On the following pages you will find a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables.

The headings of all the tables are translated into English. After the summary in English there is a Swedish-English vocabulary with translations of all words or expressions occurring in the heads and first columns of the tables.

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1979 refer to the year 1978 or the production year 1977/78. As a rule there are also data from the four immediately preceding surveys. Some summary data for the years 1945–1969 can be found in the Yearbook of Agricultural Statistics 1970.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the National Central Bureau of Statistics (SCB), the National Swedish Agricultural Market Board, the National Board of Agriculture and the Agricultural Economics Research Institute.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Market Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products, food consumption and foreign trade. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc. The Agricultural Economics Research Institute, finally, computes the data on purchases of machinery, tools, pesticides etc.

2 Geographical divisions

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil

etc., been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 2 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 420 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Enterprises and types of land

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected from the holders by mail each year, while data from enterprises of type b) are collected in certain years.

During 1968–1978 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops, the number of livestock of different species and the number of employees in the enterprise. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups in 1978 are given in Tables 1–2 and 4–5. In Table 3 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 6.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1976 is given in Tables 7–8.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1977 and 1978 has been compiled in Tables 9–11.

4 Labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 12–14.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc. as indicated by these surveys are shown in Tables 15–16.

The farm register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture. See Tables 17–18.

Table 19 shows the size of the economically active population according to the annual assessment and Table 20 displays data from a survey by SCB on the number of agricultural workers.

SCB carried out a sample survey in March for a period of years. The last survey was performed in 1973. It included i.a. the number of hours worked in agriculture and forestry. See Tables 21–22.

The Agricultural Economics Research Institute made a study on the farmers' occupation in and outside their own enterprises in 1971. See Tables 23–25.

Some data from the National Board of Occupational Safety and Health on the number of accidents and fatalities in agricultural and horticultural work

for hired labour and number of injured parts of the body are given in Tables 26–27.

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 28–31.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by SCB. This study includes, from 1976, representative purchases, purchases between relatives and representative real allotments. See Tables 32–35.

Data on new and extended buildings in agriculture are annually reported to SCB. See Tables 36–38.

6 Plants and machinery

The farm register in 1977 included some information on plants in agriculture. The main results are shown in Table 39.

Data on irrigation plants according to a survey carried out by SCB in 1975 are shown in Tables 40–41.

Information on enterprises with pipe line milking installations and plants for automatic disposal of manure is shown in Table 42.

Data on plants in new and extended cowsheds are annually reported to SCB. See Table 43.

Information on cisterns for motor fuel and fuel oil (number and total capacity) is given in Table 44.

In the sample survey in March 1973 some data about the extent of underdrainage area were collected. See Table 45.

Information on the number of tractors and combines according to the census of agriculture in 1976 is to be found in Table 46.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the Agricultural Economics Research Institute. See Table 47.

7 Requisites

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. Statistics on government sealing are reported annually by the respective seed control establishment. See Table 48.

Data on *the use of state certified and disinfected seed* were collected in connection with the objective crop yield surveys (see below) in 1976 and 1977. See Table 49.

In connection with the objective crop yield surveys in 1965, investigations have been made about the *quantities of grain seed used* (Table 50).

Information on *the consumption of fertilizers* based on figures supplied by manufacturers and importers is reported annually by the National Swedish Agricultural Market Board. See Table 51.

In connection with the objective crop yield surveys in 1971, data were collected on *the application of plant nutrients in commercial fertilizers in agriculture*. See Table 52.

The Agricultural Economics Research Institute makes an *annual survey on the purchases of pesticides* in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 53.

Data on *cereal area treated with herbicides* were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1978. See Table 54.

Information on *the consumption of feeding stuffs* is annually compiled by the National Agricultural Market Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 55–56.

Data on *the consumption of motor fuel and fuel oil* based on a sample survey in 1977 are shown in Table 57.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on *the use of arable land* and on *the number of holdings with different crops* is obtained from the farm register. See Tables 58–60.

In connection with the objective crop yield surveys (see below), investigations have been made about *the acreages cultivated as ley for seeds* (Table 61), *the age distribution of ley* (Table 62), *the acreages sown for ley establishment in different nurse crops* (Table 63), *the distribution of the potato acreage by the size of the cultivations* (Table 64), *the autumn-sown acreages* (Table 65), and *the distribution of the acreages of grain and potatoes by different varieties* (Tables 66–68).

Special *crop outlook reports* are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 69–73.

Information on *the dates for sowing and harvesting* and on *the average growing time* is obtained from a special investigation in connection with the objective crop yield surveys. See Tables 74–76.

The acreages of irrigated land according to a survey carried out by SCB are shown in Table 77.

Data on *precipitation and average temperature* are supplied by the Swedish Meteorological and Hydrological Institute. See Tables 78–79.

Information on *the methods of harvesting grain, ley and potatoes* is shown in Tables 80–82.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is mainly obtained from the *objective crop yield surveys*. The surveys comprise a main survey and a series of special surveys. The latter ones give information on harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 83–84.

In connection with these surveys, special investigations have been made concerning *the yield from ley of different ages* (Table 85), *the yield of potatoes from cultivations of different sizes and from irrigated and non-irrigated acreages* (Table 86), and *the yield from acreages with different sowing dates* (Table 87).

SCB makes annual estimates of *the total harvests of grain, ley and potatoes* on the basis of the objective crop yield surveys (Table 88). Data on *the total harvests of oleiferous plants and sugar beets* are supplied by the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd. See Table 89.

Some information on *the quality of different vegetable products* is displayed in Tables 90–93.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Swedish Agricultural Market Board. See Tables 94–97.

All enterprises with *horticultural production* are entered in the farm register. Some data from this register can be found in Tables 98–99. In 1977 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on *the cultivation of different kinds of horticultural plants* in Tables 100–101.

The Agricultural Economics Research Institute has estimated *the production of energy in crop farming* in 1972. See Table 102.

Since 1961 there has been a *special crop insurance system* for all farmers in Sweden with 2 hectares or

more of arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley. The main authority for this scheme is the National Agricultural Market Board, while the compensations are computed by SCB. See Tables 103–104.

In connection with the objective crop yield survey in 1977 an investigation was made concerning *soil surveyed areas of arable land*. See Table 105.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual statistics on livestock in agriculture are based on the farm register. Data from this register on *the number of domestic animals* are given in Tables 106–113 and data on *the number of holdings with livestock* in Tables 114–121. *The number of reindeers* according to the latest census was 201 000.

Results from the *official control activities of animal breeding*, which are carried out under the supervision of the National Board of Agriculture, are shown in Tables 122–133.

The National Board of Agriculture also estimates *frequencies of different animal diseases*. See Table 134.

Certain figures from SCB's statistics on *the number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 135.

Some results concerning *the number of inspected and rejected carcasses* are shown in Table 136. Data on *the number of home slaughtered pigs and calves* according to a survey carried out by SCB in March 1975 are given in Table 137. The National Swedish Agricultural Market Board reports *the total number of slaughtered animals and their weight*. See Table 138.

Data on *the production etc. of meat, dairy products, milk powder, and eggs* are supplied by the National Agricultural Marketing Board. See Tables 139–140 and 143.

Information on *the number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc.* is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 141–142.

Results from a study carried out by SCB on *the quantity and the use of milk not delivered to dairies* are given in Table 144.

Statistics on *livestock insurance* are compiled by the Swedish Private Insurance Supervisory Service. See Table 145.

10 Consumption

Information on *the consumption of food, beverages and tobacco* is obtained through calculations made by the National Swedish Agricultural Market Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Market Board's own statistics. See Tables 146–147.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Market Board makes an annual statement on *the foreign trade in agricultural products and foodstuffs*. See Tables 148–150.

12 Prices and price indices

The National Agricultural Market Board reports *the prices on fuel, fertilizers, and vegetable and animal products*. See Table 151.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Market Board's monthly calculations of *cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price, and world market price indices*. See Table 152.

Annual index calculations on building costs for cowsheds are made by SCB. See Table 153.

13 Agricultural economics

A special survey of *the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 11 000 holders. See Tables 154–157.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB makes an annual *farm-economic investigation*. This study is based on books kept at approx. 1 000 farms. See Tables 158–160.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes *information on the income of agricultural real estates*. SCB also compiles *annual statistics on wage earners and employers*. See Tables 161–162.

Data on *agricultural and horticultural workers' wages* are computed every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Tables 163–164.

Summary statistics on *the agricultural credit market* are compiled by SCB. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 165.

The National Agricultural Market Board computes annually *the total incomes and expenditures* of the agricultural sector. See Tables 166–167.

SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 168–169.

14 Governmental support

The National Agricultural Market Board reports data on *price support etc.* See Tables 170–171.

Current statistics on *public expenditure for rationalization measures etc.* are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 172–176.

15 Farmers' co-operative associations

Information on *membership and trade turnover in the co-operative associations* is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 177–178.

16 Agricultural training

Statistics on *the number of students* at the agricultural courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the College of Agriculture are compiled by SCB. See Tables 179–180.

The *numbers of courses, pupils etc.* in the training supervised by the National Board of Agriculture are shown in Table 181.

17 International statistics

Information on *the scope of agriculture in different countries* is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These statistics include information on areas of different types of land, use of arable land, harvest, livestock, consumption of fertilizers, the number of persons economically active in agriculture, and the number of tractors. See Tables 182–188.

Swedish–English vocabulary

Letters Å å Ä ä and Ö ö at end of list

The English translations are not always word by word

A

Administrativa områden	Administrative areas
Affärsbank	Commercial bank
Agronom	Agriculture degree
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current, present
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages
Allmän	General, common
Allmänning	Common land
Alsikeklöverfrö	Alsike clover seed
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Andra kombinationer	Other combinations
Andra orsaker	Other reasons
Animalier	Animal products
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry
Annan sallat	Other kind of lettuce
Annat material	Other material
Ansluten till	Connected with, associated with
Anställd	Employee
Antal	Number
Använd i hushållet	Used in the household
Använd till utfodring	Used for feeding
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbetsmåbruks- och arrendelån	Loans granted to workers owning small farms and to tenants
Arbete	Work, labour
Arbetskostnad	Labour costs
Arbetskraft	Labour force
Arbetslös	Unemployed
Arbetslöshet	Unemployment
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment
Arbetsområde	Type of work
Arbetsstillfälle	Job opportunity
Arbetsstimmar	Working hours
Arbetsvolym	Working hours

Areal	Area, acreage
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Aska	Ashes
Automatisk utgödsling	Automatic disposal of manure
Avbyterverksamhet	Replacer system
Avdikningslån	Loans for drainage
Avdrag	Deduction
Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Avelssvin	Breeding pig
Avgångna	Departed, examined
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avräkningsprisindex	Producer price index
Avse	Concern, refer to
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation
Avvänjning	Weaning, ablation
Axel och arm	Shoulder and arm

B

Baggar	Rams
Bakverk	Pastry
Balansändring	Change in balance
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Bebyggd	Built up
Bebyggelseförhållande	Settlement condition
Befolkning	Population
Belopp	Amount
Ben	Leg
Bensin	Petrol
Beredd fisk	Processed fish
Beräknad	Calculated, estimated
Besiktigad	Inspected
Besädd areal	Area sown
Besättning	Stock, herd
Besättningsstorlek	Size of stock
Betat utsäde	Disinfected seed

Bete	Pasture	Bärbuske	Berry-bush
Betesmark	Meadow	Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Betesvall	Pasture	Bärgningsmetod	Method of harvesting
Betong	Concrete	Bättre	Better
Betäckta (sugor)	Covered (sows)	Bönor	Beans
Bevattnad areal	Irrigated area		
Bevattning	Irrigation		
Bevattnings- anläggningar	Plants for irrigation	C	
Bevattningsmaskiner	Machinery for irrigation	Charkuterivaror, blandade	Cured meats and provisions, mixed
Bibliografi	Bibliography	Charkuterivaror oblandade	Cured meats and provisions, unmixed
Bidrag till	Contribution to	Chinchilla	Chinchilla
Binäring	Subsidiary enterprise	Choklad- och konfektyrvaror	Sweets
Biodling	Apiculture		
Biologisk	Biological	Cirka	About
Bisamhälle	Bee colony	Cistern	Cistern
Blandad	Mixed		
Blandning	Mixture		
Blandsäd	Mixed grain		
Blast	Tops of root crops		
Blomkål	Cauliflower	D	
Blommor	Flowers	Dagar	Days
Blötdjur	Molluscs	Dags/dagarskurser	Length of courses in days
Bogserad	Towed	Dagsverke	Day's work
Bokföringsuppgifter	Accounts	Definitiva uppgifter	Definitive results
Bomullsfrökakor	Cotton cakes	Deklaration	Declaration for income tax purposes
Borgerlig kommun	Municipality		
Bortfall	Non-response	Del av	Part of
Boskapsskötsel	Cattle-farming	Delvis (ägd)	Partly (owned)
Bostad	Dwelling	Dieselbrännolja	Diesel fuel
Bostadsbyggnad	House building	Dikning	Surface ditching
Bostadsändamål	Habitational purpose	Direktförsåld och hem- maförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms
Bottenin-teckning	Lower mortgage		
Brukare	Holder, farmer	Diverse	Other, miscellaneous
Brukningsform	Type of holding	Djupfrost	Frozen products
Bruttointäkt	Gross revenue (income)	Djur	Animal
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product	Djurplatser	Animal places
Bröd och spannmåls- produkter	Bread and products of grain	Djursjukdomar	Animal diseases
Brödsäd	Bread grain	Djurskötare	Cattleman
Brödsädes-halm	Bread grain straw	Djurskötsel	Work with cattle
Budgetår	Financial year (July-June)	Djurslag	Type of animal
		Djurstallar	Buildings for livestock
		Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Buffel	Buffalo		
Bukvägg	Belly wall	Driftsledning	Works management
Byggnad	Building	Driftslån	Loans for operating costs
Byggnadsarbete	Building work	Driftsoverskott	Operating surplus
Byggnadskostnadsindex	Building cost index	Drivmedel	Motor fuel
Byggnadsverksamhet	Construction activity	Driv- och smörjmedel	(Consumption of) motor fuel and lubricants
Byggnadsvärde	Value of buildings		
Byggnadsändamål	Purpose for building	Dvs	That is, i.e.
Bål (utom rygg)	Trunk, except back	Därav	Of which
Bänkgård	Frame, hotbed	Däröver	More
Bär	Berries	Död	Dead

Dödfödd	Stillborn	Fastgödsel ute	Traditional manure outside
Dödsbo	Estate of a deceased person	Fastighet	Real estate
E		Fastighetsinnehav	Possession of real estates
Effekt	Capacity, power, effect	Fastighetslängd	Tax register of real estates
Efter	After	Fastighetsreglering	Real allotment
Eftergymnasial utbildning	Third level education	Fastighetstaxering	Assessment of real estate
Efterlikvid	Final price adjustment	Feta såser	Rich sauces
Egenavgifter	The holders' duties for social insurance	Fett	Fat
Egentlig	Real, actual	Fetthalt	Fat content
Egentliga jordbruksprodukter	Real agricultural products	Fettråvaror	Crude fat
Eget	Own	Fettvaror	Fat
Egnahemslån	Loans granted to persons building their own homes	Filéad fisk	Filletted fish
Ej	Not	Fisk	Fish
Ej angiven kroppsdel	Unspecified part of the body	Fiske	Fishing
Ej angivet	Not reported	Fiskmjöl	Fish meal
Ekonomibyggnad	Farm building	Fjäderfä	Poultry
Ekonomisk	Economic	Fjäderfäkött	Poultry meat
Eldningsolja	Fuel oil	Flytgödsel ute	Liquid manure outside
Elever	Trainees, pupils	Flytutgödsling	Liquide manure handling
Elevtimmar	Learning-hours	Fläsk	Pork
Energibalans	Energy balance	Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Energiproduktion	Production of energy	Foderenheter	Feed unit
Enhet	Unit	Foderfosfat	Fodder phosphate
Enkelt bolag	Partnership	Fodermedel	Feeding stuff
Enkla	Simple	Foderrotfrukter	Forage root crop
Enligt	According to	Fodersäd	Coarse grain
Ensamskötare	Sole cattleman	Fodersädeshalm	Coarse grain straw
Ensilageväxter	Plants for silage	Fodertillskott	Additional fodder
Ensilering	Ensiling	Fodertran och foderfett	Fodder-train-oil and fodder fat
Enskild	Private	Fodervärde	Feed value
Ersättning	Compensation	Foderväxt	Forage plant
Ersättning för uteblivna prishöjningar	Compensation for failed price rises	Foderarter	Field peas
Ersättningsbelopp	Compensation	Folkmängd	Population
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations	Folk- och bostadsräkning	Census of population and housing
Ersättningsberättigade företag	Number of holdings entitled to compensation	Fosfor	Phosphorus
Examinerad	Examined	Fot	Foot
Export	Exports	Fotled	Ankle-joint
F		Fotogen	Paraffine oil
Fabrikspotatis	Potatoes for processing	Frakter	Freights
Faktorinsats	Factor income	Framställning	Production
Faktorpris	Factor price	Fri kost	Board free
Falltal	Falling number	Frilandsareal	Area for cultivation on open ground
Familjemedlem	Member of the family	Frilandsodling	Cultivation on open ground
Fast anställd	Permanently employed	Frivillig	Voluntary
Fasta priser	Constant prices	Frukt	Fruit
		Fruktträd	Fruit tree
		Frånvarande	Absent from work
		Frånvaro	Absence

Frånvarofrekvens	Frequency of absence
Frö	Seed
Fröslag	Kind of seed
Frövall	Seed ley
Fysisk person	Natural person
Får	Sheep
Fårkontroll	Sheep breeding control
Fältodlade köks- växter	Field grown vegetables
Färskt och djupfryst	Fresh and frozen
Född	Born
Föl	Foal
Förbrukning	Use, consumption, application
Fördelad	Distributed
Fördelning	Distribution
Före	Before
Förening	Society, association
Föreningsbank	Co-operative bank
Företag	Holding, enterprise
Företagare	Holder, enterpriser
Företagarvinst	Net profit
Förlust	Loss
Förmalning	Milling
Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock
Förmögenhet	Property
Förnödenheter	Requisites
Förräntning	Net return (on capital)
Församling	Parish
Första	First
Försäld	Sold
Försäkrad	Insured
Försäkringsbestånd	Stock of insurances
Försäkringsbolag	Insurance company
Försäljning	Sale
Försäljning till liv	Sold alive
Försörjningsbalans	Balance sheet of resources
Förtjänst	Profit, earning
Förvärv	Purchase
Förvärvsarbetande (be- folkning)	Economically active (population)
Förvärvskälla	Source of income
Förvärvsändamål	Acquisitional purpose
Förädlings- och handels- marginaler	Profits from processing and trading
Förädlingsvärde	Value added
Förändring	Change
Förändringar i djur- kapitalet	Changes in livestock capital

Getter	Goats
Glass	Ice cream
Glesbygd	Sparsely populated area
Godkänd	Approved
Grillkyckling	Grill chicken
Gropsilo	Shallow pit silo
Grovfoder	Coarse fodder
Grundutbildning	Basic education
Grundvatten	Subsoil water
Grus	Gravel
Gryn	Hulled grain
Grädde	Cream
Gräddfil	Culture cream
Gräs	Grass
Gräsbärande	Grass-grown
Gröda	Crops
Grödgrupp	Crop group
Grönfoder	Green fodder
Grödfrekvens	Frequency of certain crops
Gurka	Cucumber, gherkin
Gylta	Gilt
Gymnasieskola	Integrated upper secondary school
Gårdsindex	Index for building costs of cowsheds
Gödkalv	Fattened calf
Gödsel	Fertilizer, manure
Götalands mellan- bygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slätt- bygder	Plain districts in northern Götaland
Götalands skogs- bygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slätt- bygder	Plain districts in southern Götaland

H

Hagelskadeförsäkring	Hail insurance
Hallon	Raspberries
Halm	Straw
Halmskörd	Straw harvest
Handelsgödsel	Fertilizer
Handelskvarnar	Commercial mills
Handled och hand	Wrist and hand
Handupptagning	Hand-lifting
Havre	Oats
Hektar	Hectare
Hektoliter	Hectolitre
Hela eller omfattande delar av kroppen	Whole or extensive parts of the body
Hela riket	Whole of Sweden
Helautomatisk upp- tagare	Automatic lifter
Helt	Fully

G

Galt	Boar
Genomsnittlig	Average

Helträda	Bare fallow
Hemslakt	Home slaughter
Hirs	Millet
Honung	Honey
Hortonom	Horticulturist
Husdjur	Livestock
Husdjursförsäkring	Livestock insurance
Hushåll	Household
Hushållsmargarin	Household margarine
Huvud och hals	Head and neck
Huvudområde	Main area
Hypoteksförening	Mortgage society
Hyra	Rent
Härdost	Cheese
Hässjning	Putting on frame for drying
Hästar	Horses
Hästkraft	Horse-power
Hö	Hay
Höftled	Hip-joint
Höghus	Two-storey house
Högre inteckning	Higher mortgage
Högskolor	University-level colleges
Högst	At most
Hömjöl	Flour of hay
Höns	Fowls
Höstoljeväxter	Autumnsown oleiferous plants
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höststråsäd	Autumnsown cereals
Höstsädd	Autumn sown
Höstsäd	Winter grain
Hösttermin	Autumn term
Höstvete	Winter wheat
Hötork	Grass drier
I	
Icke	Not
Import	Imports
Indelning	Division
Indirekt skatt	Indirect tax
Industriförbrukning för tekniska ändamål	Consumption by industries for technical purposes
Införselavgifter	Import fees
Inhemsk	Domestic
Inklusive	Including
Inkommen	Received
Inkomst	Income
Inkomstklass	Size of income, income-bracket

Inkomstår	Income year
Inköp av	Purchase of
Inom	Within
Inre	Internal
Inräknad	Included
Insektsangrepp	Insects
Insektsmedel	Insecticides
Insjö	Lake
Insåningsgröda	Nurse crop
Inte	Not
Inteckning	Mortgage
Intäkter	Receipts
Invallning	Building an embankment
Inventarier	Farm equipment
Inventering	Survey
Investering	Investment
Invånare	Inhabitant
Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Isbergssallat	Iceberg lettuce

J	
Jakt och viltvård	Hunting and wild-life preservation
Jordbearbetning	Tillage
Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Jordbruk	Agriculture
Jordbrukare	Holder, farmer
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Jordbruksinventering	Agricultural survey
Jordbrukslinje	Agricultural courses
Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricultural products
Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire land property
Jordgubbar	Strawberries
Jordnötter	Groundnuts, peanuts
Jordnötskakor	Groundnut cakes
Julstjärna	Christmas-flower (Poinsettia)
Jurisk person	Juridical person
Juversjukdom	Mastitis

K	
K-mjölk, konsumtionsmjölk	Fluid milk
Kaffe	Coffee

Kaffebröd	Pastry	Konsumtionsmjölk	Fluid milk
Kakao	Cocoa	Kontant	Cash
Kalenderår	Calendar year	Kontroll	Control
Kalisuper	Potassium phosphate	Kontrollverksamhet	Official control activity
Kalium	Potassium	Kopra	Copra
Kalk	Lime	Kor	Cows
Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate	Korn	Barley
Kalksalpeter	Calcium nitrate	Korrigerig	Correction
Kalluft	Cold air	Korsning	Cross breeding
Kalluftstork	Cold air drier	Kortfristig	Short-term
Kalv, kalvar	Calf, calves	Kostnad	Cost
Kalva	Calve	Kostnadsprisindex	Cost price index
Kalvningsförlamning	Milk fever	Kraftfoderblandningar	Mixture of concentrates
Kalvningsresultat	Number of calvings	Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kameler	Camels		
Kapitalförslitning	Consumption of fixed capital	Kreatur	Livestock
		Kredit	Credit
Kapitalkostnad	Cost of capital	Kreditgivning	Granting of credit
Kasserad	Rejected	Kronor	Swedish kronor
Kasserade kroppar	Rejected carcasses	Kroppsdel	Part of the body
Kastanjer	Chestnuts	Kroppslängd	Length of carcase
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Krukväxter	Pot-plants
Kategori	Category	Krusbär	Gooseberries
Kemiskt	Chemically	Kryddor	Spices
Kex	Biscuits	Kräft- och blötdjur	Crustaceans and molluscs
Kli	Bran	Kull	Litter
Kläckt	Hatched	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Knä	Knee		
Knäckebröd	Crisp bread	Kursdeltagare	Pupils
Knölar	Tubers	Kurser	Training courses
Kokoskakor	Coconut cakes	Kurstimmar	Teaching-hours
Kokärter	Dry peas	Kursverksamhet	Activity
Kollektiva avgifter	Social taxes	Kvadratmeter	Square metre
Kollektivavtal	Collective agreement	Kvalitet	Quality
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	Carbonated beverages and mineral waters	Kvalitetsvete	Quality wheat
		Kvantitet	Quantity
Kommun	Municipality, commune	Kvarn	Mill
Kommunalt anställda	Local governmental employment	Kvarnbiprodukter	Milling offals
		Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Komplement	Supplement	Kvigkalv	Heifer calf
Koncentrat	Concentrate	Kvinnor	Women
Kondensmjölk	Condensed milk	Kvällstid	Evenings
Konditorivaror	Sweets and pastries	Kväve	Nitrogen
Konfektyrvaror	Sweets	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Konserver	Preserved foods, tinned goods	Kyla	Cold weather
		Kyrka	Church
Konsumentprisindex	Consumer price index	Källa	Source
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products	Köksväxter	Vegetables
		Kön	Sex
Konsumtion	Consumption	Köp	Purchase
Konsumtionsgrädd	Cream	Köpare	Buyer
		Köpekontrakt	Sales contract
		Köpeskilling	Market price

Köpeskillings- koefficient	Market price coefficient
Köpfodermedel	Purchase feeding stuff
Körsbär	Cherries
Körslor	Haulage
Kött	Meat
Kött och köttvaror	Meat and products of meat
Köttfodermjöl	Meat meal
Köttfullhet	Meatiness
Köttfår	Mutton sheep
Köttkonserver	Canned meat
Köttsoppa	Meat soup

L

Ladugård	Cowshed	Låghus	One-storey house
Ladugårdsbestånd	Number of cowsheds	Låginkomstattsning	Subsidies to holders with low income
Ladugårdsförman	Farm foreman	Lån	Loan
Lager	Stock	Lånat kapital	Borrowed capital
Lagerhus	Storehouse	Lån mot bottenin- teckning i jordbruks- fastighet	Loans on lower mortgage in agricultural real estate
Lagerlokal	Storehouse	Lån mot högre inteck- ning i jordbruks- fastighet	Loans on higher mortgage in agricultural real estate
Lagfarna köp	Registered purchases	Lån mot statlig kredit- garanti	Loans on governmental credit security
Lagring och skörde- skadeavgifter	Storing and crop insurance fees	Lånegaranti	Loan guarantee
Lamm	Lamb	Långfristig	Long-term
Lammvikt	Lamb weight	Län	County
Landsbygd	Rural area	Länder	Countries
Landskapsarkitekt	Landshape architect	Läns- och häradsbolag	Single-county companies
Lantarbetare	Agricultural worker	Länsgräns	County border
Lantbrukets företags- register, lantbruks- registret	Register of enterprises in agriculture and fores- try, farm register	Länsindelning	County division
Lantbruksnämnd	County agricultural board	Lättfil	Culture milk
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	Lättmargarin	Household margarine with reduced content of fat
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Lätmjolk	Milk containing 0,5 % fat
Lantmästare	Educated farm foreman	Lättöl	Soft beer
Lantsmör	Farm butter	Lökblommor	Bulbous flowers
Lastapparat	Loader	Löneförhållande	Wages
Lejd	Hired	Löner	Wages
Lejt arbete	Hired labour	Lönesumma	Amount of wages
Levande	Living	Löpande priser	Current prices
Leverans	Delivery		
Leveranstillägg mjölk	Additional payment at milk deliveries	M	
Leverantörspris	Producers' price	M m	Etc.
Levererad	Delivered	Magasinsarbete	Storing
Linfrö	Linseed	Majonnäs	Mayonnaise
Livsmedel	Food, foodstuffs	Majs	Maize
Livsmedelsindustrins förbrukning	Consumption by the food industry	Majsfilingor	Corn-flakes
Lusernmjöl	Medick meal	Makaroner	Macaroni
Lynnesfel	Bad tempered	Malt- och läske- drycker	Malt liquors and carbona- ted beverages
Låg avkastning	Low yield	Maltextrakt	Malt extract
		Mandel	Almonds
		Manlig	Male
		Mantalsskriven	Registered for assessment purposes
		Manuell	Manual
		Mark	Ground
		Markanläggningar	Land improvements
		Markkartering	Soil survey
		Marknadsförd slakt	Marketed slaughter
		Marknadspriis	Market price
		Maskin	Machine
		Maskinförare	Machine operator

Maskinhus	Garage
Maskinlegor	Machine hiring
Maskinlån	Loans for machines
Maskinskötare	Machinetender
Material	Material
Matfett	Edible fats
Matlök	Onions
Matpotatis	Table potatoes
Maximal kapacitet	Maximum capacity
Med	With
Medelarbetslöshet	Average unemployment
Medelarbetstid	Average number of hours worked
Medelavkastning	Average yield
Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre
Medelkoantal	Average number of cows
Medelpris	Average price
Medelproteinhalt	Average value of protein content
Medelslaktvikt	Average weight of carcasses
Medeltal	Average
Medeltemperatur	Average temperature
Medelyta	Average area
Mediantidpunkt	Median date
Medlem	Member
Megakalori	Megacalorie
Mejeri	Dairy
Mejerihantering	Dairying
Mejerimjolk	Dairy milk
Mejeriprodukter	Dairy products
Mekanisk inne	Mechanical inside
Melass	Molasses
Mellan	Between
Mellankalv	Fattened calf
Mellanöl	Beer
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
Melon	Melon
Mer än	More than
Mervärdeskatt	Value-added tax
Milj kronor	Millions of Swedish kronor
Mindre	Small
Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff
Mineralvatten	Mineral water
Mink	Mink
Minskning	Decrease
Missbildad	Mis-shapen
Mjukt matbröd	Soft plain bread
Mjöl	Flour
Mjolk	Milk
Mjolkavkastning	Yield of milk
Mjolkboskapsbesättning	Stock of milk cows

Mjolk(boskaps)kontroll	Milk recording
Mjolkleverantörer	Suppliers to dairies
Mjolkningsmaskin	Milking machine
Mjolkproduktion	Milk production
Mjolkpulver	Milk powder
Mjoltank	Milk tank
Mjolktransportkärl	Milk transporting container
Mjölprodukter	Products of flour
Modersugga	Breeding sow
Morötter	Carrots
Mottagarpris	Purchasers' price
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses
Månad	Month
Män	Men

N

Nattfrost	Frost
Naturaformåner	Benefits in kind
Naturligt jordbruksområde	Natural agricultural area
Nederbörd	Precipitation
Nedläggning av åker	Acreage taken out of use
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Nedsatt fruktsamhet	Reduced fertility
Nedskrivning	Depreciation
Nejlikor	Carnations
Nettoförmögenhet	Net capital
Nettointäkt	Net receipt
Normalvete	Normal wheat
Normskörd	Standard yield
Norra	Northern
Nybyggd	Newly built
Nyodling av åker	Reclamation of arable land
Näringsgren	Branch of business
Närvarande	Present
Närvaro	Presence
Nötkreatur	Cattle
Nötkreaturssjukdomar	Cattle diseases
Nötkreatursskötsel	Cattle husbandry
Nötter	Nuts

O

Obebyggd	Unbuilt
Objektiv skördeuppskattning	Objective crop yield survey
Obrukad åker	Untilled arable land
Obärgad	Unharvested
Och	And
Odlad	Grown, cultivated
Odling	Cultivation

Odlingsteknik	Cultivation techniques
Officiell	Official
Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides
Ogräsmedel	Herbicide
Okänd	Unknown
Olika	Different
Olje- resp sockerhalt	Oil and sugar content
Oljekraftfoder	Oilcake
Oljekraftfoder-blandningar	Oilcake mixtures
Oljevaxter	Oleiferous plants
Oljevaxthalm	Straw from oleiferous plants
Olycksfall	Accident
Omfattning	Size, scope
Område	Region
Omsättningsvärde	Turnover value
Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Ost, halvfet	Cheese with reduced fat content
Ost, helfet	Cheese
Ovägd	Unweighted

P

Partihandel	Wholesale trade
Partihandelns invägning	Amount delivered to wholesaler
Partipris	Wholesale price
Personbil	Car
Personer	Persons
Plansilo	Simple silo on the ground
Plantskola	Nursery
Plantskolealster	Nursery plants
Plomberat utsäde	Sealed seed
Plommon	Plums
Potatis	Potatoes
Potatis för stärkelse och råspnit	Potatoes for processing
Potatis- och rotfruktsredskap	Tools for potatoes and root-crops
Potatisblast	Haulm of potatoes
Potatisodling	Potatoes cultivation
Potatisprodukter	Products of potatoes
Preliminära uppgifter	Preliminary results
Premieinkomster	Premiums
Preparattyp	Kind of preparation
Pris	Price
Prisnivå	Price level
Prisreglerande åtgärder	Price regulating measures
Prisregleringspris-index	Price regulation index

Pristillägg	Surcharge
Prisutjämning	Price levelling
Procent	Percentage
Producentbidrag	Producer subsidy
Producentpris	Producers' price
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Produktion	Production
Produktionsintäkt	Production earning
Produktionsmedelsprisindex	Cost price index
Produktionsområde	Production area
Produktionsvärde	Gross output
Purjolök	Leek
Pålägg	Breeding
Pälsdjursskötsel	Fur farming
Pälsfår	Fur-bearing sheep
Päron	Pears

R

Raps	Rape
Rapsfrö	Rape seed
Rapsmjöl	Rape-seed meal
Rapsolja	Rape-seed oil
Rationalisering	Rationalization
Rationaliseringsstöd	Economic support to rationalization
Redskap	Tool
Redskapsstöd	Economic support to purchases of tools
Reducerad	Reduced
Registrerad	Registered
Regn	Rain
Renar	Reindeers
Rendriftsstöd	Economic support to reindeer keeping
Rennäring	Reindeer keeping
Renrasig	Purebred
Renskötsel	Reindeer keeping
Rensningsmaskin	Cleaning machine
Reparationer	Repairs
Reparationsarbete	Repairs
Representativ	Representative
Restitution	Refund
Resultat	Result
Reverslån	Promissory note loan
Riksbolag	Nation-wide companies
Riksområde	Major region
Ris	Rice
Rosor	Roses
Rotfruktsvaxter	Root-crops

Rovolja	Rape oil	Skogsarbete	Forest work
Rybs	Turnip rape	Skogsbruksvärde	Value of standing forest and forest land
Rybsfrö	Turnip rape seed	Skogsbruksändamål	Forestry purpose
Rybsmjöl	Turnip rape-seed meal	Skogsfastighet	Forest real estate
Rybsolja	Turnip rape-seed oil	Skogskonto	Forest account
Rygg och ryggrad	Back and spine	Skogsmark	Forest land
Ryggsäck	Back fat	Skogsägare	Forest owner
Rymd	Capacity	Skorpor	Rusks
Rå linolja	Linseed oil	Skuld	Debt, liability
Råg	Rye	Skuldprocent	Percentage debt
Rågmjöl	Rye flour	Skultork	Hay-loft drier
Råprotein	Crude protein	Skultorkning	Drying on hay-loft
Råsprit	Crude alcohol	Skummjolk	Skim milk
Råvara	Raw material	Skörd	Harvest, yield
Ränta	Interest	Skördeskadeersättning och -bidrag	Crop insurance compensation
Rättare	Farm foreman	Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Räv	Fox	Skördesätt	Method of harvesting
Röda vinbär	Red currants	Skördetidpunkt	Date for harvesting
Rödbetor	Red beets	Skördetröska	Combine
Rödklöverfrö	Red clover seed	Skördeutfall	Outcome of harvest
Rörelseidkare	Employer, owner of a farm	Skördeutsikter	Harvest prospects
Rörmjölkingsanläggning	Pipe line milking installation	Slag	Kind, variety
S		Slagregn eller hagel	Downpour or hail
Saft	Juice	Slakt	Slaughter
Saknas	Not available	Slaktdjur	Slaughter animal
Sallat	Lettuce	Slaktkropp	Carcase
Salt	Salt	Slåttervall	Ley
Saltvatten	Salt water	Slätkköp	Purchase by relatives
Sameby	Lapp-village	Smågrisproduktion	Production of sucking-pigs
Samefonden	Fund for reindeer keepers	Smältbart råprotein	Digestible crude protein
Sammanfatta	Summarize	Smör	Butter
Sammanräknad	Total	Smörj fett	Lubricating grease
Samt	And	Smörjmedel	Lubricant
Samtliga	Total	Smörjolja	Lubricating oil
Sektorprodukt	Sector product	Snittblommor	Cut flowers
Semester	Holiday	Snittgrönt	Cut green
Semesterlön	Holiday pay	Sockenbolag	Local companies
Seminkostnader	Semen costs	Socker	Sugar
Senapsfrö	Mustard seed	Sockerbetor	Sugar beets
Senapsmjöl	Mustard seed meal	Sockerbetsblast	Tops of sugar beets
Sifferomdöme	Assessment in figures	Sockerhalt	Sugar content
Sirap	Syrup	Sockerprodukter	Sugar products
Sjuk	Ill	Sojaböner	Soya beans
Sjukpenning	Sickness allowance	Sojamjöl	Soya bean meal
Självbindare	Binder	Soppor	Soups
Självdokumentation	Income-tax-report	Sort	Kind, variety
Självrisk	Excess	Spannmål	Grain
Självägande brukare	Owner holders	Spannmålshantering	Working with grain crop
Skadad	Injured	Spannmålstork	Grain drier
Skadeutbetalningar	Compensations	Sparbank	Savingsbank
Skattad	Estimated	Specialarbetare	Specialized worker
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty	Specialkurser	Courses

Spill	Harvesting losses
Spritdrycker	Spirits
Spädgris	Sucking-pig
Spädkalv	Sucking-calf
Stadigvarande	Permanent
Starköl	Strong beer
Staten	Government, state
Stationär skärmaskin	Stationary cutting-machine
Statlig lånegaranti	Government loan security
Statligt anställda	Governmental employment
Statligt stöd	Government support
Statsbidrag	Government subsidy
Statsplomberat	State certified
Sten- och jordarbete	Work with stone and soil
Stenhus	Stonehouse
Sticklingar	Cuttings
Stiftelse	Foundation
Storboskap	Cattle
Storlek	Size
Storleksgrupp	Size group
Stutar	Steers
Städer	Towns
Stängselarbete	Work with fences
Stärkelse	Starch
Stärkelsehalt	Content of starch
Stöd	Support
Stöd till smågrisproduktion	Economic support to the production of sucking-pigs
Större	Big
Subvention	Subsidy
Sugga	Sow
Suggbesättning	Stock of sows
Suggkontroll	Sow litter control
Summa	Total
Superfosfat	Superphosphate
Svagdricka	Small beer
Svarta vinbär	Black currants
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
Svensk	Swedish
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle
Svensk låglandsboskap	Swedish friesland cattle
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle
Svenskt aktiebolag	Swedish joint stock company
Svin	Pig
Svinn	Waste, loss
Svinsjukdomar	Pig diseases
Svinstamkontroll	Pig progeny testing
Svåra förlossningar	Difficult deliveries

Sylt	Jam
Sysselsatt	Employed
Systemtäckdikad areal	Underdrained area
Sådd	Sowing
Såld direkt till konsument	Sold from farm to consumer
Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger
Såser	Sauces
Såtidpunkt	Date for sowing
Säd	Grain
Säljare	Seller
Sämre	Worse
Sänkning av priset	Price reduction
Särskild	Special

T

Tackor	Ewes
Tamar	Intestines
Taxerad	Assessed
Taxeringsenheter	Assessment units
Taxeringsvärde	Assessed value
Taxeringsår	Year of assessment
Te	Tea
Temperatur	Temperature
Tidigare	Earlier
Tidlön och ackordsförtjänst	Time and piece rate
Tidpunkt	Time, date
Tillarrendering	Leasing
Tillbyggd	Extended building
Tillfällig	Temporary
Tillgångar	Assets
Till hemmaförbrukning	For home consumption
Tillskott	Addition
Tillträdande	Overtaking
Tillväxt	Growth
Tillägg för obekvämbetstid	Addition in pay for inconvenient working hours
Timförtjänst	Hourly earnings
Timotejfrö	Timothy seed
Tjock grädde	Cream containing 40 per cent fat
Tjocklek	Thickness
Tjur	Bull
Tjurkalv	Bull calf
Tjänster (inom jordbruk)	Services (in agriculture)
Tobak	Tobacco
Tomater	Tomatoes
Tomt- och industrivärde	Site and plant value
Torka	Dry weather

Torkad	Dried
Torkanläggning	Drying plant
Torkning på slag	Drying on the ground
Torkningskostnad	Drying cost
Tornsilo	Tower silo
Totalbefolkning	Total population
Totalundersökning	Total survey
Traktor	Tractor
Traktorförare	Tractor operator
Transportredskap	Transport equipment
Trindsäd	Pulses
Trädgårdsarbetare	Horticultural worker
Trädgårdsarbete	Horticultural work
Trädgårdsbruk	Horticulture
Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise
Trädgårdsodling	Horticulture
Trädgårdsräkning	Census of horticulture
Trädgårdstekniker	Garden technician
Trädgårdsväxter	Horticultural plants
Trähus	Wooden house
Tröskning	Threshing
Tulpaner	Tulips
Tunn grädde	Cream containing 12 per cent fat
Tvillingfödslar	Twin births
Typ	Type
Täckdikning	Underdrainage
Tätort	Built-up area

U

Underhåll	Maintenance
Underskott	Deficit
Undersökning	Survey
Undervisning	Education
Ungdjur	Young cattle
Unghästar	Colts
Ungnöt	Young cattle
Uppfödning av kalvar	Breeding of calves
Uppfödning förlust	Raising losses
Uppgift	Information, figure
Upphöra	Discontinue
Upplörd	Ploughed up
Uppskattad	Estimated
Ursprung	Origin
Urval	Sample
Utan	Without
Utanför mejeri	Except from dairies
Utarrendering	Leasing out
Utbildning	Education, training
Utbytesexport	Export exchange
Utfall	Result
Utfodring	Feeding
Utgifter	Expenditure

Utgödslingsanläggning	Equipment for manure handling
Utlåning	Lending
Utnyttja	Utilize
Utplanteringsväxter	Bedding-plants
Utrikeshandel	Foreign trade
Utsäde	Seed
Utsädesmängd	Quantity of seed
Utvintring	Out-wintering

V

Vall	Ley
Vall för fröskörd	Ley for seeds
Vallbaljväxter	Leguminous plants on ley
Vallblandfrö	Mixed seeds for ley
Vallfrö	Clover and grass seeds
Vallfröväxter	Seed for ley
Vallgräs	Clover and grass
Vallhö	Hay
Vallinsädd	Area sown for ley establishment
Vallskörd	Harvest from ley
Vallväxter	Herbage plants
Vallväxtfröer	Seeds of herbage plants
Vallålder	Age of ley
Varaktig	Durable, permanent
Varmluft	Hot air
Varmluftstork	Hot air drier
Varuanknutna indirekta skatter	Commodity taxes
Varuslag	Type of goods
Vattenavledning	Ditching
Vattendrag	Water-course
Vattenhalt	Content of water
Vattentäkt	Water supply
Vax	Bees wax
Vegetabilisk	Vegetable
Verksamhet	Activity
Vete	Wheat
Vetekli	Wheat bran
Vetemjöl	Wheat flour
Veterinär	Veterinary
Veterinärbesiktigad	Inspected
Vicker	Vetches
Vidareförädling	Processing
Vidareutbildning	Further education
Vikt	Weight
Viktigare	More important
Vin	Wine
Vissa såser	Sauces
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff
Vitkål	White cabbage
Vitsenap	White mustard

Volmning	Drying in a cock
Vuxna	Adults
Våroljeväxter	Spring-sown oleiferous plants
Våraps	Spring rape
Vårrybs	Spring turnip rape
Vårråg	Spring rye
Vårstråsäd	Spring-sown cereals
Vårsäd	Spring grain
Vårvete	Spring wheat
Vägd	Weighed
Värde	Value
Värdebegrepp	Concept of value
Värdeminskning	Depreciation
Världsmarknadspris-index	World market price index
Värpras	Laying breed
Växel	Bill of exchange
Växthus	Greenhouse
Växtnäringsämne	Plant nutrient
Växtperiod	Growing time
Växtprodukt	Vegetable product
Växtsjukdom	Plant disease
Växtskyddsmedel	Pesticides
Växtslag	Plant type

Y

Yrkeskunnig	Skilled
Yrkesställning	Employment status
Yrkesverksam	Economically active
Yta	Area
Yttre rationalisering	Structural improvement

Å

Åker	Arable land
Åkerareal	Acreage of arable land
Åkerbruk, husdjurs-skötsel	Crop and livestock husbandry
Åkerbönor	Beans
Ålder	Age

Åldersgrupp	Age group
Åldersklasser	Age classes
År	Year
Årtlig	Annual
Årsförtjänst	Annual earnings
Årsväxtrapport	Crop outlook report
Återlämnande av arrende	Return of tenancy
Återväxt	Second harvest
Åtgärd	Measure, act
Ä	
Ägarekategori	Category of owner
Ägd	Owned
Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Ägg	Egg
Ägo	Ownership
Ägoslag	Type of land
Ändamål	Purpose
Äng	Meadow
Äpplen	Apples
Ätbara djurdelar	Edible parts of carcasses
Ätlig	Edible

Ö

Öga	Eye
Ökning	Increase
Öl, typ A	Light beer
Öl, typ B	Beer
Överföring	Transfer
Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Överstiga	Exceed
Översvämning	Inundation
Översyn	Revision
Övertidstillägg	Overtime pay
Övervintring	Wintering
Övervärde	Excess value
Övre Norrland	Upper parts of Norrland
Övrig	Other

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar. Med B markerade sidnummer hänvisar till bibliografiska uppgifter.

A

Administrativa områden 15, 299
Affärsbankernas kreditgivning 262–263
Animaliska produkter
export 229, 232
import 229, 232
importbidrag 271–272
införselavgifter 270–273
konsumtion 225–228
priser 233–235
produktion 214–222
subventioner 271–272
Anläggningar
antal 77, 80–81
antal företag 76–77, 79
för bevattning 77–78
för utfodring 80
för utgödsling 80
systemtäckdikning 82
Annan gräsbärande mark
areal 25
definition 20
Anställda (inom jordbruk)
se Arbetskraft
Arbetskraft
antal arbetstimmar i jordbruk 53, 58
antal arbetstimmar i skogsbruk 54, JÅ 1976 79–80
antal arbetstimmar i trädgårdsbruket JÅ 1976 77
arbete utanför företaget 55–58
arbetslöshet 47
arbetstid 47
avbytarverksamhet 51
dagsverken 57, JÅ 1973 70
fast anställda JÅ 1972 58
företagare jämte familjemedlemmar 49, 53–54

förvärvsarbetande inom jordbruk m m 44–47, 49–50 296
lantarbetare 51
lejd arbetskraft 42, 47, 49–51, 58 JÅ 1976 79–80
lejda arbetstimmar 47, 52–54
löner 260–262
olycksfall 58
rekrytering 298 B
sysselsättning i skogsbruk 54, JÅ 1976 78–80
sysselsättningsförhållanden 42, 44–51
tillfälligt anställda 49
trädgårdsarbetare 42
yrkesskador i jordbruk m m 58
åldersfördelning 48, 51, 57, JÅ 1976 195
Arbetslöshet 47
Arbetstid 47
Arbetstimmar, se Arbetskraft
Arbetsvolym, se Arbetskraft
Areal
arrenderad 24–25, 83
besädd 154–157
bevattnad 133, JÅ 1976 177
fördelning efter företagarekategori 29, 35
fördelning efter storleksgrupper 27, 31, 33–34, 104–107, 115
genomsnittlig areal av olika grödor 108–111
internationella uppgifter 291–292
kemiskt ogräsbekämpad 95
kultiverad betesmark 25, 291
markkarterad 178–179
olika grödor 104–111, 154–157, 292

skog 25, 33–35, 291
JÅ 1976 79
upplöjd (utvintrad) areal 127
vallinsådd 114
åker 25, 27, 29, 31, 34, 104–107, 291–292
ägd 25
övrig mark 25, 291
Arrenderad åker 25, 83
Arrenderade företag 24
Avbytarverksamhet 51
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 275–277
Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 237, 239–240

B

Baggar, se Får
Baljväxter
odlad areal 105
skörd 153 B
skördeutfall 128–129
skördeutsikt 129
statsplomberat utsäde 88
Baljväxtbakterier 94
Befolkning
folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 43
folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
förvärvsarbetande inom jordbruk m m 44–47, 296
jordbrukarnas åldersfördelning 48, 57
Bekämpningsmedel 94

Bekämpningssprutor 84
 Bensin, se Drivmedel
 Besiktning av slakt 215
 Besädd areal
 oljeväxter och sockerbetor 156–157
 potatis, slättervall, spannmål 154–155
 Besättningsstorlek efter företagares ålder
 JÅ 1976 195
 får 187, 196
 genomsnittlig 192
 höns 189, 198
 kor 57, 182, 184–186, 194, 199
 ladugårdarnas ålder JÅ 1978 72
 nötkreatur 57, 182, 184–186, 194, 199
 svin 188, 197
 Betat utsäde 89
 Bete, se Betesmark och Betesvall
 Betesmark
 areal 25, 106–107, 291
 definition 20
 Betesvall
 antal företag 111
 odlad areal 106–107
 odlingarnas storlek 111
 skadeorsaker 131
 skördeutfall 129
 skördeutsikter 129
 Betodling, se Sockerbetor
 Betäckta sugor 214
 Bevattnad areal 133, JÅ 1976 177
 Bevattningsanläggningar
 antal företag med 77
 kapacitet 78
 Bevattningsmaskiner 77
 Bidrag 257, 276–277, 279
 Biodling
 antal bisamhällen 224
 honung 224
 vax 224
 Biologisk skörd 145, 148–151
 Blandsäd
 antal företag 109
 hektarskörd 145–146, 150
 normskörd 177
 odlad areal 104, 155
 odlingarnas storlek 109
 skördesätt 137
 skördetidpunkt 132
 skördeutfall 128

skördeutsikter 128
 sätidpunkt 131
 totalskörd 155
 utsädesmängd 89
 vallinsädd 114
 växtperiodens längd 132
 Blommor, se Trädgårdsväxter
 Bokföringsuppgifter 254–257
 Broiler 181, 183, JÅ 1976 203–204
 Brukningsenhet(er), se Företag
 Bruttonationalprodukt 267–268
 Brödsäd
 kvalitet 159–160, JÅ 1977 126
 odlad areal 104
 Bufflar 294
 Byggnader, se Ladugårdar
 Byggnadskostnadsindex 241
 Byggnadssätt JÅ 1975 95
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbyggda kostnader JÅ 1973 89
 lager för trädgårdsprodukter JÅ 1977 61
 lagerlokaler, ny- och tillbyggda 73
 medelyta i nybyggda djurstallar 71
 nyuppförda byggnader 70–71, 73 JÅ 1976 99
 nyuppförda kreatursplatser JÅ 1973 88
 nyuppförda rumsenheter JÅ 1970 85
 silo JÅ 1977 61
 växthus 70
 övriga ekonomibyggnader, ny- och tillbyggda JÅ 1976 99
 Byggnadsvärde 60, 64
 Bänkgård 168, 171
 Bär, se Trädgårdssodling
 Bärgad skörd (per hektar) 146–147
 Bärningsförluster på slättervall 141–142
 Bärningsmetoder
 potatis 139
 slättervall 138

C

Chinchilla
 antal 224
 antal uppfödare 224
 Cisterner, antal 81
 Cisternvolym 81

D

Dagsverken, se Arbetskraft
 Dieselolja, se Drivmedel
 Djurförsäkring 222–223
 Djurplatser, antal ny- och tillbyggda 72
 Djursjukdomar 213
 Djurstallar
 antal ny- och tillbyggda 71
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Dragbilar JÅ 1973 95
 Driftslån 276–278
 Drivmedel
 antal maskiner efter olika drivmedelsslag 85
 cisterner för 81
 förbrukning 99
 genomsnittlig förbrukning JÅ 1976 119
 priser 235
 Dödsfall, se Olycksfall

E

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen 202 B
 Ekonomibyggnader JÅ 1976 99
 El- och fjärrvärmeförsörjning 298 B
 Eldningsolja
 cisterner för 81
 förbrukning 99
 Elever 284–285, 288
 Elevtimmar 285, 289
 Energibalans för växtodlingen 167, 172, 298 B
 Ensilageväxter (och grönfoder), areal 106
 Ersättningsberäkningar 173
 Ersättningsområden, se Skördeområden
 Export (av livsmedel) 231–232

F

Fabrikspotatis, se Potatis
 Faktorpris 268–269
 Falltal 159
 Fastighetspriser 66–69
 Fastighetsreglering 67–69
 Fastighetstaxering 62–65
 Fetthalt i mjölk 201, 218
 Fiskestatistik 14 B

- Fjäderfä, se även Höns
konsumtion 225–228
priser 235
produktion 218–219
- Fläsk
priser 235
produktion 219
- Foderblandningar, produktion 98
- Fodermedel
förbrukning 99
införselavgifter 271
priser 235
produktion 98
- Fodersäd
kvalitet 160
odlad areal 104
- Foderväxter, odlad areal 104–106, 112
- Foderarter och vicker
odlad areal 105
skördeutfall 129
skördeutsikter 129
totalskörd 153 B
- Folk- och bostadsräkningen 40
- Folkmängd, se Befolkning
- Fosfor 91–92
- Fotogen 99
- Friland
areal 168–170
odling 170
- Frukt, se Trädgårdsodling
- Frövall 106, 112
- Får och getter
antal 294
produktion 219
slakt 215, 217
- Får och lamm
antal 182–183, 187, 190
antal företag 193, 196
besättningsstorlek 187, 192, 196
fårkontroll 206–207
priser 235
rasfördelning 206–207
- Födoämnen, konsumtion
av 225–228
- Föl, se Hästar
- Förbrukning (inköp) av driv- och smörjmedel 99
energi inom växtodlingen 167, 298 B
- fodermedel 99
- födo- och njutnings-
ämnen 225–228
- handelsgödselmedel 91–92, 295
- insektsmedel 93, 94
- maskiner och redskap 86
- ogräsmedel 93–94
- oljekraftfoder 98–99
- rengörings- och desinfektions-
medel JÅ 1975 115
- växtnäringsämnen 91–92
- växtskyddsmedel 93–94
- Förbränningsmotorer,
stationära JÅ 1973 95
- Föreningsbanksrörelsens kredit-
givning 262–263, 265
- Föreningsrörelse, lantbrukarnas
medlemmar 281
omsättning 282
organisation 283
- Företag
antal arrenderade 24
antal ägda 24
definition 20
efter bruksningsform 24, 38
fördelning efter besättnings-
storlek 194–199
fördelning efter företagare-
kategori 28–29
fördelning på storleksgrupper
efter skogsmarksareal 32–34
fördelning på storleksgrupper
efter åkerareal 26–27, 30, 34
inkomster och utgifter 246–252
med anläggningar 76–77, 79
med husdjur av olika
slag 193–199
med odling av olika
grödor 108–109
med smågrisproduktion
JÅ 1977 184
med trädgårdsodling 168,
170–171
strukturförändringar 36, 38–39,
199
- Företagare, definition 20
- Företagsregister, se Lantbrukets
företagsregister
- Förmalning 163
- Förmögenheter i jordbruket,
netto 253
per företag 253
totala JÅ 1978 245
- Förnödenheter 87–99
- Förräntning 244–245, 255
- Försäkring
hagelskada 175
husdjur 223
- pälsdjur 224
skördeskada 176
- Försäkringsbelopp 175, 223
- Försäkringsbolagens kredit-
givning 265
- Försörjningsbalans
fett råvaror 164
kött och fläsk 219
potatis 164
spannmål 163
- Förvärvsarbete, se Arbetskraft
- Föreläsningsvärde 267, 269
- G**
- Galtar, se Svin
- Garage 73
- Getter, se även Får och getter
antal 180
gettkontroll 202 B
Glesbygd, befolkning 43
- Grisar, se Svin
- Grädd, produktion 221
- Grödor, se även Areal
genomsnittlig grödaareal 108–109
skadeangrepp 126
- Grönfoder- och ensilageodling
areal 106
- Grönsaker, se Trädgårdsväxter
- Gårdsindex 238, 241
- Gödselbehållare 80
- Gödselmedel 91–92, 295
- Gödselplatta 80
- H**
- Hagelskadeförsäkring 175
- Hampa, se Spånadsväxter
- Handelsgödsel
förbrukning 92, 295
försäljning 91
priser 235
växtnäringsämnen 91–92
- Havre
antal företag 109
förmalning 163
hektarskörd 145–146, 150
kvalitet 160
normskörd 177
odlad areal 104, 155, 292
odlingarnas storlek 109
priser 235
skördesätt 137
skördetidpunkt 132

skördeutfall 128
 skördeutsikter 128
 sorter 121
 såtidpunkt 131
 totalskörd 155, 293
 utsädesmängd 89
 vallinsådd 114
 växtperiodens längd 132
Hektarskörd
 efter potatisodlingens
 storlek 149
 efter storleksgrupp 145
 efter såtidpunkt 150–151
 efter vallålder 148
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slåttervall, matpotatis, fabriks-
 potatis 145–147
 raps, rybs 147
 sockerbetor 147
Hektarvärde
 skog 65
 åker 65
Hektolitervikt 160
 Heltråda, areal 107
 Hirs och sorghum 292–293
Honung
 priser 234
 produktion 224
Husdjur
 antal 181–190
 antal företag med 193–199
 försäkrade djur 223–224
 köttproduktion 219
 slakt 215–217
Husdjursförsäkring 223
**Hypoteksinstitutionens kredit-
 givning** 263
Hästar
 antal 182, 294
 försäkrade djur 223
 köttproduktion 219
 premierung JÅ 1976 221
 priser 235
 slaktdjursbesiktningar 215
Hö, se även Slåttervall
 botanisk sammansättning JÅ 1974
 185
 bärgningsmetoder 138
 fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 161
 priser 235
 skördeutfall 129
 skördeutsikter 129

Höns
 antal 181, 183, 189–190, 294
 antal företag 193, 198
 besättningsstorlek 189, 192, 198
Höstoljevaxter
 kvalitet 162, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 130
 utsäde JÅ 1976 148
Höstraps, se Oljevaxter
Höstrybs, se Oljevaxter
Höstråg, se Råg
Höststräsäd, utsäde 88
Höstsådd, areal 116
Höstsådd
 kvalitet 159–160, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 130
Höstvete, se Vete
Hötork 76

I

Import (av livsmedel) 230, 232
Index
 avräkningsprisindex 237, 240
 byggnadskostnadsindex 238, 241
 gårdsindex 238, 241
 konsumentprisindex 237, 240
 prisregleringsprisindex 237, 240
 producentprisindex 237, 240
 produktionsmedelpris-
 index 236, 240
 världsmarknadsprisindex 237,
 240
 totalindex (för byggnads-
 kostnader) 238, 241
Indirekta skatter JÅ 1973 253
Införselavgifter 271–273
Inkomst av jordbruksfastighet
 245, 252
 JÅ 1974 270–271
Inkomster, utgifter m m 242–259
Inkomster i jordbruket, se
 Intäkter i jordbruket
Inkomstfördelning 259
**Inkomststrukturen i jord-
 bruket** JÅ 1974 260, 269–271
Inkomsttagare inom jordbruk
 med binäringar
 efter inkomstklass 259
 efter yrkesställning 50, 259
Inköp (förbrukning) av, se För-
 brukning av
Inre rationalisering 276–277
Insektsmedel, förbrukning 93–94
Inseminationer 212

Insåning, se Vallinsådd
Internationella uppgifter
 förvärvsarbete befolkning
 inom jordbruk 296
 handelsködsel, konsumtion 295
 husdjurskötsel 294
 totalskörd 293
 traktorer 297
 åkerarealens användning 292
 ägoslagsfördelning 291
Intäkter i jordbruket
 per företag 247–248, 254
 per hektar åker 245 B
 per 10 hektar åker JÅ 1977 244
 totala 246, JÅ 1978 244–245
**Inventarier, inköp och under-
 håll** 246, 249

J

Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 45
Jeepar JÅ 1973 95, 97
Jordarter JÅ 1976 177
 Jordartsområden 17
Jordbrukarfamiljens inkomst 257
**Jordbrukarnas taxerade in-
 komster och utgifter** 246–251
**Jordbrukets förenings-
 rörelse** 280–283
Jordbrukets totalkalkyl 264
 inkomster 266
 utgifter 267
Jordbruksbefolkning, se Befolkning
Jordbruksekonomi 242–269
Jordbruksfastighet
 inkomst av 245, 252
 JÅ 1974 270–271
 priser 66–69
 taxeringsvärden 62–63, 65
 ägarekategori 63
Jordbruksinventeringen
 arbetskraft 51–54, 58
 drivmedelsförbrukning JÅ 1976
 119–120
 husdjurskötsel JÅ 1976 203–204
 maskiner m m 84–86
 svinslakt JÅ 1976 218
 systemtäckdikning 83
Jordbruksnämnden 14
Jordbruksreglering 273
Jordbruksräkning, se Lantbruks-
 räkning och Lantbrukets företags-
 register

Jordbruksvärde 59, 62–63, 65
 Jordfräsar 84
 Jordförvärvslån 276–278

K

Kalium 91–92
 Kalvar
 kalvningsresultat 204–205
 köttproduktion 219
 priser 235
 slakt 216–217
 Kameler 294
 Kapitalinkomst JÅ 1978 255
 Kasserad slakt 215
 Kemiskt ogräsbekämpade
 arealer 95
 Klimatområden 17 B
 Klöver 112, JÅ 1975 185
 Kokärter
 odlad areal 105
 skördeutfall 129
 skördeutsikter 129
 totalskörd 153 B
 Konservväxtodlarnas Riks-
 förbund 281–283
 Konsumentprisindex 237, 240
 Konsumtion av livsmedel
 totalt 226–227
 per person 228
 Konsumtionsmjölk, priser 235
 Kontrollmätningar 152
 Kontrollverksamheter 200–211
 Koplatser
 antal lediga JÅ 1978 62
 antal utnyttjade JÅ 1978 62, 182,
 185
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 108
 hektarskörd 145–146, 150
 kvalitet 160
 odlad areal 104, 154, 292
 odlingarnas storlek 108
 normskörd 177
 priser 235
 skördesätt 137
 skördetidpunkt 132
 skördeutfall 128
 skördeutsikter 128
 sorter 120–121
 såtidpunkt 131
 totalskörd 154, 293
 utsädesmängd 89

vallinsådd 114
 växtperiodens längd 132
 Korrigeringstal 152
 Kostnader i jordbruket
 per företag 248–251
 totala 246
 KR (=koncentrerad rationali-
 sering), se SR
 Kraftfoderblandningar
 priser 235
 produktion 97
 Kreditgarantier 265, 276–279
 Kreditgivning till enskilda jord-
 brukare 265
 Kultiverad betesmark
 areal 25
 definition 20
 Kursdeltagare 289
 Kurser 289
 Kurstimmar 289
 Kvalitet 159–162 JÅ 1977 126
 Kvigor och kvigkalvar, se Nöt-
 kreatur
 Kväve 91–92
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsodling
 Köpeskilling för jordbruke-
 fastigheter 66–68
 Köpeskillingskoefficient 66–69
 Kött och fläsk
 export 232
 import 232
 konsumtion 226, 228
 produktion 219
 Svensk kötthandel 273
 Köttboskapskontroll
 anslutning 205
 kalvningsresultat 205

L

Ladugårdar
 antal nyuppförda JÅ 1973 88
 åldersfördelning JÅ 1978 72
 Ladugårdsbestånd vid företag
 med mjölkproduktion
 JÅ 1978 72
 Lagerlokaler
 antal nybyggda 73
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Lamm, se Får
 Lantarbetare, se Arbetskraft

Lantarbetarlöner
 timförtjänster 261
 årsförtjänster JÅ 1973 67–69
 Lantbrukarnas föreningsrörel-
 se 280–283
 Lantbrukarnas Riks-
 förbund 280–281, 283
 Lantbrukets företagsregister
 allmänt 19–21
 anläggningar 76
 arbetskraft 48–49
 arealer 25, 27, 29, 31, 33–35
 företag 24, 26, 28, 30, 32–34
 husdjursskötsel 180–199
 strukturförändringar 38–39, 199
 växtodling 104–111
 Lantbrukets utrednings-
 institut 13
 Lantbruksnämndernas verk-
 samhet
 fastighetsinnehav 275
 kursverksamhet 289
 statliga bidrag och låne-
 garantier 276–279
 Lantbruksräkning, se Lant-
 brukets företagsregister
 Lantbruksstyrelsen 13
 Lantbruksutbildning 284–289
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
 export 231–232
 import 230, 232
 konsumtion 225–228
 Logar och lador (antal nyupp-
 förda) JÅ 1973 88
 Lån, se Kreditgivning till en-
 skilda jordbrukare eller Skulder
 Lånegarantier 265, 276–279
 Löner
 lantarbetare 261, JÅ 1973 67–69
 trädgårdsarbetare 262, JÅ
 1976 77

M

Majs 292–293
 Markkarterad areal 178–179
 Marknadsförd slakt 217
 kalv JÅ 1970 257
 svin JÅ 1976 218
 Maskiner
 antal 84–85, 297
 fördelning efter användnings-
 områden 84

fördelning efter drivmedelslag 84
 inköp av maskiner och redskap 86
 Maskinhus 73
 Maskinlån 276–277
 Matpotatis, se Potatis
 Medelarbetstid 47
 Medeltemperatur 134
 Medlemskap i ekonomiska föreningar 281
 Mejerier, antal 22
 Mejerihantering 218, 220–221
 Mejerivaror
 produktion 221
 priser 235
 Melass, priser 235
 Mikronäringsämnen, Bor,
 Koppar, Mangan 91 B
 Mink
 antal 224
 antal uppfödare 224
 priser 234
 produktion 224
 Mjök
 användning 221–222
 avkastning per ko 203
 fetthalt 201, 218
 invägd mjök 220
 konsumtion 226–228
 mjölkpulverproduktion 221
 pris 235
 produktion av mejerivaror 221
 Mjölkboskapskontroll
 antal kor och besättningar 202
 kalvningsresultat 204
 medelavkastning 203
 utgångna kor 204
 Mjölkleverantörer 220
 Mjölkningsanläggning 79
 Mjökproduktion
 antal företag med 79
 användning 222, JÅ 1976 208
 effektivitetskontroll 202
 fördelning efter storleksgrupper
 JÅ 1976 208
 Föreningen för mejeriprodukter 273
 invägd mjök 220
 ladugårdsbestånd JÅ 1978 72
 säsongsvariation 202
 Mjölk tank 76
 Mjölkpulverproduktion 221
 Modersuggor, se Svin

Mulåsnor och åsnor 294

N

Nationalräkenskaper 267–269
 Naturligt jordbruksområde 15–16, 18, 301–302
 Nederbörd 135
 Normskördar 177
 Normskördevärde 173, 176
 Nybyggnadsverksamhet, se Byggnadsverksamhet
 Nötkreatur
 antal 182, 185–186, 190, 294
 antal företag 193–195, 199
 besättningsstorlek 185–186, 192, 194–195, 199
 företagarnas ålder JÅ 1976 195
 försäkrade djur 223
 insemination 212
 köttboskapskontroll 205
 köttproduktion 219
 mjölkboskapskontroll 202–204
 priser 235
 rasfördelning 203–205, JÅ 1970 244–245
 sjukdomar 213
 slakt 215–217
 Nötkreatursenhet JÅ 1976 189, 201
 Nötkreaturssjukdomar 213

O

Objektiv skördeuppskattning 140–143
 Obrukad åker, areal 107
 Obärgad areal 142
 Odlingsteknik vid matpotatisodlingar JÅ 1976 174, 177
 Ogräsbekämpade spannmålsarealer 95
 Ogräsmedel, förbrukning 93–94
 Oljevaxter
 antal företag 109–110
 hektarskörd 147
 kvalitet 162, JÅ 1977 126
 normskördar 177
 odlad areal 105
 odlingarnas storlek 109–110
 oljehalt 162
 skadeorsaker 130
 skördeutfall 129
 skördeutsikter 129

Sveriges Oljevaxtintressenter
 Förening 140, 152, 273
 totalskörd 156–157
 upplöjd höstsädd 127
 övervintring 127
 Olje- och spånadsvaxter, utsäde 88
 Olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk 58
 Områdesindelning
 administrativa områden 15, 18, 299–300
 karta över produktionsområdesindelningen 303
 klimat-, jordarts- och uppodlingsområden 17
 naturliga jordbruksområden 15–16, 18, 301–302
 produktionsområden 16, 18, 301–303
 riksområden 16, 18, 301–302
 skördeområden 16, 18
 Ost
 priser 235
 produktion 221

P

Partipris, se Priser
 Plantskolealter, se Trädgårdsodling
 Plomberat utsäde 88–89
 Potatis
 antal företag 111
 arealens fördelning 115
 bärgningsmetoder 139
 export 232
 försörjningsbalans 164
 hektarskörd 145, 147, 149, 151
 import 232
 jordarter JÅ 1976 177
 konsumtion 225–228
 kvalitet 158, JÅ 1977 126
 normskördar 177
 odlad areal 106–107, 155, 292
 odlingarnas storlek 111
 odlingsteknik JÅ 1976 177
 priser 235
 skadeorsaker 130
 skördetidpunkt 132
 skördeutfall 129
 skördeutsikter 129

sorter 122–123
 sorter och sjukdomar 126
 spill 142
 Sveriges potatisintressenter 273
 sättnings tidpunkt 131
 totalskörd 155–293
 vidareförädling 164
 Premieinkomster 175–223
 Premiering av hästar JÅ 1976 221
 Priser
 animalier 235
 drivmedel 235
 fodermedel 235
 handelsgödsel 235
 honung 234
 jordbruksfastigheter 66–69
 pålsdjur 234
 traktorer 235
 vegetabilier 233, 235
 Prisindex, se Index
 Prisregleringsprisindex 237
 Prisstöd 270–273
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 237, 240
 Produktion
 bivax 224
 byggnader 70–73
 djurplatser 72
 energi inom växtodlingen 172
 298 B
 foderblandningar 98
 honung 224
 kreatursplatser JÅ 1973 88
 kött och fläsk 219
 mjölk 220–221
 oljväxtfröer 156–157
 proteinproduktion 298 B
 pålsdjurskinn 224
 råsprit 164
 slaktkroppar 215–217
 sockerbeter 157
 spannmål (leveranser) 163
 spannmål, slåttervall och
 potatis (skörd) 154–155
 spånadsväxter JÅ 1970 184
 stärkelse 164
 trädgårdsväxter 170–171
 ägg 218
 Produktionsmedelspris-
 index 236, 240
 Produktionsområden 16, 18,
 301–303
 Proteinhalt 160
 Proteinproduktion 298 B

Pålsdjur
 antal 224
 antal sysselsatta 45
 antal uppfödare 224
 försäkringar 224
 priser 234
 produktion av skinn 224

R

Raps, se Oljeväxter
 Raser
 nötkreatur 203–205
 JÅ 1970 244–245
 svin 208
 tackor 206–207
 Rationaliseringsinsatser 274–279
 Redskap, inköp av 86
 Reduceringstal, se Korrigeringstal
 Renar, antal 181
 Rennäring
 antal sysselsatta 45
 statligt stöd till 279
 Riksområden 16, 18, 301–302
 Ris 292–293
 Rotfruktsväxter, utsäde 88
 Rybs, se Oljeväxter
 Råg
 antal företag 108
 förmalning, lager 163
 hektarskörd 145–146
 kvalitet 159–160
 normskörd 177
 odlad areal 104, 154, 292
 odlingarnas storlek 108
 priser 235
 skördesätt 137
 skördetidpunkt 132
 skördeutfall 128
 skördeutsikter 128
 sorter 119
 såtidpunkt 131
 totalskörd 153 B, 154, 293
 upplöjd höstsädd 127
 utsädesmängd 89
 vallinsädd 114
 övervintring 127
 Råsprit och stärkelse, tillverk-
 ning av 164
 Ränta
 förräntning 255
 utlåningsränta 263
 Räv
 antal 224

antal uppfödare 224
 priser 234
 Rörmjölkningsanläggning 76, 79

S

Silo 76, JÅ 1973 88
 Sjukdomar
 nötkreatur och svin 213
 potatis 126 B
 Självrisk vid skördeskada 174, 176
 Skadeangrepp på grödorna 126 B
 Skadeorsaker för grö-
 dorna 130–131
 Skador, olycksfall 58
 Skadeutbetalningar 175–176, 223
 Skogar, se Skogsmark
 Skogsbruksvärde 59, 62, 65
 Skogsmark
 antal företag 32–34
 antal arbetstimmar 54
 JÅ 1976 80
 areal 25, 33–35, 291
 JÅ 1976 79
 definition 20
 fördelning på företagare-
 kategorier 35
 fördelning på storleks-
 grupper 33–34
 Skogsmarksvärde 62, 65
 Skogsstatistik 14 B
 Skolor
 eftergymnasiala skolor 286–288
 gymnasieskolor 286–288
 högskolor 285–287
 Skultork 73, 76, 80
 Skulder (och tillgångar)
 per företag 253
 Skörd
 aktuell skörd 174
 biologisk skörd per hektar 145,
 148–151
 bivax 224
 bärgad skörd per hektar 146–147
 honung 224
 kvalitet 158–162
 normskörd 173
 skördesätt 136–139
 skördetidpunkt 132
 skördeutfall 128–129
 skördeutsikter 128–129
 totalskörd 153–157, 293
 Skördeområden 16, 18

- Skördeskadeskydd
allmänt 172–175
finansiering 174, 273
försäkrad areal, antal anmälningar och ersättningar, ersättningsbelopp, normskördevärde, aktuellt skördevärde, självrisk 176
normskördar 177
Skördesätt för
potatis 139
slåttervall 138
spannmål 137
Skördetidpunkt 132
Skördetröska 85
Skördeutfall, medelomdömen 128–129
Skördeutsikter, medelomdömen 128–129
Skördevärde, aktuellt 176
Slakt
besiktigade slaktkroppar 215
hemslakt 216
kasserad slakt 215
marknadsförd slakt 217
medelslaktvikter 217
priser 235
produktion av kött och fläsk 219
slaktdjurspriser 235
Slaktdjurskor 215–217
Slaktdjursbesiktningar 215
Slaktvikter 217
Slåttervall
antal företag 111
arealens åldersfördelning 113
botanisk sammansättning JÅ 1974 185
bärningsförluster 141–142
bärningsmetoder 138
hektarskörd 145, 147–148
kvalitet 161, JÅ 1977 126
normskörd 177
odlad areal 106–107, 155
odlingarnas storlek 111
priser 235
skadeorsaker 131
skördetidpunkt 132
skördeutfall 129
skördeutsikter 129
tillväxt 141–142
totalskörd 155
upplöjd areal 127
återväxt 142–143, 147, 155
övervintring 127
Släktköp 67
Smågrisproduktion
antal företag med JÅ 1977 184
statligt stöd till 273
Smör
priser 235
produktion 221
Smörj fett 97
Smörjolja 97
Sockerbetor
antal företag 111
hektarskörd 147
kvalitet 162
normskörd 177
odlad areal 107, 157, 292
odlingarnas storlek 111
priser 235
skördeutfall 129
skördeutsikter 129
sockerhalt 162
Svenska Sockerfabriks AB 140, 152
totalskörd 157
Sorghum 292–293
Sortanvändning 117–123
Spannmål
försörjningsbalans 163
jordbrukarnas leveranser 163
odlad areal 104–105, 154–155, 292
ogräsbekämpad areal 95
priser 235
skördesätt 137
skördetidpunkt 132
sortfördelning 118–121
spill (vid skörd) 141
Svensk spannmålshandel 273
såtidpunkt 131
totalskörd 154–155, 293
utsädesmängd 89
vallinsådd areal 114
övervintring 127
Spannmålstork 73, 76
Sparbankernas kreditgivning 265
Spill (vid skörd)
potatis 142
spannmål 141
Spillområden 16, 18
Spånadsväxter, odlad areal JÅ 1970 184
SR (= särskild rationalisering) 274, 276–277
Statlig lånegaranti 276–279
Statlig rationaliseringsverksamhet 274–279
Statliga lån (till enskilda jordbrukare) 265
Statliga stödåtgärder 270–279
Statsbidrag (till jordbruket) 276–277, 279
Statsplomberat utsäde 88, 89
Struktur- och befolkningsutredningarna JÅ 1972 67–70
Strukturförändringar
areal 37–38
brukningsform 38
kobesättningarnas storlek 199
orsaker 39
sugbesättningarnas storlek 199
Stråsäd, statsplomberat utsäde 88
Stutar, se Nötkreatur
Stärkelse, tillverkning av 164
Stärkelsehalt 158
Stödåtgärder, se Statliga stödåtgärder
Subventioner 272, JÅ 1973 253
Sugbesättningarnas storlek 199
Suggkontroll, se Svin
Suggor, se Svin
Svensk Husdjursskötsel 200, 281–283
Svenska Lantmännens Riksförbund 280–283
Svenska Mejeriernas Riksförening 280–283
Svenska Sockerfabriks AB 140, 152
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation 281–282
Svenska Ägghandelsförbundet 280–283
Sveriges Allmänna Hypoteksbank 281–283
Sveriges Betodlares Centralförening 281–283
Sveriges Biodlares Riksförbund 224
Sveriges Bränneriintressenter 281–283
Sveriges Fröodlareförbund 281–283
Sveriges Föreningsbankers Förbund 263, 280–283
Sveriges Oljeväxtintressenter Förening 140, 152, 273

Sveriges Oljeväxtodlares Central-
förening 281–283
Sveriges Pälstdjursuppfödarens
Riksförbund 224
Sveriges Skogsägareföreningars
Riksförbund 280–283
Sveriges Slakteriförbund 214,
280–283
Sveriges Stärkelseproducenters
Förening 158, 163, 281–283
Svin
antal 181, 183, 188, 190
antal företag 191–193, 197, 199
besättningsstorlek 188, 192, 197,
199
betäckta suggor 214
fläskproduktion 219
försäkrade djur 223
priser 235
sjukdomar 213
slakt 214–217
suggkontroll 209–211
svinstamkontroll 208
tjänstbara galtar 214
Svinsjukdomar 213
Svinstamkontroll, se Svin
Sysselsättning, se Arbetskraft
Systemtäckdikning 83
Såtdpunkt 131

T

Tackor, se Får
Taxerade inkomster, utgifter
m m 246–251
Taxeringsenheter 34, 62, 65
Taxeringsvärden (för jordbruks-
fastigheter) 62–65
Temperatur 134
Tillgångar (och skulder)
per företag 253
Tillväxt för slåttervall 141–142
Timförtjänster 261–262
Tjurar och tjurkalvar, se Nöt-
kreatur
Tjänstbara galtar 214
Tomt- och industrivärde JÅ
1975 80
Totalbefolkning 43
Totalindex (för byggnadskost-
nader) 238, 241
Totalalkyl, jordbrukets 264,
266–267

Totalskörd
hirs och sorghum, majs,
ris 293
höstvete, vårvete, höstråg, korn,
havre, blandsäd, slåttervall,
potatis 154–155
raps, rybs, vitsenap
153, 156–157
sockerbetor 157
vårråg, kokärter samt foderärter
och vicker 153 B

Traktor
antal 84–85
effekt 84
inköp 86
pris 235
Trindsäd, utsäde 88
Trädgårdsodling
antal företag 166, 168
antal sysselsatta 45
areal 166, 168–171
skörd 170–171
statliga stödåtgärder 278
trädgårdsräkning 165
utrikeshandel 229 B
växtskyddsmedel 94
Täckdikad areal 83

U

Undervisning, se Lantbruksut-
bildning
Ungnöt, se Nötkreatur
Upplöjd (utvintrad) areal 127
Uppodlingsområden 17 B
Utbildning 284–289
Utgifter i jordbruket
per företag 248–251
totala 246
Utgödsling, automatisk 79
Utgödslingsanläggning 80
Utgjenningsområden 16, 18
Utrikeshandel
egentliga jordbruksproduk-
ter 230–232
livsmedel 230–231
trädgårdsprodukter 229 B
Utsäde
betat 89
statsplomberat 88–89
Utsädesmängd för spann-
mål 89
Utvintrad (upplöjd) areal 127

V

Vall, se Slåttervall (Betesvall)
Vall till fröskörd 112
Vallbälväxter, utsäde 88
Vallgräs, utsäde 88
Vallhö, priser 235
Vallinsådda arealer 114
Vallskördens kvalitet 161
Vallväxter, statsplomberat
utsäde 88
Vax 224
Vegetabiliska produkter
export 232
import 232
importbidrag 271–272
införselavgifter 271–273
konsumtion 226–228
priser 233–235
produktion 152–157, 163–172,
293
subventioner 272
Vete
antal företag 108
förmalning, lager 163
hektarskörd 145–146, 150
kvalitet 159–160
normskörd 177
odlad areal 104, 154, 292
odlingarnas storlek 108
priser 235
skördesätt 137
skördetidpunkt 132
skördeutfall 128
skördeutsikter 128
sorter 118–119
såtdpunkt 131
totalskörd 154, 293
upplöjd areal 127
utsädesmängd 89
vallinsädd 114
växtperiodens längd 132
övervintring 127
Vetekli, priser 235
Vicker (och foderärter)
odlad areal 105
skördeutfall 129
skördeutsikter 129
totalskörd 153 B
Vidareförsäljning 163–164
Vitsenap, se Oljeväxter
Våroljeväxter
kvalitet 162, JÅ 1977 126
skadeorsaker 130
utsäde JÅ 1976 150

Vårapps, se Oljeväxter
 Vårrybs, se Oljeväxter
 Vårååg, se Råg
 Vårstråsäd, utsäde 88
 Vårsäd
 kvalitet 159–160, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 130
 Vårvete, se Vete
 Världsmarknadspisindex 237, 240
 Växthus
 antal nybyggda 70
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 yta 168
 Växtnäringsämnen
 handels gödsel 91–92
 mikronäringsämnen 91 B
 Växtperiod 134
 Växtsjukdomar, medel mot 93–94
 Växtskyddsmedel 93–94

Y

Yrkesskador inom jordbruk m m,
 anställd arbetskraft 58
 Yrkesverksamhet 298 B
 Yttre rationalisering 276–277

Å

Åker
 arealens användning 104–107,
 292
 definition 20
 fördelning på företagarekate-
 gorier 29
 fördelning på storleksgrupp 27,
 31, 34, 107
 systemtäckdikad areal 83
 total areal 25, 107, 291
 ägd resp arrenderad areal 25
 Åkerbönor 105
 Åkervärde 62, 65
 Åldersfördelning 48, 51, 57,
 113, JÅ 1976 195
 Årsförtjänster JÅ 1973 67–69,
 JÅ 1976 77
 Årsväxt 124–135
 Åsnor och mulåsnor 294
 Återväxt på slåttervall 142–143
 147, 155
 Återväxtområden 16, 18

Ä

Ägarekategorier inom jord-
 bruk 63
 Ägd åker 25
 Ägda företag 24
 Ägg
 kläckning 218 B
 partihandels invägning 218
 priser 235
 produktion 218
 Svensk ägghandel 273
 Ägoslag
 annan gräsbärande mark 25, 291
 kultiverad betesmark 25
 skog 25, 291
 åker 24–25, 291
 övrig mark 25, 291
 Ärtor, se Kokärter

Ö

Övergångsbidrag 275–277
 Övervintring, medelomdömen 127
 Övervärde 60, 62
 Övrig mark
 areal 25, 291
 definition 20

Jordbruksstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m m.

Årsboken innehåller resultat från ett sextiototal undersökningar utförda av SCB och andra myndigheter samt av organisationer och föreningar med anknytning till jordbruket. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning samt information om var utförligare redovisning återfinns.

